

5

p. 471 damaged

1113

✓

with
woodcuts by
Virgil Solis
some used more
than once.

V.S. (18) many times!

Several woodcuts
repeated.

MYTHOLOGIA ÆSOPICA.

In qua,

ÆSOPI FABVLÆ GRÆCOLATINÆ CCXCVII. QVARUM CXXXVI. primùm prodeunt.

Accedunt

BABRIÆ FABVLÆ ETIAM AVCTIORES.

Anonymi veteris Fabulæ, latino carmine redditæ LX. ex exsoletis editionibus & Codice MS. luci redditæ.

Hæc omnia ex Bibliotheca Palatina.

Adiiciuntur insuper

PHÆDRI, AVIENI, ABSTEMII, FABVLÆ.

Opera & Studio,

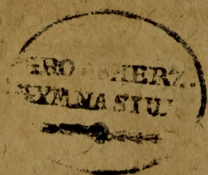
ISAACI NICOLAI NEVELETI

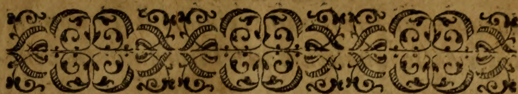
Cum notis eiusdem in eadem.

Francoforti, Typis Nicolai Hoffmanni,
Impensa Ionæ Rosæ. M. DC. X.

M. Fr. Wilh. Noldius.
K. S. V. C.

AMPLISSIMO VIRO PETRO NEVELETO DOSCHIO PARENTI.

S. D. Isaacius Nicolaus Filius.

Orum qui hoc sæculo bene Reipub. litterariæ consultum volunt, & scriptis suis nutantem iam fulcire conantur, duo sunt genera, Vir Amplissime. Alterum eorum qui laudabili prorsus conatu, nouos planè ipsi scribunt libros eduntque, aliis vel ignota vel non satis cognita eruentes. Alterum eorum, qui iam editorum à veteribus, sed mancè vel imperfectè, curã tutelam suscipiunt. Prioris generis pauciores reperire est, ideo, vt opinor, quod grauioris sit laboris, & industriæ nonnunquam. Posterioris verò, innumeri quidem occurrunt scriptores, qui præ se laudabilem illum iuuandæ litteraturæ conatum præferunt: quam pauci verò verè præferant, satis superque notum est omnibus. gloriolam enim

aucupantur ferè homines eiusmodi, & nomen inter doctos qualecumque. Virorum enim bene de Musis meritorum carpere labores, non est animus; qui eruditionis doctrinæque suæ conscientia contenti, & sola publicæ utilitatis ratione moti, doctissimis suis laboribus facem posteritati præferunt. quales nunc è cæteris admiramur, in vtroque genere doctrinæ ambulantes Bibliothecas, *Casaubonum, Gruterumque. Eorum ego exemplum pro virili secuturus posterius scribendi genus elegi; cuius beneficio, puerilis huiusce meæ ætatis fructus publico gustui præcoces licet & insipidos potius quàm nullos offerrem adfectum meum in iuuanda re litteraria & desiderium testaturus. Non enim adeò* φίλαυτος *sum & arrogans, vt à me iuuari posse vel minimum mihi persuadeam. Cogitanti itaque mihi à quo potissimum sumerem exordium, opportune subiit animum Æsopi Mythologia ex græcis latinisq; consarcienda, nulli adhuc, quod sciam, tentata res. Quod meum consilium dum aperio Viro Nobilissimo Iano Grutero, pro sua in litteras meque priuatum amore, auxilio subsidioque suggessit ex instructissima Palatina Bibliotheca codices manuscriptos, exoletasq; editiones nonnullas, quarum suo loco mentio fiet: eorum opere*

pere

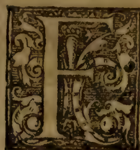
pera Mythologiam partim adauxi, partim emendatiorem reddidi, quiddam minus (vt ita dicam) minimo. Huius enim argumenti tantus eſt apud pleroſque contemptus atque faſtidium, vt quilibet, qui ſeſe vel leuiſſima eruditionis doctrinæque tinctura imbutum arbitratur, indignum ſeſe ſit æſtimaturus hoc argumentum: nedum vt ego vel velim debeamue lauream ex hoc muſtaceo quærere, quod ex rebus etiamnum leuioribus à pleriſque hoc æuo factitari modò dixi. Sub tuo autem nomine prodire fœtum hunc volui meum Vir Ampliſſime, Parens obſeruandiſſime, vt extaret meæ in te obſeruantiæ publicum teſtimonium, partim vt tuæ cenſuræ, quod commode alias præſtare non licebat, ſubiicerem. Mitto itaque tibi, ſtudiorum meorum primitias, exiles quidem & tenues (quid enim vberioris ſegetis, ex inculto adhuc vel ſaltem modò coli cœpto agello expectandum?) non ideo tamen vt ſpero minus gratas acceptaſque. Vt enim in agrorũ, ſic ingeniorum culturis, priorum annorum meſſis ſatis ampla creditur, nec ſpem ementita, ſi vel pauciſſimis conſtet ariſtis: acceptumq; eſt domino tenerioris plantæ pomũ quamuis exiguum. At verò acceptior longè gleba eſt, fructuſque gratior eſſe ſolet, ſi propria do-

mini manu cultus ager, ſataue arbor fuerit. Quod tibi cum iam contingat, parens colendiſſime, vix eſt vt metuam tibi diſpliciturum hoc quicquid eſt meum. Tu enim tanta me cura induſtriaque præſentem educaſti inſtituiſtique, & abſentem etiamnum iam conſiliis & monitis obfirmas, vt nihil paternæ στοργῆ *deeſſe volueris. Accipe igitur, Vir Ampliſſime, tenui de agello tenues ſpicas haſce, obſeruantiæ in te meæ arras futuras. Plures dabimus currentibus annis, ſi ſupremus ille ſator, plantã hãcce tuam ſacro ſuo imbre dignabitur irrigare. Vale & me amare porro vt facis perge ex Muſæo noſtro* VIII. ID. MART, Anno cIↄ. Iↄ. cx.

LECTO-

Lectori benigno S.

Abularum inuentum, Benigne Lector, vt prioribus sæculis maximi habitum fuit, ita nunc puerile planè & vile existimatur. Quotusquisque enim est eorum qui sibi sapere videntur, qui, si fabulam audiet inter differendum narrari, statim cum cachinno non exclamet, in cunis mihi occinebat hæc nutrix. Pueris quippe relinquendas arbitrantur & vetulis mulierculis fabulas, in publicum verò prodire, & in colloquiis seriisque dissertationibus immisceri non patiuntur. Fatum est illud omnium rerum, quæ virtutis vel tantum speciem præferunt, ab huiuscemodi Sophis contemni & traduci. At longe alia fuit doctæ antiquitatis mens. Fabularum enim nomen tanti apud eam fuit, vt ne sapientißimi quidem viri studium hoc vt illi volunt, puerile tractare, & ipsemet apologos concinnare respuerint. Æsopum enim Æpologorum parentem, vt taceam, quem inde tantum nouimus, Socrates ipse mortalium sapientißimus Æsopi

fabulas dignas iudicauit, quas versibus includeret. Sic enim de eo Plutarchus de audiendis Poetis: Σωκράτης ἐκ τίνων ἐνυπνίων ποιητικῆς ἁψάμενος, αὐτὸς μὲν ἅτε δὴ γεγονὼς ἀληθείας ἀγωνιστὴς τὸν ἅπαντα βίον, οὐ πιθανὸς ἦν, οὐδ' εὐφυὴς ψευδῶν δημιουργός, τοὺς δὲ Αἰσώπου τοῖς ἔπεσι μύθους ἐνόμιζεν ὡς ποίησιν οὐκ οὖσαν ᾗ ψεῦδος μὴ πρόσεστι. *Puerilis insuper institutio apud eos à fabularum, vel lectione vel scriptione exordium sumebat, cuius rei vbique extant vestigia, Quin imò indignū eum iudicabunt nomine docti qui Æsopi fabulas non euoluisset. vnde est Aristophanicum conuitium* οὐδὲ τὸν Αἴσωπον πεπάτηκας. *Neque vero in puluere scholastico tantum visæ apud veteres fuere Fabulæ; ausæ sunt foras prodire auspiciis summorum virorum. Nam vt alios plures taceam qui idem præstitere, Menenius Agrippa cognomento Lanatus secedentem Romanam plebem reuocaturus re nulla alia quàm fabulæ narratione vulgatissimæ quod voluit consecutus est. Nec ea est tantum veterum laus & elogium. Vixere hoc æuo viuuntque viri præclari, qui genus illud studii non neglexere. Inter quos nunquam satis laudatus Germaniæ suæ lumen Camerarius inter tot alias occupationes, optimo proposito Fabularum librum iuuentuti studiosæ donauit. Præcesserat eum eodem in cursu Abstemius vir itidem doctus. Subsecuti sunt*

alii

alii plures doctrinæ summæ, quorum nomina recensere nimis longum foret. At quorsum hæc inquies? vt meum tibi probem consilium institutumque. quod non ægrè me consecuturum confido. Quid verò noua hac in Mythologia præstiterim, scire si cupis, sic habe. Quotquot extare sciui græcos Latinosue veterum. Apologos, conquisiui; & in vnum corpus tuo commodo coarctaui: vt vero gratiorem hanc qualem qualem opellam redderem, AEsopi fabulas, centum & triginta sex circiter fabulis adauxi, antehac nondum ea ratione editis; quas Palatini manuscripti quinque suggessere. Versionem addidi qualem penuria temporis concessit. Quis autem earum auctor sit, indagare nequeo. à diuersis tamen conscriptas, styli diuersitas & tractādi ratio indicant. Earum nonnullas verbotenus edidit latinè Guilielmus Goudanus. A monachis veteribus nonnullas vt arbitrer conscriptas fuisse, facit fabula græca 152. & 271. vbi honorificam monachorum mentionem videre est. Vtut sit, ex MSS. illis quos habui ne vnicus quidem vulgatas iam habuit AEsopi fabulas, quas à Planude, vt AEsopi vita est, scriptas existimo. De Babria itidem est vt moneam; iniuriam nempe Babriæ fieri cum ei τετράστιχα, quæ vulgo extant,

tant,

tant, adſcribuntur ſuppoſiticius eſt fœtus, & quem Babriam pro ſuo agnoſcere puderet. Ignatii cuiuſdam Maſtigoris pullus eſt, vt Palatinæ ſchedæ indicant, qui epitomen Babriæ genuini conſarcinauit, vel Ignatii Diaconi, vt habet vetus codex doctiſſimi Viri VOSSII, qui in oratoriarũ Inſtit. lib. 2. p. 324. ſic ſcripſit. Babrias quem vulgo Gabriam adpellat, quamquã nec Babrias genuinus auctor videri queat cum quia hiſce fabulis in metrum ipſum peccatur, tum quia eæ in Vet. Cod adſcribũtur Ignatio Diacono. *Hactenus ille. Scripſit enim iambico metro eius generis quod eſt* τῶν σκαζόντων, *vt Suidas notat. At in* τετραστίχοις *illis ne vnicus quidẽ* σκάζων, *præterquam in vltima fabula* περὶ χελιδόνος καὶ Ἀηδόνος, *quæ ſola reſtat naufragii fabula. Opinionem hancce meam eò magis firmari mihi patior, cum apud virum doctiſſimũ Natalem Comitem in Mythologia, Babriæ genuini fabulam Gallorum, Cybeles ſacerdotum* σκαζόντων *metro conſcriptam repererim. quam Notis ad Phædrum inſertam volui. tum vero ex Fragmentis pluribus Babriæ quæ extant apud Suidam: quorum nonnulla firmandæ ſententiæ meæ cauſa huc congeram.*

Suidas in voce Γέρανος

Λίβυσσα γέρανος, ὁ δὲ ταὼς εὔπηληξ
Χλωρὴν ἀεὶ βόσκοιτο χείματος ποίην

In voce Ἀμᾶν

Νῦν ἐστιν ὄντως παῖδες ἐκ τόπων φεύγειν
ὅτ' αὐτὸς ἀμᾷ, ἢν φίλοισι πιστεύῃς

In voce ἑκάστοτε

Τῶν οὖν τελχῶν ἑκάστοθ' ἡ μὲν ἀκμαία
ἵππευεν, ἃς ἑώρακε λευκανθιζούσας

In voce Καμειραία

Μισθὸν δ' ἐπιχῶν εὗτ' ἔσωθεν ἐκκύψας
Φαγεῖν ἔμελλεν ἰχάδος καμειραίας

In voce Κνηκίας

Ὁ δ' ἐκλυθεὶς πόνων τ' ἐκ αὐλῆς πάσης
Τὸν κνηκίαν χάσκοντα λάκτισας φεύγει.

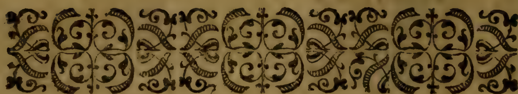
In voce κωλώτης

Σοφῆς ἀράχνης ἱστὸν εὗρε κωλώτης
Καὶ λεπτὸν ἐνέδυ φάρος ἐκτεμὼν τοίχου

In voce κωτίλλω

Τοιαῦτα κωτίλλουσα τὴν ἀχαίνην
Ἔπεισεν ἐλθεῖν δὶς τὸν αὐτὸν εἰς ᾅδην.

Ex quibus videre est Scazontes omnes esse Babriæ versus. Ne verò quid tibi deperiret, Ignatium huncce vndecim fabulis ampliaui ex eadem Bibliotheca. Anonymus verò qui vocatur nobis Fabulator, quis esset comperire non potui. nec multum interest. tantum ex Palatino Codice, exsoletas planè editiones & vix alicui visas, emendaui locis plurimis, Ea sunt quæ te volebam Lector benigne. Restat vt mea hacce exili opella fruaris. & si quæ sunt, vt sunt, à me vel non animaduersa, vel perperam collocata, annis id condones nostris. Plura & maiora breui, si annuet Deus, à nobis expectare te videbimus. Vale benigne Lector.

TESTIMONIA ALIQVOT VETERVM GRÆCORVM LAtinorumque, de Fabularum tum natura tum vtilitate.

Plato lib. 2. de Repub.

Τοὺς δ' ἐγκριθέντας πείσομεν τὰς τροφούς τε καὶ μητέρας λέγειν τοῖς παισίν, καὶ πλατέειν τὰς ψυχὰς αὐτῶν τοῖς μύθοις. πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ σώματα ταῖς χερσί.

Dionysius Halicarnasseus lib. 1. Rom. Antiq.

Καὶ μηδεὶς ὑπολάβοι με ἀγνοεῖν, ὅτι τῶν ἑλληνικῶν μύθων εἰσί τινες ἀνθρώποις χρήσιμος. οἱ μὲν ἐπιδεικνύμενος τὰ τῆς φύσεως ἔργα δι' ἀλληγορίας. οἱ δὲ παραμυθίας ἕνεκα συγκείμενος τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν. οἱ δὲ ταραχὰς ἐξαιρούμενος ψυχῆς, καὶ δείματα καὶ δόξας καθαίροντες οὐχ ὑγιεῖς. οἱ δ' ἄλλης τινὸς ἕνεκα συμπλασθέντες ὠφελείας.

Strabo lib. 1.

Τοὺς μύθους ἀνελέξαντο οὐχ οἱ ποιηταὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ αἱ πόλεις πολὺ πρότερον, καὶ οἱ νομοθέται τοῦ χρησίμου χάριν, βλέψαντες ἐς τὸ φυσικὸν πάθος τοῦ λογικοῦ ζώου. φιλειδήμων γὰρ ὁ ἄνθρωπος. προοίμιον δὲ τούτου τὸ φιλόμυθον. ἐντεῦθεν οὖν ἄρχεται τὰ παιδία ἀκροᾶσθαι καὶ κοινωνεῖν λόγων ἐπιπλεῖον. Αἴτιον δ' ὅτι καινολογία τίς ἐστιν ὁ μῦθος, οὐ τὰ καθεστηκότα φράζων, ἀλλ' ἕτερα παρὰ ταῦτα. ἡδὺ δὲ τὸ καινόν. καὶ ὃ μὴ πρότερον ἔγνωκέ τις. τοῦτο δ' αὐτό ἐστι καὶ τὸ ποιοῦν φιλειδήμονα. ὅταν δὲ προσῇ καὶ τὸ θαυμαστόν, καὶ τὸ τερατῶδες, ἐπιτείνει τὴν ἡδονήν, ἥπερ ἐστὶ τοῦ μανθάνειν φίλτρον. Καταρχὰς μὲν οὖν ἀνάγκη τοιούτοις δελέασι χρῆσθαι, προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων μάθησιν ἄγειν, ἤδη τῆς διανοίας ἐρρωμένης, καὶ μηκέτι δεομένης κολάκων.

Plutar-

Plutarchus de Audiendis Poetis.

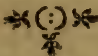
Ὅτι δὲ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λεγομένων οἱ σφόδρα νέοι τοῖς μὴ δοκοῦσι φιλοσόφως μηδὲ ἀπὸ σπουδῆς ἄγεσθαι, χαίρουσι μᾶλλον, καὶ παρέχουσιν ὑπηκόους ἑαυτοὺς καὶ χειροήθεις, δῆλόν ἐστιν ἡμῖν. οὐ γὰρ μόνον τὰ Αἰσώπεια μυθάρια καὶ τὰς ποιητικὰς ὑποθέσεις, καὶ τὸν Ἄβαριν τὸν Ἡρακλείδου, καὶ τὸν Λύκωνα τὸν Ἀρίστωνος διερχόμενοι, ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τῶν ψυχῶν δόγματα μεμιγμένα μυθολογίᾳ, μεθ' ἡδονῆς ἐνθουσιῶσι.

Idem ibidem.

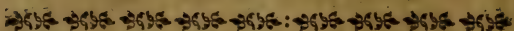
Ὥσπερ ὁ μανδραγόρας τοῖς ἀμπέλοις προσφυόμενος, καὶ διαδιδοὺς τὴν δύναμιν εἰς τὸν οἶνον, μαλακωτέραν ποιεῖ τὴν καταφορὰν τοῖς πίνουσιν, οὕτω τοὺς λόγους ποίησις ἐκ φιλοσοφίας ἀναλαμβάνουσα μιγνυμένους πρὸς τὸ μυθῶδες, ἐλαφρὰν καὶ προσφιλῆ παρέχει τοῖς νέοις τὴν μάθησιν.

Agellius lib. 2. Noct. Attic. c. 29.

Æſopus ille è Phrygia fabulator haud immeritò ſapiens exiſtimatus eſt, quum quæ vtilia monitu ſuaſuque erant, non ſeuerè non imperioſe præcepit & cenſuit, vt philoſophis mos eſt: ſed feſtiuos delectabileſque apologos commentus, res ſalubriter ac proſpicienter animaduerſas in mentes animoſque hominum cum audiendi quadam illecebra induit.

PRISCIA-

PRISCIANI SOPHISTAE EX *arte præexercitaminum ſecundum Hermogenem vel Libanium ac Græcos Rhetores.*

FAbula eſt oratio ficta veriſimili diſpoſitione imaginem exhibens veritatis. Ideò autem hanc primum tradere pueris ſolent oratores, quia animos eorum adhuc molles, ad meliores facilè vias inſtituunt vitæ. Vſi ſunt ea vetuſtiſsimi quoque auctores, Heſiodus, Archilocus, Plautus, Horatius. Nominantur autem ab inuentoribus, fabularum aliæ Æſopiæ, aliæ Cypriæ, aliæ Libycæ, aliæ Sybariticæ, omnes autem communiter Æſopiæ, quoniam in conuentibus frequenter ſolebat Æſopus fabulis vti: & pertinent ad vitæ vtilitatem. Expoſitio autem fabularum vult circuitionibus carere & iucundior eſſe: ſed oratio qua vtilitas fabulæ retegitur, ἐπιμύθιον vocant quod nos adfabulationem poſſumus dicere, à quibuſdam prima, à pleriſq; rationabilius poſtremo ponitur.

ERRA-

ERRATA EX FABV-
lis Græcis editis à me.

F*Abula 151.* ὠφελειῶν ἀπολαύειν *f.152.* ἔνθα *f.153.* κέρδους. *f. 154.* μαιάνδρου, *&* ἔσται *f.158.* ῥοιζηδὸν *sæpius peccatum in ea littera quæ emendare non grauaberis. f.159 interſere* pendentes vuas maturas. *f.160. Vulpes &* dele *& f.161. dele* καὶ *in epigraphe. f.165* μεσοπόλιος 166 *ſequebatur. f. 170. l.* futilem nimis & vilem. *f.172.* εὐξάμενος. τὸ μέσον. *f 176.* κερδάλεαν. *f.178.* δειλοῦς. *f.179.* ὡς ἄστυ. *f.* 181. irata eſt. *f.* 182. ἔσχιζον. *f.184.* ἀναγρεῖσθαι. *f 185* ὀρύσσοντες. indicareq;. *f.190.* γέλωτα. *f.193.* qui opificiis inuidens dixit. *p.194.* imprudentia. *p.196.* εἰς οἴκους *f 200.* θεασαμένη *f.201* διπτῆσαι. ὑποχόμενος. ἐκόμισεν. *f.207* ὃς πρὸς. *f 210. inuiti* ἄκοντες *f.212.* ὥσπερ, orbicularia. *f.214.* κεκρυμμένης *f.218.* πτηνός. *f.221.* ἀκούσας. *f. 224.* εἶπεν ἀλλὰ, πλημμελείας. *f. 227. qui eorum. f.228.* ἐδυνήθη. *f.229.* ταχύτητος. *f 230.* ὀφλισκάνουσι. *f.232.* τοῦ διάκειται. *f. 233. dele* adeò. σοῦ οὐ. *f. 234.* τεχνασμάτων. *f.235.* χρηστότητα, præferant. *f.237.* alligamini *f.239.* θαμβηθεὶς. *f. 241.* imprudentia. Canes vero iis ſuperatis προεστῶτας. *f.242.* ἀκαταπαύστοις. *f. 244.* ὅπως. *f. 247.* lota ſum. *f.249* coaxans. *f.256.* cecidiſſes ὁποίοις. *f.258.* ποταμὸν. *f.261* προσεκύνουν. ἀλλοτρίαις δόξαις. *f.262.* ἔθηνον *f.264.* ταύτην δὲ. *f. 267.* συνειληφὼς *f.269.* κηπουρῷ. *f.* 270. deprehendentes. *f. 272.* διαφυγόντες. γεγηθέναι. *f. 273.* καταπραΰνει. *f.275.* ſolebat ei. *f.278.* τοῦ δὲ τὸ, ὀργίλους *f.280.* adfectus *f.290.* ὄρνιθες, eſſet *f.296.* ἀγρεύσας, καὶ φόνων.

In Apthonio.

Fab. 8. veſtibulo. f. 23. dele hæc verba, mortem igitur & locum iam deſignauerant.

EX

ΕΚ ΤΩΝ ΑΦΘΟΝίου σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.

Ὁ Μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος, λόγος ψευδὴς, εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ Συβαριτικὸς, καὶ Κίλιξ, καὶ Κύπριος, πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπειος λέγεσθαι, τῷ τὸν Αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους, τοῦ δὲ μύθου τὸ μέν ἐστι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ, τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ, τὸ ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγου καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν, δι' ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενέγκων.

EX APHTHOnii sophistæ præexercitamentis.

FABVLA PROfecta quidem est à Poetis, sed & rhetoribus cōmunis facta est admonendi gratia. Est autem fabula sermo fictus, imagine quadam repræsentans veritatem. Vocatur autem & Sybaritica, & Cilix, & Cypria, accepto ab inuentoribus nomine. Verum quoniam Æsopus egregiè præter cæteros cōscripsit fabulas, euicit vt potiùs Æsopia diceretur. ea verò est triplex, Rationalis, Moralis, Mista. Rationalis, in qua aliquid ab homine geri confingitur. Moralis, quæ eorum imitatur mores, quæ sunt rationis expertia. Mista verò quę rationale irrationaleque cōplectitur. Admonitionē autem, cuius causa fabulā constitueris, si prę ponas, Antefabulationē: si postponas verò, Affabulationem dices.

EX PHILOSTRATI *imaginibus fabula.*

FAbulæ se ad Aesopum, sua in eum beneuolentia conferunt, quòd satagat sui: fabula quippe & Homero & Hesiodo, nec non & Archilocho in Lycambem curæ fuit. sed ab Aesopo humana omnia ad fabellas redacta sunt, sermone brutis non temerè impertito. nam & cupiditatem imminuit, & libidinē insectatur & fraudem. Atq; hæc ei leo quispiam agit, & vulpes, & per Iouem equus, nec testudo muta: ex quibus pueri discunt, quæ in vita gerantur. Habitæ igitur in pretio fabulæ, per Aesopum accedunt ad sapientis ianuam vittis eum deuincturæ, coronaque oleagina coronaturę. hic, vt puto, fabulam aliquam texit. risus enim faciei, & oculi in terram defixi id præ se ferunt. pictorem, fabu-

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙλοςράτε *εἰκόνων μῦθοι.*

ΦΟιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν Αἴσωπον ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ μύθου καὶ Ἡσιόδῳ, ἔτι δὲ καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην, ἀλλ' Αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν Αἴσωπον φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ, οἶμαι, τινὰ ὑφαίνες μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζω-

ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. Φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιΐστησι χορὸν τῷ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. Κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται, χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ.

fabularum curas remiſſiore animo indigere, non latuit. Philoſophatur autem pictura & fabularum corpora. Bruta enim cum hominibus cōferens, cœtum circa Aeſopum ſtatuit, ex illius ſcena confictum. Chori dux vulpes depicta eſt. vtitur enim Aeſopus miniſtra argumentorum plurium, ceu Dauo comœdia.

ÆSOPI FABVLATORIS Vita, à Maximo Planude conscripta.

RERVM humanarum naturam persequuti sunt & alii, & posteris tradiderunt: Æsopus verò videtur non absq; diuino afflatu, quum moralem disciplinam attigit, magno interuallo multos eorum superasse. Etenim neq; definiendo, neq; ratiocinando, neq; ex historia, quam ante ipsius ætatem tulit tempus, admonendo, sed fabulis penitus erudiendo, sic audientiũ venatur animos, vt pudeat ratione præditos facere, aut sentire, quæ neque aues, neque vulpes, & rursus non vacare illis quibus pleraque bruta pro tempore prudenter vacasse finguntur: ex quibus aliqua pericula ipsis imminentia effugerunt, aliqua maximam vtilitatem in opportunitatibus consequuta sunt. Hic igitur qui vitam suam philosophicæ reip. imaginem proposuerat,

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ τοῦ μυθοποιοῦ, Μαξίμῳ τῷ Πλανούδῃ συγγραφείς.

Πραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μεθ' αὐτοὺς παρέδωκαν φέροντες· Αἴσωπος δὲ δοκεῖ μὴ πόρρω θειοτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἀψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι· καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἤνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχάς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ' ὄρνιθες, μήτ' ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ συνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. ἐξ ὧν ἃ μὲν κινδύνους ἐπηρτημένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ καὶ μεγίστης ἐν τοῖς καιροῖς τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ' αὐτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προ-

νὰ προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος ἐξ Ἀμορίου τῆς Φρυγίας κατὰ τὴν μεγάλης ἐπίκλησιν. τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος, ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν Γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι· ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτά φησιν, ἐναντία ἀλλήλοις, ἐστίν, ἥτε φύσις καὶ ὁ νόμος. Αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μὲν τοι οὐδ' οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι. ἀλλὰ καί τοι πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην ἕδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέστατος τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε καὶ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς, τὸν τράχηλον πρόχειλος, μέλας· ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε, (ταὐτὸν γὰρ Αἴσωπος τῷ Αἰθίοπι) προγάστωρ, βλαισὸς, καὶ κυφός. τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν Θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴδους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐ-

erat, & operibus magis quàm verbis philoſophatus, genus quidem traxit ex Amorio oppido Phrygiæ cognomento Magnę: ſed fortuna fuit ſeruus. Quare & magnopere mihi videtur Platonis illud in Gorgia pulchrè ſimul & verè dictum: Plerunq; enim hæc, inquit, contraria inter ſe ſunt, natura ac lex. Nam Æſopi animum natura liberum reddidit, ſed hominum lex corpus in ſeruitium tradidit. Potuit tamen ne ſic quidem animi libertatẽ corrumpere. Sed quamuis ad res varias, & in diuerſa loca transferret corpus, à propria tamen ſede illum traducere non potuit. Fuit autem non ſolùm ſeruus, ſed & deformiſſimus omnium ſuæ ætatis hominũ, nam acuto capite fuit, preſſis naribus, depreſſo collo, prominentibus labris, niger vnde & nomen adeptus eſt (idẽ enim Æſopus quod Æthiops) ventroſus, valgus, & incuruus: fortè & Homericũ Therſiten turpitudine formæ ſuperans. Hoc verò omni-

um in eo pessimum erat, tardiloquentia & vox obscura simul, & inarticulata. Quæ omnia etiam videntur seruitutem Æsopo parasse. Etenim mirum fuisset, si sic indecenti corpore potuisset in seruitutem redigentium retia effugere. Sed corpore sanè tali, animo verò solertissimo natura extitit, & ad omne commentum felicissimus. Possessor igitur ipsius, tanquam ad nullum domesticum opus commodum, ad fodiendum agrum emisit. Ille verò digressus, alacriter operi incumbebat. Profecto verò aliquando & hero ad agros, vt opera specularetur, agricola quidam ficus egregias decerptas dono tulit. Ille verò fructus delectatus pulchritudine Agathopodi ministro (hoc enim erat nomen puero) seruare iussit, vt sibi post balneum apponeret. Quum verò ita euenisset, atq; Æsopo ob quandam necessitatē ingresso in domum, occasione capta Agathopus con-

τῷ χείλεσιν ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον· ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν Αἰσώπῳ παρασκευάσαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος ἐξεγίνετο τὰς τῶν δουλούντων ἄρκυς διαφυγεῖν, ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρὶ, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπιβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔργων οἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν. ὁ δ' ἀπελθὼν, προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένῳ δέ ποτε καὶ τῷ δεσπότῃ πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν θέσθαι, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρα ἐνήνεγκεν. ὁ δ' ἐπὶ τῷ τῆς ὀπώρας ἡσθεὶς ὡραίῳ, Ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ' οὕτω, καὶ τοῦ Αἰσώπου κατὰ δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ Ἀγαθόπους λαβόμενος, βουλὴν τοι-

τοιαύδε τῶν συνδούλων τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν, εἰ δοκεῖ, τῶν σύκων ὦ οὗτος· κἂν ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ Αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος· καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ, τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν. καὶ τὸ μηδὲν ἔσται ὅ γε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μηδ' αὐτὴν ἐλέγχων διᾶραί ποτε τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, πρὸς τοὔργον ἐχώρησαν, καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες, ἔλεγον ἐφ' ἑκάστῳ σὺν γέλωτι. φεῦ σοι δύστηνε Αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας ὡς Αἴσωπος αὐτὰ κατεδήδοκε, τόν τε Αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησὶ, λέγε μοι, ὦ κατάρατε, οὕτω μου κατεφρόνησας, ὡς εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθεῖν καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινύσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δ' εἶχεν οὐδ' ὁπωσοῦν διὰ τὸ βραδύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτε-

consilium huiusmodi conseruo cuidam offert: impleamur, si placet, ficubus heus tu: & si herus noster has requisierit, nos verò contra AEsopum testificabimur ambo, quòd in domum ingressus sit, & ficus clam comederit: & super verò fundamento, videlicet in domum ingressione, multa mendacia inædificabimus: & nihil vnus ad duos fuerit, præsertim quum ne sine probationib. quidem diducere vnquam os queat. Decreto verò hoc, ad opus accesserunt, & ficus deuorantes, dicebant in singulis cum risu: Væ tibi infelix AEsope. Quum igitur herus rediisset à lauacro, & ficus petiisset, & audiuisset quòd AEsopus eas comederit, & Aesopum quum ira iubet vocari, & vocato ait: Dic mihi, ò execrande, ita me cõtempsisti vt in penu ingredereris, & paratas mihi ficus commederes? Ille audiebat quidem & intelligebat, sed loqui poterat nullo modo ob linguę tarditatẽ. Quum iam verberan-

berandus esset, & delatores vehementius instarēt, procumbens ad heri pedes, vt sustineret se parum orabat: quum autem accurrisset & tepidā aquam attulisset, eam & bibit, & digitis in os demissis rursum humorem solum reiecit: nondum enim cibū attigerat. rogabat igitur, vt idem & accusantes facerent, quò manifestū fieret, quisnā ficus dissipasset, Herus autem ingeniū hominis admiratus sic facere & alios iussit: illi autem deliberauerant bibere quidem aquam, non tamen demittere in guttur digitos, sed per obliqua maxillarū eos circumferre. Vix dum autem biberant, quum tepida illa aqua nausea potis inducta, effecit vt sponte fructus redderetur. Tunc igitur ante oculos posito & maleficio ministrorum & calumnia, herus iussit eos nudos flagro vapulare. Illi verò cognouerunt manifestè dictum illud: Qui in alterum dolos struit, sibi inscius malū fabricat. Sequenti verò die hero in vrbem

τύπτεσθαι τῶν κατηγόρων σφοδροτέρως ἐπικειμένων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀνασχέσθαι μικρὸν ἐδεῖτο. δραμὼν δὲ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκὼν, τοῦτό τε πέπωκε. καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέλαβεν· οὔπω γὰρ τροφῆς ἁψάμενος ἔτυχεν. ἐπιβάλλει γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νόημα αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν γνάθων αὐτοὺς περιφέρειν. οὐκ ἔφθασαν δὲ πιόντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπενεγκὸν, αὐτομάτην παρέσχε τὴν ὀπώραν ἀναδοθῆναι. τότε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν πεσόντος τοῦ τε κακουργήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι. οἱ δ' ἐπέγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸν εἰπόντα, ὡς ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται, αὐτὸς λέληθε τὸ κακὸν ἀρχι-

τε-

γειτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἀναζεύξαντος, τοῦ δ' Αἰσώπου σκάπτοντος ᾗ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς Ἀρτέμιδος εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ τῷ Αἰσώπῳ περιτυχόντες, προὐτρέποντο πρὸς Διὸς ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν εἰσηνέγκεν. οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφερόντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. Αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν ὑπό τε

bem reuecto, Æſopo verò fodiente, quemadmodum iuſſus fuerat, ſacerdotes Dianæ, ſiue alii quidam homines via errantes, & in Æſopum incidentes, exhortabantur per Iouem hoſpitalem, hominem, vt quæ in vrbem duceret viam oſtenderet. Ille quum ſub vmbram arboris viros adduxiſſet priùs, & frugalem appoſuiſſet cœnam. inde & dux factus ipſis, in quam quærebant viam induxit. Illi itaq;, tum ob hoſpitalitatē, tum ob ductū, mirū in modū viro deuincti, & manus in cœlū eleuarūt, & precibus benefactorē remunerati ſunt. Æſopus verò reuerſus, & in

ſomnum lapſus præ aſſiduo labore & æſtu, viſus eſt videre Fortunam aſtantem ſibi & ſolutionem linguæ: & ſermonis curſum, & eam quæ fabularum eſt ſapientiam largientem. Statim igitur excitatus ait, Papæ, vt ſuauiter dormiui, ſed & pulchrum ſomnium videre mihi viſus ſum: & ecce expeditè loquor, Bos, aſinus, raſtrum. Per deos intelligo, vnde mihi bonum acceſſerit hoc: quia enim pius fui in hoſpites, remunerationem meliorem conſequutus ſum. Ergo benefacere bona plenum eſt ſpe. Sic igitur Aeſopus lætatus facto, rurſum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipſi nomen) ad operarios profecto, & horum vnum, quoniam parum errauerat in opere, virga verberante, Aeſopus ſtatim exclamauit, homo cuius gratia eum qui nullam iniuriam fecit ſic verberas, & omnibus temerè plagas ingeris quotidie? omnino renunciabo hæc hero. Zenas autem hæc ab Aeſopo audiens obſtupuit

τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης, καὶ λόγου δρόμον, καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. αὐθὺς οὖν διϋπνισθεὶς, φησὶ, βαβαὶ, πῶς ἡδέως κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο. εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαμβανομένου τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ἄρ' οὖν τὸ εὖ ποιεῖν, ἀγαθῶν ἐστι πλῆρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν Αἴσωπος ὑπερησθεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ' ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ (Ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα) πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, Αἴσωπος παραχρῆμα ἀνέκραγεν ἄνθρωπε, τοῦ χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῇ πληγὰς ἐμφορεῖς δι' ἡμέρας; πάντως ἀναγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. Ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ Αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μέτρως, καὶ πρὸς ἑαυ-

ἑαυτὸν εἶπον· Αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται: φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ᾽ αὐτὸ δράσῃ, καί με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ᾽ εἰπὼν εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθὼν, χαῖρε, φησὶ, δέσποτα. ὁ δὲ, τί τεθορυβημένος πάρει; φησί. καὶ ὁ Ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἦ πού τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρπὸν ἐνήνοχεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε; καὶ ὃς, οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ Αἴσωπος ἄναυδος τὸ πρότερον ὢν, νῦν λαλεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δὲ, καὶ μάλα, φησίν· ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρίημι δέσποτα: εἰς δέ σε καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασφημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ Ζηνᾷ φησιν, ἰδοὺ σοι παραδέδοται Αἴσωπος. ἀπόδου, δώρησαι, ὃ βούλει ἐπ᾽ αὐτῷ ποίησον. τοῦ δὲ Ζηνᾶ ἐφ᾽ αὐτῷ γενόμενον παραλαβόντος τὸν Αἴσωπον, καὶ τὴν κατ᾽ αὐτοῦ δεσπο-

puit non mediocriter, & secum ait: quòd Aesopus loqui cœperit, nulla mihi vtilitas erit: præueniens igitur ipse accusabo eum coram domino, antequã ipse hoc idem faciat, & me herus procuratione priuet. His dictis vrbẽ versus ad dominum vectus est. Cæterũ turbatus quũ accessisset, Salue, inquit, here. Ille verò; Quid perturbatus ades? inquit. Et Zenas: Res quædã mõstrosa in agro contigit & herus, Nunquid arbor pręter tẽpus fructũ tulit? aut iumẽtũ aliquod præter naturã genuit? & ille: Non ita, sed Aesopus, q antea erat mutus, nũc loqui cœpit. & herus, Sic tibi nihil boni fiat, hoc existimãti mõstrũ esse. & ille, Et sanè, inquit: nam quę in me contumeliosè dixit, sponte prætereo here: in te autem, & deos intolerabiliter conuiciatur. His ira percitus herus Zenæ ait, Ecce tibi traditus est Aesopus: vende, dona, quod vis de eo fac. Quum Zenas autem in potestate sua accepisset Aesopum, & quòd in eum haba-

haberet imperium ei renunciaſſet: ille, Quodcũque volueris, inquit, effice. Fortè verò quum vir quidam iumenta quæreret emere, & propterea per agrum illum iter faceret & Zenam rogaret: ille, iumentum non licet mihi, inquit vendere: ſed mancipium maſculum, quod ſi vis emere, adeſt. Quum verò mercator dixiſſet oſtendi ſibi ſeruulũ, & Zenas Æſopum accerſiſſet, mercator videns ipſum, & cachinnatus: Vnde tibi, inquit ad Zenam, hæc olla? vtrum truncus eſt arboris, an homo? hic niſi vocem haberet, fermè videretur vter inflatus. Quare mihi iter rupiſti huiuſce piaculi gratia? His dictis, abiit ſuam viam, Æſopus verò inſequutus ipſum, Mane, inquit. Ille autem conuerſus, Abi, inquit, à me ſordidiſſime canis. Et Æſopus. Dic mihi, cuius rei cauſa huc veniſti? Et mercator: Sceleſte, vt aliquid boni emerem: tui, quòd inutilis & marcidus ſis, non egeo. Et Æſopus. Eme me, & ſi qua eſt fides, mul-

δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγγείλαντος, ἐκεῖνος, ὅ, τι δήποτε βουλομένῳ σοί ἐστί, φησιν, ἔργασαι. κατὰ δὲ δή τινα τύχην ἀνδρὸς τινὸς κτήνη ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦτα τὸν ἀγρὸν διιόντος ἐκεῖνον, καὶ τὸν Ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος, θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοί, φησιν, ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄρρεν, ὅπερ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι, πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τοῦ Ζηνᾶ τὸν Αἴσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν, καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί, φησὶ πρὸς τὸν Ζηνᾶν, ἥδε ἡ χύτρα; πότερον στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος, εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τούτου τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ᾽ εἰπὼν, ἀπῄει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δ᾽ Αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μεῖνον, φησὶν, ὁ δὲ μεταστραφεὶς ἄπιθι, φησιν, ἀπ᾽ ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰπέ μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τι χρηστὸν πρίωμαι· σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρῄζω. καὶ ὁ Αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ τις ἐστὶ πίστις.

πολλάσι

πολλάσι ὠφελῆσαι οἷός τ' εἰμί. καὶ ὃς, τί δ' ἂν σοῦ ὀναίμην, συγγήματος ὄντος αὐτοχρήματος; καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐ πάρεισί σοι παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ τῷ Ζηνᾷ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ, τριῶν, φησὶν, ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλλετο, λέγων, οὐδὲν κατέθηκα, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. ὁδοιπορησάντων τοιγαροῦν, καὶ ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔτι ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν Αἴσωπον ἰδόντα, καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ Αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμπόρῳ φησιν, ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθὼν φησιν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπαζόμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε, ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ, φασὶ, συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ' ὡς ἔοικεν, αὐτὶ βασκανίου τοῦτον τῆς οἰκίας ἐωνήσατο. μετ' δ' οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν, τὰ πρὸς ἰδίῳ

multùm te iuuare potis ſum. Et ille, Qua in re à te iuuari poſſem, quum ſis odium penitus? Et Æſopus, Nonne adſunt tibi pueri uli domi turbulenti & flentes; his præfice me pædagogum, & omnino eis pro larua ero. Ridens igitur de hoc mercator. inquit Zenæ, Quanti malum hoc vendis vas? Ille verò, Tribus, inquit obolis. Mercator autē ſtatim tres obolos ſoluit, dicens, nihil expoſui, & nihil emi. Quum igitur iter feciſsēt, ac perueniſſent in ſuam domū, pueruli duo, qui adhuc ſub matre erant, Æſopo viſo perturbati exclamauerunt. Et Æſopus ſtatim mercatori inquit, Habes meæ pollicitationis probationem. Ille verò ridēs, ingreſſus inquit, Saluta conſeruos tuos. Introgreſſum autem ac ſalutantem videntes illi, Quodnam malum noſtro hero, inquiunt, contigit, vt ſeruulum deformem adeò emerit, ſed, vt videtur: pro faſcino domus hunc emit. Non multo verò pòſt & mercator ingreſſus, appa-

rari res ad iter seruis iussit, quòd postridie in Asiam profecturus esset. Illi igitur statim vasa distribuebant: at Aesopus rogabat leuissimum onus sibi concedi, tanquam nuper empto, & nondum ad hæc ministeria exercitato. His autem, etsi nihil tollere velit, veniam præbentibus, ille non oportere, dixit, omnibus laborantibus se solum inutilem esse. His quod attollere vellet permittentibus, huc & illuc quum circumspexisset, & vasa congregasset diuersa saccos, & stramenta, & canistros, vnum canistrum panis plenum, quem duo

ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλειν γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς Ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δὲ Αἴσωπος ἐδεῖτο τοῦ κουφότατον τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν, ἅτε δὴ νεωνήτῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μηδὲν ἆραι βούλεται, συγγνώμην παρεχομένον, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε, πάντων κοπιόντων, αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ αὖ ἆραι βούλεται ἐπιτρεπόντων, δεῦρο κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίτας διάφορα, σάκκους καὶ στρώματα, καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔ-

μέλλον baui-

μεῖζον; αὐτῷ ἐπιτεθεῖναι κελεύει; οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικρῷ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ἐδεῖτο ἆραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον εἵλετο· χρῆναι μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες τὸν γύργαθον, ἐπιτιθέασι τῷ Αἰσώπῳ. ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τοῦτον δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν· Αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὤν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐξέτισε, κτήνους γὰρ φόρτον ἤρατο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, Αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμιδεᾶ τὸν γύργαθον πολλῶν φαγόντων ἐποίησεν· ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ, κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχων τὸν γύργαθον πρῶτος ἁπάντων ᾔει, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρὸς ἐστὶν Αἴσωπος, ἢ ἕτε-

baiulare debebāt, sibi imponi iubet. Illi autem ridentes, & nihil esse stultius vili hoc scelesto. inquientes, qui paulò antè leuissimum rogabat tollere onus, nunc omnium grauissimū elegerit, oportere tamen desiderium eius explere, sublatum canistrum imposuerunt Aesopo. Ille verò humeris onere grauatis huc & illuc dimouebatur. Hunc videns mercator, admiratus est, & inquit. Aesopus quum ad laborandū promptus sit, iā suum pretiū persoluit: iumenti enim onus sustulit. Quum verò hora prandii diuertissent, Aesopus iussus panes dispensare, semiuacuum canistrum multis comedentibus fecit: vnde etiam post prandiū leuiore onere facto, alacriùs incedebat. Verùm vesperi quoque illic quò diuerterant pane distributo, postera die vacuo omnino humeris sublato canistro, primus omnium ibat, vt & conseruis præcurrentem hunc videntib. dubium esset, vtrum putridus esset Aesopus, an quis

quis alius. Et quũ cognouissent illum esse admirabantur, quòd denigratus homuncio solertiùs omnibus fecerit: quoniam qui facilè absumerẽtur panes sustulit, quum illi stramẽta, & reliquam supellectilem baiularent, quæ non est sortita naturam vt sic absumeretur. Mercator itaq; quum esset Ephesi, alia quidem mancipia cum lucro vendidit: remanserunt autem ei tria, Grammaticus, Cantor, & Æsopus. Quum verò quidam ex familiaribus ei suasisset in Samum vt nauigaret, tanquam ibi cum maiori lucro diuenditurо seruulos, persuadet. & mercator quũ peruenisset in Samũ, grammaticum quidem & cantorem, vtrumq; noua veste indutũ statuit in foro: sed Æsopum, quoniam necunde poterat ornare, (totus enim erat mendosus) veste ex sacco ei circumposita medium inter vtrumque constituit, vt & videntes stuperent dicentes: Vnde hæc abominatio, quæ & alios obscurat? Æsopus autem quamuis à mul-

ἕτερος. καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι, θαυμάζειν, ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον νουνεχέστερον πάντων ἔπραξε, τοὺς ῥαδίως δαπανωμένους ἄρτους αἰρόμενον, ἐκείνων τὰ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὑτωσὶ δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος, ἐπεὶ τῇ Ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο, ὑπελείφθη δ' αὐτῷ τρία, Γραμματικὸς, Ψάλτης, καὶ ὁ Αἴσωπος. τῶν δέ τις αὐτῷ συνήθων συμβουλεύσαντος, εἰς σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπωλήσοντι τὰ σωμάτια, πείθεται. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου. τὸν δ' Αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, (ὅλως γὰρ ἦν ἁμάρτημα) ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας, πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; Αἴσωπος δὲ, καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο

μὲν

μὲν τοι τολμηρῶς πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων, Ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐνοικούντων ὢν τηνικαῦτα τῇ Σάμῳ προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ παρεσταμένους, μέσον δὲ τούτων τὸν

multis morderetur, ſtabat tamen audacter ad ipſos intuens. Xanthus verò philoſophus habitans tūc Sami, profectus in forum, & videns duos quidem pueros cum ornatu adſtātes. medium verò horum

Αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ, τέταχεν ὡς τῇ προσθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δὲ ἐπιστὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. ὁ δὲ ὡς Καππαδόκης. καὶ ὁ Ξάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα. ὁ δ' ἐπὶ τούτοις Αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν οἱ τῷ Ξάνθῳ συν

Aeſopum, admiratus eſt mercatoris commentum, quod turpem in medio collocauerat, vt appoſitione deformis, pulchriores ſeipſis adoleſcentuli appareret. Propius autem adſtans, percontatus eſt cantorem, cuias eſſet, & is, Cappadox, tum Xanthus, quid igitur ſcis facere? hic, Omnia. atque ad hæc Aeſopus riſit. Sed diſcipuli qui cum Xantho

vna erant, vt viderunt ipsum risisse & ostendisse dentes, statim & aliquod monstrũ videre arbitrantibus: & vno, certè hernia est, dentes habens, dicente: alio verò, quid nam videns risit? alio, non risisse, sed riguisse? omnibus autem volentibus cognoscere cur risisset, vnus ipsorum accedens Æsopo inquit: Cuius rei gratia risisti? Et is, Abscede marina ouis. Illo vero confuso funditus eo sermone, repenteque secedente Xanthus inquit mercatori, Quanto pretio cantor? illo autem, mille obolorum, respondente, ad alterum iuit, immenso audito pretio: atque & hunc rogitante philosopho, cuias nam foret, & audito Lydum esse: rursusque rogante, quid ergo scis facere? & illo dicente, Omnia, iterum risit Æsopus. Ex scholasticis autem quodam dubitante quid nam hic ad omnes ridet. alius ei dixit, Si vis & tu marinus hircus vocari, roga Xanthus

συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ παραφήναντα τοὺς ὀδόντας, ἐξαίφνης καὶ τέρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τοῦ μὲν, ἤ που κήλη ἐστὶν ὀδόντας ἔχουσα, λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δ' ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐρρίγωσε. πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ Αἰσώπῳ φησὶν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὃς ἀποχώρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ ἀμηχανήσαντος τοῖς ὅλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκ τοῦ εὐθέως ἀναχωρήσαντος, ὁ Ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησὶ, πόσου τιμήματος ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ, χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκούσας τὸ τίμημα. καὶ μέντοι καὶ τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου, πόθεν ἂν εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι Λυδὸς καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; κἀκείνου φαμένου, πάντα, πάλιν ἐγέλασεν Αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τινος ἀπορουμένου τί δήποτε οὗτος πρὸς πάντας γελᾷ; ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀκοῦσαι, ἐρώτησον. ὁ δὲ Ξάνθος

καὶ

καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου, τρισχιλίων ὀβολῶν, ἀποκριναμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος, καὶ στραφεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμάτια, ναί, φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ' εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι· τὴν αὐτὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει; καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τούτου καταθησόμεθα. ὁ Ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη, ὑμᾶς ἐκτίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι. ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιον μου καθάρειον ὂν οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπ' αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγὺς ἡ γνώμη, τὸ, μὴ πείθεσθαι γυναικί. ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν γοῦν τῷ Αἰσώπῳ, χαῖρε, φησί.

καὶ

thus autem & rurſus rogauit mercatorem, quanto pretio grammaticus? & illo, tribus millibus obolorum, reſpondente, ægrè philoſophus tulit immenſum pretium, & verſus diſcedebat. Scholaſticis autem petentibus an non placuerint ei ſeruuli: næ, inquit, ſed decretum eſt non emere mancipium pretioſum. Vno autem ipſorum dicente, Sed ſi hæc ita ſe habent, igitur turpem hunc nulla lex impedimento eſt ne ematur: idē enim & hic miniſterium afferet, & nos pretium huius exponemus. Xanthus ait, Sed ridiculum eſſet, vos ſoluiſſe pretium, me autem ſeruum emiſſe, alioqui & vxorcula mea munditiæ ſtudioſa, non ferret à deformi ſeruulo ſeruiri ſibi. At ſcholaſticis rurſus dicentibus, Sed prope eſt ſententia, ne pareatur fœminæ: Philoſophus dixit, Faciamus priùs periculum an ſciat aliquid, ne & pretiū incaſſum pereat. Adiens igitur Æſopum, Gaude, inquit. Et il-

 le:

le: numnam tristabar? Et Xanthus Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xanthus vnà cum aliis inexpectato & prompto responso stupefactus, rogauit, cuiâs es? ille, niger. Et Xanthus: Non hoc, inquam, sed vnde natus sis? Et is, Ex vẽtre matris meæ. Et Xanthus, Nõ hoc dico, sed in quo loco natus sis. Et ille, non renũciauit mihi mater mea vtrum in sublimi loco, an in humili. Et philosophus, Quid verò facere nosti? Et ille, nihil. Et Xanthus, quomodo? Et is, Quoniam hi omnia nosse professi sunt, mihi autem reliquerunt nihil. Atque hæc scholastici vehemẽter admirati, Per diuinam prouidentiam, dixerunt, valde bene respondit. Nullus enim est homo, qui omnia norit: & propterea scilicet & ridebat. Rursus igitur Xanthus inquit, Vis emam te? Et Aesopus, Me hac in re consultore eges? vtrum tibi videtur melius, aut emere, aut non, fac. Nullus enim quicquam vi facit: hoc in tua positũ est voluntate. & si volueris,

καὶ ὅς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην; καὶ ὁ Ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγώ σε, καὶ ὁ Ξάνθος ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγεὶς ἤρετο ποταπός εἶ; ὁ δὲ, μέλας, φησί. καὶ ὁ Ξάνθος οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγέννησαι. καὶ ὅς ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγέννησαι, κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνωγέῳ ἢ καταγέῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ Ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δὲ, ἐπειδήπερ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν, ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γὰρ εἷς ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ ταῦτα δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ Ξάνθος φησὶ, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δέῃ; ὁπότερον σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι, ἢ μὴ, ποίει, οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ. τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ, κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου

τὴν θύραν ἀνοίξας; ἀργύριον ἀρίθμει. εἰ δὲ μή, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ Ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ Αἴσωπος, ἔφη, τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὡς δὴ καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ Ξάνθος, καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε τῷ ἐμπόρῳ προσελθὼν ὁ Ξάνθος, φησὶ, πόσου τοῦτον πωλεῖς; ὁ δὲ ὅς, κερτομήσαί μου πάρει τὴν ἐμπορίαν ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου. θάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ πρόσδομα λάβε. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ δῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ παραχρῆμα συνεισενέγκοντες κατέθεντο, ὁ δὲ Ξάνθος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες, παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπωλήσας, τίς δὲ ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς ἀνειπεῖν, διὰ

ris, crumenæ ianuam aperiens, argentum numera: ſin verò minimè, ne cauillare. Rurſus igitur ſcholaſtici inter ſe dixerunt. Per deos ſuperauit præceptorem. Xanthus verò quum dixiſſet, ſi emero te, fugere voles? ridens Aeſopus ait: Hoc ſi voluero facere, nullo modo vtar te cõſultore, vt & tu paulò antè me. & Xanthus, Bene dicis ſed deformis es: & ille, Mentem inſpicere oportet, ô philoſophe, & nõ faciem. Tũc mercatorem adiens Xanthus, inquit, Quanti hunc vendis? & ille, Vt vituperes, ades, meas merces, quoniam te dignis pueris dimiſſis, deformem hunc eligiſti, alterum horum eme, hunc autem auctarium accipe. Et Xanthus, non certè, ſed hunc, & mercator, Sexaginta obolis eme, & ſcholaſtici confeſtim collatos expoſuerunt, Xanthus autem poſſedit Itaque publicani venditione cognita aderant indagantes, quis vendiderit, quis emerit. At quum puderet vtrunque ſe pronunciare,

propter vtilitatem pretii, Æsopus stans in medio, exclamauit: Qui venditus est, ego sum: qui emit, hic: qui vendidit, ille: si verò ipsi tacuerint, ego igitur liber sum. Publicani verò diffusi risu, donato Xantho vectigali, abierunt. Æsopus igitur sequebatur in domum euntem Xanthum. Quum meridianus autem æstus esset, Xanthus inter deambulandum pallium attollens, mingebat, quod videns Æsopus, vestibus illius prensis retro ad seipsum traxit, atque inquit, Quam celerrimè me vende, alioquin fugiam. Et Xanthus, Quamobrem? Quoniam inquit, non possem tali seruire hero. Si enim tu, qui herus es, & neminem times, tamen relaxationem non præbes naturæ, sed eundo mingis: si obtigerit seruum me ad aliquod mitti ministerium, & inter eundem tale quid exigat natura, necesse omnino fuerit volando aluum leuare. Et Xanthus: Hoc te turbat? tria

τὸ περιττὸν τοῦ τιμήματος, ὁ Αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον, ἀνέκραξεν· ὁ μὲν πραθεὶς ἐγώ. ὁ πριάμενος δ᾽, οὗτοσί. καὶ ὁ πωλήσας ἐκεινοσί. εἰ δ᾽ αὐτοὶ σιωπῶσι, ἐγὼ ἄρα, ἐλεύθερός εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντό τε τῷ Ξάνθῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ Ξάνθῳ μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ Ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος, οὔρει. ὅπερ ἰδὼν Αἴσωπος, καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος, ὄπισθεν πρὸς ἑαυτὸν εἵλκυσε, καί φησι, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ Ξάνθος, αὖθ᾽ ὅτου; ὅτι, φησὶν, οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρετεῖσθαι δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὢν καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ παρέχεις τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς εἰ τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα σταλῆναι διακονίαν, καὶ τῷ μεταξὺ τῆς πορείας τοιόνδε τι ἀπαιτήσαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πάντως πετόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ Ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος

μένος διαφυγεῖν βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἐπεὶ ὅτι μοι τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο καὶ ὁ Αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ Ξάνθος παραγγείλας τῷ Αἰσώπῳ μένειν περὶ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάρειον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει καὶ οὐκ ἐχρῆν ἐξαπίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι. πρίν τινα καὶ πρὸς αὐτὴν ἀστεΐσηται αὐτὸς δ' εἰσελθὼν λέγει. κυρία, οὐκέτι μετοὐντεῦθεν, ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας. ἧς πρὸς τῶν θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παιδίον σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος, οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέ γε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ λεχθέντα. πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ Ξάνθου γυναικὸς εἴσω κληθῆναι τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα καὶ

tria mala volens euitare, eundo mingo. Et ille, quę? & hic, stanti mihi caput percussisset sol, pedes verò terræ solum torridum, lotii autem ac imonia olfactum offendisset. Et Æsopus, vade, persuasisti mihi. Postquam autem domi fuerunt Xanthus iubens Æsopo manere ante vestibulum, quoniam elegantiusculam esse sibi mulierculam sciebat, neque oportere ilico talem turpitudinem ei ostendi, antequam aliquis ipsi vrbana diceret: ipsi autem ingressus dicit, Domina, nō etiā posthac obiicies ministerium, quod mihi tuæ pedissequæ præstent, Iam n. & ego puerū tibi emi, in quo & videbis pulchritudinem qualem nunquā vidisti, qui & iam ante vestibulū stat. Et illæ quidē hæc. Pedissequæ autē vera existimātes quæ dicta fuerant, inter se nō mediocriter cōtendebant, cuinam ipsarum spōsus nuper emptus futurus sit. Xanthi verò vxore intrò vocari nouitiū iubente mancipiū, vna ex aliis magis accelerans,

rans, & vt arrhabonē vocationem arripiens, nouitium seruum egressa accersebat, & illo dicente, Ecce ego adsum, stupefacta: tu, inquit, es? Et hic, næ. Et illa, sine inuidia, ne ingrediaris intrò, alioquin omnes fugiant. Et tamen & alia egressa, ac vt vidit ipsum, Cædatur tua dicente facies, & huc ingredere, sed ne appropinques: ingressus stetit coram domina. quæ quum eum vidisset, oculos auertit ad

καὶ ὡς ἀῤῥαβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι, ἐκπλαγεῖσα; σύ. φησίν. εἶ; καὶ ὅς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντα, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι, καὶ μέντοι καὶ ἄλλης ἐξελθούσης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτόν, παταχθείη σου φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο. εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔστη αὐτικρὺ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρε-

virum inquiens, vnde mihi hoc monstrum attulisti? abiice ipsum à facie mea. Et ille, Satis tibi domina, ne meum submorde nouitium seruum. Hæc autem,

ψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἐνήνεγκας? ἔκβαλε αὐτόν. ἐκ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοι κυρία, μὴ ὑποσκώπτε μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ δῆλος

λος ὦ Ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος. καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσαναχετοῦσα λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν προῖκά μου, καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ Ξάνθου μεμψαμένου τὸν Αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖά τινα φθεγξαμένου περὶ τοῦ ἐν τῷ βαδίζειν οὐρήσεως, νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, Αἴσωπος ἔφη. βάλε αὐτὴν εἰς τὸ βάραθρον. καὶ ὁ Ξάνθος, παῦε κάθαρμα, ἢ οὐκ οἶδας ὅτι ταύτην ὡς ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐρᾷς τοῦ γυναίου; κἀκεῖνος πάνυ μὲν οὖν δραπέτα. καὶ πρὸς τοῦτο Αἴσωπος κροτήσας εἰς τὸ μέσον τὸν πόδα μεγάλως ἀνέκραξε, Ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοῦ δέσποιναν ἔφη, σύ, ὦ δέσποινα, ἐβούλου τὸν φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι δοῦλον νέον, εὐσωματοῦντα, σφριγῶντα, ὃν ἔδει γυμνήν σε καὶ ἐν τῷ βαλανείῳ θεάσασθαι, καί σοι προσπαίζειν τὰ εἰς αἰσχύνην τοῦ φιλοσόφου; Εὐριπίδη, χρυσοῦν ἐγὼ σοῦ φημὶ τὸ στό-

μα

autem, Videris, Xanthe, osus me, aliam inducere velle, & fortè dum pudet dicere mihi, vt tua domo abscedam canicipitem mihi hunc apportasti, vt eius ægrè latura ministeriũ fugiam: da igitur mihi dotem meam, atq; ibo. Ad hæc Xantho increpante Æsopum, tanquam in itinere vrbana quædam loquutũ de mictu inter eundũ, nunc verò mulieri nihil dicentẽ, Æsopus ait, Proiice ipsam in barathrũ. Et Xanthus. Tace scelus, an nescis me hanc vt me ipsum amare? Et Æsopus, Amas mulierculam? Et ille, Admodum quidem, fugitiue. Et ad hoc Æsopus pulsato in medio pede valde exclamauit: Xanthus philosophus vxorius est, & versus ad suam dominã, ait, Tu, ô domina, velles philosophum emisse tibi seruuum iuuenem, bono habitu, vigentem, qui te nudam in balneo spectaret, & tecum luderet in dedecus philosophi; O Euripides, auriũ ego tuum inquam os talia

dicens: Multi impetus fluctuum marinorum: multi fluminum, & ignis calidi flatus: dura res paupertas, dura & alia infinita: tamē nihil æquè durum vt mulier mala. Tu verò, ô domina, philoſophi vxor quū ſis, à pulchris adoleſcentulis ſeruiri tibi noli, ne quo pacto contumeliā viro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, quum nihil contradicere poſſet, Vnde vir, ait, pulchritudinē hanc venatus es? ſed & loquax putridus hic videtur, & facetus: reconciliabor igitur ei. Tum Xanthus, Æſope, recōciliata eſt tibi tua hera. & Aeſopus ironicè loquens, Magna res, inquit placare mulierē: & Xanthus, Tace poſthac: emi enim te ad ſeruiendū, non ad contradicendū. Poſtera die Xanthus Aeſopo ſequi iuſſo, ad hortum quēdam iuit empturus olera. Qū verò olitor faſciculum olerum meſſuiſſet, accepit Aeſopus. Xantho autem ſoluturo iam hortulano pecuniam, hortulanus, Dimitte domine, inquit: vnum problema à te

μοι τοιαῦτα λέγων, Πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων. Πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί. Δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία. Πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινὸν, ὡς γυνὴ κακή. Σὺ δ' ὦ δέσποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μήπως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου περιάψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ, φησί, τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος. Διαλλαγήσομαι γοῦν αὐτῷ. καὶ ὁ Ξάνθος, Αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ Αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τι χρῆμα, φησί, τὸ πραΰναι γυναῖκα. καὶ ὁ Ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν· ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν, οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ Ξάνθος ἕπεσθαι τῷ Αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπωροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν Αἴσωπος. τοῦ δὲ Ξάνθου μέλλοντος ἤδη κηπωρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρὸς, ἔα κύριε, φησὶν, ἑνὸς προβλήματος.

βλήματος τούτου γὰρ οὐ δέομαι. καὶ ὁ Ξάνθος τίνος; καὶ ὅς, τί δήποτε, τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καὶ περιεπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις καί τοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις; ὁ μὲν οὖν Ξάνθος, καί τοι φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης μηδὲν ἕτερον συννοήσας εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαι, φησίν. ὁ Αἴσωπος (παρῆν γὰρ) ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ Αἴσωπος, καταγελῶ φησίν, ἀλλ' οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε.

à te desidero, & Xanthus, quidnam? tum ille, Quid ita, quæ à me plantantur olera, quamuis diligenter & fondiantur & irrigentur, tardum tamen suscipiunt incrementum: quibus verò spontanea è terra pullulatio, etsi nulla cura adhibetur, iis tamen celerior germinatio? Xanthus igitur, licet philosophi quæstio foret quum nihil aliud sciret dicere, à diuina prouidentia & hoc inter cętera gubernari inquit. Aesopus verò (aderat enim) risit. Ad quem philosophus, Ridesne, an derides? Et Aesopus, Derideo, inquit, sed non te, verum qui te docuit, quæ

τός σε. enim

enim à diuina prouidentia fiunt, hęc à sapientibus viris solutionem sortiuntur. Oppone itaq; me, & ego soluam problema. Interim itaq; Xanthus conuersus inquit olitori, Minimè omnium decens est, ô amice, me, qui in tantis auditoriis disceptauerim, nunc in horto soluere sophismata, puero autem huic meo, qui consequutiones multorum callet, si proposueris, solutionem consequeris quæsiti. Et olitor, Hic turpis literas nouit? ô infelicitatem! sed narra, ô optime, si quæsisti declarationem nosti. Et Æsopus: Mulier, inquit, quum ad secundas nuptias iuerit, liberis ex priore viro susceptis, si virũ quoque inuenerit filios ex priore vxore genuisse, quos ipsa filios adduxit, horũ mater est: quos inuenit penes virũ, horum est nouerca. Multã igitur in vtrisq; ostẽdit differentiã. Nãquos ex se gẽuit, amãter & accuratè nutrire perseuerat: alienos verò partus odit, & inuidia vtens, illorum cibum diminuens, suis addit

τός σε. ἃ δὲ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ' ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. πρόβαλλε τοίνυν ἐμὲ κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ Ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπωρῷ, ἥκιστα πάντων εὐπρεπές ἐστιν, ὦ τᾶν ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσὶ, πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τούτῳ προσαναθέμενος τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπωρὸς οὗτος ὁ αἰσχρὸς γράμματα εἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον ὦ λῷστε, εἰ τοῦ ζητουμένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἡ γυνὴ, φησιν, ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα εἴπερ εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστίν. ἃ δ' εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρὶ, τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διαγίνεται. τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων τροφὴν περικόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις.

τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια. τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων μήτηρ ἐστίν. ἃ δ᾽ αὐτὸς ἐμφυτεύεις, τούτων γίνεται μητρυιά. οὗ χάριν καὶ μᾶλλον ὡς γνήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει· τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην, ὡς νόθοις, τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς, πίστευσόν μοι φησιν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδολεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι προῖκα φέρων τὰ λάχανα, καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε. μεθ᾽ ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ Ξάνθου, καὶ τισὶν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φίλων, καὶ πρὸς τὸν Αἴσωπον εἰρηκότος, εἴς τε τὴν οἰκίαν προσδραμεῖν, καὶ φακῆν εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἕψει βαλών. ὁ δὲ δὴ Ξάνθος ἅμα τοῖς φίλοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας· προεῖπε μέν τοι καὶ ὡς λιτῶς· ἐπὶ φακῇ γὰρ ἔσται τὸ δεῖπνον, καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους

dit filiis, illos enim natura quasi proprios amat, odio autem habet qui viri sunt, quasi alienos: eodem modo & terra, eorũ, quæ ipsa se gẽuit mater est, quę autem tu plantas, horum est nouerca: cuius rei gratia, quæ sua sunt vt legitima magis nutrit ac fouet: à te autem plãtatis, vt spuriis, non tantum alimenti tribuit. His delectatus olitor, Credideris mihi, inquit: quàm me graui sollicitudine ac meditatione leuaris: Abi, gratis ferens olera: & quoties tibi his opus est, tamquam in proprium hortum vadens, accipe. Post dies aliquot rursus in balneum profecto Xantho, & quibusdam ibi amicis inuentis, & ad Aesopum loquuto vt in domum curreret, & lentẽ in ollam iniectam coqueret, ille abiens granum vnum lentis in ollam coquit iactum. Xanthus ergo vnà cum amicis lotus, vocauit hos compransuros: præfatus tamẽ, & quòd tenuis esset futura cœna, vtpote ex lente, quodq; non oporteret varietate fercu-

lo-

lorũ amicos iudicare, sed probare voluntatem. His verò obedientibus, & in domũ ingressis, Xanthus inquit, Da nobis a balneo bibere, Aesope. Illo verò ex defluxu balnei accipiente & tradente, Xanthus foetore repletus, Hē quid hoc, inquit, Aesope? Et ille: A balneo, vt iussisti. Xãtho autem praesentia amicorum iram compescente, & peluim sibi apponi iubente, Aesopus pelui apposita stabat. Et Xanthus, Non lauas? tum ille, Iussum est mihi ea facere quae iusseris: tu nunc non dixisti, Iniice aquam in peluim, & laua pedes meos, & pone soleas, & quaecumque deinceps. Ad haec igitur amicis Xanthus ait, Num enim seruum emi? nullo modo, sed magistrum. Discumbentibus itaque ipsis, & Xantho Aesopum rogante, an cocta sit lens, cochleari acceptum ille lentis granum tradidit, Xanthus accipiens, ac ratus gratia faciendi periculum coctionis lentē accepisse, digitis conterens, ait, Bene co-

φίλους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ εἰξάντων, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ Ξάνθος φησὶ, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν, Αἴσωπε. τοῦ δ' ἐκ τῆς ἀποῤῥοίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος καὶ ἐπιδεδωκότος, ὁ Ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλησθεὶς, φεῦ τί τοῦτο, φησὶν, Αἴσωπε; καὶ ὃς, ἀπὸ λουτροῦ, ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ Ξάνθου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ παρατεθῆναι κελεύσαντος, Αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ Ξάνθος ἔφη· μὴ γὰρ δοῦλον ἐπριάμην; οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ Ξάνθου τὸν Αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακὴ, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος τὸν τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν· ὁ δὲ Ξάνθος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς ἑψήσεως τὴν φακὴν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διατρίψας, ἔφη, καλῶς ἕψηται.

ἑψηϑ᾽, κόμισον. Τοῦ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις καὶ παραθέντος, ὁ Ξάνθος· ποῦ ἐστὶν ἡ φακή; φησι. Καὶ ὅς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ Ξάνθος· ἕνα κόκκον ἑψήσας; Καὶ ὁ Αἴσωπος, μάλιστα· φακὴν γὰρ ἑνικῶς εἶπας, ἀλλ' οὐ φακοὺς, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι, ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν Αἴσωπον, εἶπεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω κακὲ δοῦλε, τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. Τοῦ δὲ σπουδῆ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων ὁ Ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν Αἴσωπον, αὐτοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνελόμενος, ἔκρυψε, μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ Αἴσωπος ἐλθὼν, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακε, συνῆκε ἐπιβουλήν αὐτῷ τινα γεγονυῖαν καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ

ne cocta est, affer, Illo solum aquam vacuante in scutellas, & apponente, Xanthus, Vbi est lens, inquit. Et is, accepisti ipsam. Et Xanthus, Vnum granum coxisti? Tũ Aesopus, Maximè: lentē enim singulariter dixisti, non lentes, quòd pluratiuè dicitur. Xanthus ergo prorsus consilii inops, Viri socii, ait, hic ad insaniam me redigit. Deinde conuersus ad Aesopum ait, Sed ne videar, improbe serue, amicis iniurius, abiens eme pedes porcinos quatuor, & perceleriter coctos appone. Ab eo autem festinè hoc facto, ac dũ pedes coquerentur, Xanthus iure volens verberare Aesopũ, quum esset in re aliqua ad vsum occupatus, vnum ex pedibus ex olla clanculum auferens, occuluit. Paulò post autem & Aesopus veniens, & ollam perscrutatus, vt tres solos pedes vidit, cognouit insidias sibi aliquas factas, & accurrens in stabulũ, & saginati porci vnũ ex quatuor cultro amputãs, & pilis nudans, in ollam iecit, ac cõ-

coxit

coxit cum cæteris. Xanthus verò veritus, ne Æſopus ſubreptũ pedem non inueniens fugeret, rurſus in ollam ipſum iniecit. Æſopo autem in patinã pedes euacuante, ac quinq; his apparentibus, Xãthus, Quid hoc, inquit, Æſope, quomodo quinq;? Et ille, Duo porci quot habẽt pedes? Et Xanthus, Octo. Tum Æſopus, Sunt ergo hic quinq;, & ſaginatus porcus inferius tripes paſcitur. Et Xanthus admodum moleſtè ferens, amicis inquit, Nõne paulò antè dixi, quòd celerrimè hic me ad inſaniam rediget? Et Æſopus, Here, noſtine, quòd ex additione & ſubductione in quãtitatem ſecundum rationalem ſummam colligitur, non eſſe errorem? Xãthus igitur nullã cauſam honeſtam inueniens verberandi Æſopum, quieuit. Poſtridie autẽ ex ſcholaſticis quidam ſumptuoſam apparans cœnã, cum aliis diſcipulis & Xanthũ inuitauit. Cœnantibus igitur, Xanthus partes ex appoſitis accepit electas, & Æ-

καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. Ξάνθος δὲ δείσας, μήπως Αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν, ἀποδράσῃ αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δὲ Αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ τρυβλίον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ Ξάνθος, τί τοῦτο, φησὶν, Αἴσωπε, πῶς πέντε; κἀκεῖνος τὼ δύω χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ Ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταυθοῖ πέντε, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ Ξάνθος πάνυ βαρέως ἔχων, πρὸς τοὺς φίλους φησὶ, οὐχὶ μικρὸν πρόσθεν εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ Αἴσωπος, δέσποτα οὐκ οἶδα ὅτι τὸ ἐκ προσθέσεώς τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸ κατὰ λόγον ποσὸν συγκεφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν οὖν Ξάνθος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶσαι τὸν Αἴσωπον ἡσύχασε. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς εὐπρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν Ξάνθον κέκληκεν. εὐωχουμένων τοίνυν, ὁ Ξάνθος μερμερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμενος

μένος ἐπιλέκτους. καὶ τῷ Αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δοὺς, τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελθών. ὁ δ' ἀπιὼν καθ' ἑαυτὸν ἐνενόει, νῦν καιρὸς τιμωρηθῆναί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ' ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλθον ἔσκωπτεν· ὄψεται τοίνυν εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνοεῖ. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας τὴν σπυρίδα τῶν μερίδων ἐπίπροσθεν αὐτῆς τέθεικε, καί φησι, δέσποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοὶ, ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέσας, καὶ εἰπὼν, ἐλθὲ λύκαινα,

& Aesopo ponè stanti dedit: Beneuolæque meæ, inquit ei, hæc trade abiens. Ille verò decedens secum cogitabat, Nunc occasio est vlcisci meã dominam, propterea quòd me, quũ nouitius veni, cauillata est. Videbit igitur an hero meo bene velit. Profectus itaque in domũ, & sedens in vestibulo, & hera accita, sportulam partium coram ipsa posuit, ac inquit, Hera, hæc omnia herus misit, non tibi, sed beneuolæ: & cane vocata, atq; dicto, Veni Lycæna, comede: tibi enim herus hęc

φάγε· σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέταξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυνὶ πάντα παρέβαλε μετὰ

iussit dari, particulatim cani omnia proiecit. Ac post hoc ad herum, regressus

greſſus, & rogatus, an beneuolæ dederit omnia, Omnia, inquit & coram me omnia comedit. Illo verò iterum rogante, Et quidnam edens ait? Et is, Mihi quidem nihil quicquam dixit, ſed ſecum tibi gratias habebat. Vxor tamen Xanthi eam rem calamitoſam eſſe arbitrata, tanquam ſecunda cani redarguta de erga virum beneuolentia, ac ſubdens, certè non amplius in poſterum cohabitaturam cum eo, ingreſſa cubiculũ plorabat. Potu autem procedente, & quæſtionibus alternis propoſitis, ac vno ex ipſis ambigente, quãdo futura eſſet ingens inter homines turbatio, Aeſopus ponè ſtans ait, Quum reſurrexerint mortui repetentes quę poſſederint. Et ſcholaſtici ridendo dixerunt, Ingenioſus eſt nouitius hic. Alio verò rurſus proponente, quamobrem ouis ad cædem tracta, nõ exclamat, ſus autẽ quàm maximè vociferatur, Aeſopus rurſus ait, Quoniam ouis aſſueta mulgeri, aut etiam velleris onus depo-

λει. μετὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὴν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρωτηθεὶς, εἰ τῇ εὐνοούσῃ δέδωκε πάντα, πάντα, φησὶ, καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; καὶ ἐκεῖνος· ἐμοὶ μὲν φησὶν, οὐδ᾽ ὅτι οὖν εἴρηκε, καθ᾽ ἑαυτὴν δέ σοι χάριτας ᾔδει. ἡ μέν τοι γυνὴ τοῦ Ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμένη, ἅτε δὴ δευτέρα τοῦ κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπειποῦσα, ἦ μὴν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος, ἡνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχὴ, Αἴσωπος ὄπισθεν ἑστὼς, εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες, ἔφασαν, νοήμων ἐστὶν ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, Αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πό-

κου

κου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται, διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον, καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει. ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ συνήθη. καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος, ἅτε δὴ μήτ' ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μηδὲ συνειδὼς ἑαυτῷ πρός τι τῶν ποιητῶν ἑλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνον ἐστὶ χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπῄνεσαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέντοι τοῦ πότου, καὶ τοῦ Ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοστήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα φησὶ, μή μου πλησίον γένῃ. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι· οὐδὲ γὰρ ἂν μείναιμι σὺν σοὶ τοὐντεῦθεν. σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ Ξάνθος ἐκπλαγεὶς, λέγει, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοι τι κακὸν πάλιν Αἴσωπος· καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα φησὶ, κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ Δί', ἐμοὶ μὲν οὔ, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ κλη-

deponere, tacitè ſequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrum videns, nihil graue ſuſpicatur, ſed illa familiaria & ſola videtur paſſura. Sed ſus, vt qui neque mulgetur, neque tondetur, neque nouit ad horum aliquid trahi, ſed carnes ſuas tantùm vſui eſſe, meritò vociferatur. His ſic dictis diſcipuli rurſus laudauerunt ipſum, verſi in riſum. Finito verò conuiuio, & Xantho in domum reuerſo, & vxorem pro more aggreſſo alloqui, illa ipſum auerſata, inquit. Ne mihi propinquus fias: da mihi dotem meam, & abibo: non enim manſerim tecum poſthac. Tu autē abiens cani adulare, cui miſiſti partes. Et Xanthus ſtupefactus, ait, Non poteſt aliquo modo non condiuiſſe mihi mali aliquid rurſus Æſopus, & vxori inquit, Domina, num me poto, tu ebria es? cui partes miſi, nonne tibi? Non per Iouem, mihi quidem minimè, inquit illa, ſed cani. Et Xanthus Æſopo acci-

to inquit, Cui dedisti partes: Et ille, Beneuolæ tuę. Et vxori Xanthus, Nihil accepisti? & illa, Nihil. Et Æsopus, Cui enim iussisti, here, partes dari? Et ille, Beneuolæ meæ. Et Æsopus cane vocata, Hæc tibi inquit, bene vult: nam mulier, etsi bene velle dicatur, tamen minima quaque recula offensa contradicit, conuiciatur, abit. Canem verò verberato, expellito, haud tamen discesserit, sed oblita omnium, statim benignè blanditur & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere, here, Vxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, Vides, domina, non meam esse culpam, sed eius qui tulit? Tolera itaque, nec deerit mihi occasio, qua eum verberem. Illa verò non credente, verùm clàm ad suos parentes regressa, Æsopus inquit: Num rectè dixi, ò here, canem tibi magis bene velle quàm meam heram? Diebus autem aliquot præteritis, & vxore irreconciliata manente, & Xantho affines

quos

κληθέντι φησὶ τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ σοι. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ Ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ Αἴσωπος. τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοι. καὶ ὁ Αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι φησὶν, εὐνοεῖ· ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέντοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ᾽ ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ συγχαίρει τῷ δεσπότῃ. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ Ξάνθος, ὁρᾷς, κυρία, ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι᾽ ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, Αἴσωπος εἶπεν. οὐκ ὀρθῶς εἶπον, ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου τῶν προσηκόντων

μόντων τινὰς ὡς αὐτὴν ὡς αὐ ὑποστρέψειεν οἴκαδε πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου διʼ αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος Αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησι, μὴ ἀνιῶ, δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον καὶ ἀπροφάσιστον δράσω πρὸς σε. καὶ λαβὼν κέρμα πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθε, καὶ ὠνησάμενος χῆνας

quosdam ad ipsam, vt reuerteretur domum, mittente, illa verò quum cedere nollet, & inde Xanthus in mœrore esset, Æsopus adiens ad eum inquit, Ne te afflictes, here: ego enim cras venire spõte & citissimè faciam ad te. Et accepta pecunia in forum iuit, ac emptis anseribus & gallinis, & aliis

καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ᾽ ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρήει τοίνυν καὶ τὴν τῶν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γονέων οἰκίαν, μήτε ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν, ἠρώτα,

quibusdam ad conuiuium idoneis, ambulans domos circuibat. Transibat igitur & ante domum parentum heræ suæ, ignorare simulans illorum esse, & in ea heram manere. Et quũ in quendam ex domo illa incidisset, rogabat, an aliquid ad nuptias vtile do-

meſtici poſſent ſibi vendere. Illico autem, Et cui opus eſt, rogitante, Xantho, inquit, philoſopho: cras enim vxori copulandus eſt. Eo verò aſcendente, & vxori hæc Xanthi, vt audiuit, renunciante illa curſim & properè ad Xanthum iuit ſtatim, & contra ipſum clamabat, dicens inter alia & hæc, Non me viuente, ô Xanthe, alteri vxori coniungi poteris. Et ſic manſit in domo per Æſopum, quemadmodum propter illum diſceſſerat. Poſt dies rurſus aliquot, inuitans Xanthus diſcipulos ad prandium, Æſopo inquit, I, eme optimū quodque & præſtantiſſimum. Ille inter eundū ſecum dicebat, Ego docebo herum non ſtulta mandare. Quum linguas igitur ſolùm ſuillas emiſſet, & apparaſſet diſcūbentibus, linguam aſſatam ſingulis cum ſalſamento appoſuit: diſcipulis laudantibus vt philoſophicum primū ferculum propter linguæ ad loquutionem miniſterium, rurſus elixas Æſopus lin-

ρῶται, εἴ τι τοῦ τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, Ξάνθος, φησίν, ὁ φιλόσοφος. αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ Ξάνθου, ὡς ἤκουσεν, ἀναγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν Ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα, λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης, ὦ Ξάνθε, ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκίας διὰ Αἰσώπου, ὡς καὶ δι' ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, καλέσας ὁ Ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ Αἰσώπῳ φησίν. ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ, τι χρησιμώτατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλινθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλόσοφον τὸ πρῶτον ἔδεσμα διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν, πάλιν Αἴσωπος ἑφθὰς γλώτ-

γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ᾽ οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας προὐτίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ ταὐτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας, εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς δι᾽ ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν. ὁ Ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον Αἴσωπε; καὶ ὅς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὐκουν ἐνετειλάμην σοὶ καθαρώτατον ἀνθρώπιον, πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ Αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων, τί αὖ οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παι-

linguas apposuit, atq; iterũ etiam ferculo alio atq; alio petito, ille nihil aliud quã linguas proponebat. Discipulis autẽ eodẽ subinde cibo repetito indignatis, Quousq; linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edendo nostras doluimus? Xãthus inquit iratus, Nihil aliud tibi est, Æsope? & is, Non certè: tum ille, Nõne mãdaui tibi, sordidissime homule, optimum quodq; & præstantissimũ obsonari? & Æsopus, Multas habeo tibi gratias increpanti me philosophis viris præsentibus: quid igitur fuerit lingua melius & præstãtius in vita? omnis enim do-

ctrina & philoſophia per ipſam monſtratur ac traditur: per ipſam dationes, acceptiones, fora, ſalutationes, benedicentiæ, muſa omnis: per ipſam celebrantur nuptiæ, ciuitates eriguntur, homines ſeruantur: &, vt breuiter dicam, per ipſam tota vita noſtra conſiſtit: nihil ergo lingua melius. Ob hęc diſcipuli Æſopum rectè loqui dicentes, aberraſſe verò magiſtrum, abiere ſinguli in domum. Poſtridie rurſus accuſantibus ipſis Xanthum, ille reſpondebat, non ſecundùm voluntatem ſuam hæc facta fuiſſe, ſed inutilis ſerui nequitia: hodie autem permutabit cœnam, & ipſe præſentibus vobis cum eo colloquar. Acvocato eo, viliſſimum quodq; & peſſimum obſonari iubet, quòd diſcipuli ſecum forent cœnaturi. Ille autem nihil mutatus rurſus linguas emit, & apparatas diſcumbentibus appoſuit. Hi inter ſe ſubmurmurabant, Porcinæ rurſus linguæ. Et paulò poſt iterum linguas appoſuit, & valde iterũ

παιδεία καὶ φιλοσοφία δι' αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται· δι' αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραί, ἀσπασμοί, εὐφημίαι, μοῦσα πᾶσα· δι' αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γάμοι, πόλεις ἀνορθοῦνται, ἄνθρωποι διασώζονται, καὶ συνελόντι φάναι, δι' αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέστηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν Αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διεληλύθασιν ἕκαστος ἐπ' οἴκου. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν τὸν Ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπελογεῖτο, μὴ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ταῦτα γεγόνεται, ἀλλὰ τοῦ ἀχρείου δούλου τῇ κακουργίᾳ· σήμερον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον, κἀγὼ δὲ παρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτὸν πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ μηδὲν διατραπείς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο, καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλιθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ὑπεφώνουν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι· καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ

καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ Ξάνθου δὲ δυσανασχετήσαντος, καί, τί τοῦτο Αἴσωπε, εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐνετειλάμην σοι πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι; οὐχὶ πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δέ, καὶ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώττης, ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις δι' αὐτῆς καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα, καὶ βλασφημίαι, καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; οὐ γάμοι καὶ ἀρχαὶ καὶ βασιλεῖαι δι' αὐτῆς ἀνατρέπονται; οὐχ, ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τοῦ Αἰσώπου φαμένου, τις τῶν συνανακειμένων τῷ Ξάνθῳ φησίν, οὗτος, εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμή σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ μορφή, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ Αἴσωπος πρὸς αὐτόν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακεντρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι. δεσπότην παροξύνων κατ' οἰκέτου. καὶ ὁ Ξάνθος πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα, φη-

σὶ,

iterum atque iterum. Xantho autem iniquo animo ferente, &, quid hoc Æsope, dicente, num rursus mandaui tibi optimū quodq; & præstantissimū obsonari ac nō potius vilissimū quodq; & pessimū? ille autem, Et quid vnquā peius lingua, ô here? nonne vrbes per ipsam corruunt? non homines per ipsam interficiuntur? non mendacia omnia, & maledicta, & periuria per ipsam perficiuntur? non nuptiæ & principatus & regna per ipsam euertuntur? non, vt summatim dicam, vita omnis per ipsam infinitorū errorum referta est? Hæc Æsopo dicente quidā ex discumbentibus vnà cum Xantho inquit. Hic, nisi valde te ipsum munieris, non dubia erit infamiæ causa, tibi. qualis enim forma, talis & anima. Et Æsopus ad eum, Tu mihi videris, ô homo, prauus quidā & curiosus esse, herum irritans contra seruū. Et Xanthus ad hæc, occasionem cupiens verberādi hominē, fugitiue, inquit,

quoniam curiosum dixisti amicum ostende mihi incuriosum hominem adductum. Egressus igitur postridie in plateam Æsopus, & eos qui præteribāt circumspiciens videt quẽdam in loco quodam diu sedentem quem iudicans secum otiosum & simplicem esse, accedens inquit, Herus te inuitat secum pransurum. Et rusticus ille nihil sciscitatus, neque quis esset à quo inuitaretur, ingressus est in domum, & cum ipsis calceis, vt erant viles, discubuit. Rogante autem Xãtho, Quis hic? Æsopus ait, Incuriosus homo. Et Xanthus in aurem fatus vxori vt sibi obsequeretur, & quod ipse iusserit faceret, vt honesta ratione plagas Aesopo inferret. Deinde coram omnibus inquit, Domina aquam in peluim iniice, & pedes hospitis laua. Cogitabat enim secum, omnino hospitem recusaturum: Aesopum verò illo curioso apparente, verberibus cæsum iri. Illa igitur iacta aqua in pel-

σὶν, ἐπειδὴ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἐπὶ τὴν λεωφόρον ὁ Αἴσωπος, καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινὰ ἐφ' ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθήσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὐτὸν ἀπράγμονά τινα καὶ ἁπλοῦν εἶναι, προσελθὼν, φησὶν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μήτε τίς ὢν ὑπό τινος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις οὖσιν ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ τοῦ Ξάνθου, τίς οὗτος; Αἴσωπος εἶπεν, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ Ξάνθος εἰς οὖς εἰπὼν τῇ γυναικὶ συνυποκριθῆναι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν εὐπροσώπῳ λόγῳ πληγὰς τῷ Αἰσώπῳ ἐντείνειεν. εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων, φησὶ, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τῆς λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὐτὸν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος εὐλαβηθήσεται. ὁ δὲ Αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς

εἰς τὴν λεκάνην, ᾔει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα. ὁ δὲ γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δεσπότιν, καθ' ἑαυτὸν εἶπε, τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τούτου δὲ χάριν αὐτοχειρίᾳ τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαινίσιν εἶχεν ἂν τοῦτ' ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας νίψον κυρία, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ Ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ' αὑτόν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ' οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν. καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστώντων δέ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ Ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει, καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ' ἀγροιώτης καθ' αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν· εἰ δὲ καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὐτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ Ξάνθου ἀσχάλλοντος, καὶ οὐχ ἡδέως

peluim, ibat pedes hospitis lotura. At ille cognoscens hanc esse domus dominam, secum loquebatur, Honorare me omnino vult, atque huius rei gratia suis manibus pedes meos vult lauare, quum ancillis queat hoc mandare. Extensis igitur pedibus Laua, inquit, hera: ac lotus discubuit. Xantho autem iubente vinum hospiti dari quod biberet, rursus ille considerabat secum, ipsos antè opportere bibere, sed quia sic ipsis visum est, nõ opus mihi hæc inquirere. Accipiẽs igitur bibit: Prandentibus verò, & ferculo quodã hospiti apposito, atque illo suauiter comedente, Xanthus cocũ, quòd malè hoc cõdiuisset, criminabatur, atq; etiã nudũ flagellabat rusticus autẽ secũ dicebat, Ferculum quidẽ optimè coctum est, & nihil ei deest quo minus rectè paratum sit; si autẽ absq; causa suũ seruũ velit flagellare paterfamilias, quid ad me? Xantho autem ægrè ferẽte, neq; iucundè affe-

cto

ſto, quoniam nihil hoſpes curioſè inquirebat, tandē placentæ allatæ ſunt, hoſpes verò, vt qui nunquam placentam guſtaſſet, conuoluens, & concludens ipſas vt panes comedebat. Xantho autem piſtorē accuſante, & curnam, ô execrande, dicente, & abſque melle ac pipere placentas præparaſti? ille inquit, Si cruda eſt, ô here, placenta, me verbera: ſi verò non, vt oportebat, præparata eſt, non me, ſed heram accuſa. Et Xanthus, Si à mea hoc factum eſt vxore, viuam ipſam nunc comburā, atq; iterū vxori innuit, vt ſibi obſequeretur propter Æſopum. Iuſſo igitur ſarmenta in medium afferri, pyram ſuccendit, & arreptam vxorem prope pyrā egit, vt expectaretur ipſam in ignem immittere. Differebat autem aliquo modo, & circumſpiciebat ruſticum, ſi quo modo aſſurgens à tali audacia prohibere ipſum aggrederetur: ſed is ſecum rurſus conſiderabat, quum nulla adſit cauſa, quidnam ſic iraſcitur? Deinde inquit, Opa.

ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιειργάζετο, τέλος πλακοῦντες ἠνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μήπω πλακοῦντος γευσάμενος, σωρεύων καὶ συνειλῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ Ξάνθου τὸν ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δήποτε, ὦ κατάρατε, φαμένου, καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκεύακας; ἐκεῖνος ἔφη, εἰ μὲν ὠμός ἐστιν ὦ δέσποτα, ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε. εἰ δὲ οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύασται, μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὴν δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ Ξάνθος, εἰ πρὸς τῆς ἐμῆς τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζῶσαν αὐτὴν ἀρτίως κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐτῷ συνυποκριθῆναι διὰ Αἴσωπον. κελεύσας οὖν κληματίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι, πυρὰν ἀνῆψε· καὶ λαβόμενος τῆς γυναικὸς ἐγγὺς τῆς πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκήσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐπαφεῖναι διέτριβε δέ πως, καὶ περιέβλεπε τὸν ἄγροικον, εἴπως ἀναστὰς τοῦ τοιούτου τολμήματος εἴρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν, ὁ δὲ καθ' αὐτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρούσης, τί δήποτε οὕτως ὀργίζεται. εἶτα φησιν, οἰκοδέσποτα

-ται, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γίνεσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν, μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ Ξάνθος ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμάσας, τῷ Αἰσώπῳ φησὶν, ἰδὲ ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος. ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν Αἴσωπε. ἅλις ἔχει σοι τοῦ λοιποῦ· τὸ δ' ἐντεῦθεν ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῇ δ' ἐπιούσῃ ὁ Ξάνθος ἐπέταξε τῷ Αἰσώπῳ εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν, καὶ σκέψασθαι εἰ μὴ πολὺς πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λουθῆναι. ἀπιόντι δὲ ὁ στρατηγὸς συναντήσας, καὶ τοῦ Ξάνθου γνοὺς αὐτὸν ὄντα ἤρετο ποῖ πορεύοιτο· τοῦ δὲ, οὐκ οἶδα, φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ παρ' οὐδὲν λογισθῆναι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ Αἴσωπος ἐκέκραξεν, ὁρᾷς, ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; οὐ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆ-

O pater familias, si hoc iudicas oportere fieri, expecta me parumper, dum digressus adducam & ipse meam ex agro vxorem, vt ambas simul comburas. Hæc à viro Xanthus audiens, & huius synceritatem ac generositatem admiratus, Æsopo inquit, Ecce verè homo incuriosus: habes accepta præmia victoriæ, ô Æsope. Satis est tibi de cætero: deinde verò libertatem tuam assequêris. Postridie autem Xanthus iussit Æsopo in balneas ire, & scrutari an multa adesset turba, velle enim lauari. Abeunti autem prætor occurrens & Xanthi ipsum esse cognoscens, interrogauit quonam iret. Quod quum se is negasset scire, existimās prætor interrogationē suam floccipendi, in carcerem ipsum adduci iubet. Quū igitur abduceretur Aesopus, clamauit, Vides, ô prætor, quemadmodum rectè responderim! quæ enim non expectaui, & occurri tibi, & in carcerem iam trahor. Tum prætor stupefactus respōsi prompti-

ptitudine, siuit abire. Aesopus autem profectus in balneas, multam turbam in ipsis intuitus est, sed & lapidem videt in medio ingressu positum, in quem singuli ingredientes & egredientes pedē offendebant. Hunc autem vnus quis ingrediēs, vt lauaret, sublatum trāsposuit, reuersus igitur ad herum, Si vis, inquit, here, lauari, vnum hominem in balneis vidi. Et Xantho profecto, ac multitudinem lauantium vidente, & quid hoc, dicēte, ô Aesope, nonne vnum hominem dixisti te vidisse? & Aesopus, Certè, inquit: nam lapidem illum (manu ostendens) ante ingressum positum reperi, in quem ingredientes omnes & exeuntes offendebant, vnus verò quidam antequam illideret, eleuatum transposuit. Illum igitur vnum hominem dixi vidisse, pluris faciens quàm alios, tum Xanthus, Nihil apud Aesopum tardum est ad responsionem. Aliquando aliàs Xantho ex latrina redeunte & interrogante Aeso-

ἀφῆκεν ἀπιέναι. Αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον, καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὸ τῆς εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ' ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τὸν πόδα προσέπταιον. τοῦτον δέ τις εἰσιὼν ἐφ' ᾧ λούσασθαι ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ κελεύεις, φησὶ, δέσποτα, λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ τεθέαμαι. καὶ τοῦ Ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος, καὶ τί τοῦτο εἰπόντος, Αἴσωπε, οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ Αἴσωπος, ναί, φησιν· τὸν γὰρ λίθον ἐκεῖνον (τῇ χειρὶ δείξας) πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον εὗρον, ἐφ' ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον. εἷς δέ τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι, ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέναι, προτιμήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐδὲν παρὰ τῷ Αἰσώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ Ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυνθανομένου τὸν Αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ' ἀπο-

ἀπόπατον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκρίματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη, κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερώτερον ζώντων πολὺν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδοικότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰ τῆς γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μή πως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλὰ σὺ δέσποτα, μὴ φόβου· οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ Ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλιθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ Ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι, Αἴσωπος παρεστὼς, ἔφη δέσποτα, ὁ Διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις, τὴν μὲν πρώτην ἡδονῆς, τὴν δὲ δευτέραν μέθης, τὴν δὲ τρίτην ὕβρεως· καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες, τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ Ξάνθος ἤδη μεθύων φησὶ, σιώπα· τοῖς ἐν ᾅδῃ συμβούλευε. καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ εἰς ᾅδου κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ

σχολα

Aesopum, Quid ita homines post cacationem ventris excrementa aspiciunt? Ille ait, Antiquis temporibus vir quidam delicatiùs viuens multo tempore præ deliciis in latrina sedebat, vt & sua illic immorans cacauerit præcordia. Ex illo tempore igitur timentes cæteri homines, ventris inspiciunt sordes, ne quo modo & ipsi hoc patiantur. Sed tu, here, ne time: non enim sunt tibi præcordia. Die autem, quodam celebrato cõuiuio, & Xantho cum aliis philosophis discumbente, & potu iam inualescente, crebræ quæstiones inter hos versabantur, atque Xantho incipiẽte turbari, Aesopus adstans, ait, Here, Bacchus tria possidet temperamenta: primum voluptatis, secundũ ebrietatis, tertium contumeliæ. Et vos igitur poti iam & lætati, quæ reliqua sunt omittite. tũ Xanthus iam ebrius ait, Tace, Inferis consule. Et Aesopus: Igitur & in inferos distrahere. Ex discipulis autem

tem

tem quidam subebrium iam Xanthum videns, &, vt in vniuersum dicam, temulentum, O præceptor, inquit, poteſtne quis ebibere mare homo? Et ille, Admodum quidem. ego enim ipſe hoc ebibam. Ei diſcipulus, At ſi non poteris, quamnã tibi mulctam irrogabo? Tum Xãthus, Domum meam depono totam. Atque interim depoſitis annulis pacta firmauerunt: tum diſceſſerunt. Poſtridie diluculo excitato Xantho, ac faciem lauante, & annulum inter lauandum non vidente, & Aeſopum de eo interrogante, ille, Neſcio, inquit, quidnam factum fuerit: ſed vnum ſcio tantùm, quòd à domo decideris tua. Tum Xanthus, Quamobrem? Et Aeſopus, Quoniam heri ebrius pepigiſti mare ebibere, atque in pactis depoſuiſti & annulum. Et is, Et quomodo maius fide opus potero? Verùm te nunc rogo, ſi quod commentum, ſi qua verſutia, ſi qua experientia, præſto ſis, ac opem porrige, vt vin-

σχολαστικῶν τις ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν Ξάνθον ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν οἰνόπληγα, καθηγητά, φησὶ, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὃς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικὸς, εἰ δὲ οὐ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ἐπιγράψω; καὶ ὁ Ξάνθος, τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν, τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωΐας ἐξεγερθέντος τοῦ Ξάνθου, καὶ τήν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν Αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυθομένου, ἐκεῖνος, οὐκ οἶδα φησὶ, τί ποτε γέγονεν· ἓν δ' οἶδα μόνον ὅτι τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ Ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ Αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μεθύων συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, κἀπὶ ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον. κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ' ἐγὼ μεῖζον πίστεως ἔργον δυνήσομαι; ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ τις σύνεσις, εἴ τις δεινότης καὶ ἐμπειρία, ξυμπαρίστασο, καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς περιγενέσθαι, ἢ

τὰς

τὰς γε συνθήκας λῦσαι· καὶ ὁ Αἴσωπος, περιγενέσθαι μὲν οὐκ ἔνι. λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιήσω. ἐπειδὰν γὰρ αὖθις τήμερον εἰς ταυτὸ συνέλθητε, μηδ᾽ ὅτι οὐ φανῆς δειλιάσας, ἀλλ᾽ ἅπερ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα καὶ νήφων λέγε. κέλευσον μέντοι στρώματα καὶ τράπεζαν παρὰ τὴν ἠιόνα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοὶ τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀναπεσὼν κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πληρωθῆναι τὸ ἔκπωμα· καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάντων εἰπὲ τῷ συνθηκοφύλακι, τίνας παρ᾽ ὑμῖν πεποιήκαμεν τὰς συνθήκας; καὶ ὃς ἀπο-

vincam, aut pacta dissoluam. & Æsopus, Vincere quidem haud licet; sed vt soluas pacta efficiã. Quũ hodie rursus in vnum cõueneritis, nullo modo videaris timere, verùm quæ pactus es bene potus, eadem nunc etiam sobrius dic. Iubeas itaq; stramenta & mensam in littore poni, & pueros paratos cũ poculis porrigere tibi marinam aquã. Quũ autem omnẽ videris turbam cõcurrisse ad spectaculum, ipse discumbens iube ex mari impleri poculum? atq; hoc accepto omnibus audientib. dic pactis præfecto, Quænam apud vos fœdera iniuimus? Atq; is

D respon-

respondebit tibi, quod pepigeris mare ebibere. Conuersus igitur tu ad omnes sic dicito, Viri Samii, scitis & vos penitus quam plurimos fluuios prorumpere in mare: ego autem pactus sum solum mare ebibere, non etiam exeuntia in ipsum flumina. Hic itaque scholasticus eat prius retenturus flumina omnia, deinde statim mare solum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti solutionem cognoscens, vehementer lætatus est. Populo igitur ad littus confluente ad spectaculum eius quod faciendum erat, quumque Xanthus quæ edoctus fuerat ab Æsopo fecisset, ac dixisset, Samii acclamarunt laudantes ipsum & admirantes. Sed scholasticus tum ante Xanthi pedes prouolutus, & victum se confitebatur & pacta rogabat dissolui. Quod & fecit Xanthus exorante populo. Profectis autem ipsis in domum, Æsopus adiens Xanthum, inquit, Per omnem tibi vitam gratificatus

ἀποκρινεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας οὕτω φράσον, ἄνδρες Σάμιοι ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὄντας ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν ποταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας, εἶτα δ' αὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ Ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συρρεύσαντος ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ Ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς τοῦ Αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ Σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολαστικὸς προσπεσὼν τηνικαῦτα τῷ Ξάνθῳ, νενικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι. ὃ καὶ πεποίηκε Ξάνθος δυσωποῦντος τοῦ δήμου, ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, Αἴσωπος προσελθὼν, τῷ Ξάνθῳ φησὶν, ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγὼ, οὐκοῦν ἄξιός εἰμι

εἰμὶ ἱκανὸς τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ Ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλόμενός μοι ἦν τοῦτο πρᾶξαι; ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος, καὶ σκέψαι· κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος· ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν, προσελθὼν οὖν ὁ Αἴσωπος, καὶ συμβὰν, οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ Ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ Ξάνθῳ, ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε, δύο ἑωρακέναι; καὶ ὃς, οὕτως, ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; καὶ κελεύει αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' Αἰσώπου μαστιγουμένου προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν Ξάνθον. καὶ ὁ Αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν· οἴμοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην, εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἕωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ Ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύ-

tificatus ego, nonne dignus ſum, ô here, conſequi libertatem? Et Xanthus obiurgando ipſum repulit, dicens, An nolo ipſe hoc facere? ſed exi ante veſtibulũ, & ſpeculare: & ſi videris duas cornices, renuncia mihi: bonum enim augurium hoc: quòd ſi vnam videas, hoc malũ. Accedens igitur Æſopus, & quum fortè duas ſic cornices ſupra quadã vidiſſet arbore ſedentes, accedens Xantho renunciauit. Exeunte autem Xantho altera harũ auolauit: Et Xãthus alteram ſolam videns ait. Nonne dixiſti mihi, execrande, duas vidiſſe te? & is, Ita, ſed altera auolauit. Tũ Xanthus reliquũ erat tibi fugitiue, vt derideres me? & iubet eũ denudatũ verberari. At dum Æſopus verberabatur, pfectus quidã inuitauit ad cœnã Xãthũ, ac Æſopus inter verbera exclamauit, Hei miſero mihi: ego n. qui duas vidi cornices verberor: tu verò qui vnam tantum, in conuiuiũ abis, vanum itaque fuit auguriũ. tum Xãthus ſolertiam eius admiratus,

ratus cessare iubet verbera. Non multis autem post diebus philosophos & rhetoras quum inuitasset Xanthus, iussit Aesopo ante vestibulum stare, & nullũ idiotam ingredi sinere, sed sapientes solos. Hora autem prandii, clauso vestibulo Æsopus intus sedebat. Ex inuitatis autẽ quodam profecto, & ianuam pulsante, Æsopus intus ait: Quid mouet canis? Ille putans canis vocari, iratus discessit, sic ergo vnusquisq; veniens redibat iratus, putans se iniuria affici, Æsopo eadẽ omnes intus interrogante. Quũ autem vnus ipsorum pulsasset, & quid mouet canis, audiuisset, & caudam & aures respondisset, Æsopus ipsum rectè iudicãs respondisse, aperta ianua ad herum duxit, ac inquit, Nullus philosophus ad conuiuium tuum venit, ô here, præter hunc solum. Et Xanthus valde tristatus est, deceptum se existimãs ab inuitatis. Postridie quũ venissent inuitati ad literarium ludum, accusabant Xanthum, dicentes, Vt videris,

παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δὲ οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ Ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ Αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ᾽ ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας Αἴσωπος τὸν πυλῶνα ἔνδον ἐκαθέσθη. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, Αἴσωπος ἔνδοθεν ἔφη· τί σείει ὁ κύων; ὁ δὲ νομίσας κύων κληθῆναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομίσας ὑβρίζεσθαι, τοῦ Αἰσώπου ταῦτα πάντας ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δὲ αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τήν τε κέρκον καὶ τὰ ὦτα ἀποκριθέντος, Αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καὶ φησίν, οὐδεὶς τῶν φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν, ὦ δέσποτα, πλὴν τούτου μόνου. καὶ ὁ Ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ συνελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν διατριβήν, ἐνεκάλουν τῷ Ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς ἔοικας, ὦ καθηγη-

θηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος ἔστησας Αἴσωπον, ὡς περιπηλακίσαι καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ Ξάνθος, ὄναρ τοῦτ' ἐστὶν, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ δὴ τάχος μετακληθεὶς Αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ τοῦ χάριν τοὺς φίλους ἀτίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη, οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐνετείλω, μή τινα τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀνδρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν σὴν συνελθεῖν εὐωχίαν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους; καὶ Ξάνθος. καὶ τίνες οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐδεμίᾳ μηχανῇ· αὐτῶν καὶ γὰρ κρουόντων τὴν θύραν, κἀμοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος, τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ' ὁστισοῦν αὐτῶν συνῆκε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν ὡς ἀμαθῶν πάντων φανέντων, οὐδένα τούτων εἰσήγαγον, πλὴν τὸν σοφῶς τοῦτον ἀποκριθέντα μοι, οὕτως οὖν τοῦ Αἰσώπου ἀπολογησαμένου, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐτὸν ἐψηφίσαντο. καὶ μεθ' ἡμέρας πάλιν τινὰς ὁ Ξάνθος ἑπομένου τοῦ Αἰσώπου πρὸς τὰ μνή-

deris, ô præceptor, cupiebas quidē ipſe contemnere nos: ſed veritus, putridum in veſtibulo conſtituiſti Æſopum, vt nos iniuria afficeret, & canes vocaret. Et Xanthus, inſomniumne id eſt, an vera res? Tum illi, Niſi ſtertimus vera res. Et celeriter vocatus Æſopus & rogatus cum ira, cuius rei gratia amicos ignominioſè amolitus eſſet, ait, Non tu mihi, here mandaſti, ne quem vulgarium ac indoctum hominē permitterē in tuum cōuenire conuiuium, ſed ſolos ſapientes? tum Xanthus, Et quales hi? nonne ſapientes: & Æſopus, Nullo pacto: ipſis etenim pulſantib. ianuam, & me intus rogitāte, quidnam moueat canis, neq; quiſquam eorum intellexit ſermonem. Ego igitur, quū indocti omnes viderentur, nullum ipſorū introduxi, niſi hunc qui ſapienter reſpondit mihi. Sic igitur quum Æſopus reſpondiſſet, rectè omnes dicere ipſum confirmarunt. Ac poſt dies rurſum aliquot Xanthus ſequente Æ-

te Æſopo ad monumenta acceſſit, & quæ in arcis erant epigrammata legens ſeipſum delectabat. At Æſopo in quadam ex ipſis inſculptas literas has vidente, α β δ ο ε θ χ, oſtendenteque Xantho, atque rogante, an haſce nouiſſet: diligenter ille ſcrutatus, non potis fuit harum inuenire declarationem, ac faſſus eſt dubitare omnino. Tum Æſopus, Si per hanc columnulam, ô here, theſaurũ oſtendam tibi, qua re me remunerabis? Et is, confide, accipies enim libertatem tuam, atque dimidium auri. Tunc Æſopus diſtans à cippo paſſus quatuor, & fodiens, accepitq; theſaurum, & tulit hero, dicens, Da mihi promiſſum, cuius cauſa inueniſti theſaurũ, & Xanthus, Non ſi & ego ſapiam, niſi & ſenſum literarũ mihi dixeris: nam ſcire hoc multo re inuenta mihi pretioſius, & Aeſopus, Qui theſaurum infodit hic, vt vir ſapiens literas inſculpſit has, quæ & inquiunt, α recedens, β paſſus, δ quatuor, ο fodiens,

μνήματα παρεγένετο, καὶ τὰ ἐν ταῖς λάρναξιν ἐπιγράμματα ἦν ἀναγινώσκων ἑαυτὸν ἔτερπε. τοῦ δ' Αἰσώπου ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α β δ ο ε θ χ, ἐπιδείξαντός τε τῷ Ξάνθῳ, καὶ ἐρομένου, εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη· ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης, ὦ δέσποτα, θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; καὶ ὅς, θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου. τότε ὁ Αἴσωπος ἀποχωρῶν τῆς στήλης βήματα τέσσαρα καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρὸν καὶ ἤνεγκε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι' ἧς εὗρες τὸν θησαυρόν. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐχ ὅσα κἀμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν νοῦν τῶν στοιχείων μὴ φράσης. τὸ γὰρ μαθεῖν τοῦτο πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώτερον. καὶ ὁ Αἴσωπος, ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦθα ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταῦτα, ἃ καὶ φησιν, α ἀποβὰς, β βήματα, δ τέσσαρα, ο ὀρύξας, ε εὑρή-

ε ἐυρήσεις, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος, ἐπειδὴ ὅτως ἐπίβουλος εἶ καὶ πανοῦργος, οὐ λήψῃ σοῦ τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀναγγελῶ δοθῆναι, ὦ δέσποτα, τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ Βυζαντίων ἐκείνῳ γὰρ τεταμίευται. καὶ ὁ Ξάνθος, πόθεν τοῦτ' οἶδας; κἀκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων· τοῦτο γάρ φησιν· α ἀπόδος, β βασιλεῖ, δ Διονυσίῳ, ο ὃν, ε εὗρες, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, τῷ Αἰσώπῳ ἔφη, λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρμαίου, ἡσύχασον. κἀκεῖνος, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνταῦθοῖ κατορύξας· καὶ ὅπως, ἄκουσον, τοῦτο καὶ λέγει τὰ γράμματα, α ἀνελόμενοι. β βαδίσαντες; δ διέλεσθε, ο ὃν, ε εὕρετε, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος, δεῦρο, φησιν, εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς αὖ καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ Ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ Αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ Αἴσωπος ἀπαγόμενος τοιαῦταί, φησιν, εἰσὶν αἱ ὑπο-

diens, ε inuenies, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus, Quia ita solers es & astutus, non accipies tuam libertatem Et Aesopus, Renunciabo dandum aurum, ô domine, regi Byzantinorum: illi enim reconditum est. Et Xanthus, Vnde hoc nosti? Et ille, Ex literis? hoc enim inquiunt, α redde, β regi, δ Dionysio, ο quem, ε inuenisti, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus audiens regis esse thesaurum, Aesopo ait, accepto dimidio lucri, taceto. Et ille, non tu mihi nunc hoc præbes, sed qui aurum hic infodit: ac quemadmodum, audi hoc enim dicunt literæ α acceptum, β vadentes, δ diuidite, ο quem, ε inuenistis, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus, Veni, inquit, in domum, vt & thesaurum diuidamus, & tu libertatem accipias. Profectis ergo, Xanthus timens Aesopi loquacitatem, in carcerem ipsum iussit iniici. Et Aesopus inter abducendum, Huiusmodi, inquit, sunt pro-

missa philosophorũ? non solùm enim non accipio meam libertatem, sed & in carcerem iubes iniici me. Xanthus igitur iussit ipsum solui, & ait ei, Nimirum rectè inquis, vt parta libertate vehementior sis contra me accusator. Tum Æsopus dixit, quodcunq; mihi potes facere, fac malum: omnino vel inuitus liberabis me. Ea verò tẽpestate huiusmodi res Sami obtigit. Quũ publicè festum celebraretur, repentè aquila deuolans, & publicum rapiens annulum, in serui sinum demisit. Itaq; Samii perterriti & in plurimum ob hoc prodigium quum incidissent mœrorem: in vnum coacti, cœperunt rogare Xanthum, quòd primus ciuium esset & philosophus, vt sibi iudicium prodigii manifestaret. At ille omnino ambigens, tempus petiit. Et profectus domum, multum erat tristis & sollicitudinibus immersus, vt qui nihil iudicare posset. Sed Æsopus mœrore Xanthi cognito, adiẽs ait, Qua causa, ô

ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐχὶ. ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μὲν τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις βληθῆναί με. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη, πάνυ καλῶς φῆς, ἵν' ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερος, μου γένῃ κατήγορος. ὁ δὲ Αἴσωπος εἶπεν, ὅ, τι ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει. πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. κατὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτον ἐν Σάμῳ πανδήμου ἑορτῆς ἀγομένης αἴφνης ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸν δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν οὖν Σάμιοι θορυβηθέντες καὶ εἰς πλείστην περὶ τοῦδε τοῦ σημείου πεσόντες τὴν ἀγωνίαν. κατὰ ταυτὸν ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ Ξάνθου, ἅτε πρώτου τῶν πολιτῶν ὄντος, καὶ φιλοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ᾔτησε. καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δ' Αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συννοήσας τοῦ Ξάνθου, προσελθὼν, λέγει. τοῦ χάριν, ὦ δέσποτα, οὕτω διατελεῖς ἀθυμῶν;

ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι, αὔριον δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς Σαμίοις, ὡς ἐγὼ οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ' οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πείραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀποίσῃ, τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ. ἂν δὲ ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦθεν περιτριβήσεται ὕβρις. πεισθεὶς οὖν ὁ Ξάνθος, καὶ τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας καὶ καταστὰς εἰς τὸ μέσον κατὰ τὰς ὑποθήκας Αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ' εὐθέως ἠξίουν τὸν Αἴσωπον κληθῆναι· τοῦ δ' ἀφικομένου καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ Σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσαντες, ἐρεσχελοῦντες ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ Αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρὶ καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενέσθαι, φησὶν, ἄνδρες Σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθη-

ſa, ô here, ſic perſeueras triſtari? mihi cōmitte, valere iuſſo mœrore. Cras in forum profectus dic Samiis, Equidem neq; prodigia ſoluere didici, neq; augurari, ſed puer mihi eſt multarum rerum peritus, ipſe vobis quæſitū ſoluet? Et ſi ipſe conſecutus fuero ſolutionem, here, tu gloriam reportabis, tali vtens ſeruo: ſin minus fuero cōſecutus, mihi ſoli erit dedecus, perſuaſus igitur Xāthus, & poſtero die in theatrum profectus & ſtans in medio iuxta admonitiones Aeſopi cōcionatus eſt iis qui cōuenerant. Illi verò ſtatim rogabant Aeſopum acciri: qui quum veniſſet ſtaretque in medio, Samii facie ipſius cōſiderata, deridentes clamabāt, Hæc facies prodigiū ſoluet? ex deformi hoc quid vnquam boni audiemus? atq; ridere cœperunt. Et Aeſopus extenta manu & ſilentio petito, inquit, Viri Samii, quid faciē meam cauillamini? non faciem, ſed animū reſpicere oportet. Sępe enim in turpi forma bonum animum na-

tura

tura imposuit. An vos exteriorem testarum formã consideratis, ac non potius interiorem vini gustũ? Hæc ab Aesopo cum audissent omnes dixerunt, Aesope, si quid potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait, Viri Samii, quum fortuna, quę cõtentionis studiosa est, gloriæ certamen proposuit domino & seruo: & si seruus inferior videatur domino, verberib9 cęsus abibit: sin autẽ præstãtior, nihilominus & sic verberibus lacerabitur: si vos per libertatẽ loquendi mihi fiduciã indulseritis, ego nunc vobis intrepidè quæsitum narrabo. Tunc populus vno ore clamabat ad Xanthũ, libertate dona Aesopũ, obtẽpera Samiis, largire libertatem eius ciuitati. At Xãthus non annuebat, & Prætor ait, Xãthe, si tibi non placet auscultare populo, ego hac hora Aesopum libertate donabo, & tunc tibi æqualis fuerit, tunc igitur Xanthus necessariò libertatem reddidit. Et præco clamauit, Xanthus philosophus liberum Samiis largi-

ἐνέθηκεν. ἢ τὴν ἔξωθεν τῶν κεραμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου, ταῦτα τοῦ Αἰσώπου πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον, Αἴσωπε, εἴ τι δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παῤῥησίας ἔφη, ἄνδρες Σάμιοι, ἐπειδήπερ ἡ τύχη φιλόνεικος οὖσα, δόξης ἀγῶνα τέθηκε δεσπότῃ καὶ δούλῳ, κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου. διὰ μαστίγων ἐλεύσεται· εἰ δ' ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐλευθερίας παῤῥησίαν χαρίσοισθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν Ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον Αἴσωπον, ὑπάκουσον Σαμίοις, χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ Ξάνθος οὐκ ἐπένευε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη, Ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ ὑπακοῦσαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τῆς δε τῆς ὥρας Αἴσωπον ἐλεύθερον ἂν ποιήσαιμι. καὶ τότε σοι ὁμότιμος ἔσται. τηνικαῦτα τοίνυν ὁ Ξάνθος ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέδωκε, καὶ ὁ κῆρυξ ἐβόα, Ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ Σαμίοις

μίοις τὸν Αἴσωπον. καὶ τούτῳ πέρας ὁ τοῦ Αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φαμένου πρὸς τὸν Ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. Αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυχὼν, στὰς εἰς τὸ μέσον, ἔφη, ἄνδρες Σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς, ὡς ἴστε, βασιλεὺς, τῶν ὀρνίθων ἐστιν. ὅτι δὲ τὸν στρατηγικὸν δακτύλιον οὗτος ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δούλου κόλπον, τοῦτο σημειῶσαι βούλεται ὅτι τῶν νυνὶ βασιλέων τὶς βούλεται ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀκύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν Σάμιοι ἀκούσαντες κατηφείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον καὶ γράμματα παρὰ Κροίσου τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἧκει Σαμίοις, κελεύοντα τὸ ἀπὸ τοῦ δε φόρους αὐτῷ παρέχειν· εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβουλεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες. ἔδεισαν γὰρ ὑπήκοοι γενέσθαι τῷ Κροίσῳ· συνοῖσον μέν τοι εἶναι καὶ Αἴσωπον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε, τῶν ἀρχόντων ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλὴν μὲν οὐδ' ὤ, λόγον δὲ ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε

largitur Aesopum. Atque interim finem sermo Aesopi accepit dicentis Xantho, Vel inuitus me libertate donabis. Aesopus itaque libertatem cõsequutus, stans in medio ait, Viri Samii, aquila, vt scitis, regina auium est: quoniã autem imperatoriũ annulum hæc raptum demisit in serui sinum, hoc significare vult, quendam, ex iis qui nunc sunt, regem velle vestram libertatem in seruitutem redigere, atq; sancitas leges irritas facere, his auditis Samii mœrore repleti sunt. Sed non multo post tempore & literæ à Crœso Lydorum rege venerunt ad Samios iubentes eis ab illo tempore vt tributa sibi penderent: sin minus obtẽperauerint. vt ad pugnam se parent. Cõsultabãt igitur vniuersi: timuerũt enim subditi fieri Crœso conducibile tamẽ esse & Aesopũ cõsulere. Et ille consultus ait, cũ principes vestri sententiã dixerint de tributo dãdo obtẽperandũ esse regi, cõsiliũ iam minimè, sed narrationem vobis afferã, & scie-

tis quid conducat. Fortuna duas vias ostendit in vita, alteram libertatis, cuius principium accessu difficile, sed finis planus: alteram seruitutis, cuius principium facile & accessibile, finis autem laboriosus. His auditis, Samii exclamauerunt, Nos quum simus liberi, serui esse gratis nolumus, & oratorem infecta pace remiserunt. His ergo cognitis, Crœsus decreuit bellum in Samios mouere, sed legatus retulit, Non poteris Samios debellare, quamdiu est apud eos Aesopus, & consilia suggerit. Potes autem magis, ait, ô rex, legatis missis, petere ab ipsis Aesopum, pollicitus eis pro eo & gratias alias relaturum, & solutionem iussorum tributorum. Et nunc fortè poteris eos superare. Et Crœsus his persuasus, legato misso, dedi sibi petebat Aesopum. Samii autem hunc tradere decreuerunt. Quo cognito, Aesopus in media concione stetit, ac inquit, Viri Samii, & ego permulti facio ad regis pedes pro-

τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο ὁδοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας. ἧς μὲν ἀρχὴ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν. θατέραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ εὐπετής τε καὶ βάσιμος. τὸ δὲ τέλος ἐπώδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σάμιοι, ἀνεβόησαν, ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι καὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν Κροῖσος ταῦτα μαθὼν ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ τῶν Σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείης Σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν Αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δυνήσῃ δὲ μᾶλλον. εἶπεν, ὁ βασιλεὺς πρέσβεις ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ' αὐτῶν Αἴσωπον, ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἀντ' αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δοῦναι καὶ λύσιν τῶν ἐπιτεταγμένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τούτων περιγενέσθαι καὶ ὁ μὲν Κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας ἔκδοτον ᾔτει τὸν Αἴσωπον. Σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης ἐγένοντο. Αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη, καὶ φησί, ἄνδρες Σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βα-

τοῦ βασιλέως, ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν. καθ' ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν· τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες ἔφασαν τοῖς προβάτοις εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ, καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπ' ἀνοίας πεισθέντων, καὶ τοὺς κύνας ἐκδεδωκότων, οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάραξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ Σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συννοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ' ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν Αἴσωπον. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ τῷ πρεσβευτῇ συναποπλεύσας, πρὸς Κροῖσον ἀπῄει. ἀφικομένων δὲ αὐτῶν εἰς Λυδίαν ὁ βασιλεὺς ἐπίπροσθεν αὐτοῦ στάντα τὸν Αἴσωπον θεασάμενος, ἠγανάκτησε, λέγων, ἴδε ποταπὸν ἀνθρώπιον ἐμποδών μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι τοσαύτην; καὶ ὁ Αἴσωπος, μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ, οὐδὲ ἀνάγκῃ πρὸς σὲ παρεγενόμην, ἀλλ' αὐθαίρετος πάρειμι. ἀνά-

χου

proficisci, sed volo vobis fabulā vnam dicere: Quo tempore animalia inter se loquebantur, lupi bellum ouibus intulerunt, vnà verò cum ouibus canibus prælantibus, ac lupos arcentibus, lupi legato misso dixerunt ouibus, si voluerint viuere in pace, & nullum suspicari bellum, vt canes sibi traderent. Oues verò quum ob stultitiam persuasæ essent & canes tradidissent, lupi & canes dilacerarunt, & oues nullo negotio interemerunt. Samii igitur fabulæ sensu percepto, decreuerunt apud se detinere Aesopum. Ille verò non permisit, sed cum legato vnà soluit, & ad Crœsum se conferebat. Profectis itaque iis in Lydiam, rex ante se stantem Aesopum videns, indignatus est, dicens, Vide qualis homuncio obstitit mihi ad tantam insulam subiugandam? tum Aesopus: Maxime rex, non vi neque necessitate coactus ad te veni, sed sponte adsum: patere autem me parumper audire. Vir qui-

dam

dam quum locustas caperet occideretque, cepit & cicadã: cum & illam vellet occidere, inquit cicada, Homo ne me frustra occidas: ego enim neque spicam lædo, neq; in alia re quapiam iniuria te afficio: motu verò quæ in me sunt membranularũ suauiter canto, delectans viatores: preter igitur vocem in me amplius nihil inuenies. Et ille cũ hæc audisset, permisit abire. Et ego itaq;, ô rex, tuos pedes attingo, ne me sine causa occidas: nõ enim possum iniuria quenquã afficere, sed in vili corpore generosũ loquor sermonẽ. Rex autẽ miratus simul & miseratus ipsum, ait, Aesope non ego tibi largior vitam, sed fatum. Ergo quid vis, pete, & accipies, & ille, Rogo te, ô rex, reconciliare Samiis. Quumq; rex dixisset Reconciliatus sum, procidens ille in terram, gratiasque ei agebat. Post hæc suas conscripsit fabulas, quas in hunc vsq; diẽ extantes apud regẽ reliquit. Acceptis autem ab ipso literis ad Samios, quod Aesopi

χου δὲ μὲν μικρὸν ἀκούσατε. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων, καὶ ἀποκτιννὺς, εἷλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἠβούλετο κτεῖναι φησὶν ὁ τέττιξ. ἄνθρωπε, μή με μάτην ἀνέλῃς· ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ᾽ ἄλλο τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ. τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φωνῆς οὖν παρ᾽ ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ οὖν, ὦ βασιλεῦ, τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς. οὐδὲ γὰρ οἷός τ᾽ εἰμὶ ἀδικῆσαι τινα, ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα, καὶ οἰκτείρας αὐτὸν, ἔφη, Αἴσωπε, οὐκ ἐγὼ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ᾽ ἡ μοῖρα. ὃ οὖν θέλεις, αἴτει, καὶ λήψῃ καὶ ὃς, δέομαί σου βασιλεῦ, διαλλάγηθι Σαμίοις. τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι, πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν γῆν, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει. μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε. δεξάμενος δὲ παρ᾽ αὐτοῦ γράμματα πρὸς Σαμίους,

μίους, ὡς ἕνεκεν Αἰσώπου τούτοις διήλλακται καὶ δῶρα πολλὰ πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς Σάμον. οἱ μὲν οὖν Σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὐτοῖς τότε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τῆς νήσου ἀπάρας, περιῄει τὴν οἰκουμένην τοῖς ἁπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ ἐγένετο. κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον· ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον· εἰ δὲ μὴ τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν Αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων Λυκήρῳ συνιὼν ἐπέλυε, καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ Λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν. ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασι-

ſopi gratia eis reconciliarus fuerit atq; muneribus multis, nauigauit in Samū. Samii igitur hunc videntes, coronaſq; ei intulerūt, & tripudia eius gratia conſtituerunt. Ille autē illis & regis literas legit, & oſtendit quòd ſibi donatā à populo libertatem, libertate rurſus remuneratus fuerit. Poſt hæc verò ab inſula decedens circūibat orbē vbiq; cum philoſophis diſputādo. Profectus autem & in Babylonē, & ſuam ipſius doctrinam demonſtrando, magnus apud regem Lycerū euaſit. illis enim temporibus reges inuicem pacem habentes atque delectationis gratia quæſtiones viciſſim ſophiſtarum ſcribēdo mittebant: quas qui ſoluerēt, tributa pacta amittētib. accipiebāt: qui v. non, æqualia præbebāt. Aeſopus igitur quæ mittebantur problemata Lycero intelligens diſſoluebat & clarum reddebat regem: & ipſe Lyceri nomine altera itidem regibus remittebat. Quæ quū remanerent inſoluta, tributa rex

ta rex quàm plurima exigebat. Aeſopus autem quum non genuiſſet filios, nobilem quēdam, Ennum nomine adoptauit, atque vt legitimum filium regi allatum commendauit. Non multò autē poſt tempore Ennus, cum adoptantis cōcubina rem habuit, hoc ſciens Aeſopus, expulſurus erat domo Ennum. Qui in illum ira correptus, epiſtolamq; fictam vt ab Aeſopo ſcilicet, ad eos qui ſophiſmatis cum Lycero certabant, quòd ipſis paratus eſſet adhærere magis quàm Lycero, regi dedit, Aeſopi ſignatam anulo. Rex & ſigillo credens, atque inexorabili ira percitus, confeſtim Hermippo mandat, vt nulla examinatione facta proditorem occideret Aeſopum. At Hermippus & amicus fuerat Aeſopo, & tunc ſe amicum oſtendit. In ſepulchro enim quodā nemine ſciente occultauit hominem, & ſecretò nutriuit. Ennus autem regis iuſſu omnem Aeſopi adminiſtrationem ſuſcepit. Sed quodā poſt tempore,

ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείστους εἰσέπραξεν. Αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν Ἔννον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό τε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας συνέστησε. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον τοῦ Ἔννου τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος, Αἴσωπος τοῦτο γνοὺς ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας, ὁ δὲ τῇ κατ' ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασσάμενος παρ' Αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους Λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἕτοιμος ἐστι προστίθεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ Λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ Αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ Ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι Αἴσωπον. ὁ δὲ Ἕρμιππος, φίλος τε ὢν τῷ Αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπέδειξεν· ἔν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. Ἔννος δὲ τοῦ βασιλέως κελεύσαντος πᾶσαν τὴν διοίκησιν Αἰσώπου παρέλαβε, μετὰ δέ τινα χρόνον Νεκτεναβὼ βασιλεὺς Αἰγυπτίων πυθό-

πυθόμενος Αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμπει Λυκήρῳ παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύουσαν, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ᾽ οὐρανοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινόμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ᾽ ὅσα ἂν ἐρωτῶσι καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φόρους εἰσπράττειν· εἰ δὲ μὴ, κατατίθεσθαι· τούτων τῷ Λυκήρῳ ἀναγνωσθέντων, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνεῖναι. ὁ μέντοι βασιλεὺς καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέναι τὸν Αἴσωπον. Ἕρμιππος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως διὰ Αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τε τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον εὐηγγελίσατο, προσθεὶς αὐτοῦ δὴ χάριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μελήσῃ ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαφερόντως ἐπὶ τούτοις ἡσθέντες, Αἴσωπος ῥυπῶν καὶ αὐχμῶν ὅλος προσηνέχθη, καὶ τοῦ βασιλέως, ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύσαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος, Αἴσωπος μετὰ τοῦτο

pore, Nectenabo rex Ægyptiorum audiens Æsopum occidisse, mittit Lycero statim epistolam, architectos sibi mittere iubentem qui turrim ædificent, neque cœlum neque terram attingentem, & respõsurũ semper aliquem ad omnia quęcunq; rogauerint, quod si fecisset, tributa exigeret: sin minus, solueret. His lectis Lycerus mœrore affectus est, quũ nullus ex amicis posset quæstionem de turri intelligere. Rex tamen & columnam sui regni dicebat interiisse Æsopum. Hermippus autem dolore regis ob Æsopum intellecto, adiit regem, & viuere illum renunciauit, addiditq; ipsius causa Æsopum non interemisse, sciens quòd pœniteret aliquando regem sententiæ Rege autem non mediocriter super hisce exhilarato, Æsopus sordens, ac squallens totus adductus est. quumque rex vt eum vidit, illacrymasset, atque vt lauaretur, aliaque cura vt afficeretur iussisset, Æsopus post hoc, &

 de qui-

de quibus accusatus fuerat, causas confutauit, ob quæ quum rex Ennum esset occisurus, Æsopus ei veniam petiit. Post hæc autem rex Ægyptii epistolam Æsopo dedit legendam. At ille statim solutione cognita quæstionis, risit, ac rescribere iussit, vt quum hyems præteriisset missum iri & qui turrim essent ædificaturi, & responsurum aliquem ad rogata: Rex igitur Ægyptios legatos remisit, Æsopo autem pristinam administrationem tradidit omnem, deditum ei tradens & Ennum. At Æsopus acceptum Ennum nulla in re tristitia affecit, sed vt filio rursus recepto, aliisque atque his admonuit verbis: Fili, ante omnia cole Deum. Regem honora. Inimicis tuis terribilem teipsum præbe, ne te contemnant, amicis facilem & communicabilem quò longè beneuolentiores tibi sint. Item inimicos malè habere precare, & esse pauperes, ne te possint

τοῦτο καὶ ὑπὲρ ὧν κατηγορήθη τὰς αἰτίας ἀπεσκευάσατο, ἐφ' οἷς καὶ τοῦ βασιλέως τὸν Ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος, Αἴσωπος αὐτῷ συγγνώμην ᾐτήσατο, ἐπεμψάσης δὲ τούτοις ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ Αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ Αἰσώπῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δὲ αὐτίκα τὴν λύσιν συνεὶς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέλευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ πεμφθῆναι τούς τε τὸν πύργον οἰκοδομήσοντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν Αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν. Αἰσώπῳ δὲ τὴν ἐξαρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἔκδοτον αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν Ἔννον. ὁ δὲ Αἴσωπος παραλαβὼν τὸν Ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ' ὡς υἱῷ πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ἐπετίθει τοὺς λόγους. τέκνον, πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παρασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσί σου, τοῖς δὲ φίλοις πρᾶον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἵους τε εἶναι λυπεῖν

πεῖν σε. τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. ἀεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν· κοῦφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ἐστι φῦλον, καὶ κολακευόμενον ἐλάττω φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτήσῃ τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἴσθι. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ συγχαῖρε· φθονῶν γὰρ σεαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέ ποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα· ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου κυριεύσῃ. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμιεύου· βέλτιον γάρ τε ἀποθανόντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἴσθι τοῖς συναντῶσιν, εἰδὼς ὡς καὶ τῷ κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ προσπορίζει. ἀγαθὸς γενόμενος, μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλλε τῆς οἰκίας· τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα καὶ πραττόμενα ἑτέροις φέρων ἀναθήσει. πράττε μὴ τὰ λυπήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς συμ-

sint offendere: at amicos in omnibus bene valere velis. Semper vxori tuæ bene adhære, ne alterius viri periculum facere velit: leue enim est mulierum genus, ac adulatum minus malũ cogitat. Velocem ad sermonẽ ne possideauditum, linguæ continens esto, bene agentibus ne inuide, sed congratulare: inuidens enim teipsum magis offendes, domesticorum tuorum satage, vt te non solùm vt dominũ timeant, sed etiam vt benefactorem venerentur. Ne pudeat discere semper meliora. Mulieri non vnquam credas secreta: nã semper armatur, quomodo tibi dominetur, Quotidie in diem crastinum reconde: melius enim mortuũ inimicis relinquere, quàm viuentẽ amicorum indigere. Salutato facilè qui tibi occurrunt, sciens & catulo caudam panẽ comparare. Bonum esse ne pœniteat. Susurronẽ virum eiice domo tua: nã quæ à te dicuntur, ac fiunt, aliis cõmunicabit. Fac quæ te non mœ-

ſtum facient. cõtingentibus ne triſtare, neq; praua conſulas vnquam, neque mores malorum imiteris. His ab Æſopo Ennus admonitus, tum ſermone, tum ſua conſcientia, vt ſagitta quadam, percuſſus animum paucis pòſt diebus è vita diſceſſit. Æſopus autẽ aucupes omneis accerſiuit, atque aquilarum pullos quatuor vt caperent, iubet. Sic itaque captos nutriuit, vt dicitur, ac inſtruxit, cui rei non magnam fidem adhibemus, vt pueros in ſportis ipſis appenſis, geſtando in altum tollerent: atque ita obedientes pueris eſſent, vt quocumq; illi vellent, volarent, ſiue in altũ, ſiue in terrã humi. Præterito verò hyemali tempore, & vere arridente quum ad iter omnia paraſſet Æſopus, & pueros accepiſſet, & aquilas, deceſſit in Ægyptum multa imaginatione & opinione ad ſtupefactionẽ illorum hominum vſus. Sed Nectenabo audito adeſſe Æſopum, Inſidiis circumuentus ſum, ait amicis, quia intellexeram Æſo-

συμβαίνουσι μὴ λυποῦ. μήτε πονηρᾷ βουλεύσῃ ποτέ, μήτε τρόπους κακῶν μιμήσῃ, τούτοις τοῦ Αἰσώπου τὸν Ἔννον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει οἷα τινὶ βέλει πληγεὶς τὴν ψυχήν, μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τὸν βίον μετήλλαξεν. Αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάντας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλληφθῆναι κελεύει· συλληφθέντας οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τι με πειθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτημένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι, καὶ οὕτως ὑπηκόους τοῖς παισὶν εἶναι, ὡς ὅπουπερ ἂν ἐκεῖνοι βούλοιντο ἵπτασθαι, ἄν τε εἰς ὕψος, ἄν τε εἰς γῆν χαμᾶζε. τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης, καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασάμενος Αἴσωπος, καὶ τούς τε παῖδας λαβὼν καὶ τοὺς ἀετούς, ἀπῆρεν εἰς Αἴγυπτον πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. Νεκτεναβὼ δὲ ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν Αἴσωπον, ἐνηδρεύμαι, φησί, τοῖς

τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς Αἴσωπον τεθνηκέναι. τῇ δ' ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἐν τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στολάς, αὐτὸς ἐρέαν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθεσθεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν Αἴσωπον εἰσαχθῆναι κελεύσας, τίνι με εἰκάζεις, εἰσελθόντι φησὶν Αἴσωπε, καὶ τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὅς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ περί σε τούτους, ὡραίοις στάχυσι, καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτόν, καὶ δώροις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέρᾳ πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος, τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τὸν Αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. καὶ ὁ Αἴσωπος· σὲ μέν, εἶπεν, εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ Νεκτεναβώ, οἶμαι μηδὲν εἶναι Λυκῆρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ Αἴσωπος μειδιάσας, μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε ὦ βασιλεῦ. πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδεικνυμένη βασιλεία δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ Λυκήρῳ παραβληθείη, οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀπο-

Æſopum mortuum eſſe. Poſtridie autem iuſſit rex, vt omnes magiſtratus cādidis circumdarentur veſtibus, ipſe laneam induit, & coronam ac gemmatam citarin. Quumque ſedens in alto ſolio Æſopū introduci iuſſiſſet, Cui me aſſimilas, ingredienti, inquit, Æſope, & eos qui mecum ſunt? & ille, Te quidē ſoli verno: qui verò te circumſtant, maturis ariſtis, & rex admiratus ipſum, donis eum proſequutus eſt. Poſtero autem die rurſus rex candidiſſimam indutus, amicis purpureas iuſſit accipere, ingredientem Æſopum iterum eadem rogauit. Et Æſopus, Te, inquit, comparo ſoli: hos autem qui ſtant circum, radiis ſolaribus. Et Nectenabo, Exiſtimo nihil eſſe Lycerum prę meo regno & Æſopus ſubridens, Ne facile de illo ſic loquere, ô rex: nam genti veſtræ veſtrum regnum collatum inſtar ſolis lucet, at ſi Lycero comparetur, nihil aberit quin ſplendor hic, tenebræ appareant. Et Nectenabo

appoſita verborum reſponſione ſtupefactus, Attuliſti nobis, ait, qui turrim ædificent? Et ille, Parati ſunt, ſi modò oſtendas locum. Poſtea egreſſus extra vrbem rex in planiciem, demonſtrat dimenſum locum. Adductis itaque Æſopus ad demonſtratos loci angulos quatuor, quatuor aquilis, vnà cum pueris per ſacculos appenſis, ac puerorũ manibus fabrorum datis inſtrumẽtis, iuſſit euolare. Illi verò ſublimes, Date nobis, clamabant lapides, date calcem, date ligna, & alia quæ ad ædificationem apta ſunt. Sed Nectenabo viſis pueris ab aquilis in altum ſublatis, ait, Vnde mihi volucres homines? & Æſopus, Sed Lycerus habet: tu autem homo quum ſis, vis cum æquo diis rege contendere? & Nectenabo, Æſope, victus ſum, quæram autem te, tu reſponde. Et ait, Sunt mihi fœminæ hic equæ quæ quum audierint eos, qui in Babylone ſunt, equos hinnientes, con-

ἀποδειχθῆναι. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχίαν ἐκπλαγεὶς ἤνεγκας ἡμῖν, ἔφη, τοὺς μέλλοντας τὸν πύργον οἰκοδομεῖν, καὶ ὅς, ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόνον ὑποδείξεις τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ πεδίον ὑπέδειξε διαμετρήσας τὸν χῶρον. ἀγαγὼν τοίνυν Αἴσωπος ἐπὶ τὰς ἀποδειχθείσας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας, τοὺς τέτταρας τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλάκων ἀπηρτημένοις. καὶ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ κατὰ χεῖρας δοὺς ἐργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ πρὸς ὕψος γενόμενοι, δότε ἡμῖν, ἐφώνουν, λίθους, δότε κονίαν, δότε ξύλα, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιτηδείων. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὸ τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη· πόθεν ἐμοὶ πτηνοὶ ἄνθρωποι. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀλλὰ Λυκῆρος ἔχει· σὺ δὲ θέλεις, ἄνθρωπος ὤν, ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ; καὶ ὁ Νεκτεναβὼ, Αἴσωπε, ἥττημαι· ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκρινε. καὶ φησιν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε ἵπποι, αἵπερ ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἵππων χρεμετιζόντων

ζόντων εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἰ σοὶ πρὸς τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριον βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' οὗ κατήγετο, αἴλουρον τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν· καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιγούμενον. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχον αὐτὸ θεασάμενοι, συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τῶν χειρῶν τῶν μαστιγούντων ἐκσπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ καλέσας τὸν Αἴσωπον, οὐκ ᾔδεις, φησὶν, Αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ' ἡμῖν ἐστιν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὃς, Λυκῆρον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν, ὦ βασιλεῦ, τὴν παρελθοῦσαν νύκτα οὗτος ὁ αἴλουρος, ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον. προσέτι, γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος Αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' Αἰγύπτου ἦλθεν εἰς Βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίν. καὶ πῶς, ὦ βασιλεῦ, ἐν Βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσι; ὁ δὲ βα-

confeſtim concipiunt. Si tibi ad hoc eſt doctrina, oſtende. Et Æſopus, Reſpondebo tibi cras, ô rex. Profectus verò vbi hoſpitabatur, felem iubet pueris comprehendi, & captum publicè circumduci verberando. Ægyptii autem illud animal colẽtes, ſic malè tractari ipſum videntes, concurrerunt & felem è manu verberantium eripuerunt, ac rem renuntiant celeriter regi: qui vocato Æſopo, Neſciebas, inquit, Æſope tanquam Deum à nobis coli felem? quare igitur hoc feciſti? Et ille, Lycerum regem iniuria affecit, ô rex, præterita nocte hic felis: gallum enim eius occidit pugnacem & generoſum, præterea & horas ei noctis nunciantem. Et rex, Non pudet te mentiri Æſope? quonam modo vna nocte felis ab Ægypto iuit in Babylonem? Tum ille ſubridendo inquit, Et quomodo, ô rex, Babylone equis hinnientibus, hic equæ fœminæ concipiunt? Rex autem his

his auditis, prudentiam Aesopi felicem esse dixit. Post hæc autem quum acciuisset ea Heliopoli viros quæstionum sophisticarum peritos, atque de Aesopo cum eis disputasset, inuitauit vna cum Aesopo ad conuiuium. Discumbentibus igitur ipsis, quidam Heliopolita inquit Aesopo, Missus sum à Deo meo quæstionem quandam rogare te vt ipsam solueres. Et Aesopus, Mentiris: deo enim ab homine nihil opus est discere. Tu autem non solum te ipsum accusas, sed & deum tuum. Alius rursus ait, Est templum ingens, & in eo columna duodecim vrbes cõtinens, quarum singulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circuncurrunt duæ mulieres. Tum Aesopus ait, Hanc quæstionem apud nos soluent pueri. Templum enim est hic mundus: columna annus; vrbes menses: & trabes horum, dies: dies autem & nox, duæ mulieres, quæ vicissim sibi succedunt. Postridie conuocatis amicis

ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἡλίου πόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπισταμένους, καὶ περὶ τοῦ Αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ Αἰσώπῳ ἐπ' εὐωχίαν. ἀνακλινθέντων οὖν αὐτῶν τῶν ἡλίου πολιτῶν τίς φησι, πρὸς τὸν Αἴσωπον· ἀπεστάλην παρὰ τοῦ θεοῦ μου πεῦσίν τινα προθέσθαι σοι, ὡς ἂν αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ Αἴσωπος, ψεύδῃ, θεὸς γὰρ παρ' ἀνθρώπου οὐδὲν δεῖται μαθεῖν. σὺ δὲ οὐ μόνον σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν, ἔστι ναὸς μέγας, καὶ ἐν αὐτῷ στῦλος δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγασται. ταύτας δὲ περιίασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ Αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύσονται παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος. στῦλος δὲ ὁ ἐνιαυτός. αἱ δὲ πόλεις, οἱ μῆνες· καὶ αἱ δοκοὶ τούτων ἡμέραι· ἡμέρα δὲ καὶ νύξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἳ παραλλὰξ ἀλλήλας δέχονται· τῇ δὲ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας

τοῖς ὁ Νεκτεναβὼ, φησι, διὰ τὸν Αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ? εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε, κελεύσομεν αὐτῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' οἴδαμεν οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὃς, αὔριον ἐπὶ τούτου ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον ἐν ᾧ περιείχετο, Νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ Λυκήρῳ ὀφείλειν· πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔλεγον· καὶ εἴδομεν τοῦτο, καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ Αἴσωπος, χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν, ἐμοῦ Λυκήρῳ οὐδὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; κἀκεῖνοι μεταβαλόντες, εἶπον οὔτ' εἴδομεν οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὁ Αἴσωπος, καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα, μακάριός ἐστι Λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κεκτημένος. τοὺς οὖν συμ-

amicis omnibus Nectenabo inquit, Propter Aesopum hunc debebimus tributa regi Lycero? At ex his vnus ait, Iubebimus ei quaestiones dicere nobis ex iis, quae neque scimus, neque audiuimus. Et ille, Cras hac de re vobis respondebo. Decedens igitur, & composito scripto, in quo continebatur, Nectenabo confitens mille talenta Lycero debere, manè reuersus regi scriptum reddidit. Regis autem amici prius quàm aperiretur scriptum, omnes dixerunt, Et scimus hoc & audiuimus & verè scimus. Et Aesopus, Habeo vobis gratiam restitutionis causa. At Nectenabo confessione debiti lecta, ait, Me nihil Lycero debente omnes vos testificamini? Et illi mutati dixerunt, Neque scimus, neque audiuimus. Et Aesopus, Et si haec ita se habent, solutum est quaesitum. Et Nectenabo ad haec, Felix est Lycerus, talem doctrinam in regno suo possidens. Ergo pacta tri-

tributa tradidit Æſopo, atque in pace remiſit. At Æſopus in Babylonē profectus, & narrauit Lycero acta in Ægypto omnia, & tributa reddidit. Lycerus autem iuſſit ſtatuam auream Æſopo erigi. Non multo autem poſt tempore Aeſopus in Græciā decreuit nauigare, atq; cum rege compoſitione facta diſceſſit, iuratus ei prius procul dubio rediturū ſe in Babylonem, atque illic reliquum vitæ victurum. Peragratis autem Græcis vrbibus, & ſua doctrina patefacta, profectus eſt & Delphos. Verùm Delphi differentem quidem audierunt libenter, ſed honore & obſeruantia eum affecerunt nulla. Is autem ad eos ſuſpiciens ait, Viri Delphi, ſuccurrit mihi ligno vos comparare, quod in mari fertur. Illud etenim videntes ex multa diſtantia dum fluctibus agitatur, magni pretii eſſe exiſtimamus, poſtquam autem proximè aduenerit viliſſimum apparet. Et ego itaque quum procul eſſem ab vrbe veſtra, vt

eos

συμφωνηθέντας φόρους παρ' αὐτοῦ τοῦ Αἰσώπου, ἐν εἰρήνῃ ἀπέστειλεν. Αἴσωπος δ' εἰς Βαβυλῶνα παραγινόμενος, διεξῆλθε τῷ Λυκήρῳ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. Λυκῆρος δ' ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυσοῦν τῷ Αἰσώπῳ ἀνατεθῆναι. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον Αἴσωπος εἰς ἑλλάδα ἐβουλεύσατο πλεῦσαι, καὶ δὴ τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος, ἀπεδήμησεν, ὅρκους δοὺς αὐτῷ πρότερον ἦ μὴν ἐπανήξειν εἰς Βαβυλῶνα, κἀκεῖ τὸ λοιπὸν διαβιώσειν. περιϊὼν δὲ τὰς ἑλληνίδας πόλεις καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς Δελφούς. οἱ δὲ Δελφοὶ διαλεγομένου μὲν ἠκροῶντο ἡδέως, τιμῆς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδρασαν οὐδέν. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβὼν, ἔφη, ἄνδρες Δελφοὶ, ἐπεισῆλθέ μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκάζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ. κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα. ἐπειδὰν δ' ἐγγὺς γένηται προσελθὸν, εὐτελέστατον φαίνεται. καὶ ἐγὼ γοῦν πόρρωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως

λεως

λεως ὤν, ὡς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον, νυνὶ δ᾽ ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς πάντων, ὡς εἰπεῖν, ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Δελφοὶ καὶ δείσαντες μή πως Αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων, κακῶς αὐτοὺς λέγῃ. βουλὴν ἐβουλεύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν φιάλην ἐκ τοῦ παρ᾽ αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς Αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι, τοῦ δ᾽ Αἰσώπου τὰ ὑπ᾽ αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκαιωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς Φωκίδα. οἱ δὲ Δελφοὶ ἐπιδραμόντες, καὶ κατασχόντες αὐτὸν, ἀνέκρινον ὡς ἱεροσυληκότα. τοῦ δ᾽ ἀρνουμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην, ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἀπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος τὴν ἐκείνων συννοήσας ἐπιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι. οἱ δ᾽ οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν. ἀλλ᾽ ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσ-

eos qui existimatione digni sunt vos admirabar. Nunc autem ad vos profectus, omnibus (vt ita dixerim) inueni inutiliores, sic deceptus sum. Quum hæc audiuissent Delphi, & timerent ne aliquo modo Aesopus & ad alias vrbes accedens malè de se diceret, decreuerunt dolo hominem occidere. Atque igitur auream phialam ex eo, quod apud se erat, sacello Apollinis accipientes, clam in Aesopi absconderunt stragulis. Quum Aesopus verò ignoraret quę ab ipsis dolo facta fuerant, egressus ibat in Phocidem, At Delphi aggressi, & detinentes ipsum, percontabantur vt sacrilegũ. Illo autem negante aliquid fecisse eiusmodi, illi vi stragulis euolutis, auream inuenerunt phialam, quam etiam acceptam omnibus ciuibus ostenderũt non cum paruo tumultu. Igitur Aesopus cognitis illorum insidiis, rogabat eos, vt solueretur. Hi autẽ non solũ nõ soluerunt, sed vt sacrilegum in carcerem quoque inie-

Iniecerunt, morte eius suffragiis decreta. Aesopus autem quum nulla astutia à mala hac fortuna liberari posset, seipsum in carcere lugebat sedens. Ex familiaribus autem ipsius quidam, Damas nomine, ad ipsum ingressus & videns eum sic lamentari, causam rei rogauit, & ille ait, Mulier quædam quum recenter suum virum sepeliuisset, quotidie profecta ad tumulum, plorabat. Arans autem quidam non procul a sepulcro, amore captus est mulieris, & derelictis bobus iuit & ipse ad tumulum, ac sedens vna cum muliere plorabat. Quum illa rogaret, cur nam & ipse sic lugeret? Quoniam & ego, inquit decentem mulierem sepeliui, & posteaquam plorauero, mœstitia leuor. Illa autem, Et mihi id ipsum accidit. Et ille, Si igitur in eadem incidimus mala, cur nam inuicem non coniungimur? ego etenim amabo te vt illam, & tu me rursus vt tuum virum. His persuasit mulieri, & conuenerunt. Inte-

τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενοι. Αἴσωπος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ τῆς πονηρᾶς τῆς δὲ τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει καθήμενος. τῶν συνήθων δέ τις αὐτῷ, Δαμᾶς τοὔνομα, πρὸς αὐτὸν εἰσελθών, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη, γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιοῦσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀροτριῶν δέ τις οὐ πόρρω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἥκει τῆς γυναικός, καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα καὶ καθίσας συνεθρήνει τῇ γυναικί. τῆς δὲ πυθομένης, τί δήποτε καὶ αὐτὸς οὕτως ὀδύρεται; ὅτι κἀγώ, φησιν, εὐπρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα, καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δέ, καμοὶ τοῦτ' αὐτὸ περιγίνεται κἀκεῖνον, εἰ τοίνυν τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δή ποτε ἀλλήλοις μὴ ζευγνύμεθα; ἐγώ τε γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκεῖνον, κἀμὲ σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθών, καὶ

θὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν, ὁ δὲ ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσα, φησὶ, πάλιν κλαίεις; κἀκεῖνος, νῦν, εἶπεν ἐπ᾽ ἀληθείας κλαίω. κἀγὼ γοῦν πολλοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν τῷ ὄντι θρηνῶ, λύσιν τοῦ κακοῦ μηδαμόθεν εὑρίσκων. μετὰ ταῦτα παρῆσαν καὶ οἱ Δελφοὶ, καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς, εἷλκον βιαίως ἐπὶ τοῦ κρημνοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν· ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα μῦς βατράχῳ φιλιωθεὶς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσε, καὶ ἀπαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλουσίου ἔνθα πλεῖστα τῶν ἐδωδίμων ἦν, ἐνωχοῦ, φησι, φίλε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν καὶ ὁ βάτραχος τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλὰ μὴ ἀποκάμῃς, φησὶ, νηχόμενος. μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω. καὶ τοῦτο πράξας ἥλατο εἰς τὴν λίμνην. αὐτοῦ δὲ καταδύνοντος εἰς βάθος, ὁ μῦς ἀπεπνίγετο, καὶ θνήσκων εἶπεν ἐγὼ μὲν ὑπό σου

θνή

Interim autem fur, profectus, & boues soluens abegit. Ille autem reuersus non inuentis bobus, & plangere & lugere vehementer instituit. profecta igitur & mulier, & lamentantem inueniens inquit, iterum ploras? & ille, Nunc ait, verè ploro. & ego itaque multis euitatis periculis nunc verè fleo, solutioné mali necunde inueniens. Post hæc affuerunt & Delphi & extractum ipsum è carcere trahebant violenter in præcipitium. Ille autem eis dicebat: Quando colloquebãtur animalia bruta, mus ranæ amicus factus, ad cœnam eam inuitauit, & abducta in penarium diuitis, vbi multa esculenta erant: Comede, inquit, amica rana. Post epulationem & rana murem in suam inuitauit cœnationem: sed ne defatigere, inquit, natando filo tenui tuum pedem meo alligabo. Atque hoc facto saltauit in paludem. Ea autem vrinata in profundum mus suffocabatur & moriens ait, Ego quidem

per te

per te morior, sed me vindicabit maior. Supernatante igitur mure in palude mortuo deuolãs aquila hunc arripuit, cum eo autem appensam vnà etiam ranam, & sic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui vi per vos morior, habebo vltorem: Babylon enim & Græcia omnis meam à vobis exigẽt mortem. Delphi tamen ne sic quidem pepercerunt Aesopo. Ille autẽ in Apollinis confugit sacellum, sed illi & illinc extraxerunt irati, & in præcipitium rursus traxeruut. Aesopus quum abduceretur, dicebat, Audite me Delphi: Lepus aquila insectante in lustrũ scarabei confugit, rogans vt ab eo seruaretur. Scarabeus autem rogabat aquilam ne occideret supplicẽ obtestando ipsum per maximum Iouem, saltẽ ne despiceret paruitatem suam. Illa v. irata, ala percutiens scarabeũ, leporẽ raptũ est depasta. Scarabeus autem & cum aquila volauit, vt nidũ eius disceret, ac iam profectus, oua eius deuoluta disrupit. Illa autem quum

θνήσκω, ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπιπλέοντος οὖν τοῦ μυὸς τῇ λίμνῃ νεκροῦ καταπτὰς ἀετὸς, τοῦτον ἀφήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον. καὶ οὕτως ἄμφω κατεθοινήσατο. κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀποθνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. Βαβυλὼν γὰρ καὶ Ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ᾽ ὑμῶν ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν Δελφοὶ οὐδ᾽ ὡς ἐφείσαντο τοῦ Αἰσώπου. ὁ δ᾽ ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατέφυγεν ἱερόν· οἱ δὲ κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ᾽ ὀργῆς, ἐπὶ τὸν κρημνὸν αὖθις εἷλκον. ὁ δ᾽ ἀπαγόμενος ἔλεγεν, ἀκούσατέ μου Δελφοὶ, Λαγωὸς ὑπ᾽ ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ σωθῆναι· ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν, μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ᾽ ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἀναρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε αὐτῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν, καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις

τοῦτο

τοῦτο τολμήσειε, καὶ ἐπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου. κἀκεῖ πάλιν κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δὲ ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία (τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται) τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ παρὰ τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν μὴ βουλόμενος, οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετόν, ἡνίκα οὐ μὴ φαίνονται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν, ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, μὴ ἀτιμάσητε

quũ graue exiſtimaret, ſi quis hoc auſus fuiſſet, & in altiore loco ſecundò nidificaſſet: & illic rurſus ſcarabeus iiſdem hanc affecit. Sed aquila inops conſilii penitus, aſcendit ad Iouẽ (in eius n. tutela eſſe dicitur) & in ipſius genib. tertiam fœturã ouorũ poſuit, deo ipſa cõmendans, & ſupplicans, vt cuſtodiret: ſed ſcarabeus è ſtercore pilula facta aſcendit, & in ſinũ Iouis eam demiſit. Iupiter aſſurgẽs vt fimũ excuteret, & oua abiecit oblitus, quæ & cõtriuit deiecta. Sed quum didiciſſet à ſcarabeo, quod hæc feciſſet vt aquilã vlciſceretur, non n. ſcarabeũ tantũ illa affecit iniuria, ſed & in Iouẽ ipſum impia fuit, aquilæ reuerſæ ait, Scarabeũ eſſe qui affecit mœrore, & certè iure affeciſſe. Nolens igitur aquilarum genus deficere, cõſuluit ſcarabeo vt aquilæ recõciliaretur. Quum hic non paruiſſet, ille in aliud tempus tranſpoſuit aquilarum partũ quum nõ apparent ſcarabei. Et vos igitur ô viri Delphi, ne deſpicite hunc deum, ad

quem profugi, etsi paruum sortitus est delubrũ: neque enim impios negliget. Delphi verò hæc parum curantes, rectà ad mortem itidem agebant. Aesopus nulla re à se dicta videns eos flecti, rursus ait: Viri crudeles & interfectores audite: Agricola quidam in agro consenuit, & quum nunquam ingressus esset in vrbem, precabatur domesticos vt eam videret? at ille iunctis asellis, atq; in curru eo imposito solum iusserunt agere. Eunti tamen procella & turbine aerem occupantibus & tenebris factis, aselli à via ab errantes in quoddã pręcipitium deduxerũt senem, at ille iam præcipiandus, ô Iupiter ait, in qua re te iniuria affeci, quòd sic iniquè occidor, præsertimq; neque ab equis generosis, neque à mulis bonis, sed ab asellis vilissimis? Et ego itaque eodem modo nunc tristor, quòd non ab honoratis viris aut elegãtibus, verùm ab inutilibus & pessimis interficior. Iamque præcipitandus eiusmo-

μάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεὸν, εἰς ὃν κατέφυγον, εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ· οὐδὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ Δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον ὁμοίως ἦγον. Αἴσωπος δὲ μηδενὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ὁρῶν καμπτομένους πάλιν φησίν. ἄνδρες ἀνήμεροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε· γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακὼς, ἐπεὶ μηδέ ποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι. οἱ δὲ ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδεύοντι δὲ χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γινομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα εἴς τινα κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην· ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ Ζεῦ, εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι, καὶ ταῦτα οὔθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὔθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων εὐτελεστάτων; κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν, ἢ ἐλλογίμων ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων δὲ ἤδη μετὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι τοιοῦτον εἴρηκε

εἴρηκε πάλιν μῦθον· ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν ἐβιάζετο. ἡ δὲ, πάτερ, εἶπεν, ἀνόσια πράττεις. ηὐχόμην μέντοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννήσαντος. τοῦτο τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῶν, ὦ παράνομοι Δελφοὶ, λέγω ὡς ᾑρούμην Σκύλλῃ καὶ Χαρύβδει περιπεσεῖν, καὶ ταῖς ἐν Ἀφρικῇ σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀδίκως καὶ ἀναξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρίδι, καὶ θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀπόλλυμαι, οἵ με τιμωρήσουσιν εἰσακούσαντες. ἔρριψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ Δελφοὶ κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέθανεν. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον ἐξιλάσκεσθαι τὸν Αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι προεστεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς Αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἰς τε Δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ

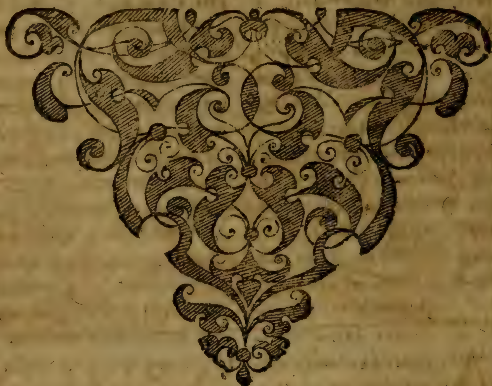
eiuſmodi dixit rurſus fabulam: Vir quidam ſuam deamans filiam, rus miſit vxorem, ſolam autem filiam receptam violauit. Illa autē, Pater, ait, ſcelesta facis: mallē tamen à multis viris dedecore hoc affici, quā à te qui genuiſti. Hoc nūc & in vos ô iniqui Delphi, dico, quòd eligerē in Scyllā & Charybdim potiùs incidere, ac in Africæ Syrteis, quàm per vos iniuſtè atque indignè mori. Execror igitur veſtrā patriam, & deos teſtor, me præter omnem iuſtitiam interire, qui me vlciſcentur exauditum. Præcipitarunt igitur ipſum Delphi de rupe, & mortuus eſt. Non multò poſt autem peſtilentia laborantes, oraculum acceperūt, expiandā eſſe Æſopi mortem. Cui, quòd & conſcii ſibi eſſent iniuſtè eum interfeciſſe, etiam cippum erexerunt. Sed primates Græciæ ac ſapientiſſimi quique, quum & ipſi quæ in Æſopum facta fuiſſent, intellexiſſent, & in Delphos profecti ſunt, & cum illis habita inquiſi-

tione, vltores & ipsi Æsopi mortis fuerunt.

Finis AEsopi vitæ à Maximo Planude conscriptæ.

καὶ αὐτοὶ τοῦ Αἰσώπου θανάτου γεγόνασιν.

Τέλος τοῦ Αἰσώπου βίου ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλανούδου συγγραφέντος.

ÆSO-

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ.

ÆSOPI FABVLAE.

Αετὸς καὶ Αλώπηξ.

AQVILA ET Vulpes. 1

Αετὸς καὶ Αλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο. ἡ δὲ Αλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς Αλώπηκος προελθούσης, ὁ Αετὸς τροφῆς

AQVILA ET Vulpes inita amicitia prope habitare decreuerunt, amicitiam familiaritate confirmantes. Itaque Aquila super alta arbore nidum affixit. Vulpes verò in proximis arbustis filios peperit. Ad pabulum igitur aliquando Vulpe profecta, Aquila cibi

cibi inopia laborans, deuolans in arbusta, & filios huius abreptos, vnà cum suis pullis deuorauit. Vulpes itaq; reuersa, & recognita, non tam filiorum tristata est morte, quàm vindictæ inopia: quia enim terrestris esset, volucrem persequi haud poterat. Quare procul stans, quod etiam impotentibus est facile, inimicę maledicebat. Non multo autem post, capram quibusdam in agro sacrificantibus, deuolans Aquila partem victimæ cum ignitis carbonibus rapuit, & in nidum tulit. Vento autem vehementer tunc flante, & flamma excitata, Aquilæ pulli inuolucres adhuc quum essent, afflati in terram deciderunt. Vulpes verò accurrens in conspectu Aquilæ omnes deuorauit.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eos, qui amicitiam violarint, licèt ab affectis iniuria fugiant vltionem ob impotentiam, diuinum tamen supplicium non depulsuros.

AQVI-

τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τῶν θάμνων, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ᾽ Ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἐλυπήθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τὸ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ. χερσαία γὰρ οὖσα πτηνὸν διώκειν οὐχ οἵα τε ἦν. διὸ καὶ πόρρωθεν ἱστᾶσα, τοῦθ᾽ ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ᾽ ὕστερον αἶγά τινων ἐπ᾽ ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ Ἀετὸς μέρος τι τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, καὶ ἐπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναδοθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἄπτηνες ἔτι τυγχάνοντες, ὑπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ᾽ Ἀλώπηξ ἐπιδραμοῦσα, ἐν ὄψει τοῦ Ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι᾽ ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

Ἀετὸς

Ἀετὸς καὶ Κάνθαρος.

AQVILA ET Scarabeus. 2

Λαγωὸς ὑπ' Ἀετοῦ διωκόμενος πρὸς κοίτην Κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ Κάνθαρος ἠξίου τὸν Ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς, ἦ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν Κάνθαρον, τὸν Λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ Κάνθαρος τῷ τε Ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν, καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε· τοῦ δὲ

δεινὸν

LEpus Aquila insectante in lustrum Scarabei profugit, rogans vt ab eo seruaretur. Scarabeus autem rogabat Aquilam ne occideret supplicem, obtestanti ipsam per maximum Iouem, ne scilicet contemneret paruitatem eius. Illa verò irata ala percussit Scarabeum, & Leporem arreptum deuorauit. At Scarabeus, & cum Aquila volauit, vt nidum eius disceret: ac iam profectus, oua eius deuoluta disrupit. Illa autē quum

 graue

graue exiſtimaret, ſi quis hoc auſus fuiſſet, & in altiore loco ſecundò nidificaſſet, & illic rurſus Scarabeus pariter hanc affecit. Sed Aquila inops conſilii penitus adſcendit ad Iouem (in eius enim tutela eſſe dicitur) & in ipſis genibus tertiam fœturã ouorũ poſuit, Deo ipſa cõmendans, & ſupplicans vt cuſtodiret. Scarabeus autẽ è ſtercore pilula facta aſcẽdit, & in ſinum Iouis eam demiſit. Iupiter verò quũ ſurrexiſſet vt fimum excuteret, oua quoq; proiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Cognito autem à Scarabeo quòd hæc feciſſet vt Aquilã vlciſceretur: nam non modò Scarabeũ illa iniuria affecit, ſed & in Iouem ipſum impia fuit, reuerſæ aquilæ ait Iupiter Scarabeũ eſſe qui mœſtitiæ cauſa fuerit, & certè iure fuiſſe. Nolens igitur genus Aquilarum rareſcere, cõſuluit Scarabeo vt Aquilæ conciliaretur. Eo autẽ non parente, Iupiter in aliud tempus Aquilarum tranſmutauit partũ, quũ Scarabei non appareant.

Aſſa-

δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ Κάνθαρος τὰ ἴσα τούτων διέθηκεν. ὁ δ᾽ Ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία (τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται) τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ Κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην κατέθηκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ᾽ ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ δὲ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ παρὰ τοῦ Κανθάρου, ὅτι ταῦτ᾽ ἔδρασε τὸν Ἀετὸν ἀμυνόμενος· οὐ γὰρ μὴν τὸν Κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν Ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, Κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν Ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ Κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν Ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν Ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται Κάνθαροι.

Επι

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδένος καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν, ὃς προπηλακισθεὶς οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμύνασθαι.

AFFABVLATIO.

Fabula, significat nullum contemnendum, præsertim quum non sit quisquam, qui lacessitus se vlcisci non queat.

Ἀηδὼν καὶ Ἱέραξ.

PHILOMELA & Accipiter. 3

Ἀηδὼν ἐπὶ δένδρου καθεζομένη κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾖδεν. Ἱέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, συνείληφεν ἐπιπτὰς ἡ δ᾽ ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ Ἱέρακος μὴ βρωθῆναι· μηδὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι Ἱέρακος γαστέρα πληρῶσαι, δεῖν δὲ αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι καὶ ὁ Ἱέραξ ὑπο-

PHilomela super arbore sedens de more canebat. Accipiter autem videns ac cibi indigens, aduolans corripuit. Quæ quum occidenda esset, orabat. Accipitrem ne deuoraretur? neq; enim satis esse ad Accipitris ventrem implendum, sed oportere ipsum cibo egentem ad maiores aues conuerti. Accipiter autem

autem respondens ait. Sed ego certè amens essem, si qui in manibus paratus est, cibo dimisso, quæ non videntur persequar.

AFFABVLATIO.

Fabula significat plerosq; homines eodem modo esse inconsultos, qui spe maiorum quæ incerta sunt quæ in manibus habentur amittant.

ὑπολαβὼν εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενά που διώκοιμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἱ δὲ ἐλπίδι πλειόνων ἀδήλων τὰ ἐν χερσὶ προϊέμενοι.

VVLPES ET Hircus. 4

Ἀλώπηξ καὶ τράγος.

Vlpes & Hircus sitiẽtes in puteum descenderunt, sed postquam biberunt, Hirco indagante ascensum, Vulpes ait, Con-

Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, θάρσει,

θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τὸ ἔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων καὶ κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ τράγος αὐτὴν ἐπέμφετο, ὡς παραβαινούσῃ τὰς συνθήκας. ἡ δ' ἀλλ' εἰ τοσαύτας, εἶπε, φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοπεῖν τῶν πραγμάτων, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Confide, vtile quid in vtriuſq; etiam ſalutem excogitaui: ſi enim rectus ſteteris, & anteriores pedes parieti applicueris, & cornua pariter in anteriorem partem inclinaueris, quum percurrerim ipſa per tuos humeros & cornua, & extra puteū illinc exiluerim, & te poſtea extraham hinc, ab Hirco autem ad hoc promptè officio præſtito, illa quum ex puteo ſic exiluiſſet, exultabat circum os læta. Hircus autem ipſam accuſabat, quòd tranſgreſſa fuerit conuentiones. Illa autem, Sed ſi tot, inquit, mētes poſſideres quot in barba pilos, non antè deſcendiſſes, quàm aſcēſum conſideraſſes.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic prudentem virum oportere prius fines altius conſiderare rerum, deinde ſic ipſas aggredi.

Ἀλώπηξ καὶ Λέων.

Vulpes & Leo. 5

Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη Λέοντα, ἐπειδὴ κατὰ-

VVlpes quum nunquam vidiſſet Leonem,

nem, quum ei casu quodam occurrisset, primùm sic timuit, vt fermè moreretur. Deinde quum secundò vidisset, timuit certè, non tamen vt prius, tertiò autem quum ipsum vidisset, sic contra eum ausa est, vt accederet & colloqueretur.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, conuersatione terribilia quoque accessu facilia fieri.

κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν· ἔπειτα τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον· ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

Felis & Gallus. 6

Felis comprehenso Gallo, quum rationabili causa volebat deuorare. Cæterum accusabat ipsum,

Αἴλουρος καὶ Ἀλεκτρυών.

Αἴλουρος συλλαβὼν Ἀλεκτρυόνα μετ' εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγό-

τηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις νύκτωρ κεκραγὼς καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι, πάλιν ὁ Αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὠῶν τικτομένων, ὁ Αἴλουρος εἰπὼν, ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μέντοι ἄτροφος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ

plum, dicendo inquietum esse homin:b. nocte clamantem, neque permittentem somno frui. Eo verò respondente ad illorum vtilitatem id se facere, vt ad consueta opera excitarentur, rursus Felis causam afferebat: quòd impius esset erga naturã, cum matre ac sororibus coeundo Eo autem & hoc ad vtilitatem dominorũ facere dicente, quũ multa ipsis hinc oua pariantur, Felis præfatus, Sed si tu multis abundas euidentibus responsionibus, ego tamen ieiunus non perstabo, ipsum deuorauit.

AFFABVLATIO.

Fabula significat prauam

natu-

turam peccare volentem, si non verisimili eum pretextu facere id possit, apertè tamen malignans.

νηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη εἰ μὴ μετ' εὐλόγου δυνηθείη προσχήματος, ἀποκαλύπτως γε μὴν πονηρεύεται.

Vulpes. 7

VVlpes laqueo capta, quum abscissa cauda euasisset, non viuendam præ pudore existimabat vitam. Decreuit itaque & aliis Vulpibus hoc itidem persuadere, vt communi malo suum celaret dedecus. Etiam omnibus collectis, suadebat caudas abscindere, quòd non indecens solùm hoc membrũ sit, sed & superuacuum onus appensum. Respondens autem ex ipsis quædam ait: Heus tu, nisi tibi hoc cõduceret nobis non consuleres.

AFFABVLATIO.

Fabula significare videtur, prauos homines non beneuolẽtia in propinquos consulere, sed propter suam ipsorum vtilitatem.

Αλώπεκες.

ΑΛώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας Αλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα, παρῄνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὄν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν, εἶπεν, ὦ αὕτη, ἀλλ' εἰ οὐ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων οὐ δι' εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Vulpes & Rubus. 8

Αλώπηξ καὶ Βάτος.

Αλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπεὶ δὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν βάτου καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνης κέντροις ἀμύξασα καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, οἴμοι, καταφυγοῦσαν με γὰρ ἐπί σε, ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης, ὦ αὕτη, φησὶν ἡ Βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥτις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Επιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι, ὅσοι βοηθοῖς προστρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

VVlpes sæpe conscensa, quum lapsa casura foret, apprehendit in adiutorium Rubum. Quãobrem quum pedibus suis illius aculeis laceratis doleret, ad eam dixit. Hei mihi, confugi enim ad te tanquã ad auxiliatorem, sed tu peius me tractasti. Sed errasti, heus tu, inquit Rubus, quæ me apprehendere voluisti, qui omnes apprehẽdere soleo.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, sic & homines esse stultos, qui ad eos auxilii gratia accurrunt quibus magis iniuria afficere natura insitum est.

Ἀλώπηξ καὶ Κροκόδειλος.

Αλώπηξ καὶ Κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. Πολλὰ δὲ τοῦ Κροκοδείλου ὑπερήφανα περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων, ἡ ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ τᾶν, εἶπεν. ἀλλὰ κἂν μὴ λέγῃς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δέρματος δὲ φαίνῃ ὡς οὐκ πα-

λαιῶν

VVLPES ET Crocodilus. 9

VVlpes & Crocodilus contendebãt de nobilitate. Quum multa autem Crocodilus superba de progenitorum narrasset splendore, quòd exercitationum principes fuerint, Vulpes respondens, O amicissime, ait, sed si ipse nihil dicas, tamen ex cute videris quàm anti-

quis

quis temporibus sis exercitatus.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, mẽdaces viros res ipsas arguere.

λαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

Galli & Perdix. 10

Ἀλεκτρυόνες καὶ Πέρδιξ.

GAllos quidam habẽs domi, emptam quoq; Perdicem cum illis pasci dimisit: qui quum ipsam verberarent ac expellerẽt, illa tristabatur valde, existimans vt alienigenam hæc se pati à Gallis. Quũ verò paulò post & illos videret pugnare, & seipsos cædere, mœrore soluta, ait, Sed quidem posthac non

ΑΛεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ Πέρδικα σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα νομίζων ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν ὑπὸ τῶν Ἀλεκτρυόνων. ὡς δὲ κατὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν

τῶν νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

Ἐπιμύθιον.

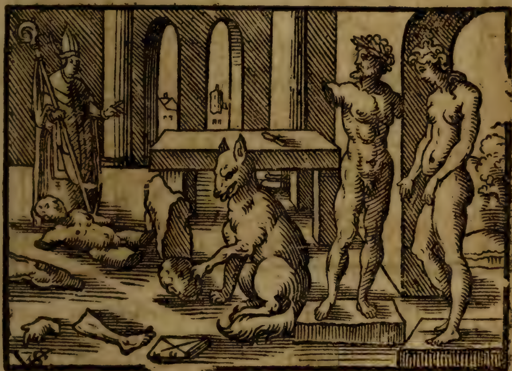
Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥᾳδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

non triſtabor, videns & ipſos pugnare inter ſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quod prudentes facile ferant ab alienis iniurias, quum ipſos videant neque à ſuis abſtinere.

Ἀλώπηξ. Vulpes. 11

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν ἔφη, ὦ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Vlpes in domum mimi profecta, & ſingula ipſius vaſa perſcrutata, inuenit & caput laruæ ingenioſe fabricatum, quo & accepto manibus ait, O quale caput, & cerebrum non habet.

Επι- Affa-

AFFABVLATIO.

Fabula in viros magnificos quidem corpore, sed animo inconsultos.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

CARBONARIVS & Fullo. 12

Ἀνθρακεὺς καὶ Γναφεύς.

CArbonarius in quadam habitans domo, rogabat, vt & Fullo accederet, & secum cohabitaret. Fullo autem respondens ait, Sed non hoc possem ego facere, timeo n. ne quæ ego dealbo, tu fuligine repleas.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, omne dissimile esse insotiabile.

ANθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας ἠξίου καὶ Γναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ Γναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη, ἀλλ' οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι. δέδια γὰρ, μή πως, ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληρώσῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Piscato-

Ἁλιεῖς

Ἁλιεῖς. Piscatores. 13

Ἁλιεῖς εἷλκον σαγήνην, βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ἐπὶ τῆς ἠιόνος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέτη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προϋπειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα, ὦ ἑταῖροι. τῇ γὰρ ἡδονῇ, ὡς ἔοικεν, ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη, καὶ ἡμᾶς

Piscatores trahebant verriculum, quod quũ graue foret, gaudebant & exultabãt, multum inesse prædæ existimantes, sed quum in littus ipsum traxissent, piscesque paucos quidem, sed lapidem in eo permagnum inuenissent, tristari & mœrere cœperunt non tam pisciũ paucitate, quàm quod & contraria ante animo p̃sumpserant. Quidam autem inter eos natu grandior dixit, Ne tristemur, ô socii tam voluptati, vt videtur, soror est tristitia: & nos igitur

igitur oportebat tantum ante lætatos omnino aliqua in re etiam tristari.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, non oportere tristari frustrata spe.

μᾶς οὐκ ἔδει τοσοῦτα προσηδυνθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀποτυχίαις.

Iactator. 14 Κομπαστής.

VIr quidam peregrinatus, deinde in suam patriam reuersus, aliaque multa in diuersis viriliter gessisse locis iactabat, atque etiam Rhodi saltasse saltum, quem nullus eius loci potuerit saltare: ad hoc & testes qui ibi interfuerunt dicebat se habere. Quidã autem ex iis qui aderant respon-

ἈΝήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθών, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἀνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβών, ἔφη.

φη, ὦ οὗτος εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἐστιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων· ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

spondens, ait, Heus tu, si verùm hoc est, non est tibi opus testibus: En Rhodus, en & saltus.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nisi prompta rei demonstratio sit, omnem sermonem vanum esse & superuacuum.

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

Impossibilia promittens. 15

ΑΝὴρ πένης νοσῶν καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδέετο, ὡς εἰ τὴν ὑγίειαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσειαν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος εἰς θυσίαν. τὸ δὲ

VIr pauper ægrotans & malè affectus, quū à medicis desperatus esset deos rogabat, pollicens si sanitatem sibi rursus restituissent, centum boues ipsis oblaturum esse in sacrificium.

Vxore autem eius rogante, Et vbi tibi hæc si conualueris? Ille ait, Putas enim surgere me hinc, vt dii hæc a me repetant?

τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυθομένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα ἢν ὑγιαίνῃς; ἐκεῖνος ἔφη, οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν ἵν᾽ οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

AFFABVLATIO.

Fabula significat, multos facile polliceri, quæ re comprobare non sperent.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥᾳδίως κατεπαγγέλλονται, ἃ ἀποτελέσαι ἔργῳ προσδοκῶσιν.

Malignus. 16 Κακοπράγμων.

VIr malignus ad eum, qui in Delphis est, iuit Apollinem tentaturus ipsum. Atque ideo comprehenso passerculo manu, & eo veste contecto,

ἈΝὴρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ἧκεν Ἀπόλλωνα, πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπά-

σας

σας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα, καὶ ἤρετο τὸν θεὸν λέγων, Ἄπολλον, ὃν μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον· εἰ δὲ ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δέ γε θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν, ὁπότερον, ὦ οὗτος, βούλῃ ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ἀποδεῖξαι.

cto, stetitque proximè tripodem, ac rogauit Deum, dicendo, O Apollo, quod manibus fero, vtrum viuum est an mortuum? nam si mortuum diceret, viuum ostensurus erat passerculum: sin viuum, statim suffocatum mortuum illum offerret. Sed Deus maligna ipsiu cognita mente, ait. Vtrum vis, heus tu facere, facito: penes te enim est illud facere, siue viuum quod contines, siue mortuum ostendere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, Deum neque decipi posse, neq; quicquam eum latere

---

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἐθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο· εὐθὺς δὲ θύννος ὑπό τινος μεγίστου διωκόμενος ἰχθύων εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον

λαβόν-

Piscatores. 17

Piscatores egressi ad venationē, quum multo tempore defatigati nihil cepissent, & admodum tristabantur, & discedere apparabant. sed statim Thunnus maximo quodam insectante pisce, in nauigium ipsorum insiliit:

ſinum : quo capto , læti abiere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat , ſæpe quæ ars non præbuit , ea donaſſe fortunam.

λαβόντες, μεθ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέχει, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Deceptor. 18

VIr pauper ægrotans vouebat diis ſi euaderet boues centum in ſacrificium oblaturũ ſed dei tentaturi, hoc à morbo liberarunt. At ille ſurgens, quoniam bobus carebat , ex paſta boues centum à ſe formatos in ara poſitos ſacrificauit.ſed dei ipſum vlturi in ſomniis adfuerunt ei, dicentes:

Φέναξ.

ΑΝὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενοι, τοῦ πάθους ἀπήλλαξαν. ὁ δὲ ἀναστάς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν· οἱ δὲ θεοὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ, εἶπον ἄπελθε εἰς τὸν

εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον. ἐκεῖ δὲ Ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο τὸ χρυσίον διερευνῶν. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ' αὐτῶν συνειλήφθη. ἁλοὺς δὲ ἤδη ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος, ὡς δ' οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἀπεμπωλήθη χιλίων δραχμῶν.

tes: Abi ad littus ad eum locum; illic enim Atticas mille drachmas inuenies. Ille autem excitatus, lætus & alacer ad demonstratũ locum perrexit, aurum disquirens. Sed illic in piratas incidit, ab ipsisque comprehensus est. Captus ergo vt dimitteretur piratas orabat, mille auri talenta daturum ipsis promittens. Sed quum non crederetur, abactus ab ipsis, diuenditus est mille drachmis.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψεύδεσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, mendaciis hominum inimicum esse Deum.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο, θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἕτερος θατέρῳ φησὶ, συγκατέλθωμεν, ὦ οὗτος, εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν. ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ranæ. 19

RAnæ duæ in palude pascebantur, æstate autem siccata palude, illa derelicta quærebant aliam: cæterùm profundum inuenerunt puteum. Quo viso altera alteri inquit, Descendamus, heus tu, in hunc puteum. Illa respondens ait, Si igitur & hic aqua aruerit, quomodo ascendemus?

AFFABVLATIO.

Ὁ μῦθος

Fabu-

Fabula declarat, non oportere inconsiderate res aggredi.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσιέναι τοῖς πράγμασιν.

Senex & Mors. 20 Γέρων καὶ Θάνατος.

SEnex quondam incisis in monte lignis, ac in humeros eleuatis, vbi multam viam oneratus iuit, defessus & deposuit ligna, & mortem vt veniret inuocabat. At morte ilico adstante & causam rogante qua se vocasset, senex ait, Vt onus hoc sublatum imponeres mihi.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, omnem hominem vitæ studiosum esse, &

ΓΕρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ὀπηχθισμένος ἐβάδισεν, ἀπειρηκὼς ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι᾽ ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸ φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπιθῆς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὤν, κἂν

κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θάνατον ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

se, & licet infinitis periculis immersus videatur mortem appetere, tamen viuere multò magis quàm mori eligere.

Γραῦς καὶ Ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰσκαλεῖται τινὰ τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτὴν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν. εἰ δὲ μὴ, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ, καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβῦτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δ' ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος, ὡς καθαρῶς βλεπούσης ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παράγοντος, μᾶλλον μὲν οὖν, εἶπεν ἐκείνη, τανῦν οὐδὲν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν

Anus & Medicus. 21

MVlier anus dolens oculos, cõduxit Medicum quendam mercede, conuentione facta, si se curaret, pactam mercedem ei daturam: sin autem minimè, nihil daturam. Aggressus est igitur Medicus curam: quotidie verò accedens ad vetulã, & oculos ei vngens, quum illa nequaquam videre posset ea hora ob vnctionem, ipse vas aliquod ex domo auferens quotidie discedebat. Anus igitur suam supellectilem videbat singulis diebus minui adeò, vt tandem omnino sanatæ nihil relinqueretur. At Medicus quũ iam pactam pecuniam ab ea efflagitaret, vt quæ purè iam videret, & testes adduceret, Magis certè, ait illa, nunc nihil video. Nam quum oculis laborabam, multa mea in mea videbam domo: nunc au-

tem quum me tu videre inquis, nihil omnino ex illis video.

ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν· νῦν δ' ὅτε με σὺ βλέπειν φῂς, οὐδὲ τιοῦν ἐκείνων ὁρῶ.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, prauos homines ex iis quæ agant, ignaros contra seipsos argumentum afferre.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξ ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

Agricola & filii ipsius. 22

Γεωργὸς καὶ Παῖδες αὐτοῦ.

AGricola quidam vita excessurus, ac volens suos filios periculum facere de agricultura, vocatis ipsis ait, Filii mei, ego iam è vita discedo, vos autem si quæ in vinea à me occultata sunt, quæsieritis, inuenietis omnia.

ΓΕωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ Παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἔφη, παῖδες ἐμοὶ ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ὑπέξειμι, ὑμεῖς δ' ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες, εὑρή-

σετε

ἔστι πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν, καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον, ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

mnia. Illi igitur rati thesaurum illic defossum esse? omnem vineæ terram post interitum patris foderunt, & thesaurum quidem non inuenerunt, sed vinea pulchrè fossa, multiplice fructum reddidit.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, laborem thesaurum esse hominibus.

Δεσπότης καὶ Κύνες. Herus & Canes. 23

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀποληφθεὶς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶγας. τοῦ δὲ χειμῶνος

Vir quidam a tempestate in suo suburbio deprehensus, primũ oueis comedit, dehinc capras. Tempestate autem

tem inualeſcente, & operarios boues iugulatos comedit. Canes verò his viſis, dixerunt inter ſe, Sed fugiamus nos hinc. Si enim operariis bobus herus noſter non abſtinet, quomodo nobis abſtinebit?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat eos maximè fugere & cauere oportere, qui ne ſuis quidem abſtinent.

μῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας ἐθοινήσατο. οἱ δὲ Κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα, φύγειν καὶ φυλάττεσθαι, χρὴ, οἱ τινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Mulier & Gallina. 24

Γυνὴ καὶ Ορνις.

MVlier quędam vidua Gallinam habebat, ſingulis diebus ouum ſibi pari-

Γυνὴ χήρα τὶς ὄρνιν εἶχεν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ ὡς εἰ

ὡς εἰ πλείους τῇ Ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ᾽ Ὄρνις πιμελὴς γενομένη οὐδ᾽ ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

parientem: rata verò si plus Gallinæ hordei proiiceret, bis parituram die, hoc fecit. Sed Gallina pinguefacta, ne semel quidē die parere potuit.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eos qui ob auaritiam plurium sunt appetentes, & quæ adsunt amittere.

Κυνόδηκτος.

Morsus à cane. 25

ΔΗχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιῄει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος, εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει, λαβὼν ἄρτον καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς

MOrsus à cane quidam medicaturum circuibat quærēs. Quum autem occurrisset quidā ei, & cognosceret quod quærebat, Heus tu, ait, si lana-

sanari vis, accipe panem, atque eo sanguinem vulneris sicca, & ei qui momordit cani ad edendum da, & is ridendo, ait, Sed si hoc fecero, oportebit me ab omnibus qui in vrbe sunt canibus morderi.

γῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κακεῖνος γελάσας, ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, prauos etiam homines beneficio affectos, magis ad inferendam iniuriam exacui.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

Adolescentuli & Cocus. 26

Νεανίσκοι καὶ Μάγειρος.

DVo adolescentuli iuxta Cocū assidebant, & Coco in aliquo domestico opere occupato, alter

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο καὶ δὴ τοῦ Μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων

των μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενον εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ Μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ Μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν, ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τὸν γ' ἐπιορκούμενον Θεὸν ἄκρων λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε Θεὸν οὐ λήσομεν.

ter hotum partem quandam carnium subreptam in alterius demisit sinum. Conuerso autem Coco, & carnem quærente, qui abstulerat iurabat non habere: qui autem habebat, non abstulisse. Cocus verò cognita malitia ipsorum, ait, Sed etsi me latueritis, peieratum Deum non latebitis.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, quòd licet homines peierantes lateamus, Deum tamen non latebimus.

Ἐχθροί. Inimici. 27

Δύο Duo

DVo quidam inter se inimici, in eadem naui nauigabant: quorum alter in puppi, alter in prora sedebat: Tempestate autem superueniente, & naue iam submergenda, qui erat in puppi gubernatorem rogabat, vtra pars nauigii prius obruenda esset. Quumque ille proram dixisset, Sed mihi non est graue, ait, mori, si visurus sum antè me inimicum morientem.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, multos homines nihil suum nocumentum curare, si modò inimicos suos videant ante se malo affectos.

Δύο τινὲς ἀλλήλοις ἐχθραίνοντες ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον· ὧν ἕτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἕτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας ἐκάθητο· χειμῶνος δὲ ἐπιγινομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρώραν εἰπόντος, ἀλλ' ἔμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, εἶπεν ὁ θάνατος, εἴγε ὁρᾶν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν συνθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον εἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Felis & Mures. 28

IN domo quadã quum multi essent Mures, Felis eo cognito iuit eò ac eorum singulos captos deuorabat. At illi quotidie quum seabsumi viderent, dixerunt inter se, Ne posthac infrà descendamus, ne penitus intereamus. Nam si Felis non potest

Αἴλουρος καὶ Μῦες.

Ἐν οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν Μυῶν ὄντων, Αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα, καὶ καθ' ἕκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν, οἱ δὲ καθ' ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ Αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο

δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα, ὁ δὲ αἴλουρος μηκέτι τῶν Μυῶν κατιόντων, ἔγνω διʼ ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι, καὶ δὴ ἀπὸ πασσάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ Μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη, ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

test huc venire, nos salui erimus. Sed Felis quum non amplius Mures descenderent, statuit apud se per astutiam eos decipiens euocare. Cæterum quum pessulum quendã conscendisset: de eo se suspendit, & mortuum simulabat. Ex muribus autem quidã acclinatus, visoque eo ait, Heus tu, etsi saccus fieres, nõ te adibo.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, prudentes homines, quum aliquorum prauitatem experti fuerint, non amplius eorum falli simulationibus.

Ἀλώπηξ καὶ Πίθηκος.

Vulpes & Simius. 29

IN concilio quondam irrationabiliū animalium, ſaltauit Simius, & approbatus, Rex ab ipſis electus eſt. Vulpes autem ei inuidens, vt in caſſe quodam carnem vidit, Simium ſecum illuc duxit, quòd inueniſſet ipſa theſaurum illum dicens, non tamen & vti eo: quippe quem lex Regi tribueret: atque hortata eſt ipſum vt regem theſaurū accipere. At ille inconſideratè profectus, & captus à caſſe, vt quæ decepiſſet, accuſabat Vulpem. Illa autem ei, O Simie, quum talem tu habeas dementiam, imperium in bruta tenebis?

Ἐν συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὀρχησάμενος Πίθηκος, καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. Ἀλώπηξ δ' αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν Πίθηκον λαβοῦσα ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι μὲν αὐτὴ, λέγουσα, θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέντοι γε χρήσασθαι αὐτῷ· τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὐτρέπετο αὐτὸν, ἅτε δὴ βασιλέα, τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ' ἀπερισκέπτως προσελθὼν καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν Ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ Πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui actiones aliquas inconſultè aggrediuntur, in infortunia incidere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

Thunnus & Delphin. 30

THunnus Delphino perſequente, magno impetu ferebatur. Quum capiendus eſſet, inſcius ob

Θύννος καὶ Δελφίν.

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ Δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν,

λεν, ἐλάθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἴς τινα νῆσον ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ Δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ Θύννος ἐπιστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν Δελφῖνα ἰωρακὼς, εἶπεν, οὐκ ἔτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, συνέμοι ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥαδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

ob vehementē impetum decidit in insulam quandam, ab eodem vero impetu & Delphin quum eo eiectus est. Thunnus autem conuersus, quum agentem animam Delphinum vidisset, ait, Non amplius mihi mors molesta est, quum eum videam qui mihi causa fuit ipsius, vnà mecum perire.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, facilè miserias ferre homines, si eos qui illarum auctores fuerūt, infeliciter agere videant.

Ἰατρὸς καὶ Νοσῶν.

Ἰατρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε· τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος, εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις, ἔφη βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

Medicus & ægrotans. 31

MEdicus ægrotū curabat: ægroto autē mortuo, ille efferentibus dicebat, Homo hic si vino abstinuisset, & clysteribus vsus fuisset, nō interiisset. Quidam autem ex iis qui aderant respondēs ait, Optime, non oportebat te hæc nūc dicere quū nulla vtilitas est, sed tūc admonere quū his vti poterat.

AFFABVLATIO.

Fabula significcat, oportere amicos tempore necessitatis præbere auxilia.

Auceps & Vipera. 32 Ἰξευτὴς καὶ Ἔχις.

AVceps viſco accepto & arundinibus aucupatum exiit. Viſo autem turdo ſuper alta arbore ſedente, & arundinib. inter ſe in longitudinem cõiunctis, ſurſum eum comprehenſurus ſuſpiciebat. Cæterum ignarus Viperam dormientem conculcauit. Quõ verò irata momordiſſet ipſum, illeiam agens animam dicebat, Me miſerum, alium enim capturus, ipſe ab alio captus ſum ad mortem.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἐφεώρα. καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε, δύστηνος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τοῦτ' αὐτὸ πάσχοντες.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eos qui proximis insidiantur, ignaros sæpe ab aliis id ipsum pati.

Κάστωρ.

Ὁ Κάστωρ ζῷόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον, οὗ τὰ αἰδοῖα φασὶν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Fiber. 33

Fiber animal est quadrupes in stagnis plerumq; vitam degens, cuius pudenda dicunt vsui esse medicis. Hic igitur quum ab hominibus persequentibus iam capiendus sit, cognito cuius gratia petatur, abscissa sua pudenda proiicit persequentibus, & sic salutem consequitur.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eo modo homines prudentes pro sua salute nullum habere respectum pecuniarum.

Κύων καὶ Μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ Μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα εἶπεν, ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπου-

Canis & Cocus. 34

Canis irrumpens in culinam, & Coco occupato, corde arrepto fugit. At Cocus conuersus, vt vidit ipsum fugientem inquit, Heus tu, scito vbi

vbi fueris me te obſeruaturum: non enim mihi cor abſtuliſti, ſed dediſti potius.

ὡς ὅπουπερ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε· οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν δέδωκας.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe nocumenta hominibus documenta fieri.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Canis & Lupus. 35

CAnis ante ſtabulum quoddam dormiebat: quumque Lupus irrupiſſet, & deuoraturus eum eſſet, rogabat ne tũc ſe mactaret. Nunc enim, inquit, tenuis ſum, & macilentus: ſi autem parumper expectaueris, mei domini facturi ſunt nuptias, & e-

Κύων καὶ Λύκος.

ΚΥων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε. Λύκου δὲ ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θήσειν αὐτὸν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ φησι, λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός. ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους, κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος

λιπαρὸς ἔσομαι, καὶ σοὶ ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν Λύκος πεισθεὶς ἀπῆλθε. μεθ' ἡμέρας δ' ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ Κύων, ἀλλ', ὦ Λύκε, εἰ τὸ ἀπὸ τοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεώς με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμείνῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

& ego tũc multa depastus pinguior ero, & tibi suauior cibus fiam. Lupus igitur persuasus abiit. Post aliquot dies reuersus inuenit superiùs super domus tecto Canem dormientem, & stans inferiùs ad se vocabat, admonẽs eum fœderis. Et canis, At, Lupe, si post hac ante stabulũ me videris dormientẽ, nõ amplius expectes nuptias.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, prudentes homines quum aliqua in re periclitati salui facti fuerint, cauere ab eo quàm diu vixerint.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον, ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν Ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβὰς, ὁ δὲ Κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντες. τοῦ δὲ Ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντες, Ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε, καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον

Canis & Gallus. 36

Canis & Gallus inita societate, iter faciebãt. Vespera autem superueniente, Gallus conscensa arbore dormiebat, at Canis ad radicẽ arboris excauatæ. Quum Gallus, vt assolet, noctu cantasset, vulpes vt audiuit accurrit, & stans inferius, vt ad se descẽderet, rogabat, quòd cuperet adeò egregio cantu animal cõple-

cti. Quum autē is dixisset vt ianitorem prius excitaret ad radicem dormientem, vt quum ille aperuisset, descęderet, & illa quęrente vt ipsum vocaret, Canis statim prosiliens eam dilacerauit.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, prudentes homines, inimicos insultantes ad fortiores astu mittere.

ἔχειν ἀποδόσθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διϋπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν, κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ Κύων εὐθὺς πηδήσας αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

Leo & Rana. 37

LEo audita aliquando Rana valde clamante vertit se ad vocem, ratus magnum aliquod animal esse, parumper autem expectando, vt vidit ipsam stagno egressam, accedēs propius proculcauit.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, non oportere, ante quam videas auditu solo perturbari.

Λέων καὶ Βάτραχος.

ΛΕων ἀκούσας ποτὲ Βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνὴν οἰόμενος μέγα τι ζῷον εἶναι· προσμείνας δὲ μικρὸν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προσελθόντα τῆς λίμνης προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως δι' ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

Leo & Asinus & Vulpes. 38

LEo & Asinus & Vulpes inita societate, egressi

Λέων καὶ Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

ΛΕων καὶ Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ κοινωνίαν ποιησάμενοι,

σάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ Λέων τῷ Ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὐτρέπετο. καὶ ὁ Λέων θυμωθεὶς τὸν Ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ Ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ᾽ εἰς μίαν μερίδα πάντα συναθροίσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ Λέων πρὸς αὐτήν, τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ᾽ εἶπε, ἡ τοῦ Ὄνου συμφορά.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

gressi sunt ad venandum. Multa igitur prȩda capta, iussit Leo Asino vt diuideret sibi. At ille tribus partibus factis æqualiter, vt eligerent eos hortabatur. Et Leo ira percitus Asinum deuorauit Inde Vulpi vt diuideret iussit. Illa verò in vnam partem omnibus congestis, sibi minimum quiddam reliquit. Tum Leo ipsi, Quis te, ô optima, diuidere sic docuit? Ea inquit, Asini calamitas.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, castigamenta hominibus esse aliorum infortunia.

Λέων καὶ Ἄρκτος.

Leo & Vrsus. 39

Λέων

Leo

Leo & Vrsus simul magnũ nacti hinnulũ, de eo pugnabant. Grauiter igitur à seipsis affecti, vt ex multa pugna etiam vertigine corriperentur, defatigati iacebãt. Vulpes autem circũcirca eundo, vbi prostratos eos vidit, & hinnulũ in medio, iacentem, hunc per medios vtrosque percurrens rapuit, fugiẽsq; abiit. At illi videbant quidem ipsam, sed quia non poterant surgere, Nos miseros, dicebãt, quòd Vulpi laborauimus.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, aliis laborantibus alios lucrari.

Λέων καὶ Ἄρκτος ὁμοῦ βουνεύρῳ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης, καὶ σκοτοδινιάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. Ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸ βούνευρον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ βλέποντες μὲν αὐτήν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς, εἶπον, ὅτι δι' Ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων ἄλλοι κερδαίνουσιν.

Vates. 40

Vates in foro sedens, differebat. Quũ autem superuenisset quidam derepente, & renunciasset quòd domus ipsius fenestræ apertæ omnes essent, & quæ intus erant ablata omnia, exiliuit suspirãs, & cursim ibat. At quum quidã vidisset ipsum currentẽ Heus tu, inquit, qui alienas res præscire profiteris, tuas ipsius non præuaticinabere? Affa-

Μάντις.

Μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ἐπιστάντος δέ τινος ἄφνης, καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφῃρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας, καὶ δρομαῖος ᾔει. τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος, εἶπεν, ὁ τὰ ἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου; Επι-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui ſuam vitam praue gubernantes, quæ nihil adſe attinent præſcire conantur.

Μύρμηξ καὶ Περιστερά.

Formica & Columba. 41

Μύρμηξ διψήσας κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. Περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα εἰς τὴν πηγὴν ἔρριψεν, ἐφ' οὗ καὶ καθίσας ὁ Μύρμηξ διεσώθη. Ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους συνθεὶς ἐπὶ τὸ τὴν Περιστερὰν συλλαβεῖν ᾔει. τοῦτο δ' ὁ Μύρμηξ ἑωρακὼς, τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα

Formica ſitiens deſcendit in fontem, ac tracta à fluxu, ſuffocabatur. Columba verò hoc viſo, ramum arboris decerptum in fontem proiecit, ſuper quo ſedendo Formica euaſit. Auceps autem quidam poſt hoc calamis compoſitis ad Columbam comprehendendam ibat. Hoc autem viſo Formica aucupis pedem

πόδα ἔδακεν. ὁ δὲ ἀλγήσας, τούς τε καλάμους ἔρριψε, καὶ τὴν Περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

dem momordit, qui dolens & calamos proiecit, & vt Columba statim fugeret, auctor fuit.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, oportere benefactoribus gratiam referre.

Νυκτερὶς καὶ Βάτος καὶ Αἴθυια.

Νυκτερὶς καὶ Βάτος καὶ Αἴθυια ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν, Νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, κατέθηκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ Βάτος ἐσθῆτα μεθ' ἑαυτῆς ἔλαβεν, ἡ δὲ Αἴθυια τρίτη χαλκὸν, καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀποβαλόντες, αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν Αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή πού τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλαττα. ἡ δὲ Νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, τῆς μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ Βάτος τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ πού τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

Επι-

Vespertilio & Rubus & Mergus. 42

VEspertilio & Rubus & Mergus inita societate, mercatoriam decreuerunt vitam agere. Itaque Vespertilio argentum mutuata, deposuit in medium, Rubus vestem secũ accepit, Mergus tertius æs, & enauigauerunt. Tempestate autem vehementi oborta, & naui euersa, omnibus perditis, ipsi in terram euaserunt. Ex illo igitur mergus littoribus semper assidet, num quopiam æs eiiciat mare. Vespertilio verò creditores timens, interdiu non apparet, sed noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium vesti inhæret, quærens sicubi suam cognoscat.

Affa-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις εἰς ὕστερον περιπίπτομεν.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, in ea, quibus incumbimus, in posterum nos recidere.

Νοσῶν καὶ Ἰατρός.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετέθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι· ὁ δὲ ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ' εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ' αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς ὅπως ἔχοι, φρίκῃ συσχεθεὶς, εἶπε, σφοδρῶς, διατετινάχθαι. ὁ δὲ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτου αὖθις, ὅπως διεγένετο, εἶπεν, ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις; ἐγὼ, εἶπεν, ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Ægrotus & Medicus. 43

Ægrotus quidã à Medico rogatus quomodo valuisset? Plus, ait, quam oporteret, sudasse. Ille autem bonum ait hoc esse. Secundò verò ab ipso iterum rogatus quomodo habuisset, horrore correptum, ait, valde cõcussum fuisse. Ille & hoc bonũ esse ait. Tertiò rursum rogatus quomodo valuisset, ait, in intercutẽ incidisse. Ille & hoc rursus bonum ait esse. Inde ex domesticis quodam ipsum rogante, Vt habes? Ego, ait, heus tu, præ bonis pereo.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, maximè ex hominibus odio nobis haberi, qui ad gratiam semper loqui student.

Ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρὰ τῷ ποταμῷ τὸ οἰκεῖον ἀπέβαλε

Lignator & Mercurius. 44

Lignator quidam iuxta fluuium suam amisit

[illegible] securim. Inops igitur cõsilii iuxta ripam sedens plorabat. Mercurius autem intellecta causa, & miseratus hominem, vrinatus in fluuium, auream sustulit securim, & an hæc esset quam perdiderat rogauit. Illo non eam esse dicente, iterum vrinatus argenteam sustulit. Illo, neque hanc esse suam dicente, tertiò vrinatus, illam ipsam sustulit, illo hanc verè esse deperditam dicente, Mercurius probata ipsius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus omnia sociis quæ acciderant narrauit. Quorum vnus eadem facere decreuit, & ad fluuium pro-

ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. Ερμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν, χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτος ἐςὶν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς, ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε, τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα φαμένου Ερμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάντας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραγενόμενος πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξελήλυθεν. ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ

ξὺν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφανεὶς οὖν ὁ Ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξενήνοχεν, καὶ ἤρετο, εἰ ταύτην ἀπέβαλε· τοῦ δὲ σὺν ἡδονῇ, καὶ, ἀληθῶς ἥδ᾽ ἐστι φήσαντος, μισήσας ὁ Θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

profectus & suam securim cõsulto demisit in profluentem, & plorans sedebat. Apparuit igitur Mercurius & illi, & causa intellecta ploratus, vrinatus similiter auream securim extulit & rogauit, an hanc amisisset. Illo lætabundo, &, Verè hæc est, dicente, perosus Deus tantam impudentiam, non solùm illam detinuit, sed ne propriam quidem reddidit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, quantũ iustis Deus auxiliatur, tantum iniustis esse contrarium.

Ὄνος καὶ Κηπουρός.

Asinus & Hortulanus. 45

ASinus ſeruiens olitori, quoniam parum comedebat, plurimum laborabat, precatus eſt Iouem, vt ab olitore liberatus, alteri venderetur domino. Quum Iupiter exoratus, iuſſiſſet ipſum figulo vendi, iterum iniquiore animo perferebat quàm priùs, onera, & cœnum, & tegulas ferens. Rurſus igitur vt mutaret dominum rogauit, & coriario venundatus eſt. Peiorem itaque prioribus herum nactus, & videns quæ ab eo fieret, ſuſpirando ait, Hei mei miſero, melius erat mihi apud priores heros manere. hic enim, vt video & pellem meam conficiet.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, tunc maximè priores dominos à famulis expeti, quum de ſecundis periculum fecerint.

Ὄνος ὑπηρετούμενος κηπουρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πλεῖστα δὲ ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ Διῒ ὥστε τοῦ κηπουροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπωληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ Διὸς ἐπακούσαντος καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει πλέον ἢ πρότερον, ἀχθοφορῶν, καὶ τόν τε πηλὸν, καὶ τοὺς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμεῖψαι τὸν δεσπότην ἱκέτευε, καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα τοίνυν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις μένειν. οὗτος γὰρ, ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου κατεργάσεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

Auceps & Galerita. 46

AVceps auibus ſtruxerat laqueos: Galerita verò hunc procul videns, rogauit, quidnam face-

Ὀρνιθοθήρας καὶ Κορυδαλλός.

Ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἵστη παγίδας, Κορυδαλλὸς δὲ τοῦτον πόρρωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο, τί ποτ' ἐργάζοιτο. τοῦ

τοῦ δὲ πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ πορρωτέρω ἀποχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ Κορύδαλος τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ Ὀρνιθοθήρου ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

faceret? eo vrbem condere dicente, deinde procul regresso, & abscondito, Galerita viri verbis credens accessit ad cassem & capta est. At aucupe accurrente, illa dixit, Heus tu, si talem vrbem condis non multos inuenies incolentes.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, tunc maxime domos & vrbes desolari, quum praefecti molesti fuerint.

Ὁδοιπόρος.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσει τι, τὸ ἥμισυ

τούτου

Viator. 47

Viator multa confecta via, orauit, si quod inuenerit, dimidi-

I um

um Mercurio eius dedicaturũ. Nactus igitur perã cariotarum & amygdalarum plenam, atque ea accepta, eas comedit. Sed cariotarum oſſa & amygdalarum cortices ſuper altari quodam impoſuit, inquiens, Habes, ô Mercuri: votum. Nam rei inuentæ exteriora & interiora tecum partior.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, virum auarum, qui & Deos ob cupiditatem fallit.

τούτου τῷ Ερμεῖ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων, καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος ἀνέθηκε βωμοῦ, φήσας, ἀπέχεις ὦ Ερμῆ, τὴν εὐχήν. τοῦ γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πρὸς σὲ διανέμημαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς Θεοὺς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Puer & Mater. 48

Παῖς καὶ Μήτηρ.

PVer ex literario ludo condiſcipuli librum fura-

ΠΑῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον

τον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπαυτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσελθούσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν. ἐκεῖνος εἶπεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος. εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

furatus, tulit matri. Quũ ea verò non corripuisset, sed potius amplexata fuisset, prouectus ætate cœpit & maiora furari. In ipso autem furto aliquando deprehensus, ducebatur rectà ad mortem. At sequente & lugente matre, ille carnifices orabat, vt pauca quædam matri colloqueretur in aurem. Quæ quum illico ori filii se admouisset, ille aurem dentibus demorsam abscidit. Matre autem & aliis accusantibus, quia nõ solùm furatus sit, sed iam & in matrem impius esset, ille ait, hæc enim mihi perditionis fuit causa. Si enim quum librũ furatus eram me corripuisset, non ad hęc vsq; progressus nũc ducerer ad mortem.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eorum qui non in principio puniuntur, in maius augeri mala.

Ποιμὴν καὶ Θάλασσα.

Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιῶσαν τὴν

Pastor & Mare. 49

PAstor in maritimo loco gregem pascens, viso tranquillo mari, desidera-

derauit nauigare ad mercaturam. Venditis igitur ouibus, & palmarum fructib. emptis, soluit. Tempestate verò vehementi facta, & nauis in periculo quum esset, ne submergeretur, omni onere eiecto in mare, vix vacua naui euasit incolumis. Post verò dies non paucos, transeunte quodam, & maris (erat enim id fortè tranquillum) quietem admirante, suscepto sermone, Hic ait, cariotas iterum, vt videtur, desiderat, & propterea videtur quietũ.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, calamitates hominibus documenta fieri.

τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορείαν. ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νηὸς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετὰ δ' ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς καὶ τῆς θαλάττης (ἔτυχε γὰρ αὕτη γαληνιῶσα) τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν οὗτος, εἶπε φοινίκων αὖθις, ὡς ἔοικεν, ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Punica & Malus. 50

PVnica & Malus de pulchritudine contendebant. Multis contentionibus interim factis, rubus ex proxima sepe audiens desinamus, ait, ô amicæ, aliquando pugnare.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, in præstantiorum seditionibus vilissimos

Ῥοιὰ καὶ Μηλέα.

ΡΟιὰ καὶ Μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δ' ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γενομένων βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσώμεθα, εἶπεν, ὦ φίλαι, ποτὲ μαχόμεναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι καὶ οἱ μη-

οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

lissimos etiam conari esse aliquos.

Ἀσπάλαξ.

Ὁ Ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρὶ, συκαμινίαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι· καὶ τρίτον πάλιν, χαλκῆς, φησι, ψηφῖδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὦ τέκνον, ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Talpa. 51

Talpa cœcum animal est. Dixit igitur aliquando matri, Morum mater video: deinde rursus ait, Thuris odore plena sum: & tertiò iterum, Æris, inquit, lapilli fragorem audio. Mater verò respondens ait, O filia, vt iam percipio, non solùm visu priuata es, sed & auditu, & olfactu.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nonnullos iactabundos impossibilia profiteri, & in minimis redargui.

Σφῆκες καὶ Πέρδικες.

Σφῆκες καὶ Πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι πρὸς γεωργὸν ἦλθον, παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν· οἱ μὲν Πέρδικες σκάπτειν τὰς ἀμπέλους. οἱ δὲ Σφῆκες κύκλῳ περιιόντες τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν

τοὺς

Vespæ & Perdices. 52

Vespæ & Perdices sitibundæ ad agricolam iuerunt, ab eoq; petierunt vt daret eis bibere, promittentes pro aqua hanc gratiam reddituras: Perdices quidem, fodere vineas: Vespæ autem, circumcirca eundo aculeis arcere

arcere fures. At agricola inquit, Sed mihi sunt duo boues, qui nihil promittunt, tamen omnia faciunt. Melius igitur est illis dare quàm vobis.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros perniciosos, qui promittunt quidem iuuare, lædunt autem admodum.

τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη, ἀλλ' ἔμοιγέ εἰσι δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι πάντα ποιοῦσιν. ἄμεινον οὖν ἐστὶν ἐκείνοις δοῦναι ἤπερ ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας ἐξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

Pauo & Monedula. 53

Avibus creaturis regem, Pauo rogabat vt se ob pulchritudinem eligerent. Eligentibus autem eum omnibus monedula suscepto sermone ait, Sed si te regnante Aquila nos persequi aggressa fuerit, quomodo nobis opem feres?

AFFABVLATIO.

Fabula significat, principes nō modò propter pulchritudinē, sed & fortitudinē, & prudentiam eligere oportere.

Ταὼς καὶ Κολιός.

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, Ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, Κολιὸς ὑπολαβὼν, ἔφη, ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Aper & Vulpes. 54

Aper, quum cuidam adstaret arbori, dentes

Μονιὸς καὶ Ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας

τας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δ' ἐρωμένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, τί τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ. εἰ γάρ με κίνδυνος προσστῇ, ἥκιστα με τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾷν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

tes acuebat. Vulpe autem rogante causam, quare nulla proposita necessitate dentes acueret, inquit, Non abs re hoc facio. Nam si me periculum inuaserit, minime me tunc acuendis dentibus occupatum esse oportebit, sed potius paratis vti.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, aduersus periculum præparatum esse oportere.

Κορυδαλός. Cassita. 55

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ καὶ δυστήνῳ πτηνῷ, οὐ χρυσὸν ἐνοσφισά-

CAssita à laqueo capta plorans dicebat, Hei mihi miseræ & infelici volucri. Non aurũ surripui cu-

cuiusquam, non argentum, non aliud quicquam pretiosum. Granũ autem tritici paruum mortis mihi causa fuit.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui ob vile lucrum magnum subeunt periculum.

σφισάμενον τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλο τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

Hinnulus. 56

HInnulus aliquando Ceruo ait, Pater, tu natus es & maior & celerior canibus, & cornua præterea ingentia gestas ad vindictam, cur nam igitur sic eos times? Et ille ridens ait: Vera quidem hæc inquis, fili: vnum verò scio, quòd quum canis latratum audiuero, statim ad fugam nescio quomodo efferor.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, natura timidos nulla admonitione confirmari.

Νεβρός.

ΝΕβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον εἶπε, πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας. καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δήποτ' οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν, ἀληθῆ μὲν ταῦτα φῄς, τέκνον· ἓν δ' οἶδα. ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Lepores & Ranæ. 57

LEpores aliquando in vnum profecti, sui ipso-

Λαγωοὶ καὶ Βάτραχοι.

ΟΙ Λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλή-

ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη, καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων καὶ κυνῶν, καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ τ' αὐτὸν εἰς τὴν λίμνην, ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων. ὡς τοῦ τοῦ δρόμου κτύπου ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων, τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων ἔφη, στῆτε, ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε. ἤδη, ὡς ὁρᾶτε, καὶ ἡμῶν ἕτερ' ἐστὶ ζῶα δειλότερα.

ipsorum deplorabant vitam, quòd foret periculis obnoxia, & timoris plena. se enim ab omnibus & canibus & aquilis, & aliis multis consumi. Melius itaq; esse mori semel, quã toto vitæ tempore timere. hoc igitur confirmato, impetum fecerunt simul in paludem, quasi in eam delapsuri, & suffocandi. Sed quum Ranæ, quæ circum paludem sedebant, cursus strepitu percepto illicò in hanc insiluissent, ex leporibus quidam sagacior esse visus aliis, ait, Sistite, ô socii, nihil graue in vos ipsos molimini, iam vt videtis, & nobis alia sũt animalia timidiora.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, misero grauioribus aliorum consolari calamitatibus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα παθόντων παραμυθοῦνται.

Asinus & Equus. 58

Asinus Equum beatũ putabat, quod abundè nutriretur & accuratè, quum ipse neq; palearum satis haberet, idque plurimum defatigatus. Quum autem tempus institit belli, & miles armatum ascẽdit Equũ, huc illuc ipsum impellens, cæterum & in medios hostes insiluit, & Equus vulneratus iacebat. His visis, Asinus Equum mutata sententia, miserum existimabat.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, non oportere principes & diuites emulari, sed in illos inuidia & periculo consideratis, paupertatem amare.

Ὄνος καὶ Ἵππος.

Ὄνος ἵππον ἐμακάρισεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ᾽ ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλον ἀνέβη τὸν ἵππον πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ᾽ ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.

Auarus. 59

Auarus quidã, quum omnia sua bona vendidisset, & auream massam

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον

βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ. καὶ τὸν νοῦν, καὶ καθ' ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δὲ ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως, εἶπεν, ὦ οὗτος, ἀθύμει· οὐδὲ γὰρ ἔχων, τὸν χρυσὸν εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι· τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γὰρ, οὐδ' ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει ἦσθα τοῦ κτήματος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

Χῆνες καὶ Γέρανοι.

Χῆνες καὶ Γέρανοι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, αἱ μὲν

ſam feciſſet, in loco quodam defodit, vna defoſſo illic & animo ſuo & mente, atque quotidie eundo, ipſam videbat. Id autem quum ex operariis quidam obſeruaſſet, cognouit, & refoſſam maſſam abſtulit. Poſt hæc & ille profectus, & vacuum locum videns lugere cœpit, & capillos euellere. Hunc quum quidam vidiſſet ſic plorantem & cauſam audiuiſſet, Ne ſic, ait, heus tu, triſtare, neque enim habens aurum habebas. Lapidem igitur pro auro acceptum, reconde, & puta tibi aurum eſſe: eundem enim tibi vſum præſtabit. Nam, vt video, neque quum aurum erat, vtebare.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nihil eſſe poſſeſſionem, niſi vſus adfuerit.

Anſeres & Grues. 60

Anſeres & Grues in eodē prato paſcebātur. Venatoribus autem viſis, Grues,

οἱ μὲν Γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀπέπτησαν· οἱ δὲ Χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες συνελήφθησαν.

Grues, quòd essent leues, statim euolauerunt: Anseres verò ob onus corporum, quum mansissent, capti fuerunt.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, & in expugnatione vrbis inopes facilè fugere, diuites autem seruire captos.

Χελώνη καὶ Ἀετός.

ΧΕλώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόρρω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος

Testudo & Aquila. 61

TEstudo orabat Aquilam, vt se volare doceret. Ea autem admonente, procul hoc à natura ipsius esse, illa magis precibus instabat. Accepit ergo ipsam vnguibus, & in

ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ' ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

& in altum sustulit, inde demisit. Hæc autem in petras cecidit, & contrita est.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, multos, quia in contentionibus prudentiores non audierint, seipsos læsisse.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν· ὁ δὲ τὸν Ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ ἐκεῖθεν αὖθις ἀφαλομένης στενάξας, εἶπεν, ὦ Ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσιν ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις;

Επι-

Pulex. 62

PVlex aliquando saltans, viri pedibus inhæsit: hic autem Herculem in auxilium inuocabat. at quum illinc rursus saltasset suspirans ait, O Hercules si contra pulicem non auxiliatus es, quomodo contra maiores aduersarios adiuuabis?

Affa-

AFFABVLATIO.

Fabula significat, non oportere in minimis Deum rogare, sed in necessariis.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τῶν ἐλαχίστων τοῦ θεοῦ δεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

Cerua. 63

CErua altero obcœcata oculo, in littore pascebatur, sanum oculum ad terram propter venatores habens, alterum verò ad mare, vnde nihil suspicabatur. prænauigantes autem quidam, & hoc coniectantes ipsam sagittarunt. Hæc autem seipsam lugebat, quòd vnde timuerat, nihil passa foret: quod non putabat malum allaturū, ab eo proditam.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, sæpe quæ nobis noxia videntur, vtilia fieri: quæ verò vtilia, noxia.

Ἔλαφος.

ΕΛαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠϊόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν, ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τοῦτο στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δ' οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα, ὠφέλιμα γίνεται· τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

Cerua & Leo. 64

CErua venatores fugiens, in speluncam ingressa est: in leonem autem ibi incidens, ab ea cōpre-

Ἔλαφος καὶ Λέων.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσέδυ. Λέοντι δ' ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη θνή-

σκουσα

θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα, τῷ θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι, πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλοις ἐπειρράθησαν.

prehensa est: moriens autẽ dicebat, Hei mihi, quod homines fugiens in ferarum immitissimũ incidi.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, multos homines, dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Ἔλαφος καὶ Ἄμπελος.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ' Ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ Ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς Ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθὲς, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν Ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα, τοιαῦτ' ἔλεγε· δίκαια πέπονθα. οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι, οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας ὑπὸ Θεοῦ κολάζονται.

Cerua & Vitis. 65

CErua venatores fugiens, sub vite delituit. Quum præteriissent autem parumper illi, Cerua prorsus iam latere arbitrata, vitis folia depasci incepit. Illis verò agitatis, & venatores conuersi, & quod erat verum, arbitrati animal aliquod sub foliis occultari, sagittis confecerũt Ceruam. Hæc autem moriens talia dicebat: iusta passa sum, nõ enim offendere oportebat quæ me seruaret.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, qui iniuria benefactores afficiunt, à Deo puniri.

Ὄνος καὶ Λέων.

Asinus & Leo. 66

CVm Asino Gallus aliquãdo pascebatur. Leone autem aggresso Asinum, Gallus exclamauit, & Leo (aiunt enim hunc Galli vocem timere) fugit. At Asinus ratus propter se fugisse, aggressus est statim Leonem, Vt verò procul hunc persequutus est, quò non amplius Galli perueniebat vox, conuersus Leo deuorauit. Hic verò moriens clamabat, Me miserum & dementem. Ex pugnacibus enim non natus parentibus, cuius gratia in aciem irrui?

AFFABVLATIO.

Fabula significat, plerosque homines inimicos, qui se de industria humiliarunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

ΟΝῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. Λέοντος δ' ἐπελθόντος τῷ Ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε, καὶ ὁ μὲν Λέων (φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι) ἔφυγεν. ὁ δ' Ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφευγέναι, ἐπιδραμὼν εὐθὺς τῷ Λέοντι. ὡς δὲ πόρρω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐφικνεῖτο φωνὴ, στραφεὶς ὁ Λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα, ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος· πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πεπεινωμένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Olitor & Canis. 67

OLitoris Canis in puteum decidit: Olitor autem ipsum illinc extracturus, descendit & ipse in puteum. Ratus autem Canis accessisse, vt se inferiùs magis obrueret, Olitorem

Κηπωρὸς καὶ Κύων.

ΚΗπωροῦ Κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν. ὁ δὲ Κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν, κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ Κύων ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν βαπτίζων καταδῦναι,

δῦναι, τὸν Κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιὼν, δίκαια, φησί, πέπονθα, τί δή ποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς καὶ Κύων.

ΣΥς καὶ Κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. καὶ ἡ μὲν Σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς Ἀφροδίτης, ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναρρήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ Κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε, καλῶς κατὰ τῆς Ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖς γὰρ ὑπ' αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι, ἢ τὸν τῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ Σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ Θεὸς στέργουσά με· τὸν γὰρ κτείνοντα ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται. σὺ μέντοι κακῶς ὄζεις, καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, εὐμεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Σῦς

litorem conuersus momordit. Hic autem cum dolore reuersus, Iusta, inquit, patior, nam cur vnquam sui interfectorem seruare studui?

AFFABVLATIO.

Fabula in iniustos, & ingratos.

Sus & Canis. 68

SVs & Canis mutuò cõuiciabantur. Et Sus iurabat per Venerem, procul dubio dentibus discissurum Canem. Canis verò ad hæc per ironiam dixit, Bene per Venerem nobis iuras. significas enim ab ipsa vehementer amari, quæ impuras tuas carnes degustantem, nullo pacto in sacellum admittit. Et Sus, propter hoc igitur magis præ se fert Dea amare me. Nam occidentem, aut alio quouis modo lædentem omnino auersatur: tu tamen malè oles, & viua, & mortua.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, prudẽtes oratores quæ ab inimicis obiiciuntur conuicia artificiose in laudem conuertere.

Sus & Canis. 69

SVs & Canis de fœcunditate certabant: dixit autem Canis fœcundam se esse maximè pedestrium omnium: & Sus occurrens, ad hæc inquit, Sed quum hoc dicis, scito & cæcos tuos te catulos parere.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, non celeritate res, sed perfectione iudicari.

Σῦς καὶ Κύων.

ΣΥς καὶ Κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον· ἔφη δ' ὁ Κύων εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα, πρὸς ταῦτα φησίν, ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Serpens & Cancer. 70

SErpens vnà cum Cancro viuebat, inita cum eo societate. Itaque Cancer simplex moribus, vt & ille mutaret admonebat astutiam: hic autem minimè obediebat. Quum obseruasset igitur Cancer ipsum dormientem, & pro viribus compressisset, occidit. At Serpente post mortem extenso, ille ait, Sic oportebat ante hac rectum & simplicem esse. Neq; enim hanc pœnam dedisses.

Ὄφις καὶ Καρκῖνος.

ΟΦις Καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν Καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας· ὁ δὲ οὐδόπωσοῦν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δ' ὁ Καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας φονεύει. τοῦ δ' Ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν, οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν δίκην ἔτισας.

Affa- Ἐπι-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, qui cum dolo amicos adeunt, ipsos offendi potius.

Ποιμὴν καὶ Λύκος.

Pastor & Lupus. 71

Ποιμὴν νεογνὸν Λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ηὐξήθη, εἴ ποτε Λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν Λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν, οἷα δὴ Λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπο-

PAstor nuper natum Lupi catulum reperit, ac sustulit, vnaque cum canibus nutriuit. At quum adolesuisset, si quando Lupus ouem rapuisset, cum canibus & ipse persequebatur. Quum canes verò aliquando non possent assequi Lupum, atque ideo reuerterentur, ille sequebatur, vt quum ipsum assequutus esset, vt Lupus particeps foret venationis, deinde redi-

redibat. Sin autem Lupus extrà non rapuisset ouem, ipse clam occidens vnà cum canibus comedebat, donec pastor quum cõiectasset & intellexisset rem de arbore ipsum suspendit & occidit.

ὑπέστρεφεν. εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

Leo & Lupus. 72

Λέων καὶ Λύκος.

LEo quum consenuisset, ægrotabat iacens in antro. Accesserunt autem visitatura regem, præter Vulpem, cætera anima-

Λέων γηράσας, ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δὲ ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἆλλα τῶν ζώων ἐπί-

γνὼν Λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ Λέοντι τῆς Ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδὲν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο μηδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ Ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ Λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν Λέων κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δὲ ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς ἔφη, τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ Λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησὶν, εἰ Λύκον ζῶντα ἐκδείρας τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ Λύκου κειμένου, ἡ Ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ' ἡμέραν μηχανώμενος, καθ' ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

malia. Lupus igitur capta occasione, accusabat apud Leonem Vulpem, quasi nihili facientem suum omnium dominum. & propterea neq; ad visitationẽ profectam. Interim affuit & Vulpes, & vltima audiuit Lupi verba. Leo igitur contra eam infremuit: sed defensionis tempore petito, & quis, inquit, eorum qui conuenerunt, tantum profuit, quantũ ego, quæ in omnem partem circuiui, & medicamentum pro te à medico quæsiui, & didici? Quum autem Leo statim vt medicamentum diceret imperasset, illa inquit, Si lupo viuente excoriato, ipsius calidam pellem indueris. Et Lupo iacente, Vulpes ridens ait, Sic non oporteret dominum ad maleuolentiam mouere, sed ad beneuolentiam.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eum qui quotidie machinatur, in seipsum laqueum vertere.

Mulier quædam virum ebrium habebat: ipſum autem à morbo liberatura, tale quid cõminiſcitur. Aggrauatum enim ipſum ab ebrietate quum obſeruaſſet, & mortui inſtar inſenſatũ in humeros eleuatum in ſepulcretum allatum depoſuit, & abiit. Quum verò ipſum iam ſobrium eſſe cõiectata eſt, profecta ianuam pulſauit ſepulcreti: ille autem quũ diceret, Quis eſt qui pulſat ianuam? vxor reſpondit, Mortuis cibaria ferens, ego adſum. & ille non mihi comeſſe, ſed bibere, ô optime, potiùs affer. moleſtus enim mihi es, quum cibi nõ potus

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ' ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο, καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρείου· ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ Γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν, ὦ βέλτιστε, μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος

θος πατάξασα, οἴμοι τῇ δυστήνῳ, φησίν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἀνὴρ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

tus meministi. Hęc autem pectore percusso, Heu mihi miseræ, inquit: nam neq; astu profui. tu enim vir non solum non emendatus es, sed peior quoque te ipso euasisti, cum in habitum tibi deductus sit morbus.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, non oportere malis actibus immorari. nam & nolentem quandoq; hominem consuetudo inuadit.

Κύκνος.

Ἀνὴρ εὔπορος Χῆνά τε ἅμα καὶ Κύκνον ἔτρεφεν, οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι. τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς, τὸν δὲ τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ Κύκνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς, ᾄδει τι μέλος, θανάτου προοίμιον. καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν, τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡ μουσικὴ τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Αἰθί-

Cygnus. 74

VIr diues & Anserem & Cygnum simul nutriebat, non ad eadem tamen, sed alterum cantus, alterũ mensæ gratia. Quũ autem oporteret anserem ea efficere quorum causa nutriebatur, nox erat ac discernere tempus nõ permisit vtrumq;. Cygnus autem pro ansere abductus, cantat cantum quendam, mortis exordiũ: ac cantu quidẽ exprimit naturam, mortem verò effugit suauitate canendi.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, sæpe musicen differre mortem.

 Æthi-

Æthiops. 75

ÆThiopem quidam emit: talem ei colorem ineſſe ratus negligentia eius qui prius habuit. Ac aſſumpto in domum omnes ei adhibuit abſterſiones, omnibus lauacris tentauit mundare; & colorem quidem tranſmutare non potuit, ſed mo bum vexatio parauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, manere naturas, vt à principio prouenerunt.

Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν· καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Hirundo & Cornix. 76

HIrundo & Cornix de pulchritudine contendebant. Reſpondens autem Cornix ei dixit, Sed tua pulchritudo verno tempore floret, meum verò corpus etiam hyeme durat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, durationem corporis decore meliorem eſſe.

Χελιδὼν καὶ Κορώνη.

ΧΕλιδὼν καὶ Κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ Κορώνη πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

Buta-   Βούτα-

Βούταλις.

Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο· νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης, ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη. ἡ νυκτερὶς εἶπεν, ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόνητος ἡ μετάνοια.

Butalis. 77

BVtalis à feneſtra quadam pēdebat? veſpertilio autem profecta rogauit cauſam, quare die ſilet, nocte canit. Quum autem ea non incaſſam hoc facere dixiſſet, nam die canendo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudens euaſit, veſpertilio ait, Sed non te cauere nunc oportet quum nulla vtilitas, ſed antequam capereris.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, in infortuniis inutilem eſſe pœnitentiam.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας· ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

Cochleæ. 78

RVſtici filius aſſabat cochleas: quum autē audiret eas ſtridentes, ait, O peſſimæ animātes, domibus veſtris incenſis vos canitis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omne intempeſtiuè factum vituperabile eſſe.

Mulier & Ancillæ. 79 Γυνὴ καὶ θεράπαιναι.

Mulier vidua operosa ancillas habens, has solebat noctu excitare ad opera, ad Gallorum cantus. His verò assiduè defatigatis labore, visum est oportere domesticum occidere Gallum, tanquam illum, qui noctu excitaret heram. Euenit autem ipsis hoc facto vt in grauiora inciderent mala. Nam hera, quum ignoraret Gallorum horam, magis de nocte eas excitabat.

AFFABVLATIO.

Fabulæ significat, plerisque

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα, πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκεῖνον νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δ᾽ αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δεσπότης ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν, ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, μὴ πολλοῖς

λοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα κακῶν αἴτια γίνεται.

que hominibus consilia esse malorum causas.

Γυνὴ Μάγος.

Γυνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἐπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος ἐντεῦθεν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν ἔφη, ἡ τὰς τῶν Θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται, μηδὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

Mulier venefica. 80

MVlier venefica diuinarum irarum propulsiones promittēs, multa facere perseuerabat, & lucrum inde facere. quidam igitur accusauerunt eam impietatis, & conuicerunt, & damnatam ducebant ad mortem. Vidēs autem quidam eam duci ait, Tu quæ Deorum iras auertere promittebas, quomodo neq; hominum cõsilium mutare potuisti?

AFFABVLATIO.

Fabula significat, multos magna promittentes, ne parua quidem facere posse.

Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶτταν ἀνήλωσεν.

Επι-

Mustela. 81

MVstela in officinam ingressa ferrarii, vbi iacentem circũlambebat limam. Rasa autẽ lingua, sanguis multus ferebatur. Hæc autem lætabatur, rata ex ferro aliquid auferre, donec penitus totam linguam absumpsit.

Affa-

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui in contentionibus seipsos offendunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

Agricola. 82

Agricola quidã fodiens aurum reperit. quotidie igitur terram, vt ab ea beneficio affectus, coronabat. Hic autem Fortuna adstans, inquit, Heus tu, cur terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatura te? nam si tempus immutetur, & in alias manus hoc tuum aurum veniat, scio te nunc me Fortunam accusaturum.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, oportere benefactorem cognoscere, atq; huic gratiam referre.

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων χρυσίῳ περιέτυχε. καθ' ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δὲ ἡ Τύχη ἐπιστᾶσα, φησίν, ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσνέμεις, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλοι, καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας τοῦτο σὸν τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδ' ὅτι τηνικαῦτά με τὴν Τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Viatores. 83

Dvo quidam vnà iter faciebant, & quum alter securim reperisset, alter qui non inuenit, admonebat ipsum, ne diceret, inueni, sed inuenimus: Sed

Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατὰ τ' αὐτὸν ὡδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν, εὕρηκα, ἀλλ' εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων

θόντων αὐτοῖς τῶν τὴν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ' εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὴν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Sed paulò pòst, quum aggrederentur ipsos qui securim perdiderant, habẽs ipsam persequentibus illis, ad eum qui vna iter faciebat, dicebat Periimus. Hic autem ait, Perii dic, non periimus. Etenim & tunc quum securim inuenisti, inueni dixisti, non inuenimus.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, qui non fuerunt participes felicitatum, neq; in calamitatibus firmos esse amicos.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. ἐνέμοντο δέ, ὁ μὲν εἰς ἐν βαθείᾳ καὶ πόρρω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ, ὁ δὲ ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων, δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας, ἕως οὗ συνέβη, ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι, καὶ τῶν

ἀνθρώ-

Ranæ. 84

DVæ ranæ vicinæ sibi erant. Pascebantur autem, altera in profundo, & procul à via, stagno, altera in via parum aquæ habens. Verùm quum quę in stagno alteram admoneret, vt ad se migraret, vt tutiore cibo frueretur, illa non paruit, dicens Firmissima teneri huiusce loci consuetudine, quousq; obtigit currum prætereuntem ipsam cõfringere.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, homi-

nes

nes quoque praua aggredientes, citius mori quam mutentur in melius.

ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.

Apiarius. 85

IN mellarium ingressus quidam domino absente, fauũ abstulit. Hic autem reuersus, vt alueolos vidit inanes, stans quod in his erat perscrutabatur. Apes autem è pastu redeuntes, vt deprehenderunt ipsum, aculeis percutiebant, pessimeq; tractabãt. Hic autem ad eas, ô pessimæ animantes furatum vestros fauos illæsum dimisistis, me verò satagentem vestri percutitis?

AFFABVLATIO.

Fabula significat, sic hominum quosdam per imprudentiam inimicos non cauere, amicos autem vt insidiatores repellere.

Μελιτουργός.

Εἰς μελιτουργεῖόν τις εἰσελθὼν τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο. ὁ δὲ ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ' αὐτὰς διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῷον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς δι' ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

Alcedo. 86

ALcedo auis est solitaria, semper in mari vitam degens. Hanc aiunt, hominum venationes

Ἀλκυών.

Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττο-

λαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομήν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπερελθοῦσαν τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δ᾽ ἐπανελθοῦσα, καὶ γνοῦσα τὸ πραχθέν, εἶπε, δειλαία ἔγωγε. ἥτις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

nes cauentem, in ſcopulis maritimis nidum ædificare. Cæterùm aliquando paritura, nidum fecit. Egreſſa autem ea ad pabulum, euenit mare à vehementi concitatum vento eleuari ſupra nidum, atque hoc ſubmerſo, pullos perdere. Hæc reuerſa, re cognita, ait, Me miſeram, quæ terram vt inſidiatricem cauens, ad hoc confugi, quod mihi longè eſt infidius.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homines etiam quoſdam ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα καὶ τὸν ῥεῦμα περιλαβών, ἑκατέρωθεν καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος τοῦτο

ποιοῦ-

Piſcator. 87

Piſcator in fluuio quodam piſcabatur. extenſis autem retibus & fluxu comprehenſo, vtrimque funi alligato lapide, aquã verberabat, vt piſces fugiẽtes incautè in retia inciderent. Cùm quidã verò ex iis qui circa locum habitabant, id facere vide-

ret

ret, increpabat quòd fluuium turbaret, & claram aquam non sineret bibere. Et is respondit, Sed nisi sic fluuius perturbetur, me oportebit esurientem mori.

ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διαυγὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεῖ τῷ λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, ciuitatem etiam rectores tunc maximè quæstum facere, quum patrias in seditionem induxerint.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

Simius & Delphis. 88

MOris quum esset nauigantibus Melitēses catulos & Simios adducere in solamen nauigationis, nauigans quidā habe-

Πίθηκος καὶ Δελφίς.

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι Μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τις εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. γενο-

γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ Σούνιον τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. Δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβὼν, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν Πειραιᾶ ἐγένετο τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν Ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο, εἰ καὶ τὸν Πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ συνήθη. καὶ ὁ Δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

habebat secum & Simium. Quum autem peruenisset ad Sunium Atticæ promontorium, tempestatem vehementem fieri contigit. Naui autem euersa, & omnibus enatantibus, natabat & Simius. Delphis autem aliquis ipsum conspicatus, & hominem esse ratus, digressus sustinebat ad terram perferens. Vt verò in Piræo fuit Atheniensium nauali, rogauit Simium, an genere esset Atheniensis? Quum autem hic diceret, & claris ibi esse parentibus, rogauit, an & Piræum nosset? Ratus autem Simius de homine eum dicere, ait, & valde amicum esse ei, & familiarem. & Delphis tanto mendacio indignatus, submergens ipsum occidit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾶν νομίζουσιν.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros qui veritatem ignorantes, decipiendum esse existimant.

Μῦαι.

Ἐν τινι ταμιείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, Μῦαι προσπτᾶσαι κατήσθιον· ἐμπαγέντων

Muscæ. 89

IN cella quadam melle effuso, Muscæ aduolantes comedebant. Implici-

tis autem earum pedibus euolare non poterant. Quum vero suffocarētur, dicebant, miseræ nos quia ob modicū cibū perimus.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, multis gulam multorum malorum esse caussam.

Mercurius & Statuarius. 90

MErcurius scire volens quanti apud homines esset, iuit in Statuarii domum, transformatus in hominem, & visa statua Iouis, rogabat, quanti quis ipsam emere posset. Hic autem quum dixisset, drachma, risit. & quanti Iunonis, ait, quum dixisset, pluris: visa & sua ipsius statua, ac opinatus quum nuntius sit Deorū & lucrosus, maximam de se apud homines haberi rationem, rogauit de se. Satuarius verò ait, Si hasce emeris, & hanc tibi additamentum do.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum gloriosum, qui nullius apud alios est pretii.

Mer-

των δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον· ἀποπνιγόμεναι δ' ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Ερμῆς καὶ Ἀγαλματοποιός.

ΕΡμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς Ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ, καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διὸς ἠρώτα, πόσου τις αὐτὸ πρίασθαι δύναται. τοῦ δὲ εἰπόντος, δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς Ἥρας ἔφη. εἰπόντος δὲ, πλείονος· ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας, ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι Θεῶν καὶ κερδῷος, πολλὴν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοι δίδωμι.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

Ερμῆς

Ερμῆς καὶ Τειρεσίας.

Ερμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής ἐστι γνῶναι, κλέψας τοὺς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτῷ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ Τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν Ερμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος, καὶ τούτῳ παρῄνει φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δὲ Ερμῆς τὸν μὲν πρῶτον θεασάμενος Αετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον, ἔφρασεν. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου Κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν, ἀλλ' αὕτη γε ἡ Κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν θέλῃς τοὺς ἐμοὺς ἀπολήψομαι βοῦς.

Επιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Mercurius & Tiresias. 91

Mercurius volens Tiresiæ vaticinium an verum esset cognoscere, furatus ipsius boues ex rure, venit ad ipsum in vrbẽ similis factus homini, & ad ipsum diuertit. Boum autem amissione renunciata Tiresiæ, ille assũpto Mercurio exiuit, auguriũ aliquod de fure cõsideraturus, & huic iubet dicere sibi, quamnam auem viderit. Mercurius autẽ primùm vidisse Aquilam à sinistris ad dexteram volantem, dixit. Hic non ad se eam attinere quum dixisset, secundò Cornicem super arbore quadam sedentem vidit, & modò superius aspicientem, modò ad terram declinatam, & vati refert. Et is, re cognita, inquit, Sed hæc Cornix iurat & cælum & terram, si tu velis, meas me recepturum boues.

AFFABVLATIO.

Hoc sermone vti quispiam poterit aduersus virum furacem.

Canes. 92 Κύνες.

HAbens quidam duos canes, alterum venari docuit, alterum domum seruare. Cæterum si quando venaticus caperet aliquid, & domus custos particeps vnà cum eo dapis erat: ægrè ferente autem venatico, & illi obiiciente, quòd ipse quotidie laboraret, ille nihil laborans suis nutriretur laboribus, respondens ipse ait, Non me, sed herum reprehende, qui non laborare me docuit, sed labores alienos comesse.

Ἔχων τις δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ, καὶ ἐκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴ γε αὐτὸς μὲν καθ᾽ ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου. ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

AFFABVLATIO. Ἐπιμύθιον.

Fabula Ὁ μῦ-

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Fabula significat, adolescentes qui nihil sciunt, haud esse reprehendendos, quum eos parentes sic educauerint.

Ἀνὴρ καὶ Γυνή.

Maritus & Vxor. 93

Ἔχων τις γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ' εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποστέλλει πατέρα. μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο, πῶς πρὸς τοὺς οἰκεῖ διεγίνετο. τῆς δὲ φαμένης, ὡς οἱ βουκόλοι καὶ

HAbens quidam vxorem, quæ domesticis omnibus inimica erat, voluit scire an etiam erga paternos domesticos ita afficeretur: quapropter cum rationabili prætextu ad suum ipsam misit patrem. Paucis verò pòst diebus ea reuersa, rogauit quomodo erga illos habuisset. Hæc verò quum dixis-

dixiſſet, bubulci & paſtores me ſuſpectabant, ad eam ait, Sed ô vxor, ſi eos odiſti, qui manè greges agunt, ſerò autem reuertuntur, quid ſperare oportet in iis quibuſcum toto conuerſaris die?

λοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπέβλεπόντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη, ἀλλ᾽ ὦ γυναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾶν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic ſæpe ex paruis magna, & ex manifeſtis incerta cognoſci.

Επιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, καὶ ἐκ τῶν πρόδηλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Hœdus & Lupus. 94

Ἔριφος καὶ Λύκος.

HOedus derelictus à grege perſequente Lupo, conuerſus ad eum dixit, ô Lupe, quoniã credo me tuum cibum futurum

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν, εἶπεν, ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι,

νήσωμαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρότερον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ Λύκου αὐλοῦντος, καὶ τοῦ Ἐρίφου ὀρχουμένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν Λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστραφεὶς τῷ Ἐρίφῳ φησὶ, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται. ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

rum, ne iniucundè moriar, cane tibia primùm vt saltem. Lupo autem canente tibia, atque Hœdo saltante, canes quum audiuissent, Lupum persequuti sunt hic conuersus Hœdo inquit, Meritò hęc mihi fiunt. oportebat enim me, coquus quũ sim tibicinem non agere.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἅ πεφύκασιν ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, qui ea, quibus natura apti sunt, negligunt, quæ verò aliorum sunt exercere conantur, in infortunia incidere.

Καρκῖνος καὶ Ἀλώπηξ.

Cancer & Vulpes. 95

Καρκῖνος ἀπὸ θαλάσσης ἀναβὰς ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. Ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα συνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Cancer è mari quum ascendisset in loco quodam pascebatur. Vulpes verò esuriens, vt conspexit, accessit, ac eum rapuit. Ille deuorandus ait, sed ego iusta patior. qui marinus quum sim, terrestris esse volui.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, homines etiam, qui propriis derelictis exercitiis, ea quæ nihil conueniunt aggrediuntur, meritò infortunatos esse.

Citharœdus. 96

Citharœdus rudis in domo calce incrustata, vt solebat canens, & contra resonante in se voce, putabat valde canorus esse, itaq; ob id elatus cogitauit etiam theatro sese cõmittere oportere. Profectus verò ad se ostendẽdum, quum malè admodum caneret, lapidibus ipsum explosum abegerũt.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, sic ex rhetoribus quosdam, qui in scholis videntur esse aliqui, quum ad respublicas se conferunt, nullius pretii esse.

Κιθαρῳδός.

Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾤηθη σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δ᾽ ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν ἐξώσαντες ἀπήλασαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενός, ἄξιοι εἰσι.

Fures. 97

Fures in domum quandam ingressi, nihil inuenerunt, nisi gallum, atque hoc capto abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, vt se dimitterent, dicens, vtilem esse hominibus, vt qui noctu eos ad opera exciter. Hi verò dixerunt, Sed propter hoc te tan-

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα, καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ᾽ αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο, ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλ-

μᾶλλον θύομθμ· ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς, ἐστὶν εὐεργετήματα.

te tātò magis occidimus: illos enim excitando, furari nos non finis.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, ea maximè prauis esse aduersa, quæ bonis sunt beneficia.

Κορώνη καὶ Κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα Κόρακι, τῷ ἐπὶ δὲ οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παρελθόντας, ἧκεν ἐπί τι δένδρον, καὶ στᾶσα, μεγάλως ἐκέκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις ἔφη, ἀπίωμεν ὦ οὗτοι, Κορώνη γάρ ἐστιν ἥ τις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι, καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Cornix & Coruus. 98

Cornix coruo inuidēs, quòd is per auguria hominibus vaticinaretur, ob idq; crederetur vti futura prædicens, conspicata viatores quosdam prætereuntes iuit super arborem quandam stansq; valde crocitauit, Illis verò ad vocem conuersis, & stupefactis, re cognita quidam inquit, Abeamus heus vos, Cornix enim est quæ crocitauit, & augurium non habet.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eodem modo & homines cum præstantioribus certantes, præterquam quòd non ad æqua perueniunt, risu quoque dignos esse.

Κορώνη καὶ Κύων.

Cornix & Canis. 99

Cornix Mineruæ sacrificans, canem inuitauit ad epulas, ille verò ad eam dixit, Quid frustra sacrificia absumis? Dea enim adeò te odit, vt ex peculiaribus quoque tibi auguriis fidem sustulerit. Cui Cornix, Ob id magis ei sacrifico, vt reconcilietur mihi.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, plerasque ob lucrum non vereri inimicos beneficiis prosequi.

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ Θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ Κορώνη πρὸς αὐτόν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Coruus & Serpens. 100

Κόραξ καὶ Ὄφις.

Coruus cibi indigens, vt Serpentem in aprico quodam loco dormientem

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ Ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον

τοῦτοι κατεπτηὼς ἥρπασε. τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος, καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν, μέλλων εἴρηκε, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ κινδυνεύσαντα.

centem vidit, hunc deuolando rapuit. Hic quum se vertisset, atque momordisset ipsum, Coruus moriturus dixit, Me miserũ, qui tale reperi lucrum ex quo etiam pereo.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum, qui ob thesaurorũ inuentionem de salute periclitatus sit.

Κολοιὸς καὶ περιστεραί.

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζεν, οἰόμεναι, περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι, καὶ ὃς ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς ἐπανῆκε πρὸς τοὺς Κολοιοὺς πάλιν. κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μεθ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα, μηδετέρας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρ-

κεῖσθαι

Monedula & Colũbae. 101

MOnedula in Columbario quodam Columbis vilis bene nutritis, dealbauit sese, iuitq; vt & ipsa eodem cibo impertiretur. Hæ verò, donec tacebat, ratæ eam esse Colũbam admiserunt. Sed quũ aliquando oblita vocem emisisset, tunc eius cognita natura, expulerunt percutiendo, eaq; priuata eo cibo rediit ad Monedulas rursum. Et illæ ob colorem quum ipsam nõ nossent, à suo cibo abegerũt, vt duorum appetens, neutro potiretur.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, oportere & nos nostris contentos

esse,

esse, considerantes habendi cupiditatē præterquam quòd nihil iuuat, auferre sæpe & quæ adsunt bona.

κεῖσθαι, λογιζόμενοι, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τὸ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσόντα πολλάκις.

Monedula. 102

MOnedulam quum quis cepisset, & pedē alligasset filo, suo tradidit filio. Hæc non ferēdo victum inter homines, vbi parumper libertatem nacta est, fugit, in suumq; nidum se contulit. Circumuoluto verò ramis vinculo, euolare haud valens, quum moritura esset, secum loquebatur, Me miseram, quæ apud homines non ferens seruitutem, incautè me vita priuaui.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nonnunquam quosdam, dum se à mediocribus student periculis liberare, in maiora incidere.

Κολοιός.

ΚΟλοιόν τις συλλαβὼν, καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ' ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ' ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Mercurius. 103

IVpiter Mercurio iussit, vt artificibus omnibus men-

Ἑρμῆς.

ΖΕὺς Ἑρμῆν προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεῦδος

ψεύδους φάρμακον ἐγχεῖν. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχειν. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

mendacii medicamentū miſceret. Hic eo trito, & ad menſuram facto, æquabiliter ſingulis miſcuit. Quum verò ſolo relicto ſutore multum ſupereſſet medicamenti, totū acceptum mortarium ei miſcuit Atq; hinc contigit artifices omneis mentiri, maximè verò omniū ſutores.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

AFFABVLATIO.

Fabula in mendaces artifices.

Ζεύς.

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ' ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ· ἂν δ' εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Iupiter. 104

IVpiter formatis hominicus, omneis illis affectus indidit, ſolum indere pudorem oblitus eſt. Quapropter non habens vndenam ipſum introduceret, per turbam ingredi eum iuſſit. Hic verò primum cōtradicebat, quòd indigna ferret. Vehementiùs verò eo inſtante ait. Sed ego ſanè his ingredior pactis, ſi amor non ingrediatur: ſi ingrediatur, ipſe exibo quāprimùm. Ex hoc profectò euenit omnia ſcorta inuerecunda eſſe.

Ἐπι-

Affa-

AFFABVLATIO.

Fabula significat, captos amore inuerecundos esse.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

Iupiter. 105

IVpiter nuptias celebrans, omnia animalia conuiuio excipiebat. Sola verò testudine tardè profecta, admiratus causam tarditatis, rogauit eam, quamobrem ipsa ad conuiuium non accesserit. Quum hæc dixisset, Domus chara, domus optima, iratus ipsi, damnauit vt domum baiulans circumferret.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, plerosque homines eligere, parcè potius apud se viuere, quàm apud alios lautè.

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία. μόνης δὲ τῆς Χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατεδίκασε, τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς.

Lupus & Ouis. 106

LVpus à canibus morsus, & malè affectus, abiectus iacebat. Cibi verò indigens, visa Oue, rogabat vt potum ex præterfluente flumine sibi afferret. Si enim tu mihi, inquit,

Λύκος καὶ Πρόβατον.

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος Πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραρρέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σύ μοι, φησί, δώσης

δώσης ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη, ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι χρήσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι' ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

inquit, dederis potum, ego cibum mihi ipsi inueniam. Illa re cognita, ait. Sed si ego potum do tibi, tu & cibo me vtêris.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum maleficum per simulationem insidiantem.

Λαγωοί.

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δ' ἔφασαν, ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Lepores. 107

LEpores olim belligerantes cum Aquilis inuocarunt in auxilium Vulpes. hæ autem dixerunt, Vobis auxiliaremur nisi sciremus, qui vos estis, & cum quibus bellamini.

AFFABVLATIO.

Fabula

Fabulæ significat, eos qui cum præstantioribus certant, suam salutem contemnere.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Formica. 108 Μύρμηξ.

QVæ nunc Formica, homo olim fuit. Hic agriculturæ assiduè incũbens, non erat propriis laboribus contentus sed & vicinorum fructus surripiebat. Iupiter autem indignatus huius habendi cupiditate, transmutauit eum in hoc animal, quæ Formica appellatur. Verùm quum mutasset formã, non & affectum mutauit.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν. καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο, ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ Μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιιὼν τοὺς

νὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλονται.

tauit. Nam hucuſq; arua circumeundo, aliorum labores colligit, & ſibi recondit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, natura prauos, etſi maximè ſpeciem tranſmutauerint, mores non mutare.

Νυκτερὶς καὶ Γαλῆ.

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ Γαλῆς συνελήφθη. καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι, φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν αὐτὴ ἔλεγεν, οὐκ ὄρνις, ἀλλὰ μῦς εἶναι. καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα Γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης, ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσὶν, αὐτὴ μὴ Μῦς, ἀλλὰ Νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦ-

Veſpertilio & Muſtela. 109

VEſpertilio in terram cum cecidiſſet, à Muſtela capta eſt, & quum occidenda foret, pro ſalute rogabat. Hac verò dicente, non poſſe ipſam dimittere, quòd natura volucribus omnibus inimica foret, ait, Nō auem, ſed murem eſſe: & ſic dimiſſa eſt. Poſtremò autem quum iterum cecidiſſet, & ab alia capta Muſtela, ne voraretur orabat. Hac autem dicente, cunctis inimicā eſſe muribus, ſe non Murē, ſed Veſpertilionem eſſe dicebat, & rurſus dimiſſa eſt. Atque ita euenit, bis mutato nomine, ſalutem conſequutam fuiſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, neque nos in iisdem semper esse oportere, considerantes eos qui ad tempus mutantur, plerumque pericula effugere.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Viatores. 110

VIatores iuxta littus quoddam iter facientes, venerunt in speculam quandam, & illic conspicati sarmenta procul natantia, nauim esse magnam existimarunt. quamobrem expectarunt tanquam appulsura ea esset. Quum verò à vento lata sarmenta propiùs forent, non nauim amplius, sed scapham videre videbantur. Aduectis autem illis, quum sarmenta esse vidissent, inter se dixerunt, Vt nos igitur frustrà quod nihil est expectabamus!

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nonnullos homines qui ex improuiso terribiles esse videntur, quum periculum feceris, nullius esse pretii inueniri.

Ὁδοιπόροι.

ΟΔοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν. κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόρρωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον, ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὰ, φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα ματαίως ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα!

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

Asinus syluestris.

Ὄνος ἄγριος.

ΟΝΟΣ ἄγριος Ὄνον ἰδὼν ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω. ὁρῶ γὰρ ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλοτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

ASinus ſylueſtris Aſino viſo domeſtico in loco quodam aprico, profectus ad ipſum, beatum dicebat, & corporis bona habitudine, & cibi perceptione. Deinde verò quū vidiſſet eum ferentem onera, & agaſonem retro ſequentem, & baculis ipſum percutientem ait, Aſt ego non ampliùs beatum te exiſtimo. Video enim non ſine magnis malis habere te fœlicitatem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non eſſe æmulanda lucra, in quibus inſunt pericula & miſeria.

Ὄνοι.

ΟΝοι ποτὲ ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα

οὖρον

Aſini. 112

ASini olim propterea quòd aſſiduè onera ferrent & fatigarentur, legatos miſerunt ad Iouem, ſolutionem laborum petentes. Hic autem oſtendere ipſis volens, id non poſſe fieri ait, tūc eos liberatum iri laboribus quum mingendo fluuiū fecerint. At illi eum verum dicere exiſtimantes ex illo & nunc vſque, vbi aliorum

vrinam viderint Asinorũ, illic & ipsi circumstando mingunt.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, vnique quod fatale est incurabile esse.

Asinus & Vulpes. 113

ASinus indutus pelle Leonis, vagabatur reliqua bruta perterrens. Cæterùm visa Vulpe, tentauit & hanc perterrefacere. Hæc autem (casu enim ipsius vocem audiuerat) ad ipsum ait, Sed bene nosti, quòd & ego te timuissem, nisi rudentem audiuissem.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nonnullos indoctos, qui externis aliqui esse videntur, ex sua loquacitate redargui.

Asinus & Ranæ. 114

ASinus ligna ferens pertransibat paludẽ quandam. Lapsus autem, vt decidit, nec surgere posset, lamentabatur, ac suspi-

οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ περιϊστάμενοι οὐροῦσιν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεράπευτόν ἐστιν.

Ονος καὶ Αλώπηξ.

ΟΝΟΣ ἐνδυσάμενος λεοντῆν περιῄει, τὰ ἄλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν, καὶ δὴ θεασάμενος Αλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδίττεσθαι. ἡ δὲ (ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκουῖα) πρὸς αὐτὸν ἔφη, ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγώ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Ονος καὶ Βάτραχοι.

ΟΝΟΣ ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δὲ ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δὲ ἐν τῇ

ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τοῦ στεναγμοῦ τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διετέλεσες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ;

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥᾴθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

spirabat. Ranę autem, quę erant in palude, auditis eius suspiriis, Heus tu, dixerunt, & quid faceres, si tāto hic tempore, quanto nos fuisses, quum quia ad breue tempus cecidisti, sic lamentaris?

AFFABVLATIO.

Hoc sermone uti quispiam poterit in virum segnem, qui ob minimos quosque labores tristatur, quū ipse maioribus facile resistat.

Ὄνος καὶ Κόραξ.

ΟΝΟΣ ἡλκωμένος τὸν νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. Κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ Ὄνος ὠγκᾶτο καὶ ἥλατο. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόῤῥωθεν ἱσταμένου καὶ γελῶντος, Λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη, ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσγελῶσι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Asinus & Coruus. 115

ASinus vlcerato dorso in prato quodam pascebatur. Coruo autē insidente ei, & vlcus percutiente, Asinus rudebat ac saltabat. Sed Agasone procul stante ac ridente. Lupus præteriens ipsum vidit, & dixit, Miseri nos, quos si tantùm viderint, persequuntur, huic autem & arrident.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, maleficos homines, si tantùm appareant, dignosci.

Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

Asinus & Vulpes. 116

ASinus & Vulpes, inita inter se societate exiuerunt ad venationem, Leo verò quum occurrisset ipsis, Vulpes imminens periculum videns, profecta ad Leonem tradituram ei Asinum pollicita est, si sibi impunitatem promiserit. Qui quũ dimissurum eam dixisset, illa adducto Asino in casses quosdam vt incideret, fecit, Sed Leo videns illum fugere minimè posse, primam Vulpem comprehendit, deinde sic ad Asinum versus est.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eos qui sociis insidiantur, sæpe & seipsos nescios perdere.

ΟΝΟΣ καὶ Ἀλώπηξ κοινωνίαν σπεισάμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐξῆλθεν εἰς ἄγραν. Λέοντος δ' αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ Ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ Λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν Ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγέλληται. τοῦ δὲ ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν Ὄνον εἴς τινα πάγην ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ Λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν Ἀλώπεκα συνέλαβε, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν Ὄνον ἐτράπη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολλῦντες.

Ὄρνις καὶ Χελιδών.

ΟΡνις ὄφεως ὠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. Χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη, ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις, ἅπερ αὐξηθέντα ἀπὸ τοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀτιθάσσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

Gallina & Hirundo. 117

GAllina Serpentis ouis inuentis, diligenter calefacta excludit. Hirúndo autem quũ eam vidiſſet, ait, O demens, quid hæc nutris, quæ quum excreuerint, à te prima iniuriam auſpicabuntur?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, implacabilem eſſe prauitatem, licet afficiatur maximis beneficiis

Κάμηλος.

Camelus. 118

ΟΤε πρῶτον Κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβη-

QUum primùm viſa eſt Camelus, homines per-

perterriti, & magnitudinem admirati fugiebant. vbi verò procedente tempore cognouerunt ipsius mansuetudinem, confisi sunt eo vsq; vt ad eam accederent. At intellecto paulò pôst beluæ non inesse bilem, eo contemptus iêre, vt & fræna ei imponerent, & pueris agendam traderent.

φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφυγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾷον, ἐθάρρησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρὸν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥς τε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, terribiles res consuetudine contemptibiles fieri.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Serpens. 119

Οφις.

SErpens a multis hominibus pessundatus, Iouem

Οφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διῒ

Διὶ ἐνετύγχανεν. ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ' εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἐπλήξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπιχειρήσει τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

uem postulauit. Iupiter autem ad eum dixit: sed si qui prior conculcauit pupugisses, nequaquam id facere secundus aggressus fuisset.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eos qui prius inuadentibus resistunt, aliis formidolosos fieri.

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι, διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἀνενεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρὰς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

Columba. 120

Columba siti correpta, vt vidit quodam in loco poculum aquæ depictum, verum rata, atque multo elata impetu, imprudens in tabulam offendit, vt & pennis ipsius perfractis in terram decideret, atq; à quodam occurrentium caperetur.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nonnullos homines ob vehementes alacritates, inconsultò res aggredientes, iniicere sese in perniciem.

Περιστερὰ καὶ Κορώνη.

Columba & Cornix. 121

Columba in columbario quodam nutrita, fœcunditate superbiebat. Cornix verò ea audita, ait, Sed heus tu, desine hac re gloriari: nam quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, ex famulis quoq; eos esse infelicissimos qui in seruitute multos liberos procreant.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. Κορώνη δ' αὐτῆς ἀκούσασα, ἔφη, ἀλλ', ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη. ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν, ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

Diues. 122

Diues duas habens filias, altera mortua, præficas conduxit. quum verò altera filia dixisset, Vt nos miseræ, ipsæ ad quas pertinet luctus, lamentari nescimus, hæ verò non necessariæ, sic vehementer plangunt: mater ait, Ne mirare filia, si hæ ita lamentantur, nam numorum gratia id agunt.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nonnullos homines pecuniæ amore non vereri ex alienis calamitatibus quæstum facere.

Πλοῦσιος.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς αἵ γε αὐταὶ ὧν ἐστι τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται. ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν. ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

Pastor. Ποιμήν.

Ποιμὴν.

ΠΟιμὴν ἐλάσας εἴς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς, τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ Πρόβατα ἐσθίοντα τὰς βαλάνους, ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονός, ὦ κάκιστα, ἔφη, ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι᾽ ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας εὐεργετοῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Paſtor. 123

PAſtor actis in quercetum quoddã ouibus, ſtrata ſub quercu veſte, aſcendit, & fructum decutiebat. Oues verò inter edendum glandes neſciæ & veſtes vnà deuorarunt. At quum paſtor deſcendiſſet, & quod erat factum vidit, O peſſima, ait, animalia, vos cæteris vellera ad veſtes præbetis, à me verò, qui vos nutrio, etiam veſtem ſurripuiſtis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines ob dementiam, eos qui nihil ad ſe attinet beneficio afficientes, domeſticos male tractare.

Αλιεὺς καὶ Σμαρίς.

ΑΛιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε Σμαρίδα, σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν αὐτὴν ἀλλ᾽ ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν, ἀλλ᾽ ὅταν αὐξηθῶ καὶ

Piſcator & Cerrus. 124

PIſcator demiſſo reti in mare, retulit Cerrum: qui paruus quũ eſſet, ſuppliciter rogabat ipſum, ne tunc ſe caperet, ſed dimitteret, quòd paruus eſſet: at quum creuero, & magnus,

gnus, inquit, euasero, me capere poteris, quoniam & maiori tibi ero vtilitati. Tum piscator ait, Sed ego demés fuerim, si quod in manibus est misso lucro, licet sit paruum, expectando etiam magnum sperem.

θῶ καὶ μεγάλη, φησὶ, γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν· ἀλλ' ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος, κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, inconsideratum esse, qui spe maioris rei, quæ in manibus sunt amittat, quòd parua sint.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὃ δι' ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

Equus & Asinus. 125

HOmo quidam habebat equum & asinũ. Quum autem iter facerent in via ait Asinus Equo,

Ἵππος καὶ Ὄνος.

ΑΝθρωπός τις εἶχεν Ἵππον καὶ Ὄνον. ὁδευόντων δὲ, ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ Ὄνος τῷ Ἵππῳ, ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους,

βάρους, εἰ θέλεις εἶναί με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη, ὁ δὲ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ, καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα, οἴμοι τῷ πανάθλῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

quo, Tolle à me oneris partem, si vis me esse saluum. Illo non persuaso, Asinus cecidit, atq; è labore mortuus est. Ab hero autem omnibus impositis ei, & ipsa Asini pelle, conquerens Equus clamabat, Hei mihi miserrimo, quid mihi obrigit afflicto? quia enim parum oneris nolui accipere, ecce omnia gesto, & pellem.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, si magni cum paruis iungantur, vtrosque seruari in vita.

Ἄνθρωπος καὶ Σάτυρος.

Homo & Satyrus. 126

HOmo quidam cum Satyro inita ſocietate, vnà cum eo comedebat. Hyems verò & frigus quum acceſſiſſet, homo manus ſuas admotas ori afflabat. Rogante autem Satyro, quam ob cauſam hoc faceret, ait, Manus meas calefacio propter frigus. Sed paulò pòſt, edulio calido allato, homo admotum ori inſufflabat ipſum. Rogãte rurſus, quare id faceret, ait, Ferculum frigeſacio. Suſcepto ſermone Satyrus, Sed ego, ait, poſthac renũcio tuam amicitiam: quia ex eodem ore & calidum emittis, & frigidum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, fugere nos amicitias oportere, quarum anceps eſt affectio.

Ἄνθρωπός τις πρὸς Σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεσθίων ἦν αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ Σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Σάτυρος, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

Vulpes & Lignator. 127

VVlpes venatores fugiens, & in deſerto multa decurſa via, virum Lignatorem in eo inuenit, cui ſupplicabat vt ſe abſconderet. A quo ei oſtenſo ſuo tugurio, ingreſſa

Ἀλώπηξ καὶ Δρυοτόμος.

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολὺν δρόμον ἀνύσασα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑρίσκει ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν, τοῦ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετ

πτετο εἰς τὰς γωνίας· τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων, καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι᾽ αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐχ ὁμολογούσαν, ἡ Ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη ὦ οὗτος, ἀλλ᾽ ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

Ἄνθρω-

gressa delituit in angulis. Ac venatoribus profectis, & virum rogantibus, hic voce quidem negabat scire quidquam, sed manu locum eius demõstrabat. Hi verò quum non aduertissent, confestim abiere. Vt igitur vidit eos Vulpes præteriisse, exiuit nihil alloquuta. Illo autem ipsam accusante, quòd seruata à se gratias sibi non ageret, Vulpes conuersa inquit, Heus tu, ego verò egissem tibi gratias, si verbis similes & manuum gestus & mores habuisses.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui verbis quidem vtilia promittunt, sed contrà rebus faciunt.

Homo

Homo perfractor ftatuæ. 128

Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα.

HOmo quidam ligneum habens deū, supplicabat vt sibi benefaceret. Quum igitur hæc faceret, & nihilominus in paupertate degeret, iratus eleuatum ipsum cruribus, proiecit in pauimentum. Illiso igitur capite, ac statim diffracto, auri quàm plurimum effluxit. quod ille iam quum colligeret, exclamabat, Peruersus es, vt puto, & ingratus. colenti enim mihi nequaquam profuisti, verberanti autē te multa donasti bona.

ΑΝθρωπός τις ξύλινον ἔχων θεὸν, καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτὸν, ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἐρρύσεν ὅτι πλεῖστος. ὅνπερ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα, στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων. τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφέλησας, τύπτοντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Affa-

Επιμύ-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nō profuturum te tibi, honorando prauum hominem, sed verberando ipsum profuturum magis.

Ἄνθρωπος καὶ Κύων.

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ Κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει, λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν, χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸ μέγα δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ, βαβαί, πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη! τραφήσομαί τε γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥστε με αὔριον μὴ δαμῶς γε πεινάσειν. ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαρροῦντος ὁ μάγειρος, ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, κατασχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔρριψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κατιὼν, ἀπῄει μεγάλως κεκράζων. τῶν τις δὲ κυνῶν τῶν καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας, φίλος; ὁ δὲ

Homo & Canis. 129

HOmo quidam parabat cœnam, accepturus amicum quendam suum & familiarem. Canis item ipsius alium inuitans Canem dicebat, O amice veni, cœna vnà mecum. Is quum accessisset, lętus adstabat, magnam spectans cœnam secum loquens, Papæ, quanta mihi lætitia nuper derepente oblata est: nam & nutriar, & ad satietatem cænabo, item vt nullo modo cras esuriã. Hæc secum quum diceret Canis, simulque moueret caudam, vt qui iam amico fideret, coquus vt vidit ipsum huc & illuc caudam circumagentem, arreptis ipsius cruribus, eiecit statim de fenestris. At is quũ decidisset, abibat vehemẽter exclamans. Sed Canũ quidam quum illa in via

occurrisset, percontabatur, vt bellè cœnatus es amice? Qui respondens ei dixit, Multo potu inebriatus supra satietatem, ne ipsam quidem viam qua egressus sum, noui.

πρὸς αὐτὸν ὑπολαβών, ἔφη, οὐκ ἐκ τῆς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, non oportere confidere iis qui ex alienis benefacere pollicentur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

Piscator. 130

Ἁλιεύς.

Piscator piscandi rudis, acceptis tibiis ac retibus, perrexit ad mare, & stans super petra quadam. primùm quidem sonabat tibiis, existimans ad vocis suauitatem pisces assilire.

ΑΛιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρότον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι.

λεαξ. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ διαγωνιζόμενος ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον, καὶ παρὰ καιρὸν τι πράττοντας.

silire. Vt verò multum contendens nihil proficeret, depositis tibiis, assumit rete, ac iacto in aquam, multum piscium cepit. Quibus euacuato reti, vt salientes vidit, ait, O pessimæ animantes, quum sonabam tibia, non saltabatis: quum verò cessaui, id agitis.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui præter rationem, & inopportunè aliquid agunt.

Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον, διετέλεσεν ἐρευνῶν. ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἠδυνήθη, ηὔξατο τῷ διΐ, ἂν τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτην ὑποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἴς τινα δρυμῶνα, εὑρίσκει λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφοβος οὖν γενόμενος, καὶ μέγα δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν, ὦ δέσποτα ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοι ἔριφον δώσειν, ἐὰν

Bubulcus. 131

BVbulcus armentum taurorum pascens amisit vitulum, lustrandiq; omnem solitudinē, indagando moram traxit, vbi autem inuenire nihil potuit, precatus est Iouem, si furem qui vitulum cepit ostenderit, hœdum in sacrificiū oblaturum. Cæterū proficiscens in quercetum quoddam, inuenit à Leone deuorari vitulum. Trepidus igitur, & perterrefactus eleuatis manibus suis in cœlū, ait, ô domine Iupiter, ꝓmiserā tibi hœdum

dum me daturum esse, si furem inuenirem: nunc taurum tibi polliceor sacrificaturum, si huius manus effugero.

AFFABVLATIO.

Fabula in homines infortunatos, qui dum carent, vt inueniant, precantur: quum inuenerint, quærunt effugere.

ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω· νῦν τοῦ ταῦρόν σοι θύσειν ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δυστυχεῖς, οἵ τινες ἀποροῦντες μὲν, εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ, ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Coruus. 132

COruus ægrotans, ait Matri, Mater precare Deum, nec lamentare. Ea verò respondens, ait, Quis Deus, ô fili, miserebitur tui? cuius enim tu carnes non es furatus?

AFFABVLATIO.

Fabula significat, qui in vita multos inimicos habēt, eos amicum in necessitate inuenturos neminem.

Κόραξ.

ΚΟραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου τῷ Θεῷ, καὶ μὴ θρήνει. ἡ δὲ ὑπολαβοῦσα ἔφη, τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν Θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

Aquila. 133

SVper petrã Aquila sedebat, Leporem captura, hanc autem quidam percussit sagitta, quę intra ipsam ingressa est. Sed crena cum pennis ante oculos

Ἀετός.

ΥΠερκάνωθεν πέτρας Ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν, ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτερῶν

ρῶις περὶ τῶν ὀφθαλμῶν εἰσήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη, καὶ τοῦτο μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν.

los ſtabat: quam quum vidiſſet, Et hæc, inquit, mihi altera mœſtitia, quòd propriis pennis intercam.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, durum eſſe, quum quis à ſuis periculum patitur.

Τέττιξ καὶ Μύρμηκες.

Cicada & Formicæ. 134

ΧΕιμῶνος ὥρᾳ τὸν σῖτον βραχέντων, οἱ Μύρμηκες ἔψυχον. Τέττιξ δὲ λιμώττων ᾔτει αὐτοὺς τροφήν. οἱ δὲ Μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διὰ τί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ᾽ ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον, ἀλλ᾽ εἰ θέ-

HYemis tempore quũ triticum maderet, Formicæ ventilabant. Cicada autem eſuriens petebat ab eis cibum. Formicæ verò dixerunt ei, Cur æſtate non colligebas alimentum? hæc ait, Non eram ociosa, ſed canebam mu-

musicè. tum hæ ridentes dixerunt, Si ætate modulabaris, hyeme salta.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, non oportere quenquam aliqua in re esse negligentem, ne mœreat, ac periclitetur.

εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὄρχου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Vermis & Vulpes. 135

QVi sub cœno celabatur Vermis, super terram egressus, dicebat omnibus animalibus, Medicus sum medicaminum doctus, qualis est Pęon deorũ medicus. Et quomodo, ait vulpes, alios curas, te ipsum claudũ nõ curas?

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nisi præsto experientia fuerit, omne verbum inane esse.

Σκώληξ καὶ Ἀλώπηξ.

Ὁ τῷ πηλῷ κρυπτόμενος Σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις, ἰατρὸς εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων, οἷος ἐστιν ὁ τῶν Θεῶν ἰατρὸς Παίων. καὶ πῶς, εἶπεν Ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

Gallina auripara. 136

GAllinam quis habẽs, oua aurea parientem, ratus intra ipsam auri massam inesse, occisam aliis Gallinis similem reperit. Hic multum sperans se inuenturum diuitiarum,

Ὄρνις χρυσοτόκος.

Ὄρνιθά τις εἶχεν ᾠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν,

ρῆσιν, καὶ τῶν μικρῶν ἐστέρηται ἐκείνων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

rum, etiam exiguis illis priuatus est.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, oportere contentum esse præsentibus & fugere insatiabilitatem.

Λέων καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω δι' ἐπινοίας τι πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ, καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, Ἀλώ-

Leo & Vulpes. 137

Leo senio confectus, quum suppeditare sibi cibum non posset, decreuit astu id facere. Itaq; profectus in antrũ quoddam, & deuolutus simulabat ægrotum. Aduenientes igitur animantes visitationis gratia, cõprehensas deuorabat. Multis igitur absumptis animantibus,

tibus, Vulpes ea arte cognita, acceſſit ad ipſum, & ſtans extra ſpeluncam rogabat, quomodo ſe haberet. Quum autem is dixiſſet, malè, cauſamq; rogaret, quamobrem non ingrederetur, Vulpes ait, quia me veſtigia terrent, omnia introrſum ſpectantia, nulla retrorſum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines coniecturis prauiſa pericula euitare.

Ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦ λέοντος γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο πῶς ἔχοι. τοῦ δὲ εἰπόντος, κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου, δι' ἣν οὐκ εἰσέρχεται; ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Lupus & Vetula. 138

LVpus eſuriens circuibat quærens cibum. Profectus autẽ ad locum quen-

Λύκος καὶ Γραῦς.

ΛΥκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε

ἤκουσε παιδίου κλαίοντος· καὶ Γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν· εἰ δὲ μὴ, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ Λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ Λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ Γραῦς ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς Γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ Λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ Λύκος ἐπορεύετο, λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Ἔριφος

quendam audiuit lugentem puerulum, eiq; dicentem anum, Desine plorare: sin minus hac hora tradam te Lupo. Ratus igitur Lupus serio loqui aniculam, exspectabat ad multam horam. Sed quum aduenisset vespera, audit rursus anum blandientem puerulo, ac dicentem, Si venerit Lupus huc, interficiemus eum, fili. His auditis Lupus abiens dicebat, In hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

AFFABVLATIO.

Fabula in homines, quorum facta verbis non respondent.

Hoedus

Hœdus & Lupus. 139 Ἔριφος καὶ Λύκος.

HOedus super tecto quodam quum staret, viso lupo prætereunte, conuiciabatur, & mordebat ipsum. sed Lupus ait, Heus tu, non tu mihi, sed locus conuiciatur.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, plerũque & locum & tempus præbere audaciam aduersus præstantiores.

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος, ἑστὼς, ἐπειδὴ, λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. ὁ δὲ λύκος ἔφη, ὦ οὗτος, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Mulus. 140 Ἡμίονος.

MVlus ordeo pinguefactus, lasciuiebat cla-

Ἡμίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν

βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην, καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Επιμύθιον

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινά, τῆς ἑαυτοῦ μέμνησθω τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω, ἀβέβαιος γὰρ ὁ βίος οὗτος.

clamans ac dicens, Pater meus est equus cursor. & ego ei totus sum similis. atq; aliquando quum necesse foret ei currere, vt à cursu cessauit, patris Asini statim recordatus est.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, etsi tempus ad gloriã promoueat aliquẽ, non sua tamen ipsius fortunæ obliuiscatur: instabilis enim est vita hæc.

Ὄφις καὶ Γεωργός.

Serpens & Agricola. 141

Ὄφις ἐν Γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύ-

Serpens in agricolæ vestibulis delitescens, sustulit eius infantẽ puerulum. Luctus autẽ parentibus fuit magnus. at pater præ

præ mœrore accepta securi, egressum Serpentem occisurus erat. Vt verò prospexit parumper, festinãs agricola vt ipsum percuteret, errauit, tantùm percusso foraminis orificio. Digresso autem Serpente, agricola ratus Serpentem non ampliùs iniuriæ meminisse, accepit panem & salem, apposuitque in foramine. Sed Serpens tenui sibilo ait, non erit nobis posthac fides amicitiaue, quamdiu ego lapidem video, tu filii tumulum.

τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρὸν ἀτεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸ, ἠστόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ Ὄφεως, ὁ Γεωργὸς νομίσας τὸν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας, ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ Ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν, οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nullum odii aut vindictæ obliuisci, quamdiu videt monimentum, quo tristatus est.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους, ἢ ἀμοιβῆς ἐπιλανθάνεται, ἐφ' ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι' οὗ ἐλυπήθη.

Tubicen. 142

TVbicen exercitũ congregans, ac superatus ab hostibus clamabat, Ne me temerè & frustrà viri, occidite: Non enim vestrum quemquam occidi: nam præter æs hoc possideo aliud nihil, & hi ad ipsum dixere, Ob id magis morie-

Σαλπιγκτής.

ΣΑλπιγκτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐβόα, μὴ κτείνετέ με, ὦ ἄνδρες, εἰκῆ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα, πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν κέκτημαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ

σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

moueris, qui quum nequeas ipse pugnare, omneis ad pugnā excitas.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, plus peccare, qui malos ac graueis prnicipes concitant ad malè agendum.

Κάλαμος καὶ Ἐλαία.

Διὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν, Κάλαμος καὶ Ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥαδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρὸς, ὁ δὲ

Arundo & Oliua. 143

DE tolerantia, & viribus, & quiete, Arundo & Oliua contendebāt. Quum autem arundini oliua conuicium faceret, vtpote imbecillæ, ac facilè cedenti ventis omnibus, arundo tacendo nihil loquuta est. Ac parumper præstolata, vbi acer afflauit

uit ventus, arundo succussa, & declinata ventis, facilè euasit, oliua autem quum ventis restitisset vi diffracta est.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, eos qui tempori ac præstantioribus non resistunt, meliores esse iis qui cum potentioribus contendunt.

ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥαδίως διεσώθη. ἡ δὲ ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

Lupus & Grus. 144

LVpus gutturi osse infixo, mercedem Grui se præbiturum dixit, si capite iniecto os ex gutture sibi extraxerit. hæc autē eo extracto, quippe quæ procero esset collo, mer-

Λύκος καὶ Γέρανος.

ΛΥκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει. ὁ δὲ Γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα,

ξέσε, τὸν μισθὸν ἐπιζήτει. ὅς τις γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

mercedem efflagitabat. Qui subridendo, dentesq; exacuendo, Sufficiat tibi, ait, illa sola merces, quòd ex ore Lupi & dentibus saluum caput & illæsum exemeris.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵ τινες ἀπὸ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros, qui à periculo seruati, bene de se meritis eam gratiam referunt.

Ἀλέκτορες. Galli. 145

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετρόπωσε, καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς, εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας, εἰς

DVobus Gallis pugnantibus de Gallinis fœminis alter alterum in fugam vertit ac victus in locum obscurum profectus delituit. Sed qui vicit, in al-

in altum eleuatus, ſtanſq; ſuper alto pariete, magna voce clamauit: & ſtatim aduolans Aquila, eum rapuit. At qui in tenebris deliteſcebat, ex illo intrepidè gallinas conſcendit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, Dominum ſuperbis reſiſtere, dare autem humilibus gratiam.

εἰς ὕψος ἀρθεὶς, καὶ ἐφ' ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε, καὶ παραυθὺς Ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτὸν, ὁ δ' ἐν σκότῳ κεκρυμμένος, ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

Senex & Mors. 146

Γέρων καὶ Θάνατος.

SEnex olim inciſa à ſe ligna quũ ferret, multã ibat viam, ac ob multum laborem depoſito in loco quodam onere, mortem inuo-

ΓΈρων ποτὲ ξύλα κόψας, ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε, καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἔν τινι τόπῳ τὸ φορτίον, τὸν Θάνατον

τὸν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ Θανάτου παρελθόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων ἔφη, ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

inuocabat. Sed mors quũ adesset, causamque peteret, propter quam se vocaret, perterrefactus senex ait, vt meum onus attollas.

AFFABVLATIO.

Fabula significat, omnem hominem esse vitæ studiosum, licet infortunatus sit, & mendicus.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς συνεβούλευεν, ἵνα πηδήσωσι παραυτίκα κάτω· ὁ δ' ἕτερος εἶπεν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

Ranæ. 147

DVæ Ranæ siccata palude vbi habitabant circumibant quærendo vbi manerent. ac profectæ in profundum puteum, & acclinatæ deorsum, visa aqua, altera consulebat, vt saltarent continuò deorsum: altera verò ait, Si & hic aruerit, quomodo poterimus ascendere?

AFFABVLATIO.

Fabula significat, nequid inconsultò fiat.

Ἀρνὸς καὶ Λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος Λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἐσκώ-

πτε,

Agnus & Lupus. 148

AGnus in alto quum staret loco, Lupum inferiùs prætereuntem vi-

 dens,

am, maledictis insectabatur, & feram malam & crudiuoram appellabat. Sed Lupus conuersus, ait ad ipsum, Non tu contumeliaris mihi, sed vbi stas turris.

πτε, καὶ θηρίον κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ λύκος στραφεὶς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ad eos qui ferunt iniurias ab indignis hominibus metu sublimiorum.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἀπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

Culex & Leo. 149

CVlex ad Leonem accedens, ait, Neq; timeo te, neque fortior me es. Sin minus, quod tibi est robur? quòd laceras vnguibus, & mordes dentibus

Κώνωψ καὶ Λέων.

ΚΩνωψ πρὸς Λέοντα ἐλθὼν εἶπε, οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μὴ, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο

τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σου ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ Κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ Λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτόν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ Κώνωψ δὲ νικήσας τὸν Λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. Ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τῆς Ἀράχνης ἀπώλετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας, μεγάλα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

bus? hoc & fœmina cum viro pugnans facit. Ego verò longè sum te fortior. Si verò vis, veniamus ad pugnam. Et quum tuba cecinisset, Culex inhæsit mordens circa nares ipsius leues genas. Leo autem propriis vnguibus dilaniauit seipsum, donec indignatus est. Culex autem victo Leone quum sonuisset tuba, & epinicium cecinisset, auolauit. Araneæ verò vinculo implicitus, quum deuoraretur, lamẽtabatur, quòd cum maximis pugnans, à vili animali Aranea occideretur.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui prosternunt magnos, & à paruis prosternuntur.

SEQVVNTVR FABVLÆ NVNQVAM HActenus Editæ.

Aquila & Homo. 150

AQuila ab Homine capta aliquando, pennis euulsis domi inter Gallinas dimittitur. Præ mœrore verò tristis erat demissoque capite. Eam deinde mercatus alter, alas statim addidit eidem: quę tum auolans raptum continuo Leporem muneri offert benefactori suo. Quam rem intuita Vulpes, ne huic exclamat, munera offeras, sed priori: ne rursus captam, pennis te priuet vt prius tuis.

ADFABVLATIO.

Oportere benefactoribus gratiam referre: malos verò deuitare monet fabula.

Ἀετὸς καὶ Ἄνθρωπος.

ΑΕτὸς ποτὲ ἑάλω ὑπ' ἀνθρώπου. οὗτος τὰ πτερὰ αὐτοῦ εὐθέως κόψας, αὐτὸν ἐν οἴκῳ σὺν ὄρνιθοις εἴασεν. ὁ δὲ κατηφὴς ὑπῆρχεν ἐκ τῆς λύπης. ἕτερος δὲ τοῦτον ἐξαγοράσας, ἀνεπτέρωσε τὸν ἀετὸν αὖθις. ὁ δὲ πετασθεὶς, καὶ λαγωὸν κρατήσας, ἤνεγκεν εὐθὺς δῶρον τῷ εὐεργέτῃ τοῦτον. Ἀλώπηξ κατιδοῦσα ἔφα, μὴ τοῦτον ξένιζε, ἀλλὰ τὸν πρότερον, μήπως σε πάλιν κυνηγήσῃ, καὶ τῶν πτερῶν στερήσῃ τῶν σῶν, ὡς καὶ τὸ πρότερον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ χρηστὰς ἀμοιβὰς τοῖς εὐεργέταις παρέχειν, τοὺς δὲ κακοὺς ἐκκλίνειν.

Statuam Vendens. 151

Ἀγαλματοπώλης.

Ξύλινόν τις ἑρμῆν κατασκευάσας, τοῦτον προσενεγκὼν ἐπώλει. μηδὲ ὠνητοῦ προσιόντος, ἐκκαλέσασθαί τινας βουλόμενος, ἐβόα, ὡς ἀγαθοποιὸν δαίμονα, καὶ κέρδους τηρητικὸν πιπράσκει. τῶν δὲ παρατυχόντων, τινὸς εἰπόντος πρὸς αὐτὸν, ὦ οὗτος, καὶ τί τοῦτον τοιοῦτον ὄντα πωλεῖς; δέον τὴν παρ' αὐτοῦ ὠφελειῶν ἀπολαύειν. ἀπεκρίνατο, ὅτι ἐγὼ μὲν ταχείας ὠφελείας τινὸς ἐπιδέομαι, αὐτὸς δὲ βραδέως εἴωθεν τὰ κέρδη περιποιεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἄνδρα αἰσχροκερδῆ, καὶ τὸ θεῖον περιφρονοῦντα.

L Igneum Mercurium, quem efformauerat. adductũ diuendebat quispiam. Emptore verò nullo accedente, quosdã inuitaturus clamabat, se benefactorem Deum & lucrificum vendere. Cui ex circumstantibus quidam cum dixisset, Quid ergo, ô iste, talis cum sit, diuendis? cum deberes commodis ab eo oriundis frui. respõdit, Subiti indigeo commodi; ille verò tardiusculè solet lucrum parere.

ADFABVLATIO.

In hominem turpilucricupidum, & Numem contemnentem.

Ἀηδὼν καὶ Χελιδών.

Ἀηδόνι συνεβούλευε χελιδὼν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι ὁμόροφον καὶ σύνοικον ὡς αὐτή. ἡ δὲ εἶπεν, οὐ θέλω τὴν λύπην τῶν παλαιῶν μου συμφορῶν μεμνῆσθαι, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ἐρήμους οἰκῶ. ἡ μὲν χελιδὼν, τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπων παρεικάζεται. ἡ δὲ ἀηδὼν τοῖς φιλερήμοις κατὰ τὸν θεὸν μοναχοῖς,

Luscinia & Hirundo. 152

LVsciniæ consulebat Hirundo, vt hominibus fieret contubernalis, iisque, vt ipsa, cohabitaret. At illa, nolo, inquit, veterum calamitatũ memoriam refricare; Ideò deserta colo. Hirundo hominibus qui in mundo sunt, assimilatur. Luscinia verò, solitudinem amantibus monachis secun-

dum Deum, qui mundum effugere.

ADFABVLATIO.

Eum qui aliquo casu læsus est, locum etiā ipsum fugere velle, vbi accidit. tristitia.

χοῖς, οἵ τινες τῷ κόσμῳ ἔφυγον.

Επιμύθιον.

Οτι τὸν λυπηθέντα ἐκ τινος τύχης, καὶ τὸν τόπον φεύγειν θέλει, ἔνθα ἡ λύπη συνέβη.

Caprarius & Capræ. 153

IN desertam speluncam Caprarius hyeme deductis capris, syluestres inibi reperit capras, hircosque longe plures quam habuit & grandiores. Propriis ergò propter agrestes dimissis capris, illas educauit frondibus. Vbi verò serenitas aduenit, proprias quidem demortuas fame repe-

Αἰγοβόσκος καὶ Αἶγες.

ΕΝ σπηλαίῳ ἀοικήτῳ αἰγοβόσκος ἐν χειμῶνι αἶγας ἤγαγεν. εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἀγρίας αἶγας καὶ τράγους, πλείονας ὧν εἶχεν αὐτὸς, καὶ μείζους. τὰς ἰδίας δὲ ἀφεὶς ἐπὶ ταῖς ἀγρίαις, ταύτας ἔτρεφε τοῖς φύλλοις. ὅτε δὲ εὐδία γέγονε, τὰς μὲν ἰδίας εὗρε τεθνεώσας ἐκ τοῦ λιμοῦ. αἱ δὲ ἄγριαι, πρὸς τὸ ὄρος ἔφυγον.

γον. ὁ δὲ αἰπόλος γελάσας, εἰς τὸν οἶκον ἦλθε κενός.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οὐδαμῶς ἡμᾶς πρέπει ἀμελεῖν τῶν οἰκείων, ἐπ' ἐλπίδι κέρδους ἐξ ἀλλοτρίων γενομένου.

periit. lytuestres vero in montem effugere. At caprarius ridens domũ abiit vacuus.

ADFABVLATIO.

Non decet vllo modo nos propria negligere spe lucri ex alienis rebus futuri.

Αἰγοβόσκος καὶ Αἴξ.

Αἰγοβόσκος τὰς αἶγας ἀνεκαλεῖτο πρὸς μάνδραν· μία δὲ ἐξ αὐτῶν ὑπελείφθη, ἡδύ τι βοσκομένη. ῥίψας δ' ὁ ποιμὴν πέτραν, τὸ κέρας αὐτῆς κατέαξεν δυστυχήσας. ἐδυσώπει δὲ τὴν αἶγα μὴ εἰπεῖν τοῦτο τῷ δεσπότῃ. ἡ δὲ εἶπεν, καὶ ἐγὼ σιωπήσω, πῶς κρύψω; πρό-

Caprarius & Capra. 154

CAprarius dum capras ad caulam conuocat, vna ex iis, dulcius quid vorans restitit. Iacto verò dextrè lapide pastor cum cornu eius fregisset, rogabat capram, ne hoc hero deferret. Cui illa, etsi taceam, qui id occuluero? Pate-

Patebit omnibus quassatum meum cornu.

ADFABVLATIO.

Causa aliqua manifesta cum est, occultari nequit.

πρόδηλον ἐπὶ πᾶσι τὸ κέρας μου κεκλασμένον.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τῆς αἰτίας προδήλου οὔσης, οὐ δυνατὸν ταύτην κρύψαι.

Feles & Gallinæ. 155

FEles in villa ægrotare Gallinas audiens, medici adsumpto habitu, instrumentisque arti necessariis, accessit: stansq; ante villam, rogauit quomodo se haberent. Illæ verò, Bene quidem, subiecere, dummodo tu hinc discedas.

ADFABVLATIO.

Sic & hominum improbi, pru-

Αἴλουρος καὶ Ὄρνεις.

ΑΙλουρος ἀκούσας ἔν τινι αὐλαίᾳ, ὡς ἐπαύλοι ὄρνεις νοσοῦσι, σχηματισθεὶς ἑαυτὸν εἰς ἰατρὸν, καὶ τὰ τῆς ἐπιστήμης πρόσφορα ἐργαλεῖα παρεγένετο: καὶ στὰς πρὸ τῆς ἐπαύλεως, ἐπυνθάνετο πῶς ἔχοιεν. Αἱ δὲ ὑποτυχοῦσαι, καλῶς, ἔφησαν, ἐὰν σὺ ἐντεῦθεν ἀπαλλαγῇς.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ,

πονηροὶ, τοὺς φρονίμους οὐ λανθάνουσι, κἂν μάλιστα ὑποκρίνονται.

bi, prudentes non latent, etiamsi maxime simulent.

Αἲξ καὶ Ὄνος.

ΑΙγα καὶ Ὄνον ἔτρεφέ τις. ἡ δὲ Αἲξ φθονήσασα τῷ Ὄνῳ διὰ τὸ περισσὸν τῆς τροφῆς, ἔλεγεν ὡς ἄπειρα κολάζῃ, ποτὲ μὲν ἀλήθων, ποτὲ δὲ ἀχθοφορῶν· καὶ συνεβούλευεν ἐπίληπτον ἑαυτὸν ποιῆσαι, καταπεσεῖν ἔν τινι βόθρῳ καὶ ἀναπαύσεως τυχεῖν. ὁ δὲ πιστεύσας καὶ πεσὼν, συνετρίβη. ὁ δὲ δεσπότης, τὸν ἰατρὸν καλέσας, ᾔτει βοηθεῖν. ὁ δὲ αἰγὸς πνεύμονα ἐγχυματίσαι ἔλεγεν αὐτῷ, καὶ τῆς ὑγείας τυχεῖν. τὴν δὲ αἶγα θύσαντες, τὸν Ὄνον ἰάτρευον.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανᾶται, ἑαυτῷ γίνεται τῶν κακῶν ἀρχηγός.

Asinus & Capra. 156

ASinum vna & caprã, nutriebat quidam: Capra verò escam asino inuidens abundantẽ, suggessit ei, vt immense plecteretur, modo molens, modo onera ferens: consuluitque vt comitiali simulato morbo, in foueam decidẽs, frueretur requie. Fide habita capræ delapsus asinus, contritus est. Herus euocatum medicum vt asino opitularetur, rogauit: ille capræ pulmonem infundere iussit, eoque pacto sanatum iri asinum. Illi mactata capra asinum sanauêre.

ADFABVLATIO.

Qui aliis dolos tendit, sibi ipsi est malorum auctor.

Ἁλιεύς.

ΑΛιεὺς τὸ πρὸς ἄγραν δίκτυον ἐκ τῆς θαλάσσης ἐκβαλὼν, τῶν μὲν μεγά-

Piscator. 157

PIscator piscatorium rete è mari extrahens, maiores quidem pisces

 ha-

habuit, eosque in terram expandit. Minores verò pisciculi, per foramina effugere in mare.

μεγάλων ἰχθύων ἐγκρατὴς γέγονε, καὶ τούτους ἐν τῇ γῇ ἥπλωσεν. οἱ δὲ βραχίτεροι τῶν ἰχθύων, διὰ τῶν τρυμαλιῶν διέδρασαν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

ADFABVLATIO.

Facile seruantur ii qui multa non possident. Qui verò præstantes æstimantur rarò videas effugere pœnam.

Επιμύθιον.

Ὅτι εὔκολον εἰς σωτηρίαν τοῖς μὴ μεγάλων ἐντυχοῦσιν· τοὺς δὲ μέγα ὄντας τῇ δόξῃ, σπανίως ἴδῃς ἐκφεύγειν τὴν δίκην.

Vulpes. 158

VVlpes ad Mæandrium fluuium aliquando conuenere, vt ex eo potarent. quod autem magno impetu flueret aqua, mutuo sese compellentes, ingredi non audebant. cum è reliquis vna in medium

Ἀλώπεκες.

ΠΟτὲ ἀλώπεκες ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμὸν συνηθροίσθησαν, πιεῖν ἐξ αὐτοῦ θέλουσαι. διὰ δὲ τὸ ῥοιζηδὸν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ, ἀλλήλας προτρεπόμεναι, οὐκ ἐτόλμων εἰσελθεῖν. μιᾶς δὲ αὐτῶν διεξιούσης,

ξιούσης, ἐπὶ τῷ ἐυτπλίξειν τὰς λοιπὰς, καὶ δειλίαν καταγελώσης, ἑαυτὴν ὡς γενναιοτέραν προκρίνασα, θαρσαλέως εἰς τὸ ὕδωρ ἐπήδησεν. τοῦ δὲ ῥεύματος ταύτην εἰς μέσον κατασύραντος, καὶ τῶν λοιπῶν παρὰ τὴν ἄχθην τοῦ ποταμοῦ ἑστηκυιῶν, πρὸς αὐτὴν εἶπον, μὴ ἐάσῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ στραφεῖσα ὑπόδειξον τὴν εἴσοδον, δι' ἧς ἀκινδύνως δυνησόμεθα πιεῖν. ἐκείνη ἀπαγομένη ἔλεγεν, ἀπόκρισιν ἔχω εἰς Μίλητον, καὶ ταύτην ἐκεῖσε ἀποκομίσαι βούλομαι. σὺ δὲ τῷ ἐπανιέναι με, ὑποδείξω ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς κατὰ ἀλαζονείαν ἑαυτοῖς κίνδυνον ἐπιφέροντας.

dium prodiens, vt cæteros contemneret, timoremque irrideret, & ſeipſam vt animoſam oſtenderet, audacter in fluentum deſiluit. Aquarum verò impetu eam in medium proripiente, cæteræ in ripa ſtantes ſic eam ſunt allocutæ, ne nos derelinquas, ſed reuerſa demonſtra, qua ingreſſis tuto liceat bibere. Illa abducta ait, Reſponſum mihi eſt Miletam deferendum; id eo deferre volo, cum reuertar introitum vobis demonſtrabo.

ADFABVLATIO.

In eos, qui per iactantiam ſibi ipſis creant pericula.

Ἀλώπηξ καὶ Βότρυς.

Βότρυας πεπείρους Ἀλώπηξ κρεμαμένους ἰδοῦσα, τούτους ἐπειρᾶτο καταφαγεῖν. Πολλὰ δὲ καμοῦσα καὶ μὴ δυνηθεῖσα ψαῦσαι, τὴν λύπην δὲ παραμυθουμένη ἔλεγεν, ὄμφακες ἔτι εἰσίν.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι

Vulpes & Vuæ. 159

PEndentes vuas intuita Vulpes, deuorare conabatur. Multũ verò laboris cũ exantlaſſet, neq; attingere poſſet, mœrorem ſolata ſuum dixit, acerbæ adhuc ſunt & immaturæ.

ADFABVLATIO.

Eo

Eos notat fabula, qui propter imbecillitatem aliqua re frustrati, illud mendacio conantur tegere.

Ὅτι τοὺς διʼ ἀδυναμίας τινὸς ἀποτυγχάνοντας πράγματος, καὶ θέλοντας τοῦτο διὰ ψεύδους καλύψαι, ἐλέγχει ὁ μῦθος.

Vulpes & Canis. 160

Ἀλώπηξ καὶ Κύων.

VVlpes & ouium gregem adgressa lactantium, agnum excipiens deosculari simulauit. Percunctante vero cane quid faceret, cum inquit lacto, & colludo. cui Canis, nisi agnum à te citius dimiseris, tibi inferam quæ sunt canum.

ADFABVLATIO.

Oportuna in versipellem & furacem hominem oratio.

Ἀλώπηξ εἰς ἀγέλην προβάτων εἰσελθοῦσα, θηλαζόντων, τὸν ἀρνὸν ἀναλαβομένη προσεποιεῖτο καταφιλεῖν. ἐρωτηθεῖσα δὲ ὑπὸ κυνὸς τί τοῦτο ποιεῖς; τιθηνοῦμαι αὐτὸ, ἔφη, καὶ προσπαίζω. καὶ ὁ κύων, ἔφη, καὶ νῦν ἐὰν μὴ ἀφῆς τὸ ἀρνίον ἀφʼ ἑαυτῆς, τὰ κυνῶν σοι προσοίσω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος εὔκαιρος πρὸς ἄνδρα ῥᾳδιουργὸν καὶ κλέπτην.

Vul- Ἀλώ-

Ἀλώπηξ καὶ λιμώττουσα.

Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο ἐπί τινος δρυὸς κοιλώματι, ἄρτον καὶ κρέα ὑπό τινων ποιμένων καταλελειμμένα, ταῦτα εἰσελθοῦσα κατέφαγεν. ἐξογκωθεῖσα δὲ τὴν γαστέρα, ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο ἐξελθεῖν, ἐστέναζε καὶ ὠδύρετο· ἑτέρα δὲ Ἀλώπηξ τῇδε παριοῦσα, ὡς ἤκουσεν αὐτῆς τὸν στεναγμὸν, προσελθοῦσα ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν· μαθοῦσα δὲ τὰ γεγενημένα, ἔφη, πρὸς αὐτὴν, ἀλλὰ μένε τέως ἐν ταῦθα ἕως ἂν τοιαύτη γένῃ, ὁποία οὖσα εἰσῆλθες, καὶ οὕτω ῥαδίως ἐξελεύσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι τὰ χαλεπὰ τῶν πραγμάτων χρόνος διαλύει.

Vulpes esuriens. 161

VVlpes esuriēs cum de relictū à pastoribus panē & carnes in quercino cauo intueretur ea introiens deuorauit. Tumēti verò ventre egredi nequiens, flebat eiulabatque. Quam altera illac præteriens, vlulatu eius audito, accedens rogauit caussam: deinde cognito quod accidisset, dixit, Quin tu hic mane, donec talis rursus fias, qualis cum es ingressa fueras, sic enim facile egredieris.

ADFABVLATIO.

Fabula indicat, difficilia quæque dissoluere tempus.

Ἀλώπηξ καὶ Πάρδαλις.

Ἀλώπηξ καὶ Πάρδαλις περὶ κάλλους ἤριζον. τῆς δὲ Παρδάλεως, παρ' ἕκαστα τὴν τοῦ σώματος ποικιλίαν προβαλλομένης, ἡ Ἀλώπηξ ὑπερτυχοῦσα εἶπε. καὶ πόσον ἐγὼ σοῦ καλλίων, ἥτις οὐ τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν πεποίκιλμαι;

Ἐπι-

Vulpes & Pardalis. 162

VVlpes & Pardalis de pulchritudine altercabantur. Cum verò Pardalis subinde variegatum coloribus obiiceret corpus, subiecit Vulpes. Tantum ego te sum formosior, quæ corpore non sum versicolore, sed animo.

Ad-

ADFABVLATIO.

Mentis decus, corporeo decore præstantius esse vult fabula.

Επιμύθιον.

Ο λόγος δηλοῖ, ὅτι τῆς σωματικῆς κάλλους, ἀμείνων ἐστὶν ὁ τῆς ψυχῆς κόσμος.

Homicida. 163

HOmicida quidam ab occisi cognatis persequebatur. Ad Nilum autem fluuium cum venisset, occursante ei Lupo timore perculsus, arborem ad fluuium consitam conscendit & in ea latuit. Inibi verò Draconem contrà attollentem sese intuitus, in fluuium desiluit. Sed in eo cum Crocodilus discerpsit.

ADFABVLATIO.

Impiis hominibus neque terra, neque aeris, neque aqua elementum tutum est.

Ανδροφόνος.

ΑΝθρωπόν τις ἀποκτείνας, ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἐκείνου ἐδιώκετο· γινόμενος δὲ κατὰ τὸν Νεῖλον ποταμὸν, λύκου αὐτῷ ἀπαντήσαντος, φοβηθεὶς, ἀνέβη ἐπί τι δένδρον τῷ ποταμῷ παρακείμενον, κἀκεῖ ἐκρύπτετο, θεασάμενος δὲ ἐνταῦθα δράκοντα κατ' αὐτοῦ διαιρούμενον, ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν καθῆκεν. ἐν δὲ τῷ ποταμῷ κροκόδειλος αὐτὸν κατεθοινήσατο.

Επιμύθιον.

Τοῖς ἐν ἄγεσι τῶν ἀνθρώπων οὔτε γῆς, οὔτε ἀέρος, οὔτε ὕδατος στοιχεῖον ἀσφαλές ἐστι.

Homo diuinus. 164

HOmo quidam olim solebat ex contrectatione dicere, quale esset, quicquid in manus venerat,

Ανὴρ μάντις.

ΑΝὴρ προσεθίσθεὶς πᾶν τὸ ἐπιτιθέμενον εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐφαπτόμενος ἔλεγεν ποῖον ἐστί. καὶ δήποτε λυκιδέως

λυκιδέως αὐτῷ ἐπιδοθέντος, ψηλαφήσας καὶ ἀμφιγνοῶν εἶπεν, οὐκ οἶδα πότερον κυνός ἐστι, ἢ ἀλώπεκος, ἢ ποίου τοῦ ζώου γέννημα· τοῦτο μέντοι σαφῶς ἐπίσταμαι, ὅτι οὐκ ἐπιτήδειον τοῦτο τὸ ζῶον προβάτων ποίμνῃ συνιέναι.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω τῶν πονηρῶν διαθέσεις πολλάκις διὰ τοῦ σώματος φαίνεται.

nerat. Allatum verò Lupi catulum cum aliquando contrectaret, mentis dubius dixit, ignoro vtrum Canis, aut Vulpis, aut id genus animalis fœtus sit; illud certo scio, non tutum esse id animal ouium gregi immisceri.

ADFABVLATIO.

Sic prauorum mores & dispositio sæpius è corpore adparent, ac prænoscuntur.

Ἀνὴρ μεσοπολιὸς καὶ ἑταῖραι.

Ἀνὴρ μεσοπολιὸς δύο ἐρωμένας εἶχεν· ὧν ἡ μὲν μία νεάνις, ἡ δὲ ἄλλη

Homo semicanus & Amasiæ eius. 165

SEmicano homini amatæ erãt binæ: iuuencula altera, altera senior ætate verò

verò prouecta iunior, quam ipsa esset adesse cõtinuo pudebat. & si forte apud ipsum erat, nigros ipsius crines vellebat. Iuuenta, senem sibi esse amatorem non ferens, canos carpebat. Sic ipsi, capillis seorsim ab vtrisque euulsis, caluescere tandem contigit.

ADFABVLATIO.

Sic vbique nocua est inæqualitas.

ἄλλη πρεσβύτης, καὶ ἡ μὲν προβεβηκυῖα, αἰδουμένη νεωτέραν αὐτῆς πλησιάζειν διετέλει, καὶ εἴποτε πρὸς αὐτὸν παρεγένετο, τὰς μελαίνας αὐτοῦ τρίχας περιῃρεῖτο. ἡ δὲ νεωτέρα, ἀποστελλομένη γέροντα ἐραστὴν ἔχειν, τὰς πολιὰς αὐτοῦ ἐτίλλασεν. οὕτω συνέβη τῶν ἀμφοτέρων ἐν μέρει τιλλομένων, φαλακρὸν γενέσθαι.

Επιμύθιον.

Οὕτως πανταχοῦ τὸ ἀνώμαλον βλαβερόν ἐστι.

Homo & Vulpes. 166

INfensam Vulpem sibi cum haberet quidam, vt nocentem sibi nactus est: cupiensque seuere admodum

Ἄνθρωπος καὶ Αλώπηξ.

ΑΛώπεκά τις ἐχθρὰν ἔχων, ὡς βλάπτουσαν αὐτῷ κρατήσας, καὶ θέλων ἐπὶ πολὺ τιμωρήσασθαι, συν-

φυσπεῖα ἐλαίῳ βεβρεγμένα τῇ οὐρᾷ προσδήσας ὑφῆψε. ταύτην δὲ δαίμων εἰς τοὺς ἀρούρας τοῦ βαλόντος ὡδήγει. ἦν δὲ καιρὸς ἀμητοῦ. ὁ δὲ ἠκολούθει θρηνῶν μηδὲν θερίσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πρᾶον εἶναι χρὴ, καὶ μὴ ἀμέτρως θυμοῦσθαι. ἐξ ὀργῆς γὰρ πολλάκις τύχην βλάβη γίνεται μεγάλην τοῖς δυσοργήτοις.

dum eam punire, stupas oleo madidas caudæ alligauit. Sed eam dæmon in emittentis agros deduxit: messis tum erat tempus. Lugens sequebatur nihil messurus.

ADFABVLATIO.

Clementem esse oportet, neque immoderate irascendum est. iracundis enim ab ira sæpe damnum exortum est maximum.

Ἄνθρωπος καὶ Πέρδιξ.

Πέρδικά τις θηρεύσας, ἤμελλε σφάξαι· ἡ δὲ ἱκέτευε λέγουσα, ἔασόν με ζῆν, ἀντ' ἐμοῦ πολλὰς πέρδικας ἐγώ σοι κυνηγήσω. ὁ δὲ εἶπεν, δι' αὐτὸ τοῦτο μᾶλλον σε θύσω, ὅτι τοὺς συνήθεις καὶ φίλους σοι ἐνεδρεῦσαι θέλεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ὁ κατὰ φίλον αὐτοῦ δολίως μηχανὴν συντιθεὶς αὐτὸς ἐν ταῖς ἐνέδραις τῶν κινδύνων ἐμπεσεῖται.

Homo & Perdix. 167

PErdicem quidam cum cœpisset, occisurus erat. Id deprecabatur Perdix aiens, sinas me viuere, plures enim perdices tibi pro me venabor. Cui ille, ideò magis te mactabo, quod familiaribus & amicis tuis insidiari velis.

ADFABVLATIO.

Qui dolum amicis struit, in insidiarum pericula ipse incidet.

Ἄρκτος καὶ Ἀλώπηξ.

Ἄρκτος τίς ποτε μεγάλως ἐκαυχᾶτο, ὡς φιλάνθρω-

Vrsus & Vulpes. 168

VRsus plurimum gloriabatur quasi ani-

malium foret humanissimum. Aiunt enim animal hocce cadauera nequaquam gustare. Quod cũ audiret vulpes, subridens dixit. Vtinam mortuos, non viuos comederes!

ADFABVLATIO.

Notat oratio fraudulentos, & dissimulatè viuentes.

λάνθρωπον πάντων ἐστὶ τῶν ζώων. φασὶ γὰρ ἄρκτον νεκρὸν μηδὲν βιβρώσκειν. ἡ δὲ Ἀλώπηξ ἀκούσασα ταῦτα ἐμειδίασε, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀντέφη, εἴθε τοὺς νεκροὺς ἤσθιες καὶ μὴ τοὺς ζῶντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος τοὺς πλεονέκτας, καὶ ἐν ὑποκρίσει βιοῦντας ἐλέγχει.

Astrologus. 169

Ἀστρολόγος.

ASTROLOGUS moris id habebat, vt singulis vesperis egressus stellas contemplaretur. aliquando autem in suburbium cum iuisset totoque esset in cœlum animo intentus, ignorans in puteum deci-

ἈΣτρολόγος ἐξιὼν ἑκάστην ἑσπέραν, ἔθος εἶχε τοὺς ἀστέρας ἐπισκοπεῖν. καὶ δή ποτε περιιὼν εἰς τὸ προάστειον, καὶ τὸν νοῦν ὅλον ἔχων πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐξέλαθε καταπεσὼν εἰς τὸ φρέαρ. ὀδυρομένου δὲ αὐτοῦ καὶ βοῶντος, πα-

παριὼ

ἐλὼν τις, ὡς ἤκουσε τοῦ στεναγμοῦ, προσελθὼν καὶ μαθὼν τὰ συμβεβηκότα, ἔφη πρὸς αὐτὸν, ὦ σὺ, ἐν οὐρανῷ βλέπειν πειρώμενος, τὰ ἐπὶ τῆς γῆς οὐκ ὁρᾷς.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς παραδόξως ἀλαζονευομένους, καὶ μηδὲ τὰ κοινὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτελεῖν δυναμένους.

decidit. gementis verò & clamātis illac præteriens aliquis audita voce. Et quod accidisset cognito ait, ô tu, intro cœlum videre qui conabaris, quæ in terra sunt non videbas.

ADFABVLATIO.

In eos qui absurde gloriabundi, ne quidem ea quæ hominibus sunt obuia, præstare possunt.

Βάτραχοι.

Ranæ Regē petentes. 170

Βάτραχοι λυπούμενοι περὶ τῆς ἑαυτῶν ἀναρχίας, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, βασιλέα αὐτοῖς παρασχεῖν. ὁ δὲ συνιδὼν αὐτῶν τὴν εὐήθειαν

RAnæ indignantes quòd sine rege forēt, legatos misere ad Iouem, sibi regem vt daret. Ille dementia earum intellecta, trabem in lacum,

lacum medium dimisit. Ranæ primùm sonitu terrefactæ, profunda lacus petiere. mox vbi non moueretur trabs, emergentes eo deuenere contemptus, vt ei etiam insiderent. Indignantesque talem sibi esse regem, denuo ad Iouem, vt mutaret orantes, aduenere: priorem quippe illum, futilem nimis & inutilem esse. tum iratus Iupiter hydrum eis immisit, à quo interceptæ periere.

ADFABVLATIO.

Indicat fabula, vtilius esse ineptos principes dummodo clementes, quam tumultuantes & malos habere.

θειαν, ξύλον εἰς τὴν λίμνην καθῆκεν. καὶ οἱ βάτραχοι, τὸ μὲν πρῶτον καταπλαγέντες τὸν ψόφον, εἰς τὰ βάθη τῆς λίμνης ἔδυσαν. ὕστερον δὲ, ὡς ἀκίνητον ἦν τὸ ξύλον, ἀναδύντες εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὡς καὶ ἐπιβαίνοντες αὐτῷ ἐπικαθέζεσθαι. ἀναξιοπαθοῦντες δὲ τοιοῦτον ἔχειν βασιλέα, ἧκον ἐκ δευτέρου πρὸς τὸν Δία, καὶ τοῦτον παρεκάλουν ἀλλάξαι αὐτοῖς τὸν ἀρχηγόν. τὸν γὰρ πρῶτον λίαν εἶναι νωχελῆ καὶ ἀδόκιμον. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν, ὕδρον αὐτοῖς ἔπεμψεν, ὑφ' οὗ συλλαμβανόμενοι κατησθίοντο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ τὸ, ἄμεινον εἶναι εὐήθεις ἄρχοντας ἔχειν καὶ ἐπιεικεῖς, ἢ ταρακτικοὺς καὶ κακούργους.

Boues & Axes. 171

BOues currum trahebant, Axes verò striduli ad eos conuersi, o isti, inquiunt, integrum onus dum ferimus, quid clamatis?

ADFABVLATIO.

Sic hominum nonnulli operantibus aliis, onera sibi esse simulant.

Βόες καὶ Ἄξονες.

ΒΟες ἅμαξαν εἵλκοντο. οἱ δὲ ἄξονες τρίζοντες, ἐπιστραφέντες ἔφησαν πρὸς αὐτούς· ὦ οὗτοι ὅλον τὸ βάρος ἡμῶν φερόντων σύ τι κραυγάζεις;

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι, ἑτέρων μοχθούντων, ἑαυτοῖς βάρος προσποιοῦνται.

Feles

Γαλῆ

Γαλῆ καὶ Ἀφροδίτη. — Feles & Venus. 172

Γαλῆ ἐρασθεῖσα νεανίσκου ἐυπρεπῆ, ἤρξατο ἔυχεσθαι τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅπως αὐτὴν μεταμορφώσῃ εἰς γυναῖκα. καὶ ἡ θεὸς ἐλεήσασα αὐτῆς τὸ πάθος, μετετύπωσεν εἰς γυναῖκα ἐυειδῆ. καὶ ὁ νεανίσκος θεασάμενος αὐτὴν, καὶ ἐρασθεὶς, ὄικαδε αὐτὴν ἀπήγαγε. καθημένων δὲ αὐτῶν ἐν τῷ θαλάμῳ, ἡ Ἀφροδίτη γνῶναι βουλομένη, εἰ μεταβαλοῦσα ἡ γαλῆ τὸ σῶμα, καὶ τὸν τρόπον ἤλλαξεν, μῦν εἰς τὸν μέσον καθῆκεν. ἡ δὲ ἐπιλαθομένη τῶν παρόντων, ἀναστᾶσα ἀπὸ τῆς κοίτης τὸν μῦν ἐδίωκε, καταφαγεῖν ἐθέλουσα· καὶ ἡ θεὸς ἀγανα-

FEles iuuenem deperiens formoſum, Venerem rogare cœpit vt in mulierem mutaretur. Dea illius miſerta adfectum, in liberalis formæ mulierem transformauit. Quam iuuenis intuitus, atque illius amore captus, domum deduxit. Cum in thalamo verò conſiderent, Venus ſcire volens an mutato corpore, etiam mores mutaſſet Feles, murem in medium emittit. Illa eorum qui aderant oblita, de lecto exiliens, murem inſecuta eſt deuorare cu-

piens. Indignata dea, rursus eam in veterem & naturam & ordinem restituit.

ἀγανακτήσασα κατ᾽ αὐτῆς, πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν καὶ φύσιν ἀποκατέστησεν.

ADFABVLATIO.

Sic & natura mali, etiamsi mutent statum rationemq; viuendi naturã haud ideo mutant.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὸν τρόπον ἀλλάξωσι, τὴν φύσιν οὐ μεταβάλλουσι.

Agricola & Serpens. 173

Γεωργὸς καὶ Ὄφις.

AGricola hyemis tempore repertum anguem frigore pene emortuum, in sinu deposuit. At ille calore recreatus, resumptaque propria natura, benefactorem vulnerauit.

ΓΕωργὸς χειμῶνος ὥρᾳ, ὄφιν εὑρὼν ὑπὸ κρύους πεπηγότα, τοῦτον λαβὼν, ὑπὸ κόλπου κατέθετο. Θερμανθεὶς δὲ ἐκεῖνος καὶ ἀναλαβὼν τὴν ἰδίαν φύσιν, ἔπληγε τὸν εὐεργέτην.

ADFABVLATIO.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ἀμετάθετοί εἰσιν αἱ πονηρίαι, κἂν φιλανθρωπεύωνται, οὕτω κακῶς ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

Fabula demonstrat immutari non posse nequitiam, etiamsi officiis demulceatur. Sic benefactoribus nocent.

Γεωργοῦ παῖδες.

Rustici Filii. 174

Γεωργοῦ παῖδες ἐστασίαζον. ὁ δὲ πατὴρ αὐτῶν παραινῶν αὐτοὺς, οὐκ ἠδύνατο πεῖσαι. καὶ δὴ κατημελημένων αὐτῶν, προσέταξε δεσμὴν ῥάβδων αὐτῷ κομίσαι. συνεχθέντων δὲ, λαβὼν τὰς ῥάβδους, ἔδησεν αὐτὰς δεσμὴν μίαν: καὶ ἐκέλευσεν ἑνὶ ἑκάστῳ λαβεῖν καὶ συνθλάσαι τὴν δεσμήν. οἱ δὲ δοκιμάσαντες οὐκ ἠδυνήθησαν. ὕστερον δὲ λύσας αὐτὰς, δέδωκεν ἀνὰ μίαν κλάσαι. οἱ δὲ

INter Rustici filios exorta discordia cum esset Pater exhortationibus sedaturus, nihil proficiebat. Sedentibus igitur illis, virgarum fascem adferri sibi iussit. Cum attulissent virgas in vnum colligauit fascem singulosq; vt confringerent iussit. Illi tentantes nequiuere. Postea solutas virgas sigillatim eisdē confringendas dedit. Illis

Illis quam celerrimè & facillimè id præstantibus incipit Pater, Sic & vos, mei filii, si concordes manseritis; neque reprehendi neque vinci poteritis ab hostibus. Si verò in discordia perseuraueritis & contentionibus, facile hostibus prædæ eritis.

ADFABVLATIO.

Tantum validam esse concordiam notat oratio, quantum discordia est despicienda.

οἱ δὲ διὰ τάχους εὐκόλως τοῦτο ἐποίησαν. τότε λέγει ὁ πατὴρ αὐτῶν, οὕτω καὶ ὑμεῖς, τέκνα μου, ἐὰν ὁμοφρονοῦντες μένητε ἀκαταγνωστοι καὶ ἀχείρωτοι ἔσεσθε τοῖς ἐχθροῖς. ἐὰν δὲ μένητε στασιάζοντες καὶ φιλονεικοῦντες, εὐχερῶς εὐάλωτοι ἔσεσθε τοῖς ἐχθροῖς.

Επιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοσοῦτόν ἐστιν ἰσχυροτέρα ἡ ὁμόνοια, ὅσον εὐκαταφρόνητος ἡ διάστασις.

Rusticus & Ciconia. 175

Γεωργὸς καὶ Πέλαργος.

IN agro laqueos tendens grues cœpit rusticus

Ἄρκυς παγίδας ὁ Γεωργὸς ἔστησεν. θηρεύσας δὲ γεράνους

γεράνους τινὰς τὸν σπόρον φθείροντας, σὺν αὐτοῖς καὶ πελαργὸν εἰλήφει. ὁ δὲ χωλεύων ἱκέτευε λέγων ἀφεθῆναι. οὐ γὰρ εἰμὶ γέρανος, πελαργὸς εἰμί, εὐσεβέστατον ζῶον ὃς τιμῶ τὸν πατέρα, καὶ δουλεύω. ἴδε καὶ τὴν χροιάν, ὡς οὐχ ὁμοία. ὁ δὲ ἔφη οὐκ οἶδά τι λέγεις. ἐγὼ σὺν οἷς εἴληφά σε, μετ' αὐτῶν καὶ ἀπολέσω.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι καλόν ἐστι φεύγειν, καὶ μὴ συγκοινωνεῖν ἀνδράσι κακοῖς μήπως κινδύνοις σὺν αὐτοῖς ἐμπάρῃς.

Γεωργὸς καὶ φυτόν.

Φυτὸν ἦν εἰς γεωργοῦ χώραν, καρπὸν μὴ φέρον. ἀλλὰ μόνον στρουθῶν καὶ τεττίγων κελαδούντων ἦν καταφυγή. ὁ δὲ γεωργὸς, ὡς ἄκαρπον ἐκτέμνειν ἤμελλε. καὶ δὴ τὸν πέλεκυν λαβὼν, ἐπέφερε τὴν πληγήν. οἱ δὲ τέττιγες καὶ οἱ στρουθοὶ ἱκέτευον τὴν καταφυγὴν αὐτῶν μὴ ἐκκόψαι, ἀλλ' ἐᾶσαι, ὥστε ᾄδειν ἐν αὐτῷ, καὶ σε τὸν γεωργὸν τέρπειν. ὁ δὲ μηδὲν αὐτῶν φροντίσας, καὶ δευτέραν πληγὴν καὶ τρίτην, ἐπέφερε. ὡς δὲ ἐκοίλανε τὸ δένδρον, σμῆνος μελισσῶν καὶ

cus sementem perdentes; inter quas & ciconiam. Claudicans verò illa liberari se orabat, aiens, grus nequaquam sum, Ciconia sum piissimum animal, patrem colens ministrãsque ei. En colorem vide vt minimè similis. At ille, qu d dicas, nescio, cum quibus te cepi, cum iisdem perdam.

ADFABVLATIO.

Pulchrum est deuitare, neq; communicare hominibus malis: ne periculis vna cum iis irretiaris.

Rusticus & Planta. 176

Planta erat in Rustici agro fructum non ferens, sed passerculis solum & Cicadis refugio erat. Rusticus vt infrugiferam cædere voluit. Sumpta igitur securi, ictum intulit. Cicadæ & passerculi, refugium ne exscinderet suum orabant, sed seruaret, vt in eo possent canere, & te Rustice delectare. At ille nihil curans, secundum tertiumq; intulit vulnus, Vt verò arborem cauauit, apum

apum examen vna cum melle reperit; quo gustato, securim abiecit, plantamq; vt sacram coluit & curauit.

καὶ μέλι εὗρε. γενόμενος δὲ, τὸν πέλεκυν ἔρριψε. καὶ τὸ φυτὸν ἐτίμα ὡς ἱερὸν, καὶ ἐπεμελεῖτο.

ADFABVLATIO.

Non tantum homines iustum, natura amant & honorant, quantum lucrosum sequuntur.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οὐ τοσοῦτον οἱ ἄνθρωποι φύσει δίκαιον ἀγαπῶσι καὶ τιμῶσιν, ὅσον τὸ κερδάλαιν ἐπιδιώκουσι.

Iuuenca & Bos. 177

IVuenca bouem labore defatigatum intuita, miserum prædicabat. Solemni verò incidente festo, bouem quidem iugo soluerunt, iuuencam verò vt mactarent comprehenderunt. quam videns bos subrisit aiens, ô iuuenca ideò otiabaris, vt mox mactareris.

Δάμαλις καὶ Βοῦς.

ΔΑμαλις βοῦν ἐταλάνιζεν ἐργαζόμενον, ἐπὶ τῷ κόπῳ. ἐπειδὴ δὲ ἑορτὴ κατέλαβε, τὸν βοῦν λύσαντες, τὴν δάμαλιν ἐκράτησαν τοῦ σφάξαι. Ἰδὼν δὲ ὁ βοῦς ἐμειδίασε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, ὦ Δάμαλις, διὰ τοῦτο ἤργεις, ἵνα ἄρτι σφαγῇ.

ADFABVLATIO.

Fabula docet otioso & desidi imminere pericula.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι τὸν ἀργοῦντα κίνδυνος μένει.

Venator meticulosus, & lignator. 178

LEonis indagans vestigia Venator, Lignatorem

Δειλὸς Κυνηγὸς καὶ Δρυοτόμος.

ΛΕόντος τινὸς ἴχνη ἐζήτει Κυνηγὸς, Δρυοτόμον δὲ ἐρω-

δὲ ἐρωτήσας εἰ οἶδεν ἴχνη Λέοντος, καὶ ποῦ κοιτάζει, ἔφη, ἐγὼ αὐτὸν τὸν Λέοντα ἤδη σοι δείξω. ὁ δὲ ὠχριάσας ἐκ τοῦ φόβου, καὶ τοὺς ὀδόντας συγκρούων εἶπεν. ἴχνη μόνα ζητῶ, οὐχὶ αὐτὸν τὸν λέοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τοὺς θρασεῖς καὶ δειλοὺς, ὁ λόγος ἐλέγχει, τοὺς τολμηροὺς ἐν τοῖς λόγοις μόνοις, καὶ οὐκ ἐν τοῖς ἔργοις.

torem rogauit an Leonis nosset vestigia & latibula: Respondit ille, & ipsum quoq; leonem si lubet, indicabo. Pallescens ille metu, & dentes collidens dixit. Vestigia tantum quæro, non ipsum leonem.

ADFABVLATIO.

Audaces & timidos taxat hac fabula, audaces quidem verbis, factis vero nequaquam.

Δέλφαξ καὶ Ἀλώπηξ.

ΟΝῳ τις ἐπιθεὶς αἶγα καὶ πρόβατον καὶ δέλφακα, ἤλαυνεν ὢν ἄστυ. τοῦ δὲ δέλφακος παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν κεκραγότος, Ἀλώπηξ ἀκούσασα ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν δι' ἣν τῶν λοιπῶν μεθ' ἡσυχίας φερομένων, μόνος αὐτὸς βοᾷ. ὑποτυχὼν δὲ εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε οὐ μάτην ὀδύρομαι. οἶδα γὰρ ὅτι τοῦ μὲν προβάτου ἔρια καὶ γάλα παρεχομένου, ὁ δεσπότης ἀπέχεται, ὁμοίως δὲ καὶ τῆς αἰγὸς, διὰ τοὺς τυροὺς καὶ τοὺς ἐρίφους· ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔχων εἰς ἄλλο τι χρήσεται, πάντως με θύσει.

Ἐπι-

Sus & Vulpes. 179

ASino imposita Capra, Oue & Sue in vrbem quidam tendebat. Suem vero per integram viam clamitantem cum audiisset Vulpes, caussam sciscitata est, cur cæteris inter vehendum tacitis, sola clamaret. At subiiciens ait, Ego vero non frustra lamentor. Scio enim ab Oue abstinere herum lac præbente, & vellus: pariter & ab Capra, propter caseos & hædulos. Me vero, qua in re vtatur alia ignorans, omnino necabit.

Ad-

ADFABVLATIO.

Non reprehendendi sunt ii, qui seipsos deflent, aduenturas sibi calamitates quum prauident.

Ἐπιμύθιον.

Οὐ μεμπτέοι εἰσὶν, οἱ ἑαυτοὺς ἀποκλαίοντες προορώμενοι τὰς μελλούσας αὐτοῖς ἐπέρχεσθαι συμφοράς.

Delphines & Scarus. 180

DElphines & Cœtus inuicem decertabāt. augescens verò eorum certamen, carus emergens conabatur dirimere. Cui è Delphinis vnus, longe nobis, ait, optabilius est mutuo concidere, quam te arbitrum & conciliatorem nancisci.

ADFABVLATIO.

Sic homines nonnulli vilissimi, cum tumultui inciderint, sibi quid esse videntur.

Δελφῖνες καὶ σκάρος.

ΔΕλφῖνες καὶ φάλαιναι πρὸς ἀλλήλους ἐμάχοντο· ἐπὶ πολὺ δὲ τῆς στάσεως αὐτῶν σφοδρυνομένης, σκάρος ἀναδῦσα, ἐπειρᾶτο αὐτοὺς διαλύειν. εἷς δέ τις τῶν δελφίνων ὑποτυχὼν ἔφη πρὸς αὐτὸν ἀλλ' ἡμῖν αἱρετώτερόν ἐστιν, ὑπ' ἀλλήλων διαφθαρῆναι, ἢ σοῦ διαλλάκτου τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων, οὐδενὸς ἄξιοι ὄντες, ἂν ταραχῆς λάβωνται δοκοῦσι τινὲς εἶναι.

Demades Rhetor. 181

DEmades Rhetor Athenis concionem habens, omnibus attente eum auscultantibus, rogauit vt sibi fabulam narrare permitterent. Quibus id concedentibus sic incepit. Ceres, Hirundo, & An-

Δημάδης ῥήτωρ.

ΔΗμάδης ὁ ῥήτωρ δημηγορῶν ποτὲ ἐν Ἀθήναις, ἐκείνων μὲν πάντῃ αὐτῷ προσεχόντων, ἐδεήθη αὐτῶν ὅπως ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ μῦθον εἰπεῖν; συγχωρησάντων δὲ αὐτῶν αὐτῷ, ἀρξάμενος ἔλεγε. Δήμητρα καὶ χελιδὼν καὶ ἔγχελυς

ἔγχελυς τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβάδιζον. γενομένων δὲ αὐτῶν κατά τινα ποταμὸν, ἡ μὲν χελιδὼν ἔπτη, ἡ δὲ ἔγχελυς κατέδυ. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐσιώπησεν. Ἐρομένων δὲ αὐτῶν, ἡ δὲ Δήμητρα τι πέπονθεν; ἔφη, κεχόλωται ὑμῖν, οἵτινες τὰ τῆς πόλεως ὑμῶν πράγματα ἐάσαντες, μῦθον ἀνέχεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ἀλόγιστοι, ὅσοι τῶν μὲν ἀναγκαίων ὀλιγωροῦσι, τὰ δὲ πρὸς ἡδονὴν μᾶλλον ἀκροῶνται.

& Anguilla eamdem profectæ viam, cum ad fluentum venissent, præteruolauit Hirundo, subnatauit Anguilla. Quę cum dixisset, tacuit. Rogantibus autem quid cum Cerere factum esset, fracta est, inquit, vobis, qui vrbis vestræ negotia omittẽtes, fabulam audire sustinetis.

ADFABVLATIO.

Sic ii desipientes sunt, qui neglectis necessariis, maxime delectantia audiunt.

Δρυοτόμοι καὶ Δρῦς.

Δρυοτόμοι δρῦν ἔσχιζον, οἱ δὲ ἐξ αὐτῆς σφῆνας ποιήσαντες ἔσχιζον. ἡ δὲ ἔφη, οὐ τοσοῦτον τὸν κόψαντα μὲ πέλεκυν μέμφομαι, ὅσον τοὺς ἐξ ἐμοῦ φύντας σφῆνας.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι δεινότερόν ἐστι λύπη, ὅταν τις ὑπὸ τῶν συγγενῶν πάσχει, ἢ παρὰ τῶν ἀλλοτρίων.

Lignatores & Quercus. 182

Qvercum conscindebant Lignatores factis ex ea cuneis. Illa verò dixit, Non tantum conscindentem me culpo securim, quantum cuneos qui ex me nati sunt.

ADFABVLATIO.

Grauiorẽ esse mœrorem, dum quis à propinquis quid mali patitur, quàm quum ab alienis.

Ἐλάτη καὶ Βάτος.

Abies & Rubus. 183

Ἐλάτη

Abies

Abies iactabunda Rubum sic est allocuta, In nulla re prodes. At ego in tectis & ædibus ædificandis vtilis sum. Cui Rubus respondit, ô Misella, securis & serra si meminisses quæ te exscindunt, deberes velle vt potius Rubus non Abies fieres.

ADFABVLATIO.

Præstantior sine metu paupertas, quam opes cum necessitate & contumelia.

Ἐλάτη καυχωμένη τῇ βάτῳ ἔλεγεν, σὺ οὐδενὶ οὐδὲ χρησιμεύεις, ὅτι ἐγὼ ἐν στέγεσι τε χρησιμεύω καὶ οἴκοις. ἡ δὲ βάτος ἔφη, ὦ ἐλεεινὴ εἰ μνησθείης τῶν πελεκέων καὶ πριόνων τῶν κοπτόντων σε, βάτος ἂν εἶχες θελήσειν γενέσθαι, οὐκ ἐλάτη.

Ἐπιμύθιον.

Κρείσσων πενία ἄφοβος, ἢ πλουσία μετ' ἀναγκῶν καὶ ἐπηρειῶν.

Cerua & Leo. 184

Siti vehementi cum vexaretur Cerua, ad fontem accessit. Inter potandum autem vmbram in aquis prospiciens suam, ob cornuum gauisa est magnitudinem & varietatem pedum tenuitate & imbecillitate offensa maximè. Dum sic cogitat, inopinam superueniens insequitur Leo: Illa in fugam versa longe illum præcessit. Cerui enim vires in pedibus sunt, Leonis in corde. Quandiu igitur nudum solum fuit, præcurrens seruata est. Vbi verò ad

Ἔλαφος καὶ Λέων.

Ἔλαφος δίψει συσχεθεῖσα παρεγένετο ἐπί τινα πηγήν. πιοῦσα δέ, ὡς, ἐθεάσατο τὴν ἑαυτῆς σκιὰν κατὰ τοῦ ὕδατος, ἐπὶ μὲν τοῖς κέρασιν ἠγάλλετο, ὁρῶσα τὸ μέγεθος καὶ τὴν ποικιλίαν: ἐπὶ δὲ τοῖς ποσὶ σφόδρα ἤχθετο, ὡς λεπτοῖς οὖσι καὶ ἀσθένεσιν. ἔτι δὲ αὐτῆς διανοουμένης, Λέων ἐπιφανεὶς ἐδίωκεν αὐτήν, κἀκείνη εἰς φυγὴν τραπεῖσα, κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ προεῖχε. ἀλκὴ γὰρ ἐλάφου ἐν τοῖς ποσί, λεόντων δὲ ἐν καρδίᾳ. Μέχρι μὲν οὖν ψιλὸν ἦν τὸ πεδίον, ἡ μὲν προθέουσα διεσώζετο. ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο κατὰ ὑλώδη τόπον, τηνι-

καῦτα

κοῖλα σπήλαια, ... καὶ τὰς κλάδους ... ἐφ' ὧν μὲν ... ἀπωλόμην.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω πολλάκις ἐν κινδύνοις, οἱ μὲν ὕποπτοι τῶν φίλων σωτῆρες γίνονται. οἱ δὲ σφόδρα ἐμπιστευθέντες, προδόται.

ro ad nemorosum locum deuenit, inibi accidit, vt cum implicatis arborum ramis cornibus effugere non posset, caperetur. Mox autem moritura seipsam sic alloquebatur. ô misella, quæ me proditura arbitrabar, ea seruauere, quibus verò maximè confisa sum, ea me perdidere.

ADFABVLATIO.

Sic in periculis, sæpe quos ex amicis suspectos habemus, ii nos seruant, quibus vero confidimus maxime, perdunt.

Ἑρμῆς καὶ γῆ.

Ζεὺς πλάσας ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἐκέλευσεν Ἑρμῆ ἀγαγεῖν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ δεῖξαι ὅθεν ὀρύσσοντες πλέον οἰήσωσιν· τοῦ δὲ τὸ προσταχθὲν ποιήσαντος, ἡ γῆ τὸ πρῶτον ἐκώλυεν. ὡς δὲ ὁ Ἑρμῆς ἠνάγκαζε, λέγων τὸν Δία προστεταχέναι, ἀλλ' ὀρυσσέτωσαν ὅσην βούλονται, στένοντες γὰρ αὐτὴν καὶ κλαίοντες ἀποδώσουσι.

Mercurius & Terra. 185

IVpiter hominem & fœminam cum finxisset, Mercurium iussit in terram deducere, iudicareque vbi effodientes multum reportarẽt. Mandata exequente Mercurio, Terra primò quidem impediit. vt verò Mercurius Iouem id mandasse inquiens coegit; fodiant, ait, licet, quantum libuerit; cum fletu enim & eiulatu id reddent.

Ἐπι- Adfa-

ADFABVLATIO.

In eos qui facile quidem mutuo accipiant, ægre vero reddunt sermo accommodus.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ῥαδίως μὲν δανειζομένους, μετὰ λύπης δὲ ἀποδιδόντας ὁ λόγος εὔκαιρος.

Vipera & Vulpes. 186

VIpera supra carduorum fascem in fluuium ferebatur. Vulpes eam animaduertēs, dignus, inquit naue nauclerus.

ADFABVLATIO.

In hominem improbum malas res adgredientem.

Ἔχις καὶ Ἀλώπηξ

Ἔχις ἐπὶ δεσμίας ἀκανθῶν εἴς τινα ποταμὸν ἐφέρετο, Ἀλώπηξ δὲ ταύτην θεασαμένη, ἄξιος τῆς νηὸς ὁ ναύκληρος.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἄνδρα πονηρὸν μοχθηροῖς πράγμασιν ἐπιχειρίσαντα.

Vipera & Lima. 187

IN officinam fabri ingressa Vipera, vnum ex reliquis instrumentum vt sibi cibum præberet quærebat. limam ergo adgressa vt sibi quid daret rogauit. quæ subiiciens. Heus tu demens es, inquit, a me quippiam consecuturam te arbitrata, quæ ab omnibus soleo nō dare sed accipere.

ADFABVLATIO.

Sermo notat stultos eos esse, qui ab auaris aliquid lucraturos se existimant.

Ἔχις καὶ Ῥίνη.

Ἔχις εἰσελθὼν εἰς χαλκουργοῦ ἐργαστήριον, ἓν τῶν σκευῶν τῶν ὄντων, ἐζήτει φαγεῖν. ἧκεν οὖν πρὸς τὴν ῥίνην. καὶ αὐτὴν παρεκάλει δοῦναι αὐτῷ τι. ἡ δὲ ὑποτυχοῦσα εἶπεν. ἀλλ' εὐήθης εἶ, παρ' ἐμοῦ τι ἀποίσεσθαι οἰόμενος, ἥτις οὐ διδόναι, ἀλλὰ λαμβάνειν παρὰ πάντων εἴωθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι μάταιοί εἰσιν οἱ παρὰ φιλαργύρων τι κερδαίνειν προσδοκῶντες.

Vipera Ἔχις

Ἔχις καὶ Ὕδρος.

Ἔχις φοιτῶν ἐπί τινα κρήνην ἔπινεν. ὁ δὲ ἐνταῦθα οἰκῶν ὕδρος ἐκώλυεν αὐτὸν, ἀγανακτῶν εἴγε μὴ ἀρκεῖται τῇ ἰδίᾳ νομῇ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ δίαιταν ἀφικνεῖται. ἀεὶ δὲ τῆς φιλονεικίας αὐξανομένης, συνέθεντο ὅπως εἰς μάχην ἀλλήλοις καταστῶσιν. καὶ τοῦ νικῶντος ἥτε γῆς καὶ τοῦ ὕδατος νομὴ γένηται. ταξάντων δὲ αὐτῶν προθεσμίαν, οἱ βάτραχοι διὰ μῖσος τοῦ ὕδρου, παραγενόμενοι πρὸς τὸν ἔχιν, παρεθάρσυνον αὐτὸν ἐπαγγελλόμενοι καὶ αὐτοὶ συμμαχήσειν αὐτῷ. ἐνστάσης δὲ τῆς μάχης, ὁ μὲν ἔχις πρὸς τὸν ὕδρον ἐπολέμει, οἱ δὲ βάτραχοι μηδὲν περαιτέρω δρᾷν δυνάμενοι μεγάλα ἐκεκράγεσαν. καὶ ὁ ἔχις νικήσας, ᾐτιᾶτο εἴ γε συμμαχήσειν αὐτῷ ὑποσχόμενοι, παρὰ τὴν μάχην οὐ παρεγένοντο. οἱ δὲ ἔφασαν πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' εὖ ἴσθι ὦ οὗτος, ὅτι ἡ ἡμετέρα συμμαχία οὐ χειρῶν δεῖ, διὰ δὲ φωνῆς συνέστηκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἔνθα χειρῶν χρεία ἐστὶν, ἡ διὰ λόγων βοήθεια οὐδὲν λυσιτελεῖ.

Ζεὺς

Vipera & Serpens. 188

VIpera ad fontem accedens potabat. Id hydrus loci illius incola vetabat. increpans quod priuato pastu non contenta, ad suam accederet mansionem augescente verò contentione, præliari decernunt ea lege, vt victori & telluris & aquæ ius cederet. Statuto igitur (prœlii) tempore, Ranæ hydri odio ad Viperam veniunt, animumque ei, pollicitæ se socias fore prœlii, addunt. ingruente iam prælio Vipera cum hydro congreditur, Ranæ nihil vltra præstare cum possent, ingens vociferatæ sunt: victrix Vipera ranas, quod se socias pollicitæ, pugnæ non interfuissent, obiurgat. illæ, sed heus tu, aiunt, scito societatem & auxilium nostrum manibus non indigere, sed voce constitisse.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio auxilium quod à verbis est, nihil prodesse vbi manibus opus.

Q Iupi-

Iupiter & Vulpes. 189 Ζεὺς καὶ Ἀλώπηξ.

Verſutiam & prudentiam Vulpis admiratus Iupiter, imperium ei in cæteras feras tradidit. ſcire autem cupiens an mutata mente, commutaſſet etiam tenacitatem, in lectica dum vehitur Vulpes crabronem ante oculos demiſit. illa continere ſeſe non potis, è lectica deſiliens præteruolantem turpiter comprehendere conata eſt. Iupiter verò ei, ſuccenſens, priori rurſus reddidit ordini.

ADFABVLATIO.

Improbi hominum et

iamſi

Ζεὺς ἀγασσάμενος ἀλώπεκος τὸ συνετὸν τῶν φρενῶν, καὶ τὸ ποικίλον, τὸ βασίλειον αὐτῇ τῶν ἀλόγων ζώων ἐνεχείρισεν. βουλόμενος δὲ γνῶναι, εἰ τὴν ψυχὴν μεταλλάξασα, καὶ τὴν γλισχρότητα μετεβάλλετο, φερομένης αὐτῆς ἐν φορείῳ, κάνθαρον παρὰ τὴν ὄψιν ἀφῆκεν, ἡ δὲ ἀντίσχειν μὴ δυναμένη, ἐπειδὴ περιίπτατο, τοῦ φορείου ἀναπηδήσασα, ἀκόσμως συλλαβεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀποκατέστησεν.

Ἐπιμύθιον.

Οἱ

Οἱ φαῦλοι τῶν ἀνθρώπων, κἂν τὰ προσχήματα λαμπρότερα ἀναλάβωσιν, οὐ μετατίθενται τὴν φύσιν.

Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων.

Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων περὶ τοξείας ἤριζοντο. τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος ἐκτείναντος τὸ τόξον καὶ τοῦ βέλους ἀφέντος, ὁ Ζεὺς τοσοῦτον διέβη ὅσον Ἀπόλλων ἐτόξευσεν.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι πρὸς τὸ ἐκείνων μὴ ἐφικνεῖσθαι, καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Κολοιὸς καὶ ὄρνεις.

Ζεὺς βουλόμενος βασιλέα ὀρνέων καταστῆσαι, προθεσμίαν αὐτοῖς ἔταξεν, ἐν ᾗ παραγενήσονται πρὸς αὐτόν. ὁ Κολοιὸς δὲ συνειδὼς ἑαυτῷ δυσμορφίαν, περιάγων τὰ ἀποπίπτοντα τῶν ὀρνέων πτερὰ ἐλ[illegible]ανεν, καὶ ἑαυτῷ προσῆπτεν. ὡς δὲ ἐνέστη ἡ ἡμέρα ποικίλος γενόμενος ἧκε πρὸς τὸν Δία. μέλλοντος δὲ τοῦ Διὸς διὰ τὴν εὐπρέπειαν βασιλέα αὐτὸν

iamsi dignitates illustres nacti sint, naturam non mutant tamen.

Iupiter & Apollo. 190

IVpiter & Apollo de iaculandi arte litigabant. Apolline vero arcum intendente sagittamque emittente, Iupiter tantum aberrauit, quãtum ille est iaculatus bene.

ADFABVLATIO.

Sic qui cum præstantioribus contendunt, præterquam quod non assequuntur, eos, risum pariunt sibi.

Graculus & aues. 191

IVpiter Auibus regem daturus, diem qua singulæ conuenirent, præscripsit: Graculus suæ sibi conscius deformitatis, circumuagatus pennas aliarum auium decisiuas colligens, sibi adaptauit, Præfinita itaq; die ingruente, versicolor factus, ad Iouem venit. qui cum ob formæ decorem, regem cũ designaturus videretur

cæteræ aues indignatæ circumſtetere, ſingulæq; proprias dempſere pennas. ſicq; accidit ipſi, vt denudatus graculus fieret.

ADFABVLATIO.

Sic hominum nonnulli in alienis pecuniis ſuperbire videntur, repetitis verò illis pecuniis, quales prius fuerant, denuò apparent.

αὐτὸν χειροτονῆσαι, τὰ ὄρνεα ἀγανακτήσαντα περιέστη, καὶ ἕκαστον τὸ ἴδιον πτερὸν ἀφείλετο. καὶ οὕτως συνέβη αὐτῷ ἀπογυμνωθέντι κολοιῷ γενέσθαι.

Επιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι, ἐν ἀλλοτρίοις χρήμασιν ἐγκαυχώμενοι, δοκοῦσιν αὐχεῖν. ἐπειδὰν δὲ ταῦτα ἀπαιτηθῶσιν, ὁποῖοι τὸ πρότερον ἦσαν εὑρίσκονται.

Iupiter & Serpens. 192

Ζεὺς καὶ Ὄφις.

Nuptias celebranti Ioui animalia quælibet munera, quæque pro viribus adferebant. Serpens igitur roſam legit, illamq; ore geſtans aſcendit.

Τοῦ Διὸς γάμον ποιοῦντος πάντα τὰ ζῶα ἀπήνεγκαν δῶρα ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν. Ὄφις δὲ ἕρπων, ῥόδον λαβὼν ἐν τῷ στόματι ἀνέβη. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς εἶπε,

τῷ

τῶν ἄλλων πάντων τὰ δῶρα λαμβάνω, ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ στόματος οὐ λαμβάνω.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πονηρῶν αἱ χάριτες φοβεραί εἰσιν.

Ζεὺς Προμηθεὺς Ἀθηνᾶ καὶ Μῶμος.

Ζεὺς καὶ Προμηθεὺς καὶ Ἀθηνᾶ κατασκευάσαντες, Ζεὺς μὲν ταῦρον Προμηθεὺς ἄνθρωπον, Ἀθηνᾶ δὲ οἶκον, κριτὴν εἵλοντο τὸν Μῶμον, ὁ δὲ φθονήσας τοῖς δημιουργήμασι, ἀρξάμενος ἔλεγε τὸν Δία ἡμαρτηκέναι, τοῦ ταύρου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῖς κέρασι μὴ θέντα, ἵνα βλέπει ποῦ τύπτει. τὸν δὲ Προμηθέα, διότι τοῦ ἀνθρώπου τὰς φρένας ἔξωθεν οὐ κατεκρέμασεν, ἵνα μὴ λανθάνωσιν οἱ πονηροί, φανερῶν δὲ ἐπὶ ἕκαστον ὧν χεῖαν εἶχε. τρίτον δὲ ἔλεγεν ὡς ἔδει τὴν Ἀθηνᾶν ἐν τῷ οἴκῳ τροχοὺς ἀποθῆναι, ἵνα ἐάν πονηρῷ τις παροικισθῇ γείτονι ῥᾳδίως καταβαίνει. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βασκανίᾳ, τοῦ ὀλύμπου αὐτὸν ἐξέβαλε.

Ἐπι-

dit. Quē Iupiter animaduertens, cæterorū inquit munera accipio, ab ore verò tuo nequaquā accipio.

ADFABVLATIO.

Malorum gratia metui debent.

Iupiter, Prometheus, Minerua, & Momus. 193

IVpiter Prometheus & Minerua cum efformaſſent, Iupiter quidem Taurum, Prometheus hominē, Minerua domum, iudicem delegere Momum, qui opificia reprehendens, dixit erraſſe Iouem, Tauri oculos in ſummis cornib. non collocantem, vt vbi feriret videre poſſet. Prometheum vero, quod hominis præcordia foras non appendiſſet, vt occultarentur minime mali, manifeſtaq; fierent ſingula, quorum receſſus habent & latibula. Tertiò verò dixit oportuiſſe Mineruam rotas ædibus ſuppoſuiſſe, vt ſi quis forte malo cohabitaret vicino, facile diſcedere poſſet. Iupiter autem ei iſtā ob inuidiā offenſus, ex olympo eiecit.

 Adfa-

ADFABVLATIO.

Nihil adeò perfectum est, quod reprehensionem non admittat.

Επιμύθιον.

Ο λόγος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν οὕτως ἐνάρετόν ἐστι, ὃ μὴ ψόγον ἐπιδέχεται.

Hercules & Plutus. 194

HErcules inter Deos receptus, & apud Iouem epulatus, Deorum vnumquemque comitate multa amplexus est. tandem verò ingredientem Plutum humi defixis oculis auersatus est. factum admiratus Iupiter caussam percunctatus est, cur omnibus Diis officiose salutatis, solum despiceret Plutum. Cui ille, ideo illum aduersor, quod quandiu inter homines fuimus, eum vt maximè animaduerti cum malis esse conuersatum.

ADFABVLATIO.

Sic multi propria infœlices impudentia, caussam in Numen referunt.

Ηρακλῆς καὶ Πλοῦτος.

ΗΡακλῆς ὁ θεωθεὶς καὶ παρὰ τῷ Διὶ ἑστιώμενος, ἕνα ἕκαστον τῶν θεῶν μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης ἠσπάζετο. καὶ δὴ τελευταίου εἰσελθόντος τοῦ Πλούτου, κατὰ τοῦ ἐδάφους κύψας ἀπεστρέψατο αὐτόν. ὁ δὲ Ζεὺς θαυμάσας τὸ γεγονὸς, ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τὴν αἰτίαν, δι' ἧς πάντας τοὺς δαίμονας ἀσμένως προσαγορεύσας, μόνον τὸν Πλοῦτον ὑποβλέπεται. ὁ δὲ εἶπεν ἀλλ' ἔγωγε διὰ τοῦτο αὐτὸν ὑποβλέπομαι, ὅτι παρ' ὃν καιρὸν ἐν ἀνθρώποις ἦμεν, ἑώρων αὐτὸν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τοῖς πονηροῖς συνόντα.

Επιμύθιον.

Οὕτω πολλοὶ διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀβουλίαν, δυστυχοῦντες τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸ θεῖον ἀναφέρουσι.

Medicus imperitus. 195

MEdicus imperitus ægrotũ visitans, cæteris nihil periculi esse adfir-

Ιατρὸς ἄτεχνος.

ΙΑτρὸς ἦν ἄτεχνος. οὗτος ἀῤῥώστῳ παρακολουθῶν, πάν-

πάντων ἰατρῶν λεγόντων αὐτῷ μὴ κινδυνεύειν, ἀλλὰ χρονήσειν ἐν τῇ νόσῳ, οὗτος μόνος ἔφη αὐτῷ πάντα τὰ αὐτοῦ ἑτοιμάσαι, τὴν αὔριον γὰρ οὐχ ὑπερβήσει. ταῦτα εἰπὼν ὑπεχώρησε. μετὰ χρόνον δέ τινα ἀναστὰς ὁ νοσῶν προῆλθεν ὠχρὸς καὶ μόλις ὤν. ὁ δὲ ἰατρὸς ἐκεῖνος συναντήσας αὐτῷ, χαῖρε ἔφη, πῶς ἔχουσιν οἱ κάτω; κἀκεῖνοι, εἶπεν, ἠρεμοῦσι, πιόντες τὸ τῆς λήθης ὕδωρ. πρὸ ὀλίγου δὲ, ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἅδης, δεινὸν ἠπείλουν τοὺς ἰατροὺς πάντας, ὅτι τοὺς νοσοῦντας οὐκ ἐῶσιν ἀποθνήσκειν. καὶ κατεγράφοντο πάντας. ἔμελλον δὲ καὶ σὲ γράψαι, ἀλλ' ἐγὼ προπεσὼν αὐτοῖς, καὶ δυσωπήσας, ἐξωμοσάμην αὐτοῖς μὴ ἀληθῆ ἰατρὸν εἶναί σε, ἀλλὰ μάτην διεβλήθης.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τοὺς ἀπαιδεύτους καὶ ἀμαθεῖς καὶ κομψολόγους ἰατροὺς ὁ παρὼν μῦθος ἐλέγχει καὶ στηλιτεύει.

firmantibus ſed tantum diuturniorem fore morbum, cum ſolus ſua ordinaret omnia monebat, craſtinam enim non ſuper uicturũ; quæ vbi dixiſſet, abiit. Paulò poſt è morbo ſurrexit æger, ſed plane pallidus, & vix viuens. Medicus obuiam factus, ſalue inquit quomodo ſe habent ii qui infra degunt? Quieſcunt, reſpondit, Lethes aquam potantes. Nuper verò Mors & Pluto graue quid medicis minitati ſunt, quod ægrotos mori non ſinerent: ſinguloſq; cõſcripſerant. Erātq; in eo vt te quoq; conſcriberent. Ego verò iis aduolutus, excuſanſq; iuraui ipſis verum te medicũ non eſſe, ſed falſo calumniatũ.

ADFABVLATIO.

Arguit hac fabula & notat medicos imperitos, & ignaros, & loquaciores.

Ἵππος.

Γέρων ἵππος ἐπράθη πρὸς τὸ ἀλήθειν. ζευχθεὶς δὲ ἐν τῷ μύλωνι, στενάξων εἶπεν, ἐκ ποίων δρόμων εἰς οἵους καμπτῆρας ἦλθον!

Ἐπι-

Equus. 196

SEnex equus ad molendum diuenditus eſt; alligatus igitur ad molam lugens dixit, è quibus curſib. ad quos deueni flexus?

Ad-

ADFABVLATIO.

Non nimium extolli propter vigorem aut gloriæ magnitudinem oportere. Multis enim senectus in laboribus consumta est.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι μὴ λίαν ἐπαίρεσθαί τις πρὸς τὸ τῆς ἀκμῆς ἢ τῆς δόξης δυνατόν. πολλοῖς γὰρ τὸ γῆρας ἐν κόποις ἀνηλώθη.

Equus, Bos, Canis & Homo. 197

Equus, bos & canis frigore pressi, venere in hominis cuiusdam ædes. Qui excipiens eos accenso foco fouit. Equo quidẽ hordeum obtulit, boui paleas, cani verò quæ è mensa, dedit. Quam ob hospitalitatẽ gratias reddidere ipsi, partiti vitæ suę tempus, eiq. gratificati. Equus primos annos largitus est. ideò præcipiti mẽte & superba vnusquisque est. Medios verò post hũc annos Taurus. Ideo laboriosus & sedulus est, diuitias cumulans. Tertiò vltimos annos canis. Ideo senex quilibet morosus est. dantemq; victũ amat tantummodo, blanditur assentiturque. non dantibus verò allatrat, & insultat.

Ad-

Ἵππος, Βοῦς, Κύων καὶ Ἄνθρωπος.

Ἵππος καὶ Βοῦς καὶ Κύων ὑπὸ ψύχους στενούμενοι, ἦλθον εἰς ἀνθρώπου τινὸς οἰκίαν. ὁ δὲ δεξάμενος αὐτοὺς, καὶ πῦρ ἀνάψας, ἔθαλψε. καὶ τῷ μὲν ἵππῳ κριθὰς παρετίθει. τῷ δὲ ταύρῳ ἄχυρα. τῷ δὲ Κυνὶ, τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐδίδου. Διὰ δὲ τὴν τοιαύτην φιλοξενίαν, ἀντημείψαντο αὐτῷ χάριτας, μερίσαντες καὶ χαρισάμενοι αὐτῷ τῶν ἐτῶν ἐφ' ὧν ἔζον. καὶ ὁ μὲν ἵππος εὐθὺς τοὺς πρώτους χρόνους διὰ τοῦτο ἕκαστος θερμὸς καὶ γαῦρος ἐστὶ τῇ γνώμῃ. ὁ δὲ βοῦς μετ' αὐτὸν τοὺς μέσους χρόνους. διὰ τοῦτο μοχθηρὸς καὶ φιλεργός ἐστι πλοῦτον ἀθροίζων. Τρίτον δὲ ὁ κύων τοὺς τελευταίους χρόνους, διὰ τοῦτο πᾶς γηράσκων, δύσκολός ἐστι τῇ γνώμῃ. καὶ τὸν διδόντα μόνον τροφὴν ἀγαπᾷ, καὶ σείει καὶ ἐπιχαίρει. τοῖς δὲ μὴ διδοῦσι καθυλακτεῖ καὶ καθάπτεται.

Ἐπι-

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τινὲς τῶν ἀνθρώπων φαῦλοι ὄντες καὶ κακοὶ, ἐκεῖνοι εἰώθασι φιλεῖν τοὺς διατρέφοντας αὐτούς.

ADFABVLATIO.

Sic homines viles & mali solent, nutrientes amare.

Ἵππος, καὶ Ἱπποκόμος.

Equus & Equiſo. 198

Κριθὴν τὴν τοῦ ἵππου ὁ ἱπποκόμος κλέπτων καὶ πωλῶν, τὸν ἵππον ἔτριβε καὶ ἐκτένιζε πάσας ἡμέρας, ἔφη δὲ ὁ ἵππος. εἰ θέλεις ἀληθῶς καλὸν εἶναί με, τὴν κριθὴν τὴν τρέφουσάν με μὴ πώλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οἱ πλεονέκται τοῖς πιθανοῖς λόγοις, καὶ ταῖς κολακείαις, τοὺς πένητας δελεάζονται, καὶ ἀποστεροῦσι αὐτοὺς καὶ τῆς ἀναγκαίας χρείας.

Hordeum Equi ſubreptum diuendens Equiſo, fricabat ſingulis diebus Equum, & comebat: Cui Equus, ſi me vere pulchrum eſſe cupis hordeum, quo nutrior, ne vendideris.

ADFABVLATIO.

Auari probabilibus rationibus & adulationibus inopes ineſcant, priuantq; eos etiam neceſſariis rebus.

Κάμηλος, Ἔλεφας, καὶ Πίθηκος.

Camelus, Elephas, & Simia. 199

Τῶν ἀλόγων ζώων βουλομένων βασιλέα ἑαυτῶν ἑλέσθαι τινὰ, κάμηλος καὶ ἔλεφας καταστάντες ἐφιλονείκουν, καὶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ διὰ τὴν ἰσχὺν ἐλπίζοντες πάντων προκρίνεσθαι. πίθηκος δὲ ἔφη ἀμφοτέρους ἀνεπιτηδείους εἶναι· τὴν

Cum de rege è ſuis eligendo agerent Bruta, Camelus & Elephas, oppoſiti ſibi æmulabantur, præpoſitum ſe iri ſperantes ob corporis molē & robur. Simia vtroſque ineptos regno eſſe dixit, quod Camelus quidem bilem

bilem aduersus iniustos non haberet. Elephas vero si regnaret, metus esset ne nobis insidiarentur porcelli.

ADFABVLATIO.

Res vel maxima vel leuissimam ob causam à proposito impediuntur.

ναι. τὴν μὲν κάμηλον, διότι χολὸν οὐκ ἔχει κατὰ τῶν ἀδικούντων τὸν δὲ ἐλέφαντα, ὅτι δέος ἐστὶ μὴ αὐτοῦ βασιλεύοντος χοιρίδια ἡμῖν ἐπιτίθενται.

Επιμύθιον.

Οτι τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων διὰ μικρὰν αἰτίαν τοῦ προσδοκωμένου κωλύονται.

Camelus & Iupiter. 200

Κάμηλος καὶ Ζεύς.

CAmelus cornibus superbientem intuitus Taurum, inuidens voluit paria nancisci. Ideo ad Iouem profectus, vt cornua largiretur orabat. cui iratus Iupiter, quod corporis mole non contentus & robore superflua etiam postu-

Κάμηλος θεασαμένη ταῦρον ἐπὶ κέρασιν ἀγαλλόμενον, φθονήσασα αὐτῷ, ἐβουλήθη καὶ αὐτὴ τῶν ἴσων ἐφικέσθαι. διόπερ παραγενομένη πρὸς τὸν Δία, τούτου ἐδεήθη ὅπως αὐτῇ κέρατα προσνείμῃ. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, εἴγε μὴ ἀρκεῖται τῷ μεγέ-

μεγέθει τοῦ σώματος καὶ τῇ ἰσχύϊ, ἀλλὰ προσέτι ἐπιθυμεῖ. οὐ μόνον αὐτῇ κέρατα οὐ προσέθηκεν, ἀλλὰ καὶ μέρος τῶν ὤτων ἀφείλετο.

Ἐπιμύθιον.

Πολλοὶ διὰ πλεονεξίαν τοῖς ἄλλοις φθονοῦντες, λανθάνουσι καὶ τῶν ἰδίων στερούμενοι.

Κάνθαροι δύο.

Ἐν τινι νησιδίῳ ταῦρος ἐνέμετο. τῷ δὲ τούτου κόπρῳ κάνθαροι ἐτρέφοντο. διὸ καὶ δὴ τοῦ χειμῶνος ἐφισταμένου, ὁ εἷς ἔλεγε πρὸς τὸν ἄλλον, ὡς ἄρα βούλοιτο εἰς τὴν ἤπειρον διαπτῆναι, ἵνα ἐκείνῳ μόνῳ ὄντι ἱκανὴ ἡ τροφὴ γένηται. ἔλεγε δὲ ὅτι ἐὰν πολλὴν, εὕρῃ τὴν νομὴν καὶ αὐτῷ οἴσειν παραγενόμενος. δὲ εἰς τὴν χέρσον, καὶ καταλαβὼν μὲν πολλὴν κόπρον ὑγρὰν δὲ μένων ἐνταῦθα ἐτρέφετο. τοῦ δὲ χειμῶνος διελθόντος, πάλιν εἰς τὴν νῆσον διέπτη. ὁ δὲ ἕτερος θεασάμενος αὐτὸν λιπαρὸν, ᾐτιᾶτο αὐτὸν διότι ὑποσχόμενος αὐτῷ οὐδὲν ἐκόμισεν. ὁ δὲ εἶπεν, μὴ ἐμὲ μέμφου, τὴν δὲ φύσιν τοῦ τόπου. ἐκεῖθεν γὰρ τρέφεσθαι μὲν οἷόν τε, φέρεσθαι δὲ οὐδέν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος εὔκαιρος πρὸς τοὺς διὰ φθόνου κρείττοσι ἁμιλλωμένους, εἶτα οὐκ τούτου σφαλλομένους. Καρύα.

postularet, nõ solum cornua non addidit, sed & aurium particulam dempsit.

ADFABVLATIO.

Multi præ auaritia aliis inuidentes etiam propriis nescientes bonis priuantur.

Canthari duo. 201

IN insula pascebat Taurus. cuius stercore Canthari duo nutriebantur. Hyeme aduentante eorũ vnus alteri velle se dixit in continentem transuolare, vt illi soli sufficiens esset cibus; addidit & illud, se, copiosam si reperiret escã, allaturum ipsi Vbi vero in continentem venit, multa quidem inibi reperta esca sed madida, ibidem commoratus nutriebatur Preterita hyeme in insulã reuolauit. Quem alter pinguem intuitus, obiurgauit quod pollicitus nihil attulisset; At ille ne me accuses, inquit, sed naturam loci nutriri enim ibi licet, non efferre quidpiam.

ADFABVLATIO.

Accommodus sermo in eos qui per inuidiam cum maioribus certantes, ideò postea decipiuntur. Nux.

Nux. 201

NVx viæ insita fructus ferebat plurimum. Viatores eam saxis & lapidibus propter iuglandes dilacerabant. Illa miserabiliter dixit. Me miserum, quia quos meo delecto fructu; ab iis graues recipio gratias.

ADFABVLATIO.

Ingratos & maleficos homines qui pro bonis mala, regerunt, hæc notat fabula.

Καρύα.

ΚΑρύα τις ἐν ὁδῷ ἱσταμένη, καρπὸν ἔφερε πολύν. οἱ δὲ παροδῖται, λίθοις καὶ βάκλοις κατέκλων διὰ τὰ κάρυα. ἡ δὲ οἰκτρὸν ἔφη, ὦ ἀθλία ἐγώ, ὅτι οὓς τῷ καρπῷ μου εὐφραίνω, ὑπὸ τούτων δεινὰς ἀντιλαμβάνω χάριτας.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακούργους, τοὺς ἀντὶ ἀγαθῶν κακὰ ἀντιδόντας, ὁ μῦθος ἐλέγχει.

Turdus. 203

TVrdus in myrteto pascens, fructus dulcedine detentus non discedebat Auceps cum amore loci detentum obseruans cepit: cum vero iam mactari deberet, misellus ait ego, qui propter escæ dulcedinem vita priuor.

ADFABVLATIO.

In gulosum hominem qui ob mollitiem periit, sermo accommodus.

Κίχλα.

ΕΝ τινι μυρσινῶνι κίχλα ἐνέμετο. διὰ δὲ τὴν γλυκύτητα τοῦ καρποῦ οὐκ ἀφίστατο. ἰξευτὴς δὲ παρατηρησάμενος ἐμφιλοχωροῦσαν, συνέλαβε. καὶ δὴ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, ἔφη, δειλαία εἰμί, ἥτις διὰ τροφῆς γλυκύτητα ζωῆς στερίσκομαι.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἄνδρα ἄσωτον, δι' ἡδυπάθειαν ἀπολωλότα, ὁ λόγος εὔκαιρος.

Monedula & Vulpes. 204

Κολοιὸς καὶ Ἀλώπηξ.

Mo- Κολοι-

Κολοιὸς λιμώττων ἐπί τινος συκῆς ἐκάθιζεν. εὑρὼν δὲ τοὺς ὀλύνθους μηδέπω πεπείρους, προσέμενεν ὡς σῦκα γίνωνται. ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν ἐγχρονίζοντα, καὶ τὴν αἰτίαν μαθοῦσα, ἔφη πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ πεπλάνησαι ὦ οὗτος ἐλπίδι προσέχων, ἥτις βουκολεῖν μὲν οἶδεν, τρέφειν δὲ οὐδαμῶς.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἄνδρα ἐν φιλονεικίαις φρεναπατώμενον ὁ λόγος εὔκαιρος.

Monedula esuriens in ficu dormiebat. grossos autem nondum maturos reperiens, dum ficus fierent, expectabat. immorantem eam intuita Vulpes caussamque edocta, falleris, ait, ô ipsa, spei inhærens quæ pascere quidem scit, nutrire vero nescit.

ADFABVLATIO.

In hominem pertinacia deceptum, hæc opportuna est oratio.

Κολοιὸς καὶ Κόρακες.

Κολοιὸς μεγέθει τῶν ἄλλων διαφέρων, ὑπερφρονήσας τοὺς ὁμοφύλους, παρεγένετο πρὸς τοὺς κόρακας, καὶ τούτοις ἠξίου συνδιαιτᾶσθαι. οἱ δὲ ἀγνοοῦντες αὐτοῦ τὸ εἶδος καὶ τὴν φωνὴν, παίοντες αὐτὸν ἐξέβαλον. καὶ ὃς ἀπελαθεὶς ἀπ' αὐτῶν, ἧκε πάλιν πρὸς τοὺς κολοιούς. οἱ δὲ ἀγανακτοῦντες ἐπὶ τῇ ὕβρει, οὐ προσεδέξαντο αὐτόν. οὕτω τε συνέβη αὐτὸν τῆς ἐξ ἀμφοτέρων διαίτης στερηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τὰς πατρίδας ἀπολιπόντες,

Monedula & Corui. 205

Monedula corporis magnitudine cæteris præstantior, proprium despiciens genus, ad coruos secessit, rogauitque vt cum iis conuersaretur. Illi formam & vocem auis non noscentes, verberibus eiecere. expulsa ab iis ad monedulas reuertitur; quæ ob iniuriam illatam indignãtes, non suscepere: sicque factum est vt vtrorumque conuictu priuaretur.

ADFABVLATIO.

Sic & hominum nonnulli patri-

patriam deserentes, & alienas oras præferentes quod veluti peregrini cum ciuibus non viuant, ne in vna quidem bene excipiuntur.

πόντες, καὶ τὰς ἀλλοδαπὰς προκρίνοντες, διὰ τὸ ὡς ξένους μὴ συμπολιτεύεσθαι, οὔτε ἐς μίαν εὐδοκιμοῦσιν.

Venter & Pedes. 206

VEnter & pedes de viribus litigabãt. Subinde autem subiicientibus pedibus tantum se viribus præcellere, vt ventrem etiam ipsum gestarent, subiicit venter, sed, ô isti, nisi vobis cibum præberem, ne vos quidem gestare valeretis.

ADFABVLATIO.

Sic & in exercitibus multitudinem nihil esse nisi duces sapiant optimè.

Κοιλία καὶ Πόδες.

ΚΟιλία καὶ πόδες περὶ δυνάμεως ἤριζον: παρ' ἕκαστα δὲ τῶν ποδῶν λεγόντων, ὅτι τοσοῦτον προέχουσι τῇ ἰσχύϊ, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα βαστάζειν, ἐκείνη ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ὦ οὗτοι, ἐὰν μὴ τροφὴν ἐγὼ ὑμῖν παρέχοιμι, οὐδὲ ὑμεῖς βαστάζειν δυνήσεσθε.

Επιμύθιον.

Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν στρατευμάτων, μηδὲν εἶναι τὸ πλῆθος, ἐὰν μὴ οἱ στρατηγοὶ ἄριστα φρονῶσιν.

Graculus & Pastor. 207

AQuila in altum deuolans saxum, agnum rapuit. Graculus eam intuitus, ex æmulatione voluit imitari. Impetu igitur multo in arietem irruit. Implicitis vero in pecudis villis pedibus, eximi cum non posset,

Κολοιὸς καὶ Ποιμήν.

ΑΕτὸς καταπτὰς ἐπὶ τινος ὑψηλῆς πέτρας ἄρνα ἥρπασε. Κολοιὸς δὲ τοῦτον θεασάμενος, διὰ ζῆλον τοῦτον μιμήσασθαι ἠθέλησε. καὶ δὴ καθεὶς ἑαυτὸν μετὰ πολλοῦ ῥοίζου, ἐπὶ κριὸν ἠνέχθη. ἐμπαρέντων δὲ αὐτοῦ τῶν ὀνύχων τοῖς ἐκείνου μαλλοῖς, ἐξαρθῆναι μὴ δυνάμενος,

νέμενος, ἐπτερύσσετο ἕως οὗ ὁ ποιμὴν τὸ γεγονὸς αἰσθανόμενος, προσδραμὼν συνέλαβεν αὐτόν. καὶ περικόψας αὐτοῦ τὰ ἐξώπτερα, ὡς ἑσπέρα κατέλαβεν, τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ἐκόμισε. Τῶν δὲ πυνθανομένων τί ἢ τὸ ὀρνέον ἔφη, ὡς μὲν ἐγὼ σαφῶς οἶδα, κολοιός, ὡς δὲ αὐτὸς βούλεται, ἀετός.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως ὁ πρὸς τοὺς ὑπερέχοντας ἁμιλλᾷ, πρὸς τὸ μηδὲν ἀνύειν, καὶ ἐν ταῖς συμφοραῖς κτᾶται γέλωτα.

Κόραξ καὶ Ἀλώπηξ.

Κόραξ

fet, tandiu motitauit alas, donec quod accidisset subolens Pastor eum cœpit: & præcisis pennis grandioribus, vt vesper ingruit, filiis domum detulit. Queis interrogantibus quid hoc volucris esset, vt ego quidem, respondit, optimè scio, Graculus est: vt verò vult, Aquila.

ADFABVLATIO.

Qui cum potentioribus confert se, prater quam quod perfecit nihil, ludibrio & deridiculo est.

Coruus & Vulpes. 108

Cor-

Coruus rapta carne in aliqua residebat arbore, Vulpes eum intuita, cupiensq; carnem auferre, stans laudabat eum vt magnum & decorum; aiens insuper ipsi imperium in cæteras aues deberi maxime, foreque illud omnino, si vocem haberet. At ille demissa carne, clamorem edidit maximũ hæc adcurrens ait. Si tibi mens esset neutiquam ad regnũ deesset quidpiam.

ADFABVLATIO.

Nemo ob adulatores superbiat.

Κόραξ κρέας ἁρπάσας ἐπί τινος δένδρου ἐκάθισεν. Ἀλώπηξ δὲ τοῦτον θεασαμένη, βουλομένη δὲ καὶ τοῦ κρέως ἁρπάσαι, στᾶσα δὲ ἐπῄνει αὐτὸν ὡς εὐμεγέθη τε καὶ καλόν. λέγουσα καὶ ὅτι πρέπει μάλιστα αὐτὸν τῶν ὀρνέων βασιλεύειν. καὶ τοῦτο πάντως ἂν γένοιτο εἰ φωνὴν εἶχεν. ὁ δὲ βαλὼν τὸ κρέας, μεγάλα ἔκραγεν. ἐκείνη δὲ προσδραμοῦσα ἔφη, ὦ κόραξ εἰ καὶ φρένας εἶχες, οὐδὲν ἐδέησέν σοι εἰς τὸ βασιλεύειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οὐ δεῖ τινα ὑπὸ τῶν κολάκων ἐπαίρεσθαι.

Coruus & Mercurius. 209

Κόραξ καὶ Ἑρμῆς.

Κόραξ ὑπὸ παγίδος κρατηθεὶς, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι λιβανωτὸν ἐπιθύσειν· σωθεὶς δὲ τοῦ κινδύνου, τῆς ὑποσχέσεως ἐπελάθετο. Πάλιν δὲ ὑφ᾽ ἑτέρας κρατηθεὶς παγίδος, ἀφεὶς τὸν Ἀπόλλωνα, τῷ Ἑρμῇ ὑπέσχετο θύσειν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη, ὦ κάκιστε πῶς σοι πιστεύσω, ὃς τὸν πρότερον δεσπότην ἠρνήσω καὶ ἠδίκησας.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οἱ πρὸς τοὺς εὐεργέτας ἀγνώμονες γενόμενοι, ἐν περιστάσει ἐμπεσόντες, οὐχ ἕξουσι βοήθειαν.

Corax laqueo captus, Apollini precabatur thus oblaturus; seruatus à periculo promissi oblitus est. Rursus alio captus laqueo, omisso Apolline sacrificaturum se Mercurio pollicitus est. At ille respondit. O pessime quomodo credam tibi, qui priorem inficiatus es herum, læsistique.

ADFABVLATIO.

Qui in benefactores ingrati sunt, in calamitates vbi incidere, auxilium non nanciscuntur.

Κύκνος.

Τοὺς κύκνους φασὶ περὶ τὸν θάνατον ᾄδειν. καὶ δή τις περιτυχὼν κύκνῳ πωλουμένῳ καὶ ἀκούσας ὅτι εὐμελέστατον ζῶόν, ἠγόρασε. καὶ ἔχων ποτὲ συνδείπνους, προσελθὼν παρεκάλει αὐτὸν ᾆσαι τὸν πότον. τοῦ δὲ τότε μὲν ἡσυχάσαντος, ὕστερον δὲ ποτὲ ὡς ἐνόησεν ὅτι ἀποθνήσκειν ἔμελλε θρηνοῦντος, αὐτὸν ὁ δεσπότης ἀκούσας ἔφη, ἀλλ᾽ εἰ σὺ οὐκ ἄλλως ᾄδεις, ἐὰν μὴ ἀποθνήσκῃς, ἐγὼ μάταιος ἤμην

Cygnus. 210

Cygnos aiunt circa mortis tempus canere. Igitur quispiam in venalem incidens Cygnum, & audiens animal esse mansuetum coemit. instituto que aliquando conuiuio, vt caneret ille inter epulandum iussit. Tacente illo quidem tunc temporis, lamentante vero cum moriendum sibi adanimaduerteret, eum dominus sic alloquutus est, nisi tu cum moreris can-

 tas,

tas, ne fatuus ego fui cum te iussi canere, neq; occidi.

ADFABVLATIO.

Sic plerique quæ volentes præstare nolunt, inuiti præstant.

Canes esurientes. 211

ESurientes Canes cum viderent in fluuio madentia coria neq; eorum compotes fieri possent, inuicem statuere prius aquā ebibere. sicq; fore vt facile ad coria deuenirent. potātes autē dirupti sunt prius, quàm coriis fruerentur.

ADFABVLATIO.

Multi spe lucri lubrica. multis exantlatis laboribus prius consumuntur.

Canis. 212

OVa vorare solitus Canis, cochleā cum animaduertisset, hianti ore & impetu multo absorbsit eam ouum esse arbitratus. Ilia autem dolens, ægerq; dixit, merita patior, qui orbiculario omnia oua esse credidi.

Ad-

ἤμελλον τότε, ὅτε σε παρεκάλουν· ἀλλ᾽ οὐκ ἔθυον.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω τινὲς τῶν ἀνθρώπων ἃ μὴ βούλονται ἑκουσίως ποιεῖν, ἀκούσιον ταῦτα ἐπιτελοῦσιν.

Κύνες λιμώττουσαι.

ΚΥνες λιμώττουσαι ὡς ἐθεάσαντο ἔν τινι ποταμῷ βύρσας βρεχομένας, μὴ δυνάμεναι αὐτῶν ἐφικέσθαι, συνέθεντο ἀλλήλοις ὅπως πρότερον τὸ ὕδωρ ἐκπίωσιν, καὶ εἶθ᾽ οὕτως ἐπὶ τὰς βύρσας παραγένωνται. συνέβη δὲ αὐταῖς πιούσαις διαρραγῆναι, ἢ τῶν βυρσῶν ἐφικέσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Πολλοὶ δι᾽ ἐλπίδα κέρδους ἐπισφαλοῦς, μόχθους ὑφιστάμενοι φθάνουσι πρότερον καταναλισκόμενοι.

Κύων.

STάπις κύων καταπίνειν ἠθισμένος, ἰδὼν τινα κόχλον, χάνας τὸ στόμα αὐτοῦ, μεγίστῃ συνολκῇ καταπέπωκε τοῦτον, οἰηθεὶς ᾠὸν εἶναι· βαρούμενος δὲ τὰ σπλάγχνα καὶ ὀδυνώμενος ἔλεγε, δίκαια ἔγωγε πέπονθα, εἴγε πάντα περιφερῆ. πεπίστευκα.

Ἐπι-

Ἐπιμύθιον.

Διδάσκει ἡμᾶς ὁ λόγος, οἱ ἀδιακρίστως πρᾶγμα προσιόντες λανθάνουσιν ἑαυτοῖς περιπείροντες ἀτοπίαις.

ADFABVLATIO.

Qui inconsulto rem adgrediuntur non animaduertentes absurdis se implicare docet fabula.

Κύων κρέας φέρουσα.

Canicula carnem ferens. 213

Κύων κρέας ἔχουσα ποταμὸν διέβαινε. θεασαμένη δὲ τὴν σκιὰν ὑπέλαβε μείζονα κρέας ἔχουσαν. διόπερ ἀφεῖσα τὸ ἴδιον, ὥρμησεν ὡς τὸ ἐκείνης ἀφαιρησομένη. συνέβη δὲ αὐτὴν ἀμφοτέρων στερηθῆναι. τοῦ μὲν μὴ ἐφικομένην, διὸ μηδὲν ἦν, τοῦ δὲ ὅτι ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ παρεσύρει.

Canicula carnem habens fluuium transnatabat, cuius vmbram conspicata, canem maiorem arbitrata est carnem habere: omisso igitur proprio aggreditur tanquam illud illius raptura. Ambobus vero priuari Caniculā cōtigit, hoc quidē nō nactā quoniā nihil erat. Illo vero, quoniā à fluuio ablatū est.

ADFABVLATIO.

Oratio in Auarum accommoda est.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος πρὸς ἄνδρα πλεονέκτην εὔκαιρος.

Canis. 214

CLam mordebat canis; ei herus tintinnabulum appendit, vt innotesceret omnibus; Ille tintinnabulum quatiens in conuentu canum superbiebat; Cui vetula, Quid gloriaris ô canis? non virtutis præmiũ hoc gestas, sed occultæ tuæ nequitiæ indicium.

ADFABVLATIO.

Sic iactatorum vani mores manifestant occultam nequitiam.

Κύων.

ΛΆθρα Κύων ἔδακνε. Τούτῳ δὲ ὁ δεσπότης κώδωνα κρεμάσας ὥστε πρόδηλον εἶναι τοῖς πᾶσι. οὗτος δὲ τὸν κώδωνα σείων, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἠλαζονεύετο. Γραῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ, Κύων τί φαντάζῃ; οὐ δι᾽ ἀρετὴν τοῦτον φορεῖς, ἀλλὰ δι᾽ ἔλεγχον τῆς κεκρυμμένης σου κακίας.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οἱ τῶν ἀλαζονευομένων κενόδοξοι τρόποι, πρόδηλοί εἰσι δηλοῦντες τὴν ἐμφανῆ κακίαν.

Canis, & Vulpes. 215

CAnis Venaticus Leonem casu oblatum insequebatur, cum verò conuersus ille rugiisset, expauescens canis retro fugit. Vulpes eum conspiciens ait, ô caput improbum, Leonem insequutus es, cuius ne ru-

gitum

Κύων καὶ Ἀλώπηξ.

ΚΥων θηρευτικὸς λέοντα ἰδὼν, τοῦτον ἐδίωκεν. ὡς δὲ ἐπιστραφεὶς ἐκεῖνος ἐβρυχήσατο, ὁ Κύων φοβηθεὶς, εἰς τὰ ὀπίσω ἔφυγεν. Ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν, ἔφη, ὦ κακὴ κεφαλὴ, σὺ λέοντα ἐδίωκες; οὔ-

πω

τινος οὐδὲ τὸν βρυχηθμὸν ὑπήνεγκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος κατὰ ἀνδρῶν αὐθαδῶν, οἱ κατὰ δυνατωτέρων συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦντες, εἰς ὄψιν γινόμενοι, ἀναχαιτίζονται.

gitum quidem terræ sustinuisti.

ADFABVLATIO.

Sermo contra audaces, qui potentiores calumniari conati, vbi in conspectum eorum venere, reprimuntur & refrænantur.

Κύων καὶ Δεσπότης.

Ἔχων τις κύνα μελιταῖον καὶ ὄνον, διετέλει τῷ κυνὶ προσπαίζων. καὶ εἴποτε ἔξω δεῖπνον εἶχεν, ἐκόμιζέν τι αὐτῷ, καὶ προσιόντι παρέβαλεν. ὁ δὲ ὄνος ζηλώσας, προσέδραμεν αὐτός, καὶ σκιρτῶν ἐλάκτισε τὸν δεσπότην. καὶ οὗτος ἀγανακτήσας ἐκέλευσε παίοντας αὐτὸν ἀναγαγεῖν,

Canis & Dominus. 216

HAbens quis Melitensem canem & asinum, continuo cum cane colludebat, & si quando foris epulabatur, eidem afferebat quidpiam, egredientique obiiciebat. asinus æmulaturus adcurrit, insultansque domino, calcibus feriit. qui iratus

ideò

ideò, iussit concisum plagis abduci in pistrinum, ibique vinciri asinum.

ADFABVLATIO.

Sermo hic quadrabit in eos, qui amicitias ad conuiuia vsq; continuant.

γαγεῖν πρὸς τὸν πυλῶνα, καὶ τοῦτον δῆσαι.

Επιμύθιον.

Οὕτως ὁ λόγος ἁρμόσειεν πρὸς ἐκείνους, οἳ τὰς φιλίας μέχρι ἑστιάσεως παρέχονται.

Culex & Bos. 217

IN Bouis cornu residebat culex, canebatque. Boui autem dixit, si tuum grauo collum, discedam. Cui ille, Neque cum accessisti noui, neq; si manseris, curæ mihi est.

ADFABVLATIO.

Sic inglorios & infames homines & pugnantes tyrannos indicat fabula.

Κώνωψ καὶ Βοῦς.

ΚΩνωψ ἐπὶ κέρατος Βοὸς ἐκαθέσθη καὶ ηὔλει. εἶπε δὲ πρὸς τὸν βοῦν, εἰ βαρῶ σου τὸν τένοντα, ἀναχωρήσω. ὁ δὲ ἔφη, οὔτε ὅτε ἦλθες ἔγνων, οὔτε ἐὰν μένῃς μελήσει μοι.

Επιμύθιον.

Οτι τοὺς εὐκλεεῖς καὶ ἀδόξους καὶ μαχομένους τυράννους, ἐλέγχει ὁ λόγος.

Ca- Λέων

Λάρος καὶ Ἰκτῖνος.

Λάρος ἰχθὺν καταπιὼν, καὶ τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ διαρραγέντος, ἐπὶ τῆς ἠόνος ἔκειτο νεκρός. Ἰκτῖνος δὲ αὐτὸν θεασάμενος, ἔφη, ἄξια σὺ πέπονθας, ὅτι πτηνὸν γεννηθεὶς, ἐπὶ θαλάσσης δίαιταν ἐποιοῦ.

Larus & Miluus. 218

Larus exſorbto piſce & rupto gutture in littore mortuus iacebat. Miluus eum conſpicatus, merita pateris, ait, qui volucris cum natus ſis in mari victum quæſiiſti.

Λέαινα καὶ Ἀλώπηξ.

Leæna & Vulpes. 219

Λέαινα ὀνειδιζομένη ὑπὸ Ἀλώπεκος, ἐπὶ τὸ διὰ παντὸς ἕνα τίκτειν. ἔφη, ἕνα ἀλλὰ λέοντα.

Leæna conuicianti & obiicienti Vulpi quod vnicum omnino ederet catulum. Vnicum reſpondit, ſed Leonem.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio Pulchrum non in multitudine sed virtute consistere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι τὸ καλὸν οὐκ ἐν πλήθει, ἀλλ' ἀρετῇ.

Homo Leonis aurei repertor. 220

Timidus vna & auarus Leone aureo reperto seipsum sic alloquebatur. Quis sim nescio ob præsentia. Mente deiicior, neque quid agam habeo. Auri copia & animi timiditate diuidor. Quæ sors enim, & quis deorum aureum effinxit Leonem? Mea siquidem fortuna ad præsentia sibiipsi aduersatur, amat aurum, sed auri metuit opificium. O fortunam indicantem neque frui finentem! Thesaurus minime deliciosus! ô gratia deorum inutilis! Quomodô nûc vtar, ad quam confugiam machinam? Abeo familiam euocaturus: quæ quidem ob multitudinem & auxilium sumet, ego vero procul spectator ero.

Λέοντα χρυσοῦν εὑρὼν Ἄνθρωπος.

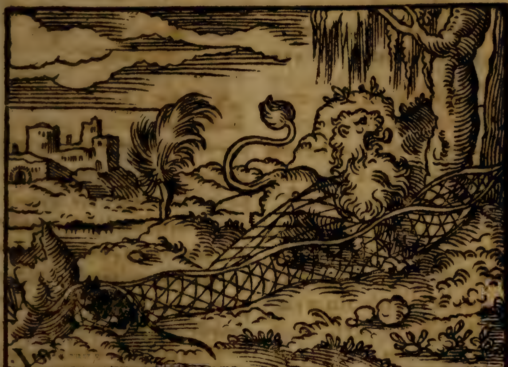
Δειλὸς ὁ καὶ φιλάργυρος εὑρὼν λέοντα χρυσοῦν, ἑαυτὸν προσεῖπε ** οὐκ οἶδα τίς γένωμαι, ἐπὶ τοῖς παροῦσιν. ἐγὼ ἐκβέβλημαι τῶν φρενῶν καὶ τί πράττειν οὐκ ἔχω. μερίζομαι πολυχρηματίᾳ, καὶ τῇ τῆς φρενὸς δειλίᾳ. Ποία γὰρ τύχη καὶ τίς τῶν δαιμόνων χρυσοῦν εἰργάσατο λέοντα ****; ἡ μὲν γὰρ ἐμὴ τύχη πρὸς τὰ παρόντα ἑαυτῇ πολεμεῖ, ἀγαπᾷ μὲν τὸν χρυσοῦν, δέδοικε δὲ τοῦ χρυσοῦ τὴν ἐργασίαν. ὦ τύχης δηλούσης, καὶ μὴ λαβεῖν συγχωρούσης! θησαυρὸς ἡδονὴν οὐκ ἔχων! ὢ χάρις δαιμόνων ἄχρηστος γενομένη! ποίῳ οὖν τρόπῳ χρήσομαι; ἐπὶ ποίαν μηχανὴν ἔλθω; ἄπειμι τοὺς οἰκέτας δεῦρο κομίσων, λαβεῖν μὲν ὀφείλοντας τῇ πολυπληθείᾳ καὶ συμμαχίᾳ. κἀγὼ δὲ πόρρω ἔσομαι θεατής.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύ-

λοις ἐπιπηδώμενοι ἐνδια-τρίβοντες φθόνῳ.

Λέων καὶ Μῦς. Leo & Mus. 221

ΛΕοντος κοιμωμένου μῦς τῷ στόματι ἐπέδραμεν. ὁ δὲ ἐξαναστὰς καὶ συλλαβὼν αὐτὸν, ἐδεήθη αὐτοῦ μὴ θῦναι αὐτὸν λέγων ὅτι σωθεὶς πολλὰς χάριτας αὐτῷ ἀποδώσει. γελάσας δὲ ἀπέλυσεν αὐτόν. συνέβη δὲ αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ τῇ τοῦ μυὸς χάριτι περισωθῆναι. ἐπειδὴ γὰρ συλληφθεὶς ὑπὸ τινῶν κυνηγῶν καμήλῳ ἐδέθη ἐπί τινι δένδρῳ, τηνικαῦτα καὶ ὁ μῦς αὐτοῦ ἀκούσας στένοντος, ἐλθὼν τὸν κάμηλον περιέτρωγε καὶ λύσας αὐτὸν ἔφη σὺ δὲ ὅτε μου κατεγέλασας ὡς μὴ προσ-δοκῶν

DOrmientis Leonis corpori insiluit Mus. qui ab excitato Leone correptus, ne occideret orabat, gratias summas si seruaretur pollicitus. Illum verò arridens Leo dimisit. Haud multo autem post tempore, muris beneficio contigit seruari leonem. Captus enim à venatoribus Leo, ad arborem fune alligatus est. Cuius audito planctu, accedens Mus funem corrodit; soluensque ipsum addidit, tu me ita deri-

deridebas, quasi minime sperans gratiam me tibi redditurum nunc verò scias & apud mures gratiam esse.

ADFABVLATIO.

Sic beneuoli homines, quamuis inopes, possunt aliquando & potentioribus prodesse.

δοκῶν ἀμοιβὴν παρ' ἐμοῦ κομίσασθαι· νῦν δ' εὖ ἴσθι ὅτι ἐστὶ καὶ παρὰ μυσὶ χάρις.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οἱ εὐνοοῦντες ἀνθρώπων, κἂν πένητες ὦσι, δύνανται ἐν καιρῷ καὶ δυνάστας ὠφελεῖν.

Leo & Vulpes. 222

LEo æstiuo tempore in antro quodam quiescebat. Mure autem per mediam decurrente iubã terrefactus, surrexit & torue intuitus est. Vulpi autem adridenti dixit, Murẽ non timeo, sed malam viam & consuetudinem præscindo.

ADFABVLATIO.

Sic consuetudini malæ, licentiam præbere minime oportet. Si enim acceperit nutrimentum ad vltimum deducit dolorem.

Λέων καὶ Ἀλώπηξ.

ΛΕων ποτὲ καύματος ὥρᾳ ἔν τινι σπηλαίῳ ἀνεπαύετο. Μυὸς δὲ διὰ τῆς χαίτης αὐτοῦ διαδραμόντος ταραχθεὶς, ἐξαναστὰς φοβερὸν ἀπέβλεπε. Ἀλώπηκος δὲ καταγελώσης εἶπεν, οὐ τὸν μῦν ἐφοβήθην, ἀλλὰ τὴν κακὴν ὁδὸν καὶ συνήθειαν ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τῇ κακῇ συνηθείᾳ οὐ δεῖ παρέχειν ἄδειαν, νομὴν γὰρ λαβοῦσα λύπην ἐσχάτην ποιεῖ.

Leo & Homo. 223

LEo & homo iter vnà dum faciunt, homini vide-

Λέων καὶ Ἄνθρωπος.

ΛΕων σὺν ἀνθρώπῳ ὥδευεν, ὁμοῦ ἐν ὁδῷ. ὁ δὲ ἄνθρωπος αὐτῷ ἐλάκη δυνατώτερον ζῷον ὁ ἄνθρωπος παρὰ

περὶ τοῦ Λέοντος. ὁ δὲ Λέων δυνατώτερον ζῶον ὁ Λέων. καὶ ὁδευόντων αὐτῶν ἐδείκνυεν ὁ ἄνθρωπος τὰς γεγλυμμένας στήλας, ἃς οἱ ἄνθρωποι ἔγλυφον, καὶ ἐποίουν λέοντας ὑποτασσομένους, καὶ ὑποκάτω τῶν ἀνθρώπων. ὁ δὲ Λέων ἔφη, εἰ ᾔδεισαν Λέοντες γλύφειν, πολλοὺς ἀνθρώπους ἴδες ὑποκάτω λεόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι εἰσί τινες ἐν οἷς οὐ δύνανται καυχῶνται, μηδὲ δυναμένοις.

videbatur Leone fortior homo, Leoni contra homine fortior Leo. Dum pergunt, homo sculptas ostendit columnas, in quib. sculpsere Leones hominibus subiectos. At Leo respondit, si scirent Leones sculpere, homines Leonibus subiectos intuereris.

ADFABVLATIO.

Nonnulli in iis gloriantur, in quibus nihil possunt.

Λέων καὶ Γεωργός.

Λέων εἰς γεωργοῦ ἔπαυλιν εἰσῆλθεν. ὁ δὲ συλλαβεῖν αὐτὸν βουλόμενος, τὴν αὔλειον θύραν ἔκλεισεν. ὁ δὲ ἐξελθεῖν μὴ δυνάμενος, πρῶτον μὲν τὰ ποίμνια διέφθειρεν. ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς βόας ἐτράπη. καὶ ὁ γεωργὸς φοβηθεὶς περὶ ἑαυτοῦ τὴν θύραν ἀνέῳξε. τοῦ δὲ λέοντος ἐξελθόντος θεασαμένη ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα στενάζοντα καὶ λυπούμενον, εἶπεν ἀλλά γέ σε ἔεισου δίκαια πέπονθας. τί γὰρ τοῦτον συνέκλεισας, ὃν καὶ μακρόθεν φεύγειν.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως οἱ τοὺς ἰσχυροτέρους διερεθίζοντες, εἰκότως τὰς ἐξ αὐτῶν πλημμελείας ὑπομένουσι.

Λέων

Leo & Rusticus. 224

LEo rustici caulã subiit qui cum comprehendere eum vellet, caulæ fores occlusit. ille egredi nequiens, primo quidem ouium gregem disperdidit: deinde ad armenta conuersus est. rusticus autem de se sollicitus, fores apperuit. egresso leone, flentem & tristem intuita vxor virum. quin tu merita passus es, ait, quid enim eum inclusisti quẽ & longius oportuit te fugere.

ADFABVLATIO.

Sic qui potentiores irritant, merito propria sustinent errata.

Leo

Potentiores qui irritat, vuil.

Leo & Rusticus. 225

LEo Agricola adamans filiam vxorem petiit. Ille fero filiam dare nolens, neque præ metu negare audens tale cõmentus est. dixit se sponsum quidem filia dignum iudicare Leonem; aliter verò tradere non posse, nisi dentes euellat, & vngues præcidat. hos enim horrore puellam ille amoris impatiens vtrumque peregit. Rusticus redeuntem despiciens clauis domitum probè eiecit.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio qui facile inimicis credunt, cum se propriis nudauere prærogatiuis, capi facile ab iis, quibus prius terrori erant.

Λέων καὶ Γεωργός.

ΛΕων ἐρασθεὶς θυγατρὸς γεωργοῦ, ταύτην ἐμνηστεύσατο. ὁ δὲ μὴ ἐκδοῦναι θηρίῳ τὴν θυγατέρα βουλόμενος μηδὲ ἀρνεῖσθαι διὰ τὸν φόβον δυνάμενος, τοιοῦτο ἐπέκειτο. ἔλεγεν ὡς νύμφιον μὲν αὐτὸν ἄξιον τῆς θυγατρὸς δοκιμάζειν μὴ ἄλλως δὲ δύνασθαι ἐκδοῦναι, ἐὰν μὴ τοὺς ὀδόντας ἐξέλει, καὶ ἐκτέμνει τοὺς ὄνυχας. τούτους γὰρ δεδοικέναι τὴν κόρην. τοῦ δὲ ῥᾳδίως διὰ τὸν ἔρωτα ἑκάτερα ὑπομείναντος, ὁ γεωργὸς καταφρονήσας αὐτοῦ ὡς παρεγένετο πρὸς αὐτὸν ῥοπάλοις αὐτὸν παίων, ἐξήλασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ τοῖς ἐχθροῖς ῥᾳδίως πιστεύοντες ἔπειτα τῶν ἰδίων πλεονεκτημάτων περιγυμνοῦσιν ἑαυτοῖς αἰχμάλωτοι μᾶλλον καὶ εὐάλωτοι τούτοις γίνονται, εἰς πρὸς ἕτερον φοβεροὶ καθεστήκασι.

Leo & Delphinus. 226

LEo iuxta Littus quoddam errans Delphina exa-

Λέων καὶ Δελφίς.

ΛΕων ἐν τινι αἰγιαλῷ πλαζόμενος, ὡς ἐθεά-

σατο

αὐτὸ Δελφῖνα παρακύψαντα, τοῦτον ἐπὶ συμμαχίαν παρεκάλεσε, λέγων ὅτι μάλιστα φίλους καὶ βοηθοὺς γενέσθαι. ὁ μὲν γὰρ τῶν θαλασσίων ζώων, αὐτὸς δὲ τῶν χερσαίων βασιλεύει. τοῦ δὲ ἀσμένως ἐπινεύσαντος, ὁ Λέων οὐ μετὰ πολὺν χρόνον μάχην ἔχων πρὸς ταῦρον ἄγριον, ἐπεκαλεῖτο τὸν Δελφῖνα ἐπὶ βοήθειαν. ὡς δὲ ἐκεῖνος καίπερ βουλόμενος, ἐκβῆναι ἐκ τῆς θαλάσσης οὐκ ἠδύνατο, ᾐτιᾶτο αὐτὸν ὡς προδότην. ὁ δὲ ὑποτυχὼν εἶπεν, ἀλλὰ μὴ ἐμὲ μέμφου, ἀλλὰ τὴν φύσιν, ἥτις με θαλάσσιον ποιήσασα, οὐκ ἐᾷ ἐκβῆναι.

ex aquis proſpiciẽtẽ intuitus, ad ſocietatem ineundā hortatus eſt, inquiens, vt maxime amici auxiliatoreſque inuicem fierent. Ille ſiquidem marinis animalibus, ſic terreſtribus imperat Delphinẽ verò promptè annuentem haud multo poſt tempore pugnam contrà ſylueſtrẽ taurum initurus, in auxilium vocauit. Vt autem ille, quamuis maxime cupiens è mari exſilire nequiret, vt proditorem eum obiurgauit. Subiiciens verò ille ait, Ne me obiurges ſed naturam, quæ me marinum cum crearit, exſilire non ſinit.

Ἐπιμύθιον.

Δεῖ ἡμᾶς φιλίαν σπενδομένους τοιούτους ἐπιλέγεσθαι συμμάχους, οἵτινες ἐν κινδύνοις παρεῖναι ἡμῖν δύνανται.

ADFABVLATIO.

Oportet nos ineuntes amicitiam, tales deligere ſocios, qui poſſint nobis in periculis adeſſe.

Λέων καὶ Κάπρος.

Leo & Aper. 227

Θέρους ἐν ὥρᾳ ὅτε τὸ καῦμα δίψει λυπεῖ, εἰς μικρὰν πηγὴν λέων καὶ κάπρος ἦλθον πιεῖν. ἤριζον δὲ τίς πρότερος αὐτῶν πίῃ ἐκ ταύτης. δὲ εἰς φόνον ἀλλήλων διηγέρθησαν.

ÆStatis erat tempus cum ardor ſiti vexat, ad anguſtũ fontem Leo & Aper potaturi, vbi concurriſſent, quis prior biberet certabant. Hinc ad mu-

ad mutuam cædem insurrexere; mox ad respirandum conuersi, vultures animaduertere expectãtes, vt qui coram caderet deuorarent. Ideò inimicitias soluentes dixere, melius est nos amicos esse quàm vulturibus & coruis escam fieri.

θησαν. ἄφνω δὲ ἐπιστραφέντες πρὸς τὸ ἀναπνεῦσαι, εἶδον γῦπας ἐκδεχομένους ὃς αὐτῶν πέσῃ, τοῦτον καταφαγεῖν. διὰ τοῦτο. λύσαντες τὴν ἔχθραν εἶπον, κρεῖσσόν ἐστι ἡμᾶς φίλους γενέσθαι, ἢ βρώματα γυψὶ καὶ κόραξιν.

ADFABVLATIO.

Contentiones malas & lites pulchrum est componere, quãdoquidem omnib. periculosum inducunt exitũ.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τὰς πονηρὰς ἔριδας καὶ τὰς φιλονεικίας καλόν ἐστι διαλύειν. ἐπειδὴ πᾶσιν ἐπικίνδυνον τέλος ἄγουσιν.

Leo & Lepus. 218

LEo in dormientem incidens Leporem, comesurus erat. Inter hæc verò ceruam prætereuntem videns, dimisso Lepore, hanc insequutus est. Ille autem murmure excitatus aufugit. Leo diu persecutus ceruam, vbi assequi non potuit, rediit ad Leporem. Cum autem illum quoque aufugisse compeκrisset, dixit, Ego merita patior, quod dimissa, quam in manibus habebã, prædã, maiorem prætuli spem.

Λέων καὶ Λαγωός.

ΛΕων περιτυχὼν λαγωῷ κοιμωμένῳ, τοῦτον ἔμελλε καταφαγεῖν μεταξὺ δὲ θεασάμενος ἔλαφον παριοῦσαν, ἀφεὶς τὸν λαγωὸν, ἐκείνην ἐδίωκεν, ὁ μὲν οὖν ἀπὸ ψόφων ἐξαναστὰς ἔφυγεν. ὁ δὲ Λέων ἐπὶ πολὺ διώξας τὴν ἔλαφον ἐπειδὴ καταλαβεῖν οὐκ ἠδυνήθη, ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸν λαγωόν. εὑρὼν δὲ κἀκεῖνον πεφευγότα ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα. ὅτι περ ἀφεὶς τὴν ἐν χερσὶ βορὰν, μείζονα ἐλπίδα προέκρινα.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, δι᾽ ἐλπίδα μείζονα, τὰ ἐν ταῖς χερσὶν ἐλάχιστα κέρδη ἀθετοῦντες, ἀπόλλυνται καὶ τούτων ὑστερούμενοι.

ADFABVLATIO.

Sic hominum plurimi, ob ſpem maiorem qua in manibus minima lucra ſunt ſpernentes, illis quoque ſe priuari reperiunt.

Λέων καὶ Ὄναγρος.

Leo & Aſinus ſylueſter. 229

Θήρας ἐθήρευον Λέων καὶ Ὄναγρος. ὁ μὲν Λέων, διὰ τῆς δυνάμεως, ὁ δὲ Ὄναγρος διὰ τῆς ποσὶ ταχύτητα. ἐπεὶ δὲ ζῶα τινα ἐθήρευσαν, ὁ λέων μερίζει καὶ τίθησι τρεῖς μοίρας. τὴν μὲν μίαν, εἶπεν, λήψομαι ὡς πρῶτος, βασιλεὺς γάρ εἰμι. τὴν δὲ δευτέραν ὡς ἐξ ἴσου κοινωνῶν. ἡ δὲ τρίτη μοῖρα αὕτη, κακὸν μέγα σοι ποιήσει εἰ μὴ ἐθέλης φυγεῖν.

Ἐπιμύθιον.

FEras venabantur Leo & Onager; ille viribus; hic pedum velocitate. Captas aliquot feras Leo partitur, parteſque facit, hanc quidem ait capiam vt primus, quia rex ſum: alterã velut ex æquo particeps. tertia verò magnũ tibi malum pariet ni aufugeris.

ADFABVLATIO.

Pul-

Pulchrum est se in omnibus metiri secundum vires: neq; se potentioribus adsociare, neq; quicquam cum iis participare.

Ὅτι καλὸν ἑαυτὸν μετρεῖν ἐν πᾶσι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἰσχύν, καὶ δυνατωτέροις ἑαυτὸν μὴ συνάπτειν μηδὲ κοινωνεῖν.

Leo & Asinus. 230

Λέων καὶ Ὄνος.

Leo & Asinus inita societate ad venandum profecti sunt. Ad speluncam autem aliquam, in qua syluestres capræ erãt, cum venissent, Leo quidem ad speluncæ os stans egressas capras capiebat. Asinus verò introgressus insiliebat ipsis, & terrere volens rudebat. Plerisque autẽ à Leone iam captis, exiẽs rogabat ipsum, num gene-

Λέων καὶ Ὄνος κοινωνίαν θέμενοι, ἐξῆλθον ἐπὶ θήραν. γενομένων δὲ αὐτῶν κατά τι σπήλαιον ἐν ᾧ αἶγες ἄγριαι, ὁ μὲν Λέων πρὸ τοῦ στομίου στὰς, ἐξιούσας τὰς αἶγας συνελάμβανεν. ὁ δὲ Ὄνος ἔνδον εἰσελθὼν ἐνήλατο αὐταῖς, καὶ ὠγκᾶτο ἐκφοβεῖν βουλόμενος. τοῦ δὲ Λέοντος τὰς πλείστας συλλαβόντος, ἐξελθὼν ἐκεῖνος ἐπυνθάνετο αὐτοῦ εἰ γενναίως ἠγωνίσατο, καὶ τὰς

τὰς αἶγας ἐξεδίωξεν. ὁ δὲ εἶπεν, ἀλλ' εὖ ἴσθι ὅτι κἀγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ᾔδειν σε ὄνον ὄντα.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως οἱ παρὰ τοῖς εἰδόσιν ἀλαζονευόμενοι, εἰκότως γέλωτα ὀφλισκάνουσιν.

generose decertasset, detrusissetq; Capras. At ille, scias tu, ait, nisi te Asinum sciuissem, simili quoq; in metu futurum fuisse.

ADFABVLATIO.

Qui apud scientes iactant sese, merito sibi risum conciliant.

Λέων καὶ Ταῦρος.

Λέων ταύρῳ παμμεγέθει ἐπιβουλεύων, ἠβουλήθη αὐτοῦ περιγενέσθαι, διόπερ πρόβατον τεθνηκέναι φήσας, πρὸς ἑστίασιν αὐτὸν ἐκάλεσε, βουλόμενος κατακλιθέντα καταγωνίσαι. ὁ δὲ ἐλθὼν ἐθεάσατο λέβητας καὶ ὀβελίσκους μεγάλους, τὸ δὲ πρόβατον οὐδαμοῦ. μηδὲν εἰπὼν ἀπηλλάττετο. τοῦ δὲ λέοντος αἰτιωμένου αὐτὸν, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου. διά τι δεινὸν παθὼν ἀλόγως ἄπει, ἔφη ἀλλ' ἔγωγε οὐ μάτην ποιῶ, ὁρῶ γὰρ κατασκευὴν οὐχ ὡς εἰς πρόβατον, ἀλλ' ὡς εἰς ταῦρον ἡτοιμασμένην.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοὺς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων, αἱ τῶν πονηρῶν τέχναι οὐ λανθάνουσι.

Leo & Taurus. 231

LEo grandiori insidiatus Tauro deuorare voluit. Ideo ouem demortuam aiens ad epulum inuitauit, accumbentem eum expugnaturus; ille accedens, vidensque lebetes & vericula plura, ouem autem nequaquam, tacitus discessit. Accusanti Leoni caussamq; sciscitanti, quid grauius passus, præter rationem discederet; respondit, non frustra id facio apparatum enim video, non ad ouem sed ad Taurum.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio prudentes homines non latere nequiorum hominum artes.

Lupus & Agnus. 232

Λύκος καὶ Ἀρνίον.

LVpus Agnum insequebatur. At ille in templum confugit: euocantique Lupo dicentiq; fore vt eum mactaret sacerdos, respondit, mihi acceptius longe est deo victima si fiam, quam si abs te macter.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio ei cui necesse est mori, praestantiorem esse ad gloriam mortem.

ΛΥκος ἄρνον ἐδίωκε. ὁ δὲ εἰς τὸ ἱερὸν κατέφυγε· προσκαλουμένου δὲ αὐτοῦ τοῦ λύκου καὶ λέγοντος ὅτι θυσιάζει αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τῷ θεῷ. ἐκεῖνος ἔφη πρὸς αὐτὸν ἀλλ' αἱρετώτερόν μοί ἐστι θεοῦ θυσίαν εἶναι, ἢ ὑπὸ σοῦ διαφθαρῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ, οἷς διάκειται τὸ ἀποθανεῖν, κρείττων ἐστὶν ὁ εἰς δόξαν θάνατος.

Lupus & Agnus. 233

LVpus agnum intuitus in fluuio quodam potan-

Λύκος καὶ Ἄρς.

ΛΥκος θεασάμενος ἄρνα ἀπό τινος ποταμοῦ πίνον-

πίνοντα, τοῦτον ἠβουλήθη μετ' εὐλόγου αἰτίας καταθοινήσασθαι. διόπερ στὰς ἀνωτέρω, ᾐτιᾶτο αὐτὸν ὡς θολοῦντα τὸ ὕδωρ, καὶ πίνειν αὐτὸν μὴ ἐῶντα. τοῦ δὲ λέγοντος τοῖς ἄκροις χείλεσι πίνειν, καὶ ἄλλως οὐ δυνατὸν αὐτοῦ ἑστῶτος κάτω, ἐπάνω ταράσσειν τὸ ὕδωρ. ὁ λύκος ἀποτυχὼν ταύτης τῆς αἰτίας ἔφη ἀλλὰ πέρυσι τὸν πατέρα μου ἐλοιδόρησας. εἰπόντος δὲ ἐκείνου μηδὲ ποτε γενέσθαι, ὁ λύκος ἔφη πρὸς αὐτόν, ἐὰν οὖν εὐλογίας ἀπορεῖς, ἐγὼ δέ σε οὐ κήδομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ, οἷς πρόθεσις ἀδικεῖν, παρ' αὐτοῖς οὐ δικαιολογία ἰσχύει.

tantem, voluit iusta cum ratione deuorare. igitur supra eum stans, quasi aquas turbaret neque bibere sineret, accusauit. Cui summis se labris bibere respondenti adeo neque alias posse infra eum stantem, aquam supra turbare, subiecit lupus, sed prius tu patri maledixisti meo, cui agnus tum non fuisse cum responderet, addidit lupus, etsi excusatione non indigeas, tibi tamen minime parcam.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio quibus propositum est iniuste agere apud eos non valere excusationem.

Lupus & Capra. 234 Λύκος καὶ Αἴξ.

LVpus Capram in prærupto pascentem antro intuitus, cum ea potiri non posset, vt descenderet monebat, ne inopina delaberetur, aiens sibi pratum melius esse, & gramine maxime floridum. Cui illa respondit, me non ad pastum vocas, sed tu ipse cibo indiges.

ADFABVLATIO.

Sic hominum dolosi, cum apud scientes maligne agunt, dolorum & fraudis imperiti videntur.

Λύκος θεασάμενος αἶγα ἐπί τινος κρημνώδους αὐτρου νεμομένην ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο αὐτῆς ἐφικέσθαι, κάτω παρῄνει αὐτῇ καταβῆναι, μὴ καὶ πέσῃ λαθοῦσα, λέγων ὡς ἀμείνων ὁ παρ' αὐτῷ λειμών, ἐπεὶ καὶ πόας σφόδρα εὐανθής. ἡ δὲ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν, ἀλλ' οὐκ ἐμὲ ἐπὶ νομὴν καλεῖς, αὐτὸς δὲ τροφῆς ἀπορεῖς.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ κακοῦργοι, ὅταν παρὰ τοῖς εἰδόσι πονηρεύονται, ἀνόητοι τῶν τεχνασμάτων καθίστανται.

Lu- Λύκος

Λύκος καὶ Ἵππος.

Λύκος κατά τινα ἄρουραν ὁδεύων, εὗρε κριθάς. μὴ δυνάμενος δὲ αὐταῖς τροφῇ χρήσασθαι, καταλιπὼν ἀπῄει. ἵππῳ δὲ συντυχὼν, τοῦτον ἐπὶ τὴν ἄρουραν ἐκεῖ αὐτὸν ἐκάλει, λέγων, ὡς εὑρὼν κριθὰς, αὐτὸς μὲν οὐκ ἔφαγεν, αὐτῷ δὲ ἐφύλαξεν. ἐπεὶ καὶ ἡδέως αὐτοῦ τὸν ψόφον τῶν ὀδόντων ἀκούει. καὶ ἵππος ὑποτυχὼν ἔφη, ἀλλ᾽ ὦ οὗτος, εἰ λύκοι κριθῶν τροφῇ χρῆσθαι ἠδύναντο, οὐκ ἄν ποτε τὰ ὦτα τῆς γαστρὸς προέκρινας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ κἂν χρηστότατα ἐπαγγέλλονται, οὐ πιστεύονται.

Lupus & Equus. 235

Lupus iuxta aruum quoddam iter faciens hordeum reperit, quo cum in cibum vti minime posset, relicto abiit. Equo autem factus obuiam, eum ad aruum illud vocauit, aiens vt repertũ hordeum non comederit, sed ipsi reseruauerit, vbi dentium eius strepitũ audiisset. Cui equus subiiciens, Heus tu ait, si Lupi hordeo vesci possent, ne tu vnquã aures ventri præposuisses.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio eos qui natura mali sunt, etsi bonitatẽ proferant, non credi.

Λύκος καὶ Ἀλώπηξ.

Εἰς λύκον Ἀλώπηξ ἐνέπεσεν. ἐδυσώπει δὲ ὡς γραῦν αὐτὴν οὖσαν μὴ ἀποκτεῖναι. ὁ δὲ λύκος ἔφη, εἰ τρεῖς λόγους ἀληθεῖς εἴπῃς μοι, ἀπολυθείσῃ. ἡ δὲ εἶπεν, εἴθε μὴ σοὶ συνήντησα, καὶ μηδαμῶς τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ζή-

Lupus & Vulpes. 236

In Lupum incidens Vulpes rogabat ne se vetulam iam deuoraret. Liberam fore dixit Lupus si verba tria vera dixisset dixit illa, vtinam tibi obuia facta non fuissem, & minime hac vixisses

hora, ne & rursus incidam in te.

AFFABVLATIO.

Qui in angustias incidit, occulta mentis egerit consilia.

σῃς μήπως καὶ πάλιν συναντήσῃς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ἐν περιστάσει τις ἐμπεσὼν, καὶ τὰς κεκρυμμένας τῆς ψυχῆς βουλὰς ἐξάγει.

Lupi & Canes. 237

LVpi Canibus dixere, quid quum in omnibus nobis similes sitis, eadem quoque non estis mente vt fratres? Nihil enim à vobis differimus nisi voluntate. Nos in libertate viuimus, vos hominibus subiecti & seruientes, verbera ab iis patimini, & trunco allegamini, custoditis insuper ipsas

Λύκοι καὶ Κύνες.

ΟΙ Λύκοι τοῖς Κυσὶν εἶπον, διὰ τί ὅμοιοι ὄντες ἡμῖν ἐν πᾶσιν οὐχ ὁμοφρονεῖτε ἡμῖν ὡς ἀδελφοί; οὐδὲν γὰρ ὑμῶν διαλλάττομεν, πλὴν τῇ γνώμῃ. καὶ ἡμεῖς μὲν ἐλευθερίᾳ συζῶμεν. ὑμεῖς δὲ τοῖς ἀνθρώποις ὑποκύπτοντες καὶ δουλεύοντες, πληγὰς παρ' αὐτῶν ὑπομένετε, καὶ κλοιὰ περιτίθεσθε, καὶ φυλάττετε καὶ τὰ πρόβατα. ὅτε

ὅτε δὲ ἐσθίουσι, μόνα τὰ ὀστᾶ ὑμῖν ἐπιρρίπτουσι. Ἀλλ' ἐὰν πεισθῆτε, πάντα τὰ ποίμνια ἐκδότε, ἡμῖν, πάντα κοινὰ, εἰς κόρον ἐσθίοντες ὑπήκουσαν οὖν πρὸς ταῦτα οἱ Κύνες. οἱ δὲ ἔνδον τοῦ σπηλαίου εἰσελθόντες, πρότερον τοὺς κύνας διέφθειραν.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τὰς ἑαυτῶν πατρίδας προδιδόντες, τοιούτους μισθοὺς λαμβάνουσι.

psas oues. Cum vero cibũ sumunt, ossa tantum obiiciunt vobis. Sed si consentiatis, omnes tradite nobis greges, in commune nobiscum ad satietatem edentes paruere canes. At illi in speluncam ingressi, primos deuorauere canes.

ADFABVLATIO.

Qui patrias produnt suas, talem consequuntur mercedem.

Λύκος καὶ Λέων.

Lupus & Leo. 238

ΛΥκος ποτὲ ἄρας πρόβατον ἐκ ποίμνης, ἐκόμιζεν αὐτὸ εἰς κοίτην. Λέων δὲ αὐτῷ συναντήσας, ἀφεῖλε

LVpus de grege raptam ouem in latibulum detulit. Leo obuiam factus ouem abstulit.

lit. Procul stans Lupus dixit, iniustè meum rapuisti; Cui subridens Leo, tibi scilicet, ait, iustè ab amico donatum erat.

ADFABVLATIO.

Rapaces & auaros latrones in eodem errato cum sint, inuicem se accusantes notat fabula.

ἀφεῖλε τὸ πρόβατον. ὁ δὲ πόῤῥωθεν σταθεὶς εἶπεν, ἀδίκως ἀφείλου τὸ ἐμόν. ὁ δὲ λέων γελάσας ἔφη. Σοὶ γὰρ δικαίως ὑπὸ φίλου ἐδόθη.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ἅρπαγας καὶ πλεονέκτας λῃστὰς, ἐνὶ πταίσματι κειμένους, καὶ ἀλλήλους μεμφομένους, ὁ λόγος ἐλέγχει.

Lupus & Asinus. 239

LVpus cæterorum Luporum dux, omnibus legem imposuit statuens, vt eorum vnusquisque, quidquid venatus fuisset, in medium deferret, cæterisq; diuideret. Id audiens Asinus iuba concussa, subridensque dixit, Pulchre quidem dixisti ô Luporũ Princeps. Sed quo modo eam quam heri venatus es prædam; clam latibulo intulisti in cibum tibi futuram? eam adfer cæteris diuidundam. Ille obstupescens leges abrogauit.

ADFABVLATIO.

Indicat fabula eos qui leges definire videntur, iis quæ definiuere, & indicauere, nõ insistere.

Lupus

Λύκος καὶ Ὄνος.

ΛΥκος τῶν λοιπῶν λύκων στρατηγήσας πᾶσιν ἔταξε νόμον, αὐτοῖς προτείνας ἵνα τις αὐτῶν τι ποτοῦν κυνηγήσας, μέσον ἀγαγεῖν καὶ μερίσαι τοῖς πᾶσιν. Ὄνος δὲ ἀκηκοότος πάντα, χαίτην ἔσεισε, καὶ γελῶν ἔφη, τὰ δὲ καλῶς εἴρηκας ὦ προστάρχε τῶν λύκων. ἀλλὰ πῶς σὺ χθὲς ἣν ἐκράτησας ἄγραν κοίτῃ παρέθου εἰς τροφὴν σοὶ λαθραίως; κόμισον αὐτὴν μερισθῆναι τοῖς πᾶσι. ὁ δὲ θαμβηθεὶς κατέλυσε τοὺς νόμους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοὺς νόμους ὁρίζειν δοκοῦντες, ἐν οἷς αὖ ὁρίζουσιν καὶ δικάζουσιν οὐκ ἐμμένουσιν.

Λύκος

Λύκος καὶ Ποιμήν. Lupus & Pastor. 240

Λύκος ἀκολουθῶν ποίμνῃ προβάτων, οὐδὲν ἠδίκει. ὁ δὲ ποιμὴν, κατὰ μὲν ἀρχὰς ἐφυλάττετο αὐτὸν ὡς ἐχθρὸν, καὶ δεδοικὼς παρετηρεῖτο. ἐπεὶ δὲ συνεχῶς ἐκεῖνος οὐδὲν ἠδίκει, ἀλλ' οὔτε ἀρχὴν τοῦ ἁρπάζειν ἐνεχειρεῖτο, τηνικαῦτα ἐννοήσας φύλακα μᾶλλον εἶναι αὐτὸν ἢ ἐπίβουλον, ἐπειδὴ χρείας τις αὐτὸν κατέλαβεν εἰς ἄστυ παραγενέσθαι, καταλιπὼν παρ' αὐτῷ τὰ πρόβατα, ἀπῆλθεν. ὁ δὲ ὡς καιρὸν ἔχειν ὑπολαβὼν, τὰ πλεῖω διέφθειρεν. ὁ δὲ ποιμὴν ἐπανελθὼν καὶ θεασάμενος τὴν ποίμνην διεφθαρμένην, ἔφη δίκαια

LVpus Ouium sequens gregem, nihil nocebat. Pastor primò quidem ab ipso, vt ab inimico cauebat sibi, metuensq; obseruabat. Cum vero ille nusquam noceret, sed neque primo rapere tentaret, magis custodem esse ratus Pastor, quam inimicum, requirente negotio in vrbem profectus est, relictis ei ouibus At ille, occasionem sibi adesse arbitratus, maiorem partem deuorauit. Reuersus Pastor, & gregis animaduertens cladem, dixit. Merito ple-

plector, quid enim Lupo oues commisi?

ADFABVLATIO.

Sic qui auaris & auidis depositum committunt, merito eo priuantur.

Lupi & Oues. 241

OVium gregi insidiantes Lupi, cum superiores esse nequirent propter custodientes eas canes, deliberauere id dolo præstare, missisque Legatis ab iis petiere canes, præfati inimicitiarũ caussas esse; eos traderent sibi, vt mutua pax fieret. Oues futura nequaquam præuidentes, canes eiecere; præ imprudentia incustoditum gregem facile deuorauere.

ADFABVLATIO.

Sic vrbes quæ Principes suos produnt, facile ab hostibus vincuntur necopinæ.

Lupi, Oues, & Aries. 242

Lupi

δικαίως πέπονθα. τί γὰρ λύκῳ πρόβατα ἐπίστευον;

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φιλαργύροις καὶ πλεονέκταις τὰς παρακαταθήκας ἐγχειρίζοντες εἰκότως ἀποστεροῦνται.

Λύκοι καὶ Πρόβατα.

ΛΥκοι ἐπιβουλεύοντες ποίμνῃ προβάτων, ἐπειδὴ αὐτῶν οὐκ ἠδύναντο περιγενέσθαι διὰ τοὺς φυλάττοντας αὐτὰ κύνας, ἔγνωσαν δεῖν διὰ δόλου τοῦτο πρᾶξαι. πέμψαντες πρέσβεις ζητεῖν παρ᾽ αὐτῶν τοὺς κύνας λέγοντες ὡς ἐκεῖνοι τῆς ἔχθρας αἴτιοι εἰσίν. ἐγχειρίσαι δὲ αὐτοὺς ἐπιδέξιον, ὥστε μεταξὺ αὐτῶν εἰρήνην γενέσθαι. τὰ δὲ πρόβατα μὴ προορώμενα τὸ μέλλον, ὑπ᾽ ἀνοίας ἐξεδίωξαν τοὺς κύνας. καὶ οἱ λύκοι περιγενόμενοι ἐκείνων, ῥᾳδίως τὴν ποίμνην ἀφύλακτον οὖσαν διέφθειραν.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως τῶν πολλῶν ἀεὶ τοὺς προεστῶτας ῥᾳδίως προδιδοῦσαι λανθάνουσι καὶ αὐτοὶ ταχέως πολεμίοις χειρούμενοι.

Λύκοι, πρόβατα καὶ Κριός.

Λύκοι

ΛΥκοι πρέσβεις ἔστειλαν τοῖς προβάτοις. εἰρήνην ποιῆσαι μετ᾽ αὐτῶν διηνεκῆ, εἰ τοὺς κύνας λάβωσι, καὶ διαφθείρωσι. τὰ μωρὰ δὲ πρόβατα, συνέθεντο τοῦτο ποιῆσαι. Ἀλλά τις γέρων κριὸς εἶπεν, πῶς ὑμῖν πιστεύσω καὶ συνοικήσω, ὅπου καὶ τῶν κυνῶν φυλαττόντων με ἀκινδύνως νέμεσθαι οὐ δυνατόν ἐστι.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οὐ δεῖ τινὰ ἀσφαλείας τῆς ἑαυτοῦ γυμνωθῆναι, τοῖς κατὰ πολλάκις ἐχθροῖς δι᾽ ὅρκων πεισθέντα.

LVpi legatos misere ouibus, pacem continuam facturi cum iis, si canes comprehendentes occidant. Amentes verò oues faciendũ id recepere. Sed vetulus quis aries dixit. Qui vobis cõfidam & cohabitabo, quandoquidem custodientibus me canibus sine periculo non licet pascere.

ADFABVLATIO.

Non oportere quenquam securitate sua & præsidiis nudari, ab summis hostibus per iuramentum persuasum.

Λύχνος.

Μεθύων λύχνος ἐν ἐλαίῳ καὶ φέγγων, ἐκαυχᾶτο ὡς ὑπὲρ ἥλιον πλέον λάμπει. ἀνέμου δὲ πνοῆς συῤῥεύσαντος, εὐθὺς ἐσβέσθη. ἐκ δευτέρου δὲ ἅπτων τις, εἶπεν αὐτῷ φαῖνε λύχνε καὶ σίγα, τῶν ἀστέρων τὸ φέγγος, οὔποτε ἐκλείπει.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οὐ δεῖ τινὰ, ἐν τοῖς λαμπροῖς καὶ τῇ δόξῃ τοῦ βίου τυφοῦσθαι. ὅσα γὰρ ἂν κτήσαιτό τις, ξένα τυγχάνει.

Lucerna. 243

OLeo ebria lucerna lucens gloriabatur quasi præ sole splenderet clarius. At venti spiraculo confluente, statim extincta est. Rursus autem accendens quispiam dixit. Luce Lucerna & tace astrorum lux nunquam deficit.

ADFABVLATIO.

Non oportet quenquam dignitatibus & huius vitæ gloriæ occæcari. Quæcumque enim quæsiit aliena sunt.

Μέλισ- Apes

Apes & Iupiter. 244

Μέλισσαι καὶ Ζεύς.

APes mel ſuum hominibus cum præbuiſſent, venere ad Iouem rogantes vt aculeis ſuis lethiferam vim inderet. Iupiter earum offenſus inuidentia, eas ſic conſtituit, vt cum aliquem pungunt, aculeos amittant, inſuper & ſalute priuentur.

ADFABVLATIO.

Sermo hic in homines conuenerit inuidos, qui & inde damnum ſuſtinent.

Cit-

ΜΕλισσαι ἀνθρώποις τοῦ ἰδίου μέλιτος ἐπεὶ παρεῖχον, ἧκον πρὸς τὸν Δία καὶ τοῦτον ἐδέοντο εἴπως αὐταῖς ἰσχὺν παρέχει πλησούσαις τοῖς κέντροις ἀναιρεῖν. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν διὰ τὴν βασκανίαν, παρεσκεύασεν αὐτὰς ἡνίκα ἂν τύπτωσί τινα, τὸ κέντρον ἀποβαλεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο καὶ σωτηρίας στερίσκεσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Οὗτος ὁ λόγος ἁρμόσειεν πρὸς ἄνδρας βασκάνους, οἳ καὶ αὐτοὶ βλάπτεσθαι ὑπομένουσιν.

Μυια-

Μηναγύρται.

Μηναγύρται ὄνον ἔχοντες, τούτῳ εἰώθεισαν τὰ σκεύη ἐπιτιθέντες ὁδοιπορεῖν. καὶ δήποτε ἀποθανόντος αὐτοῦ ἀπὸ κόπου, ἐκδείραντες αὐτὸν, ἐκ τοῦ δέρματος τύμπανα κατεσκεύασαν, καὶ τούτοις ἐχρῶντο. ἑτέρων δὲ αὐτοῖς μηναγυρτῶν ἀπαντησάντων, καὶ πυνθανομένων αὐτῶν ποῦ ἂν εἴη ὁ ὄνος, ἔφασαν, τεθνηκέναι μὲν αὐτὸν, πληγὰς δὲ τοσαύτας λαμβάνειν, ὅσας οὐδὲ ζῶν ὑπέμεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν οἰκετῶν ἔνιοι, εἰ καὶ τῆς δουλείας ἀφεῖνται, τῶν δουλικῶν οὐκ ἀπαλλάττονται.

Circulatores. 145

Circulatores Asellum habentes consueuerant, ei impositis sarcinis iter facere. mortuum tandem ex labore Asellum deglubentes, ex corio sibi tympana confecere, iisque sunt vsi. Obuiantibus autem Circulatoribus aliis, & vbi esset Asellus requirentibus respondere mortuum quidem esse ipsum, plagis vero tot concidi, quot neque viuus accepisset.

ADFABVLATIO.

Sic seruorum nonnulli seruitute licet liberati, seruilibus tamen non liberantur.

Μύες καὶ Γαλαῖ.

Μυσὶ καὶ Γαλαῖς πόλεμος ἦν. ἀεὶ δὲ οἱ Μύες ἡττώμενοι, ἐπειδὴ συνῆλθον εἰς ταὐτὸν, ὑπέλαβον ὅτι δι' ἀναρχίας τοῦτο πάσχουσιν. ὅθεν ἐπιλεξάμενοι στρατηγοὺς ἐχειροτόνησαν. οἱ δὲ βουλόμενοι ἐπισημότεροι τοῖς ἄλλοις εἶναι, κέρατα κατασκέ-

υασαν-

Mures & Feles. 246

Muribus & Felibus bellum erat. Continuo autem victi Mures, cum vna conuenissent, suspicati id propter Regis defectum euenire, duces selectos elegere, qui insigniores cæteris esse dum volunt, cornua sibi adapta-

apta-

aptauere. Ingruente prælio mures vinci omnes cõtigit. Cæteri vero facile caua subiere. At duces ob cornua ingredi cum nequirẽt, capti deuorati sũt.

ADFABVLATIO.

Sic multis malorũ caussa vanæ gloriæ studium fuit.

Musca. 247

MVsca in ollam incidens carnibus plenam vbi suffocari debuit, seipsam sic est adlocuta. Quin ego & comedi, & bibi, & tota sum. Etsi moriar haud curo.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio patientius ferre mortem homines cum se consolantur quando sine tormentis moriuntur.

Formica & Cătharus. 248

ÆState formica circa aruum quoddã vagata triticum & hordeum colligit recondens sibi in hybernã escam. Cantharus eam intuitus miserem putabat vt laboriosissimã, siqui-

νασάντας. ἑαυτοῖς συνῆψαν. ἐνστάσης δὲ τῆς μάχης συνέβη πάντας τοὺς μύας ἡττηθῆναι. οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ῥᾳδίως εἰσέδυον. οἱ δὲ στρατηγοὶ μὴ δυνάμενοι εἰσελθεῖν διὰ τὰ κέρατα, ἀναλαμβανόμενοι κατησθίοντο.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως πολλοῖς ἡ κενοδοξία κακῶν αἰτία γίνεται.

Μυῖα.

ΜΥῖα ἐμπεσοῦσα εἰς χύτραν κρέατος, ἐπειδὴ ἀποπνίγεσθαι ἤμελλεν, ἔφη πρὸς ἑαυτήν, ἀλλ' ἔγωγε καὶ βέβρωκα καὶ πέπωκα, καὶ λέλουμαι, κἂν ἀποθάνω οὐδὲν μέλει μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ῥᾷδιον φέρουσι τὸν θάνατον οἱ ἄνθρωποι, ὅταν ἀβασανίστους παρακαλοῦσι.

Μύρμηξ καὶ Κάνθαρος.

ΩΡα θέρους μύρμηξ περιιὼν κατὰ τὴν ἄρουραν, πυροὺς καὶ κριθὰς συνέλεγεν ἀποθησαυριζόμενος ἑαυτῷ τροφὴν εἰς τὸν χειμῶνα. κάνθαρος δὲ τοῦτον θεασάμενος, ἐταλάνι-

ταλανίζειν ὡς ἐπιπονώτατον. εἴγε παρ᾽ ὅλον τὸν καιρὸν μοχθεῖ παρὰ πάντα τὰ ζῶα. ὁ δὲ μύρμηξ τότε μὲν ἡσυχάσας ὑπήνεγκεν. χειμῶνος δὲ ἐπιγινομένου καὶ τῆς κόπρου ὑπὸ τῶν ὑδάτων κατακλυσθείσης, ὁ κάνθαρος λιμώττων ἧκεν πρὸς τὸν μύρμηκα τροφῆς μεταλαβεῖν δεόμενος. ὁ δὲ ἔφη πρὸς αὐτὸν ὦ κάνθαρε, ἀλλ᾽ εἰ τότε ἐπήνεις ὅτε με μοχθοῦντα ὠνείδιζες, οὐκ ἂν νῦν τροφῆς ἐπεδέου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος διδάσκει μὴ ἀμελεῖν ἡμᾶς ἐπὶ τῇ τῶν ἀναγκαίων φροντίδι, ἀλλὰ καιρῷ εὐθέτῳ τὰ πρὸς σωτηρίαν μεριμνᾶν.

siquidem omni præter cætera animalia tempore laborat. Formica quidem tũc temporis id tulit. hyeme vero iam exorta & stet core sub aquis incluso, cãtharus esuriens ad formicam venit cibum vt cõmunicaret rogans; at illa dixit, ò canthare, si tunc me laudasses cum laborantẽ vituperabas, nũc minime cibo indigeres.

AD FABVLATIO.

Docet fabula non negligentes esse nos opportere in necessariorum cura, sed tempestiue quæ ad salutem faciunt curare.

Μῦς καὶ Βάτραχος.

Mus & Rana. 249

MVs terrestris malo suo fato Ranæ amicus factus est. Rana enim animo dolos commenta, muris pedem, suo alligauit pedi. Primo quidem in agrum venere frumentum comesuri. mox ad lacus labra vbi appropinquassent, Rana murem in profundū demersit, in aquis ipsa garriēs, & suum brekekekex coaxans. Miser quidem mus aqua distentus periit: natabatq; Ranæ pedi alligatus, cum Miluus eum conspiciens rapuit vnguibus quem Rana vincto secuta est esca Miluo futura.

ADFABVLATIO.

Mor-

ΧΕρσαῖος μῦς κακῇ μοίρᾳ βατράχῳ ἐφιλιώθη. ὁ δὲ βάτραχος κακῶς βουλευσάμενος, τὸν πόδα τῆς μυὸς, τῷ ἑαυτοῦ ποδὶ συνέδησε. καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τῆς χώρας ἦλθον σῖτον δειπνήσοντες. ἔπειτα τὸ χεῖλος τῆς λίμνης πλησιάσαντες ὁ μὲν βάτραχος τὸν μῦν εἰς τὸν βυθὸν κατήνεγκεν. αὐτὸς βρυχάζων τῷ ὕδατι, καὶ τὸ βρεκεξ καὶ κεξαὶ ἀνακράζων. ὁ δὲ ἄθλιος μῦς τῷ ὕδατι φυσηθεὶς, ἐτεθνήκει. ἐπέπλει δὲ τῷ ποδὶ τοῦ βατράχου συνδεδεμένος. ἴκτινος δὲ τοῦτον ἰδὼν, τοῖς ὄνυξιν ἥρπασε. βάτραχος δὲ δεσμώτης ἐπηκολούθει. δεῖπνον καὶ αὐτῷ ἰκτίνῳ γενόμενος.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι

Ὅτι κἂν νεκρὸς ἦτις, ἰσχύει πρὸς ἄμυναν. ἡ γὰρ θεία δίκη, ὑφορᾷ πάντα. καὶ τοῖς ἴσον ἀποδιδοῦσι, ζυγοστατεῖ.

Mortuus licet, ad vindictam satis pollet diuina siquidem vindicta, parca refert quasi in trutina examinans.

Ναυάγος. Naufragus. 250

Ἀνὴρ πλούσιος ἀθηναῖος μεθ᾽ ἑτέρων τινῶν ἔπλει. καὶ δὴ χειμῶνος σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νηὸς περιτραπείσης, οἱ μὲν λοιποὶ πάντες διενήχοντο. ὁ δὲ ἀθηναῖος παρ᾽ ἕκαστα τὴν ἀθηνᾶν ἐπικαλούμενος, μυρία ἐπηγγέλλετο, ἐὰν περισωθῇ. εἷς δέ τις τῶν συννεναυαγηκότων, παρανηχόμενος ἔφη πρὸς αὐτόν. σὺν ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει.

Pecuniosus quidam Atheniensis, cum aliis quibusdā nauigabat. Suborta autem tempestate, subuersaq; naue, reliqui omnes tranatauerūt. Atheniensis verò, subinde Mineruam inuocans sexcenta promittebat si seruaretur: Cum adnatans ex cōnaufragis vnus, cum Minerua, inquit, tu quoque manum moue.

ADFABVLATIO.

Qui in calamitates incidere, necesse est & pro se laborantes, sic posteà Deum ob auxilia inuocare.

Ἐπιμύθιον.

Τοὺς εἰς συμφορὰς ἐμπίπτοντας χρὴ καὶ αὐτοὺς ὑπὲρ ἑαυτῶν κοπιᾷν, καὶ εἶθ' οὕτως τοῦ θεοῦ περὶ βοηθείας δεῖσθαι.

Naufragus & Mare. 251

Ναυάγος καὶ θάλασσα.

NAufragus in littus eiectus præ labore dormiebat. Paulò post excitatus mari conuiciabatur, accusans quod aspectus comitate homines alliciens, vbi eos suscepertit, absorbens disperdat. At illud mulieri assimilatum, sic eum adfatur. Ne me, heus tu, accuses, sed ventos. Ego enim tale natura sum, quale me modò intue-

ΝΑυάγος ἐκβρασθεὶς εἰς τινα αἰγιαλὸν, διὰ τὸν κόπον ἐκοιμᾶτο. μετὰ μικρὸν δὲ ἐξαναστὰς ἐμέμφετο τῆς θαλάσσης. αὐτὴ δὲ ἐνατίζων, ὅτι γε δελεάζουσα τοὺς ἀνθρώπους τῇ πρᾳότητι τῆς ὄψεως, καὶ ἡνίκα ἂν αὐτοὺς προσδέχηται, ἀπογαστρισαμένη διαφθείρει. ἡ δὲ ὁμοιωθεῖσα γυναικὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' ὦ οὗτος μὴ ἐμὲ μέμφου, ἀλλὰ τοὺς ἀνέμους. ἐγὼ μὲν γὰρ φύσεως τοιαύ-

τοιαύτη εἰμὶ, ὁποίαν με νῦν ὁρᾷς. οἱ δὲ, αἰφνίδιον μοὶ ἐμπίπτοντες κυματίζουσι καὶ ἐξαγριαίνουσι.

Ἐπιμύθιον.

Δεῖ οὖν καὶ ἡμᾶς τῶν ἀδικημάτων οὐδὲν τοὺς δρῶντας αἰτιᾶσθαι, ὅταν ἑτέροις ὑποτεταγμένοι ὦσιν. ἀλλὰ τοὺς ἐπιστατοῦντας.

intueris. Hi verò improuiso in me irruentes, fluctus excitant, & exacerbant.

ADFABVLATIO.

Oportet igitur & nos quoque nequaquam eos accusare propter errata, qui aliis subiecti sunt; sed eos qui iussere.

Νέος ἄσωτος καὶ χελιδών.

Νέος ἄσωτος καταφαγὼν τὰ πατρῷα, ἱματίου καὶ μόνου περιληφθέντος, ὡς ἐθεάσατο χελιδόνα παρὰ καιρὸν ὀφθεῖσαν, οἰόμενος ἤδη θέρος εἶναι, ὡς μηκέτι δεόμενος ἱματίου, καὶ τοῦτο ἐπώλησεν ὕστερον δὲ χειμῶνος ἐπιλαβομένου, καὶ σφόδρα πηγνυμένου τοῦ ἀέρος, ἐπειδὴ ἴδε τὴν χελιδόνα νενεκρωμένην ἔφη πρὸς αὐτὴν, ὦ αὕτη σὺ κἀμὲ ἀπώλεσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν πραττόμενον ἐπικίνδυνόν ἐστιν.

Filius Helluo & Hirundo. 252

IVuenis helluo patriis abliguritis bonis, & veste solum reliqua, vt intempestiue aduenientem Hirundinem vidit, adesse iam æstatem ratus, & quasi minime opus habens amictu, vestem quoq; vendidit. Ingruente vero rursus hyemali frigidaq; tempestate vbi hirundinem mortuam vidit, Heus tu, ait, & me quoq; perdidisti.

ADFABVLATIO.

Indicat fabula quodlibet intempestiue factum, tutum nequaquam esse.

Ὁδοιπόροι καὶ Ἄρκτος.

Viatores & Vrsus. 153

AMici duo vna iter faciebant. Vrso iis occurrente, alter eorum cõtinuo in arborẽ euasit, ibiq; latuit. Alter iam iam opprimendus, humi prostratus mortuum se simulauit, vrsoque rostrum admouente, & vndique odorante, anhelitum continuit. (Aiunt enim animal hoc cadauera non attingere.) discedente vero Vrso, ille de arbore descendens alterum rogabat, quidnam in aurem insusurrasset Vrsus; respondit alter, cum amicis iis in posterum iter non facere, qui non perstant in periculis.

ADFABVLATIO.

Indicat fabula veros amicos calamitates probare.

ΔΥο φίλοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβάδιζον. Ἄρκτου δὲ αὐτοῖς ἐπιφανείσης, ὁ μὲν εἰς φθάσας ἀνέβη ἐπί τι δένδρον, καὶ ἐνταῦθα ἐκρύπτετο. ὁ δὲ ἕτερος μέλλων περικατάληπτος γίνεσθαι, πεσὼν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἑαυτὸν νεκρὸν προσεποιεῖτο. τῆς δὲ Ἄρκτου προσενεγκούσης αὐτῷ τὸ ῥύγχος, καὶ περιοσφραινομένης, τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχε. φασὶ γὰρ νεκροῦ μὴ ἅπτεσθαι τὸ ζῶον. Ἀπαλλαγείσης δὲ, ὁ ἀπὸ τοῦ δένδρου καταβὰς ἐπυνθάνετο τοῦ ἑτέρου, τί ἡ ἄρκτος πρὸς τὸ οὖς ἠρείκει. ὁ δὲ εἶπε, τοῦ λοιποῦ τοιούτοις μὴ συνοδοιπορεῖν φίλοις, οἳ ἐν κινδύνοις οὐ παραμένουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ τὰς γνησίους τῶν φίλων αἱ συμφοραὶ δοκιμάζουσι.

Viatores & Coruus. 254

PRofectis ad negotium quoddam quibusdam, Coruus oculorum altero mutilus obuius fuit. conuersis illis & vt reuerterentur suadente quodam illud velle augurium, alter respondit. Qui nobis illa futura prædixerit qui ne-

Ὁδοιπόροι καὶ Κόραξ.

ΠΟρευομένοις τισὶν ἐπὶ πρᾶξίν τινα κόραξ ὑπήντησεν τὸν ὀφθαλμὸν τὸν ἕτερον πεπηρωμένος. ἐπιτραφέντων δὲ αὐτῶν καὶ τινὸς ὑποστρέψαι παραινοῦντος, τοῦτο σημαίνειν τὸν οἰωνόν. ἕτερος ὑποτυχὼν εἶπεν, καὶ πῶς οὗτος ἡμῖν δύναται τὰ μέλλοντα

μαντεύεσθαι, ὃς οὐδὲ ἰδίαν πήρωσιν προείδετο ἵνα φυλάξηται.

Επιμύθιον.

Οὕτω καὶ οἱ ἐν τοῖς οἰκείοις πράγμασι τὸ ἄβουλον κεκτημένοι, καὶ εἰς τὰς τῶν πέλας συμβουλίας ἀδόκιμοι.

que propriam, vt caueret, caritatem præuidit,

ADFABVLATIO.

Sic qui in propriis rebus desipiunt, in consilio aliis dando inutiles & viles.

Ὁδοιπόροι καὶ Πλάτανος.

Ὁδοιπόροι θέρους ὥρα περὶ μεσημβρίαν ὑπὸ καύματος τρυχόμενοι, ὡς ἐθεάσαντο πλάτανον, ὑπὸ ταύτην καταντήσαντες, καὶ ἐν τῇ σκιᾷ κατακλιθέντες, ἀνεπαύοντο. ἀναβλέψαντες δὲ εἰς τὴν πλάτανον ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, ὡς ἀνωφελές ἐστι καὶ ἄκαρπον τοῦτο ἀνθρώποις τὸ δένδρον. ἡ δὲ ὑποτυχοῦσα ἔφη πρὸς αὐτούς, ὦ ἀχάριστοι, ὅτι τῆς ἐξ ἐμοῦ εὐεργεσίας ἀπολαύοντες, ἀχρείαν με καὶ ἄκαρπον ἀποκαλεῖτε.

Επιμύθιον.

Οὕτω πολλοὶ ἀτυχεῖς εἰσίν, καὶ εὐεργετοῦντες τοὺς πέλας, ἐξ αὐτῶν μᾶλλον εὐχαριστοῦνται.

Viatores & Platanus. 255

Viatores æstate meridianis horis æstu defatigati; vt platanon videre ad eam profecti, eius sub vmbra recubantes quieuere. Sursum verò spectãtes in Platanon, inuicem sic colloquebantur. Quam inutilis arbor hæc hominibus & sterilis? Quibus Platanus, ô ingrati respondit, quod meo beneficio vsi, inutilem me & infrugiferam iactatis.

ADFABVLATIO.

Sic multi ex tenuioribus, dum extraneos adiuuant, minorem ab iisdem beneficiorum gratiã nanciscuntur.

Ὁδοιπόρος καὶ Τύχη.

Viator & fortuna 256

Viator itinere multo iam confecto, quum labore conficeretur, ad puteum aliquem prostratus dormiuit. Cum in eum delapsurus esset, fortuna adstans excitansque eum, dixit, Heus tu si cæcidisses num me non tuam accusaturus eras imprudentiam?

ADFABVLATIO.

Sic hominum plurimi, suorum culpa miseri Deos accusant.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ὁδὸν διανοίσας, ἐπειδὴ κόπῳ συνέκειτο πεσὼν παρά τι φρέαρ ἐκοιμᾶτο. μέλλοντος δ' αὐτοῦ ὅς οὔπω καταπίπτειν, ἡ τύχη ἐπιστᾶσα καὶ διεγείρασα αὐτὸν, εἶπεν, ὦ οὗτος εἴγε ἐπεπτώκεις, οὐκ ἂν τῆς ἑαυτοῦ ἀβουλίας, ἀλλ' ἐμὲ αἰτιῶ.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' αὑτοὺς δυστυχήσαντες τοὺς θεοὺς αἰτιοῦνται.

Asini emptor. 257

Asinum quidam empturus, in experimentum & probam acce-

Ὄνον ἀγοράζων.

Ὄνον τις ἀγοράζειν μέλλων, ἐπὶ δοκιμασίᾳ καὶ πείρᾳ αὐτὸν ἔλαβεν. καὶ εἰσαγαγὼν αὐτὸν. ἐπὶ τῆς φάτνης

μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὄνων τοῦτον ἔστησεν. ὁ δὲ καταλιπὼν τοὺς ἄλλους ἐπὶ τῷ ἀργοτάτῳ καὶ ἀδηφάγῳ ἔστη, καὶ ὃς οὐδὲν ἐποίει. δήσας οὖν καὶ ἀπαγαγὼν, τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ τοῦτον παρέδωκε. τοῦ δὲ ἐρωτῶντος εἰ οὕτω ταχεῖαν αὐτοῦ τὴν δοκιμασίαν ἐποιήσατο, ὑποτυχὼν εἶπεν, ἀλλ' ἐγώγε οὐδὲ ἐπιδέομαι πείρας. οἶδα γὰρ ὅτι οὗτος *** ὁποῖος ἐξ ἁπάντων τὸν συνήθη ἐπελέξατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τοιοῦτος ἕκαστος ὑπολαμβάνεται εἶναι, ὁποῖος ἑτέροις συναναστρέφεται.

accepit; ad præsepe igitur cum aliis suis deduxit asinis. Ille vero cæteris relictis prope segniorem & voracissimum stetit, & qui nihil agebat: vinciens ergo eum, proprio reddidit domino sciscitantiq; illi an tam cito eius fecisset experimentum, respondens ait, ego verò probatione opus nō habeo scio enim eum talem esse, qualis is est, quem socium delegit sibi.

ADFABVLATIO.

Talis quisq; præsumitur esse, qualibus ille conuersatur amicus.

Ὄνος.

Ὄνος ἅλας γέμων ποταμὸν διέβαινεν, ὀλισθὼν δὲ ὡς κατέπεσεν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐκτακέντος τοῦ ἅλατος κουφότερον ἐξανέστη. ἡσθεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ, ἐπειδὴ ὕστερόν ποτε σπόγγους ἦν πεφορτισμένος, κατά τινα ποταμὸν ἐγένετο, ᾠήθη δὲ ὅτι ἐὰν πάλιν πέσῃ, ἐλαφρότερος διεγερθήσεται. καὶ δὴ ἑκὼν ὤλισθε. συνέβη δὲ αὐτῷ τῶν σπόγγων ἀνασπασάντων τὸ ὕδωρ, μὴ δυνάμενος ἐξαναστῆναι ἐντοῦθα ἀποπνιγῆναι.

Ἐπι-

Asinus sale onustus. 258

Asinus sale onustus flumen transmeabat. Lapsus, in aquam decidit. Liquescente sale, expeditior surrexit. Ea re gauisus, cum postea spongiis onustus ad flumen quoddam venisset, ratus si rursus decideret, fore vt leuiore cū onere surgeret, consulto delapsus est. At spongiis aquam absorbentibus cū adsurgere nequiret, inibi suffocari contigit.

Ad-

ADFABVLATIO.

Sic hominum nonnulli proprio artificio, inscii in calamitates incidunt.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι, διὰ τῆς ἰδίας ἐπινοίας λανθάνουσι συμφοραῖς ἐνόμενοι.

Asinus & Vulpes. 259

ASinus canentes audiens, cicadas, earum concentus æmulus, rogauit quibus vescentes cibis tam suauem emitterẽt vocem. illis verò se rore vesci respondentibus, Asinus rorem dum expectat, fame periit.

ADFABVLATIO.

Sic qui res contra naturam cupiunt, præterquam quod non adsequuntur, maxima insuper afficiuntur calamitate.

Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

ΟΝΟΣ ἀκούσας τεττίγων ᾀδόντων, καὶ ζηλώσας αὐτῶν τὴν εὐφωνίαν, ἐπυνθάνετο τί σιτούμενοι τοιαύτην φωνὴν ἀφιᾶσιν. τῶν δὲ εἰπόντων δρόσον. ὁ ὄνος προσπαραμένων τῇ δρόσῳ, λιμῷ διεφθάρη.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτως οἱ τῶν παρὰ φύσιν ἐπιθυμοῦντες, πρὸς τῷ μὴ ἐπιτυχεῖν καὶ τὰ μέγιστα δυστυχοῦσι.

Asinus & Vulpes. 260

ASinus spinosum edebat paliurum. Eum intuita Vulpes dixit, Qui sic lingua mollicula, rudem & spinosam hanc voras escam?

ADFABVLATIO.

Nugacium hominum accusationes non audiendæ.

Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

ΟΝΟΣ ἀκανθώδεις παλιούρους ἤσθιε. τοῦτον ἰδοῦσα ἡ Ἀλώπηξ, εἶπε, πῶς οὕτω τῇ ἁπαλῇ γλώσσῃ τὸ σκληρὸν, καὶ ἀκανθῶδες προσφάγιον ἐσθίεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οὐ δεῖ φλυαρῶν ἀνδρῶν κατηγορίας ἀκούειν. εἰς

κίνδυνον γὰρ ἄγουσι τὸν ἀκούοντα.

Ὄνος βαστάζων εἴδωλον.

Ὄνῳ τις ἐπιθεὶς ξόανον ἦγε. πολλοὶ δὲ προσεκύνουν τῶν συναντούντων. ὁ δὲ ὄνος τυφωθεὶς, νομίζων αὐτὸν προσκυνεῖν τοὺς ἀγροίκους, σκιρτῶν, ἤμελλε τὸν θεὸν ῥίψαι. ἀλλὰ τοῦτον ξύλῳ παίων ὁ δεσπότης εἶπεν, ὄνος εἶ θεὸν φέρων, ἀλλ' οὐ θεοῖς ὑπάρχεις ὁμότιμος.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι κτηνώδεις ἄνδρας τοὺς τυφωμένους ἐπ' ἀλλοτρίαις, ὁ λόγος ἐλέγχει.

Audientem enim in periculum deducunt.

Aſinus ferens ſtatuam. 261

Aſinũ impoſita Dei alicuiꝰ ſtatua ducebat quiſpiam, multi obuiantium eam adorauere? Aſinus inaniter ſuperbiens, ſe adorari à ruſticis arbitratus, ſaliens Deum ferè excuſſit ſed eum ligno tonſitans herus dixit, Aſinus es Deum geſtans, diis in honore nequaquam par.

ADFABVLATIO.

Viles homines aliena ſuperbientes gloria hæc taxat oratio.

Ὄνος καὶ Λεοντῆ.

Aſinus & leõina pellis. 262

ASinus leoninam indutus, leo videbatur omnibus. Hinc fuga erat hominum, hinc gregum. vbi verò flante vento ablata fuit pellis, Asinusque nudatus, tunc omnes, accurrentes, fustibus & clavis verberauere.

ADFABVLATIO.

Cum pauper sis & priuatus, ne diuitum imitere facta, ne quando irridearis periclitерisq;. Alienum enim inconueniens est.

ΟΝΟΣ δορὰν λέοντος ἐπενδυθεὶς, λέων ἐνομίζετο πᾶσι. καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. ὡς δὲ ἀνέμου πνεύσαντος ἡ δορὰ περιῃρέθη καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν, τότε πάντες ἐπιδραμόντες, ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἔτυπον.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πένης καὶ ἰδιώτης ὤν, μὴ μιμοῦ τὰ τῶν πλουσίων. μήποτε καταγελασθῇς καὶ κινδυνεύσῃς. τὸ γὰρ ξένον ἀνοίκειον.

Asinus & Lupus. 263

ASinus calcato palo claudus factus, cōspectum Lupum sic adorsus est. Præ cruciatu ô Lupe, demorior, oportetque vt tibi esca, vel vulturibus, vel coruis fiam. Gratiam itaque vnicam à te postulo illam, vt prius palū de pede euellas meo, ne cum dolore moriar. Lupus palum mordicus apprehendens euulsit. Asinus dolore liberatus, in hiantem lupum calcitrans effugit, quassatis ei naribus, fronte, dētibusq;. Lupus

Ὄνος καὶ Λύκος.

ΟΝΟΣ πατήσας σκόλοπα χωλὸς ἑστήκει. Λύκον δὲ ἰδὼν, ἔφη ἑαυτῷ, ὦ λύκε ἰδοὺ ἐκ πόνου ἀποθνήσκω. καὶ δεῖ μέ σου γενέσθαι δεῖπνον ἢ γυπῶν, ἢ κοράκων. χάριν δὲ μίαν αἰτῶ σε, ἐξελεῖν πρότερον τὸν σκόλοπα ἐκ ποδός μου, ὅπως μὴ μετὰ πόνου τεθνήξομαι. ὁ δὲ λύκος ἄκροις ὀδοῦσι δακὼν τὸν σκόλοπα, ἐξεῖλεν. ὁ ὄνος δὲ λυθεὶς τοῦ πόνου, ἐπὶ τὸν λύκον χάσκοντα λακτίσας φεύγει, ῥῖνας μέτωπον καὶ ὀδόντας συνθλάσας. ὁ δὲ λύκος

κ@ ἔφη, οἴμοι δικαίως πάσχω, ὅτι τὸν ἱππιατρ@ ἐθέλησα χρῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τινὲς διπλοῖς κινδύνοις περιπεσόντες, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ὠφελεῖν πειρωμένοις, δολίως αὐταμοιβὴν κακὴν παρέχον.

pus verò, Hei mihi exclamat, merita patior, qui veterinarii muneri defungi voluerim.

ADFABVLATIO.

Multi in pericula delapsi gemina hostibus etiam prodesse conantibus fraudulentè malum retulere.

Οὐρὰ καὶ Μέλη Ὄφεως.

Οὐρά ποτε Ὄφεως ἠξίου προάγειν καὶ βαδίζειν. τὰ δὲ λοιπὰ μέλη ἔλεγον. πῶς χωρὶς ὀμμάτων καὶ ῥινὸς ἡμᾶς ἄξεις, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα; ταύτης δὲ οὐκ ἔπειθον, ἕως τὸ φρονοῦν ἐνικήθη. ἡ οὐρὰ δὲ ἦρχε καὶ ἦγε σύρουσα τυφλὴ πᾶν τὸ σῶμα. ἕως εἰς βάραθρον πετρῶν ἐνεχθεῖσα, τὴν ῥάχιν καὶ πᾶν τὸ σῶμα ἐπλήγη. σαίνουσα δὲ ἱκέτευε τὴν κεφαλὴν, λέγουσα, σῶζον ἡμᾶς, εἰ θέλεις δέσποινα τῆς κακῆς γὰρ ἔριδ@ ἐπειράθην.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ἄνδρας δολίους καὶ κακοὺς, καὶ τοῖς δεσπόταις ἐπανισταμένους, ὁ λόγ@ ἐλέγχει.

Ὄφις

Cauda & membra serpentis. 264

SErpentis cauda ducere & præcedere rogauit. Cætera verò membra dixere. Quomodo sine oculis & naso nos ductura es, vt cætera animalia? Illam verò nequaquam persuasere, donec sapere coacta fuit. Cauda imperauit duxitque, cæca trahens integrum corpus: donec in barathrum saxosum deuoluta, tergum & totum corpus lacerauit, Turbata vero caput rogauit, aiens, serua nos, si velis, domine, malam enim contentionem experta sum.

ADFABVLATIO.

Dolosos homines & malos & dominis insurgentes indicat fabula.

Ser-

Serpens, Felis & Mures. 265

SErpens & mustela in ædibus certabant. inquilini mures ab vtrisque continuo consumpti & deuorati, vbi decertantes eos animaduertere cauis exiere suis. Illi verò mures intuiti, dimissis hostilibus animis & præliis in eosdem conuersi sunt.

ADFABVLATIO.

Qui se optimatum dissidiis immiscent sese, vtrisque appendicis, vt ita dicam, loco fiunt.

Ὄφις Γαλῆ καὶ Μύες.

ΟΦις καὶ γαλῆ ἔν τινι οἰκίᾳ ἐμάχοντο. οἱ δὲ ἐκεῖσε μύες ἀεὶ καταναλισκόμενοι ὑπὸ ἀμφοτέρων, ὡς ἐθεάσαντο αὐτοὺς μαχομένους, ἐξῆλθον βαδίζοντες. ἰδόντες δὲ τοὺς μύας, τότε ἀφέντες τὴν πρὸς ἀλλήλους μάχην, ἐπ' ἐκείνους ἐτράπησαν.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ οἱ ἐν ταῖς τῶν δημαγωγῶν στάσεσιν αὐτοὺς παρεισβάλλοντες, λανθάνουσι αὐτοὶ ἑκατέρων παρανάλωμα γινόμενοι.

Puer qui viscera comederat. 266

BOuem ruri sacrificantes cognatos conuocauere. Inter quos fuit mulier paupercula, cum qua & filius. Qui vbi se carnibus ingurgitasset, exclamabat dolens, ô mater ilia. Cui illa, Non tua, ait, sed quæ comedisti.

ADFABVLATIO.

Contra debitorem sermo est,

Παιδίον ἔσθιον σπλάγχνα.

ΒΟῦν τινὲς ἐπ' ἀγρῷ θύοντες, τοὺς συγγενεῖς ἐκάλεσαν. ἐν δὲ τούτοις ἦν καὶ γυνὴ πενιχρὰ, μεθ' ἧς καὶ ὁ παῖς. τὸ δὲ παιδίον τῶν κρεῶν πλήσας τὴν γαστέρα, καὶ ὀδυνόμενος ἔλεγεν, ὦ μῆτερ τὰ σπλάγχνα. ἡ δὲ εἶπεν, οὐχὶ τὰ σὰ, τέκνον, ἃ δὲ κατέφαγες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος πρὸς ἄνδρα χρεω-

χρεωφειλέτην, ὅστις ἑτοίμως τὰ ἀλλότρια λαμβάνων, ὅταν ἀπαιτηθῇ, οὕτως ἄχθεται, ὡς οἰκόθεν προϊέμενος.

est, qui prompte acceptat aliena, cum verò postulatur illa restituere, grauatur quasi è suis amitteret.

Παῖς ἀκρίδας θηρεύων καὶ Σκόρπιος.

ΠΑῖς πρὸ τοῦ τείχους ἀκρίδας ἐθήρευε, πολλὰς δὲ συλλαβὼν, ὡς ἐθεάσατο σκόρπιον νομίσας ἀκρίδα εἶναι, κοιλάνας τὴν χεῖρα, οἷός τε ἦν καταφέρειν αὐτόν. καὶ ὃς τὸ κέντρον ἐπάρας εἶπεν, εἴθε γὰρ τοῦτο ποιήσεις, ἵνα καὶ ἃς συνείληφας ἀκρίδας ἀποβάλῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι καλὸν καὶ τὰ ἐναντία γινώσκειν καὶ τὸ μὲν καλὸν τιμᾶν, τὸ δὲ κακὸν ἐκφεύγειν.

Puer locustas venans & Scorpius. 267

PVer ante mœnia locustas venabatur. Multis autem iam captis, cum quem vidit Scorpium, Locustam ratus, cauata manu in eo erat vt colligeret. Scorpius stimulum erigens ait, scilicet id facias, vt quas iam Locustas cæpisti, eas amittas.

AFFABVLATIO.

Sermo docet pulchrum esse contrarias res nosse, & pulchras quidem colere, turpes verò deuitare.

Παῖς καὶ Πατήρ.

ΥΟν τις γέρων δειλὸς μονογενῆ ἔχων γενναῖον, κυνηγῆσαι ἐφιέμενον, ἴδε τοῦτον καθ' ὕπνους ὑπὸ λέοντος ἀναλωθέντα, φοβηθεὶς δὲ μήπως ὁ ὄνειρος ἀληθεύει, οἴκημα κάλλιστον καὶ μετέωρον κατεσκεύασεν. κἀκεῖσε τὸν υἱὸν καταγαγὼν ἐφύλαττεν. ἐζωγράφησεν

Filius & Pater. 268

TImidus quidam senex vnicum habebat generosæ indolis natum, & venationis amantẽ. cũ in somnis vidit à Leone interemptum. ne ferax foret somnium veritas, domicilium elegantissimum &

& sublime construxit, illucque deducens filium adseruauit. Ad oblectationem quoque filii, omnis generis pingi curauit in eo animalia, inter quæ & Leo erat. Adolescens ea conspiciens, maiorem inde concepit mœrorem. & aliquando stans propius, Leonē sic affatus est, ô animaliū pessimū, tui & inanes somnii paterni caussa, velut carcere, sic hac includor domo? quid tibi sum facturus? sic locutus, velut Leonē occæcaturus, manum impegit parieti. Ligneus verò eius digito infixus aculeus, tumorem vna cum inflammatione ad inguina vsque ingenerauit. Febris insuper subsecuta statim vita priuauit adolescentem. Sic Leo puerum abstulit; nihil paterno cōmento adiutum.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio neminem futura euitare posse.

Pater & Filiæ. 269

HAbens quis filias duas hanc olitori, illam figulo, nuptui dedit postea vero ad olitoris con-

φησεν δὲ ἐν τῷ οἰκήματι, πρὸς τέρψιν τοῦ υἱοῦ παντοῖα ζῶα, ἐν οἷς ἦν καὶ λέων. ὁ δὲ ταῦτα ὁρῶν πλείονα λύπην εἶχε. καὶ δήποτε πλησίον τοῦ λέοντος στὰς, εἶπεν, ὦ κάκιστον θηρίον, διὰ σὲ καὶ τὸν ψευδῆ ὄνειρον τοῦ ἐμοῦ πατρὸς, τῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ κατεμβλήθην, ὡς ἐν φρουρᾷ. τί σοι ποιήσω; καὶ εἰπὼν ἐπέβαλε τῷ τείχει τὴν χεῖρα ἐκτυφλῶσαι τὸν λέοντα. Σκόλοψ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ ἐμπαγεὶς ὄγκωμα καὶ φλεγμονὴν μέχρι βουβῶνος εἰργάσατο. πυρετὸς δὲ ἐπιγενόμενος αὐτῷ, θᾶττον τοῦ βίου μετέστησεν. ὁ δὲ λέων καὶ οὕτως ἀνήρηκε τὸν παῖδα μηδὲν τῷ τοῦ πατρὸς ὠφεληθέντα σοφίσματι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οὐδεὶς δύναται τὸ μέλλον ἐκφυγεῖν.

Πατὴρ καὶ θυγατέρες.

ΕΧων τις δύο θυγατέρας, τὴν μὲν κηπουρῷ ἐξέδωκε πρὸς γάμον, τὴν δὲ ἑτέραν κεραμεῖ. χρόνου δὲ προσελθόντος,

θοντος, ἧκεν πρὸς τὴν τοῦ κηπουροῦ. καὶ ταύτην ἠρώτα πῶς ἔχει. καὶ ἐν τίνι αὐτοῖς εἴη τὰ πράγματα. τῆς δ' εἰπούσης, πάντα μὲν αὐτοῖς παρεῖναι, ἓν δὲ τοῦτο εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς, ὅπως χειμὼν γένηται καὶ ὄμβρος. ἵνα τὰ λάχανα ἀρδεύσῃ. μετ' οὐ πολὺ πρὸς τὴν τοῦ κεραμέως. καὶ οὕτως ἐπυνθάνετο πῶς ἔχοι τῆς δὲ τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐνδεῖσθαι, τοῦτο δὲ μόνον εὔχεσθαι, ὅπως αἰθρία τε λαμπρὰ ἐπιμείνῃ, καὶ λαμπρὸς ἥλιος ἵνα ξηρανθῇ ὁ κέραμος. ὁ δ' εἶπεν πρὸς αὐτήν. ἐὰν οὖν σὺ μὲν εὐδίαν ἐπιζητῇς, ἡ δὲ ἀδελφή σου χειμῶνα, ποίᾳ οὖν ὑμῶν εὔξομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οἱ ἀνομοίοις πράγμασιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως περὶ ἑκάτερα πταίουσι.

coniugem cum venisset, quomodo valeret & quo in statu res essent interrogaret, respondit illa, omnia quidem adesse sibi, vnicum verò illud à Diis postulare, imbrem & pluuiam exoriri vt olera irrigentur. Paulo post ad figuli coniugem itidem veniens, pariter interrogauit quomodo haberet. illi vero respondenti cæteris non indigere, illud solum postulare vt serenitas solque lucidus continuetur vt exsiccentur vrcei, respondit, si tu serenitatem postulas, soror vero imbrem, cuinam vestrum preces meas adiungam?

ADFABVLATIO.

Qui discrepantes res aggrediuntur vna, merito vtrisque frustrantur.

Παῖς ψεύστης.

Παιδίον τὰ πρόβατα νέμων, λύκον ἐρχόμενον πρὸς διαφθορὰν ὁρῶν, ἐπικαλούμενον τοὺς ἀγρώτας, ἔλεγε βοηθεῖτε ἀδελφοὶ ἔρχεται λύκος. οἱ δ' ἀγρῶται τρέχοντες, τοῦτον εὕρισκον μὴ

Puer mendax. 270

PVer, ouium pastor, aduenientem Lupum, vt eas deuoraret, intuitus, Agricolas vocans dicebat, Adeste mihi, Lupus accedit. Agricolæ adcur-

currentes eum vera non dicere deprehenderes iterantemque id sæpius, itidem mentiri cognouere. Posteà adueniente Lupo, clamanti puero nemo adcurrens auxiliari voluit. Lupus vero summam nactus licentiam, totum sine impedimento dilacerauit gregem.

μὴ ἀληθεύειν. τοῦτο δὲ ποιήσαντος πολλάκις εὕρισκον ψευδόμενον. Μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ λύκου προσελθόντος, καὶ τοῦ παιδὸς βοῶντος Δεῦτε λύκος, οὐκέτι τις ἀπεπίστευκε προσδραμεῖν αὐτῷ καὶ βοηθῆσαι. ὁ δὲ λύκος εὑρηκὼς ἄδειαν, τὴν ποίμνην πᾶσαν διέφθειρεν εὐκόλως.

ADFABVLATIO.

Tale nanciscitur mendax commodum, vt etiamsi vera dicat, non credatur sæpius.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τοσοῦτον ὄφελος τῷ ψεύστῃ, ὅτι καὶ ἀληθῆ λέγων, πολλάκις οὐ πιστεύεται.

Simiæ. 171 Πίθηκοι.

SImias aiunt binos parere catulos, hunc amare & sedulo educare: illum

ΤΟὺς πιθήκους φασὶ δύο τίκτειν. καὶ τὸν μὲν ἕτερον στέργειν, καὶ μετ' ἐπιμελείας

λείας τρέφειν, τὸν δ' ἕτερον μισεῖν. Συμβαίνει δὲ κατά τινα τύχην, τὸν μὲν ἐπιμελούμενον καὶ ἀγκαλιζόμενον παρὰ τῆς μητρὸς ἀποπνίγεσθαι· τὸ δ' ὀλιγωρούμενον ἐκτελειοῦσθαι.

illum verò odisse. Fit autem nescio quo casu, vt quem ita diligenter curant, & in vlnis gestant, suffocetur, alter verò quẽ oderint, crescat & ad perfectam vsque ætatem perueniat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πάσης πονηρίας ἡ τύχη δυνατωτέρα.

ADFABVLATIO.

Indicat fabula omni nequitia validiorẽ naturam esse.

Πλέοντες.

Nauigantes. 272

Ἐμβάντες τινὲς εἰς σκάφος ἔπλεον. γενομένων δ' αὐτῶν πελαγίων, συνέβη χειμῶνα ἐξαίσιον γενέσθαι, καὶ τὴν ναῦν μικροῦ καταδύεσθαι. τῶν δὲ πλεόντων ἕτερος περιρρηξάμενος

Conscensa naue quidam nauigabant: cũ vero iam in altum processissent: en tempestate vehementi orta nauis fermẽ demergebatur. è nauigant-

tibus autem vnus exclamans, patrios inuocabat Deos, gemitu & eiulatu, multo. munera pollicitus si seruarent. sedata tempestate cum malacia rursus esset, ad epulas conuersi tripudiabant, exultabantq;, vtpote qui præter expectationem periculum euasissent. Durus verò gubernator cum esset, ô amici, inquit, sic nos lætari oportet quasi rursus, si sors ferat, oritura tempestate.

ADFABVLATIO.

Non multum fœlicitate extolli oportere, docet fabula fortunæ inconstantiam cogitantes.

μενος τοὺς πατρῴους θεοὺς ἐπεκαλεῖτο μετ' οἰμωγῆς καὶ στεναγμῶν, χαριστήρια ἀποδόσειν ἐπαγγελλόμενος, ἐὰν περισωθῶσι. παυσαμένου δὲ τοῦ χειμῶνος, καὶ πάλιν γαλήνης γενομένης, εἰς εὐωχίαν τραπέντες ὠρχοῦντό τε καὶ ἐσκίρτων, ἅτε δὴ ἐξ ἀπροσδοκήτου διαπεφευγότες κινδύνου. καὶ στερρὸς ὁ κυβερνήτης ὑπάρχων, ἔφη πρὸς αὐτούς; ἀλλ' ὦ φίλοι, οὕτως καὶ ἡμᾶς γεγηθέναι δεῖ ὡς πάλιν, ἐὰν τύχι, χειμῶνος ἐσομένου.

Ἐπιμύθιον.

Μὴ σφόδρα κατεπαίρεσθαι ταῖς εὐτυχίαις, ὁ μῦθος διδάσκει τῆς τύχης τὸ εὐμετάβλητον ἐννοουμένους.

Diues & Coriarius. 273

Diues coriariũ prope habitans, neq; fœtorem ferre valens, vt discederet instabat. Procrastinans ille dixit paulo post discessurum se, continuo vero manente, contigit alteri, iam assuefactũ malo odore non molestari.

ADFABVLATIO.

Indicat oratio consuetudine res difficiles leniri.

Πλούσιος καὶ Βυρσεύς.

Πλούσιον βυρσεῖ παραπλησιάζοντα καὶ μὴ δυνάμενος τὴν δυσωδίαν φέρειν, ἐπέκειτο αὐτῷ ἵνα μεταβῇ. ὁ δὲ ἀνεβάλλετο λέγων μεθ' ὀλίγον χρόνον μεταβήσεσθαι. τοῦ δὲ συνεχῶς γινομένου συνέβη χρόνου διελθόντος, ἐν συνηθείᾳ γενομένου τῆς δυσωδίας μικέτι ἐνοχλεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ συνήθεια τῶν πραγμάτων τὰ δυσχερῆ καταπραΰνει.

Pastor

Ποιμὴν

Ποιμὴν καὶ Κύων.

ΜΑνδρας εἴσω πρόβατα ποιμὴν εἰσάγων, λύκον ἤμελλε συγκλείσειν, εἰμὴ κύων ἰδὼν τοῦτον εἶπε πρὸς τὸν ποιμένα, πῶς τὰ πρόβατα σῶσαι θέλων, τὸν δὲ λύκον συνεισάγεις τῇ ποίμνῃ.

Pastor & Canis. 274

CAulam intus ducens oues Pastor, Lupum inclusurus erat: nisi canis hoc intuitus Pastori subiecisset, Quomodo gregem seruare cupiens, Lupum intromittis.

Ποιμὴν καὶ Κύων.

ΠΟιμὴν ἔχων κύνα παμμεγέθη, τούτῳ εἰώθει τὰ ἔμβρυα καὶ τὰ ἀποθνήσκοντα τῶν προβάτων παραβάλλειν. καὶ δή ποτε εἰσελθούσης τῆς ποίμνης, ὁ ποιμὴν θεασάμενος τὸν κύνα προσιόντα τοῖς προβάτοις σαίνοντα αὐτὰ, εἶπεν, ἀλλ' ὦ οὗτος ὃ θέλεις σὺ τούτοις, ἐπὶ τῇ σῇ κεφαλῇ γένοιτο.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἄνδρα λόγοις μὲν φίλον φαινόμενον, πονηρὰ δὲ κατὰ νοῦν βουλευόμενον.

Pastor & Canis. 275

PAstor grandiorem nactus canem solebat abortiuos fœtus & demortuas oues obiicere. Ingresso autem aliquando grege pastor oues adgredientem intuitus canem & adulantem dixit, quæ iis cupis euenire, tuum in caput recidant.

ADFABVLATIO.

In hominem verbis quidem amicum, scelesta autem animo voluentem.

Ποιμὴν καὶ Λυκιδεῖς.

ΠΟιμὴν εὑρὼν λυκιδεῖς, τούτους μετὰ πολλῆς ἐπιμελεί-

Pastor & Catuli lupi. 276

PAstor repertos lupi catulos cura magna educa-

ducauit, arbitratus cum adoleuissent non solum oues custodituros suas, sed insuper alias rapientes sibi delaturos. at illi citissime adulti, occasionem nacti primum ipsius gregem deuorauere. Ipse ingemens ait, merito plector, quid enim eos iuuenculos adhuc seruaui, quos vel adultos necare oportuit?

μελείας ἀνέτρεφεν, οἰόμενος, ὅτι τελειωθέντες οὐ μόνον τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα τηρήσουσιν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα ἁρπάζοντες αὐτῷ οἴσουσιν. οἱ δὲ, ὡς τάχιστα ηὐξήθησαν, ἀδείας τυχόντες πρώτην αὐτοῦ τὴν ποίμνην διαφθείρειν ἤρξαντο. ὁ δὲ, ἀναστενάξας εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα. τί γὰρ τούτους νηπίους ὄντας ἔσωζον, οὓς ἔδει καὶ ηὐξημένους ἀναιρεῖν.

Pastor & Canis. 277

PAstor canem solitus erat demortuis ouibus pascere. Eum aliquando apud agnam ægrotantem stare cum vidisset, humi defixum lachrymantiq; similem demulcens dixit, Benè agis qui condoleas, sed quæ cupis ne eueniat.

ADFABVLATIO.

Talis est hæres quilibet.

Ποιμὴν καὶ σκύλαξ.

ΠΟιμὴν Σκύλακα εἴωθε τρέφειν ἐκ τῶν θνησκόντων προβάτων καὶ δήποτε ἐγγὺς ἀμνάδος νοσούσης ἱστάμενον εἶδε τὸν κύνα κατηφῆ, καὶ δοκοῦντα δακρύειν, καὶ ὁ μαλίζων αὐτὸν εἶπεν, καλῶς ποιεῖς συμπαθῶν, πλὴν ἀλλὰ μὴ γένηται μηδὲ συμβῇ ὅπερ θέλεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τοιοῦτος πᾶς ἐστὶ ὃς κληρονόμος ἐστίν.

Prometheus & Homines. 278

PRometheus pro Iouis imperio homines finxit & bruta. Iupiter verò,

cum

Προμηθεὺς καὶ Ἄνθρωποι.

ΠΡομηθεὺς κατὰ πρόσταξιν τοῦ Διὸς ἀνθρώπους ἔ-

πλασε

πλασε καὶ θηρία. ὁ δὲ Ζεὺς θεασάμενος πολλῷ πλείονα τὰ ἄλογα ζῶα. ἐκέλευσεν αὐτὸν τῶν θηρίων τινὰ διαφθείραντα, ἀνθρώπους μεταπυπῶσαι. τοῦ δὲ τὸ προσταχθὲν ποιήσαντος. συνέβη ἐκ τοὺς πλασθέντας, τὴν μὲν μορφὴν ἀνθρώπων ἔχειν, τὰς δὲ ψυχὰς θηριώδεις.

Επιμύθιον.

Ἔλεγχον ὁ μῦθος ἔχει πρὸς ἄνδρας θηριώδεις καὶ ὀργίλους.

cum multo plura videret esse bruta, iussit vt bruta nonnulla destruens inde homines efformaret. Dū & mandatum exequitur, accidit nonnullos ex illis effictos forma quidem esse humana, mente vero & anima ferina.

ADFABVLATIO.

Redarguit fabula ferinis morib. homines & iracundos.

Ῥόδον καὶ Ἀμάραντον.

Ῥόδῳ παραφυὲν Ἀμάραντον, ἔφη πρὸς αὐτό, οἷον ἄνθος εὐπρεπὲς εἶ καὶ ποθητὸν καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, μακαρίζω σε τοῦ κάλλους καὶ τῆς εὐωδίας. τὸ δὲ εἶπεν, ἐγὼ μὲν ὦ Ἀμάραντον πρὸς ὀλίγον καιρὸν ζῶ. καὶ κἂν μηδεὶς κόψῃ με, τήκομαι. σὺ δὲ ἀνθεῖς ἀεί, καὶ ζῇς οὕτω νέον.

Επιμύθιον.

Ὅτι κρεῖττον ὀλιγαρκούμενον τινα διαμένειν, ἢ πρὸς ὀλίγον τρυφήσαντα μεταβολῆς δυστυχοῦς τυχεῖν, ἢ καὶ ἀποθανεῖν.

Rosa & Amaranthus. 279

ROsæ adsitus Amarantus dixit. Qualis flos quàm formosus es, & amabilis diis hominibusq; beatam te ob formam & odorem arbitror. At illa ego verò, ô Amarante ait, ad breue tempus viuo, & quamuis me decerpat nemo, tabesco nihilominus: Tu verò flores continuo, & recens sic viuis.

ADFABVLATIO.

Melius est paucis contentum manere quàm breui tempore gloriatum mutationem pati infelicem, vel etiam mori.

Σφὴξ καὶ Ὄφις.

Vespa & Serpens. 280

VEspa serpentis capiti insidens & continuo pungens aculeo diuexabat. Ille dolore ad fœtus, neq; quo hostem vlcisceretur habens, in viam progreditur intuitusq; aduenientem currum, caput rotæ supposuit aiens, cum hoste meo moriar.

ADFABVLATIO.

In eos qui cum hostibus periclitari sustinent.

Σφὴξ ἐπὶ κεφαλὴν ὄφεως καθισᾶσα, καὶ συνεχῶς τῷ κέντρῳ πλήττουσα ἐχείμαζεν. ὁ δὲ περιώδυνος γενόμενος, καὶ τὸν ἐχθρὸν οὐκ ἔχων ἀμύνεσθαι ἐξελθὼν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἰδὼν ἅμαξαν ἐρχομένην, τὴν κεφαλὴν τῷ τροχῷ ὑπέθηκε, φάσκων, συναπόλωμαι τῷ ἐχθρῷ.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς συγκινδυνεύειν τοῖς ἐχθροῖς πειρωμένους.

Taurus & hircus. 281

LEonem fugiens taurus, speluncam subiit: Eum verò cornibus detrudebat Hircus. At ille, non te, ait, sed leonem timeo, qui si prætierit, intelliges quod sit tauri & Hirci robur.

ADFABVLATIO.

Sæpe potentes infortunia deiiciunt adeò, vt viliũ hominum & timidorum ferunt iniurias.

Ταῦρος καὶ Τράγος.

ΛΕοντα φεύγων ταῦρος, εἰσῆλθεν εἰς σπήλαιον. Τράγος δὲ τοῦτον τοῖς κέρασιν ἐξώθει. ὁ δὲ εἶπεν, οὐ σέ, ἀλλὰ τὸν λέοντα φοβοῦμαι. Ἐπεὶ παρέλθετο καὶ τότε γνώσῃ τίς ἡ δύναμις ταύρου καὶ τράγου.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πολλάκις καὶ δυνατοὺς ἄνδρας αἱ συμφοραὶ ταπεινοῦσι, τοὺς ἐξ εὐτελῶν καὶ δειλῶν ὑπομένειν αἰκίας.

Cicada & Vulpes. 282

CIcada procera in arbore canebat. Vulpes autem eam deuorare cupiens

Τέττιξ καὶ Ἀλώπηξ.

ΤΕττιξ ἐπί τινος ὑψηλοῦ δένδρου ᾖδεν. ἀλώπηξ δὲ βουλομένη αὐτὸν καταφαγεῖν, τοιοῦ-

τοιοῦτον ἐπενόησεν, αὐτίκα γοῦν στᾶσα ἐθαύμασεν αὐτοῦ τὴν εὐφωνίαν. καὶ παρεκάλει καταβῆναι λέγουσα, ὅτι ἐπιθυμεῖ θεάσασθαι πηλίκον ζῶον τηλικαῦτα φθέγγεται. κἀκεῖνος ὑπονοήσας αὐτῆς ὡς ἐπὶ τὸν τέττιγα ἔφη, ἀλλὰ πεπλάνησαι ὦ αὕτη εἰ ὑπέλαβες με καταβήσεσθαι. ἐγὼ γὰρ ἀπ' ἐκείνου ἀλώπεκας φυλάττομαι, ἀφ' οὗ ἐν ἀφοδεύματι ἀλώπεκος πτερὰ τέττιγος ἐθεασάμην.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τοὺς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων τῶν πέλας αἱ συμφοραὶ σωφρονίζουσι.

Τοξότης καὶ Λέων.

Ἀνῆλθέ τις εἰς ὄρος τοξικῆς ἔμπειρος κυνηγῆσαι. πάντα δὲ τὰ ζῶα τοῦτον θεασάμενα ἔφυγε. Λέων δὲ μόνος προσεκάλει αὐτὸν εἰς μάχην. ὁ δὲ βέλος πέμψας, καὶ τὸν Λέοντα βαλὼν ἔφη, δέξαι καὶ ἴδε τὸν ἐμὸν ἄγγελον, οἷός ἐστι, καὶ τότε ἐγὼ ἐπέρχομαι σοι. ὁ δὲ λέων βληθεὶς ὥρμησε φεύγειν λεγούσης ὁ λέων ἔφη ὦ οὗτος οὐδαμῶς με πλανήσεις, ὅπου γὰρ τοιοῦτον πικρὸν ἄγγελον ἔχει, ἐὰν αὐτὸς ἐπέλθῃ, οὐκ ἂν ὑποίσω.

Ἐπι-

piens tale commenta est. coram stans eius admirata concentum, hortata est vt descenderet. optare se aiens quantum sit animal illud tam sonorum intueri. illa suspicans (dolos) ait, sed heus tu falleris, si me descensuram arbitraris: ex eo enim à vulpibus caueo, à quo in vulpino latibulo cicadæ alas intuita sum.

ADFABVLATIO.

Prudentiores homines aliorum sapere docent calamitates.

Iaculator & Leo. 283

IN montē venatum profectus est quidam iaculandi peritus. Animalia vbicū animaduertere, quęlibet sibi fuga consuluere. Leo solus eum prouocauit in pugnam. Ille iaculū emittens, & Leonem feriēs dixit. Nunciū hunc suscipe & vide meū qualis est: postea ego adueniā. Vulneratus Leo fugę se credidit aiens, Nequaq̄ me decipies. si talem quippe habet nunciū, quum ipse venerit, ne ego sustulerim.

Ad-

ADFABVLATIO.

Cum iis nequaquam conuersandum, qui à longe lædere possunt, ostendit fabula.

Hircus & Vulpes. 284

HIrcus æstiuo tempore impensè sitiens, in præcipitiũ descendit profundum, vt biberet. Post potum verò satur ascendere cum non posset, pænitebat eum, auxiliatoremque quærebat: quem Vulpes animaduertens dixisse fertur. O imprudens, si mentis tantum habuisses, quantum barba pilorum, nequaquam prius descendisses, quã de reditu præuidisses.

ADFABVLATIO.

Oportet rerum fine considerato, eas adgredi.

Hircus & Vitis. 285

HIrcus germina Vitis cõmedebat, germinationis tempore. Vitis verò dixit, Quid me lædis? Num tibi herba non est? attamẽ tantum, dum mactaberis, vini præbebo quantum opus erit.

Ad-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ μηδαμῶς πλησιάζειν τοὺς πόρρωθεν χαλεπὰ πράττοντας.

Τράγος καὶ Ἀλώπηξ.

ΤΡάγος ἐν θέρει σφοδρῶς διψήσας κατῆλθεν εἰς βαθὺν κρημνὸν ὕδωρ πιεῖν. πιὼν δὲ καὶ χορτασθεὶς, οὐκ ἠδύνατο ἀνελθεῖν, καὶ μετενόει· καὶ βοηθὸν ἐζήτει. Ἀλώπηξ δὲ τοῦτον ἰδοῦσα, ἔφη, ὦ ἀνόητε, εἰ τόσας φρένας εἶχες ὅσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, πρότερον οὐκ ἂν κατέβης, εἰ μὴ τὴν ἄνοδον ἔσκεψας.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι δεῖ πρότερον προσκοποῦντα τὰ τέλη τῶν πραγμάτων, οὕτω ποιεῖσθαι.

Τράγος καὶ Ἄμπελος.

ΤΡάγος ἐν τῇ ἐκβολῇ τῆς ἀμπέλου, τὴν βλάστην ἔτρωγε. τούτῳ δὲ προσεῖπεν ἡ Ἄμπελος. τί με βλάπτεις, μὴ οὐκ ἔστι χλόη, ὅμως ὅσον σοῦ θυομένου οἶνον χρήζουσιν ἐγὼ παρέξω.

Ἐπι-

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι καὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ βουλομένους τοὺς φίλους πλεονεκτεῖν ἐλέγχει ὁ λόγος.

Ὕαινα καὶ Ἀλώπηξ.

Τὰς ὑαίνας φασὶ παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλασσομένης αὐτῶν τῆς φύσεως, ποτὲ μὲν ἄρσενας, ποτὲ δὲ θηλείας γίνεσθαι. καὶ δὴ ὕαινα θεασαμένη ἀλώπεκα ἐμέμφετο αὐτὴν, ὅτι φίλην θέλουσαν αὐτῇ γενέσθαι οὐ προσίεται. κἀκείνη ὑποτυχοῦσα εἶπεν. ἀλλ' ἐμὲ μὴ μέμφου, τὴν δὲ σὴν φύσιν, δι' ἣν ἀγνοῶ πότερον ὡς φίλῃ ἢ ὡς φίλῳ σοι χρήσομαι.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἄνδρα ἀμφίβολον.

Ὕαιναι.

Τὰς ὑαίνας φασὶ παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλάττειν τὴν φύσιν, καὶ ποτὲ μὲν ἄρρενας γίνεσθαι, ποτὲ δὲ θηλείας. καὶ δή ποτε ἄρσην ὕαινα θηλείᾳ παρὰ φύσιν διετέθη. ἡ δὲ ὑποτυχοῦσα ἔφη, ἀλλ' ὦ οὗτος μὴ τοῦτο πράττε, ὡς ἐγγὺς τὰ αὐτὰ πεισόμενος.

Ἐπι-

ADFABVLATIO.

Notat fabula ingratos & qui amicos fallere cupiunt.

Hyæna & Vulpes. 286

HYæna, aiunt annuatim mutata natura nunc mares nunc femellas esse. Aliquando igitur Hyæna Vulpem conspiciens obiurgabat, quod amicitiam eius ambientem se non reciperet. Illa respondit, ne tu me obiurges, naturam verò tuam? propter quam ignoro vtrũ te vt amica, vel amico sim vsurus.

ADFABVLATIO.

In hominem versipellem & ambiguum.

Hyænæ. 287

HYænas aiunt annuatim naturam mutare, & modo masculos modo femellas fieri: aliquando igitur Hyæna masculus præter naturam erga femellam adfectus erat; cui illa subiiciens ait, sed heus tu, illa minime facias, vt pote eadẽ mox passurus.

 Ad-

ADFABVLATIO.

Contra Magistratus qui legibus præscriptis subditos regunt; mox casu ab iisdem legibus præscriptis reguntur.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἄρχοντας λογοθετοῦντας τοὺς ὑπ᾽ αὐτοὺς, καὶ πάλιν ἐκ τοῦ συμβεβηκότος τούτους ὑπ᾽ ἐκείνων λογοθετουμένους.

Caluus eques. 288

CAluus aliquis alienos capiti circũdans crines equitabat. Ventus spirans deturbauit. Hinc risus circumstantibus maximus. Ille cursu relicto, Quid nouum est ait, crines non meos fugere me, cum & eum qui habuit, & cum quo nati sunt, deseruerint.

ADFABVLATIO.

Nemo aduenientibus calamitatibus doleat. Quod enim in ipso ortu non habuit à natura hoc neque manet, Nudi enim aduenimus, nudi igitur abibimus.

Φαλακρὸς ἱππεύς.

ΦΑλακρός τις ξένας τρίχας τῇ ἑαυτοῦ κορυφῇ περιθεὶς, ἵππευεν. ἄνεμος δὲ φυσήσας, ἀφεῖλε ταύτας. γέλως πλατὺς δὲ τοὺς παρεστῶτας εἶχε. κἀκεῖνος εἶπε τοῦ δρόμου παύσας. τὰς οὐκ ἐμὰς τρίχας, τί ξένον φεύγειν με, αἳ καὶ τὸν ἔχοντα ταύτας, μεθ᾽ οὗ καὶ ἐγεννήθησαν κατέλιπον.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι μηδεὶς λυπείσθω συμφορᾶς ἐπελθούσης αὐτῷ. ὃ γὰρ γεννηθεὶς οὐκ ἔσχεν ἐκ φύσεως, τοῦτο οὐδὲ παραμένει· γυμνοὶ γὰρ ἤλθομεν οἱ πάντες. γυμνοὶ οὖν ἀπελευσόμεθα.

Faber ferrarius. 289

FAber ferrarius canem habuit; operante autẽ illo canis dormitabat; rursus cibum sumente excita-

Χαλκεὺς καὶ Κύων.

ΗΝ τις χαλκεὺς κυνίδιον κεκτημένος. ὁ δὲ χαλκεύων ὁ κύων ἐκοιμᾶτο. πάλιν δ᾽ ἐσθίων, ἐγρηγόρει. ὁ χαλ-

χαλκεὺς ὀστοῦν ῥίψας αὐτῷ εἶπεν. ταλαίπωρον ὑπνῶδη, ὅταν τὸν ἄκμονα κρούω, ὑπνοῖς. ὅτε δὲ τοὺς ὀδόντας κινήσω, εὐθὺς ἐγείρεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος ἐλέγχει τοὺς ὑπνώδεις καὶ ἀργοὺς τοὺς ἐξ ἀλλοτρίων πόνων τρέφεσθαι ἐφιεμένους.

Χελιδὼν καὶ Ὄρνιθες.

Χελιδὼν ἐκκλησίαν τῶν ὀρνέων συναθροίσασα, παρῄνει φάσκουσα κράτιστον εἶναι τὸ μὴ προσκόπτειν ἀνθρώποις, ἀλλὰ φιλίαν συνθεμένους, οἰκείως διακεῖσθαι πρὸς αὐτούς. τῶν δὲ ὀρνέων τις τὰ ἐναντία τὴν χελιδόνα λέγειν. ἀλλ᾽ ἢ τὸ σπέρμα τοῦ λίνου μᾶλλον κατεσθίοντες ἀναλίσκωμεν καὶ ἀφανῆ ποιῶμεν, ἵνα μηκέτι ἔχωσι πλέκειν δίκτυα καθ᾽ ἡμῶν. ἡ μὲν οὖν χελιδὼν ἀρίστην γνώμην ἔχουσα ἀκίνδυνος ἐγένετο ἐν ταῖς πόλεσι διατρίβουσα, ἐν ταῖς οἰκίαις τίκτουσα παρὰ ἀνθρώποις, οὐδὲν ὑπ᾽ αὐτῶν πάσχει κακόν. τὰ δὲ λοιπὰ ὄρνεα, ὡς μᾶλλον ὑπομείναντα κατεσθίειν τὸ σπέρμα

εἰς

citabatur, cui ferrarius faber os obiiciens, ô misselle, ait, somniculose, dum incudem quatio dormis, dum dentes moueo, excitaris.

ADFABVLATIO.

Fabula somniculosos & desides arguit, qui alienis laboribus nutriri cupiunt.

Hirundo & Aues. 290

Hirundo auium cõuocata concione monuit optimum esse vt homines non offenderent, sed pacta amicitia, beneuole erga eos afficerentur. Hirundini contradixit auium quædam, quin potius lini semen disperdamus deuorantes, consumamusq; ? ne in posterum sit, vnde retia nectant nobis. Hirundo vero omniũ sentiens optime, sine periculo mansit, in vrbibus commorata in ædibus pariens apud homines; nulloq; ab iis damno afficitur. Cæteris verò, semen dum cõmedere sustinent, quasi linum esse malorum causa, pinguescere

con-

contigit; indeque meliori de caussa ab hominibus capi & deuorari. sic hanc sustinentes imprudentiam penituit non cum hominibus mansisse, sed in aere volasse.

ADFABVLATIO.

Sic qui in rebus, quæ ad vitam spectant, industria vsi sunt consilio sine periculo conseruati sunt.

Hirundo & Draco. 291

PEregrina Hirundo cum hominibus habitatura, in Prætorio ad murum nidum composuit, inibique fit septenæ prolis parens. At Draco de foramine trahens eius pullos deuorauit. Cum Hirundo Lamentans exclamauit, Heu me peregrinam? quoniam vbi omnes ius obtinent suum, soli mihi illata est iniuria.

Testudo & Lepus. 292

TEstudo & lepus de celeritate certabant. con-

ὡς πάντως ὄντος τοῦ λίνου κακῶν αἰτίου, συμβαίνει λιπόντας φυγέσθαι καὶ μάλα δικαίως ὑπὸ ἀνθρώπων συλλαμβανόμενα, δαπανᾶσθαι. οὕτως τε ταύτην τὴν κακογνωμοσύνην ὑπομείναντα, μετενόησεν μὴ μετ' ἀνθρώπων μένειν, ἀλλ' ἐν ἀέρι πέτεσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ὅσοι τοῖς βιωτικοῖς πράγμασι τῷ τῆς ἀγχινοίας βουλεύματι ἐχρήσαντο, ἀκίνδυνοι διεφυλάχθησαν.

Χελιδὼν καὶ Δράκων.

ΞΕνη χελιδὼν ἡ τοῖς ἀνθρώποις συνοικοῦσα, ἐν δικαστηρίῳ τὴν ἑαυτῆς ἔπηξε καλιὰν ἐν τοίχῳ. κἀκεῖ γίνεται τῶν ἑπτὰ νεοττῶν μητήρ. Ὄφις δὲ ἐκ τρώγλης συρεὶς τοὺς ἑαυτῆς κατέφαγε νεοττούς. ἡ δὲ χελιδὼν θρηνοῦσα ἐπεκράγει, οἴμοι τῇ ξένῃ, ὅτι ἔνθα πάντες δικαιοῦνται, μόνη ἔγωγε ἠδίκημαι ἀδίκως.

Χελώνη καὶ Λαγωός.

ΧΕλώνη καὶ λαγωὸς περὶ ὀξύτητος ἤριζον. καὶ δὴ προ-

προθεσμίαν στήσαντες καὶ τόπον, ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν λαγωὸς, καὶ διὰ τὴν φυσικὴν ὀξύτητα ἀμελήσας τοῦ δρόμου, πεσὼν παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκοιμᾶτο. ἡ δὲ χελώνη συνειδῆα ἑαυτὴν βραδυτάτην, οὐ διέλειπεν τρέχουσα. καὶ οὕτως κοιμώμενον τὸν λαγωὸν παραδραμοῦσα, εἰς τὸ βραβεῖον τῆς νίκης ἀφίκετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πολλάκις φύσιν ἀμελοῦσαν πόνος ἐνίκησεν.

constituto itaque die locoq; discessere. lepus quidem propter naturalem velocitatem, in cursu negligentior factus, in via prostratus dormiit. Testudo vero suæ sibi conscia tarditatis, continuo incessit. sicq; leporem dormientem præcurrens, ad victoriæ præmium venit.

ADFABVLATIO.

Sæpe negligentem naturam superari à labore.

Χήρα καὶ Πρόβατον.

Ἐν τόπῳ τινὶ χήρα τις εἶχε πρόβατον. τούτου δὲ τὸν πόκον λαβεῖν θέλουσα, ἔκειρεν ἀτέχνως, τῷ μάλλῳ τὴν σάρκα ψαλίζουσα. τὸ δὲ πρόβατον ἀλγοῦν ἔλεγεν, τί με βλάπτεις; πόση γὰρ ὁλκὴ τὸ ἐμὸν αἷμα προσθήσει; καὶ εἰ μὲν κρεῶν ὦ δέσποινα χρήζεις, μάγειρός ἐστι, ὅς με συντόμως θύσει. εἰ δὲ ἐρίου καὶ πόκου, κουρεύς ἐστι, ὡς καὶ πάλιν κερεῖ με καὶ σώσει.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οἱ ἀπειρίαν πράγματός τινος ἔχοντες, καὶ διὰ πλεονεξίαν μεταχειριζόμενοι, οὐ τοσοῦτον κέρδος, ὅσον βλάβην καρποῦνται.

Χρεω-

Vidua & Ouis. 195

Alicubi vidua mulier ouem habuit. Huius vellus sumere cupiens imperitè tondebat, vna cum vellere carnem forcipe resecans. Dolens ouis dixit. Quid me lædis? quo enim impetu defluit sanguis meus? siquidem & Hera carniū indiges, aderit coquus qui me cōtinuo mactabit. Si lanæ & velleris, tonsor adsit qui rursus me tondeat & seruet.

ADFABVLATIO.

Qui alicuius rei imperiti, per auaritiam eam adgrediuntur, non tantum lucri accipiunt, quantum damni.

De

Debitor. 294

Athenis debitor quispiam cum à creditore exigeretur, primo quidem dilationem sibi fieri postulabat, egenum se professus. Vbi vero non persuasit adductam, quam solam habebat, suem, præsente illo diuendidit. emptor adueniens, cum vtrum pareret sus percunctaretur, Non solum dixit ille parere, sed & præter opinionem. mysteriis enim femellam, Panathenæis vero masculum eniti. Cui ad hæc obstupenti creditor subiecit ne hæc mireris, tibi enim illa Dionysiis hœdulos est paritura.

ADFABVLATIO.

Fabella demonstrat plerosque non cunctari, priuati commodi caussa, de rebus minimè existentibus, de iisque, quæ fieri nequeant falso testari.

Χρεωφειλέτης.

Ἀθήνησιν ἀνὴρ χρεωφειλέτης ἀπαιτούμενος παρὰ τοῦ δανειστοῦ τὸ χρέως, τὸ μὲν πρῶτον παρεκάλει ἀναβολὴν αὐτῷ παρασχέσθαι ἀπορεῖν φάσκων. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθεν, προσαγαγὼν ἣν μόνον εἶχεν ὗν, θήλειαν χοῖρον, παρόντος αὐτοῦ ἐπώλει. ὠνητοῦ δὲ προσελθόντος καὶ διερωτῶντος, εἰ τοκὰς ἡ ὗς, ἐκεῖνος ἔφη, μὴ μόνον αὐτὴν τίκτειν. ἀλλὰ καὶ παραδόξως. τοῖς μὲν γὰρ μυστηρίοις θήλεα ἀποκύειν. τοῖς δὲ παναθηναίοις ἄρσενα. τοῦ δὲ ἐκπλαγέντος πρὸς τὸν λόγον, ὁ δανειστὴς εἶπεν, ἀλλὰ μὴ θαύμαζε, αὕτη γάρ σοι καὶ διονυσίοις ἐρίφους τέξεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ λόγος δηλοῖ τοῦτο. οὐκ ὀκνοῦσιν οἱ πολλοὶ διὰ τὸ ἴδιον κέρδος εἰς τὰ ἀδύνατα καὶ ἀνύπαρκτα ψευδομ ***** τυρεῖν.

Ollæ. 295

Χύτραι.

Testa-

Χύτραν

XΥτραν ὀστρακίνην καὶ χαλκῆν, ποταμὸς κατέφερεν. ἡ δὲ ὀστρακίνη τῇ χαλκῇ ἔλεγεν, μακρόθεν μου κολύμβα καὶ μὴ πλησίον. ἐὰν γάρ μοι συμπροσψαύσεις, κατακλῶμαι, κἂν τε ἐγὼ μὴ θέλουσα προσψαύσω.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ἐπισφαλής ἐστι βίος πένητι δυναστοῦ ἄρχοντος πλησίον παροικοῦντος.

Ψίττακος καὶ Γαλῆ.

ΨΙττακόν τις ἀγοράσας ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς οἰκίας νέμεσθαι. ὁ δὲ τῇ ἡμερότητι χρησάμενος, ἀναπηδήσας ἐπὶ τῆς νεοττίας ἐκάθισεν, κἀκεῖθεν μέλος τερπνὸν ἐνεκράγει. γαλῆ δὲ θεασαμένη ἐπυνθάνετο

TEstaceam & Æneam ollam flumen vehebat, Testacea æneæ, longè ait, à me nata, non propè si enim me attigeris diffringar, etiamsi nolim attingere.

ADFABVLATIO.

Periculosa vita est pauperi prope habitante potentiore principe.

Psittacus & Felis. 296

PSittacum quidam emens in ædibus pastũ dimisit ille vsus mansuetudine insiliens in nido stetit ibique dulce melos cecinit. Feles animaduertens rogauit, quis

esset,

esset, & vnde veniret. cui ille, Herus me non dudũ emit. scilicet tu animaliũ impudentissime, recenter cum adueneris, ita clamare audes? mihi verò domi genitæ non permittunt heri clamare. quin, vbi illud attento, succensentes me eiiciunt. tu vero intrepide audes appropinquare. Respondens ille dixit, ædiũ domina longe hinc facesse, non tantum enim mea grauantur heri voce, quantum tua.

ADFABVLATIO.

In hominem improbum causam aliis vituperii & inuidiæ conciliantem.

θάνετο αὐτοῦ, τίς τε εἴη καὶ πόθεν ἦλθεν. ὁ δὲ εἶπεν. ὁ δεσπότης με ἄρτι ὠνήσατο. ἰταμώτατε ζώων ἔφη πρόσφατος ὢν τοιαύτας βοὰς κατατολμᾷς; ἐμοὶ τῇ οἰκογενῇ οὐκ ἐπιτρέπουσιν οἱ δεσπόται φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐὰν ποτὲ τολμήσω προσαγανακτοῦντες ἐπελαύνουσί με. καὶ σὺ ἀφόβως τολμᾷς παραπλησιάζεσθαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, οἰκοδέσποινα ἀλλὰ σύγε βάδιζε μακρὰν ἐντεῦθεν. οὐχ ὁμοίως γὰρ δυσχεραίνουσιν οἱ δεσπόται ἐπὶ τῇ ἐμῇ φωνῇ ὅσον ἐπὶ σῇ.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἄνδρα πονηρὸν ψόγου καὶ φθόνων αἰτίαν τοῖς πέλας προσάγοντα.

Pulex & Homo. 297

IMpense molestus erat homini cuidam Pulex. Is igitur eum cum cæpisset, quis tu, exclamauit, es, qui membra mihi omnia depasceris, frustra me consumens. Cui ille clamitãs ait, Serua me ô iste non necans. Malum quippe grandius patrare nequeo. At subridens ille, Mox hisce, ait, meis

Ψύλλα καὶ Ἄνθρωπος.

ΨΥλλα δέ ποτέ τινι πολλὰ ἐνόχλει· καὶ δὴ συλλαβών τις αὐτὴν ἐβόα ὅτι πάντα μου τὰ μέλη κατεβοσκήσω εἰκῆ καὶ μάτην ἐμὲ καταναλίσκων. ἡ δὲ ἐβόα οὕτως ζῶμεν, μὴ κτῆνος, μέγα γὰρ κακὸν οὐ δύναμαι ποιεῖν. ὁ δὲ γελάσας πρὸς αὐτήν, οὕτως ἔφη ἄρτι τεθνήξει χερσὶ μου ταῖς ἰδίαις, ὅπου γὰρ κακὸν οὐ μικρὸν

μικρὸν οὐδὲ μέγα. οὐδ᾽ ὅλως πρέπει καθόλου τοῦ φυγεῖν.

meis manibus moriere, Malum ſiquidem grandius ſeu leuius, nequaquam eſſe decet.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι κακὸς οὐ πρέπει ἐλεηθῆναι, καὶ μέγας ᾖ, κἂν μικρός.

ADFABVLATIO.

Miſericordiæ non decet moueri erga improbum, ſiue is potens ſit ſiue non.

FINIS.

APHTHONII SOPH. FABVLÆ.

Iacobus Kimedoncius, Filius, interpretatus est.

ΜΥΘΟΙ ΑΦΘΟΝΙΟΥ ῥήτορος.

Prima fabula, cicadarum & formicarum, instigans adolescentes ad laborem. 1

Μῦθος ὁ τῶν τεττίγων καὶ μυρμήκων, προτρεπόμενος τοὺς νέους εἰς πόνον.

ÆSTATIS Erat feruor, & cicadæ quidem cantibus indulgebant assiduis, formicis au-

Θέρους ἦν ἀκμή. καὶ οἱ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνέβαλλον συντονον, τοῖς μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπήει καὶ συλλέγειν

γειν καρπούς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσεσθαι. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου, οἱ μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐτρέφοντο· τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν.

autem laborare erat curæ, & fructus colligere, vnde hyeme possent ali: quæ cum iam aduenisset, formicæ quidem laboribus suis alebantur, his vera voluptas desit in inopiam.

Οὕτως νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

Sic iuuentus, quando laborare non vult, in senectute in re est difficili.

Μῦθος τοῦ χηνὸς καὶ κύκνου, τοὺς νέους εἰς λόγους παρακαλῶν.

Fabula Anseris & Cycni, adhortans eosdem ad facundiam. 12

ANὴρ εὐπορῶν χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον, ἄμφω τρέφειν ἐβούλετο. ἔτρεφε δὲ, οὐκ ἐφ᾽ ὁμοίοις βουλεύμασι. τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς. τὸν δὲ τραπέζης ἐκέκτητο χάριν· ὡς δ᾽ ἔδει τὸν

VIr diues ansere simul alebat & olorem. alebat autem non eodem fine: siquidem hunc canendi gratia, illum mensæ. vt verò mori oportuit

anſerem, ad quam rem altus erat, cum quidem nox eſſet, nec tempus alterum ab altero dignoſci pateretur, cycnus pro anſere ſublatus, cantu ſignificat naturam: & ita mortem effugit ſuauitate canendi.

Sic muſica mortis dilationem parit.

τὸν χῆνα ἀποθανεῖν ἐφ' ὃν ἐπέμφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ κύκνος δὲ ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς ᾠδῇ σημαίνει τὴν φύσιν, καὶ τὴν τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Οὕτως ἡ μουσικὴ τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Fabula Miluorum & cycnorũ, cauens ne quis imitetur ea quæ ſe non decent. 5

Μῦθος τῶν ἰκτίνων καὶ κύκνων, παραινῶν μὴ μιμεῖσθαι τὰ μὴ προσήκοντα.

QValem cycnis natura cantum, talem antea quoque miluis dederat. Sed cum equos hinnientes audirent, & hinnitus amore capti, conarentur imitari, etiam ea quæ habebant cum iis amiſere, quæ ſtudebant diſcere Ita nec hinnire didicerunt, & canere ſunt obliti.

Præſentium eſt priuatio, eorum quæ non decent imitatio.

Ὅσην τοῖς κύκνοις ἡ φύσις ᾠδὴν, τοσαύτην ἰκτίνοις παρέσχετο πρότερον· ἵππων δὲ χρεμετιζόντων ἀκούσαντες εἰς ἔρωτα ἦλθον τῆς ἐκείνων φωνῆς· καὶ μιμεῖσθαι πειρώμενοι συναπέβαλλον ἃς εἶχον, οἷς μαθεῖν ἐπιτήδευον. χρεμετίζειν μὲν γὰρ οὐκ ἔμαθον, ἄδειν δὲ ἐπελάθοντο.

Φέρει τῶν προσόντων τὴν στέρησιν ἡ τῶν μὴ προσήκοντος μίμησις.

Fabula aucupis, docens non

Μῦθος τοῦ ἰξευτοῦ, παραινῶν

νῶν μὴ λόγοις προσέχειν, ἀλλ' ἔργοις

non è verbis æstimandũ esse, sed operibus. 4

Ἰξευτὴς τέττιγος ἀκούσας, μεγά τι θηράσειν ἐδόκει. μετρεῖ τὴν θήραν ἐκ τῆς ᾠδῆς παρερχόμενος· ὡς δὲ τὴν τέχνην κινήσας εἷλε τὸ θήραμα, ᾠδῆς μὲν πλέον οὐδὲν ἐκομίσατο· κατῃτιᾶτο δὲ τὴν δόξαν ὡς ψευδῆ τοῖς πολλοῖς κρίσιν ἐπάγουσαν.

Οὕτως φαῦλοι δοκοῦσι μᾶλλον ἤπερ γεγόνασι.

AVceps audita cicada, magnam aliquam prædam capturum se sperauit: quam, cum fortè præteriret, æstimabat ex cantu. Sed cum arte adhibita cepisset, nihil equidem præter cantum reportauit. opinionem verò incusauit, vt mendax, multis in rebus ferens iudicium.

Sic mali videntur esse potius, quam reuera sint.

Μῦθος ὁ τῆς αἰγὸς, παραινῶν μὴ κρύπτειν τὰ πρόδηλα.

Fabula Capræ, ea quæ manifesta sunt, non esse celanda docens 5

CApram aberrantem à grege longius, congregare rursus volebat caprarius. vt verò vocibus & fistulationibus vsus nihil profecit, misso lapide, & cornu fortè percusso, rogabat ne apud dominum se deferret. At illa, Amentissime, inquit, caprarie, cornu sonabit, etiamsi ego taceam.

Sic stulti nimis sunt, qui manifesta volunt occultata.

Αἶγαν ἀποστᾶσαν ἀγέλης ἐπανάγειν αἰπόλος ἐπειρᾶτο πρὸς τὰς λοιπάς. ὡς δὲ φωναῖς καὶ συριγμοῖς χρώμενος οὐδὲν μᾶλλον ἤνυεν, λίθον ἀφεὶς, καὶ τοῦ κέρως τυχὼν, ἐδεῖτο τῷ δεσπότῃ μὴ κατειπεῖν. ἡ δὲ, ἀνόητε, εἶπεν, αἰπόλων, τὸ κέρας κεκράξεται, κἂν ἐγὼ σιωπήσομαι.

Οὕτως λίαν εὐήθεις οἱ τὰ πρόδηλα κρύπτειν ἐθέλοντες.

Fabula Æthiopis, ostendens naturam non mutari. 6

ÆThiopem emit aliquis, persuasus eum ex negligentia eius qui prius habuerat, contractum esse colorem. cum verò domum duxisset, omnia quidem ei adhibuit purgamenta, omnimodisque lotionibus conatus est ad pristinum, vt putabat, nitorem reducere. Sed cum colorem transmutare non posset, morbum labore attulit.

Manet semper natura primogenia.

Μῦθος ὁ τοῦ Αἰθίοπος δηλῶν τὰς φύσεις μὴ μεταβάλλεσθαι.

Αἰθίοπα τις ὠνήσατο, τοιοῦτον εἶναι τὸ χρῶμα δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος· καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα. πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο φαιδρύνειν· καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβάλλειν οὐκ εἶχε. νοσεῖν δὲ τῷ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὸ πρότερον.

Μῦθος ὁ τῆς παρθένου καὶ τοῦ λέοντος, ἡδονῶν ἀποτρέπων.

Λέων ἤρα παρθένου. καὶ προσελθὼν τῷ πατρὶ τῆς παιδὸς, ἐγγυῆσαι τὴν κόρην πρὸς γάμον ἐδεῖτο. δεδιὼς δὲ ὁ πατὴρ ἀπανήνασθαι, μετὰ τῶν ὀδόντων ἐκβαλεῖν ἐπειρᾶτο τοὺς ὄνυχας, μὴ ταῦτα, λέγων, φόβον τῇ παιδὶ κατεργάσηται· καὶ πεισθεὶς ὁ λέων ὑπ᾽ ἔρωτος, ἀμυντηρίων προσεισι γυμνός. προσιὼν δὲ ῥοπάλοις τὴν τελευτὴν αὐτηλάσατο.

Ἐχθροῖς πειθαρχῶν ὑποστήσῃ τὸν κίνδυνον.

Fabula Leonis & virginis, à voluptatibus dehortans. 7

Leo quidam amabat virginem: conuentoque puellæ patre, petiit vt sibi puellam nuptum daret. Veritus autem pater denegare, rogauit leonem vt cum dentibus etiam vngues deponeret, ne inde, inquit, puella terreatur. Leo præ amore persuasus, exarmatus venit: qui cum venisset, ad necem vsque fustibus verberatus est.

Qui hostibus paret, periclitabitur.

Μῦθος ὁ τοῦ λέοντος, προτρέπων κακίας ἀρετὴν προτιμᾶν.

Γῆρας ἐλύπει τὸν λέοντα· καὶ θηρᾶν οὐκ ἠδύνατο. βουλόμενος δὲ πορίσασθαι τροφάς, νοσεῖν ὑπεκρίνετο· καὶ σχήματι νόσου, πορείαν τῆς τροφῆς ἀπειργάζετο· τὰ γὰρ πλεῖστα τῶν ζώων προσιόντα φιλοφρονούμενος, τροφὴν προχείρως ἔχων κατήσθιεν·

Fabula Leonis, hortans vt virtus præponatur malitiæ. 8

E Senectute decumbebat leo, nec amplius ad venandum suppetebãt vires. Itaque cum pasci vellet, ægrotare simulauit, & prætextu morbi, escam sibi comparauit. Nam animaliũ plurima, quæ ad inuisendam venerant,

nerant, humanæ excipiens, vt escam in promptu habens, deuorauit. Multis tandem captis, vulpes intellecta fraude cum & ipsa veniret, è vestigio leonem salutauit: quia captorum vestigia pestem arguebant.

Ita sapientia dolos & fraudes longè superat.

ᾔσαν· ἑαλωκότων δὲ τῶν πολλῶν, ἀλώπηξ συνεῖσα τῆς τέχνης, ἐν προθύροις μὲν φιλοφρονεῖται τὸν λέοντα, τὰ δὲ τῶν ἑαλωκότων ἴχνη τῆς λύμης ἔλεγχον ἔφερον.

Οὕτως σοφία πανουργίας ἐπικρατεῖ.

Fabula asini, non esse benefaciendū malis, admonens. 9

Μῦθος ὁ τοῦ ὄνου, παραινῶν μὴ κακοῖς εὖ ποιεῖν.

ASinus quærebat medicum, infixa in calce spina. Detrectantibus verò plurimis, solus lupus mederi aggressus est, ac spi-

ΟΝΟΣ ἐζήτει τὸν ἰασόμενον, ἐμπαρέντος αὐτοῦ τῷ ποδὶ σκόλοπος. κατοκνούντων δὲ τῶν πολλῶν, μόνος ὁ λύκος ὑπισχνεῖτο τὴν

τὴν ἴασιν· καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ἐξαιρεῖται τοῦ πάθους· ὁ δὲ τῷ σωθέντι ποδὶ τὸν ἰασάμενον ἔπληττεν.

Οὕτως οἱ πονηροὶ χάριτι ἀμοιβὰς ἀντεισφέρονται βλάβας.

spina dentib. extracta sanat. hic autem altero pede qui non affectus erat, medentem percussit.

Sic mali pro gratia referunt damnum.

Μῦθος ὁ τοῦ ὄνου, παραινῶν μὴ πλειόνων ἐρᾶν.

Fabula asini docẽs ne quis maiora appetat, quam deceat. 10

ΟΝος ἐπεθύμει λέων εἶναι δοκεῖν. καὶ μεταθεῖναι τὴν φύσιν οὐκ ἔχων, ἐπὶ τοῦ σχήματος ἀνεπλήρου τὸν πόθον, καὶ λεοντῆν περικείμενος, οἷα λέων τοὺς τῶν γεωργῶν ἐλυμαίνετο πόνους. καὶ πνεύσας βιαιότερος ἄνεμος, γυμνοῖ μὲν αὐτὸν τοῦ περικαλύμματος· φανέν-

Asinus cum vellet videri leo, nec naturã permutare posset, schemati quodam desiderio satisfaciens, ac leonina indutus pelle, quasi leo rusticorum vastabat labores. cumque vehementior aliquando spiraret ventus decussissetque tegmen, rustici quorum labores

bores corruperat, cum viderent asinum esse, fustib. cæsum necauerunt.

Mores ascititii, vtentibus adferunt periculum.

φανέντα δὲ ὄνον, ῥοπάλοις ἀνῄρουν ὧν τοὺς πόνους κατήσθιεν.

Νόμος ἐπείσακτος τοῖς χρωμένοις γίνεται κίνδυνος.

Fabula Cancri, monens ne suadeantur impossibilia. 11

Μῦθος ὁ τοῦ καρκίνου παραινῶν μὴ συμβουλεύειν ἀδύνατα.

MAter ad cancrum, Quid vero obliqua est, inquit, fili, qua incedis via; cum debeat esse recta? Respondit ille, Præi mater viam, & eam, vt sequar, annitar. Sed cum recta mater ingredi non posset, dementiã eius elusit filius.

Facilius est monere, quæ factu non sunt possibilia.

Ἡ Μήτηρ πρὸς τὸν καρκίνον. τί δὲ λοξὴν ἰὼν, ὦ παῖ, βαδίζεις ὁδὸν, ὀρθὴν εἶναι προσῆκον; ὁ δὲ πρὸς αὐτήν· ἡγοῦ τῆς ὁδοῦ, ὦ μῆτερ, καὶ πρὸς αὐτὴν βαδίζειν πειράσομαι· τῆς δὲ βαδίζειν ἀπορούσης ὀρθῶς, κατήγορος ὁ παῖς τῆς παρανοίας ἐγίνετο.

Ῥᾷον παραβαίνειν ἃ πονεῖν ὑπάρξειν ἀδύνατον.

Fabu- Μῦθος

Μῦθος ὁ τῶν ἀλεκτρυόνων, μετριάζειν παραινῶν ἐν τοῖς εὐτυχήμασιν.

Fabula Gallinaceorum, adhortans ad moderationem in rebus prosperis. I2

Ἀλεκτρυόνες συμπεσόντες ἀλλήλοις, ὡς νόμος εἶχεν, ἐμάχοντο. καὶ ὁ μὲν νικηθεὶς, κλίνῃ ὑποδὺς ἀπεκρύπτετο. ὁ δὲ νενικηκὼς ἐπὶ στέγους ἀρθεὶς, ἀνέκραγε μέγιστον, τὴν νίκην καταδήλον ἐξ ᾠδῆς ἐργαζόμενος· καὶ καταπτὰς ἀετὸς τοῦτον ἁρπάζει λαβών.

Νίκης ἀσφάλεια μετριότης φρονήματος.

Gallinacei duo inter se, vt fieri solet, insurgentes, pugnarunt & victus quidem, sub lecto absconditus latuit: qui vero vicerat, in tectum elatus, maxima voce clamans, victoriam canendo quasi palam fecit. Sed cum aduolans forte aquila comprehensum rapuit.

Victoria securitas, moderatrix est superbia.

Fabula Equi, humanos casus spectare iubens. 13

EQuus senectute depressus, molam pro bello elegit, vbi cum molere belligerandi loco cogeretur, præsentem lugens fortunam, prioris non immemor, Mei quidem, inquit, molitor, antè in bello erat vsus, ornatusque circum circa, opera mea hominibus locata eos sequebar. At nunc nescio quid passus, pistrinum capesso præ pugna: cui molitor. Obdura, inquit, memorando pristina.

Fortuna enim vtrinque hominum res mutare nouit.

Μῦθος ὁ τοῦ ἵππου, παραινῶν σκοπεῖν τὰ ἀνθρώπινα.

ΙΠπον ἐλύπει τὸ γῆρας καὶ μύλον ἀντὶ μάχης ἐλάμβανεν· ὡς δὲ ἀλήθειν ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν ἠναγκάζετο, τὴν παροῦσαν ἐδάκρυε τύχην· τῆς δὲ προότης ἐμέμνητο, ἐμοὶ λέγων, ὦ μυλωρὲ, στρατεύεσθαι μὲν ὑπῆρχε πρότερον· κόσμος δὲ παντὶ περιέκειτο σώματι καὶ θεραπεύων παρηκολούθει τοῖς ἀνθρώποις· νῦν δὲ οὐκ οἶδ᾽ ὅ, τι παθὼν ἀντιλαμβάνω τὸν μύλωνα τῆς μάχης. καὶ ὁ μυλωρὸς πρὸς αὐτόν· ἐπίσχεις, ἔφη, τὰ παλαιὰ θρυλλῶν.

Ἡ τύχη γὰρ θνητοῖς τὴν ἐφ᾽ ἑκάτερα φέρειν οἶδε μεταβολήν.

Fabula Ciconiæ, non esse cum malis conuersandum docens. 14

AGricolæ damnũ tulerunt grues, absumtis quæ seuerat ille seminibus. in earum numero ciconia quoque erat, in eodem quidem consortio,

Μῦθος ὁ τοῦ πελαργοῦ, παραινῶν μὴ συνεῖναι κακοῖς.

ΓΕωργὸν ἠδίκησαν αἱ γέρανοι, τὰ καταβαλλόμενα τῇ γῇ προαρπάζοντες σπέρματα. πελαργὸς δέ τις τοῖς γεράνοις συνῆν, τῆς μὲν διατριβῆς κοινωνῶν, τῆς δὲ βλά-

βλάβης οὐ μετασχών· ἀπειπὼν δὲ τὴν βλάβην ὁ γεωργὸς, βρόχους στησάμενος, μετὰ τῶν γεράνων εἷλε τὸν πελαργὸν, καὶ δίκην ὑπεῖχεν ὧν οὐδὲν προηδίκηκεν.

Ὁ συνὼν πονηροῖς τὴν αὐτὴν αὐτοῖς ὑποστήσεται δίκην.

tio, sed quæ damnum non attulerat. Obuiam tamen damno iturus rusticus, positis laqueis, vna cum gruibus ciconiam cepit, ac pœnam ab ea sumsit, eorum ergô quorum non erat conscia.

Qui cum malis conuersatur, eandem, quam, illi pœnam sufferet.

Μῦθος ὁ τῆς καμήλου, τὴν ἐπιθυμίαν κακίζων τοῦ πλείονος.

Εἶδεν εἰς ταῦρον ἡ κάμηλος, καὶ κεράτων ἐπιθυμεῖ μεταλαβεῖν· προσελθοῦσα οὖν τῷ Διΐ, κερῶν ᾔτει τυχεῖν· ὁ δὲ τῆς ἀπληστίας μισή-

Fabula Cameli qua rerum plurium damnatur cõcupiscentia. 15

TAurum intuitus camelus, cornua concupiuit accipere. quare cum ad Iouem venisset, ab eo petiit cornua ille

ille verò ægrè ferens auaritiam, aures etiam auferre iussit Mercurium: vnde tum minores eas habet camelus, quam pro ratione reliqui corporis.

Qui plura desiderat etiam ea quæ habet, amittit.

μισήσας, Ἑρμῇ κελεύει περιαφελεῖσθαι τῶν ὤτων· ὅθεν καμήλῳ ταῦτα τοῦ λοιποῦ καταδεέστερα σώματος.

Ὁ πλειόνων ἐρῶν, καὶ τῶν προσόντων ἀποστερεῖται.

Fabula Taurorum ad concordiam adhortans. 16

TRes tauri viuebant simul: leo verò semper eos insequebatur vt caperet. & concordes quidem nunquam potuit, discordes verò cõstituit subigere: ac ita cum ad mutuam omnes pugnam instigasset, dissidentes, & separa-

Μῦθος ὁ τῶν ταύρων, παραινῶν εἰς ὁμόνοιαν.

ΤΑῦροι τρεῖς τὴν αὐτὴν δίαιταν ἐπεποίηντο. λέων δέ τις αὐτοῖς παρηκολούθει θηράσαι βουλόμενος· καὶ συνιόντας μὲν, ἑλεῖν οὐκ ἠδύνατο, διαστάντας δὲ προῄρειτο χειρώσασθαι. καὶ συγκρούσας, ἀλλήλους ἐν μέρει διαστήσας, ἀπέκρινε, καὶ καθ-

καθ' ἕκαστον εὐχειρότερον ἔφθειρεν, οὓς κοινῇ συνιόντας ἠπόρει χειρώσασθαι.

Οὕτως ὁμόνοια τοῖς χρωμένοις σωτήριον.

paratim singulos facillimè occidit quos cum cõcordes essent, in suam potestatem redigere non poterat.

Sic concordia, qui eam exercent salutaris est.

Μῦθος ὁ τῆς ἐλάφου, νουθετεῖν παραινῶν τὸν καὶ πρᾶξαι δυνάμενον.

Ἔλαφον ἡ μήτηρ ἐνουθέτει ταῦτα λέγουσα· κέρας, ὦ παῖ, παρὰ τῆς φύσεως εἴληφας· μεγέθει δὲ διενήνοχας σώματος, καὶ οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθὼν ἀποδιδράσκεις ἐπιόντας τοὺς κύνας. ταῦτ' ἦν, καὶ κυνῶν δρόμος ἠκούετο

Fabula ceruæ, admonere aliquem id volẽs, quod & ipse prẹstare possit 17

CEruam istis verbis admonuit mater, Cornu, fili, à natura habes, corpus verò magnum: & nescio quomodo adhuc euitas adorientes canes. Hæc ait, cum canum procul auditur strẹpitus, & ipsa, quæ

psa, quæ filium stare iusserat, se prima coniicit in fugam.

Monere in promptu est, quæ difficillima sunt factis.

ἠκούετο πόῤῥωθεν. ἡ δὲ μήτηρ τῷ παιδὶ παραινέσασα, αὐτὴ τῆς φυγῆς προκατήρξατο.

Παραινεῖν ἕτοιμον, ἃ ποιεῖν ἀπορώτερον.

Fabula Cerui, admonens vt differatur iudicium de aliqua re, priusquam eius factum sit periculum. 18

Μῦθος ὁ τῆς ἐλάφου, παραινῶν τὴν πεῖραν ἀναμένειν εἰς κρίσιν.

PRopter æstum ad aquam ibat ceruus, vbi cum venisset, dum adstaret aquæ, in ea se vidit. & cornuum quidem nexum miratus, accusauit pedum infirmitatem. dumque vtrinq; naturã laudaret partim, partim vituperaret venatores superuenere. at ille accusatis quidem aufugit cruribus, laudatis vero capitur cornibus.

ΕΛαφον τὸ θέρος ἐπὶ νάματος ἐκόμιζε χρεία. ἀφικόμενος δὲ, καὶ παραστὰς, ἑαυτὸν ἐθεᾶτο τοῖς νάμασι. καὶ τὸ μὲν κέρας τῆς πλοκῆς ἀπεθαύμαζε. κατῃτιᾶτο δὲ τῶν ποδῶν τὴν ἀσθένειαν· καὶ τὴν φύσιν κατ᾽ ἄμφω τιμῶντος ὁμοῦ καὶ κακίζοντος, οἱ θηρῶντες παρεστήκεσαν. ὁ δὲ τοῖς μὲν κατηγορουμένοις διαφεύγει ποσὶ, τοῖς δὲ ἐπαινουμένοις ἁλίσκεται κέρασιν.

Fabula graculi, ne quis maiora viribus moliatur. 19

Μῦθος ὁ τοῦ κολοιοῦ, παραινῶν μὴ μειζόνων ἐρᾶν.

AQuilà cum agnum rapuisset, inde pasta est. quod conspicatus graculus aliquis, idem tentauit.

ΑΕτὸς ἀρνίον ἁρπάσας, ἐντεῦθεν ἐτρέφετο. κολοιὸς δέ τις ἑωρακὼς, ἐνεχείρει τοῖς ἴσοις. καὶ κα-

ταπτὰς

πέττας ἐπὶ ποίμνην, τῶν κριῶν λαβεῖν ἐπειρᾶτο τὸν μέγιστον· καὶ περιπαρεὶς τοῖς ἐρίοις τοὺς ὄνυχας ἑάλω μᾶλλον, ἢ θηρᾶσαι δεδύνηται:

Τὸ μεῖζον ἀεὶ τοῖς καταδεεστέροις καθέστηκε σφαλερόν.

tauit. & cum aduolasset ad gregem maximum omnium arietem molitus est rapere, sed complicatis in lana vnguibus, captus potius est, quam capere potuerit.

Maiora semper tenuioris fortuna hominibus periculosa sunt.

Μῦθος τῆς ἀλώπεκος, παραινῶν μὴ βλέπειν τὰ μείζονα.

Ἀλώπηξ λέοντι συνῆν ἐν ὑπηρέτου σχήματι· καὶ ἡ μὲν ἄγρας ἐμήνυεν· ὁ δὲ ἐμπίπτων, ἐλάμβανε. ἑκατέρῳ τοίνυν πρὸς τὴν ἀξίαν διῃρεῖτο μέρος:

Fabula Vulpeculæ, docens non esse adspirandum ad maiora. 20

VVlpecula apparitoris instar operam suam locabat leoni: ita vt hæc prædam indicaret, ille aggressus caperet. Quare & vtriq; pro dignitate qua

erat, pars obtingebat. Sed vulpes cum quasi leoni partem inuideret maximam, venari potius ipsa voluit, quam indicare. & aliquid è grege ouium conata rapere, primum ipsa facta præda est venantibus.

ρεῖς. ζηλοτυπήσασα δὲ ἡ ἀλώπηξ τῶν πλεόνων τὸν λέοντα, θηρᾷν, αὐτὴ τοῦ μηνύειν ᾑρεῖτο. καὶ πειρωμένη ποίμνης τι λαβεῖν, κατέστη πρώτη τοῖς θηρῶσιν εἰς θήραμα.

Seruire tuto melius est, quã cum periculo dominari.

Ἄρχεσθαι μᾶλλον ἀσφαλῶς ἄμεινον, ἢ κρατεῖν σφαλερῶς.

Fabula Ouium, quæ monet ne deceptorib. adhibeatur fides. 21

Μῦθος ὁ τῶν προβάτων, παραινῶν ἀπατῶσι μὴ πείθεσθαι.

LVpi ad oues, Quid vero tam durum & implacabile semper cum nobis bellũ geritur? in causa equidem sunt pessime feriati isti canes, qui nos cum superuenimus allatrant, & cum nihil intulerimus mali inuadunt: sed si illos remoueatis, fœdus inde nobis & induciæ sancientur, dixerunt vt fallerent. at illæ, obedientes statim, & canes pepulere: & ipsæ, cũm custodia orbatæ forent, sunt occisæ.

ΟΙ λύκοι πρὸς τὰ πρόβατα. τί δὲ ἡμῖν ἄσπονδος ἀεὶ καὶ ἀκήρυκτος πόλεμος, αἴτιοι δὲ οἱ κάκιστα ἀπολούμενοι κύνες. οἱ προσιόντας δὲ ἡμᾶς ὑλακτοῦσιν· οὐδὲν δὲ ἠδικηκότας, συγκρούουσιν· ἀλλ' εἰ τούτους ἐκ ποδῶν καταστήσετε, σπονδαὶ ἐνθένδε καὶ διαλλαγαὶ καταστήσονται, εἶπον εἰς ἀπάτην· τὰ δὲ, ῥᾳδίως ὑπήγετο· καὶ οἱ μὲν κύνες ἐλήλαντο. αὐτὰ δὲ ἔρημα φυλακῆς διεφθείρετο.

Qui auscultat hostibus, subibit periculum.

Ἐχθροῖς πειθαρχῶν, ὑποστήσῃ τὸν κίνδυνον.

Fabu-

Μῦθος

Μῦθος ὁ τῆς ἐλαίας καὶ τῆς συκῆς, σωφρονεῖν παραινῶν τῇ νεότητι.

Ἐλαία κατεγέλα συκῆς, ὡς αὐτὴ μὲν ἀνθοῦσα, πρὸς ἅπασαν ὥραν. συκῆς δὲ τὸ ἄνθος συμμεταβαλλούσῃ ταῖς ὥραις, αἷς καὶ καταρρυεῖσα χιών· τὴν μὲν ἐλαίαν κομῶσαν εὑροῦσα, τοῖς θαλλοῖς ἐνιζάνουσα, σὺν τῷ κάλλει καθάπαξ ταύτην διέφθειρεν, τὴν δὲ φύλλων οὖσαν γυμνὴν, οὐδὲν ἠδίκει πρὸς γῆν ὑπορρέουσα.

Κάλλος μὴ σωφρονοῦν, τοῖς κεκτημένοις καθέστηκεν ὄνειδος.

Μῦθος τῶν λαγωῶν, τοὺς ἀτυχοῦντας ψυχαγωγῶν.

Θάνατον ἑαυτῶν κατεψηφίζοντο λαγωοὶ, καὶ τελευτᾶν μὲν ἐδόκει· τὸ δὲ ὅποι, ζητεῖν ὑπελείπετο. λίμνην δὲ τῷ θανάτῳ προσήκοντα χῶρον ὁρίσαντες, ἔθεον ἅπαντες ὡς

Fabula Oleæ & Ficus, exhortans iuuentutem ad temperantiam. 22

Ficum irridebat olea, quasi ipsa quidem omni tempore florida, ficus verò cum tempore mutaret florem. quo cum aliquando nix caderet, comantem deprehendens oleam, ramisque insidens, vna cum pulchritudine & ipsam simul corrupit, at huic cum nudam destitutamque foliis inueniret, in terram defluens non obfuit.

Pulchritudo nescia sibi temperare, habentibus est vituperio.

Fabula Leporum, animum addens infelicibus, 23

De morte sua suffragia tulerant lepores, mori quidem placuit, sed vbinam, reliquum erat inquirere. mortem igitur & locum iam desi-

designauerant. Quare ad mortem idoneo loco palude constituta, cucurrerunt omnes quasi ibidem morituri. Aduenientũ vero strepitum cum ferre nõ possent, quæ in ripa sedebant ranæ, abditos in palude sinus petiere: quod cum senior aliquis videret lepus, Nulla, inquit, sunto mortis nostræ suffragia: timidiores enim, quam nos simus, inuenimus.

Consolantur infortunatos aliorum res infeliciores.

ὡς παρὰ ταύτην ἀποθανούμενοι. προσιόντων δὲ τὸν κτύπον οὐκ ἤνεγκαν οἱ παρὰ τὰς ὄχθας διατρίβοντες βάτραχοι· τοὺς δὲ τῆς λίμνης μυχοὺς κατελάμβανον. καὶ δὴ πρεσβύτης ἑωρακὼς λαγωὸς, Λελύσθω, ἔφη, τοῦ θανάτου ἡ ψῆφος· πεφήνασι γὰρ ἡμῶν ἀνανδρότεροι.

Ψυχαγωγοῦσι τοὺς ἀτυχήσαντας οἱ μᾶλλον κακοπραγήσαντες.

Fabula Ranæ, volens, vt promissa ante lucrum diiudicentur. 24

Μῦθος ὁ τῶν βατράχων, παραινῶν κρίνειν πρὸ τοῦ κέρδους τὸν ὑπισχνούμενον.

Ra- Ὁ βά-

Ὁ Βάτραχος τὸν ἰατρῶν κατηλαζονεύετο τέχνης. πάντα μὲν εἰδέναι φάρμακα γῆς ὑπισχνούμενος πᾶσι δὲ μόνος εἰς ὑγείαν ἀρκεῖν. καὶ παρεστῶσα, τοῖς λόγοις ἀλώπηξ, τὸ ψεῦδος ἀπὸ τοῦ χρώματος ἤλεγχεν· τί δῆτα λέγουσα νόσου μὲν τοὺς ἄλλους ἐλευθερεῖς· νόσου δὲ φέρεις ἐπὶ τῆς ὄψεως σύμβολον;

Ἀλαζονεία, τὸν ἔλεγχον οἴκοθεν εὕρατο.

RAna quædam ſuperbe valde medicam iactabat artē, omnia ſe quidem quæ in terra ſunt remedia noſſe profeſſa, ſe ſolam, omnibus, vt reualeſcant, opitulaturā. quæ cum diceret adſtans forte vulpes, falſitatem è colorē vultus arguit. Quid igitur alios, inquiens, à morbo quidem liberas, tu vero ipſa in facie præfers morbi indicia.

Fabula ranæ monens ante lucrum conſiderari eum debere, qui promittit.

Μῦθος ὁ τοῦ λύκου, παραινῶν μὴ φαύλους εὐεργετεῖν.

Λύκῳ περιεπείρετο ὀστέον· καὶ ἐζήτει τὸν ἰασόμενον. ἑκάστου δὲ τὴν πρὸς αὐτὸν ἴασιν φεύγοντος, μόνη τῶν ἄλλων ἐπὶ ῥητοῖς ὑπέσχετο ποιήσειν ἡ γέρανος. καὶ θεῖσα τὴν κεφαλὴν, ἐξαιρεῖται τοῦ πάθους τὸν λύκον. καὶ προσαιτουμένη μισθὸν τῆς ἰάσεως, ἀρκοῦμαι μισθὸν ὁ λύκος ἔλεγεν τὴν κεφαλὴν ἔχειν ἀκέραιον.

Fabula lupi, monens ne improbis benefiat. 25

LVpo infixum hęrebat os, quærebatq; medicum Vniuerſis vero & ſingulis ab eius medicatione fugientibus, ſola ex reliquis conſtituto pactoque præmio ſe ſubuenturam promiſit grus: ac impoſito capite, lupum à dolore liberauit. pro quo cum peteret mercedem medicinæ, ſufficientem lupus habere dixit, quod caput incolume reportaſſet.

Improbi seruati, iniuriosi sunt in eos qui seruarunt.

Πονηροὶ σωθέντες, ἀδικοῦσι τοὺς σώσαντας.

Fabula Murium, admonens diligendam esse mediocritatem. 26

Μῦθος ὁ τῶν μυῶν, παραινῶν στέργειν τὰ μέτρια.

MVs rusticus, amicitiam iniit cum vrbico mure, & vt amicitiam confirmaret, primus in agrum ad se vocauit vrbicum, xeniaque apposita ei mensa ingessit, quæcūque agrum suis incolis ferre nouerat. Idem vero hospitalitatis beneficium relaturus mus vrbicus, in vrbem deduxit rusticum, & hominis diuitis excepit domo: vbi cum iam gusta-

Μῦς ἀρουραῖος, ἀστικῷ γίνεται φίλος μυΐ, καὶ τὴν φιλίαν πιστούμενος, πρῶτος εἰς ἀγρὸν τὸν ἀστικὸν παρελάμβανεν, καὶ ξενίαν αὐτῷ παρετίθει καὶ τράπεζαν· ἃ φέρειν οἶδε τοῖς ἐνοικοῦσιν ἀγρόν· ἀμειβόμενος δὲ τὴν ξενίαν ὁ ἀστικὸς, εἰς ἄστυ τὸν ἀρουραῖον ἐκόμιζεν, καὶ εἰς ἀνδρὸς εὐπόρου παρελάμβανεν οἶκον· ὡς δὲ τῶν ὄντων ἤδη προσοι-
πτεαξ ἤθελον προσιὼν τὶ
αὐέκο

αὐίκοϊτε. καὶ τοσαυτάκις τῆ ἐν τοῖς ὄψοις ἀπηλαύνοντο πείρας, ὁσάκις ἐπειρῶντο μεταλαμβάνειν. καὶ τελευταῖον ὁ ἀγροῖκος, ἄπειμι, ἔφη, τὴν ἐν ἀγροῖς προτιμῶν μετριότητα, τῆς ἐν ἄστει τρυφῆς.

gustaturi erant ea quæ præsto aderant, quidam qui de improuiso superueniebat impediit, ac toties à capiendo cibo sunt depulsi, quoties aliquid attentarent sumere. donec tandem rusticus, Abeo, inquit, mediocritatem in agro præferens, iis quæ in vrbe sunt delitiis.

Οὕτως οἱ μέτρια κτώμενοι, τῶν πλουτούντων εἰσὶν αἱρετώτεροι.

Sic mediocris fortunæ homines, diuitibus praeferendi sunt.

Μῦθος ὁ τῶν μελισσῶν καὶ τοῦ ποιμένος, παραινῶν πονηροῖς μὴ πείθεσθαι κέρδεσιν.

Fabula Apum,& pastoris, abhortans ab inhonesto lucro. 27

ΕΝ κοίλῃ δρυῒ, μέλι κατειργάζοντο μέλισσαι· ποιμὴν δέ τις αὐταῖς ἐργαζομέναις περιτυχὼν, ἀφελέσθαι προῃρεῖτο τοῦ μέλιτος· αἱ δὲ ἄλλ᾽ ὁ μὲν ἄλλως περιπτάμεναι, αὐτὸν ὤθουν τοῖς κέντροις· καὶ τελευταῖον ὁ ποιμὴν, Ἄπειμι, ἔφη, μηδὲν δεόμενος μέλιτος· εἰ δεῖ μελίσσαις περιτυχεῖν.

IN caua quercu mel faciebant apes. pastor vero quidam in eas tam cum facerent forte incidens, furari voluit mel. Eæ vero hinc & illinc circumuolantes, illum aculeis pupugere. tandem pastor. Abeo, inquit, mellis non opus habens, si oporteat in apes incidere.

Τὰ κακὰ κέρδη, τοῖς διώκουσι κίνδυνος.

Turpe lucrum periculosum est illis qui id sequuntur.

Fabula Aquilæ & Draconis, ad gratiam referendam inuitans. 28

DRaco & Aquila conuoluti inter se, pugnarunt, & quidem Draco, cum ligatam detineret aquilā, videns id rusticus, soluta draconis spira, liberam dimisit aquilā. quare iratus draco, venenum immisit in seruantis potum. hausturo vero, quod ignoraret, rustico aduolans aquila, ex manibus rustici calicem decussit.

Eos qui bene alicui faciunt, manent gratiæ.

Μῦθος ὁ τοῦ ἀετοῦ καὶ τοῦ δράκοντος, παραινῶν ἄρχεσθαι χάριτος.

ΔΡάκων καὶ ἀετὸς συμπλακέντες ἀλλήλοις ἐμάχοντο καὶ ὁ μὲν δράκων, εἶχε τὸν ἀετὸν συλλαβών· γεωργὸς δὲ ἰδὼν, λύσας τὴν πλοκὴν τοῦ δράκοντος, αὐτονόμον ἀφῆκε τὸν ἀετόν. χαλεπήνας δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ δράκων, ἰὸν ἀφῆκε τῷ τοῦ σώζοντος πόματι. πιεῖν δὲ τοῦ γεωργοῦ πρὸς ἄγνοιαν μέλλοντος, ὁ ἀετὸς καταπτὰς, τῶν τοῦ γεωργοῦ χειρῶν ἐξαιρεῖται τὴν κύλικα.

Τοὺς εὖ ποιοῦντας μένουσι χάριτες.

Fabula Corui & vulpeculæ, monens ne fraudulentis credatur. 29

COruus prędam habebat caseum, & in altum deferens residebat. quod videns vulpecula, fraude coruum circumuenit. Quam pulchro, inquit, coruus & decoro corpore est: colore vero inter aues pręstantissimo: quod

Μῦθος ὁ τοῦ κόρακος καὶ τῆς ἀλώπεκος, παραινῶν ἀπατῶσι μὴ πείθεσθαι.

ΤΩι κόρακι τὸ θήραμα τυρὸς ἦν, καὶ ἐν μετεώρῳ φέρων ἐκάθητο· ἰδοῦσα δὲ ἀλώπηξ, ἀπάτῃ περιενόσει τὸν κόρακα· τί τοῦτο, λέγουσα, μετεωρότητι μὲν ὁ κόραξ διενήνοχεν σώματος. χροιὰν δὲ φέρεις, τῇ τῶν ὀρνίθων ἡγεμονίᾳ

νιας πετεχθείην· εἰ δὲ φωνὴ παρῆν, ἁπάντων εἶχες τὴν τῶν ὀρνίθων ἀρχήν. ταῦτα δὲ εἶπεν πρὸς ἀπάτην. ὁ δὲ ὑπαχθεὶς, τὸν τυρὸν ἐκβαλὼν, ἀνέκραγε μέγιστον, φωνῆς ἐπίδειξιν τὴν ἀφαίρεσιν ποιῶν τοῦ θρέμματος. ἡ δὲ λαβοῦσα· φωνὴν μὲν, ὦ κόραξ, εἶπεν, παρῆν· ὁ δὲ νοῦς ἐπιλέλοιπεν.

Ἐχθροῖς πειθαρχῶν, ὑποστήσῃ τὴν βλάβην.

quod si vox adesset omne inter aues teneres principatum. Ea vero vt falleret locuta est. at ille persuasus, abiecto caseo, clamorem quam maximum edidit, ita vt dum ostendit vocem, amitteret caseum. Tum hæc præripiens, Vocem quidem, inquit, corue, habes, sed mentem non habes.

Hostibus credens damnũ accipiet.

Μῦθος ὁ τοῦ συὸς, ἑκάστῳ δεικνὺς τὰ οἰκεῖα μαθεῖν.

Fabula Suis, singulos sua scire volens. 39

Ἐξ ἀγροῦ τις ἤγαγεν σῦν, αἶγα, καὶ πρόβατον. ὄχῳ δὲ πάντα ἦγεν εἰς ἄστυ. καὶ

Ex agro quidam reportabat suem, capram, & ouem. vno vero omnes

tres vehebantur asino ad vrbem. & reliqua quidem duo animalia silebant; sola vero sus ingenti clamore vectori suo obstrepebat. cui ille, Quid igitur, inquit, non tacitam prætermittis hanc vecturam, quemadmodum cætera? quoniam lactis quidem causa capra, lanæ vero gratia ouis abducitur, ego autem, respondit sus, vt macter.

καὶ τὰ μὲν ἄλλα καθίσῃ σιγῇ· μόνη δὲ ἡ ὗς μεγέθει βοῆς παρηνώχλει τὸν ἄγοντα· καὶ οὗτος πρὸς αὐτήν. τί δῆτα, ἔφη, κομιδὴν ἥσυχον ἅμα τοῖς ἄλλοις οὐ ποιῇ; ὅτι γάλακτος μὲν ἕνεκεν αἶξ· ἐρίων δὲ χάριν, ἄγεται πρόβατον· ἐγὼ δὲ σφαγῆς, προσεῖπεν ἡ ὗς.

Οἶδε τὴν πρόφασιν ἕκαστος τὴν ἰδίαν.

Fabula Graculi, vitandam docens esse fraudem. 31

Μῦθος ὁ τοῦ κολοιοῦ, παραινῶν τὴν πλεονεξίαν μισεῖν.

Pulchritudinis erat certamen, & ad Iouem, vt disceptaretur hæc controuersia, omnes iuerunt volucres: ac Mercurio quidem diem præfiniente, fluuiosque & lacus omnes petiere, deformibusque pennis abiectis, elegantiores nitidabant. At cum à natura decori nihil haberet graculus, quæ reliquis exciderant, inde se ille exornauit. Sola tamen noctua, cum nosset, id quod suum erat

Κάλλους ἦν ἀγών. καὶ παρὰ τῷ Διὶ κριθησόμενοι πάντες οἱ ὄρνεις ἐφοίτων, Ἑρμοῦ τὴν κυρίαν ὁρίζοντος· ποταμούς τε καὶ λίμνας ἅπαντες κατελάμβανον, τὰ μὲν φαῦλα τῶν πτερῶν ἀποβάλλοντες· τὰ δὲ κρείττω φαιδρύνοντες. κολοιὸς δὲ οὐδὲν εὐπρεπὲς ἔχων ἀπὸ τῆς φύσεως, ἃ τῶν ἄλλων ἐξέπιπτε, ταῦτα οἰκεῖον συνέθηκε κόσμον· γλαὺξ δὲ μόνη ἐπιγνοῦσα, τὸ ἑαυτῆς ἀφῃρεῖτο τὸν κολοιόν. καὶ τὰ ἄλλα πράττειν ἀνέπειθεν.

ἀφαι-

ἀφαιρεθεὶς δὲ τὰ παρὰ πάντων ὁ κολοιὸς, γυμνὸς εἰς τὴν Διὸς ἀφίκετο κρίσιν.

rat à graculo auferebat, ac vt reliquæ idem facerent, persuasit. His autem ab omnibus ita exutus graculus, nudus omnino venit ad iudicium Iouis.

Νόμισμα ἐπείσακτον, αἰσχύνη τοῖς ἔχουσι.

Res ascititia, pudori tandem est habentibus.

Μῦθος ὁ τοῦ τοξότου, λέγων πλείονα τὴν ἐπιβουλὴν τῶν οἰκείων αὐχμῶν.

Fabula sagittarii, plurimas à suis ipsius propriis insidias intentari ostendens. 32

Τοξότης ἀετοῦ κατεστοχάζετο· καὶ βέλος ἀφεὶς, εἷλε τὸν ἀετόν· ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ ἀετὸς, καὶ τὸ βέλος ἰδὼν ἐπτερωμένον τοῖς οἰκείοις πτεροῖς, ἔφη, τὰ παρ' αὐτοῦ τοῖς πολλοῖς πράγματα οἰκείων ἐπιβουλή.

Sagittarius in aquilam collimabat, & missa sagitta confixit aquilam. cumque conuersa ad sagittam aquila, eam quoque pennatam suis videret esse pennis, Multis, inquit, suæ propriæ facultates & res insidias & periculum creant.

Μῦθος ὁ τοῦ ἁλιέως καὶ τοῦ αὐλητοῦ, παραινῶν ταῖς τέχναις προσφόρως χρήσασθαι.

Fabula Piscatoris, qui piscator simul erat, & auloedus, qua artibus suo quoque loco vtendum esse docetur. 33

Ἀνὴρ ἁλιεὺς ὁμοῦ καὶ αὐλεῖν ἐπιστάμενος, τοὺς

Vir piscator simul & auloedus, acceptis tibiis

biis & reliquis, & in mari nihil poterat capere. Sed cum tibiis nihil proficeret, missis iis, ad rete deuenit, quo cum uteretur ea cepit, quæ non poterat cum tibias inflaret.

Vtilitatem adferunt artes, si tempore & loco conuenienti exerceantur.

τοὺς αὐλοὺς λαβὼν καὶ τὰ δίκτυα παρὰ τὴν θάλασσαν, οὐδὲν εἶχε λαβεῖν. ὡς δὲ τοῖς αὐλοῖς ἠπόρει θήραν, τούτους ἀφεὶς, ἐπὶ τὸ δίκτυον ᾔει· καὶ χρώμενος εἷλεν ἃς αὐλῶν οὐκ ἐθήρευσεν.

Γέρας αἱ τέχναι τοῖς προσήκουσι πράγμασι νέμουσιν.

Fabula Leonis & Hominis, monens iustitiam esse amandam fugiendam superbiam. 34

Μῦθος λέοντος καὶ ἀνθρώπου. παραινῶν δικαιοσύνην ἀγαπᾷν, καὶ μὴ μεγαλαυχεῖν.

CONtendebat cum leone vir: & vir quidē hominum genus esse defendebat excellentius, ille vero primas dabat leonibus.

EIs ἔριν ἀλλήλοις ἀνήρ τε καὶ λέων προῆλθον· καὶ ὁ μὲν ἀνὴρ τὸ τῶν ἀνθρώπων κρεῖττον ἀπέφηνε γένος. ὁ δὲ τοῖς λέουσιν ἐδίδου τὸ πλέον. ἀμφαλ-

ἀμιλλωμένων δὲ περὶ τοῦ κρείττονος, πίστιν ὁ ἀνὴρ ἐξ εἰκόνος ἐλάμβανεν, ἐν ᾗ λέων ἐγέγλυπτο ἐξ ἀνδρὸς ἁλισκόμενος. καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὁ λέων, εἰ δὲ καὶ παρ' ἡμῖν ἦσαν οἱ γλύφοντες, πλείους ἂν εἶδες ἑαλωκότας ἐκ λεόντων ἀνθρώπους, ἢ παρὰ ἀνθρώπων λέοντας.

Ὁ τοῖς ἴσοις δικαίων χρώμενος, οὐκ ἀπορήσει τῆς νίκης.

nibus Digladiantibus ita illis de primatu, fidem vir fecit ex imagine, in qua leo sculptus erat ab homine detentus. Leo autē, Quod si apud nos etiam essent sculptores, plures equidem videres à leonibus premi homines, quā leones hominibus.

Qui iustis iuste vtitur, eum victoria non frustrabitur.

Μῦθος τοῦ κυνὸς, παραινῶν ἀπληστίαν φεύγειν.

Fabula Canis, ad auaritiam fugiendam exhortans. 35

Κρέας ἁρπάσας τις κυων παρ' αὐτὴν δίῃει τὴν ὄχθην τινὸς ποταμοῦ καὶ θεω-

CVm carnem rapuisset canis, in ripa ibat forte fluminis, cumq; videret vm-

vmbram in aquis maiorem duplo, quod quidem habebat, reliquit, maius vero attentans apprehendere, nec mediocris poſtea fruſti nec maioris iſtius fructum cepit.

θηρεύων τὴν σκιὰν διπλασίαν τοῖς νάμασιν, ὃ μὲν εἶχεν, ἀφῆκε· πειρώμενος δὲ λαβεῖν τὸ μεῖζον, συνδιαμαρτάνει μετὰ τοῦ μέτρου τοῦ πλείονος.

Fabula Quercus & Arundinis, monens ne quis fidat robori, aut viribus. 36

Μῦθος τῆς δρυὸς καὶ τοῦ καλάμου, παραινῶν μὴ ἰσχύϊ θαῤῥεῖν.

CVm quercu lis erat arundini. hæc enim admirata ſuū robur, perinſolenter iactat reſiſtere ſe poſſe ventorum furiis imbecillitatis autem accuſabat arundinem, quaſi nulli

Εἰς ἔριν δρυὶ καθίστατο κάλαμος· ἡ μὲν γὰρ αὐτὴν τῆς ἰσχύος ἐθαύμαζε, καὶ πρὸς τὴν τῶν ἀνέμων ἀντέχειν ἠλαζονεύετο μάχην. τῆς δὲ ἀσθενείας κατῃτιᾶτο τὸν κάλαμον, εἴκειν ἅπασι πεφυκό-

φυκότα τοῖς πνεύμασι ταύτῃ. τοι· καὶ πνεύσαντος ἀνέμου σφοδρότερον, ἡ μὲν πρόρριζος ἀνθεστῶσα κατέπεσε· ὁ δὲ ἀκέραιος κατακλινόμενος ἔμεινε.

Ὁ καιροῖς ὑπείκων, οὐκ ἀποπεσεῖται τοῦ σώζεσθαι.

nulli non vento esset morigera: ac vento vehementius inspirante, hæc quidem radicitus euulsa cecidit, illa vero integra & incolumis, vt quæ flexa vento cesserit, remansit.

Qui tempori cedit, seruabitur.

Μῦθος τῆς ἀμπέλου.

Ἄμπελος ἐκόμα βότρυσι· παραπλήσιον δὲ ἦν τοῖς καρποῖς καὶ τὸ βλάστημα. τράγος δέ τις ὕβρει χρώμενος πλείονι τῆς ἀμπέλου περιέτραγε, καὶ διαλυμαίνεται προσιὼν τοῖς βλαστήμασιν· ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη· μένει σοι τῆς ὕβρεως δίκη, σὺ μὲν γὰρ οὐ μικρὸν ὕστερον ἱερεῖον τοῖς θύμασιν· ἐγὼ δὲ παρ' ἐμαυτῆς ἀπαντείσω τὸν οἶνον.

Ἃ δρᾷ τις, καὶ πείσεται.

Fabula vitis. 37

VItis vuis onusta stabat, & iam florebant prope fructus cum caper ecce quidam iniuriosus, plurimum ambedit vitem, & corrupit florem, ad quem tum illa, Manet, inquit, te latæ iniuriæ pœna. Non enim multo post tu sacrificaberis inter victimas, ego vero contra ad eam rem libabo de vino meo.

Qualia quis facit etiam patietur.

Μῦθος ὁ τοῦ γεωργοῦ καὶ τῆς ἀλώπεκος.

Γεωργὸς πονηρὸς φθόνον ἐμποιεῖ τὸ τοῦ γείτονος αὔξα-

Fabula agricolæ & vulpis. 38

AGricola improbus cum inuideret proximo

ximo fœturā segetis, quæreretque quo pacto corrumpere posset eius labores, captam vulpem, alligata face, in vicini segetē dimittit. At illa, non qua missa erat excurrens, volente sic Deo, eius qui dimiserat combussit segetem.

Mali vicini, primi vicinorum malum sentiunt.

αὐξανόμενον λήϊον, καὶ διαφθείρειν τοὺς ἐκείνου πόνους ἐζήτει· καὶ θηράσας ἀλώπεκα, περιστρέψας δαλὸν, πρὸς τὸ τοῦ γείτονος ἀφίησι λήϊον· ἡ δὲ καθ' ἧς ἀφεῖτο μὴ παρελθοῦσα, βουλομένου τοῦ δαίμονος τὸ τοῦ πέμψαντος ἐνέπρησεν λήϊον.

Πονηροὶ γείτονες, πρῶτοι τῶν ἑτέρων μετέχουσι βλάβης.

Fabula nutricis & & lupi, ostendens non spei innitendum esse, ante euentum. 39

Μῦθος τῆς τροφοῦ καὶ τοῦ λύκου, παραινῶν μὴ ἐλπίδι μένειν πρὸ ἐκβάσεως.

NVtrici flendo molestus erat infans. cum vero ab importunitate non

Τηθῇ ἐλύπει δακρύον παιδίον. ὡς δὲ ἀνοχλούμενον οὐκ ἐπαύετο, ἠπείλει λύκῳ

λύκῳ παραβαλεῖν, εἰ μὴ παύσαιτο. λύκος δέ τις παρατυχὼν, ἔμενε τὸν λόγον ἐκβῆναι πρὸς ἔργον· καὶ τὸ μὲν παιδίον ἐδεδώκει πρὸς ὕπνον, κενὸς δὲ ὁ λύκος ἀπεχώρει θήρας, τῆς τε παρούσης, καὶ τῆς ἀλλαχόθεν ἐλπιζομένης γενήσεσθαι.

Ἄπορον ἐλπὶς μὴ προσλαβοῦσα τὴν ἔκβασιν.

non abſiſteret, minata eſt lupo ſe proiecturam, niſi ſileat, quod cũ lupus forte adueniens audiret, exſpectauit dum fieret quod dixerat nutrix. & infans quidem obdormiuit, lupus autem ſpe prædæ deiectus abiit, & præſentis ſimul prædæ, & quam aliunde adepturum ſe ſperauerat.

Inanis ſpes eſt, quæ non ſortitur exitum.

Μῦθος ὁ τοῦ κόρακος, παραινῶν τῇ φήσει μὴ πειθαρχεῖν.

ΕΩρακὼς τὸν κύκνον ὁ κόραξ ἐζήλου τοῦ χρώματος. οἰηθεὶς δὲ εἶναι τοιοῦτον οἷς ἀπελούετο, τοὺς βωμοὺς ἐκλιπὼν, ὅθεν ἐτρέφετο, λίμναις καὶ ποταμοῖς ἐνδιέτριβε. καὶ τὸ μὲν σῶμα φαιδρύνων, οὐκ ἤμειβε. τροφῆς δὲ ἀπορῶν διεφθείρετο.

Φύσιν οὐκ οἶδε μεταβάλλειν ἡ δίαιτα.

Fabula corui, monens vt natura ſua quiſquis cõtentus ſit. 40

CVm cycnum vidiſſet coruus, æmulari colorem voluit. Sed arbitratus è lauacris eum prouenire, relictis aris, vnde nutriebatur, ad lacus & flumina vitam egit, & cũ lauaret quidem corpus, non mutauit, paſtu vero deſtitutus mortuus eſt.

Naturã non poteſt tranſmutare viuendi genus.

FINIS.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ τετράστιχα.

GABRIÆ GRÆCI Tetrasticha.

Περὶ Ἀνθρώπου καὶ λιθίνου Λέοντος.

Ἀνδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος Λέων.
Καί τις Λέοντί φησι, τὴν ἰσχὺν βλέπεις;
Ἀλλ', εἰ Λέοντες εἶπεν, ᾔδεισαν γλύφειν,
Πολλοὺς ἂν εἶδες ἔντος ἀνθρώπους λίθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ἐπ' ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

De Homine & Leone lapideo.

Viri pedibus calcabatur lapideus Leo.
Et quidam Leoni, Robur, inquit, intueris?
Ac si Leones, ait ille, sciuissent scalpere,
Multos vidisses esse homines lapides.

AFFABVLATIO.

Quòd non oportet inflari virtute.

Περὶ Λέοντος κοιμωμένου καὶ Μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον
Διέδραμε Μῦς, ὃς δ' ἀνέστη συντόμως.
Γελᾷ δ' Ἀλώπηξ καὶ Λέων ἀπεκρίθη.
Οὐ μὴ πτοοῦμαι, τὴν ὁδὸν ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρὰν περιφρόνησιν ἀποστρέφεσθαι.

De leone dormiente, & Mure.

LEone dormiente per mediam ceruicem
Percurrit Mus. Is autem ſurrexit illico.
Ridet Vulpes, ac Leo reſpondit,
Non timeo, ſed interrumpo iter.

AFFABVLATIO.

Quòd non oporteat, ne paruum quidem contemptum negligere.

Περὶ Λέοντος, καὶ Κάπρου καὶ Γυπῶν. 3

ΛΕων μάχην ἔστησε πρὸς ποτὲ Κάπρον,
Γύπες δ' ἄνωθεν ἐσκόπευον τὴν ἔριν,
Βρῶσιν τὸν ἡττηθέντα ποιῆσαι τάχα.
Φίλους δ' ὁρῶντες ἠστόχησαν τῶν ἐλπίδων.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

De Leone & Apro & Vulturibus.

LEo pugnam aliquando parauit aduerſus Aprum,
Vultures verò deſuper ſpeculabantur litem.
Vt deuorarent ſtatim, qui vinceretur.
Sed amicis iiſdem viſis, fruſtrati ſunt ſpe.

AFFABVLATIO.

Quòd non oporteat alienis malis lætari.

Περὶ Δορκάδος καὶ Λέοντος θυμωθέντος. 4

ΛΕοντα Δορκὰς ὡς ἰδεῖν μεμηνότα,
Ὦ μοῖρα θηρῶν, εἶπεν, ἀθλιωτάτη.
Εἰ σωφρονῶν γε, δυσκάθεκτος εἶ Λέων,
Πῶς νῦν μανεὶς οὐ μεστὰ δακρύων δράσεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

De Caprea, & Leone furente.

LEonem Caprea vidit furentem,
O fatum ferarum, ait, miserrimum,
Si compos mentis, intolerabilis es Leo,
Quomodo nũc furens non plena facies lacrymarum?

AFFABVLATIO.

Quòd non oporteat eum, qui potestatem habet excandescere.

Περὶ Λέοντος, Ὄνου, Ἀλώπεκος. 5

ΛΕων, Ὄνος, Κερδώ τε πρὸς θήραν ἴον.
Ὄνου δὲ τούτων εἰς τρίτον δεδασμένου,
Λέων κατεσπάραξε. Κερδὼ δὲ πλέον
Ἔνειμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ᾽ ἐξ Ὄνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

De Leone, Asino, Vulpe,

Leo

LEo, Asinus, Vulpesque, ad prædam iere.
In treis parteis eam cum Asinus diuisisset,
A Leone dilaceratus est. at Vulpes plus
Ei tribuit, edocta ab Asino.

AFFABVLATIO.

Quòd ex iis quæ alij patiuntur, doceri oporteat.

Περὶ Ὄνου βαστάζοντος εἴδωλον. 6

Ὤμοις Ὄνος παρῆγεν ἀργυροῦν βρέτας,
Ὅπερ συναντῶν πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει·
Τύφῳ δ᾽ ἐπαρθεὶς, μὴ θέλων μένειν Ὄνος,
Ἤκουσεν, οὐ Θεὸς σὺ, τὸν Θεὸν δ᾽ ἄγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμωμένους δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

De Asino gestante simulacrum.

HVmeris Asinus gestabat simulacrum argenteum,
Quod vnusquisque occurrens adorabat.
Superbia verò elatus, nolens manere Asinus,
Audiuit, Non es tu Deus, sed fers Deum.

AFFABVLATIO.

Quòd oportet eos, qui in dignitatibus constituti sunt, cognoscere se esse homines.

Περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα. 7

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα,
Οἴμοι κέκληγ᾽ ὡς σπλάγχνα, μῆτερ, ἐκχέω.
Ἡ δ᾽ αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη.
Τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν. ἀλλ᾽ ἐμεῖς ἀλλοτρίων.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι δεῖ τὰ ἀλλότρια ἀντιστρέφειν καὶ μὴ θηλύζειν.

De Puero Comedente inteſtina.

BOuis puer feſto die quum comediſſet viſcera,
Hei mihi clamabat quòd inteſtina effundo mater
Hæc ridendo ait, Ne timeas fili:
Non enim ex tuis quicquam,ſed vomis ex alienis.

AFFABVLATIO.

Quòd oporteat aliena reſtituere & non murmurare.

Περὶ Ἀλώπεκος καὶ Βάτου. 8

ΦΡαγμοὺς Ἀλώπηξ ὡς ὑπερβαίνειν θέλεν,
Ὀλισθάνουσα, καὶ βάτου δεδραγμένη,
Ἔξεσε πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
Μέμφου σεαυτὴν, μὴ μέ περ, κεῖνος φάτο.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

De Vulpe & Rubo.

SEpem Vulpes tranſilire voluit,
Lapſa , ac rubo innixa,
Percuſſa planta conuicia dicebat rubo:
Increpa te ipſam, non me, ille ait.

AFFABVLATIO.

Aduerſus eos,qui ſua tacent vitia, & alia reprehendunt.

Περὶ Κώνωπος καὶ Ταύρου. 9

ΚΩνωψ καθῆστο πρὸς κέρας Ταύρου πάλαι,
Ὅνπερ κέλευεν, εἴπερ ἐκπτῆναι θέλει.
Ἤκουσε δ', ὥσπερ οὐκ ἔγνω καθήμενον,
Οὕτω δὲ μὴ πτήσαντος αἴσθησιν λάβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι ἢ σοφοὺς, ἢ δυνατοὺς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

De Culice & Tauro.

CVlex olim in cornu Tauri ſedebat,
Quem dicere iuſſit, an ſe volare velit.
Audiuit vero quemadmodum non nouerat ſedentem,
Ita neque euolantem ſentiret.

AFFABVLATIO.

Aduerſus eos qui volunt eſſe ſapientes, potentesve, aut prudentes, nec ſunt.

Περὶ Ἐλάφου καὶ Ἀμπέλου. 10

Ἔλαφον ἐξήλαυνον οἱ κυνηγέται,
Ἥ τις δασείαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη,
Τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δὴ τῶν ἀμπέλων,
Κυνηγέτουσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

De Cerua & Vite.

CEruam perſequebantur venatores,
Quæ denſis in vitibus delituit.
Sed folia vitium quum comederet,
Venatoribus iure præda fuit.

AFFABVLATIO.

Aduerſus eos, qui male faciunt benefactoribus ſuis.

Περὶ Ὄφεως καὶ Γεωργοῦ. 11

Ὄφιν θέλων τις αὐτ' ὀλέθρου παιδίου
Πλήττειν, πέτραν τ' ἔσχισε, καὶ φιλεῖν θέλει·
Ὄφις δέ φησι, πῶς γένοιντο συμβάσεις,
Ἕως σὺ τύμβον τὸν δ', ἐγὼ πέτραν βλέπω;

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀδιάλλακτοί εἰσιν.

De Serpente & Agricola.

SErpentem quis pro filii interitu
Percussurus, petramque scidit, & amare volebat
Sed ait Serpens, quomodo fient conuentiones,
Quandiu tu tumbam hanc, ego lapidem video?

AFFABVLATIO.

Magnas inimicitias esse irreconciliabiles.

Περὶ Παιδὸς καὶ Σκορπίου. 12

ΩΣ ἀκρίδας ἤγρευε, παῖς τις Σκορπίῳ
Προὔτεινε χεῖρας. ὃς δὲ μὴ ψαύσῃς, ἔφη.
Ὡς εἴ γε μου ψαύσειας, ἐκ κόλπων ςένων,
Καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκκενώσεις ἀκρίδας.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις μὴ συμμιγνύναι.

De Puero & Scorpio.

QVum locustas cepisset puer quidam, Scorpioni
Porrigebat manus. is autem, Ne attigeris, ait;
Nam si me tetigeris, suspirando ex sinu
Veras quoque locustas abiicies.

AFFABVLATIO.

Cum malis hominibus conuersari non oportere.

Περὶ Συὸς καὶ Μυός. 13

ΣΥς εἷλκέ τις Μυῶ ἔργον ὄντ᾽ ἀσιτίας.
Οὓς χαλκέες βλέποντες, ἔστησαν γέλων.
Ὁ Μῦς δ᾽ ἔτι ζῶν, εἶπε μεστὸς δακρύων,
Ὡς οὐδὲ πω διώκεσθε κἂν τρέφειν ἕνα;

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν παραπτώματα παραβλέποντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

De Sue & Mure.

SVs quidam Murem trahebat ad sedandam esuriem.
Quos videntes fabri ferrarii riserunt.

Mus verò adhuc viuens ait lacrymarum plenus,
Ne vnum quidem poteſtis paſcere Suem?

AFFABVLATIO.

Aduerſus eos, qui ſuos caſus negligunt, alienos verò derident.

Περὶ Ὄνου καὶ Λεοντῆς. 14

Φέρων λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος,
Ηὔχει λέων εἶναί τις αἰπόλους βλέπων.
Ἐπεὶ δὲ γυμνὸς τῆς λεοντῆς εὑρέθη,
Τοῦτον μύλων ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι αἱ παρ' ἀξίαν τιμαὶ τάχιστα λύονται.

De Aſino & pelle Leonis.

Leonis pellem humeris ferens Aſinus,
Iactabat ſe eſſe Leonẽ quempiã videns caprarios.
Sed vbi ſine Leonis inuentus eſt pelle,
Priſtinum eum memorem turbationis reddidit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, immeritos honores quãprimùm ſolui.

Περὶ Τράγου καὶ Ἀμπέλου. 15

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος, βλάπτεις σύ με
Κείρων τὰ φύλλα, μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη;
Ὅσον γὰρ ἂν βλάψειας εὑρήσω τάχα
Πρὸς θυσίαν σὴν εἰς Θεοὺς οἶνον βλύσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πολλάκις θέλων τὶς ἀδικεῖν τινα, ὠφελεῖ αὐτίν.

De Hirco & Vite.

Hircum vitis alloquuta est, Offendis tu me
Tondens folia. numnam non est herba?
Quamuis etiam nocueris, inueniam statim
Ad mactationem tui erga Deos, vinum vt scaturiat.

AFFABVLATIO.

Quod plerumque volens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.

Περὶ Ἀνδρὸς καὶ Γαλῆς γυναικός. 16

Ἀνὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγε.
Παρῆν δὲ Κύπρις εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου.

Νύμφη δὲ Μυῶ βλέψασα, συντόνῳ τάχει
Δίωκε τοῦτον, μὴ τραπεῖσα τὴν φύσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὂν οὐ μετατρέπεται.

De viro & fele vxore.

VIr felem vxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum ſolennitate,
Sponſa verò viſo Mure, contenta celeritate
Eum perſequuta eſt, non mutata natura.

AFFABVLATIO.

Quòd id quod à natura eſt, non tranſmutetur.

Περὶ Δορκάδος τὴν τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης. 17

ΠΗγαῖς ὁρῶσα Δορκὰς αὐτῆς τοι θέαν,
Λεπτοὺς πόδας μωμεῖτο, χαῖρε δ' εἰς κέρα.
Λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
Κέρα καθυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πολλάκις τὶς ὠφελεῖται, ἐξ ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι.

De Caprea reprehendente pedum tenuitatem.

IN fontibus ſuam imaginem videns Caprea,
Tenueis carpebat pedes, ſed gaudebat cornibus.
Quum verò Leo perſequutus eſt ipſam, eos amabat,
Cornua reprehendens, vt prædæ laqueum.

AFFABVLATIO.

Quòd plerumque quis iuuatur ex quibus videtur lædi.

Περὶ Ἀλώπεκος καὶ Σταφυλῆς. 18

ΚΕρδὼ βότρυων βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου,
Πρὸς ὕψος ἧρτο, καὶ καμοῦσα πολλάκις
Ἑλεῖν, ἀπεῖπε. πρὸς δ' ἑαυτὴν ταῦτ' ἔφη,
Μὴ κάμνε ῥάγες ὀμφακίζουσιν μάλα.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

De Vulpe & Vua.

VVlpes racemum proceræ videns vitis,
In altum eleuabatur; quumque ſæpe laboraſſet
Vt caperet, defatigata eſt: ſed ſecum hæc loquuta eſt;
Ne labora, acini vuæ exacerbeſcunt admodum.

AFFABVLATIO.

In eos qui de neceſſitate voluntatem faciunt.

Περὶ Κόρακος καὶ Ἀλώπεκος. 19

Τυρὸν Κόραξ ἔδακνε, Κερδὼ δ' ἠπάτα,
Εἰ γλῶσσαν εἶχες, ζηλωτὸς ἦς ὄρνις μέγας.
Εὐθὺς δ' ὁ τοῦτον ῥίψεν, ἡ δ' αὐτὸν φάγεν.
Ἔχεις Κόραξ ἅπαντα, νοῦν κτῆσαι μόνον.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ἐπὶ κολακείαις χαίροντας.

De Coruo & Vulpe.

CAſeum Coruus mordebat, ſed Vulpes decipiebat,
Si linguam haberes, eſſes magna Iouis auis.
Continuò verò is eum abiecit. ea ipſum comedit.
Habes Corue omnia, mentem ſolam compara.

AFFABVLATIO.

Aduer-

Aduersus eos qui adulationibus delectantur.

Περὶ Βατράχων καὶ ἡλίου. 20

Γάμοις ἔχαιρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου.
Καί τις πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ δειλὸν γένος.
Εἰ γὰρ μόνας τρέμομεν μὲν αὐγὰς ἡλίου,
Τίς, εἴγε τεκνώσειε. τοῦτον βαστάσει;

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ἐπὶ ἰδίᾳ βλάβῃ ἀγνωσίας χαίροντας.

De Ranis & Sole.

OB nuptias Solis lætabantur Ranæ,
Quædamque ad eas ait, O miserum genus,
Nam si solos radios Solis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?

AFFABVLATIO.

Aduersus eos qui suo damno præ ignorantia gaudent.

Περὶ ὄρνιθος ὠὸν χρυσοῦν τικτούσης, καὶ φιλαργύρου. 21

Ἔτικτε χρυσοῦν ὠὸν ὄρνις εἰσάπαξ.
Καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστὴς τὴν φρένα,

Ἔκτεινε ζῶσαν, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
Ἐλπὶς δ' ἡ μεῖζον δῶρον ὤλεκεν τύχης.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημίαν ἐκ μικροψυχίας ἐμπίπτοντας.

De Gallina aureum ouum pariente & auaro.

OVum aureum Gallina semel peperit,
Quidamque auarus deceptus animo,
Eam occidit aurum accepturus.
Sed spes perdidit maius fortunæ donum.

AFFABVLATIO.

In eos qui spe lucri in damnum ex pusillanimitate incidunt.

Περὶ ἀστεροσκόπου καὶ ὁδοιπόρου. 22

Ἀστέρας περισκοπῶν τις ἀστεροσκόπος.
Πίπτει λεληθὼς πρὸς φρέαρ. τυχὼν δέ τις
Ὁδοιπόρος, στένοντι τοῦτ' ἔφη λέγων,
Νοῦν θεὶς ἄνω, βέλτιστε, τὴν γῆν οὐ βλέπεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες, τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

De Stellarum speculatore & Viatore.

STellis intentus quidam stellarum speculator
Cadit imprudens in puteũ: sed quidã superueniens
Viator suspiranti hæc inquit, dicens:
Animũ qui applicuisti sursũ, ô optime, terrã non vides?

AFFABVLATIO.

Quòd plerique quum præsentia nesciant, futura cognoscere glorientur.

Περὶ ἵππου καὶ κάπρου. 23

Ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ κάπρῳ,
Ὁρμὴν δὲ θηρὸς ἵππος οὐ σθένων ὅλως,
Ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὗρεν σύμμαχον

Εὗπειρον ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τ̃ θηρὸς.

Επιμύθιον.

Οτι δι' ἔχθραν τινὲς καὶ εἰς δουλείαν ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν.

De Equo & Apro.

PVgnabat equus cum ferocissimo Apro.
Impetũ verò feræ Equus quum penitus non sustineret,
Sese dedidit inuento socio
Viro iugulandæ feræ perito.

AFFABVLATIO.

Quòd nonnulli ob inimicitias in seruitutem sese dedant.

Περὶ ἀνδρὸς μιξοτρίχου καὶ δυοῖν ἑταίραιν. 24

ΕΡωμένας δύ' εἶχεν ἀνὴρ μιξόθριξ,
Χρόνῳ δ' ἐνδυοχοῦσι πάντῃ καὶ τρόπῳ,
Η μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἔκφερεν,
Εξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὤφθη γέλως.

Επιμύθιον.

Πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία πράγματα ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντας.

De viro misticapillo, & duabus amicis.

AMicas duas habebat vir misticapillus,
Ætate autem & moribus omnino dissimileis.

Altera

Altera nigros capillos, albos altera, euellebant.
Quapropter depilatus, omnibus ridiculo fuit.

AFFABVLATIO.

Aduersus eos qui in duas res contrarias sese iniiciunt.

Περὶ Αετοῦ τε καὶ Κολοιοῦ. 25

ΑΡνὸν καταπτὰς Αετὸς καθαρπάσας,
Ιδὼν Κολοιὸς, ἐν κριῷ πράττει ταὐτό·
Ὃν εἷλε ποιμήν. παῖς δ' ἐφώνει τοῦτό τι,
Εμοὶ Κολοιὸς, Αετὸς δ' αὐτῷ πέλει.

Επιμύθιον.

Ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς κρείττονας.

De Aquila & Cornicula.

AGnum deuolans Aquila quum rapuisset,
Idque vidisset Monedula, in ariete facit eadem;
Quam pastor cepit. puer autem clamabat tale quid,
Mihi monedula, Aquila autem sibi est.

AFFABVLATIO.

Quod non oportet imitari præstantiores.

Περὶ

Περὶ Κολοιοῦ τε καὶ ἄλλων ὀρνέων. 26

Ἀλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος,
Ηὔχει Κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν.
Πρῶτον δὲ δῶρον ἡ Χελιδὼν ἡρπάκει,
Μεθ' ἣν ἅπαντες, εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι τὸ ἐξ ἐράνου κάλλος διαλύεται.

De Cornicula & cæteris Auibus.

Alienis pennis induta
Gloriabatur Cornicula præstare auibus.
Primum donum Hirundo rapuit,
Post eam omnes, hinc nuda inuenta est.

AFFABVLATIO.

Quod ex collatione pulchritudo dissoluatur.

Περὶ Ἀετοῦ τε καὶ ὀϊστοῦ. 27

Βέλει τὸ στῆθος Ἀετὸς τρωθεὶς πάλαι,
Ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἧστο πολλὰ δακρύων.
Βλέπων δὲ ὀϊστὸν εἶπεν ἐπτερωμένον,
Βαβαὶ, πτερὸν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

De Aquila & Sagitta.

Sagitta pectus Aquila vulnerata est olim.
Dolens autem postea sedebat admodum plorans.
Videns autem sagittam pennatam, ait,
Papæ, penna me pennatam occidit.

AFFABVLATIO.

In eos qui à suis mala patiuntur.

Περὶ θηρῶν καὶ ὀρνέων μάχης καὶ Στρουθοῦ. 28

Πᾶσι πεφύκει θηρσὶ καὶ πτηνοῖς μάχη,
Ἥλω Λίβυσσα Στρουθὸς, ἣ τοὺς δ' ἐπλάνα,
Εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον,
Πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

De pugna ferarum ac volucrium, & Struthione.

OMnes inter ſe feræ & volucres concertabant,
Capta eſt Struthio Libyca, quæ haſce decipiebat.
Eſſe quidem auis, ex parte verò fera,
Volucribus caput, feris pedes oſtendens.

AFFABVLATIO.

Aduerſus eos, qui duob. ſeruiẽdo dominis vtroſq; decipiũt

Περὶ Χελιδόνος καὶ Κρητηρίου. 29

ΠΗξε Χελιδὼν νεοσσιὰν Κρητηρίου
Ὑπερθεν, ἥσπερ τὴν γονὴν βλάπτει Δράκων.
Ἡ δ' αὖτ' ἔφησεν, ὦ πολυστόνου τύχης,
Ὅπου γὰρ ἐκδίκησις, ἐβλάβην μόνη.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

De Hirundine & Prætorio.

HIrundo fixit nidulum ſuper Prætorio,
Cuius prolem lædit Serpens.
Hæc autem dixit, O ingemiſcendam fortunam:
Vbi enim vltio eſt, ſola offenſa ſum.

AFFABVLATIO.

In eos, qui malum à bonis patiuntur.

Περὶ τριῶν Βοῶν ὁμοφώνων, εἶτα ἀσυμφώνων καὶ Λέοντος. 30

ΟΜόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ Βόες,
Οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις Λέων.
Ἔχθρας δὲ μίσει, καὶ μάχης διαρχίσας,

Ἑκαστ

Εκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸν ὡς ἕνα.

Επιμύθιον.

Πρὸς τοὺς χιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

De tribus Bobus concordibus, inde diſcordibus, & Leone.

COncordes paſcebantur tres ſimul Boues.
Quos ne ferus quidem lædebat Leo.
Quum verò inimicitiarum odio & pugna diſſenſiſſent,
Singulos deuorauit nudos vt vnum.

AFFABVLATIO.

Aduerſus eos, qui à ſuis diſſident, & propterea mala patiuntur.

Περὶ Γεωργοῦ καὶ Γεράνου. 31

ΕΘνει Γεράνων πῆξέ τις σπορεὺς πάγην.
Μεθ᾽ ὧν Πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρηνεῖ μέγα.
Εφη δ᾽ ὁ ἀροτρεὺς, ὡς φίλος μὲν εἶ σύ μοι.
Αλλ᾽ ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.

Επιμύθιον.

Πρὸς φίλον τινὸς, ἐνευρημένον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

De Agricola & Ciconia.

GRuibus tetendit Agricola quidam laqueum,
Cũ quib. Ciconiã cepit, quæ vehemẽter lugebat.
Dixit autem agricola, Vt amica quidem tu mihi es:
Sed laqueus qui cepit te, cum malis tenet.

AFFABVLATIO.

In amicum cuiusdam, coniunctum cum inimicis amici ipsius.

Περὶ Κυνὸς καὶ εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι. 32

ΦΕρων ποταμοῦ πλησίον Κύων κρέας,
Κύψας ἑαυτὸν, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
Καινὼν δὲ λοιπὸν τοῦ κάτω λαβεῖν κρέας,
Ἀπεστερεῦτο καὶ τοῦ οὗπερ ἐκράτει.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι ὁ πλεονεκτῶν μᾶλλον ζημιοῦται.

De Cane & imagine ipsius in aqua.

CAnis propter flumen carnem ferens,
Quum se acclinasset, aliam in aqua videt:

Hiscens

Hiſcens autem vt inferiorem aliam carnem caperet,
Priuatus & ea eſt cuius compos erat.

AFFABVLATIO.

Quòd cupidus magis damno afficitur.

Περὶ Ὄνου καὶ ἁλὸς καὶ Σπόγγων. 33

ΠΕρῶν ποταμὸν φόρτον ἦγ' ἁλὸς Ὄνος,
Ἐν ᾧ τι καὶ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
Σπόγγων δ' ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρειν,
Πεσὼν ἑκοντὶ, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.

Ἐπιμύθιον.

Ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους εἰς ζημίαν καταντᾷ.

De Aſino & Sale, & Spongiis.

TRanſiens fluuium onus ſalis portabat Aſinus.
In quo etiam cecidit leuatus onere.
Dehinc quum itidem multum ſpongiarum ferret,
Cecidit ſponte, & infeliciter ſuffocatus eſt.

AFFABVLATIO.

Quòd plerumque exſpectatio lucri in damnum incurrit.

Περὶ Καμήλου καὶ Διός. 34

Κυρτὴ Θεὸν Κάμηλος ἐζήτει κέρα,
Ἣν ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.
Ζημιοῖ γὰρ αὐτὴν λοιπὸν ὦτα καὶ κάραν,
Ὡς ἄν γε παντὴ πᾶσιν αἰσχίστη πέλῃ.

Ἐπιμύθιον.

Οὔτι δεῖ παρὰ τοῦ Θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

De Camelo & Ioue.

Curua Camelus à Deo petebat cornua,
Quam derisit ob malum consilium.
Minuit enim ei de cætero aures & caput,
Vt ab omni parte foret turpissima.

AFFABVLATIO.

Quòd oporteat à Deo conuenientia petere.

Περὶ Λύκου καὶ Ἀρνός. 35

Λύκος πρὸς Ἄρνα φησίν, οὐ πρόσθεν σύ μοι
Ὕδωρ ταράττεις; ἄρτι γαστρὸς ἐξέφυν,
Καὶ πῶς ὕδωρ τάραττον ἀγνοῶ ποτε.

Θοίνη

Θοίνη γοῦν μοι κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ἀδεῶς φανερῶς ἀδικοῦντας.

De Lupo & Agno.

LVpus Agno inquit, Nonne dudum tu mihi
Aquam perturbasti? nuper ex ventre natus sum,
Et quomodo aquam perturbarim nescio quando,
Cœna fies mihi, siue iure, siue iniuria.

AFFABVLATIO.

Aduersus eos, qui intrepidè palam iniurii sunt.

Περὶ δειλοῦ Κυνηγοῦ καὶ Ποιμένος. 36

ΔΕιλὸς Κυνηγὸς πρός τιν' εἶπε ποιμένα,
Εἴπου Λέοντος ἴχνη εἶδες, μοι φράσον.
Σοὶ τοῦτον εἶπεν, ἐθέλεις δείξω πέλας
Ἴχνος. Κυνηγὸς εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

De Venatore timido, & Pastore.

TImidus Venator Pastori cuidam ait,
Sicubi Leonis vestigia nosti, dic mihi,

Tibi ipſum, ait, vis oſtendam prope
Veſtigium. Venator ait, Non quæro amplius.

AFFABVLATIO.

Aduerſus homines audaces verbis & factis timidos.

Περὶ Ἱππότου καὶ Ἀγροίκου. 37

Ἤτει λαγωὸν Ἀγροῖκον λαγὼν Ἱππότης.
Λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον, ἠρώτα, πόσου;
Καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν. Ἀγροῖκος δ' ἔφη,
Μὴ σπεῦδε, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης παραιτουμένους τὰ ἴδια.

De Equire & Agricola.

Petebat Leporem ab Agricola vt acciperet Miles.
Accepto eo manibus rogabat, quanti?
Et equum admiſit. Agricola autem ait,
Ne feſtina, tibi donum hoc offero.

AFFABVLATIO.

Aduerſus eos qui neceſſario recuſant res ſuas.

Περὶ Λύκου καὶ Ὄνου. 38

Ὀδοῦσιν ἧλον εἷλεν ἐξ Ὄνου Λύκος.
Αἰτῶν δὲ μισθὸν, πλήττεται λὰξ τὴν γένυν.
Λύκος δέ φησι, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι
Ἰατρικῆς μεθῆλθον ἔργ' ἀναξίως;

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

De Lupo & Aſino.

EX aſino clauum dentibus extraxit Lupus.
Petens verò mercedem, percutitur calcibus gena.
Lupus autem inquit, Quo coquus quum eſſem olim,
Medicinæ opera indignè exercui?

AFFABVLATIO.

In eos

In eos qui propriam artem derelinquunt, & aliam aggrediuntur incommodè.

Περὶ Λύκου καὶ Γεράνου. 39

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐμπεπήγῃ τοῦ Λύκου,
Μισθῷ γ' ἑλὼν Γέρανος, ᾔτει τὴν χεῖραν.
Ζῷον τράχηλον ἐκ Λύκου λαιμοῦ φέρων,
Μήδ' ἄλλο μηδὲν μισθὸν ἢ τοῦτο σκόπει.

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς ἐπὶ κίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσοντας, καὶ μετὰ τὸ σύνθημα ζητοῦντας μισθόν.

De Lupo & Grue.

IN Lupi gutture os infixum erat,
Mercede autē quū extraxisset Grus, petebat pretiū.
Saluum collum ex Lupi gutture ferens,
Nullam aliam mercedem, quàm hoc considera.

AFFABVLATIO.

In eos qui periculosum negotium aggrediuntur, & post conuentionem, quærunt mercedem.

Περὶ Ταύρου καὶ Τράγου. 40

Ηλαυνε Ταῦρον ἐξ ἑῆς κοίτης Τράγος.
Ον θὴρ Λέων δίωκεν. εἶπεν δ' ςένων,
Εἴ μή με μὴ Λέοντος ἐπτόει φόβος.
Εγνως ὅσον Ταύρου τε καὶ Τράγου σθένος.

Επιμύθιον.

Πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

De Tauro & Hirco.

EXpellebat Taurum ex suo cubili Hircus,
Quem ferus Leo insectabatur. ait autem suspirans,
Nisi me Leonis timor perterreret,
Scires quanta Tauri & Hirci vis sit.

AFFABVLATIO.

In eos qui affici iniuria ferunt à paruis, metu aliorum maiorum.

Περὶ μύρμηκος καὶ Τέττιγος. 41

Ητει τροφὴν Μύρμηκα Τέττιξ ἐν κρύει.
Μύρμηξ δ' ἔφησε, τί θέρους ὄντος ἔδρας;
Ως ἐν θέρει, εἴρηκεν, ᾖδον ὀξέως.
Χειμῶνος ὀρχοῦ, φησὶ, μὴ τροφῆς ἔρα.

Επι-

Ἐπιμύθιον.

Πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπιᾶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχεύοντας.

De Formica & Cicada.

PEtebat à Formica cicada cibum, hyeme:
Sed Formica ait, Quid æstate faciebas?
Quòd æstate acutè caneret dixit.
Hyeme salta, inquit, ne ama cibum.

AFFABVLATIO.

Aduersus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in senectute mendicant.

Περὶ Ὄφεως καὶ Γεωργοῦ. 42

Ἔθαλπέ τις Γεωργὸς ἐν κόλποις Ὄφιν
Ὥρᾳ κρύους, ἐπεὶ δὲ θέρμης ᾔσθετο,
Ἔπληξε τὸν θάλψαντα, κἄκτεινε τάχος.

Ἐπιμύθιον.

Οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

De Serpente & Agricola.

AGricola quidam in sinu fouit Serpentem
Frigoribus: vbi autem calorem sensit,
Percussit eum qui fouit, atque occidit statim.

AFFABVLATIO.

Sic mali tractant benefactores.

Περὶ Χελιδόνος καὶ Ἀηδόνος. 43

Ἀγροῦ Χελιδὼν μακρὰν ἐξεποτήθη,
Εὗρε δ' ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
Ἀηδόν' ὀξύφωνον ἡ δ' ἀπεθρήνει
Τὸν Ἴτυν ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
Χ' ἡ μὲν Χελιδὼν φησι, φιλτάτη ζώοις,
Πρῶτον βλέπω σε, σήμερον μετὰ Θρᾴκην.
Ἀλλ' ἐλθὲ εἰς ἀγρὸν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων.
Σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις

Οπου γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
Τὴν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
Εα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.
Οἶκος δέ μοι πᾶς, ἥτε μίξις ἀνθρώπων
Μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

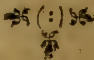
De Hirundine & Luſcinia.

PRocul ab agro Hirundo euolauit.
Reperit autem in deſertis ſedentem ſyluis
Acutè canentem Luſciniam : ea verò lugebat
Irym immaturum exceſſiſſe è vita.
Et Hirundo inquit, Chariſſima ſalua ſis,
Primum hodie te poſt Thraciam video.
Sed veni rus & in domum hominum,
Contubernalis nobis, & chara habitabis,
Vbi agricolis, & non feris cantabis.
Cui Luſcinia canora reſpondit,
Sine me in petris manere deſertis,
Nam domus omnis & conſuetudo hominum
Memoriam antiquarum calamitatum reaccendet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, praſtare ſine dolore viuere in deſertis, quàm cum malis habitare in ciuitatibus.

FINIS.

SEQVVN-

SEQVVNTVR BABRIÆ FAbulæ nunquam hactenus editæ.

Κύπρις καὶ Δούλη. 1

Ἀνδρὸς πόθον μετῆξεν εἰς δούλην Κύπρις.
Ἡ δ' αὖγ' ἐτίμα τὴν θεὰν καθ' ἡμέραν.
Ἕως καθ' ὕπνους φησὶν μὴ τίμα σύ με
Τὸν ἄνδρα πημαίνω γάρ, οὐ ποθῶ σέ γε.

Ἐπιμύθιον.

Ὀφείλομεν τὸ αἴτιον στοχάζεσθαι.

Venus & Ancilla.

HOminis amorem traduxit in ſeruam Cypris.
Illa vere colebat deam ſingulis diebus.
Donec in ſomnis dixit, Ne colas tu me.
Virum lædo enim, te non amo.

ADFABVLATIO.

Oportet cauſſam conſyderare.

Ὄρνις καὶ Αἴλουρος. 2

Κάμνουσαν ὄρνιν εἶδεν αἴλουρος νόσῳ.
Πρὸς ἣν ἔφησε, πῶς ἔχεις τὰ τῆς νόσου;
Τρέμουσα δ' εἶπεν, εἰ παρέλθῃς μακρόθεν.
Ζωὴν ὑπέλθω δορκάδων ὑπερτέραν.

Ἐπιμύθιον.

Φυλάττεσθαι πολεμίων ὑπόκρισιν.

Gallina & Felis.

LAborantem Gallinam vidit Felis morbo
Ad quam dixit, quo modo habes à morbo?
Tremens dixit, ſi præterieris longius
Vitam aſſequar ceruorum vita longiorem.

Adfab

ADFABVLATIO.

Cauendum ab inimicorum simulatione.

Λέων καὶ Τοξότης. 3

Μάχην Λέων συνῆπτεν ἀνδρὶ τοξότῃ
Βέλει τυπεὶς δέ, θηρσὶν εἶπε τοιάδε.
Εἰ δὴ προπομποὺς εὐπορεῖ τοίους ὅγε,
Τίς αὐτὸς εἴη συσταδὴν ὡρμημένος.

Επιμύθιον.

Γνωσιμαχεῖν ἐκ πείρας διδασκόμεθα.

Leo & Iaculator.

PVgnam Leo iniit cum homine iaculatore.
Telo autem ictus, feris dixit ista
Si præcursores plures habet tales,
Quis fuerit cominus congressurus.

ADFABVLATIO.

Resipiscere post captum bellum & vires nosse nostras ab experientia discimus.

Κερδὼ. 4

Εἰσδῦσα Κερδὼ πρὸς δρυὸς κοίλης βάθος
Εὕρισκε δαῖτα ποιμένος, καὶ δὴ φάγεν.
Ὡς μὴ προκύπτειν ἐκ πάχους, εἶπεν δέ τις,
Θέλεις προελθεῖν; ὥσπερ εἰσῆλθες γενοῦ.

Επιμύθιον.

Τὰ ὀλέθρια πάθη ζημίας ἴσας θεραπεύονται.

Vulpes.

INgressa Vulpes quercus caue profunditatem
Reperit cibum pastoris, & comedit
Vt exire præ crassitudine nequiret, dixit aliquis
Vis exire, vt cum ingressa es fias.

ADFABVLATIO.

Perniciosæ adfectiones æquas pœnas demerentur.

Apres

Ἀρνὸς καὶ Λύκος. 5

Πύργου προκύπτων Ἀρνὸς ἔσκωπτε Λύκον,
Ὡς ἐχθρὸν, ὡς κάκιστον, ὡς μεστὸν φόνου.
Ἄνω δὲ βλέψας φησὶν οὐ σκώπτεις σύ με.
Πύργος δ', ὃς ὁπλίζει σε πρὸς μέγα θάρσος.

Ἐπιμύθιον.

Καιρῷ μὴ θρασύνεσθαι

Agnus & Lupus.

DE turri prospiciens Agnus irridebat Lupum,
Vt inimicum, vt pessimum, vt plenum cædis.
Sursum vero aspiciens dixit, non irrides tu me
Sed turris, quæ armat te ad magnam audaciam.

ADFABVLATIO.

Tempore non insolescere.

Καρκῖνος καὶ Τέκνον. 6

Ὀρθῶς βαδίζειν εἶπεν Καρκῖνος Τέκνον
Μὴ δήγε λοξὸς τὴν ὁδὸν παρατρέχεις.
Προῆγε μῆτερ, καὶ καθηγοῦ τοῦ τέκνου.

Καὶ γὰρ

Κἀγὼ βλέπων ἕψοιμι πρὸς τοὺς σοὺς τρίβους.

Επιμύθιον.

Ὁ παραινεῖ τις, ποιείτω.

Cancer & natus eius

Recta ambulare dixit Cancer filio
Neque obliquus viam prætercurre.
Præi mater, & duc filium
Et ego videns sequar tuas semitas.

ADFABVLATIO.

Quæ quis hortatur fieri, illa faciat.

Αἰπόλις καὶ Αἴξ. 7

Ῥάβδῳ κατῆξεν Αἰγὸς Αἰπόλις κέρας.
Ἡ πρὸς πασῶν ἐδεῖτο δακρύων μέγα.
Μὴ δὴ προφήσεις τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην,
Ἡ δ᾽ αὖ γέφησι, πλέον ἠχήσει κέρας.

Επιμύθιον.

Φανερὸν ἁμάρτημα μὴ σοφίζεσθαι.

Pastor & Capra.

Virga fregit Capreæ Pastor cornu
Qui per omnes rogabat lacrimas multum

Ne nartes

Ne narres illa ad dominum
Illa vero dixit, Magis clamabit cornu.

ADFABVLATIO.

Manifestum peccatum non obtegere.

Χελώνη καὶ Αετός. 8

ΝΩθρὴ Χελώνη σὺν πτεροῖς ἤτει δρόμου
Υψοῦ δὲ ταύτην Αἰετὸς συναρπάσας
Ἔρριψε πέτραις, καὶ θλάσας μόλις δ᾽ ἔφη
Κρεῖσσον βάρος μοι μᾶλλον, ἢ πτερῶν τάχος:

Ἐπιμύθιον.

Τοῦ ἀδυνάτου μὴ ἐρᾶν, τοῦ δυνατοῦ ὀρέγεσθαι.

Testudo & Aquila.

TArda Testudo cum auibus cupiebat cursum.
Altè vero ipsam Aquila corripiens
Deiecit in saxa, & quassans. Vix vero dixit,
Melior grauitas mihi, quam auium velocitas.

ADFABVLATIO.

Impossibile non amare possibile cupere.

Λέων καὶ Κερδὼ καὶ Γέρανος.

Ἄγρην Γεράνῳ μέριζε καὶ Κερδοῖ Λέων.
Πρώτην δὲ μοῖραν, εἶπεν, ὡς νομεὺς ἔχω.
Τὴν δευτέραν δέ, φησί, ὡς ἄναξ φέρω
Τρίτη δ' ὃς ἂν ψαύσειεν ἔργῳ μανθάνοι.

Ἐπιμύθιον.

Ἀνίσοις κοινωνίαν φυλάττεσθαι.

Leo Vulpes & Grus.

PRædam Grui partiebatur & Vulpi Leo.
Prímam verò partem, dixit, vt partitor habeo.
Secundam autem, ait, vt Rex aufero.
Tertiam si quis attigerit, reipsa discat.

ADFABVLATIO.

Inæqualium communionem vitare.

Πτῶκες καὶ Βάτραχος. 10

Θανεῖν ἔθεντο πτῶκες, ἢ ζῆν ἐν βίῳ
Ὡς εὐτελεῖς ὡς ὄντες ἀδρανεῖς ἄγαν.
Λίμνῃ δ' ἑαυτοὺς ἐμβαλεῖν ἠπειγμένοι
Ἔχον φυγόντα βατράχων θάρσος μέγα.

Ἐπιμύθιον.

Μὴ δεῖν-

Μὴ ἀπογινώσκειν.

Lepores & Rana.

Mori decreuerāt Lepores, potius quā viuere in vita,
Cum ſint ita viles & imbecilles valde
In lacum ſe præcipitare cum ſtatuiſſent
Habuere à fugiente Rana audaciam magnam.

ADFABVLATIO.

Non deſperandum.

Δρῦς. II

ΔΡῦν ἦγε ῥεῖθρον πνεύμασι ἐκβεβλημμένην,
Αὐτὴ δ᾽ ἀλέξι καὶ δόναξι πεύθετο,
Πῶς εἰσὶν ὀρθοί, πνεύμασι δουλόμεθα.
Πτῶσις ἐκείνων ἐστὶν ἡμῶν ἡ στάσις.

Ἐπιμύθιον.

Βίᾳ καιροῦ μὴ ἀντιστατέον.

Quercus.

QVercum trahebat fluentem ventis deiectam.
Illa vero alicas & calamos rogabat,
Quomodo eſſent recti? ventis ſeruimus
Caſus illorum eſt, noſtra eſt ſtatio.

ADFABVLATIO.

Vi temporis non reſiſtendum.

PHÆDRI AVGVSTI LIberti fabularum Æsopicarum libri.

DE PHÆDRO TESTIMONIA Martialis Epigram. 20. Lib. 3.

Dic Musa quid agat Canius meus Rufus?
Vtrumne chartis tradit ille victuris,
Legenda temporum acta Claudianorum?
An quæ Neroni falsus astruit scriptor?
An æmulatur improbi iocos PHÆDRI?

Auienus in Præfatione fabularum suarum Æsopicarum ad Theodosium.

HVius materiæ ducem nobis Æsopum noueris, qui responso Apollinis monitus ridicula orsus est vt legenda firmaret. Verum has pro exemplo Fabulas & Socrates diuinis operibus indidit, & poemati suo Flaccus aptauit, quod in se, sub iocorum communium specie, vitæ argumenta contineant: quas Græcis iambis Babrius repetens in duo volumina coartauit; PHÆDRVS etiam partem aliquam quinque in libellos resoluit. De his ego vsque ad 42. in vnum redactas fabulas dedi, quas rudi Latinitate compositas elegis sum explicare conatus.

Phædr

PHÆDRI AVG. LIBERTI
Fabularum Æſopicarum

LIBER I.

ÆSopus auctor quam materiam repperit,
Hanc ego poliui verſibus ſenariis.
Duplex libellus os eſt, quod riſum mouet,
Et quod prudentis vitam conſilio monet.
Calumniari ſi quis autem voluerit
Quod arbores loquantur, non tantum feræ,
Fictis iocari nos meminerit fabulis.

Lupus & Agnus. I

AD riuum eundem Lupus & Agnus venerant
Siti compulſi: ſuperior ſtabat Lupus.
Longeque inferior Agnus. tunc face improba
Latro incitatus iurgii cauſam intulit.
Quur, inquit, turbulentam mihi feciſti aquam

Iſtam bibenti? laniger contra timens:
Qui poſſum quæſo facere quod quereris, Lupe?
A te decurrit ad meos hauſtus liquor.
Repulſus ille veritatis viribus,
Ante hos ſex menſes, ait, maledixiſti mihi.
Reſpondit Agnus: Equidem natus non eram.
Pater hercle tuus, inquit, maledixit mihi.
Atque ita correptum lacerat iniuſta nece.
Hæc propter illos ſcripta eſt homines fabula,
Qui fictis cauſis innocentes opprimunt.

Ranæ regem petierunt. 2

Athenæ cum florerent æquis legibus,
Procax libertas ciuitatem miſcuit,
Frenumque ſoluit priſtinum licentia.
** Hinc conſpiratis factionum partibus* [*v.c.hic
Arcem tyrannus occupat Piſiſtratus.
Cum triſtem ſeruitutem flerent Attici.
Non quia crudelis ille, ſed quoniam graue
Omnino inſuetis onus & cœpiſſent queri;
Aeſopus talem tum fabellam retulit.

Ranæ

RAnæ vagantes liberis paludibus,
Clamore magno Regem petiere à Ioue,
Qui dissolutos mores vt compesceret.
Pater Deorum risit, atque illis dedit
Paruum tigillum, missum quod subito vadis;
Motu sonoque terruit pauidum genus.
Hoc mersum limo cum iaceret diutius,
Forte vna tacite profert è stagno caput,
Et explorato rege cunctas euocat.
Illæ timore posito certatim adnatant,
Lignumque super turba petulans insilit:
Quod cum inquinassent omni contumelia,
Alium rogantes regem misere ad Iouem,
Inutilis quoniam esset qui fuerat datus.
Tum misit illis hydrum, qui dente aspero
Corripere cœpit singulas. frustra necem
Fugitant inertes, vocem præcludit metus.
Furtim igitur dant Mercurio mandata ad Iouem
Adflictis vt succurrat. Tunc contra Deus;
Quia noluistis vestrum ferre, inquit, bonum,
Malum perferte. Vos quoque ciues ait,
Hoc sustinete, maius ne veniat malum.

Graculus superbus & Pauo. 3

Ne gloriari libeat alienis bonis,
Suoque potius habitu vitam degere,
Aesopus nobis hoc exemplum prodidit.

TVmens inani Graculus superbia,
Pennas Pauoni quæ deciderant, sustulit,
Seque exornauit: deinde contemnens suos,
Immiscuit se pauonum formoso gregi.
Illi impudenti pennas eripiunt aui
Fugantque rostris. male multatus Graculus
Redire mœrens cœpit ad proprium genus,
A quo repulsus tristem sustinuit * notam. [* *v.c. notitiam*

Tum quidam ex illis quos prius despexerat:
Contentus nostris si fuisses sedibus,
Et quod natura dederat, voluisses pati,
Nec illam expertus esses contumeliam,
Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

Canis per fluuium carnem ferens. 4

Amittit merito proprium, qui alienum adpetit.

CAnis per flumen carnem dum ferret natans,
Lympharum in speculo vidit simulacrum suum:
Aliamque prædam ab alio ferri putans,
Eripere voluit: verum decepta auiditas,
Et quem tenebat ore dimisit cibum,
Nec quem petebat adeo potuit attingere.

Vacca & Capella Ouis & Leo. 5

Nunquam est fidelis cum potente societas,
Testatur hæc fabella propositum meum.

VAcca & Capella & patiens Ouis iniuriæ
Socii fuere cum Leone in saltibus.

Hi cum

Hi cum cepissent ceruum vasti corporis,
Sic est locutus partibus factis Leo:
Ego primam tollo, nominor quia Leo:
Secundam, quia sum fortis tribuetis mihi:
Tum quia plus valeo, me sequetur tertia:
Malo adficietur, si quis quartam tetigerit.
Sic totam prædam sola improbitas abstulit.

Ranæ ad Solem. 6

Vicini furis celebres vidit nuptias
Aesopus, & continuo narrare incipit:
VXorem quondam Sol cum vellet ducere,
Clamorem Ranæ sustulere ad sydera.
Conuicio permotus quærit Iupiter
Causam querellæ: quædam tum stagni incola:
Nunc inquit, omnes vnus exurit lacus,
* Cogitque miseras arida sede emori: [**v. c. coget &*
Quidnam futurum est, si * crearit liberos? [**v.c.creare aret*

Vulpis ad personam tragicam. 7

PErsonam tragicam fortè vulpes viderat,
O quanta species, inquit, cerebrum non habet.
Hoc illis dictum est, quibus honorem & gloriam
Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.

Lupus & Gruis. 8

Qui pretium meriti ab improbis desiderat.
*Bis peccat: primum quoniam * indignos adiuuat:* [* v.ç. dignos
Impune abire deinde quia iam non potest.
OS deuoratum fauce cum hæreret Lupi,
Magno dolore victus cœpit singulos
Inlicere pretio, vt illud extraherent malum.
Tandem persuasa est iureiurando Gruis,
Gulæque credens colli longitudinem
Periculosam fecit medicinam Lupo.
Pro quo cum facto flagitaret præmium:
Ingrata es, inquit, ore quæ nostro caput
Incolume abstuleris, & mercedem postulas.

Passer ad leporem consiliator. 9

Sibi non cauere, & aliis consilium dare,
Stultum esse paucis ostendamus versibus.
OPpressum ab Aquila fletus edentem graues
Leporem obiurgabat Passer: vbi pernicitas
Nota, inquit, illa est, quid ita cessarunt pedes?
Dum loquitur, ipsum accipiter nec opinum rapit,
Questuque vano clamitantem interficit.
Lepus semianimus mortis in solatio:
Qui modo securus nostra inridebas mala.
Simili querella fata deploras tua.

Lupus & Vulpis iudice Simio. 10

Quicumque turpi fraude semel innotuit
Etiamsi verum dicit, amittit fidem,
Hoc adtestatur breuis Aesopi fabula.

LVpus arguebat Vulpem * furti crimine, [*v.c.forti
Negabat illa se esse culpæ proximam.
Tunc iudex inter illos sedit Simius:
Vterque causam cum perorassent suam,
Dixisse fertur Simius * sententiam: [*G.c.sentiam
Tu non videris perdidisse quod petis,
Te credo subripuisse quod pulchre negas.

Asinus & Leo venantes. 11

Virtutis expers verbis iactans gloriam,
Ignotos fallit, notis est derisui.

VEnari Asello comite, cum vellet Leo,
Contexit illum frutice, & admonuit simul
Vt insueta voce terreret feras,
Fugientes ipse vt exciperet, hic auriculas

Clamore,

Clamore, ſubito tollit totis viribus,
Nouoque turbat beſtias miraculo:
Quæ dum pauentes, exitus notos petunt,
Leonis adficiuntur horrendo impetu.
Qui postquam cæde feſſus eſt, Aſinum euocat,
Iubetque vocem premere: tunc ille inſolens,
Qualis tibi videtur opera hæc vocis meæ?
Inſignis, inquit, ſic vt niſi noſſem tuum
Animum genuſque, ſimili fuiſſem in metu.

Ceruus ad Fontem. 12

Laudatis vtiliora quæ temp ſeris
Sæpe inueniri, hæc erit narratio.

AD fontem Ceruus cum bibiſſet, reſtitit,
Et in liquore vidit effigiem ſuam.
Ibi dum ramoſa, mirans, laudat cornua,
Crurumque nimiam tenuitatem vituperat,
Venantum ſubito vocibus conterritus,
Per campum fugere cœpit, & curſu leui
Canes eluſit: ſilua tum excepit ferum,
In qua retentis impeditus cornibus

Lacerari

Lacerari cœpit morſibus ſæuis canum.
Tunc moriens, vocem hanc edidiſſe dicitur:
O me infelicem, qui nunc demum intelligo
Vt illa mihi profuerint quæ deſpexeram,
Et quæ laudaram, quantum luctus habuerint.

Vulpis & Coruus. 13

Qui ſe laudari gaudet verbis ſubdolis,
Fere dat pœnas turpi pœnitentia.

CVm de feneſtra Coruus raptum caſeum
Comeſſe vellet, celſa reſidens arbore,
Hunc vidit Vulpes, dehinc ſic cœpit loqui:
O qui tuarum, Corue pennarum eſt nitor!
Quantum decoris corpore & vultu geris!
Si vocem haberes, nulla prior ales foret.
At ille ſtultus, dum vult vocem oſtendere,
Emiſit ore caſeum, quem celeriter
Doloſa Vulpes auidis rapuit dentibus.
Tum demum ingemuit Corui deceptus ſtupor.
Hac re probatur quantum ingenium valet,
*Virtute & * ſemper prævalet ſapientia.* *in v.c. deeſt

Ex Suto

Ex Sutore medicus. 14

MAlus cum Sutor inopia deperditus
Medicinam ignoto facere cœpisset loco,
Et venditaret falso antidotum nomine,
Verbosis adquisiuit sibi famam strophis.
Hic cum iaceret morbo confectus graui,
Rex vrbis eius experiendi gratia,
Scyphum poposcit, fusa dein simulans aqua
Miscere antidoto illius se toxicum,
Bibere iussit ipsum posito præmio.
Timore mortis ille tum confessus est,
Non artis vlla medicum se prudentia.
Verum stupore vulgi factum nobilem.
Rex aduocata concione hæc addidit:
Quantæ putatis esse vos dementiæ,
Qui capita vestra non dubitatis credere
Cui calceandos nemo commisit pedes?
Hoc pertinere vere ad illos dixerim,
Quorum stultitia quæstus imprudentia est.

Asinus ad senem pastorem. 15

*In principatu commutando *sæpius* [*in v. c. additum ciuium sæpius
Nil præter domini mores mutant pauperes.
Id esse verum parua hæc fabella indicat.

ASellum in prato timidus pascebat senex:
Is hostium clamore subito territus
Suadebat Asino fugere, ne possent capi.
At ille lentus, quæso num binas mihi
Clitellas impositurum victorem putas?
Senex negauit: Ergo, quid refert mea
Cui seruiam, clitellas dum portem meas?

Ouis

Ouis Ceruus & Lupus. 16

Fraudator homines cum auocat ſponſore improbo,
Non rem expedire, ſed mala videre * *expetit* [*v. c. expedit

OVem rogabat Ceruus modium tritici
Lupo ſponſore: at illa præmetuens dolum
Rapere atque abire ſemper adſueuit Lupus,
Tu de conſpectu fugere veloci impetu;
Vbi vos requiram cum dies aduenerit?

Ouis, Canis & Lupus. 17

Solent mendaces luere pœnas maleficii.

CAlumniator ab Oue cum peteret Canis
Quem commendaſſe panem ſe contenderet,
Lupus citatus teſtis, non vnum modo
Deberi dixit, verum affirmauit decem.
Ouis damnata falſo teſtimonio,
Quod non debeat ſoluit, poſt paucos dies

Oui

Ouis iacentem in fouea conspexit Lupum:
Hæc, inquit, merces fraudis, à Superis datur.

Mulier parturiens. 18

Nemo libenter recolit, qui læsit, locum.

INstante partu Mulier peractis mensibus,
Humo iacebat flebiles gemitus ciens.
Vir est hortatus, corpus lecto reciperet,
Onus naturæ melius quo deponeret:
Minime, inquit, illo posse confido loco
Malum finiri, quo conceptum est initio.

Canis parturiens. 19

Habent insidias hominis blanditia mali,
Quas vt vitemus, versus subiecti monent.

CAnis parturiens, cum rogasset alteram,
Vt fœtum in eius tugurio deponeret,
Facile impetrauit, dein reposcenti locum,
Preces admouit: tempus exorans breue

Dum fir-

Dum firmiores catulos posset ducere.
Hoc quoque consumpto, flagitare validius
Cubile cœpit: Illa, si mihi & turbæ meæ
Par, inquit, esse potueris, cedam loco.

Canes famelici. 20

Stultum consilium non modo effectu caret,
Sed ad perniciem quoque mortales deuocat.

COrium depressum in fluuio viderunt Canes:
Id vt comesse extractum possent facilius,
Aquam cœpere bibere: sed rupti prius
Ibi periere, quam quod petierant, contingerent.

Leo senex Aper Taurus & Asinus. 21

Quicumque amisit dignitatem pristinam,
Ignauis est etiam iocus in casu graui.

DEfectus annis & desertus viribus
Leo cum iaceret spiritum extremum trahens,
Aper fulmineis ad eum venit dentibus,
Et vindicauit ictu veterem iniuriam:

Infeſtus Taurus mox confodit cornibus
Hoſtile corpus. Aſinus vt vidit ferum
Impune lædi, calcibus frontem * exterit. [*v.c.extorxit
At ille expirans: Fortes indigne tuli
Mihi inſultare, te naturæ dedecus
Quod ferre certe cogor, bis videor mori.

Muſtela & homo. 22

MVſtela ab Homine prenſa, cum inſtantem necem
Effugere vellet: quæſo, inquit, parce mihi
Quæ tibi mihi moleſtis muribus purgo domum.
Reſpondit ille: facerem, ſi cauſa mea
Gratum eſſet, & dediſſem veniam ſupplici:
Nunc quia laboras vt fruaris reliquiis,
Quæ ſunt roſuri, ſimul & ipſos deuores,
Noli imputare vanum beneficium mihi.
Atque ita locutus, improbam leto dedit.

Hoc in ſe dictum debent illi agnoſcere,
Quorum priuata ſeruit vtilitas ſibi,
Et meritum inane iactant imprudentibus.

Canis

Canis fidelis. 23

Repente liberalis stultis gratus est,
Verum peritis irritos tendit dolos.

NOcturnus cum fur panem misisset Cani,
Obiecto tentans an cibo posset capi:
Heus, inquit linguam vis meam præcludere,
Ne latrem pro re domini: multum falleris.
Namque ista subita me iubet benignitas
Vigilare, facias ne mea culpa lucrum.

Rana rupta & Bos. 24

Inops potentem dum vult imitari, perit.

IN prato quodam Rana conspexit Bouem,
Et tacta inuidia tantæ magnitudinis,
Rugosam inflauit pellem: tum natos suos
Interrogauit, an Boue esset latior.
Illi negarunt. rursus intendit cutem
Maiore nisu: & simili quæsiuit modo,
Quis maior esset; illi dixerunt, Bouem.

Nouissime indignata, dum vult validius
Inflare sese, rupto iacuit corpore.

Canes & Crocodillus. 25

Consilia qui dant praua cautis hominibus,
Et perdunt operam, & deridentur turpiter.

CAnes currentes bibere in Nilo flumine,
A* Crocodillis ne rapiantur, traditum est.
[*V.c. Corcodrilus

Igitur cum currens bibere cœpisset canis,
Sic Crocodillus quamlibet lambe otio,
Accede, pota leniter, & noli dolos,
Inquit, vereri: at ille: facerem me hercule
Nisi esse scirem carnis te cupidum meæ.

Vulpis & Ciconia. 26

Nulli nocendum: si quis vero laserit,
Multandum simili iure, fabella ammonet.

VVlpis ad cœnam dicitur Ciconiam
Prior inuitasse, & ei liquidam in patena
Posuisse sorbitionem, quam nullo modo
Gustare

Gustare esuriens potuerit Ciconia:
Quæ vulpem cum reuocasset, intrito cibo
Plenam lagenam posuit huic rostrum inserens
Satiatur ipsa, & torquet conuiuam fame:
Quæ cum lagenæ frustra collum lamberet,
Peregrinam sic locutam volucrem accepimus:
Sua quisque exempla debet æquo animo pati

Canis & Thesaurus & Vulturius. 27

Hac res auaris esse conueniens potest,
Et qui humiles nati dici locupletes student.

HVmana effodiens ossa, thesaurum Canis
Inuenit, & * violauit quia Manes Deos, [*v.c. violat
Iniecta est illi diuitiarum cupiditas,
Pœnas vt sanctæ religioni penderet,
Itaque aurum dum custodit, oblitus cibi
Fame est consumptus: quem stans Vulturius super
Fertur locutus: ò Canis merito iaces,
Qui concupisti subito regales opes,
Triuio conceptus, & educatus stercore.

Vulpis & Aquila. 28

Quamuis sublimes debent humiles metuere:
Vindicta docili quia patet solertia.

VVlpinos catulos Aquila quondam sustulit
Nidoque posuit pullis escam vt carperent;
Hanc persecuta mater, orare incipit,
Ne tantum miseræ luctum importaret sibi,
Contempsit illa, tuta quippe ipso loco.
Vulpes ab ara rapuit ardentem facem,
Totamque flammis arborem circumdedit,
Hosti dolorem damno miscens sanguinis,
Aquila vt periculo mortis eriperet suos
Incolumes natos supplex Vulpi tradidit.

Asinus inridens Aprum. 29

Plerumque stulti risum dum captant leuem,
Graui destringunt alios contumelia,
Et sibi nociuum concitant periculum.

Asellus

ASellus Apro cum fuiſſet obuius:
Salue, inquit, frater: ille indignans, repudiat
Officium, & quærit cur ſic mentiri velit.
Aſinus dimiſſo pene: Similem ſi negas
Tibi me eſſe, certe ſimile eſt hoc roſtro tuo.
Aper cum vellet facere generoſum impetum,
Repreſſit iram: & facilis vindicta eſt mihi:
Sed inquinari nolo ignauo ſanguine.

Ranæ metuentes Taurorum prælia. 30

Humiles laborant, vbi potentes diſſident.

RAna in palude pugnam Taurorum intuens,
Heu quanta nobis inſtat pernicies! ait,
Interrogata ab alia, cur hoc diceret,
De principatu cum illi certarent gregis,
Longeque ab illis degerent vitam boues:
Eſt ratio ſepar[illegible], ait, ac diuerſum genus.
Expulſus regno nemoris qui profugerit,
Paludis in ſecreta veniet latibula,
Et proculcatas obteret duro pede:
Caput ita ad noſtrum furor illorum pertinet.

Miluius & Columbæ. 31

Qui se committit homini tutandum improbo,
Auxilia dum requirit, exitium inuenit.

COlumbæ sæpe cum fugissent Miluium,
Et celeritate pennæ vitassent necem,
Consilium raptor vertit ad fallaciam,
Et genus inerme tali decepit dolo:
Quare sollicitum potius æuum ducitis
Quam regem me creatis icto fœdere,
Qui vos ab omni tutas præstem iniuria?
Illæ credentes, tradunt sese Miluio,
Qui regnum adeptus cœpit vesci singulas
Et exercere imperium sæuis vnguibus.
Tunc de reliquis vna: Merito plectimur.

PHÆDRI AVG. LIBERTI
Lib. Primus Explicit.

Incipit

INCIPIT LIB. SECVNdus feliciter.

AVCTOR.

EXEMPLIS continetur Aesopi genus,
Nec aliud quicquam per fabellas quaritur,
Quam corrigatur error vt mortalium,
Acuatque sese diligens industria.
Quicumque fuerit ergo narrandi locus.
Dum capiat aurem & seruet propositum suum,
Re commendatur non auctoris nomine.
Equidem omni cura morem seruabo senis.
Sed si libuerit aliquid interponere
Dictorum, sensus vt delectet varietas,
Bonas in partes, lector, accipias velim.
Ita sic rependet illi breuitas gratiam
Cuius verbosa nescit commendatio.

Iuuencus, Leo & Prædator. 31

Attende cur negare cupidis debeas;
Modestis etiam offerre quod non petierint.

SVper Iuuencum stabat deiectum Leo:
Prædator interuenit partem postulans:
Darem, inquit, nisi soleres per te sumere:
Et improbum reiecit. Forte innoxius
Viator est deductus in eundem locum,
Feroque viso rettulit retro pedem.
Cui placidus ille: non est quod timeas, ait.
Et quæ debetur pars tuæ modestiæ
Audacter tolle tunc diuiso tergore,
Siluas petiuit, homini vt accessum daret.
Exemplum egregium prorsus & laudabile.
Verum est auiditas diues, & pauper pudor;

Anus diligens iuuenem, item Puella. 33

A feminis vtcumque spoliari viros
Ament, amentur, nempe exemplis discimus.

ÆTatis mediæ cuidam, mulier non rudis
Tegebat annos celans elegantia.
Animosque eiusdem pulchra iuuenis ceperat.
Ambæ videri dum volunt illi pares,
Capillos homini legere cœpere inuicem.
Qui se putaret pingi cura mulierum
Caluus repente factus est, nam funditus
Canos puella, nigros anus euellerat.

Æsopus ad quendam de successu improborum. 34

LAceratus quidam morsu vehementis Canis,
Tinctum cruore panem immisit malefico,
Audierat esse quod remedium vulneris.
Tunc sic Æsopus; noli coram pluribus
Hoc facere canibus, ne nos viuos deuorent,
Cum scierint esse tale culpæ præmium.
Successus improborum plures allicit.

Aquila, feles & aper. 35

AQuila in ſublimi quercu nidum fecerat:
Feles cauernam nancta, in media pepererat:
Sus nemoris cultrix fœtum ad imam poſuerat.
Tum fortuitum feles contubernium
Fraude & ſceleſta ſic euertit malitia.
Ad nidum ſcandit volucris: pernicies, ait,
Tibi paratur, forſan & miſeræ mihi.
Nam fodere terram quod vides cotidie
Aprum inſidioſum, quercum vult euertere,
Vt noſtram in plano facile progeniem opprimat:
Terrore effuſo & perturbatis ſenſibus,
Direpit ad cubile ſetoſæ ſuis,
Magno, inquit, in periculo ſunt nati tui.
Nam ſimul exieris paſtum cum tenero grege,
Aquila eſt parata rapere porcellos tibi.
Hunc quoque timore poſtquam compleuit locum
Doloſa tota condidit ſeſe cauo.
Inde euagata noctu ſuſpenſo pede,
Vbi eſca ſe repleuit & prolem ſuam,
Pauorem ſimulans proſpicit toto die.
Ruinam metuens Aquila ramis deſidet:
Aper rapinam vitans non prodit foras.
Quid multa? inedia ſunt conſumti cum ſuis,
Feliſque catulis largam præbuerunt dapem.
Quantum homo bilinguis ſæpe concinnet mali
Documentum habere ſtulta credulitas poteſt.

Item Cæſar ad atrienſem. 36

Eſt * *ardelionum quædam Romæ natio* [*v.c.ardalionũ
Trepide concurſans, occupata in otio
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi moleſta & aliis odioſiſſima.

Hanc

Hanc emendare, si tamen possum, volo
Vera fabella, pretium est operæ attendere.

CÆsar Tiberius cum petens Neapolim,
In * Misensem villam venisset suam [*v.c. Misniense
Quæ monte summo posita * Luculli manu, [* v.c. Lucili
Prospectat Siculum & prospicit Tuscum mare,
Ex alticinctis vnus Atriensibus,
Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
Erat destricta, cirris dependentibus.
Perambulante læta domino viridiaria,
Alueolo cœpit ligneo conspargere
Humum æstuantem, iactans officium come:
Sed deridetur: inde notis flexibus
Præcurrit illum in xistum, sedans puluerem.
Agnoscit hominem * Cæsar, remque intelligit.
[*v.c.Cæsaremque
Id vt putauit esse nescio quid boni:
Heus, inquit dominus, illi enimuero adsilit
Donationis alacer certæ gaudio:
Tum sic locuta est tanti maiestas Ducis:
Nec multum egisti, & opera nequicquam perit,
Multo maiores alapæ mecum * veneunt. [*v.c.Venerũt

Aquila & Cornix, 37

Contra potentes nemo est munitus satis:
Si vero accessit consiliator maleficus,
Vis & nequitia quicquid oppugnant, ruit.

AQuila in sublime sustulit testudinem,
Quæ cum abdidisset cornea corpus domo,
Nec vllo pacto lædi posset condita,
Venit per auras Cornix, & propter volans:
Opimam sane prædam rapuisti vnguibus,
Sed nisi monstraro quid sit faciendum tibi,

Graui

Graui nequicquam te laſſabis pondere.
Promiſſa parte, ſuadet vt ſcopulum ſuper
Altis ab aſtris duram inlidat corticem
Qua comminuta facile veſcatur cibo.
Inducta verbis Aquila, monitis paruit,
Simul & magiſtræ large diuiſit dapem.
Sic tuta quæ naturæ fuerat munere,
Impar duabus occidit triſti nece.

Muli duo & vectores. 38

MVli grauati ſarcinis ibant duo;
Vnus ferebat fiſcos cum pecunia:
Alter tumentes multo ſaccos hordeo.
Ille onere diues, celſa ceruice eminens,
Clarumque collo iactans tintinabulum:
Comes quieto ſequitur & placido gradu.
Subito latrones ex inſidiis aduolant,
Interque cædem ferro mulum tonſitant,
Diripiunt nummos, negligunt vile hordeum.
Spoliatus igitur caſus cum fleret ſuos,

Equidem

Equidem, inquit alter, me contemtum gaudeo,
Nam nil amisi, nec sum læsus vulnere.
Hoc argumento tuta est hominum tenuitas,
Magna periclo sunt opes obnoxiæ.

Ceruus ad boues. 39

Ceruus nemorosis excitatus latibulis,
Vt venatorum fugeret instantem necem,
Cæco timore proximam villam petit,
Et oportuno se bouili condidit.
Hic bos latenti: quidnam voluisti tibi
Infelix vltro qui ad necem cucurreris,
Hominumque tecto spiritum commiseris.
At ille supplex: Vos modo, inquit, parcite,
Occasione rursus erumpam data.
Spatium diei, noctis excipiunt vices,
Frondem bubulcus adfert, nec ideo videt.
Eunt subinde & redeunt omnes rustici,
Nemo animaduertit: transit etiam villicus,
Nec ille quicquam sentit: tum gaudens ferus
Bobus quietis agere cœpit gratias,
Hospitium aduerso quod præstiterint tempore,
Respondit vnus: saluum te cupimus quidem,
Sed ille qui oculos centum habet, si venerit,
Magno in periclo vita vertetur tua.
Hæc inter, ipse dominus à cena redit:
Et quia corruptos viderat nuper * boues, [* *v. c. boues nuper*
Accedit ad præsepe: cur frondis parum est;
Stramenta desunt? tollere hæc aranea
Quantum est laboris? dum scrutatur singula
Cerui quoque alta est conspicatus cornua,
Quem conuocata iubet occidi familia,
Prædamque tollit. *Hæc significat fabula,*
Dominum videre plurimum in rebus suis.

Auctor.

AVCTOR.

Æsopo ingentem statuam posuere Attici
Seruulumque collocarunt aterna in basi,
**Patere honoris scirent vt cuncti viam,* [*v.c.patere homini
Nec generi tribui, sed virtuti gloriam.

* * *

Quoniam occuparat alter ne primus foret,
Nec solus esset, studii quod superfuit.
Nec hac inuidia, verum est amulatio.
*Quod si labori *fauerit Latium meo,* [*v.c.faueret
Plures habebit quos opponat Gracia.
Si liuor obtrectare curam voluerit,* [*v.c.si labor oblectare
Non tamen eripiet laudis conscientiam.
Si nostrum studium ad aures peruenit tuas,
Et arte fictas animus sentit fabulas,
Omnem querellam submouet felicitas,
Sin autem ab illis doctus occurrit labor,
Sinistra quos in lucem natura extulit,
Nec quicquam possunt nisi meliores carpere,
Fatale exitium corde durato feram,
Donec fortunam criminis pudeat sui.

INCIPIT LIB. III.
Phædrus ad Eutychum.

PHÆDRI *libellos legere si desideras,*
Vaces oportet, Eutyche, à negotiis,
Vt liber animus sentiat vim carminis.
*Verum * inquis tanti non est ingenium tuum.* [*v.c.inquit
Momentum vt hora pereat officii mei.
Non ergo causa est manibus id tangi tuis,

Quod

Quod occupatis auribus non conuenit.
Fortasse dices: aliqua venient feriæ
Quæ me soluto pectore ad studium vocent.
Legesne quæso potius viles nænias
Impendas curam quàm rei domesticæ,
Reddas amicis tempora, vxori vaces,
Animum relaxes, otium des corpori,
*Vt ad * suetam fortius * perstes vicem* [*v.c.vt ad suetam [*f. præstes
*Mutandum tibi propositum est * & vitæ genus,* [*v.c.vitæ genus
Intrare si Musarum limen cogitas.
Ego quem Pierio mater enixa est iugo,
In quo tonanti sancta Mnemosyne Ioui
* *Fœcunda nouies artium peperit chorum,* [*v.c.facunda
Quamuis in ipsa natus sim pene schola,
Curamque habendi penitus corde eraserim,
Et laude inuita in hanc vitam incubuerim,
Fastidiose tamen in cœtum recipior.
Quid credis illi accidere qui magnas opes
Exaggerare quærit omni vigilia,
Docto labori dulce præponens lucrum?
Sed iam quodcunque fuerit (vt dixit Sinon
Ad regem cum Dardaniæ perductus foret)
Librum exarabo tertium Aesopi stilo,
Honori & meritis dedicans illum tuis:
Qem si leges, lætabor: sin autem minus,
Habebunt certe quo se oblectent posteri.
Nunc Fabularum cur sit inuentum genus
Breui docebo. Seruitus obnoxia
Quia quæ volebat non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas transtulit,
**Calumniamque fictis elusit iocis:* [*v.c.calumniam quæ fiet scelus & Iocis
Ego illius porro semita feci viam,
Et cogitaui plura quam reliquerat,
In calamitatem deligens quædam meam,

Quod

Quod si accusator alius Seiano foret,
Si testis alius, iudex alius denique,
Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delinirem remediis.
Suspicione si quis errabit sua,
Et rapiet ad se quod erit commune omnium,
Stulte nudabit animi conscientiam:
Huic excusatum me velim nihilominus.
Neque enim notare singulos mens est mihi.
Verum ipsam vitam & mores hominum ostendere.
Rem me professum dicet forsan aliquis grauem
**Si Phryx Aesopus potuit, Anacharsis * Scytha* [*v.c Frige fuisse Æsopus. [*v.c Anacharsæ Scythæ
Aeternam famam condere ingenio suo:
*Ego litteratæ qui sum propior * Graciæ,* [*v.c. proprior Græ i
Cur somno inerti deseram patriæ decus?
Treissa cum gens numeret auctores suos,
Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo
Qui saxa cantu mouit & domuit feras,
Herebique tenuit impetus dulci mora
Ergo hinc abesto, liuor, ne frustra gemas:
Quoniam mihi solemnis debetur gloria.
Induxi te ad legendum: sincerum mihi
Candore noto, reddas iudicium peto.

Anus ad amphoram. 40

ANus iacere vidit epotam amphoram
Adhuc Falerna fece & testa nobili
Odorem quæ iocundum late spargeret:
Hunc postquam totis * auida traxit naribus: [*v c.auida
O suauis anima qualem te dicam bonam
Antehac fuisse, tales cum sint reliquiæ?
Hoc quo pertineat dicet qui me nouerit.

Panthera & Pastores. 41

Solet à despectis par referri gratia.

PAnthera imprudens olim in foueam decidit,
Videre agrestes: alii fustes congerunt.
Alii onerant saxis: quidam contra miseriti,
Perituræ quippe quamuis nemo læderet,
Misere panem, vt sustineret spiritum.
Nox insecuta est, abeunt securi domum,
Quasi inuenturi mortuam postridie:
At illa vires vt refecit languidas,
Veloci saltu fouea sese liberat
Et in cubile concito properat gradu.
Paucis diebus interpositis prouolat,
Pecus trucidat, ipsos pastores necat,
Et cuncta vastans sæuit irato impetu.
Tum sibi timentes, qui feræ pepercerant.
Damnum hoc recusant, tantum * pro vita rogant:
[* v. c *prompta rogant*
Et illa Memini qui me saxo * petierint, [* *v. c. petierat*
Quis panem dederit: vos timere absistite,
Illis reuertor hostis qui me læserant.

Æsopus & Rusticus. 42

Vsu peritus hariolo velocior
*Vulgo * esse fertur: causa sed non dicitur*, [* v. c. vulgo causa fertur sed non d.
Notescet quæ nunc primum fabella mea.

HAbenti cuidam pecora pepererunt oues
Agnos humano capite; monstro exterritus
Ad consulendos currit mærens hariolos.
Hic pertinere ad domini respondet caput,
Et auertendum victima periculum,
Ille autem affirmat coniugem esse adulteram

Et in-

Et insitiuos significari liberos;
Sed expiari posse maiori hostia.
Quid multa? variis dissident sententiis,
Hominisque curam cura maiore aggrauant.
Æsopus ibi stans naris emunctæ senex,
Natura nunquam verba cui potuit dare:
Si procurare vis ostentum rustice,
Vxores, inquit, da tuis pastoribus.

Lanius & Simius. 43

PEndere ad Lanium quidam vidit Simium
Inter reliquas merces atque obsonia.
Quæsiuit quidnam saperet, tum Lanius iocans:
Quale, inquit, caput est, talis præstatur sapor.
Ridicule magis hoc dictum quam vere æstimo,
Quando & formosos sæpe inueni pessimos,
Et turpi facie multos cognoui optimos.

Æsopus & Petulans. 44

*Successus ad perniciem * multos deuocat.* [*y.c. ad p. sæpe multos

ÆSopo quidam petulans lapidem impegerat
Tanto, inquit, melior. assem deinde illi dedit
Sic prosecutus, Plus non habeo me hercule,
Sed vnde accipere possis monstrabo tibi.
Venit ecce diues & potens: huic similiter
Impinge lapidem, & dignum accipies præmium.
Persuasus ille, fecit quod monitus fuit.
Sed spes fefellit impudentem audaciam,
Comprehensus namque pœnas persoluit cruce.

Musca & Mula 45

MVſca in temone ſedit & Mulam increpans:
Quam tarda es inquit: non vis citius progredi?
Vide ne * dolone collum compungam tibi. [* v.c.dolo-
Reſpondit illa: verbis non moueor tuis, ſe colum
Sed iſtum timeo ſella qui prima ſedens
Iugum flagello temperat lento meum,
Et lora frenis continet ſpumantibus.
Quapropter, aufer friuolam inſolentiam:
Nam vbi tricandum & vbi currendum eſt, ſcio.
Hac derideri fabula merito poteſt,
Qui ſine virtute vanas exercet minas.

Lupus ad canem. 46

Quam dulcis ſit libertas breuiter proloquar.

CAni perpaſto, macie confectus Lupus
Forte occurrit, dein inuicem ſalutantes
Vt reſtiterunt: vnde ſic quæſo nites,
Aut quo cibo feciſti tantum corporis?
Ego qui ſum longe fortior, pereo fame.
Canis ſimpliciter: Eadem eſt conditio tibi,
Præſtare domino ſi par officium potes.
Quod? inquit ille: Cuſtos vt ſis liminis,
A furibus tuearis & noctu domum.
Ego vero ſum paratus, nunc patior niues
Imbreſque in ſyluis aſperam vitam trahens.
Quanto eſt facilius mihi ſub tecto viuere,
Et otioſum largo ſatiari cibo?
Veni ergo mecum. Dum procedunt aſpicit
Lupus à catena collum detritum Canis.
Vnde hoc, amice? nihil eſt: dic quæſo tamen.
Quia videor acer, alligant me interdiu,
Luce vt quieſcam, & vigilem nox cum venerit,
Crepuſculo ſolutus, qua viſum eſt vagor,
Adfertur vltro panis, de menſa ſua
Dat * oſſa dominus, fruſta iactat familia [* v. c.datu oſſa

Et quod

Et quod fastidit quisque pulmentarium.
Sic sine labore venter impletur meus.
Age, si quo est abire animus, est licentia?
Non plane est, inquit. Fruere quæ laudas Canis.
Regnare nolo, liber vt non sim mihi.

Soror ad fratrem. 47

Præcepto monitus sæpe te considera,

HAbebat quidam filiam turpissimam
Idemque insigni & pulchra facie filium.
His speculum in cathedra matris suppositum fuit.
Pueriliter ludentes, forte inspexerant.
Hic se formosum iactat; illa irascitur
Nec gloriantis sustinet fratris iocos,
Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.
Ergo ad patrem decurrit læsura inuicem,
Magnaque inuidia criminatur filium,
Vir natus, quod rem feminarum tetigerit,
Amplexus ille vtrumque, & carpens oscula,
Dulcemque in ambos caritatem partiens:
Cotidie, inquit, speculo vos vti volo,
Tu formam ne corrumpas nequitiæ malis:
Tu faciem vt istam moribus vincas bonis.

Socrates ad amicos. 48

Vulgare amici nomen, sed rara est fides,

CVm paruas ædes sibi fundasset Socrates,
(Cuius non fugio mortem, si famam adsequar,
Et cedo inuidiæ, dum modo absoluar cinis)
E populo sic nescio quis, vt fieri solet:
Quæso tam angustam talis vir ponis domum?
Vtinam, inquit, veris hanc amicis impleam.

Poeta, de credere & non credere. 49

Periculosum est credere & non credere.
Vtriusque exemplum breuiter exponam rei.
Hippolitus obiit, quia nouercæ creditum est.
Cassandræ quia non creditum, ruit Ilium.
Ergo exploranda est veritas multum prius
Quam stulta praue iudicet sententia.
Sed fabulosa ne vetustate eleuem,
Narrabo tibi memoria quod factum est mea.

MAritus quidam cum diligeret coniugem,
Togamque puram iam pararet filio,
Seductus in secretum à liberto suo
Sperante heredem se* fecisse proximum, [* *v. c. sufficisse proximum*
Qui dum de puero multa mentitus foret
Et plura de flagitiis castæ mulieris,
Adiecit, id quod sentiebat maxime
Doliturum amanti, ventitare adulterum,
Stuproque turpi pollui famam domus,
Incensus ille falso vxoris crimine
Simulauit iter ad villam, clamque in oppido
Subsedit: deinde noctu subito ianuam
Intrauit, recta cubiculum vxoris petens
In quo dormire mater natum iusserat,
Ætatem adultam seruans diligentius.
Dum quærunt lumen, dum concursant familia,
Iræ furentis impetum non sustinens
Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput.
Vt sentit tonsum, gladio pectus transfigit,
Nihil respiciens dum dolorem vindicet.
Lucerna adlata, simul adspexit filium
Sanctamque vxorem dormientem cubiculo,
Sopita primo quæ nil somno senserat;
Repræsentauit in se pœnam facinoris,
Et ferro incubuit quod credulitas strinxerat,
Accusatores postularunt mulierem,

Romamque pertraxerunt ad Centumuiros.
Maligna insontem deprimit suspicio
Quod bona possideat: stant patroni fortiter
Causam tuentes innocentis feminæ.
A Diuo Augusto tunc petiere iudices
Vt adiuuaret iurisiurandi fidem
Quod ipsos error implicuisset criminis:
Qui postquam tenebras dispulit calumniæ,
Certumque fontem veritatis reperit:
Luat, inquit, pœnas causa libertus mali.
Namque orbam nato simul & priuatam viro.
Miserandam potius quam damnandam existimo,
Quod si damnanda perscrutatus crimina
Pater familias esset, si mendacium
Subtiliter limasset à radicibus,
Non euertisset scelere funesto domum.
Nil spernat auris nec tamen credat statim.
Quandoquidem & illi peccant quos minime putes:
Et qui non peccant impugnantur fraudibus.
Hoc ammonere simplices etiam potest,
Opiniones alterius ne quis ponderet,
Ambitio namque dissidens mortalium,
Aut gratiæ subscribit, aut odio suo.
Erit ille notus quem per te cognoueris.
Hæc exsecutus sum propterea pluribus,
Breuitate nimia quoniam quosdam offendimus.

Eunuchus ad improbum. 50

EVnuchus litigabat cum quodam improbo,
Cui super obscœna dicta & petulans iurgium,
Damnum insectatus est amissi corporis:
En, ait, hoc vnum est cur laborem validius.
Integritatis testes quia desunt mihi:
Sed quid fortunæ stultæ delictum arguis.
Id demum est homini turpe quod meruit pati.

Pullus ad margaritam. 51

In sterquilinio pullus gallinacius
Dum quærit escam, margaritam reperit:
Iaces indigno quanta res, inquit, loco!
Hoc si quis pretii cupidus vidisset tui,
Olim redisset ad splendorem maximum:
Ego qui te inueni, potior cui multo est cibus,
Nec tibi prodesse, nec mihi quicquam potes.
Hoc illis narra qui me non intelligunt.

Apes & Fuci Vespa iudice. 52

APes in alta quercu fecerant fauos;
Hos fuci inertes esse dicebant suos.
Lis ad forum deducta est, Vespa iudice,
Quæ genus vtrumque nosset cum pulcherrime,
Legem duabus hanc proposuit partibus:
Non inconueniens corpus, & par est color,
In dubium plane res vt merito venerit:
Sed ne religio peccet imprudens mea,

Alucos

Alueos* accipite & ceris opus infundite, [* V.c. Aluos accipite
Vt ex sapore mellis & forma faui
De quis nunc agitur, auctor horum appareat
Fuci recusant, apibus conditio placet.
Tunc illa talem sustulit sententiam:
Apertum est quis non possit, aut quis fecerit,
Quapropter Apibus fructum restituo suum.
Hanc praterissem fabulam silentio,
Si pactam fuci non recusassent fidem.

De lusu & seueritate. 53

PVerorum in turba quidam ludentem Atticus
Æsopum nucibus cum vidisset, restitit,
Et quasi delirum risit: quod sensit simul
Derisor potius quam deridendus senex,
Arcum retensum posuit in media via:
Heus, inquit, sapiens, expedi quid fecerim.
Concurrit populus; ille se torquet diu
Nec quæstionis positæ causam intellegit.
Nouissime succumbit: tum victor Sophus
Cito rumpes arcum semper si tensum habueris,
At si laxaris, cum voles, erit vtilis.
Sic lusus animo debent aliquando dari,
Ad cogitandum melior vt redeat tibi.

Canis ad Agnum. 54

INter capellas Agno balanti canis.
Stulte, inquit, erras non est hæc mater tua:
Ouesque segregatas ostendit procul.
Non illam quæro quæ cum libitum est, concipit,
Dein portat onus ignotum certis mensibus
Nouissime prolapsam effundit sarcinam:
Ver m illam quæ me nutrit admoto vbere,
Fraudatque natos lacte, ne desit mihi.

Tamen illa est potior quæ te peperit. Non ita est.
Vnde illa sciuit niger, an albus nascerer?
Age porro scisset: cum crearer masculus,
Beneficium magnum sane natali dedit
Vt expectarem lanium in horas singulas.
Cuius potestas nulla in gignendo fuit,
Cur hac sit potior, quæ iacentis miserta est,
Dulcemque sponte præstat beuolentiam?
Facit parentes bonitas, non necessitas.
His demonstrare voluit auctor versibus
*Obsistere homines legibus**, *meritis capi.* [*v.c. legimus capi

Cicada & Noctua. 55

Humanitati qui se non accommodat,
Plerumque pœnas oppetit superbia.
Cicada acerbum noctuæ conuicium
Faciebat, solitæ victum in tenebris quærere,
Cauoque ramo capere somnum interdiu.
Rogata est vt taceret, multo validius
Clamare cœpit, rursus admota prece
Accensa magis est. Noctua vt vidit sibi
Nullum esse auxilium, & verba contemni sua,
Hac est adgressa garrulum fallacia.
Dormire quia me non sinunt cantus tui,
Sonare cithara quos putes Apollinis,
Potare est animus nectar quod Pallas mihi
Nuper donauit; si non fastidis, veni;
Vna bibamus, illa, quæ ardebat siti,
Simul cognouit vocem laudari suam,
Cupide aduolauit, noctua egressa cauo
Trepidantem consectata est, & leto dedit.
Sic viua quod negarat, tribuit mortua.

Arbores in Deorum tutela. 56

Olim

OLim quas vellent esse in tutela sua
Diui legerunt arbores; quercus Ioui,
Et myrtus Veneri placuit, Phœbo laurea,
Pinus Cybele, populus celsa Herculi.
Minerua ammirans, quare steriles sumerent,
Interrogauit: causam dixit Iuppiter;
Honorem fructu ne videamur vendere,
At me hercule narrabit quod quis voluerit,
Oliua nobis propter fructus est gratior.
Tunc sic Deorum genitor atque hominum sator:
O nata, merito sapiens dicere omnibus:
Nisi vtile est quod facimus, stulta est gloria.
Nihil agere quod non prosit, fabella monet.

Pauo ad Iunonem de voce sua. 57

PAuo ad Iunonem venit, indigne ferens
Cantus luscinI quod sibi non tribuerit:
Illum esse cunctis auibus * admirabilem, [*vu. auribus ammirabilẽ
Se derideri simul ac vocem miserit.
Tunc consolandi gratia, dixit Dea:
Sed forma vincis, vincis magnitudine,

Nitor

Nitor ſmaragdi collo præfulget tuo,
Pictiſque plumis gemmeam caudam explicas.
Quo mi, inquit, mutam ſpeciem, ſi vincor ſono?
Fatorum arbitrio partes ſunt vobis datæ:
Tibi forma, vires aquilæ, luſcinio melos,
Augurium coruo, læua cornici omina,
Omnes quæ propriis ſunt contentæ vocibus.
Noli adfectare quod tibi non eſt datum,
Deluſa ne ſpes ad querelam recidat.

Æſopus rp. garrulo. 58

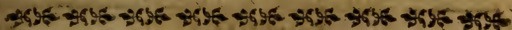
ÆSopus domino ſolus cum eſſet familia,
Parare cœnam iuſſus eſt maturius.
Ignem ergo quærens, aliquot luſtrauit domus,
Tandemque inuenit vbi lucernam accenderet.
Tum circumeunti fuerat quod iter longius,
Effecit breuius; namque recta per forum
Cœpit redire, & quidam è turba garrulus,
Æſope, medio ſole quid tu cum lumine?
Hominem, inquit, quæro; & abit feſtinans domum.
Hoc ſi moleſtus ille ad animum retulit,
Senſit profecto ſe hominem non viſum ſeni,
Intempeſtiue qui occupato adluſerit.

Aſinus & Galli. 59

Qui natus eſt infelix, non vitam modo
Triſtem decurrit, verum poſt obitum quoque
Perſequitur illum dura fati miſeria.
GAlli Cybeles circum queſtus ducere
Aſinum ſolebant baiulantem ſarcinas.
Is cum labore & plagis eſſet mortuus,
Detracta pelle ſibi fecerunt tympana,
Rogati mox à quodam delicio ſuo,
Quidnam feciſſent, hoc locuti ſunt modo:

Putabat

Putabat se post mortem securum fore,
Ecce aliæ plagæ congeruntur mortuo.

INCIPIT LIBER IV.

POETA.

IOculare tibi videtur & sane leue;
*Dum nihil habemus * maius, calamo ludimus.* [* v. c. dum nihil habemus manus c. &c.
Sed diligenter intuere has nanias,
Quantam sub illis vtilitatem reperies?* [* v. c. subtilis vtil.
*Non semper ea sunt quæ videntur; decipit** [v. c. despici
Frons prima multos: rara mens intelligit
Quod interiore condidit cura angulo.
Hoc ne locutus sine mercede existimer,
Fabellam adiiciam DE MVSTELA ET MVRIBVS. LX.

MVstela cum annis & senectæ debilis,
Mures veloces non valeret adsequi,
Inuoluit se farina, & obscuro loco
Abiecit neglegenter. Mus escam putans
Adsiluit, & compressus occubuit neci:
Alter similiter deinde perit, & tertius.
Aliquot venit sæculis rete territus
Qui sæpe laqueos & muscipula effugerat,
Proculque insidias cernens hostis callidi:
Sic valeas, inquit, vt farina es quæ iaces.

De Vulpe & Vua. 61

FAme coacta Vulpis alta in vinea
Vuam adpetebat summis saliens viribus,
Quam tangere vt non potuit, discedens ait:
Nondum matura est, nolo acerbam sumere.

Qui

Qui facere quæ non possunt, verbis eleuant,
Adscribere hoc debebunt exemplum sibi.

Equus & Aper. 62

EQuus sedare solitus quo fuerat sitim,
Dum sese aper volutat, turbauit vadum.
Hinc orta lis est, sonipes iratus fero,
Auxilium petiit hominis quem dorso leuans
Rediit ad hostem: iactis hunc telis eques
Postquam interfecit, sic locutus traditur:
Lętor tulisse auxilium me precibus tuis.
Nam prædam cæp i, & didici quam sis vtilis.
Atque ita coegit frenos inuitum pati.
Tum mœstus ille: Paruæ vindictam rei
Dum quæro demens, seruitutem repperi.
Hæc iracundos admonebit fabula,
Impune potius lædi, quam dedi alteri.

Poeta. 63

Plus esse in vno sæpe, quam in turba boni,
Narratione posteris tradam breui.
QVidam decedens tres reliquit filias,
Vnam formosam & oculis venantem viros,
At alteram lanificam & frugi rusticam;
Deuotam vino tertiam, & turpissimam.
Harum autem matrem fecit heredem senex
Sub conditione totam vt fortunam tribus
Æqualiter distribuat, sed tali modo,
Ne data possideant aut fruantur, tum simul
Habere res desierint quas acceperint,
Centena matri conferant sestertia.
Athenas rumor implet, mater sedula
Iurisperitos consulit, nemo expedit
Quo pacto * non possideant quod fuerit datum;
[* *v.c. Quo pacto si non p.*
Fructum

Fructumue capiant, deinde, quæ tulerint nihil.
Quanam ratione conferant pecuniam.
Postquam consumpta est temporis longi mora,
Nec testamenti potuit sensus colligi,
Fidem aduocauit, iure neglecto, parens:
Seponit mœchæ vestem, mundum muliebrem,
Lauationem argenteam, eunuchos glabros:
Lanificæ agellos, pecora, villam, operarios,
Boues, iumenta, & instrumentum rusticum,
Potrici, plenam antiquis apothecam cadis,
Domum politam, & delicatos hortulos.
Sic destinata dare cum vellet singulis,
Et adprobaret populus qui illas nouerat,
Æsopus media subito in turba constitit:
O si maneret conditio sensus patri,
Quam grauiter ferret, quod voluntatem suam
Interpretari non potuissent Attici!
Rogatus deinde, soluit errorem omnium.
Domum & ornamenta, cum venustis hortulis,
Et vina vetera date lanificæ rusticæ:
Vestem, vniones, pedisequos & cætera
Illi adsignate vitam quæ luxu trahit:
Agros vtiles & pecora, cum pastoribus
Donate mœchæ: Nulla poterit perpeti
Vt moribus quid teneat alienum suis.
Deformis cultum vendet, vt vinum paret;
Agros abiiciet mœcha, vt ornatum paret:
At illa gaudens pecore, & lanæ dedita,
Quacunque summa tradet luxuriæ domum:
Sic nulla possidebit quod fuerit datum,
Et *dictam matri conferent pecuniam [*v.c.Edictam.
Ex pretio rerum quas vendiderint singulæ.
Ita quod multorum fugit imprudentiam,
Vnius hominis repperit solertia.

Pugna murium & mustelarum. 64

Cum victi

CVm victi mures mustelarum exercitu
(Historia quorum in tabernis pingitur)
Fugerent, & artos circum trepidarent cauos.
Ægre recepti, tamen euaserunt necem.
Duces eorum, qui capitibus cornua
Suis ligarant, vt conspicuum in prælio
Haberent signum quod sequerentur milites,
Hæsere in portis, suntque capti ab hostibus,
Quos immolatos victor auidis dentibus
Capacis alui mersit tartareo specu.
Quemcunque populum tristis euentus premit,
Periclitatur magnitudo principum,
Minuta plebes facili præsidio latet.

PHÆDRVS.

TV qui nasute scripta distringis mea,
Et hoc iocorum legere fastidis genus,
Paruum libellum sustine patientia,
Seueritatem frontis dum placo tua,
Et in coturnis prodit AEsopus nouis.
Vtinam ne vnquam Pelei nemoris iugo
Pinus bipenni concidisset Thessala,
Nec ad Professæ mortis audacem viam
Fabricasset Argus opere Palladio ratem
Inhospitalis prima quæ Ponti sinus
Patefecit, in perniciem Graium & Barbarum.
Namq; & superbi luget AEetæ domus,* [* v.c. Ætate domus
Et regna Peliæ scelere Medeæ iacent,
Quæ sæuum ingenium variis inuolues modis
Illic per artus fratris explicuit fugam.
Hic cæde patris Peliadum infecit manus,
Quid tibi videtur? hoc quoque insulsum est, ais,
Falsoque dictum; longe quia vetustior
Aegea Minos classe perdomuit freta,
Iustoque vindicauit exemplo imperium.

Quid

*Quid ergo possũ facere tibi, lector *Cato,* [*v.c.lecte reato
Si nec fabellæ te iuuant, nec fabulæ?
Noli molestus esse omnino literis,
Maiorum exhibeant ne tibi molestiam.
Hoc illis dictum est, qui stultitiam nauseant.
Et vt putentur sapere, cælum vituperant.

Serpens ad Fabrum ferrarium. 65

Mordaciorem qui improbo dente adpetit,
Hoc argumento se describi sentiat.

IN officinam Fabri venit Vipera;
Hæc cùm tentaret si qua res esset cibi,
Limam momordit: illa contra contumax:
Quid me inquit, stulta dente captas lædere,
Omne adsueui ferrum quæ conrodere?

Vulpis & Caper. 66

Homo simul ac venit in magnum periculum,
Effugium reperire alterius quærit malo.

CVm decidiſſet Vulpis in puteum inſcia,
Et altiore clauderetur margine,
Deuenit Hircus ſitiens in eundem locum:
Simul rogauit, eſſet an dulcis liquor
Et copioſus: illa fraudem moliens:
Deſcende, amice, tanta bonitas eſt aquæ,
Voluptas vt ſatiari non poſſit mea.
Immiſit ſe barbatus. tum vulpicula
Euaſit puteo, nixa celſis cornibus,
Hircumque clauſo liquit hærentem vado.

De vitiis hominum. 68

PEras impoſuit Iuppiter nobis duas,
Propriis repletam vitiis poſt tergum dedit,
Alienis ante pectus ſuſpendit grauem.
Hac re videre noſtra mala non poſſumus:
Alii ſimul delinquunt, cenſores ſumus.

Fur & Lucerna. 69

LVcernam fur accendit ex ara Iouis,
Ipſumque compilauit ad lumen ſuum,
Onuſtus qui ſacrilegio cum diſcederet,
Repente vocem ſancta miſit religio:
Malorum quamuis iſta fuerint munera;
Mihique inuiſa, vt non offendar ſubripi;
Tamen, ſceleſte, ſpiritu culpam lues
Olim cum adſcriptus venerit pœnæ dies.
Sed ne ignis noſter facinori præluceat
Per quem verendos excolit pietas Deos,
Veto eſſe tale luminis commercium.
Itaque hodie nec lucernam de flamma Deum,
Nec de lucerna fas eſt accendi ſacrum.
Quot res contineat hoc argumentum vtiles,
Non explicabit alius quam qui repperit.

Significat

Significat primo, sæpe quos ipse alueris,
Tibi inueniri maxime contrarios.
Secundum ostendit, scelera non ira Deum,
Fatorum dicto sed puniri tempore.
Nouissime interdicit ne cum malefico
Vsum bonus consociet vllius rei.

Malas esse diuitias. 70

Opes inuisa mero sunt forti viro,
Quia diues arca veram laudem intercipit.

CÆlo receptus propter virtutem Hercules,
Cum gratulantes persalutasset Deos.
Venienti * Pluto qui Fortunæ est filius, [*v c. Venienti Plutone
Auertit oculos: causamque quæsiuit pater.
Odi, inquit illum, quia malis amicus est,
Simulque obiecto cuncta corrumpit lucro.

De Leone regnante. 71

Vtilius homini nihil est quam recte loqui?
Probanda cunctis est quidem sententia:
Sed ad perniciem solet agi sinceritas.

CVm se ferarum regem fecisset Leo,
Et æquitatis vellet famam consequi,
A pristina deflexit consuetudine,
Atque inter illas tenui contentus cibo,
Sancta incorrupta iura reddebat fide:

LXXII.

Poſtquam lauare cœpit penitentia,
A fictione veretri linguam mulieris.
Adfinitatem traxit inde obſcenitas.

Idem. 73

Rogauit alter, tribadas & molles mares
Quæ ratio procreaſſet: expoſuit ſenex.

IDem Prometheus auctor vulgi fictilis,
Qui ſimul offendit ad fortunam, frangitur,
Naturę partes veſte quas celat pudor.
Cum ſeparatim toto finxiſſet die,
Aptare mox vt poſſet corporibus ſuis:
Ad cœnam eſt inuitatus ſubito à *Libero [*v.c. ſubito à liberto
Vbi inrigatus multo venas nectare,
Sero domum eſt reuerſus titubanti pede.
Tum ſemiſomno corde, & errore ebrio,
Adplicuit * virginale generi maſculo. [*v.c. Virginali
Et maſculina membra applicuit feminis.
Ita nunc libido prauo fruitur gaudio.

De capreis barbatis. 74

BArbam capellæ cum impetraſſent ab Ioue,
Hirci mœrentes indignari cœperant

Quod dignitatem feminæ æquassent suam.
Sinite, inquit, illas gloria vana frui,
Et vsurpare vestri ornatum muneris,
Pares dum non sint vestræ fortitudinis.
Hoc argumentum monet vt sustineas tibi
Habitu esse similes, qui sint virtute impares.

De fortunis hominum. 75

Cum de fortunis quidam quereretur suis.
Aesopus finxit consolandi gratia.

VExata sænis nauis tempestatibus
Inter vectorum lacrimas & mortis metum,
Faciem ad serenam subito mutatur dies,
Ferri secundis tuta cœpit flatibus,
Nimiaque nautas hilaritate extollere;
Factus periculo tum gubernator sophus;
Parce gaudere oportet & sensim queri.
Totam * quia vitam miscet dolor & gaudium. [* *v. c.*
Totamque vitam.

Canum legati ad Iouem. 76

CAnes, legatos olim misere ad Iouem,
Melioris vitæ tempus oratum suæ,
Vti sese abriperet hominum contumeliis,
Furfuribus sibi conspersum quod panem darent,
Fimoque turpi maximam explerent famem,
Profecti sunt legati non celeri pede
Dum naribus scrutantur escam in stercore.
Citati non respondent, vix tandem inuenit
Eos Mercurius, & turbatos adtrahit.
Tum vero vultum magni vt viderunt Iouis,
Totam timentes concacarunt regiam:
Propulsi vero fustibus, vadunt foras:
Vetat dimitti magnus illos Iupiter.

Mirati sibi legatos non reuerti,
Turpe æstimantes aliquid commissum à suis,
Post aliquod tempus alios adscribi iubent.
Rumor legatos superiores prodidit.
Timentibus rursus aliquid ne simile accidat,
Odore canibus anum, sed multo, replent,
Mandant * dimittuntur, statim.
Adeunt: rogantes, aditum continuo impetrant,
Consedit genitor tum Deorum maximus,
Quassatque fulmen: tremere cœpere omnia:
Canes, confusus subito quod fuerat fragor,
Repente odorem mixtum cum merdis cacant,
Reclamant omnes vindicandam iniuriam.
Sic est locutus ante pœnam Iuppiter:
Non est legatos regis non dimittere,
Nec est difficile pœnas culpæ imponere;
Sed hoc feretis pro iudicio præmium:
Non veto dimitti, verum cruciari fame,
Ne ventrem continere non possint suum:
Illi autem qui miserunt vos tam futiles,
Nunquam carebunt hominis contumelia,
Ita nunc legatos * expectantes posteros,
Nouum venire cum videt, culum olfacit,

Serpens misericordia nociua. 77

Qui fert malis auxilium, post tempus dolet.

GElu rigentem quidem Colubram sustulit
Sinuque fouit contra se ipse misericors.
Namque vt refecta est, necuit * hominem protinus.
[* *v. c. nocuit hom.*
Hanc alia cum rogaret causam facinoris,
Respondit: *Ne quis discat prodesse improbis:*

Vulpis & Draco. 78

Vulpis

VVlpis cubile fodiens, dum terram eruit
Agitque plures altius cuniculos.
Peruenit ad Draconis ſpeluncam vltimam,
Cuſtodiebat qui theſauros abditos.
Hunc ſimul aſpexit; Oro vt imprudentiæ
Des primum veniam, deinde, ſi pulcre vides
Quam non conueniens aurum ſit vitæ meæ,
Reſpondeas clementer, quem fructum capis
Hoc ex labore, quodue tantum eſt præmium,
Vt careas ſomno & æuum in tenebris exigas?
Nullum, inquit ille: verum hoc à ſummo mihi
Ioue adtributum eſt. Ergo nec ſumis tibi,
Nec vlli donas quicquam? Sic fatis placet.
Nolo iraſcaris, libere ſi dixero:
DIs eſt iratis natus quis eſt ſimilis tibi.

In Auarum.

ABiturus illuc quo priores abierunt,
Quid mente cæca miſerum torques ſpiritum
Tibi dico, auare gaudium heredis tui,
Qui ture ſuperos, ipſum te fraudas cibo,
Qui triſtis audis muſicum cytharæ ſonum,
Quem tibiarum macerat iocunditas.
Obſoniorum pretia cui gemitum exprimunt,
Qui dum quadrantes aggeras patrimonio,
Cœlum fatigas ſordido periurio.
Qui circumcidis omnem impenſam funeris,
Libitina ne quid de tuo faciat lucrum.

Phædrus.

QVid indicare cogitur liuor modo,
Licet diſſimulet, pulcre tamen intellego.
Quicquid putabit eſſe dignum memoriæ,
AEſopi dicet: ſi quid minus adriſerit,

A me contendet fictum quouis pignore.
Quem volo refelli iam nunc responso meo?
Siue hoc ineptum, siue laudandum est opus,
Inuenit ille, nostra perfecit manus.
Sed exsequamur cœptum propositi ordinem.

De Simonide. 79

Homo doctus in se semper diuitias habet.

SImonides, qui scripsit egregium melos,
Quo paupertatem sustineret facilius,
Circumire cœpit vrbes Asiæ nobiles,
Mercede accepta laudem victorum canens.
Hoc genere quæstus postquam locuples factus est,
Venire in patriam voluit cursu pelagi,
(Erat autem * natus, vt aiunt, in Caeo * insula) [* *v.c.* *Natiqua fuit v.* [*& *c. in Scithia insula.*
Ascendit nauem, quam tempestas horrida
Simul & vetustas medio dissoluit mari.
Hi zonas, illi res pretiosas colligunt
Subsidium vitæ: quidam curiosior,
Simonide, tu ex opibus nihil sumis tuis?
Mecum inquit, mea sunt cuncta. tunc pauci enatant,
Quia plures onere degrauati perierant.
Prædones adsunt, rapiunt quod quisque extulit.
Nudos relinquunt forte Clazomenæ prope,
Antiqua fuit vrbs quam petierunt naufragi.
Hic literarum quidam studio deditus,
Simonidis qui sæpe versus legerat,
Eratque absentis admirator maximus,
Sermone ab ipso cognitum cupidissime
Ad se recepit, veste, nummis, familia
Hominem exornauit: ceteri tabulam suam
Porrigunt rogantes victum: quos casu obuius
Simonides vt vidit: Dixi, inquit, mea
Mecum esse cuncta; vos quod rapuistis, periit.

Mons parturiens. 80

MOns parturibat, gemitus immanes ciens,
Eratque in terris maxima expectatio
Quid ille pareret, at ille murem peperit.
Hoc ſcriptum eſt tibi
Qui magna cum minaris, extricas nihil.

Formica & Muſca. 81

Nil agere quod non proſit, fabella indicat.

FOrmica & Muſca contendebant acriter,
Quæ pluris eſſet: Muſca ſic cœpit prior.
Conferre noſtris tu potes te laudibus?
Vbi immolatur, exta prægusto Deum,
Moror inter aras, templa perluſtro omnia,
In capite regis ſedeo, cum viſum eſt mihi,
Et matronarum caſta delibo oſcula:
Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
Quid horum ſimile tibi contingit ruſtica?
Eſt glorioſus ſane conuictus Deum,

Sed illi qui inuitatur non qui inuisus est.
Aras frequentas, nempe abigeris quo venis:
Reges commemoras & matronarum oscula:
Superba *iactas tegere quod debet pudor. [* *v. c. super etiam iactas t. q. debes.*
Nihil laboras: ideo cum opus est nil habes:
Ego granum in hiemem cum studiose congero,
Te circa murum video pasci stercore:
Æstate me lacessis; cum bruma est, siles:
Mori contractam cum te cogunt frigora,
Me copiosa recipit incolumem domus,
Satis profecto rettudi superbiam.
Fabella talis hominum discernit notas
Eorum qui se falsis ornant laudibus,
Et quorum virtus exhibet solidum decus.

Poeta.

QVantum valerent inter homines litteræ
Dixi superius: quantus nunc illis honos
A superis sit tributus, tradam memoriæ.
Simonides idem ille de quo retuli

Victoris

Victoris laudem cuidam pyctæ ut scriberet,
Certo conduxit pretio secretum petit:
Exigua cum frenaret materia impetum,
Vsus poetæ ut moris est licentia,
Atque interposuit gemina Ledæ sidera,
Auctoritatem similis referens gloriæ.
Opus adprobauit, sed mercedis tertiam
Accepit partem; cum reliquam posceret;
Illi inquit, reddent quorum sunt laudes duæ.
Verum ut ne irate te dimissum sentiam,
Ad cœnam mihi promitte; cognatos volo
Hodie inuitare, quorum es in numero mihi.
Fraudatus quamuis & dolens iniuria,
Ne male dimissam gratiam corrumperet,
Promisit. rediit hora dicta, recubuit.
Splendebat hilare poculis conuiuium,
Magno apparatu læta resonabat domus;
Repente cum duo iuuenes sparsi puluere,
Sudore multo defluentes corpora,
Humanam supra formam, cuidam seruulo
Mandant, vt ad se prouocet Simonidem;
Illius interesse ne faciat moram.
Homo perturbatus excitat Simonidem:
Vnum promorat vix pedem triclinio,
Ruina camaræ subito oppressit ceteros;
Nec vlli iuuenes sunt reperti ad ianuam.
Vt est vulgatus ordo narratæ rei,
Omnes scierunt, numinum præsentiam
Vati dedisse vitam, mercedis loco.

Idem Poeta.

SVpersunt mihi quæ scribam; sed parco sciens,
Primum esse tibi ne videar molestior.
Destringit quem multarum rerum varietas:
Dein si quis eadem forte conari velit,

Habere

Habere vt possit aliquid operis residui:
*Quamuis * materia tanta abundet copia,* [*v.c. Quamuis naturæ tanta
Labori faber vt desit, non fabro labor.
*Breuitatis nostræ * præmium vt reddas, peto* [*v. c. nimium vt reddas;
Quod es pollicitus; exhibe vocis fidem:
Nam vita morti propior est cotidie:
Et hoc minus veniet ad me muneris
Quo plus consumet temporis dilatio.
Et cito rem perages, vsus fiet longior:
Fruar diutius, si celerius cœpero.
Languentis aui dum sunt aliqua reliquiæ,
Auxilio locus est: olim senio debilem
Frustra adiuuare bonitas nitetur tua,
*Cum * iam desierit esse beneficium vtile,* [* v. c Cum iam desideret esse beneficio vtilius
Et mors vicina flagitabit debitum.
*Stultum admouere tibi * preces existima.* [*v.c præceps.
Procliuis vltro cum sit misericordia.
Sæpe impetrauit veniam confessus reus,
Quanto innocenti iustius debet dari?
*Tuæ prius * sunt partes, aliorum dein;* [*v. c. Tuæ sunt partes fuerunt aliorum dein; Simili gyro venient aliorum prius vices.
Simili gyro venient aliorum vices.
Decerne quod religio, quod patitur fides,
*Et * gratulari me fac iudicio tuo.* [*v.c. gratulari me facere iudic. f. patere.
Excedit animus quem proposuit terminum;
Sed difficulter continetur spiritus
Integritatis qui sinceræ conscius,
A noxiorum premitur insolentiis:
Qui sint requires, apparebunt tempore.
Ego quondam legi quam puer sententiam,
Palam muttire plebeio periculum est,
Dum sanitas constabit, pulcre memini,

INCIPIT

INCIPIT LIBER V.

Poeta ad Particulonem.

*CVm destinassem terminum operis * habere,*
In hoc, vt aliis esset materiæ satis,
*Consilium tacito corde damnaui,**
*Nam si quis talis etiam est tituli **
Quo pacto damnabit quidnam omiserim,
Vt illum cupiam famæ tradere:
Sua cuique cum sit animi cogitatio
Colorque prior. ergo non leuitas mihi
Sed certa ratio causam scribendi dedit.
*Quare Particulo *, quoniam caperis fabulis,* [* v.c. Particula q. c. fabulæ.
Quas Æsopias non Æsopi nomino,
*Quasi paucas * ostenderit, ego plures dissero,* [* v.c. Quasi paucas tale ostendit.
Vsus vetusto genere, sed rebus nouis.
Quartum libellum dum varie perleges,
Hunc obtrectare si volet malignitas,
Imitari dum non possit, obtrectet licet.
Mihi parta laus est, quod tu, quod similes tui
Vestras in chartas verba transfertis mea,
Dignumque longa iudicatis memoria:
In litterarum plausum ire desidero.

Idem Poeta.

ÆSopi nomen sicubi interposuero
Cui redididi iampridem quicquid debui,
Auctoritatis esse scito gratia:
Vt quidam artifices nostro faciunt seculo

Qui pre-

Qui pretium operibus maius inueniunt, nouo
Si marmori adſcripſerunt Praxitelen, ſuo
Detrito, Myronem argento. Fabulæ exaudiant
Adeo fugatæ. plus vetuſtis nam fauet
Inuidia mordax, quam bonis præſentibus.
Sed iam ad fabellam talis exempli feror.

Demetrius rex & Menander Poeta. 81

DEmetrius qui dictus eſt Phalereus.
Athenas occupauit imperio improbo,
Vt mos eſt vulgi, paſſim & certatim ruit,
FELICITER, ſubclamant ipſi principes,
Illam oſculantur, qua ſunt oppreſſi manum,
Tacite gementes triſtem fortunæ vicem.
Quinetiam deſides & ſequentes otium
Ne defuiſſe noceat repetunt vltimi;
In quis Menander nobilis comediis
Quas, ipſum ignorans, legerat Demetrius
Et admiratus fuerat ingenium viri,
Vnguento delibutus, veſtitu adfluens,
Veniebat greſſu delicato & languido.
Hunc vbi Tyrannus vidit extremo agmine:
Quinam cinædus ille in conſpectu meo
Audet venire? reſponderunt proximi:
Hic eſt Menander ſcriptor, mutatus ſtatim

LXXXIII.

LXXXIII.

Et vindicauit ſeſe forti dextera.
Latrone occiſo timidus accurrit comes
Stringitque gladium dein reiecta penula:
Cedo, inquit, illum; iam curabo ſentiat
Quos adtemtarit. tunc qui depugnauerat:
Vellem iſtis verbis ſaltem adiuuiſſes modo,
Conſtantior fuiſſem vera exiſtimans:
Nunc conde ferrum & linguam pariter futilem,
Vt poſſis alios ignorantes fallere.
Ego qui ſum expertus quantis fugias viribus.
Scio quod virtuti non ſit credendum tuæ.
Illi adſignari debet hæc narratio
Qui re ſecunda fortis eſt, dubia fugax.

Caluus & Muſca, 84

CAlui momordit Muſca nudatum caput,
Quam opprimere captans, alapã ſibi duxit grauẽ.
Tunc illa inridens: Punctum volucris paruulæ
Voluiſti morte vlciſci, quid facies tibi
Iniuriæ quia dederis contumeliam?
Reſpondit: Mecum facile redeo in gratiam,
Quia non fuiſſe mentem lædendi ſcio:
Sed te contemti generis animal improbum,

Quæ

Quæ delectaris bibere humanum sanguinem,
Optem necare, vel maiore incommodo.
Hoc argumento veniam dari docet
Qui casu peccat, quam qui consilio est nocens
Illum esse quamuis dignum pœna iudico.

Asini & Porcelli. 85

Quidam immolasset verrem cum Sancti Herculi,
Cui pro salute votum debebat sua,
Asello iussit reliquias poni hordei.
Quas aspernatus ille sic locutus est:
Tuum libenter prorsus adpeterem cibum,
Nisi qui nutritus illo est iugulatus foret.
Huius respectu fabulæ deterritus,
Periculosum semper reputaui lucrum.
Sed dicis: Qui rapuere diuitias, habent.
*Numeremus agedum, qui deprehensi * perierint,* [*v.c. deprehensi perierunt.
Maiorem turbam punitorum reperies:
Paucis temeritas est bono, multis malo.

Scurra

Scurra & Rusticus. 86

Prauo fauore labi mortales solent;
Et pro iudicio dum stant erroris sui,
Ad pœnitendum rebus manifestis agi.
FActurus ludos quidam diues nobilis,
Proposito cunctos inuitauit præmio.
Quam quisque posset, vt nouitatem ostenderet;
Venere artifices laudis ad certamina;
Quos inter Scurra notus vrbano sale,
Habere dixit se genus spectaculi
Quod in theatro nunquam prolatum foret;
Dispersus rumor ciuitatem concitat:
Paulo ante vacua turbam deficiunt loca.
In scena vero postquam solus constitit,
Sine apparatu nullis adiutoribus.
Silentium ipsa fecit expectatio.
Ille in sinum repente dimisit caput,
Et sic porcelli vocem est imitatus sua,
Verum vt subesse pallio cõtenderent,
Et excuti iuberent, quo facto, simul
Nihil est repertum, multis onerant laudibus;
Hominemque plausu prosequuntur maximo:
Hoc vidit fieri Rusticus: Non me hercule
Me vincet, inquit: & statim professus est
Idem facturum melius se postridie.
Fit turba maior: iam fauor mentes tenet,
Et derisuri * non spectatuti sedent. [* *v.c. Et derisuros non expectaturos sitet:*
Vterque prodit. Scurra degrunnit prior
Mouetque plausus & clamores suscitat.
Tunc simulans sese vestimentis Rusticus
Porcellum obtegere, quod faciebat scilicet,
Sed in priore quia nil compererat latens
* * * *

Peruellit aurem vero quem celauerat,
Et cum dolore vocem naturæ exprimit,
Adclamat populus; Scurram multo ſimilius
Imitatum, & cogit Ruſticum trudi foras.
At ille profert ipſum porcellum è ſinu
Turpemque aperto pignore errorem probans;
En hic declarat quales ſitis iudices.

Poeta ad particulonem.

ADhuc ſuperſunt multa quæ poſſim loqui,
Et copioſa abundat rerum varietas:
Sed temperatæ ſuaues ſunt argutiæ:
Immodicæ offendunt. quare, Vir ſanctiſſime
Particulo, chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis,
Si non ingenium, certe breuitatem adproba,
Quæ commendari tanto debet iuſtius,
Quanto poetæ ſunt moleſti validius.

Caluus, & quidam pilis defectus. 87

INuenit Caluus forte in triuio pectinem.
Acceſſit alter æque defectus pilis;
HEIA, inquit, COMMVNE QVODCVNQVE EST LVCRI.
Oſtendit ille prædam, & adiecit ſimul;
Superum voluntas fauit, ſed fato inuido:
Carbonem, vt aiunt, pro theſauro inuenimus.
Quem ſpes deluſit, huic querela conuenit.

Procax Tibicen. 88

Vbi vanus animus aura captus friuola
Abripuit inſolentem ſibi fiduciam,
Facile ad deriſum ſtulta leuitas ducitur.

Princeps

PRinceps Tibicen notior paulo fuit.
Operam Bathyllo ſolitus in ſcæna dare.
Is forte ludis, non ſatis memini quibus,
Dum poema rapitur, concidit caſu graui
Nec*opinans, & ſiniſtram fregit tibiam [*v. c. Ne copia ſed ſiniſtram.
Duas cum dextras maluiſſet perdere.
Inter manus ſublatus & multum gemens
Domum refertur. aliquot menſes tranſeunt
Ad ſanitatem dum venit curatio,
Vt ſpectatorum mos eſt, & lepidum genus,
Deſiderari cœpit, cuius flatibus
Solebat excitari ſaltantis vigor.
Erat facturus ludos quidam nobilis
Et incipiebat princeps abduci reum *
*Ingredi à ſe reducit pretio, precibus, vt
*Tantum modo ipſo ludotum oſtenderet ſeſe die.
Qui ſimul aduenit, rumor de tibicine
Fremit in theatro: quidam affirmant mortuum,
Quidam in conſpectum proditurum ſine mora.
Aulæo miſſo, deuolutis tonitrubus,
Dii ſunt locuti more translatitio.
Tunc chorus ignotum more ducto canticum
Impoſuit, cuius hæc fuit ſententia:

LÆTARE INCOLVMIS ROMA SALVO PRINCIPE.

In plauſus conſurrectum eſt, iactat baſia
Tibicen: gratulari fautores putat.
Eques ter ordo ſtultum errorem intelligit,
Magnoque riſu canticum repeti iubet.
Interatur illud homo meus ſe in pulpito
Totum proſternit plaudit inludens eques:
Rogare populus hunc coronam exiſtimat.
Vt vero cuneis notuit res omnibus,
Princeps ligato crure niuea faſcia,

Niueiſque tunicis, niueis etiam calceis.
Superbiens honorem vidit diuinæ domus,
Ab vniuerſis capite eſt protruſus foras.

Tempus.

CVrſu volucri pendens in nouacula
Caluus, comoſa fronte, nudo corpore,
Quem ſi occuparis, teneas; elapſum ſemel
Non ipſe poſſit Iuppiter reprendere.
Occaſionem rerum ſignificat breuem.
Effectus impediret ne ſegnis mora,
Finxere antiqui talem effigiem temporis.

Taurus & Vitulus. 89

ANguſto in aditu Taurus luctans cornibus,
Cum vix intrare poſſet ad præſepia,
Monſtrabat Vitulus quo ſe pacto plecteret?
Tace, inquit, ante hoc noui quam tu natus es.
Qui doctiorem emendat, ſibi dici putet.

Canis & Venator. 90

ADuerſus omnes fortis veloces feras
Canis cum domino ſemper feciſſet ſatis,
Languere cœpit annis ingrauantibus.
Aliquando obiectus hiſpidi pugnæ ſuis,
Adripuit aurem. ſed carioſis dentibus
Prædam dimiſit hic tunc Venator dolens,
Canem obiurgabat; cui ſenex contra latrans
Non te deſtituit animus, ſed vires meæ.
Quod fuimus laudas, iam damnas quod ſumus.
Hoc cur, Filite, ſcripſerim pulcre vides.

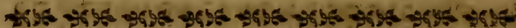
FINIS.

AVIENI FABVLÆ ÆSOPICÆ.

AVIENVS THEODOSIO.

Dubitanti mihi, Theodosi optime, quonam literarum titulo nostri nominis memoriam mandaremus, fabularum textus occurrit, quod in his Vrbanè concepta falsitas doceat, & non incumbat necessitas veritatis. Nam quis tecum de oratione, quis de poemate loqueretur? quum in vtroque literarum genere & Atticos Græca eruditione superes, & latinitate Romanos? Huius ergo materiæ ducem nobis ÆEsopum noueris, qui responso Delphici Apollinis monitus ridicula orsus est, vt legenda firmaret. Verùm has pro exemplo fabulas & Socrates diuinis operibus indidit & poemati suo Flaccus aptauit, quòd in se sub locorum communium specie vitæ argumenta contineant, quas græcis Iambis Babrias repetens in duo volumina coartauit. Phædrus etiam partem aliquam quinque in libellos resoluit. De his ergo ad quadraginta & duas in vnum redactas fabulas edidi, quas rudi latinitate compositas elegis sum explicare conatus. Habes ergo opus quo animum oblectes, ingenium exerceas, sollicitudines leues totumque viuendi ordinem cautus agnoscas. Loqui verò arbores, feras cum hominibus gemere, verbis certare volucres, animalia ridere fecimus, vt pro singulorum necessitatibus vel ab ipsis animis sententia proferatur.

ÆSOPI FABVLÆ XLII. AB Auieno Elego carmine conſcriptæ.

Ruſtica & Lupus. 1

RVſtica deflenti paruo iurauerat olim
Ni taceat, rapido quòd foret eſca lupo.
Credulus hanc vocem Lupus audiit, & manet ipſas
Peruigil ante fores, irrita vota gerens.
Nam laſſata puer nimiæ dat membra quieti,
Spem quoque raptori ſuſtulit inde fames.
Hunc vbi ſyluarum repetentem luſtra ſuarum
Ieiunum coniunx ſenſit adeſſe lupa:
Cur, inquit, nullam defers de more rapinam,
Languida conſumptis ſed trahis ora genis?
Ne mireris, ait, deceptum fraude maligna
Vix miſerum vacua delituiſſe fuga.
Nam quæ præda rogo, quæ ſpes contingere poſſet,

Iurgia

Iurgia nutricis quum mihi verba darent?
Hæc ſibi dicta putet, ſeque hac ſciat arte notari:
Fœmineam quiſquis credidit eſſe fidem.

Aquila & Teſtudo. 2

Pennatis auibus quondam teſtudo loquuta eſt,
Si quis eam volucrum deſtituiſſet humi,
Protinus è rubris conchas proferret arenis,
Queis pretium nitido cortice bacca daret:
Indignans ſibimet tardo quòd ſedula greſſu
Nil ageret toto perficeretue die.
Aſt vbi promiſſis aquilam fallacibus implet,
Experta eſt ſimilem perfida lingua fidem.
Et malè mercatis dum quærit ſydera pennis
Occidit infelix alitis vngue feræ.
Tum quoque ſublimes quum iam moreretur in auras,
Ingemuit, votis hæc licuiſſe ſuis.
Nam dedit exoſæ poſthæc documenta quieti
Non ſine ſupremo magna labore peti.
Sic quicumque noua ſublatus laude tumeſcit,
Dat merito pœnas, dum meliora cupit.

Cancri. 3

CVrua retro cedens quum fert vestigia cancer,
Hispida saxosis terga relisit aquis.
Hunc genitrix facili cupiens procedere gressu
Talibus alloquiis præmonuisse datur:
Ne tibi transuerso placeant hæc deuia nate,
Rursus in obliquos neu velis ire pedes.
Sed nisu contenta ferens vestigia recto
Innocuos prono tramite siste gradus.
Cui natus, faciam, si me præcesseris, inquit,
Rectaque monstrantem certior ipse sequar.
Nam stultum nimis est, quum tu prauissima tentes,
Alterius censor vt vitiosa notes.

Boreas & Sol. 4

IMmitis Boreas placidusque ad sidera Phœbus
Iurgia cum magno conseruere Ioue,
Quis prior inceptum peragat, (mediumq; per orbem
Carpebat solitum fortè viator iter.)

Conuenit

Conuenit hanc potius liti præfigere causam,
Pallia nudato decutienda viro.
Protinus impulsus ventis circumtonat æther,
Et gelidus nimias depluit imber aquas.
Ille magis duplicem lateri circumdat amictum,
Turbida summotos quo trahit aura sinus.
Sed tenues radios paulatim increscere Phœbus
Iusserat, vt nimio surgeret igne iubar,
Donec lassa volens requiescere membra Viator,
Seposita fessus veste sederet humi.
Tunc victor docuit præsentia numina Titan,
Nullum præmissis vincere posse minis.

Asinus pelle Leonis indutus. 5

Metiri se quemque decet, propriisque iuuari
Laudibus, alterius nec bona ferre sibi.
Ne detracta grauem faciant miracula risum
Cœperit in solitis quum remanere malis.
Exuuias Asinus Gætuli fortè leonis
Repperit, & spoliis induit ora nouis,

Aptauitque suis incongrua tegmina membris,
Et miserum tanto pressit honore caput.
Ast vbi terribilis animo circumstetit horror,
Pigraque præsumptus venit in ossa vigor,
Mitibus ille feris communia pabula calcans,
Turbabat pauidos per sua rura boues.
Rusticus hunc magna postquam deprendit ab aure,
Correptum vinclis, verberibusque domat.
Et simul abstracto denudans corpora tergo,
Increpat his miserum vocibus ille pecus:
Forsitan ignotos mutato tegmine fallis,
At mihi seu quondam semper asellus eris.

Rana & Vulpes. 6

EDita gurgitibus olimque immersa profundo,
Et luteis tantum semper amica vadis,
Ad superos colles, herbosaque prata recurrens,
Mulcebat miseras turgida rana feras,
Callida quò posset grauibus succurrere morbis,
Et vitam ingenio continuare suo.
Nec se Pæonio iactat cessisse magistro,
Quamuis perpetuos curet in orbe Deos.
Tunc Vulpes pecudum ridens astuta quietem
Verborum vacuam prodidit esse fidem.
Hæc dabit ægrotis, inquit, medicamina membris,
Pallida cœruleus cui notat ora color.
Ne sibimet quisquam de rebus inaniter vllis
Quas nequit, imponat, ista fabella docet.

Canis. 7

HAud facile est prauis innatum mentibus vt se
Muneribus dignas suppliciove putent.
Forte canis quidam nullis latratibus horrens,
Nec patulis primum rictibus ora trahens,
Mollia

Mollia ſed pauidæ ſummittens verbera caudæ,
Concitus irato vulnera dente dabat.
Hunc dominus, ne quem probitas ſimulata lateret
Iuſſerat in rabido gutture ferre nolam.
Faucibus, & nexis crepitantia ſubligat æra,
Quæ facili motu ſigna cauenda darent.
Hæc tamen ille ſibi credebat munera ferri,
Et ſimilem turbam deſpiciebat ouans.
Tunc inſultantem ſenior de plebe ſuperbum
Alloquitur tali ſingula voce monens:
Infelix, quæ tanta rapit dementia ſenſum,
Munera pro meritis ſi cupis iſta dari?
Non hoc virtutis decus oſtentatur in ære,
Nequitiæ teſtem ſed geris inde ſonum.

Camelus & Iupiter. 8

CONtentum propriis ſapientem viuere rebus,
Nec cupere alterius, noſtra fabella monet.
Indignata cito ne ſtet fortuna recurſu,
Atque eadem minuat, quæ dedit ante, rota.

Corporis immensi fertur pecus iste per auras
  Et magnis precibus sollicitasse Iouem.
Turpe nimis cunctis irridendumque videri,
  Insignes geminis cornibus ire boues.
Et solum nulla munitum parte camelum
  Obiectum cunctis, expositumque feris.
Iupiter adridens, postquam sperata negauit,
  Insuper & magnæ sustulit auris onus.
Viue minor merito, cui sors non sufficit, inquit,
  Et tua perpetuam liuide damna geme.

Viatores & Vrsa. 9

MOntibus ignotis curuisque in vallibus arctum
  Cum socio quidam suscipiebat iter.
Securus quodcumque malum fortuna tulisset,
  Robore collato posset vterque pati:
Dumque per inceptum vario sermone feruntur,
  In mediam præceps conuenit vrsa viam.
Horum alter facili comprendens robora cursu,
  In viridi trepidum fronde pependit onus,

Ille tra-

Ille trahens nullo iacuit vestigia gressu,
Exanimem fingens sponte relisus humi.
Continuò prædam cupiens fera sæua cucurrit,
Et miserum curuis vnguibus ante leuat:
Verum vbi concreto riguerunt membra timore,
Nam solitus mentis liquerat ossa calor,
Tunc olidum credens, quamuis ieiuna, cadauer,
Deserit, & lustris conditur vrsa suis.
Sed quum securi paulatim in verba redissent
Liberior iusto qui fuit ante fugax:
Dic sodes quidnam trepido tibi retulit vrsa,
Nam secreta diu multaque verba dedit.
Magna quidem monuit: tamen hæc quoque maxima iussit,
Quæ misero semper sunt facienda mihi:
Ne facilè alterius repetas consortia, dixit,
Rursus ab insana ne capiare fera.

Eques Caluus. 10

CAluus eques capitis solitus religare capillos,
Atque alias nitido vertice ferre comas.
Ad campum nitidis venit conspectus in armis,
Et facilem frænis flectere cœpit equum.
Huius ab aduerso Boreæ spiramina præstant,
Ridiculum populo prospiciente caput:
Nam mox deiecto nituit frons nuda galero,
Discolor adposita quæ fuit ante coma.
Ille sagax, tantis quòd risus millibus esset,
Distulit admota calliditate iocum.
Quid mirum positos referens, fugisse capillos
Quem prius æquæuæ deseruere comæ?
Ridiculo cuiquam cum sis, absoluere temet
Opposita veri cum ratione stude.

Olla Ænea & Lutea. 11

EXcipiens geminas ripis cedentibus ollas,
Insanis pariter flumen agebat aquis:
Sed diuersa duas ars & natura creauit,
Ære prior fusa est, altera ficta luto.
Dispar erat fragili & solidæ concordia motus,
Incertumque vagus amnis habebat iter.
Ne tamen elisam confringeret ærea testam,
Iurabat solitam longius ire viam.
Ille timens ne quid leuibus grauiora nocerent,
Et quia nulla breui cum meliore fides,
Quamuis securam verbis me feceris, inquit,
Non timor ex animo decutiendus erit.
Nam me siue tibi, seu te mihi conferat vnda,
Semper ero ambobus subdita sola malis.
Pauperior caueat sese sociare potenti
Namque fides illi cum parili melior.

Syrac. cap. XIII.

Rusticus, qui thesaurum inuenerat, 12

RVsticus impresso molitus vomere terram
Thesaurum sulcis prosiluisse videt.
Mox indigna animo properante reliquit aratra

Semina

Semina compellens ad meliora boues.
Continuò supplex telluri construit aras
Quæ sibi depositas sponte dedisset opes.
Hunc fortuna nouis gaudentem prouida rebus
Admonet indignam se quoque thure dolens:
Nunc inuenta meis non profers munera templis
Atque alios mauis participare Deos:
Sed quum subrepto fueris tristissimus auro,
Me primam lachrymis sollicitabis inops.
Non me ridenti, sed tristi cernere vultu
Fas erit, & vacua sint tibi vota tua.
Vnius accepto peccat graue quisque talento
Si quod ab hoc sumpsit, imputat hoc alii.

Taurus & Hircus. 15

IMmensum Taurus fugeret quum forte Leonem,
Tutaque desertis quæreret antra viis,
Speluncam reperit quam tunc hirsutus habebat
Ciniphii ductor qui gregis esse solet.
Post vbi summissa meditatem irrumpere fronte
Obuius obliquo terruit ore caper,

Tristis

Triſtis abit, longaque fugax de valle loquutus;
  Nam timor expulſum iurgia ferre vetat,
Non te dimiſſis ſetoſum putide barbis,
  Illum qui ſupereſt conſequiturque tremo.
Nam ſi diſcedat, noſces ſtultiſſime quantum
  Diſcrepat à Tauri viribus hircus olens.
Dum cupis illatum tibimet par ſoluere damnum,
  Abſque tuo damno hocce caueto fore.

Simia & Iupiter. 14

IVpiter in toto quondam quæſiuerat orbe,
  Munera natorum qui meliora daret:
Certatim ad regem currit genus omne ferarum:
  Permixtumque homini cogitur ire pecus.
Sed nec ſquamigeri deſunt ad iurgia piſces,
  Vel quidquid volucrum purior aura vehit:
Inter quos trepidæ ducebant pignora matres
  Iudicio tanti diſcutienda Dei.
Tunc breuis informem traheret quum ſimia natum
  Ipſum etiam in riſum compulit ire Iouem.

Hanc

Hanc tamen ante alias rupit turpissima vocem
Dum generis crimen sic abolere cupit.
Iuppiter hoc norit, manet victoria si quem,
Iudicio superest omnibus iste meo.
Ergo mos homini est, quicquid sibi fecerit ipse
Vile licet maneat, comprobat ipse tamen.

Grus & Pauo. 15

THreiciam volucrem fertur Iunonius ales
Communi sociam continuisse cibo.
Namque inter varias fuerat discordia formas,
Magnaque de facili iurgia lite trahunt:
Quòd sibi multimodo fulgerent membra decore,
Cæruleam facerent liuida terga gruem.
Et simul erectæ circumdans tegmina caudæ
Sparserat arcanum rursus in astra iubar.
Illa licet nullo pennarum certet honore,
His tamen insultans vocibus vsa datur:
Quamuis innumerus plumas variauerit ordo,
Mersus humi semper florida terga geris.

Ast ego deformi sublimis in aere penna
Proxima syderibus, numinibusque feror.
Si quadam virtute nites ne respue quemquam,
Ex alia quadam forsan & ipse nitet.

Quercus & Hirumdo. 16

MOntibus è summis radicitus eruta quercus
Decidit, insani turbine victa Noti.
Quam tumidis subter decurrens alueus vndis
Suscipit, & fluuio præcipitante rapit.
Verum, vbi diuersis impellitur ardua ripis,
In fragiles calamos, grande resedit onus.
Tunc sic exiguo connectens cespite ramos,
Miratur liquidis quod stet arundo vadis.
Se quoque tam vasto necdum consistere trunco,
Ast illam tenui cortice ferre minas.
Stridula mox blando respondens canna susurro,
Seque magis tutam debilitate docet
Tu rapidos, inquit, ventos, sæuasque procellas
Despicis, & totis viribus acta ruis.
Ast ego surgentes paulatim demoror Austros,

Et quamuis leuibus prouida cedo Notis.
In tua præruptus offendit robora nimbus,
Motibus aura meis ludificata perit.
Hæc nos dicta monent, magnis obsistere frustra,
Paulatimque truces exsuperare minas.

Venator & Tigris. 17

VEnator iaculis haud irrita vulnera torquens
Turbabat rapidas per sua lustra feras.
Tum pauidis audax cupiens succurrere Tigris,
Verbere commotas iussit adesse minas.
Ille tamen solito contorquens tela lacerto,
Nunc tibi qualis eram nuncius iste refert.
Et simul emissum transegit vulnera ferrum,
Perstrinxitque citos hasta cruenta pedes.
Molliter adfixum traheret quum saucia telum,
A trepida fertur vulpe retenta diu.
Dic quis ille foret, qui talia vulnera ferret,
Aut vbinam iaculum delituisset agens.
Illa gemens, fractoque loqui vix murmure cœpit,
(Nam solitas voces ira, dolorque rapit:)
Nulla quidem medio conuenit in aggere forma,
Quæque oculis olim sit repetenda meis:
Sed cruor & validis in nos directa lacertis
Ostendunt aliquem tela fuisse virum.
Bruta licet soleant animalia iure timeri:
Omnibus est illis plus metuendus homo.

Iuuenci & Leo. 18

QVattuor immensis quondam per prata iuuencis
Fertur amicitiæ tanta fuisse fides,
Vt simul emissos nullus diuelleret error,
Rursus & è pastu turba rediret ouans
Hos quoque collatis inter se cornibus, ingens

Dicitur in ſyluis pertimuiſſe Leo,
Dum metus oblatam prohibet tentare rapinam,
Et coniuratos horret adire boues.
Sed quamuis audax, factiſque immanior eſſet.
Tantorum ſolus viribus impar erat.
Protinus aggreditur prauis inſiſtere verbis
Colliſum cupiens diſſociare pecus.
Sed poſtquam dictis tauros diſiunxit acerbis,
Inuaſit miſerum, diripuitque gregem.
Tum quidam ex ipſis, vitam ſeruare quietam
Qui cupit ex noſtra diſcere morte poteſt:
Neue cito admotas verbis fallacibus aureis
Impleat, aut veterem deſerat ante fidem.

Dumus & Abies. 19

HOrrentes dumos abies pulcherrima riſit,
Quum facerent formæ iurgia magna ſuæ,
Indignum referens cunctis certamen haberi,
Quos meritis nullus conſociaret honos.
Nam mihi deductum ſurgens in nubila corpus,
Verticis erectas tollit in aſtra comas.

Puppibus

Puppibus & patulis media cum ſede locamur
In me ſuſpenſos explicat aura ſinus.
At tibi deformem quòd dant ſpineta figuram,
Deſpectum cuncti præteriere viri.
Ille refert, nunc læta quidem bona ſola fateris,
Et noſtris frueris imperioſa malis.
Sed quum pulchra minax ſuccidet membra ſecuris,
Quam velles ſpinas tunc habuiſſe meas!
Nemo ſuæ carnis nimium lætetur honore
Ne vilis factus poſt ſua damna gemat.

Piſcator & Piſcis. 20

PIſcator ſolitus prædam ſuſpendere ſeta
Exigui piſcis vile trahebat onus.
Sed poſtquam ſuperas captum perduxit ad auras,
Atque auido fixum vulnus ab ore tulit:
Parce, precor ſupplex, lacrymis ita dixit obortis,
Nam quanta ex noſtro corpore damna feres?
Nunc me ſaxoſis genitrix fœcunda ſub antris
Fudit, & in propriis ludere iuſſit aquis.
Tolle minas, tenerumque tuis ſine creſcere menſis,

Hæc tibi me rurſum littoris ora dabit.
Protinus immenſi depaſtus cœrula ponti
Pinguior ad calamum ſponte recurro tuum.
Ille nefas captum referens abſoluere piſcem,
Difficiles queritur caſibus eſſe vices.
Nam miſerum eſt, inquit, præſentem amittere prædā
Stultius & rurſum vota diurna ſequi.
Incerta pro ſpe non munera certa relinque.
Ne rurſus quæras, forte nec inuenias.

Ruſticus & Auis. 21

PAruula progeniem terræ mandauerat ales
Qua ſtabat viridi ceſpite flaua ſeges:
Ruſticus hanc fragili cupiens decerpere culmo,
Vicinam ſupplex forte petebat opem:
Sed vox implumes turbauit credula nidos,
Suaſerat & laribus continuare fugam.
Cautior hos remeans prohibet diſcedere mater:
Nam quid ab externis perficietur, ait?
Ille iterum caris operam mandauit amicis,
At genitrix rurſum tutior inde manet.

Sed

Sed postquam curuas dominum comprendere falces,
Frugibus & veram sensit adesse manum.
Nunc, ait, ô miseri, dilecta relinquite rura,
Quum spem de propriis viribus ille petit.

Inuidus & Auarus. 22

IVpiter ambiguas hominum prædiscere mentes
Ad terras Phœbum misit ab arce poli.
Tunc duo diuersis poscebant munera votis,
Namque alter cupidus, inuidus alter erat.
His sese medium Titan scrutatus vtrumque
Obtulit, & precibus vt peteretur, ait:
Præstandi facilis: nam quæ sperauerit vnus
Protinus hæc alter congeminata feret.
Sed cui longa iecur nequeat satiare cupido,
Distulit admotas in noua damna preces.
Spem sibi confidens alieno crescere voto,
Seque ratus solum munera ferre duo.
Ille vbi captantem socium sua præmia vidit,
Supplicium proprii corporis optat, ouans,
Nam petit extinctus vt lumine degeret vno.
Alter vt hoc duplicans viuat vtroque carens.
Tunc sortem sapiens humanam risit Apollo,
Inuidiæque malum rettulit ipse Ioui,
Qui dum prouentis aliorum gaudet iniquis
Lætior infelix & sua damna cupit.

Statuarius. 23

VEnditor insignem referens de marmore Bacchū
Expositum pretio fecerat esse Deum.
Nobilis hunc quidam, funesta in sede sepulchri
Mercari cupiens compositurus erat.
Alter adoratis vt ferret munera templis,
Redderet & sacro debita vota loco.

Nunc, ait, ambiguum facies de mercibus omen,
Quum ſpes in pretium munera diſpar agit.
Et me defunctis ſeu malis tradere diuis,
Siue decus buſti, ſeu velis eſſe deum.
Subdita namque tibi eſt magni reuerentia facti,
Atque eadem retines funera noſtra manu.
Conuenit hoc illis quibus eſt permiſſa poteſtas,
An præſtare magis ſeu nocuiſſe velint.

Venator & Leo. 24

CErtamen longa protractum lite gerebant
Venator quondam, nobilis, atque Leo.
Hi quum perpetuum cuperent in iurgia finem,
Edita continuò fortè ſepulchra vident.
Illic docta manus flectentem colla Leonem
Fecerat in gremio procubuiſſe viri,
Scilicet adfirmans pictura teſte ſuperbum
Se fieri, extinctam nam docet eſſe feram.
Ille graues oculos ad inania ſigna retorquens
Infremit & rabido pectore verba dedit:
Irrita te generis ſubiit fiducia veſtri,
Artificis teſtem ſi cupis eſſe manum.
Quòd ſi noſtra nouum caperet ſolertia ſenſum,
Scalperet vt docili pollice ſaxa Leo.
Tunc hominē aſpiceres oppreſſum murmure magno,
Conderet vt rabidis vltima fata genis.

Puer & Fur. 25

FLens puer extremam putei conſedit ad oram,
Vana ſuperuacuis rictibus ora trahens.
Callidus hunc lacrymis poſtquam fur vidit obortis,
Qnam triſtitiæ ſit modò cauſa rogat.

Ille

Ille ſibi abrupti fingens diſcrimina funis,
Atque auri queritur deſiluiſſe cadum.
Nec mora, ſollicitã traxit manus improba mentem
Exutus putei protinus ima petit.
Paruulus exiguo circumdans pallia collo
Sentibus immerſus delituiſſe datur,
Sed poſt fallacis ſuſcepta pericula voti
Triſtior amiſſa veſte reſedit humi.
Dicitur his ſolers vocem rupiſſe querelis,
Et gemitu ſummos ſollicitaſſe Deos.
Perdita, quiſquis erit, poſthac bene pallia credat,
Qui putat in liquidis quod natet vrna vadis.
Nemo nimis cupidè ſic res deſideret vllas,
Ne plus cum cupiat, perdat & id, quod habet.

Leo & Capella. 26

VIderat excelſa paſcentem rupe capellam,
Comminus eſuriens quum Leo ferret iter.
Et prior, heus, inquit, præruptis ardua ſaxis,
Linque, nec hirſutis paſcua quære iugis.

Sed cytisi croceum per prata virentia florem,
Et glaucas salices & thyma grata pete.
Illa gemens, desiste, precor, fallaciter, inquit,
Securam placidis insimulare dolis.
Vera licet moneas, maiora pericula tollas;
Tu tamen his dictis non facis esse fidem.
Nam quamuis rectis constet sententia verbis,
Suspectam hanc rabidus consiliator habet.
Ne citius blandis cuiusquam credito dictis
Sed si sint fidei, respice quid moneant.

Cornix & Vrna. 27

INgentem sitiens Cornix aspexerat vrnam,
Quæ nimiam fundo continuasset aquam:
Hanc enisa diu planis effundere campis,
Scilicet vt nimiam pelleret inde sitim:
Postquam nulla viam virtus dedit, admonet omnes
Indignata noua calliditate dolos;
Nam breuis immersis adcrescens sponte lapillis,
Potandi facilem præbuit vnde viam.

Viribus hæc docuit quàm ſit prudentia maior,
Quæ cœptum volucris explicuiſſet opus.

Ruſticus & Iuuencus. 28

VIncla recuſanti dedignantique iuuenco
Aſpera mordaci ſubdere colla iugo,
Ruſticus obliqua ſuccidens cornua falce,

Credidit

Credidit insanum defremuisse pecus.
Cautus & immenso ceruicem innectit aratro,
Namque erat hic cornu promptior, atque pede;
Scilicet vt longus prohiberet vulnera temo,
Neue ictus faciles vngula sæua daret.
Sed postquam irato detrectans vincula collo,
Immeritum vacuo calce fatigat humum,
Continuò euersam pedibus dispergit arenam
Quam ferus in domini ora sequentis agit.
Tum sic informi squallentes puluere crines
Discutiens, imo pectore victus ait:
Nimirum exemplum naturæ deerat iniquæ,
Qua fieri posset cum ratione nocens.

Satyrus & Viator. 29

HOrrida congestis quum staret bruma pruinis,
Cunctaque durato stringeret arua gelu,
Hæsit in aduersa nimborum mole viator,
Perdita nam prohibet semita ferre gradum.
Hunc nemorum custos fertur miseratus in antro
Exceptum Satyrus continuisse suo.

Quem

Quem simul aspiciens ruris miratur alumnus
Vimque homini tantam protinus esse pauet,
Nam gelidos artus vitæ vt reuocaret in vsum,
Adflatas calido soluerat ore manus.
Sed quum depulso cœpisset frigore lætus
Hospitis eximia sedulitate frui,
Namque illi agrestem cupiens ostendere vitam,
Syluarum referens optima quæque dabat.
Obtulit & calido plenum cratera Lyæo,
Laxet vt infusus frigida membra tepor.
Ille vbi feruentem labris contingere testam
Horruit, algenti rursus ab ore tulit.
Obstupuit duplici monstro perterritus hospes,
Et pulsum syluis longius ire iubet.
Nolo, ait, vt nostris vnquam successerit antris
Tam diuersa duo qui simul ore ferat.
Qui bene colloquitur coram, sed postea praue,
Hic erit inuisus; bina quod ore gerat.

Rusticus & Sus. 30

VAstantem segetes & pinguia culta ruentem
Liquerat abscissa rusticus aure suem,
Vt memor accepti referens monumenta doloris
Vlterius teneris parceret illa satis.
Rursus in excepti deprensus crimine campi,
Perdidit indultæ perfidus auris onus.
Nec mora, prædictæ segeti caput intulit horrens,
Pœna sed indignum congeminata facit,
Tunc domini captum mensis dedit ille superbis,
In varias epulas plurima frusta secans.
Sed quum consumpti dominus cor quæreret apri,
Impatiens fertur quod rapuisse coquus,
Rusticus hoc iustam verbo compescuit iram,
Adfirmans stultum non habuisse suem.
Nam cur membrorum totiens in damna venisset,

Atque vno totiens posset ab hoste capi?
Hæc illos descripta monent, qui sæpius ausi,
Numquam peccatis abstinuere manus.

Mus & Bos. 31

INgentem fertur mus quondam paruus oberrans,
Ausus ab exiguo lædere dente bouem.
Verum vbi mordaci confecit vulnera rostro,
Tutus in anfractus conditur inde suos.
Ille licet vasta toruum ceruice minetur,
Non tamen iratus, quem petat, ille videt.
Tunc indignantem iusto sermone fatigans
Distulit hostiles calliditate minas.
Non quia magna tibi tribuerunt membra parentes
Viribus effectum constituere tuis.
Disce tamen breuibus quæ sit fiducia monstris,
Et faciat quidquid paruula turba cupit.

Rusticus & Hercules. 32

HÆrentem luteo sub gurgite rusticus axem
Liquerat, & nexas ad iuga tarda boues,
Frustra dispositis confidens numina votis
Ferre suis rebus, quum resideret, opem.
Cui rector summis Tirynthius infit ab astris,
Nam vocat hunc supplex in sua vota Deum,
Perge laborantes stimulis agitare iuuencos,
Et manibus pigras disce iuuare rotas.
Tunc quoque congressus, maioraque viribus ausus
Fac superos animis conciliare tuis.
Disce tamen pigris non flecti numina votis,
Præsentesque adhibe, quum facis ipse Deos.

Anser & Rusticus. 33

ANſer erat cuidam pretioſo germine fœta,
Ouaque quæ nidis aurea ſæpe daret.
Fixerat hanc volucri legem natura ſuperbæ,
Ne liceat pariter munera ferre duo.
Sed dominus cupidum ſperans vaneſcere votum,
Non tulit exoſas in ſua lucra moras.
Grande ratus pretium volucris de morte referre,
Qui tam continuo munere diues erat.
Poſtquam nuda minax egit per viſcera ferrum,
Et vacuum ſolitis fœtibus eſſe videt,
Ingemuit tantæ deceptus crimine fraudis.
Nam pœnam meritis rettulit inde ſuis.
Sic qui cunctaDeos vno malè tempore poſcunt,
Iuſtius his etiam vota diurna negant.

Formica & Cicada. 54

QVisquis torpentem paſſus tranſire iuuentam
Nec timuit vitæ prouidus ante ſuæ.
Confectus ſeniò poſtquam grau s adfuit ætas,
Heu fruſtra alterius ſæpe rogauit opem,
Solibus obreptos hyemi formica labores

Diſtulit,

Distulit, & breuibus condidit ante cauis.
Verum vbi candentes suscepit terra pruinas,
Aruaque sub gelido delituere gelu:
Pigra nimis tantos non æquans corpore nimbos
In propriis laribus humida grana legit.
Discolor hanc precibus supplex alimenta rogabat,
Quæ quondam querulo ruperat arua sono.
Se quoque maturas quum tunderet area messes,
Cantibus æstiuos explicuisse dies:
Paruula tunc ridens sic est affata cicadam.
Nam vitam pariter continuare solent:
Mi quoniam summo substantia parta labore est,
Frigoribus mediis otia longa traho.
At tibi saltanti nunc vltima tempora restant,
Cantibus est quoniam vita peracta prior.

Simia & Nati. 55

FAma est quòd geminum profundens simia natum
Diuidit in varias pignora nata vices.
Namque vnum caro genitrix educit amore,
Alteriusque odiis exsaturata tumor.

Cœperit

Cœperit vt fœtam grauior terrere tumultus,
Dissimili natos conditione rapit.
Dilectum manibus vel pectore gestat amico,
Contemptum dorso suscipiente leuat.
Sed quum lassatis nequeat consistere plantis,
Oppositum fugiens sponte relinquit onus.
Alter ab hirsuto circumdans brachia collo
Hæret & inuita cum genitrice fugit.
Mox quoque dilecti succedit in oscula fratris
Seruatus, vetulis vnicus heres auis.
Sic multos neglecta iuuant: atque ordine verso
Spes humiles rursus in meliora refert.

Vitulus & Bos. 36

PVlcer & intacta vitulus ceruice resultans
Scindentem assiduè viderat arua bouem.
Non pudet heus, inquit, longæuo vincula collo
Ferre, nec expositis otia nosse iugis,
Quum mihi subiectas pateat discursus in herbas,
Et nemorum liceat rursus opaca sequi?
At senior nullam verbis compulsus in iram,
Vertebat solitam vomere fessus humum,
Donec deposito per prata liceret aratro
Molliter herboso procubuisse toro.
Mox vitulum sacris innexum respicit aris,
Admotum cultro comminus ire prope.
Hanc tibi tristis ait, dedit indulgentia mortem,
Expertem nostri quæ facit esse iugi.
Proderit ergo graues quamuis sufferre labores,
Otia quam tenerum mox peritura pati.
Est hominum sors ista magis felicibus, vt sit
Mors cita, quum miseros vita diurna regat.

Canis & Leo. 37

PInguior exhausto canis occurrisse leoni
Fertur, & insertis verba dedisse iocis.
Nonne vides duplici tendantur vt ilia tergo,
Luxurietque toris nobile pectus, ait?
Proximus humanis ducor post otia mensis,
Communem capiens largius ore cibum:
Sed, quod crassa, malum, circumdat guttura ferrum;
Nec custodita fas sit abire domo.
At tu magna diu moribundus lustra peterras,
Donec se syluis obuia turba ferat.
Perge igitur nostris tua subdere colla catenis,
Dum liceat faciles promeruisse dapes.
Protinus ille grauem gemitu collectus in iram,
Atque ferox animi nobile murmur agit:
Vade, ait, & meritis nodum ceruicibus infer,
Compensentque tuam vincula dura famem.
At mea cum vacuis libertas redditur antris,
Quamuis ieiunus quælibet arua peto.
Has illis epulas potius laudare memento
Qui libertatem postposuere gulæ.

Piscis Fluuiatilis & Marinus. 31

DVlcibus in stagnis fluuio torrente coactus
Æquoreas præceps piscis adibat aquas.
Illic squamigerum despectans improbus agmen
Eximium sese nobilitate refert.
Non tulit expulsum patrio de gurgite phoca
Verbaque cum salibus asperiora dedit:
Vana laboratis aufer mendacia dictis:
Quæque refutari te quoque teste valent.
Nam quis erit potior populo spectante probabo.
Si pariter captos humida lina trahant.
Tunc me nobilior magno mercabitur auro
Te simul ære breui debile vulgus emet.

Quis

Quisquis ab externis nuper deuenerit oris,
Non decèt indigenis velit vt esse prior.

Miles & Lituus. 39

VOuerat adtritus quondam per prælia miles,
Omnia suppositis ignibus arma dare,
Vel quæ victori moriens sibi turba dedisset,
Vel quicquid profugo posset ab hoste capi.
Interea votis sors affuit, & memor arma
Cœperat accenso singula ferre rogo.
Tunc lituus rauco deflectens murmure culpam,
Immeritum flammis se docet esse prius.
Nulla tuos, inquit, petierunt tela lacertos
Viribus adfirmes quæ tamen acta meis:
Sed tantum votis & cantibus arma coegi,
Hæc quoque summisso testor & astra sono.
Ille resultantem flammis crepitantibus addens,
Nec te maior, ait, pœna dolorque rapit:
Nam licet ipse nihil possis tentare, nec ausus,
Sæuior hoc, alios quod facis ipse malos.

Vulpes & Pardus. 40

DIstinctus maculis & pulchro pectore Pardus
Inter consimiles ibat in arua feras.
Et quia nulla graues variarent terga leones,
Protinus his miserum credidit esse genus.
Cætera sordenti damnans animalia vultu,
Solus in exemplum nobilitatis erat.
Hunc arguta nouo gaudentem vulpes amictu
Corripit, & vanas, comprobat esse notas.
Vade ait & pictæ nimium confide iuuentæ,
Dum mihi consilium pulcrius esse queat.
Miremurque magis quos munera mentis adornant.
Quàm qui corporeis enituere bonis.

Nimbus & Testa. 41

IMpulsus ventis & pressa nube coactus
Ruperat hybernis se grauis imber aquis.
Quumque per effusas stagnaret turbine terras,
Expositum campis fictile pressit opus,
Mobile namque lutum tepidus prius instruit aer,
Discat vt admoto rectius igne coqui.
Tunc nimbus fragilis perquirit nomina testæ:
Immemor illa sui, amphora dicor, ait:
Nunc me docta manus rapiente volumina giro
Molliter obliquum iussit habere latus.
Hactenus hac, inquit, liceat constare figura.
Nam te subiectam diluit imber aquis.
Et simul accepto violentius amne fatiscens
Pronior in tenues victa cucurrit aquas.
Infelix quæ magna sibi cognomina sumens
Ausa pharetratis imbribus ista loqui.
Hæc poterunt posthac miseros exempla monere
Subdita nobilibus vt sua facta gemant.

Lupus & Hœdus. 42

FOrtè lupum melior cursu deluserat hœdus,
Proxima vicinis dum petit arua casis.
Inde fugam recto tendens in mœnia cursu
Inter lanigeros constitit ille greges.
Impius hunc raptor mediamque sequutus in vrbem
Tentat compositis sollicitare dolis.
Nonne vides, inquit, cunctis vt victima templis
Immerita pecudum morte cruentet humum:
Quòd nisi securo valeas te reddere campo,

Heu

Heu mihi vittata tu quoque fronte cades.
Ille refert modò, quam metuis, precor exue curam,
Et tecum viles improbe tolle minas.
Nam ſat erit ſacrum diuis fudiſſe cruorem,
Quàm rapido fauces exſatiare lupo.
Sic quotiens duplici ſubduntur triſtia caſu,
Expedit inſignem promeruiſſe necem.

FINIS.

ANONYMI FABVLÆ ÆSOPEÆ

Præfatio.

VT iuuet vt prosit, conatur pagina præsens;
Dulcius arrident seria picta iocis.
Hortulus iste parit fructum cum flore, fauorem
Flos & fructus emunt: hic sapit, ille nitet.
Si fructus plus flore placet, fructum lege; si flos
Plus fructu, florem: si duo, carpe duo.
Ne mihi torpentem sopiret inertia sensum
In quo peruigilet, mens mea mouit opus.
Vt messis pretium de vili surgat agello
com Verbula sicca Deus imple rore tuo.
Verborum leuitas morum fert pondus honestum,
Et nucleum celat arida testa bonum.

De Gallo & Iaspide. 1

Dum

DVm rigido fodit ore fimum, dum quæritat escam,
Dum stupet inuenta Iaspide gallus, ait.
Res vili pretiosa loco, natique decoris
Hac in sorde iaces nil mihi messis habes. manens
Si tibi nunc esset, qui debuit esse, repertor
Quem limus sepelit, viueret arte nitor.
Nec tibi conuenio, nec tu mihi, nec tibi prosum
Nec mihi tu prodes, plus amo cara minus.
Tu gallo stolidum, tu Iaspide dona sophiæ
Pulchra notes: stolido nil sapit iste cibus. a seges

De lupo & Agno. 2

EST lupus, est agnus: sitit hic, sitit ille: fluenti tum
Limite non æquo, quærit vterque viam. uno siti
In summo bibit amne lupus, bibit agnus in imo.
Hunc timor impugnat, verba monente lupo.
Rupisti potumque mihi, riuique decorem oque
Agnus vtrumque negat, se ratione tuens.
Nec tibi nec riuo nocui; nam prona supinum
Nescit iter, nec adhuc vnda nitore caret.
Sic iterum tonat ore lupus, mihi damna minaris?

Non minor, agnus ait; cui lupus, imo facis:
Fecit idem tuus ante pater, sex mensibus actis.
Cum bene patrisses, crimine patris obi.
Agnus adhæc tanto non vixi tempore, prædo.
Hic tonat, an loqueris furcifer? huncque vorat.
Sic nocet innocuo nocuus, causamque nocendi
Inuenit; hi regnant qualibet vrbe lupi.

De Mure & Rana.

MVris iter rumpente lacu, venit obuia muri
Rana loquax, & opem pacta, nocere cupit.
Omne genus pestis superat mens dissona verbis,
Cum sentes animi florida lingua polit.
Rana sibi murem filo confederat, audet,
Nectere fune pedem, rumpere fraude fidem.
Pes coit ergo pedi; sed mens a mente recedit.
Ecce natant; trahitur ille, sed illa trahit.
Mergitur vt secum murem demergat, amico
Naufragium faciens, naufragat ipsa fides.
Rana studet mergi; sed mus emergit, & obstat
Naufragio: vires suggerit ipse timor.

Miluus

Miluus adest, miserumque truci rapit vngue duellum
  Hic iacet; ambo iacent, viscera rupta fluunt.
Sic pereant qui se prodesse fatentur, & obsunt.
  Discat in auctorem pœna redire suum. act

De Cane & Oue. 4

IN causam canis vrget ouem, sedet arbiter, audit.
  Reddat ouis panem vult canis; illa negat.
Pro cane stat miluus, stat vultur, stat lupus: instant
  Panem quem pepigit reddere, reddat ouis.
Reddere non debet, nec habet quod reddere possit; reddere jur tenetur
  Et tamen vt reddat, arbiter instat oui.
Ergo suum, licet instet hyems, peruendit amictum, ob
  Et Boream patitur, vellere nuda suo.
Sæpe fidem falso mendicat inertia teste eptia
  Sæpe dolet pietas, criminis arte capi.

De Cane & Carne. 5

NAt canis ore gerens carnem, caro porrigit vmbrã Dum it
  Vmbra cohæret aquis: has canis vrget aquas.

Spem carnis plus carne cupit, plus fœnore signum
  Fœnoris; os aperit,. Sic caro spesque perit,
Non igitur debent pro vanis certa relinqui.
vet Non sua si quis amat, mox caret ipse suis.

De Leone, Vacca, Capra & Oue. 6

Vt ra-

VT ratione pari fortunæ munera ſumant,
Sumunt fœdus, ouis, capra, iuuenca leo.
Ceruus adeſt, ceruum rapiunt, leo ſic ait, hæres
Primæ partis ero, nam mihi primus honor.
Et mihi defendit partem vis prima ſecundam,
Et mihi dat maior tertia iura labor.
Et pars quarta meum, niſi ſit mea, rumpet amorem.
Publica ſolus habet fortior, ima premens.
Ne ſociet fortem fragilis, vult pagina præſens
Nam fragili fidus neſciet eſſe potens.

De Fœmina & Fure. 7

FOemina dum nubit furi, vicinia gaudet,
Vir bonus & prudens, talia verba mouet.
Sol pepigit ſponſam. Iouis aures Terra querelis
Perculit, & cauſam cur foret ægra, dedit.
Sole necor ſolo, quid erit ſi creuerit alter?
Quid patiar? quid aget tanta caloris hyems?
Hic prohibet ſermo lętum præbere fauorem.
Qui malè fecerunt, vel mala facta parant.

De Lupo & Grue. 8

ARta lupum cruciat via gutturis oſſe retento
Mendicat medicam, multa daturus opem.
Grus promiſſa petit, de faucibus oſſe reuulſo,
Cui lupus, en viuis munere tuta meo? an
Nonne tuum potui morſu præſcindere collum?
Ergo tibi munus ſit tua vita meum.
Nil prodeſt prodeſſe malis: mens praua malorum
Immemor accepti, non timet eſſe boni.

De duabus Caniculis. 9

De par-

DE partu querulam verborum nectare plenam
Pro cane mota canis, ſuſcipit æde canem.
Hæc abit, illa manet, hæc curſitat, illa quieſcit,
Huic tamen à partu ſoluitur ipſa quies.
Illa redit, reddique ſibi ſua iura precatur.
Obſerat hæc aurem, nec minus aure domum.
Plus prece poſſe minas putat. hæc plus bella duobus
Noſcit poſſe minas, plus prece bella minus.
Cum dolor hanc armet, plus matrem filius armat,
Cedit ſola gregi: iuſtaque cauſa perit.
Non ſatis eſt tutum mellitis credere verbis:
Ex hoc melle ſolet peſtis amara ſequi.

De Ruſtico & Colubro. 10

DVm niue candet humus, glacies dũ ſopit aquarũ
Curſus, in colubrum turbida ſæuit hyems.
Hunc videt, hunc reficit hominis clementia; ventum
Temperat huic tecto; temperat igne gelu.
Ver redit imber abit, æſtas cum ſole tepeſcit.
Sic importunus fit magis atque magis.
Ore ſerit virus coluber, ſic toxicat ædem.

Hoſpes

Hoſpes ait colubro, non rediturus abi.
Non exit coluber, nec vult exire, ſed hæret,
Amplectenſque virum ſibila dira monet.
Reddere gaudet homo nequam pro melle venenum,
Pro fructu pœnam, pro pietate dolos.

De Aſino & Apro. 11

Audet

AVdet asellus aprum risu temptare proterno,
Audet iners forti dicere, Frater aue.
Vibrat aper pro voce caput; nam verba superbit
Reddere, sed dentem vix tenet ira trucem.
Sus tamen ista mouet, vilem dens nobilis escam
Spernit: desidia tutus es ipse tua.
Non debet stolido lædi prudentia risu,
Nec stolidus doctum debet adire iocis.

De mure Vrbano & Rustico. 12

RVsticus vrbanum mus murem suscipit, ædem,
Cõmodat & mentem, mensaque mente minor
In mensa tenui satur est immensa voluntas,
Nobilitat viles frons generosa dapes.
Facto fine cibis, vrbanum Rusticus audit
Vrbani socius tendit in vrbis opes.
Ecce penu subeunt, inseruit amicus amico;
Inuigilant mensæ; fercula mensa gerit.
Emendat conditque cibos clementia vultus,
Conuiuam satiat plus dape frontis honor.
Ecce seræ clauis immurmurat, ostia latrant,
Ambo timent, fugiunt ambo, nec ambo latent.

Hic

Hic latet, hic tenebras cursu mendicat inepto
Assuitur muro reptile muris onus.
Blanda penu clauso parcit Fortuna timente,
Ille tamen febrit: teste tremore timet.
Exit qui latuit, timidum sic lenit amicum
Gaude carpe cibos, hæc sapis esca fauum.
Fatur qui latuit, latet hoc in melle venenum
Fellitumque metu non puto dulce bonum.
Quam timor obnubit, non est sincera voluptas,
Non est sollicito dulcis in ore cibus.
Rodere malo fabam, quam cura perpete rodi,
Degenerare cibos cura diurna facit.
His opibus gaude, qui gaudes turbine mentis,
Pauperiem ditat pax opulenta mihi.
Hæc bona solus habe, quæ sunt tibi dulcia soli,
Dat precium dapibus vita quieta meis.
Finit verba, redit; præponit tuta timendis,
Et quia summa timet, tutius ima petit.
Pauperies si læta venit tutissima res est,
Tristior immensas pauperat vsus opes.

De Vulpe & Aquila. 15

Dum

DVm vulpes aquilam pro rapta prole, perungit
Melle precum; prædam reddere nescit auis.
Præda gemit, nidique timet cibus esse gulosi:
Sed redimit natos vtilis arte parens.
Arboreum ponat stipulis & vimine truncum,
In stipulam docto porrigit ore facem
In pullos aquilæ consurgit copia fumi.
Hunc timet, & vulpem prouida placat auis.
Non sit qui studeat, quia maior, obesse minori,
Cum bene maiori possit obesse minor.

De Aquila & Testudine. 14

PEs aquilæ, prædo testudinis, aera scindit.
Hanc sua concha tegit, cornua longa latent.
Hoc monitu cornix aquilam præmunit ineptum,
Fers onus, hoc fiet vtile; crede mihi.
Quod geris in concha cibus est: tibi subripit illum
Concha cibum; concham frange, cibusque cadet.
Vt concham lanies, pro viribus vtere sensu:
Hanc, si celsa cadit, saxea frangit humus.

De se

De se tutus homo, subuersus turbine linguæ excipientis mer
Corruit; & forteis ista procella rapit.
Ingenium vires superat prudentia summa est
Credere prudenti lingua ministra necis.

De Vulpe & Coruo. 15

Vulpe gerente famem, coruum gerit arbor, & escā
Ore gerens coruus, vulpe loquente, silet. scilet
Corue decore decens, cygnum candore parentas,
Si cantu placeas, plus aue quaque places.
Credit auis, pictæque placent præludia linguæ:
Dum canit vt placeat, caseus ore cadit.
Hoc fruitur vulpes; insurgunt tædia coruo,
Asperat in modico damna dolore pudor. medio
Fellitum patitur risum, quem mellit inanis
Gloria; vera parit tædia, falsus honor.

De Leone inueterato. 16

Irretit miserum grauitas annosa leonem,
Inglaciat corpus, corque senile gelu.
Instat aper; pensat veteri pro vulnere vulnus.
Frontis cum telo taurus vtroque fodit.

Sæuit aſellus iners, & frontem calce ſigillat.
Hæc ſolo gemitu vindicat acta leo.
Omnia quæ vici, me vincunt omnia: dormit
Vis mea, dormit honor, dormit honoris opus.
Cui nocui, nocet ille mihi, multiſque peperci,
parcunt Qui mihi non percunt, pro pietate nocent.
Hunc timeat caſum, qui ſe non fulcit amico,
Nec dare vult fœlix, quam miſer optat opem.

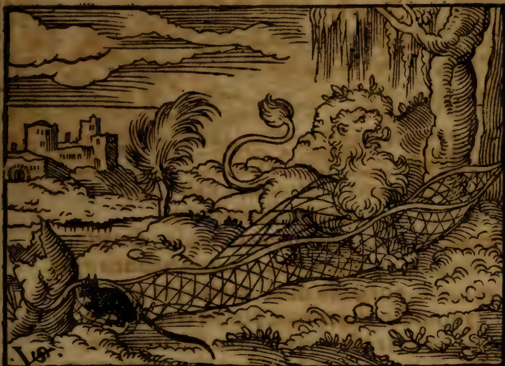
De Aſino & Catulo. 17

MVrmuris & caudæ ſtudio teſtatur amorem,
Nunc lingua catulus; nunc pede calcat herũ.
Gaudet herus comitque canem, comitemque ciborũ
Efficit; alludit turba miniſtra cani.
Arte pari, ſimileſque cibos, ſimilemque fauorem
Lucrari cupiens, inquit aſellus iners.
Me catulo præfert vitæ nitor, vtile tergum.
Nec placeo fructu, ſed placet ille ioco.
Ludam, ludo, places, ſic ludi tempore viſo,
Vt ludo placeat, ludit & inſtat hero.
Blandiri putat ore tonans, humeroſque priorum

Preſſit

Pressit mole pedum, se putat esse pium:
Clamat herus: vult clamor opem; subit ordo clientũ,
Multa domat multo verbere claua reum
Quod natura negat, nemo fœliciter audet:
Displicet imprudens, vnde placere putat.

De Leone & Mure. 18

FRigida sopito blanditur sylua leoni,
Cursitat hic murum ludere promta cohors.
Pressus mure leo murem rapit; ille precatur,
Ille precem librat, subiacet ira preci.
Hæc tamen ante mouet animo: quid mure perempto
Laudis emes? summum vincere parua pudet.
Si nece dignetur murem leo, nonne leoni
Dedecus, & muri cœperit esse decus?
Si vincat summus minimum, sic vincere vinci est.
Vincere posse decet, vincere crimen habet.
Si tamen hoc decus est, si laus, si vincere; laus hæc
Et decus hoc, minimo fiet ab hoste minus.
De pretio victi pendet victoria: victor
Tantus erit, victi gloria quanta fuit.

Mus abit, & grates reddit, si reddere possit
Spondet opem solus; fit mora parua dies.
Nam leo rete subit, nec prodest viribus vti,
Sed prodest querulo murmure damna loqui.
Mus redit, hunc reperit, cernit loca, vincula rodit,
Hac ope pensat opem: sic leo tutus abit.
Rem potuit tantam minimi prudentia dentis,
Cui leo dans veniam se dedit ipse sibi.
Tu qui summa potes, ne despice parua potentem,
Nam prodesse solet, si quis obesse nequit.

De Miluo ægrotante. 19

MOrbi mole iacet miluus, matremque precatur
Vt pro se superis det sacra, detque preces.
Mater ait, mi nate, deos & sacra deorum
Læsisti, recolunt impia facta dei,
Criminis vltores pensant pro crimine pœnam.
Dum sacra turbares, pœna timenda fuit.
Te cogit timor esse pium, te pœna fidelem:
Hic timor, hæc pietas cum nece sera venit.
Qui maculat vitam, mundas cur incolit aras?
Quem sua facta premunt, cur aliena leuat?

De Hirundine & auibus. 20

VT linum pariat de lini semine semen
Nutrit humus: sed aues tangit hirundo metu.
Hæc ait, hoc semen nobis mala damna minatur,
Vellite pro nostris semina sparsa malis.
Turba fugit sanos monitus, vanosque timores
Arguit; exit humum semen, & herba viret:
Rursus hirundo mouet instare pericula; rident
Rursus aues. hominem placat hirundo sibi,
Cumque viris habitans cantu blanditur amico;
Nam prouisa minus tela nocere solent.
Iam metitur linum, iam fiunt retia, iam vir
Fallit aues, iam se conscia culpat auis.

Vtile

Vtile consilium qui spernit, inutile sumit
Qui minus est tutus, retia iure subit.

Similitudo ad sequentem fabulam.

FAbula nata sequi mores & pingere vitam,
Tangit quod fugias, quodue sequaris iter.
Rege carens nec regis inops, sine lege nec exlex,
Absque iugo gessit Attica terra iugum.
Libertas errore carens, se sponte coegit.
Et pudor ob legem fortior ense fuit.
Ne libitum faceret, regem gens libera fecit;
Et quæ non potuit pellere iussa, tulit.
Rex cepit linire bonos, punire nocentes
Quæq; leuanda leuans, quæq; premenda premens.
Hos onerat ciues positos sub lege nouella,
Quæ leniter poterant, vix potuere pati.
Vrbem triste iugum querula ceruice ferentem
Æsopus tetigit, consona verba mouens.

nimis
are negans
plebs
laniare truces
novitas in ... eli
ge

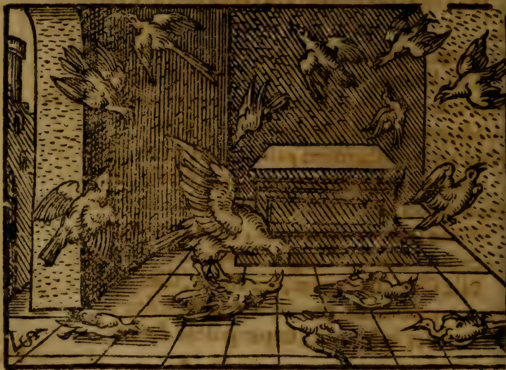
De Ranis. 21

DVm nihil auderet ludentes lædere ranas,
Supplicuere Ioui ne sine rege forent.

Iuppiter huic voto risum dedit: ausa secundas
  Rana preces, subitum sensit in amne sonum.
Nam Ioue dante trabem, trabis ictu flumine moto,
  Demersit subitus guttura rauca timor.
Placato rediere metu, videre tigillum,
  Stando procul regem pertimuere suum.
Vt nouere trabem per se non posse moueri,
  Pro duce fecerunt tertia vota Ioui.
Ira Iouem mouit, regem dedit, intulit hydrum.
  Hydrus hiante gula cœpit inire lacum.
Clamitat ecce lacus, morimur pie Iuppiter audi,
  Iuppiter exaudi, Iuppiter affer opem.
Nos sepelit venter, nostris sumus esca tyranni,
  Aufer cædis onus, redde quietis opem.
Ille refert, emptum longa prece ferte magistrum,
  Vindicet æternus otia spreta metus.
Omne boni precium nimio vilescit in vsu,
  Fitque mali gustu dulcius omne bonum.
Si quis habet quod habere decet, sit lætus habendo,
  Alterius non sit qui suus esse potest.

De Accipitre & Columbis. 22

Accipi

ACcipitrem, milui pulsurum bella, columbæ
Accipiunt regem; Rex magis hoste nocet.
Incipiunt de rege queri, quod sanius esset
Milui bella pati, quam sine Marte mori,
Si quid agas prudenter agas & respice finem.
Ferre minora volo, ne grauiora feram.

De Fure & Cane. 25

FVre vocante canem prætenso munere panis.
Spreto pane canis talia verba mouet.
Vt sileam tua dona volunt, furtisque laborant
Esse locum, panem si fero, cuncta feres.
Fert munus mea damna tuum, latet hamus in esca
Me priuare cibo cogitat iste cibus.
Non amo nocturnum panem plus pane diurno,
Aduena, plus nolo non placet hostis hero.
Non rapiet nox vna mihi bona mille dierum,
Nolo semper egens esse, semelque satur.
Latrando tua furta loquar nisi sponte recedas
Hic silet, ille manet, hic tonat, ille fugit.
Si tibi quid detur, cur detur respice, si des
Cui des ipse nota; teque gulose doma.

De Lupo & Sue pariente. 24

VVlt lupus vt pariat maturum ſucula fœtum.
Seque noui curam ſpondet habere gregis.
Sus ait, hac cura careas, mihi nolo miniſtres;
Horrent obſequium viſcera noſtra tuum.
I procul, vt tuto liceat mihi fundere fœtus
I procul, & pietas hæc erit apta mihi.
Pro natis natura iubet timuiſſe parentem
Fine dato verbis hic abit illa, parit.
Tempore non omni, non omnibus, omnia credes.
Qui miſero credit creditur eſſe miſer.

De terra tumente. 25

TErra tumet; tumor ille gemit, gemituſq; fatetur
Partum, pene perit ſexus vterque metu.
Cum tumeat tellus, monſtrat ſe monſtra daturam.
Hinc homines trepidant, & prope ſtare timent.
In riſum timor ille redit; nam turgida murem
Terra parit; iocus eſt quod fuit ante timor.

Sæpe

Sæpe minus faciunt homines, qui magna minantur
Sæpe gerit nimios cauſa puſilla metus.

De Capra, Oue, & Lupo. 26

CVm grege barbato dum ludit iunior agnus
Tendit in hunc menti diſſona verba Lupus.
Cur olidam munda ſequeris plus matre capellam
Lac tibi præberet dulcius ipſa parens.
Eſt prope, feſtina, matrem pete, munera matris
Lac bibe; nam ſeruat vbera plena tibi.
Agnus adhæc; pia capra mihi lac dulce miniſtrat;
Me vice matris alit, me vice matris amat.
Non mihi, ſed domino prodeſt me viuere; viuo
Vt metat à tergo vellera multa meo.
Ergo mihi præſtat nutriri lacte caprino,
Quam lac matris habens, mergar in ore tuo.
Omnes vincit opes ſecuram ducere vitam,
Pauperius nihil eſt, quam malus vſus opum.
Nil melius ſano monitu, nil peius iniquo,
Conſilium ſequitur certa ruina malum.

De Cane & Domino ſuo. 27

ARmauit natura canem pede, dente, iuuenta
Hinc leuis, hinc mordax, fortis & inde fuit.
Tot bona furatur ſenium; nam robore priuat
Corpus, dente genas, & leuitate pedes.
Hic leporem prendit; fauces lepus exit inermes.
Elumbem domini verberat ira canem.
Reddit verba canis, dum me pia pertulit ætas,
Nulla meum potuit fallere præda pedem.
Defendit ſenii culpam, laus ampla iuuentæ,
Pro ſene qui cecidit facta priora vigent.
Nullus amor durat, niſi fructus ſeruet amorem,
Quilibet eſt tanti, munera quanta facit.

Magnus eram dum magna dedi: iam muſcidus annis
  Vileo, de veteri mentio nulla bono.
Si laudas quod erã, quod ſum culpare proteruum eſt;
  Si iuuenem recipis, pellere turpe ſenem eſt.
Se miſere ſeruire ſciat, qui ſeruit iniquo:
  Parcere ſubiectis neſcit iniquus homo.

De leporibus fugientibus. 28

SYlua ſonat, fugiunt lepores, palus obuiat, hærent,
  Fit mora, reſpiciunt ante retroque, timent.
Dum librant in mente metus, ſe mergere pacti,
  Se metui, & ranas ſtagna ſubire vident.
Vnus ait ſperare licet; non ſola timoris
  Turba ſumus; vano rana timore latet.
Spem decet amplecti, ſpes eſt via prima ſalutis.
  Sæpe facit metui non metuenda, metus.
Corporis eſt leuitas, & mentis inertia nobis,
  Iſta fugæ cauſam ſuggerit, illa necem.
Sic metuat quicumque timet, ne mole timoris
  Spe careat: grauis eſt ſpe fugiente timor.
Speret qui metuit, morituros viuere vidi
  Spe duce: victuros ſpe moriente mori.

De Ca-

De Capra & Hœdulo. 29

CApra cibum quærens, hœdum commendat ouili.
Hunc illi solida seruat ouile sera.
Natum cauta parens monitu præmunit amico,
Vt lateat, nec sit in sua damna vagus.
Hic latet; ecce lupus mouet hostia: voce capellam
Exprimit, vt pateant hostia clausa, petit.
Sta procul, hœdus ait, caprizas gutture falso;
Cum bene caprizas, te procul esse volo.
Quod mea sis mater, mentitur imago loquendi;
Rimula qua video, te docet esse lupum.
Insita natorum cordi doctrina parentum
Cum pariat fructum, spreta nocere solet.

De Rustico & Angue. 30

RVstica mensa diu nutritum fouerat anguem
Humanam potuit anguis amare manum.
Gratia longa viri subitam mutatur in iram,
Ira per anguineam dirigit arma caput.

Vulneris

Vulneris auctor eget, ſe vulnere credit egenum.
Angui pro venia ſupplicat; anguis ait
Non ero ſecurus dum ſit tibi tanta ſecuris,
Dum cutis hæc memorat vulnera facta ſibi:
Qui me læſit, item lædet ſi lædere poſſit.
Expedit infido non iterare fidem,
Sed te ſi pigeat ſceleris, ſcelus omne remitto.
Nam gemitus veniam vulnere cordis emit.
Qui primo nocuit, vult poſſe nocere ſecundo,
Quæ dedit infidus mella, venena puto.

De Ceruo, Oue & Lupo. 31

CEruus oui præſente lupo ſic intonat, amplum
Vas tritici debes reddere, redde mihi.
Sic iubet eſſe lupus: paret iſta timore iubentis,
Namque die fixo debita ſpondet ouis.
Fit mora; Ceruus ouem vexat de fœdere; ceruo
Inquit ouis, non ſtant fœdera facta metu.
Ne decuit quæcumque Lupo cogente fateri.
Me decuit fraudem pellere fraude pari.

Cum

Cum timor in pacto sedit, promissa timoris et
Arent; nil fidei verba timentis habent.

De Musca & Caluo. 32

MVsca premit caluũ; muscam vult lædere caluus:
Vt muscam feriat, se ferit; illa redit. ridet

Caluus

Caluus ait, te parca iubet vicina necari.
  Si ferior rides, si feriare cades.
Sospes ero decies ictus, semel icta peribis.
  Est mea promta mihi gratia, surda tibi.
Iure potest lædi lædens, vt lædat; in illum
  Vnde breuis cœpit læsio, magna redit.

De Vulpe & Ciconia. 33

VVlpe vocante venit, sperat que ciconia cænam.
  Fallit auem liquidus vulpe vocante cibus.
Cum bibit illa cibos, solum bibit illa dolorem.
  Hic dolor in vulpem fabricat arma doli.
Sunt pauci mora parua dies, auis inquit, habemus
  Fercula quæ sapiunt, dulcis amica veni.
Hæc venit; hæc vitreo vase bona fercula condit,
  At solam recipit formula vasis auem.
Laudat opes oculo vasis nitor; has negat ori
  Formula, sic geminant visus odorque famem.
Sic vulpes ieiuna redit, sic fallitur audens
  Fallere; sic telo læditur ipsa suo.
Quod tibi non faceres, alij fecisse caueto.
  Vulnera non facias, quæ potes ipse pati.

De Lupo

De Lupo & capite inuento. 24

DVm legit arua lupus, reperit caput arte ſuperbũ:
Hoc beat humanis ars pretioſa genis.
Hoc lupus alterno voluit pede, verba reſoluit,
O ſine voce genas, ô ſine mente caput!
Fuſcat & extinguit cordis caligo, nitorem
Corporis eſt animi ſolus in orbe nitor.

De Graculo & Pauone. 25

GRaculus, inuento picti pauonis amictu,
Se polit, & ſocias ferre ſuperbit aues.
Quem fore pauonem pauonis penna fatetur.
Pauonum generi non timet eſſe comes.
Pauo dolum ſentit; falſi pauonis honorem
Increpat, & domitam verbere nudat auem.
Nuda latet. ſocioſque fugit, minuique pudorem
Sic putat, hunc diro corripit ore comes.
Aſcenſor nimius nimium ruit; aptus in imis
Eſt locus; hæc leuis eſt, illa ruina grauis.
Qui plus poſſe putat ſua quam natura miniſtrat,
Poſſe ſuum ſuperans, ſe minus eſſe putat.
Si tibi nota ſatis nauræ meta fuiſſet,
Nec vilis nec inops nec ſine teſte fores.
Cui ſua nõn ſapiunt, alieni ſedulus auceps
Quod non eſt rapiens, deſinit eſſe quod eſt.

De Muſca & Formica. 26

MVſca mouens lites formicam voce fatigat,
Se titulis ornat turpiter ipſa ſuis.
Torpes merſa cauis, leuitas mihi quæritur alis,
Dat tibi foſſa domum, nobilis aula mihi.
Deliciæ ſunt grana tuæ, me regia nutrit

Menſa,

Menſa, bibis fæcem, ſed bibo dulce merum.
Quod bibis, à limo ſugis: mihi ſuggerit aurum,
Quod bibo; ſaxa premis, regia terga premo.
Sede, cibis, potu, thalamo, cum regibus vtor,
Reginæ teneris oſcula figo genis.
Non minus vrentes mittit formica ſagittas,
Et ſua non modicum ſpicula fellis habent.
Ludo merſa cauis; neſcit tua penna quietem,
Sunt mihi pauca ſatis, ſunt tibi multa parum.
Me lætam videt eſſe cauus, te regia triſtem
Plus mihi grana placent, quam tibi regis opes.
Venatur mihi farra labor, tibi fercula furtum,
Hæc mihi pax mellit, toxicat illa timor.
Mundo farre fruor, tu fœdas omnia tactu
Cum nulli noceam, omnibus vna noces.
Eſt mea parcendi ſpeculum, tua vita nocendi.
Sunt mea quæ carpo, non niſi rapta voras.
Vt comedas viuis, comedo ne viuere ceſſem,
Me nihil infeſtat, te fugat omnis homo.
Vnde petis vitam, rapitur tibi vita; palato
Dulcia vina bibens, fel necis acre bibis.
Si negat ala tibi ventoſo victa flabello,

Aut

Aut nece vinciris, aut ſemiuiua iaces.
Si potes æſtiui dono durare fauoris,
Cætera ſi parcant, non tibi parcit hyems.
Dulcia pro dulci, pro turpi turpia reddi
Verba ſolent; odium lingua fidemque parit.

De Mula & Muſca. 37

MVla rapit curſum, nam mulam mulio cogit
Mulæ muſca nocet, vulnere ſiue minis.
Cur pede ſopito tempus currumque moraris?
Te premo, te pungo, peſſima curre leuis.
Mula refert, quia magna tonas, vis magna videri
Nec tua facta nocent, nec tua verba mihi
Nec te ſuſtineo, ſed eum, quem ſuſtinet axis,
Qui mea fræna tenet, qui mea terga ferit.
Audet in audacem timidus, fortique minatur,
Debilis, audendi dum videt eſſe locum.

De Leone & Spina. 38

SOllicitus prædæ currit Leo; ſpina Leonem
Vulnerat, offendit in pede merſa, pedem.
Fit mora de curſu; leuitas improuida lapſum
Sæpe facit, læſo ſtat pede turba pedum
Vix ægrum finit ille dolor, ſaniemque fatetur.
Maior idem loquitur vulneris ipſe dolor.
Cum lædit miſeros fortuna, medetur eiſdem
Hoc eſt cur medicum plaga Leonis habet.
Nam Leo paſtorem reperit; paſtorque Leoni
Pro dape præbet oues; reſpuit ille dapes.
Supplicat, & plagam prætenſo pede monſtrat, & eius
Orat opem, paſtor vulnera ſoluit acu.
Exit cum ſanie dolor, & res cauſa doloris,
Hic blando medicam circuit ore manum
Soſpes abit, meritique notas in corde ſigillat.

 Tempore

Tempore deleri gratia firma nequit.
Hinc leo vincla subit; Romanæ gloria prædæ
Hunc habet, & multas miscet arena feras
Ecce necis potum pastori culpa propinat,
Clauditur in mediis, & datur esca feris.
leo Hunc fera præsentit, petit hunc, timet ille, timenti
Hæc fera blanditur; sperat, abitque timor.
Nil feritatis habens ludit fera, cauda resultat,
Dum fera mansuescit, se negat esse feram.
Hunc tenet, hunc lingit, pensatque salute salutem
Nulla sinit fieri vulnera, nulla facit.
Roma stupet, parcitque viro, parcitque Leoni,
Hic redit in siluas, & redit ille domum
Non debet meritum turpis delere vetustas,
Accepti memores nos decet esse boni.

De Lupo & Vulpe. 39

RESpondere Lupo, de furti labe tenetur
Vulpes eam vocat, hic petit, illa negat.
Simius est iudex; docti non errat acumen
Iudicis, arcanum mentis in ore legit

Iudi-

Iudicium fingit; poſcis quod poſcere fraus eſt,
Viſque fidem de re, quam negat ipſa fides. Vix
Tu bene furta negas, te vitæ purior vſus
Liberat; hanc litem pax domat, ira cadit. et
Simplicitas veri, fraus eſtque puerpera falſi fama eſt
Eſſe ſolent vitæ, conſona verba ſuæ. dis
Sordibus imbuti, nequeunt dimittere ſordem, es
Fallere qui didicit, fallere ſemper amat.

De Ruſtico & Muſtela. 40

PRæda viri prædo murum muſtela precatur
Da veniam, debes parcere, parce mihi.
Quod caret hoſte domus, quod abeſt à ſorde, fatetur
Eſſe meum, pro me te rogat, ergo faue.
Seruitio me redde tuo, mihi redde laboris.
Præmia; pro dono ſit mea vita mihi.
Ille refert, operis debetur gratia menti, um
Non operi; gratum mens bona reddit opus.
Nemo licet proſit, niſi vult prodeſſe, meretur.
Non prodeſſe poteſt hoſtis, obeſſe volens putans
Cum mihi prodeſſes, mihi non prodeſſe volebas;
Hoſtibus ipſa meis, & meus hoſtis eras.
Non mihi monſtra necans, ſed eras tibi prouida ſoli,
Sic panem poteras rodere ſola meum.
Pane meo pinguis, mihi da pinguedinis vſum,
Damnis penſo necem; digna perire peri.
Nil decorat factum niſi facti ſola voluntas
Non operis fructum ſed nolo mentis opus.

De Boue & Rana. 41

ÆQuari vult rana boui, tumet ergò; tumenti
Natus ait, ceſſa præ boue tota nihil. es
Rana dolet, meliuſque tumet; premit ille tumentem
Vincere non poteris, victa crepare potes,

Scindit Tertius iratam vexat tumor, illa tumoris
Copia findit eam; gutture rupta patent.
feri Cum maiore minor contendere desinat, & se
ille Consulat, & vires temperet ipse suas.

De Leone & Equo. 42

Tondet

TOndet equus pratum, petit hunc leo, causa leonē
Hæc mouet, vt fiat esca Leonis Equus.
Inquit Equo, mi frater aue, fruor arte medendi,
Et comes & medicus sum tibi: paret equus.
Sentit Equus fraudes, & fraudi fraude resistit
Mente prius texens retia fraudis, ait
Quæsitus placidusque venis, te temporis offert
Gratia; te rogitat pes mihi lente grauis.
Hic fauet, instat equo, subiecto vertice calcem
Imprimit, & sopit membra leonis equus
Vix fugit ille sopor, vix audet vita reuerti,
Vix leo colla mouens respicit; hostis abest,
Sic leo se damnat, patior pro crimine pœnam,
Nam gessi speciem pacis, & hostis eram.
Quod non es non esse velis, quod es esse fatere,
Est male quod non est, qui negat esse quod est.

De Equo & Asino. 45

GAudet Equus phaleris, fræno sellaque superbit,
Ista quidem vestit aureus arma decor.
Obstat Asellus Equo; vicus premit artus Asellum,
Vexat onus, tardat natus eundo labor.
Quod sibi claudat iter, sonipes inclamat asellum
Occurris domino vilis aselle tuo.
Vix tibi do veniam de tanti crimine fastus,
Cui via danda foret libera dignus eram.
Subticet ille timens, mutusque pudore silendo
Tutior & surda præterit aure minas.
Summus Equi declinat honor, dum vincere tentat
Vincitur, & cursum viscera rupta negant.
Priuatur phaleris, frœno sellaque nitente
Hunc premit assiduo rheda cruenta iugo.
Huic tergum macies acuit, labor vlcerat armos,
Hunc videt, inque iocos audet asellus iners
Dic sodes vbi sella nitens, vbi nobile frœnum

Cur eſt hæc macies, cur fugit ille nitor?
Cur manet hic gemitus, cur illa ſuperbia fugit?
Vindicat elatos iuſta ruina gradus.
Stare diu nec vis, nec honor, nec forma, nec ætas.
Sufficit in mundo; plus tamen iſta placent.
Viue diu, ſed viue miſer, ſocioſque minores
Diſce pati; riſum dat tua vita mihi.
Pennatis non crede bonis; te nulla poteſtas
In miſeros armet; nam miſer eſſe potes.

De Quadrupedibus & Auibus. 44

QVadrupedes pugnant auibus, victoria nutat.
Spes onerata, metu vexat vtrumque gregem.
Linquit aues quæ ſumit auis de veſpere nomen
Nec timet oppoſiti caſtra iuuare chori.
Armat aues Aquilę virtus & viribus implet
Et monitu, torpet altera turba metu.
Amplexatur aues pennis victoria lætis,
Pro titulo pœnam transfuga ſumit auis.
Vellera nuda ſuo, pro plumis vulnera portat
Edictumque ſubit, ne niſi nocte volet.

Non

Non bonus eſt ciuis qui præfert ciuibus hoſtem
Vtiliter ſeruit nemo duobus heris.

De Accipitre & Philomena. 45

DVm Philomena ſedet, ſtudium mouet oris amœnũ
Sic ſibi, ſic nido viſa placere ſuo.
Impetit accipiter nidum, pro pignore mater
Supplicat, alter ait, plus prece carmen amo.
Nec prece nec precio, ſed amœno flectere cantu
Me potes; ille ſilet, dulcius illa canit.
Mente gemit, licet ore canat mens eius aceſcit,
Cuius mellifluum manat ab ore melos.
Impia fatur auis, ſordet modus iſte canorus,
Et laneat natum matre vidente, ſuum.
Mater obit, nec obire poteſt, ſed viuit vt ipſam
Vincat vita necem, plus nece cladis habens.
Cor matris patitur plus nati corpore, corpus
Rodit auis roſtro, cor fodit enſe dolor.
Veſtigat ſua pœna ſcelus: nam fraudibus vſo
Aucupe, fraudoſam viſcus ineſcat auem.
Fine malo claudi ſemper mala vita moretur,
Qua capit inſontes, ſe dolus arte capit.

De Vulpe & Lupo. 46

DItat præda lupum, ducit Lupus otia longa
Facta cibo, vulpes inuidet, iſta mouet.
Frater aue, miror cur tanto tempore mecum
Non fueris; nequeo non memor eſſe tui.
Ille refert, pro me vigilet tua cura, precari
Numina ne ceſſes, ne mea vita ruat.
Fraude tamen munita venis, falſoque venenum
Melle tegis; dolor eſt copia noſtra tibi.
Extorquere paras aliquid, furtumque minaris,
Sed mea furtiuam reſpuit eſca gulam.

Spreta redit, ſpretam ſtimulat dolor; apta dolori
   Fraus ſubit, ad pecorum tranſuolat illa ducem.
Hunc monet his verbis, tua gratia muneris inſtar
   Sit mihi, namque lupum dat mea cura tibi.
Hoſtem perde tuum, tuto iacet hoſtis in antro
   Vir fauet, antra petit, & necat enſe lupum.
Iſta lupi conſumit opes, ſed floret ad horam
   Vita nocens; vulpes caſſe retenta gemit.
Cur nocui? nocet ecce mihi nocuiſſe nociuo,
   Iure cado, cuius concidit arte lupus.
Viuere de rapto vitam rapit; inuidus inſtans
   Alterius damnis, in ſua damna ruit.

De Ceruo & Venatore. 47

FOns nitet argento ſimilis, ſitis arida ceruum
   Huc rapit, haurit aquas, ſe ſpeculatur aquis.
Hunc beat, hunc mulcet, ramoſæ gloria frontis,
   Hunc premit, hunc lædit tibia macra pedum.
Ecce canes, tonat ira canum, timet ille, timenti
   Fit fuga, culpati cruris adorat opem.
Claustra ſubit ſyluæ, cornu retinente moratur,

Crura

Crura neci rapiunt, cornua longa necant.
Spernere quod prosit, & amare quod obsit, ineptũ est,
Quod fugimus prodest & quod amamus obest.

De Milite & Fœmina. 45

DVm vir & vxor amant, vxorem priuat amato
Parca viro, nec eam priuat amore viri.
Coniugis amplectens tumulum, pro coniuge vexat
Vngue genas, oculos fletibus, ora sono.
Hanc iuuat ipse dolor, nequit hac de sede reuelli
Grandine, seu tenebris, seu prece, siue minis.
Ecce reum damnat iudex; crux horrida punit,
In cruce custodit, tempore noctis, eques.
Hic sitit, ad tumulum vocat hunc & clamor & ignis,
Orat aquæ munus, hæc dat, & ille bibit
Ægrum nectareis audet cor iungere verbis
Hunc vocat ad primum cura timoris opus.
Sed redit, & dulces monitus intexit amaro
Cordi; victa subit castra doloris amor.
Vir metuens furem furis, suspendia furis
Visit, sed viduam tactus amore petit.
Hanc ligat amplexu fructumque ligurit amoris
Hinc redit ad furem, sed loca fure carent.
Hic dolet, hoc quæstu dolor hic instigat amicam,
Non bene seruato fure, timore premor.
Rex mihi seruandum dederat, me regius ensis
Terret, & extorrem me iubet esse timor.
Hæc ait, inueni, quæ spem tibi suscitet, artem,
Vir meus implebit in cruce furis onus.
Ista viri bustum reserat, pro fure catenat
Ipsa virum, restem subligat ipsa viro. +
Huic merito succumbit eques; succumbit amori
Illa nouo, ligat hoc firmus amore thorus
Sola premit viuosque metu pœnaque sepultos
Fœmina; fœmineum nil bene finit opus.

+ ... tunc miles ... ille
Quem male servavi deficiebat enim
Ne timeas inquit mulier ...
Dentes huic misero fregit in ore diro

De Thaide & Iuuene. 49

ARte ſua Thais iuuenes irretit, amorem
Fingit, & ex ficto fructus amore venit.
A multis fert multa procis, ex omnibus vnum
Eligit, huic veri ſpondet amoris opes,
Sim tua ſiſque meus cupio: plus omnibus vnum
Te volo, ſed nolo munus habere tuum
Percipit ille dolos, & reddit qualia ſumſit,
Sis mea, ſimque tuus, nos decet æquus amor.
Viuere non vellem, niſi mecum viuere velles.
Tu mihi ſola ſalus, Tu mihi ſola quies
Sed falli metuo, quia me tua lingua fefellit,
Præteriti ratio ſcire futura facit.
Vitat auis taxum, quem guſtu teſte probauit,
Fallere vult hodie ſigna fefellit heri.
Thaida ſi quis amat, ſua non ſe credat amari.
Thais amore caret, munus amantis amat.

De Patre & Filio. 50

Eſt

ESt pater, huic natus; hic patri cedere nescit,
Nam facienda fugit, & fugienda facit.
Mens vaga discurrit, & menti consonat ætas.
Mentis & ætatis turbine, fræna fugit.
Ita senis punit pro nati crimine seruos,
Instruit ista senem fabula nota seni.
Cauta bouem vitulumque manus supponit aratro,
Hic subit ille iugum pellit, arator ait:
Gaude, lætus ara, tu quem domat vsus arandi.
A boue maiore discat arare minor.
Non placet vt sudes, sed des exempla minori,
Qui pede qui cornu pugnat abire iugo.
Sic domat indomitum domito boue cautus arator,
Sic veterem sequitur iunior ille bouem.
Proficit exemplo tanto cautela docendi
Maiorique minor credat in arte sua.

genitus
cre
nata sequi

De Vipera & lima. 51

VIpera fabrilem, dapis anxia, tendit in ædem.
Incipit hæc limam rodere, lima loqui:
Nescis posse meum, quæ sit mea gloria nescis,
Dente meo pateris, non ego dente tuo.
In tenuem ferrum forti molo dente farinam,
Et cadit attritu, dura farina meo,
Ferrea mordaci castigo tubera morsu,
Aspera plano, seco longa, foranda foro:
Deliras igitur cum dente mineris, inermi
Rideo, quum ferior, vulnera ferre gemis.
Fortis fortem amat, nam fortem fortior angit;
Maiori metuat obuius ire minor.

potenti
na
et

De Lupis & Ouibus. 52

PVgna Lupis opponit oues, ouiumque satelles
Est canis, est veruex; hac ope fidit ouis.

aries

Palma diu dormit, deſperat turba Luporum,
Et ſimulans fœdus, fœdere tentat ouem.
Fœdus vtrumque fides iurato numine fulcit,
Id lupus, id ſimplex obſide firmat ouis,
Datque lupis, male ſana canem recipitque Luporum
Pignera, nec metuit, nec ſua damna videt.
Dum natura iubet natos vlulare Lupinos,
Turba lupina furit, fœdera rupta querens.
Ergo pecus tutoris egens in viſcera mergit;
Præſide nuda ſuo, ſic tumulatur ouis.
Tutorem retinere ſuum tutiſſima res eſt,
Nam ſi tutor abeſt, hoſtis obeſſe poteſt.

De Homine & Securi. 53

QVo teneatur eget, nil auſa ſecare ſecuris.
Armet eam Lucus, vir rogat, ille fauet.
Vir nemus impugnat, laſſans in cæde ſecurim
Arboris omne genus vna ruina trahit.
Lucus ait pereo; mihimet ſum cauſa pericli,
Me necat ex dono ruſtica dextra meo.
Vnde perire queas, hoſtem munire caue his:
Qui dat quo pereat, quem iuuat hoſte perit.

De Lupo & Cane. 54

CVm cane ſylua lupum ſociat. Lupus inquit, amice
Pelle nites, in te copia pulchra patet.
Pro verbis dat verba canis, me ditat herilis
Gratia, cum domino me cibat ipſa domus.
Nocte vigil fures latratu nuncio, tutam
Seruo domum; mihi dat culmus in æde thorum,
Hæc mouet ore lupus, cupio me viuere tecum
Communem capiant otia noſtra cibum
Reddit verba canis, cupio te viuere mecum,
Vna dabit nobis menſa, manuſque cibum.

Ille

Ille fauet, sequiturque canem, gutturque caninum
Respicit, & quærit cur cecidere pili.
Inquit, ne valeam morsu peccare diurno
Vincula diurna fero, nocte iubente vagor.
Verba lupus reddit, non est mihi copia tanti,
Vt fieri seruus ventris amore velim.
Ditior est liber mendicus, diuite seruo.
Seruus habet nec se nec sua, liber habet.
Libertas prædulce bonum; bona cætera condit:
Qua nisi conditur, nil sapit esca mihi.
Libertas animi cibus est, & vera voluptas.
Qua qui diues erit, ditior esse nequit.
Nolo velle meum pro turpi vendere lucro
Has qui vendit opes, hic agit vt sit inops.
Non bene pro toto libertas venditur auro,
Hoc cœleste bonum præterit orbis opes.

De ventre & cæteris membris.

INcusant auidi pes & manus, ocia ventris,
Omnia solus habes lucra, labore carens.
Nos labor edomuit, te fouit inertia, sorbes
Omnia, quæ nostri cura laboris emit.
Disce pati famis acre iugum, vel disce labori
Credere, teque tui cura laboris alat
Sic ventri seruire negant, se venter inanem
Comperit, orat opem, nil dat auara manus.
Ille preces iterat, iterum fugit illa precantem.
In stomachi fundo torpet, obitque calor,
Victa fame natura fugit, vis arida fauces
Obserat, & solitum, non finit ire cibum.
Vult epulas dare sera manus, sed corporis ægri
Perdita non reperans machina, tota perit.
Nemo sibi satis est, eget omnis amicus amico;
Si non vis aliis parcere, parce tibi.

De Simia

De Simia & Vulpe. 56

SImia de turpi queritur nate, porrigit aurem
  Vulpes, non recipit mente, ſed aure preces.
Simia ſic fatur, natis vt mihi dedecus ornem,
  Sufficeret caudæ pars mihi parua tuæ.
Quid prodeſt nimia campos inſculpere cauda?
  Quod mihi prodeſſet, eſt tibi pondus iners.
Illa refert: nimio damnas de pondere caudam,
  Eſt breuis eſtque leuis; hæc duo damna queror.
Malo verrat humum, quam ſit tibi cauſa decoris,
  Quam tegat immundas res bene munda nates.
Id nimium nimioque magis ditaret egenum,
  Quod nimium minimo credis auare minus.

De Inſtitore & Aſino. 57

DVm fora feſtinus lucro petit, inſtat aſello
  Inſtitor, & preſſum pondere, fuſte premit.
Ille necem ſperat, nece promittente quietem,
  Sed nece completa, viuere pœna poteſt.
Nam cum bella facit, & timpana pulſat aſelli,
  Hic laſſatur, & hæc pulſa tonante manu.
Cui ſua vita nocet, caueat ſibi rumpere vitam
  Non nece, ſed meriti iure quieſcit homo.

De Ceruo. 58

MOtus voce canum ceruus fugit auia ſyluæ,
  Deſerit, arua tenet, clauſtra bouina ſubit.
Bos ait, aut luci tenebras, aut æquora campi
  Tutius intrares, hinc piger inde leuis.
Huc veniet cuſtoſque boum, ſtabulique magiſter,
  Si duo, vel tantum te videt alter, obis.
Ceruus ait, mihi veſtra necem clementia demat.

Condite

Condite me latebris, vt iuuet vmbra fugam.
Hunc tumulant fœno: præsepe reuisit arator, at
Frondibus & fœno munit alitque boues.
Hic abit, ac ceruus vitasse pericula gaudens, redit et
Bobus agit grates; è quibus vnus ait, ex
Est leue vitare cæcum: si venerit Argus.
Argum si poteris fallere, victor eris.
Centum fert oculos; cui se debere fatentur
Et domus & serui totaque iura loci.
Res sua sollicitat Argum, res altera cæcum tua te reperit
Qui tibi dormitat, scit vigilare sibi. sit
Hic silet. Argus init stabulum, bobusque ministras sci | ster
Plus æquo tenues viderat esse boues
Dum munit præsepe cibo, dum fulgurat ira,
Ausa videre diem cornua longa videt.
Quid latet hic? quid, ait, video? sentitque latentem inquit
Et bona fortunæ munera lætus habet.
Exulis est non esse suum, vigilare potentis,
Stertere seruorum, velle iuuare pii.

De Iudæo & Pincerna. 59

FErt Iudæus opes, sed onus fert pectore maius
Intus adurit eum cura, laborque foris.
Ergo metu damni, sibi munere regis amorem
Firmat, vt accepto producc tutus eat.
Regius hunc Pincerna regit, cor cuius adurit
Auri dira fames, qui parat ense nefas. sitis
Sylua patet, subeunt: iudeus in ore sequentis
Cor notat. ipse sequar, inquit, at ille negat
Et gladium nudans nemo sciet, inqui, obito: quit,
Ille refert, scelus hoc ista loquetur auis
Profilit à dumo Perdix: hanc iudice signat.
Alter ait scelus hoc ista loquetur auis, desunt
Et rapit ense caput, & opes metit, & scrobe funus Hic
Celat; agit celeres annus in orbe rotas

Perdices domini cœnæ Pincerna ministrat,
Ridet, & à risu vix vacat ipse suo.
Rex audire cupit, hic differt dicere caussam.
Fit locus ambo sedent, hic mouet, ille refert.
Rex dolet, & læto mentitur gaudia vultu,
Regis concilium consiliumque sedet.
Pincernam crucis esse reum sententia prodit,
Crux punit meritum iure fauente cruci
Vt perimas quemquam, nullum tibi suadeat aurum;
Nam decus & vitam mœsta rapina rapit.

De Ciue & Milite. 60

Ciuis, Eques sub rege vigent: hic prælia regis,
Hic dispensat opes; hic vir & ille senex:
Inuidiæ perflata genas ignita dolosis
Flammis fax iuuenem torret honore senis
Regis in aure truces fingit de ciue querelas,
Est tibi non pastor, sed Lupus ille senex.
Ditant furta senem, creuit sua copia furtis,
Et sua de censu gaza recisa tuo est.
Firmabo mea verba manu. sua furta fateri
Hunc faciam. bello iudice verus ero.
Cum moueant obiecta senem, plus debilis ætas
Hunc mouet, ac senii crimine nisus hebes.
Parcunt iura seni, si pro sene pugnat amicus,
Cui nullius amor fenoris arma probat.
Mendicat pugilem. sed abest qui pugnet amicus,
Nam refugit viso turbine falsus amor.
Dum fortuna tonat fugitiuos terret amicos,
Et quis amet quis non, sola procella docet.
Cæna trahit ciuem, differt nox vna duellum,
Sollicitat mensam iusta querela senis.
Quos meritis emi multos mihi fecit amicos
Longa dies cunctos abstulit hora breuis
De tot amicorum populo non restitit vnus:

Quamque

Quamque dedi multis, nemo repensat opem.
Rebar pace frui, mea paci congruit ætas.
Sed mea turbauit gaudia liuor edax.
Hosti multa meo palmam pepigere; tepesco,
Ille calet, careo viribus, ille viget.
Arma parum noui, se totum præbuit armis
Est mihi visus hebes, visus acutus ei.
Nil mihi spondet opem, nisi iustæ gratia caussæ præbet
De fragili queritur præside caussa potens.
Corporis eclipsim timet alti copia cordis,
Nam fragili peccat mens animosa manu.
Si turpes nitidæ mendax infamia famæ
Infigit maculas, quid nituisse iuuat? finxme
Desperat, lugetque senex: hunc lenit arator
Qui senis arua colit, annua lucra ferens. novat
Me stimulat pietas pro te perferre duellum,
Est mihi pro domino dextra parata meo.
Ecce dies oritur, locus est tempusque duelli.
Sunt pugiles. ineunt mente, manuque simul. stant ibi
Est equiti fœdum, quod stet, qui pugnet, arator
Seque putat victum, ni cito vincat eques. um
Nil de se retinet virtus oblita futuri,
Dextera corporeas prodiga fundit opes.
Ictus ipse suos steriles expendit in vsus,
Et feriens hostem se magis hoste ferit.
Sed propriæ virtutis opes abscondit arator,
Dum locus expensæ detur & hora suæ:
Aut motu fallit, aut armis temperat ictus
Prædicitque minas frontis vtrumque iubar. Produ
Dormitans vigilat, & cessans cogitat ictum. us
Et metuens audet dextra, notatque locum.
Hæc mora non artis ratio, sed causa timoris culpa
Creditur, arte fruens esse videtur iners.
Gaudet eques, vicisse putans, spernitque bubulcum.
Sudoremque suo tergit ab ore suum.
Ecce moram nescit; equitem speculata morantem

In cubiti nodum rustica claua ferit
Huius plaga loci totius corporis auffert
Robur; cedit eques, seque cadente sedet.
O noua simplicitas! sedet iste, vocatque sedentem
Et nisi surgat eques, surgere velle negat:
Surge, bubulcus ait, cui miles, surgere nolo
Alter ait, sedeas, meque sedere licet.
Turba stupet: Præfectus adest, equitique moranti
Imperat vt pugnet, aut superatus eat.
Hæret eques. Præfectus ait, te vicit arator,
Pugna cadit. Regi panditur ordo rei.
Rex ait incisum noda Præfecte duellum.
Dedecus explanet ille, vel ille suum.
Pugna redit, milesque sedet, velut ante sedebat
Surge bubulcus ait, non volo, miles ait.
Cultor ait, dum stare negas. ego stare recuso.
Surgere si tentas, surgere promptus ero
Ambo sedent, ridet populus, præsesque bubulco
Intonat, aut pugnes, aut fuge: tempus abit
Cultor ait, surgat. caderet si surgere vellet.
Percute Præses ait, percute surget eques
Te decet aut illum victi sibi ponere nomen,
Hoc mihi non ponam nomen, arator ait,
Surgo, surge miser, nam turpe ferire sedentem
Est mihi, sitque tibi turpe sedendo mori.
Sic ait, & timidum multat. rogat iste furentem,
Parce mihi victo, supplico victor abi.
Læta nouat fortuna senem; senis vnicus hæres
Scribitur & dignas intrat arator opes.
Ius superat vires, sors aspera monstrat amicum.
Plus confert odio gratia, fraude fides.
Fine sui versu gemino, quod continet omnes
Fabula declarat; datque quod intus habet.

F I N I S.

LAVRENTII ABSTEMII FABVLÆ.

LAVRENTIVS ABSTEMIVS Octauiano Vbaldino Comiti Mercatelli.

S. P. D.

EDiturus hunc apologorum libellum, quem de numero fabularum hecatomythium nuncupaui, multum diuque dubitaui, Octauiane, princeps inclyte, tuo ne eum nomini potissimum dedicarem. Nam cum tuam in me non sine plurimis beneficiis perspicerem beneuolentiam, non aliquid mearum vigiliarũ tibi deuouere, ingratissimi hominis esse videbatur. Rursus cum tuorũ in me officiorum numerũ diuinasque virtutes tuas mecum ipse reuoluerem, indignum tantis meritis, tantaque sapientia munusculum hoc esse cernebam. Hanc tantam dubitationem meam amouit humanitas & prudentia tua, qua non tam res tibi dono datas, quam offerentium voluntatem soles inspicere. Addidit quoque mihi animum Guidus Vbaldus clarissimus dux, & princeps meus, omni laude maior, qui opusculum meum de nonnullis locis obscuris superiori anno ei dedicatum vultu ita placido & serena fronte suscepit, vt sperare merito possem, hoc tibi qualecunque fore non ingratum. Non mediocriter etiam me incitarunt Georgius Emus pro Venetis hic agens legatus, non solum patritia nobilitate, verum etiam bonarum artium studiis clarus, & Carolus Verardus Caesenas Archidiaconus Caesenae, & Alexandri Pontificis Maximi cubicularius, vir omni literarum genere praestans: nec non Renatus Melioratus, & Robertus Vrsus Ariminenses Iurisconsulti clarissimi, nec minus, quae humanitatis vocant,

studiis eruditi. Hi enim aliique complures optimi harum rerum censores, cum hunc libellum legissent, multis me verbis sunt ad editionem cohortati. Non putaui igitur tam humano principi hoc munus ingratum futurum, quod tot eruditis ante viris placuisse cognoueram. Accipe igitur hoc quicquid est libelli ab Abstemio tuo, cuius mentem animumque si penitus posses inspicere, in hac tenui re magnum munus tibi iudicares oblatum. Ne quis autem inutilem & inanem hunc meum scribendi laborem existimaret, præfatiunculam quandam præponendam censui, qua intelligeretur, doctos etiam & claros viros in magnis rebus huiusmodi fabellis, non voluptatis tantum, verum etiam vtilitatis gratia delectatos. Sedulo dedimus operam, vt seria potius quam iocos saperent, vnde ridiculas multas, quæ inter componendum sese mihi offerebant, consulto præterii, quia nimis lasciuæ, & tanti principis grauamine mihi videbantur indignæ. Non tamen ita agrestis esse volui, quin eas aliqua vrbanitate aspergerem, maxime ad principem scribens, cum principes curarum mole pressi, soleant interdum recreandi animi gratia iocos appetere. Vale.

EIVSDEM ABSTEMII PROOEMIVM.

COgitanti mihi varia scriptorum genera, qui vt humanæ vitæ prodessent, cogitationes suas literarum mandauere memoriæ; Qui apologos scripsere, non postremo loco digni esse videntur. Non enim modo mortalium animos incredibili quadam afficiūt voluptate, verum etiam ad res honestas, vtilesque peragendas, suis fabellis magis quam Phihilosophi suis præceptis alliciunt. Nam ita in legentium animos quadam iucunditate penetrant, & quibusdam similitudinibus, quæ maximè ad commouendos animos valent, quid vitandum faciendumque sit, ostendunt, vt omnes etiam inuiti, illis assentire cogantur. Sensus

autem

autem audiendi fastidiosissimus, res etiam vtiles honestasque haud facile admittit, ni fuerint aliqua vrbanitate conditæ. Testis quidem orator Atheniensis, qui ad Athenienses verba faciens, cum eos minus attentos videret, rogauit vt saltem fabulam audire dignarentur. Quo impetrato: Ceres inquit & hirundo & anguilla simul iter facientes, ad quendam fluuium peruenerunt. Hirundo quidem superuolauit; Anguilla autem amnem tranauit. Quod cum dixisset, obticuit. Interrogantibus autem illis quid Ceres egisset? Vobis, inquit, dea nostra succensuit, qui eos, qui vobis vtilia suadent, audire nolentes, tam attentis auribus confabulantes auditis. Quantam vim apologi habeant ad animos commouendos, cum multis possem, tribus ero contentus exemplis ostendere.

Samiis rectorem populi morti adiicere volentibus. Æsopus hac fabella dissuasit, dicens: Vulpem quandam fluuium transeuntem, in lacunam fuisse propulsam. Vnde cum exire non posset, tenaci limo retenta muscarum affligebatur aculeis. Quod Herinacius conspicatus, misericordia motus est, interrogauitque an vellet, vt ab ea muscas abigeret. At illa abnuit, dicens, hæ meo sanguine iam plenæ, paruam mihi possunt inferre molestiam: si autem has abegeris, aliæ famelicæ superuenient, quæ quicquid mihi superest sanguinis exhaurient. Ita ò viri Samii vobis eueniet. Si enim hunc rectorem vestrum iam locupletem occideritis, alios eligatis necesse est, qui dum se opibus volent implere, quicquid hic vobis reliquit, eripient. His verbis moti Samii, ab incepto destitere.

Hac ratione adductus Tiberius Cæsar, diuturnos magistratus dabat, vnde (vt refert Iosephus) sub eo, per viginti annorum spatia, per duos tantum præsides, Gratum scilicet & Pilatum, est gubernata Iudea. Non parcit populis regnum breue, vt inquit Statius.

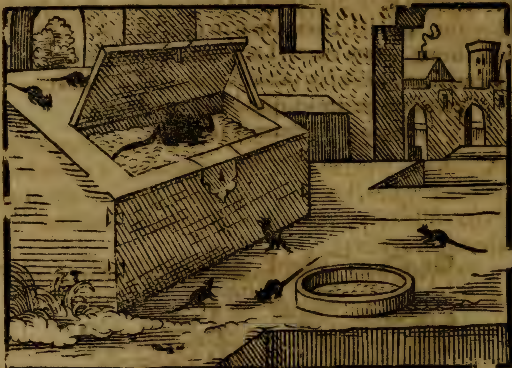
Himerenses Phalaridem Agrigentinorum tyrannum ducem exercitus sui eligere volentes, Stesichorus poeta hoc apologo deterruit. Equus, dicens, solus pascebat in prato. Adueniente autem ceruo, & pascua corrumpente, consulit hominem, qua posset illum arte punire. Cui homo, si frenum, inquit, acceperis, & me armatum dorsum tuum ascendere permiseris. Cum huic consilio esset obsecutus, ceruum quidem hominis auxilio victor abegit, sed non amplius hominem dorso, non frenum depulit ore. Ita, inquit Stesichorus viri Himerenses vobis eueniet, si Phalaridem ducem efficietis, hostes quidem vestros punietis, sed huic tyranno perpetuo seruietis. Quibus verbis territi Himerenses, huiusmodi ducis eligendi consilium deposuere.

Cum populus Romanus ab Senatu secessisset, quod tributum & militiam toleraret, nec vllo pacto reduci posset, nonne Agrippa Menenius cum hoc apologo reuocauit? Olim, inquiens, Quirites, humani artus ventrem ociosum & desidem intuentes, ab eo discordarunt, nec amplius illi cibum ministrare decreuerunt. Sed cum ipsi quoque alimenta illi denegando, quæ per omnia membra deferuntur, deficerent, cum eo in gratiam redierunt. Eodem, inquit, modo, Senatus & populus, quasi venter & membra, alterum alterius auxilio indigent, & vt discordia intereunt, ita concordia valent. Qua fabula populus reuocatus, cum Senatu in gratiam rediit. Non immeritò igitur non solum Græci & Latini poetæ, vt Hesiodus & Horatius, huiusmodi fabulas suis operibus inseruerunt, verum etiam maximi & celeberrimi Philosophi, vt Plato, Aristoteles, Plutarchus, & multi alii plurimum commendarunt, & ad institutionem moralis & ciuilis vitæ non minimum facere arbitrati sunt. Quocirca Omnibus. Leonicenus, & Laurentius Valla, viri ætatis nostræ doctissimi, paucos Æsopi

ſopi apologos è Græco in Latinum vertere, ſibi laudi, cæteris verò voluptati & vtilitati fore non dubitarunt. Et iure quidem. Leguntur enim, & in doctiſſimorum virorum manibus quotidie verſantur. Non video igitur, cur has componendo fabulas laude fraudari debeam, quam cæteri Latini ex translatione conſecuti ſunt, niſi adeo inuidi ſimus, vt Latinis licere non putemus, quod Græcis eſt cum ſumma omnium laude conceſſum.

De Mure in cista nato. 1

MVs in cista natus, omnem ferè ibi duxerat ætatem nucibus pastus, quæ in ea seruari solebant. Dum autem circa oras cistæ ludens decidisset, quæreretque ascensum, reperit epulas lautissimè paratas: quas cum gustare cœpisset, Quam stultus inquit, hactenus fui, qui toto in terrarum orbe nihil melius cistula mea esse credebam. Ecce quàm suauioribus hic vescor cibis.

Hac fabula indicat, non ita patriam diligendam, si ignobilis sit, vt alia non adeamus loca, cum alibi beatiores esse possimus.

De Rustico impetrante, vt triticum absque aristis nasceretur. 2

IMpetrauerat à Cerere rusticus quidam, vt triticum absque aristis nasceretur, ne metentium trituran-tiumque manus læderet. Quod vbi maturuit, à minutis aui-

tis auibus depastum est. Tum rusticus, quàm digna, inquit, patior, qui paruæ commoditatis causa, emolumenta quam maxima perdidi.

Fabula indicat, parua incommoda maiori vtilitate pensanda.

De Accipitre columbam insequente. 3

CVm accipiter columbam præcipiti insequeretur volatu, villam quandam ingressus, à rustico captus est; quem blande, vt se dimitteret, obsecrabat. Non enim te læsi, dicens. Cui rusticus, nec hæc, respondit, te læserat.

Fabula indicat, merito puniri, qui innocentes lædere conantur.

De Aranea & Hirundine. 4

ARanea in hirundinem excandescens, quæ muscas, qui suus est cibus capiebat, retia in foribus, per quas volitare solebat, vt eam caperet, suspenderat; hirundo vero aduolans, retia cum textrice per aera portabat. Tunc aranea in aere pendens, & se iamiam perituram intelligens, quàm iuste hæc patior dicebat, quæ minima volatilia magno labore vix capiens, credidi tam magnas aues posse comprehendere.

Hac admonemur fabula, ne viribus maiora aggrediamur.

De Rustico amnem transituro. 5

RVsticus torrentem transiturus, qui forte imbribus excreuerat, quærebat vadum. Et cum primum eam fluminis partem tentasset, quæ quietior placidiorque videbatur, reperit eam altiorem, quàm animo erat opinatus. Rursus ibi breuiorem, tutioremque

que adinuenit, vbi maiore aquarum strepitu fluuius decurrebat. Tum secum, quàm tutius, inquit, clamosis aquis, quàm quietis & silentibus vitam nostram credere possumus.

Hac admonemur fabula, vt minus verbosos & minaces, quàm quietos extimescamus.

De Columba & Pica. 6

COlumba interrogata à Pica, quid eam induceret, vt in eodem semper loco nidificaret, cum eius pulli inde sibi semper surriperentur; simplicitas, respondit.

Hac indicat fabula, facile esse, viros probos sæpe decipi.

De Cuculo & Accipitre. 7

IRrisus ab accipitre cuculus, quod cum sibi & corpore par & colore non absimilis esset, præ angustia animi potius vermibus terrenis, quàm suauibus aliarum auium carnibus vesceretur, vidit paucis post diebus accipitrem à rustico, cuius columbas insectabatur, captum, & motu cæterorum ex alta turre pendere, cui cuculus; Quam melius tibi, inquit, amice fuisset vermes venari, quam alienas aues impetere.

Hac fabula indicat eorum vitam tutiorem esse, & magis probandam, qui suis rebus sine periculo contenti sunt, quam illorum, qui aliena appetentes, adeunt magna vitæ discrimina.

De Asino & Vitulo. 8

ASinus & vitulus in eodem pascentes prato, sonitu campanæ hostilem exercitum aduentare præsensérant. Tum vitulus, fugiamus hinc ò sodalis, inquit, ne hostes nos captiuos abducant. Cui asinus, fuge tu,

inquit,

inquit, quem hostes occidere & esse consueuerunt. Asini nihil interest, cui vbique eadem ferendi oneris est proposita conditio.

Hæc fabula seruos admonet, ne dominos magnopere mutare formident, modo prioribus deteriores futuri non sint.

De Vulpe & Mulieribus gallinam edentibus. 9

VVlpes iuxta villam quandam transiens, conspexit cateruam mulierum plurimas gallinas, opipare assatas, alto silentio comedentem, ad quas conuersa; Qui clamores, inquit, & canum latratus contra me essent, si ego facerem, quod vos facitis? Cui respondens quædam anus: pessima animalium, inquit, nos quæ nostra sunt comedimus, tu vero aliena furaris.

Hæc fabula nos admonet, ne putemus nobis in aliena licere, quod propriis dominis licet.

De Caponibus pinguibus & macro. 10

VIr quidam complures capones in eodem ornithobosco inclusos largo nutricauerat cibo, qui pingues effecti sunt omnes, præter vnum, quem vt macilentum irridebant fratres. Dominus nobiles hospites lauto & sumptuoso accepturus conuiuio, imperat coco, vt ex his interimat, coquatque quos pinguiores inuenerit. Hoc audientes corpulenti, sese afflictabant dicentes, Quãto præstitisset, nos macilentos esse.

Hæc fabula in pauperum solamen conficta est, quorum vita tutior, quàm diuitum.

De Trabe & Bobus eum trahentibus. 11

TRabs vlmea de bobus conquerebatur, dicens: Ingrati, ego multo tempore meis vos frõdibus alui, vos ve-

vos vero me nutricem vestram, per saxa & luta trahitis. Cui boues, gemitus, suspiriaque nostra, & stimulus quo pungimur, te docere possunt, quod te trahamus inuiti. Ignouit trabs.

Hæc nos docet fabula, ne in eos excandescamus, qui non sua sponte nos lædunt.

De Arboribus pulchris, & deformi. 12

ARbores complures in eodem creuerant loco proceræ, rectæ, enodesque, præter vnam humilem, paruam, nodosamque, quam vt deformem, pusillamque cæteræ ludibrio habere solitæ erant. Ædificaturus domum loci dominus, iubet omnes excidi, præter eam, quæ breuitate & deformitate sua ædificium indecorum reddditura videbatur. Cæteris excisis, deformis hæc secum dicebat: De te non amplius querar natura, quod me turpem genueris, cum formosis tam magna videam imminere discrimina.

Hæc fabula nos admonet, ne doleamus nos natos esse deformes, cum multis formositas sæpe nocuerit.

De Cygno in morte canente comprehenso à Ciconia. 13

CYgnus moriens, interrogabatur à Ciconia, cur in morte, quàm cætera animalia adeo exhorrent, multo suauiores, quàm in omni vita emitteret sonos, quum potius mœstus esse deberet. Cui cygnus, Quia inquit, neque cibi quærendi cura amplius cruciabor, neque aucupum laqueos extimescam.

Hæc fabula nos admonet, ne mortem formidemus, qua omnes vitæ præsentis miseriæ præciduntur.

De Muliere virum morientem flente, & Patre eam consolante. 14

Mulie-

MVlierem adhuc iuuenem, cuius vir animam agebat, pater cõsolatur, dicens: Ne te afflictes tantopere filia. Alium enim virum tibi inueni, isto longe formosiorem, qui prioris desiderium facilè mitigabit. At mulier doloris impatiens, vt quæ maritum ardenti amore prosequebatur, non modo verba parentis non admittebat, sed intempestiuam alterius mariti mentionem accusabat. At vbi maritum defunctum videt, inter lachrymas & luctus parentem interrogat, an adsit ibi iuuenis ille, quem sibi in virum dare velle se dixerat.

Fabula indicat, quàm cito defunctorum maritorum amor ex vxorum animo excidere soleat.

De Muliere amatoris discessum flente. 15

MVlier impudica amatorem suum abeuntẽ, quem omnibus ferè rebus spoliauerat, multis lachrymis prosequebatur. Interrogante autem eam vicina, cur ita inconsolabiliter fleret: non discessum eius, inquit, sed pallium, quod ei reliqui, fleo.

Fabula indicat, non amatores, sed eorum bona à meretricibus amari.

De Musca, quæ quadrigis insidens, puluerem se excitasse dicebat. 16

QVadrigæ in stadio currebant, quibus musca insidebat: Maximo autem puluere tum equorum pedum pulsu, tum rotarum volutatione exorto, dicebat musca: Quam magnam vim pulueris excitaui?

Hac fabula ad eos spectat, qui cum ignaui sint, alienam tamen gloriam suis magnificis verbis in se transferre conantur.

De Anguilla conquerente, quod magis quàm serpens infestaretur. 17

ANguilla interrogabat serpentem, quare cum similes essent atque cognati, homines tamen se potius, quàm illum insequerentur: cui serpens, quia rarus, inquit, me lædit impune.

Fabula indicat, minus lædi solere, qui sese vlciscuntur.

De Asino, Simia, & Talpa. 18

COnquerenti asino, quòd cornibus careret Simiæ vero, quòd cauda deesset. Tacete, inquit talpa, quum me oculis captam esse videatis.

Hæc fabula ad eos pertinet, qui non sunt sua sorte contenti, qui si aliorum infortunia considerarent, æquiori animo tolerarent sua.

De Nautis sanctorum auxilium implorantibus. 19

NAuta quidam in mari subita & atra tempestate deprehensus, cæteris eius sociis diuersorum auxilium implorantibus, Nescitis, inquit, quid petatis. Ante enim, quàm sancti isti ad Deum pro nostra liberatione se conferant, hac imminente procella obruemur. Ad Deum igitur confugiendum censeo, qui absque alterius adminiculo à tantis malis nos poterit liberare. Inuocato igitur Dei omnipotentis auxilio, ilico procella cessauit.

Fabula indicat, vbi potentioris auxilium haberi potest, ad imbecilliores non fugiendum.

De Piscibus è sartagine in prunas desilientibus. 20

Pisces

PIsces adhuc viui in sartagine feruenti oleo coquebantur, quorum vnus, fugiamus hinc fratres, inquit, ne pereamus. Tunc omnes pariter è sartagine exilientes, in ardentes prunas deciderunt. Maiori igitur dolore affecti, damnabant consilium, quod ceperant, dicentes: Quanto atrociori nunc morte perimus?

Hæc nos admonet fabula, vt ita præsentia vitemus pericula, ne incidamus in grauiora.

De Quadrupedibus societatem aduersus Aues cum Piscibus ineuntibus. 21

QVadrupedes cum bellum sibi ab auibus esset indictum, cum piscibus fœdus inierunt, vt eorum auxilio se ab auium furore tuerentur. Cum autem optata expectarent auxilia, Pisces negant se per terram ad eos accedere posse.

Hæc nos admonet fabula, ne eos nobis socios faciamus, qui cum opus sit, nobis adesse non possunt.

De Legato auaro tubicines decipiente. 22

QVidam auarus pro patria legatus in aliam vrbem profectus erat, cui tubicines præsto adfuerunt, vt illius aures tubarum clangore, loculos autem suos pecunia implerent. Quibus ille renunciari iubet, non esse nunc locum cantibus, se in summo luctu & mœrore constitutum, matrem enim suam obiisse. Tubicines autem spe frustrati, & mœsti abeunt. Amicus quidam legati audiens luctum, ad eum visendum, consolandumque accedit, interrogatque quamdiu mater eius obiisset. Quadraginta iam anni sunt, inqnit. Tunc amicus intellecta legati stropha, in risum effusus est.

Hæc fabula ad auaros facit, qui omni arte student pecuniam conseruare.

De Viro,

De Viro, qui ad Cardinalem nuper creatum gratulandi gratia accessit. 23

VIr quidam facetus admodum & vrbanus, audiens amicum suum ad Cardinalatus dignitatem assumptum, ad eum gratulandi gratia accessit: qui honore tumidus, amicum veterem agnoscere dissimulans, quisnam esset interrogabat. Cui, vt erat ad iocos promptus: Miseresco, inquit, tibi, cæterisque, qui ad huiusmodi honores perueniunt: quamprimum enim dignitates eiusmodi estis assequuti, visum, auditumque, & cæteros sensus ita amittitis, vt pristinos amicos amplius non recognoscatis.

Hæc fabula eos notat, qui in altum sublati, veteres despiciunt amicitias.

De Iuuene Senis curuitatem ridente. 24

IVuenis quidam conspicatus senem in arcus tensi similitudinem curuum: interrogauit, an sibi arcum vellet vendere? Cui ille: Et quid est tibi opus pecuniam amittere? Si enim ad meam perueneris ætatem, absque pecunia arcum tibi natura concedet.

Hæc fabula indicat, minime irridenda vitia senilis ætatis quam nemo viuendo effugere potest.

De Sene puellam in vxorem accipiente. 25

VIr quidem imprudens, exacto septuagesimo vitæ anno, puellam duxerat in vxorem, qui ad id tempus in cœlibatu permansisset. Cui cum debitum soluere non posset, dicere solebat: Quam male vitam meam disposui, iuueni enim mihi vxor deerat, nunc autem senex desum vxori.

Hæc fabula innuit, omnia suo tempore peragenda.

De Aqui-

De Aquila & Pica. 26

PIca aquilam rogabat, vt ſe inter ſuos familiares & domeſticos acciperet quando id mereretur cùm corporis pulchritudine, tum ad mandata peragenda, linguæ volubilitate. Cui aquila, hoc facerem reſpondit, ni vererer, ne quæ intra regulam fiunt, tua loquacitate cuncta efferres.

Hac fabula monet, linguaces & garrulos domi non habendos.

De Turdo amicitiam cum Hirũdine ineunte. 27

GLoriabatur turdus, ſe amicitiam contraxiſſe cum hirundine. Cui mater, ſtultus es fili, inquit, ſi credis cum ea poſſe conuiuere, cum vterque veſtrum diuerſa ſoleat appetere loca. Tu enim frigidis, illa tepidis delectatur locis.

Hac monemur fabula, ne eos nobis faciamus amicos, quorum vita à noſtra diſſentit.

De Ruſtico & Mure. 28

RVſticus quidam erat admodum pauper, ſed adeò facetus, vt ne calamitatis quidem tempore, natiui leporis obliuiſceretur. Is cum villam ſuam caſu, igne iniecto, ita ardentem videret, vt aliquo modo ignem extinguere poſſe diffideret, mœſtus ſpectabat incendium. Interim cernit murem quẽdam, qui villæ egreſſus, periculum quàm ocyſſimè fugiebat. Oblitus damnorum, ruſticus cucurrit, & murem corripiens, illum in medium iecit incendium; dicens: Ingratum animal, tempore felicitatis mecum habitaſti, nunc quia fortuna mutata eſt, villam meam deſeruiſti.

Fabula indicat, eos non eſſe veros amicos, qui arridente

fortunæ à latere tuo non discedunt, turbata autem, præcipiti abeunt cursu.

De Heremita virgine ægrotante. 29

INsitum est à natura omnium animalium generi, vt rei venereæ libidine incitentur, à qua si qui homines qui coruo albo rariores sunt, se abstinere volunt, sæpe in graues morbos incidere solent. Quidam igitur heremita ab ipsa adolescentia ita titillationes carnis euicerat, vt vsque ad quintum & vicesimum ætatis annum virgo permaneret. Cum autem in eam ætatem grauissimè ægrotare cœpisset, Medici nullum aliud salutis eius remedium se inuenire dicebant, nisi vt cum aliqua muliere coiret. Diu heremita recusauit, mori se potius velle dicens, quàm virginitatem, rem tam præclaram, & Deo maxime gratam amittere. Assueti enim virtutibus, ægrè illas discedere à se patiuntur. Victus tandem precibus, & cupiditate vitæ, qua nihil homini sanæ mentis dulcius est, adductæ sibi mulieris infusus gremio, placidum petiuit per membra soporem. Experrectus autem vehementer angebatur, & tantam vim lachrymarum effundebat, vt omnes qui aderant, illius misererentur. Quisque igitur eum solari, & vt bono animo esset, hortari, quoniam Deus clementissimus pater ei ignosceret, quia non voluptatis, sed recuperandæ sanitatis causa opus tale patrasset. At ego, inquit, istud non fleo, sed quòd tantam dulcedinem citius expertus non sum.

Hæc indicat fabula, humanam naturam adeò peccatorum illecebris delectari, vt vitiorum voluptatem facile virtutum amaritudini anteponat.

De Diuite quodam & Seruo. 30

Vir erat

VIr erat diues, seruum habens tardi ingenii, quem regem stultorum solebat nuncupare. Ille his verbis sæpius irritatus, statuit hero par referre. Semel enim in herum conuersus: Vtinam, inquit, rex stultorũ essem, in toto enim terrarum orbe nullum meo latius esset imperium, & tu quoque meo subesses imperio.

Fabula indicat, omnia plena esse stultorum.

De Vidua virum petente. 51

VIdua quædam diues à vicina petebat, vt maritum sibi inquireret, quem nõ coitus gratia, qui ingratus admodum sibi erat, sed ne bona sua dilapidarentur, exoptare se dicebat. Mulier sagax, & viduæ versutias intelligens, se inquisituram pollicetur. Paucis post diebus viduam conueniens, reperi, inquit, tibi virum ex animi tui sententia. Est enim vir prudens, & ad res gerendas natus, & genitalibus caret, quæ tibi cordi non sunt. Cui vidua, abi hinc, inquit, in malam rem cum isto marito tuo lepido, etsi enim coitus appetens non sum, volo tamen habeat, quod nos reconciliet, si quãdo cœperimus esse discordes.

Hæc fabula indicat, nullum matrimonium felix, si clauus defuerit, qui virum & mulierem arctissimè constringit.

De Canibus vrbanis villaticum insequentibus. 52

CAnes cõplures vrbani, quendam villaticum præcipiti insequebantur cursu, quamdiu ille fugit, nec repugnare ausus est. At vbi ad insequentes conuersus subsistit, & dentes ipse quoque ostendere cœpit, omnes pariter substiterunt: nec aliquis vrbanorum illi propinquare audebat. Tunc imperator exercitus, qui fortè ibi aderat, ad suos conuersus milites: Cõmilitones, inquit, hoc spectaculũ nos admonet, ne fugiamus

præsentiora fugientibus, quàm repugnantibus videamus imminere pericula.

De Anu dæmonem accusante. 33

VOlunt homines vt plurimum, quando sua culpa aliquid sibi acciderit aduersi, in fortunam vel in dæmonem culpam conferre, vt se crimine exuãt, adeò omnes sibi indulgent. Hoc dæmon ægrè ferens, cùm videret anum quandam arborem ascendentem, ex qua illam ruituram, & in se culpam collaturam præuiderat, accitis testibus dixit: Videte anum illam absque meo consilio arborem ascendentem, vnde eam casuram esse prospicio. Estote mihi testes, me ei non suasisse, vt soleata illuc ascenderet. Mox anus cecidit, & cum interrogaretur, cur soleata arborem ascendisset, dęmon, inquit, me impulit. Tunc dæmon adductis testibus, probauit id ab anu absque suo factum esse consilio.

Fabula indicat, homines minimè venia dignos, qui cum liberè peccent, fortunam vel dæmonem accusant.

De Testudine & Ranis. 34

TEstudo conspicata ranas, quæ in eodem stagno pascebantur, adeò leues, agilesque, vt facilè quolibet prosilirent, & longissimè saltarent, naturam accusabat, quòd se tardum animal, & maximo impeditum onere, procreasset, vt neque facile se mouere posset, & magna assidue mole premeretur. At vbi vidit ranas anguillarum escam fieri, & cuiuscunque vel leuissimo ictui obnoxias, aliquantulum recreata dicebat: Quanto melius est onus, quo ad omnes ictus munita sum, ferre, quàm tot mortis subire discrimina.

Hæc fabula indicat, ne ægrè feramus dona naturæ, quæ maiori nobis commodo sæpe sunt, quàm nos intelligere valeamus.

De Gli-

De Gliribus quercum eruere volentibus. 35

GLires quercum arborem glandiferam dentibus eruere destinauerant, quo paratiorem haberent cibum, ne victus gratia toties ascendere & descendere cogerentur. Sed quidam ex eis, qui ætate & vsu rerum, ac prudentia cæteros longè anteibat, eos absterruit, dicens: Si nutricem nostram nunc interficiemus, quis futuris annis, nobis ac posteris nostris alimenta præbebit.

Fabula hæc monet, virum prudentem debere non modò præsentia intueri, verùm etiam futura longè prospicere.

De Cane & Hero. 36

CAnem quidam habens, quo magis ab illo diligeretur, semper suis pascebat manibus, ligatumque soluebat. Ligari autem & verberari iubebat a seruo, vt beneficia à se, maleficia autem à seruo in illum viderentur esse collata. Ægrè autem ferens canis se assiduè ligari verberarique aufugit, & cum increparetur à domino vt ingratus, & tantorum beneficiorum immemor, qui se fugisset, à quo semper dilectus pastusq; fuisset, ligatus autem, verberatusque nunquam, respondit: Quod seruus tuo iussu facit, à te factum puto.

Hæc fabula indicat, eos malefactores habendos, qui maleficiorum causa fuere.

De Auibus Scarabeos timentibus. 37

MAgnus timor aues incesserat, ne scarabei arcu pilari eas occiderent, à quibus magnam pilarum vim in sterquilinio summo labore fabricatam audierunt. Tunc passer, nolite, inquit, expauescere. Quomodo enim pilas in nos per aera volantes iacere poterũt, cum eas per terram magno molimine vix trahant.

Hac fabula nos admonet, ne hostium opes extimescamus, quibus deesse videmus ingenium.

De Vrso & Apibus. 38

VRsus ictus ab ape, tanta ira percitus est, vt aluearia, in quibus apes mellificauerant, tota vnguibus discerperet. Tunc apes vniuersæ, cum domos suas dirui, cibaria auferri, filios necari viderent, facto impetu aculeis vrsum inuadentes, penè necauere. Qui ex earum manibus vix elapsus secum dicebat, quanto melius erat, apis vnius aculeum tolerare, quàm tot in me hostes mea iracundia concitare.

Hac fabula innuit, longe melius interdum esse, iniuriam vnius sustinere, quàm dum vnum punire volumus, multos nobis inimicos comparare.

De Aucupe & Fringilla. 39

AVceps tetenderat volucribus retia, largamq; illis in area effuderat escam, pascentes tamen aues nõ capiebat, quia sibi videbantur paucæ, quibus pastis ac

auolan-

auolantibus, aliæ paſtum adueniunt: Quas quoq; propter paucitatem capere neglexit. Hoc per totum diem ordine ſeruato, ac aliis aduenientibus, aliis abeuntibus, illo ſemper maiorem prædam expectante, tandem aduesperaſcere cœpit. Tunc auceps amiſſa ſpe multas capiendi, quum iam tempus eſſet quieſcendi, attrahens retia, vnam tantum fringillam, quæ infelix in area remanſerat, cepit.

Hæc fabula indicat, qui omnia comprehendere volunt, ſæpe pauca vix capere poſſe.

De Milite & Equo. 40

MIles equum habens optimum, emit alium nequaquam illi bonitate parem, quem multo diligentius, quàm priorem nutricabat, tunc priori ſic ait: Cur me dominus quàm te impenſius curat? quum tibi neq; pulchritudine, neq; robore, neq; velocitate comparandus ſim? Cui ille, Eſt hæc, inquit, hominum natura, vt ſemper in nouos hoſpites benigniores ſint.

Hæc fabula indicat hominum amentiam, qui noua, etiamſi deteriora ſint, ſolent veteribus anteponere.

De Sue & Cane. 41

SVs irridebat canem odoriſequũ, qui domino murmure & cauda adularetur, à quo ad artem aucupatoriam multis verberibus, auriumque vellicationibus fuerat inſtructus. Cui canis: Neſcis, inquit, inſane, neſcis, quæ ex verberibus illis ſim conſecutus? per ea enim ſuauiſſimis perdicum, coturnicumq; carnibus veſcor.

Hæc fabula nos monet, ne iniquo feramus animo præceptorum verbera, quæ multorum bonorum cauſa eſſe conſueuere.

De Trabe boum pigritiam increpante. 42

TRabs, quæ curru vehebatur, boues vt lentulos increpabat, dicens: currite pigri, onus enim leue portatis. Cui boues, irrides nos, responderunt, ignara quæ te pœna maneat: onus hoc nos citò deponemus, tuum autem tu quoad rumparis, sustinere cogeris. Indoluit trabs, nec amplius boues conuiciis lacessere ausa est.

Hæc fabula quemlibet monet, ne aliorum insultet calamitatibus, cum ipse possit maioribus subiacere.

De Carduele & Puero. 43

CArduelis auis interrogata à puero, à quo in delitiis habita, & suauibus & largis cibis nutrita fuerat, cur cauea egressa, regredi nollet: Vt meo, inquit, me arbitratu non tuo pascere possim.

Hæc fabula indicat, vitæ libertatem cunctis delitiis anteponendam.

De Scurra & Episcopo. 44

SCurra quidam Cal. Ian. ad episcopum quendam diuitem quidem, sed auarum, accedens, numisma aureum strenæ nomine petiit. Antistes insanire hominē dixit, qui crederet tantam pecuniam sibi in strenam dari. Tunc scurra nummū argenteum efflagitare cœpit. Sed cum ille hoc quoq; nimium sibi videri diceret, æreum quadrantē vt saltem sibi traderet, orabat. Sed cum ne hunc quoque posset ab episcopo extorquere: Reuerende, inquit, pater, saltem benedictione tua me pro strena imperti. Tunc episcopus, flecte, inquit genua, fili, vt te benedicam. At ego, inquit scurra, benedictionem istam tuam tam vilem nolo. Si enim nummū æreum valeret, eam mihi nunq̄ profecto concederes.

Hæc

Hæc fabula contra eos episcopos & sacerdotes conficta est, qui diuitias & opes pluris faciunt, quàm cuncta Ecclesiæ sacra atque mysteria.

De Vpupa indigne honorata. 45

INuitatæ ferè omnes aues ad aquilæ nuptias, indignè ferebant vpupam cæteris præferri, quia corona insignis esset, & versicoloribus pennis ornata, cũ semper inter stercora & sordes solita esset volutari.

Hæc fabula stultitiam eorum arguit, qui in hominibus honorandis, potius vestitum, nitorem, præstantiamque formæ, quàm virtutes, moresque soleant attendere.

De Sacerdote & Pyris. 46

SAcerdos quidam gulosus extra patriam ad nuptias proficiscens, ad quas fuerat inuitatus, reperit in itinere pyrorum aceruum, quorum ne vnum quidem attigit, quamuis magna affectus fame, quin potius ea ludibrio habens, lotio consperſit. Indignabatur enim huiusmodi cibos sibi in itinere offerri, qui ad lautas accedebat epulas. Sed cum in itinere torrentem quendam ita imbribus auctum offendisset, vt sine vitæ periculo eum transire non posset, domum redire constituit. Reuertens autem ieiunus, tanta est oppressus fame, vt nisi pyra illa, quæ vrina consperserat, comesset, cum aliud non inueniret, extingueretur.

Hæc fabula monet, nihil esse contemnendum, cum nihil sit tam vile & abiectum, quod aliquando vsui esse non possit.

De Mulo & Equo. 47

MVlus conspiciens equum aureo freno, ephippioq; insignem, & purpureis opertum phaleris, rum-

pebatur inuidia, illum beatum reputans, qui continuò optimis vesceretur cibis, & decoro amiciretur ornatu, se autem præ illo infelicē, qui clitellis malè dolatis oppressus, quotidie maxima onera ferre cogeretur. At vbi vidit equum pugna redeuntē, multis affectum vulneribus, præ illius calamitate se felicem appellabat. Longè melius esse dicens, quotidiano labore durū victū quæritare, & turpiter vestiri, quàm post optimos & delicatos cibos, & tantos ornatus mortis adire discrimina.

Hac fabula monet, regibus & principibus minimè inuidendum, quia diuitiis & opibus abundent, vt cùm vitam eorum longe pluribus periculis, quàm pauperum videamus esse subiectam.

De Porco & Equo. 48

POrcus conspiciens equum bellatorem, qui cataphractus ad pugnam prodibat: Stulte, inquit, quò properas? in pugna enim fortasse morieris. Cui equus: At tibi inter lutum, sordesque impinguato; quamuis nihil dignum laude gesseris, cultellus adimet vitam: mortem verò meam comitabitur gloria.

Hac fabula innuit, honestius esse rebus præclarè gestis occumbere, quàm vitam turpiter actam protrahere.

De Coriario emente pellem vrsi à venatore nondum capti. 49

COriarius ad venatorem accedens, emit ab eo pellem vrsi, pecuniamq; pro ea protulit. Ille sibi in præsentia pellem vrsi non esse, cæterū postridie venatum profecturum, vrsoq; interfecto pellem illius ei se daturum pollicetur. Coriarius animi gratia cum venatore in syluam profectus, altissimā arborem ascendit, vt inde vrsi, venatorisq; certamen prospiceret. Venator intrepidus ad antrum, vbi vrsus latebat, profectus, immissis

missis canibus, illum exire compulit, qui euitato venatoris ictu, eum prostrauit humi. Tunc venator sciens hanc feram in cadauera non sæuire, anhelitu retento, se mortuum simulabat. Vrsus naribus admotis olfaciens, cum illum nec naso, nec corde spirantem deprehēderet, abscessit. Coriarius cum feram abesse prospiceret, ac nihil amplius adesse periculi, ex arbore se deducens, & ad venatorem, qui nondum surgere audebat, accedens, illum vt surgeret, monebat: interrogauit deinde quid ad aurem ei vrsus loquutus esset. Cui venator: Monuit me, inquit, ne deinceps vrsi pellem vendere velim, nisi eum prius ceperim.

Hæc fabula indicat, incerta pro certis non habenda.

De Heremita & Milite. 50

HEremita quidam vir sanctissimæ vitæ militē hortabatur, vt relicta seculi militia, quam absq; Dei offensa, & animę discrimine pauci exercent, tandem se corporis traderet quieti, & animæ cōsuleret saluti. Cui miles: Faciā, inquit, quod mones pater. Verum enim est, quod hoc tempore milites, neque stipendia exigere valeant, licet exigua sint, neque prædari possint.

Fabula significat, multos vitiis renunciare, quia illa amplius exercere non possunt.

De Viro & Vxore bigamis. 51

VIr quidam defuncta vxore, quam valde dilexerat, duxit alteram, & ipsam viduam, quæ assiduè & prioris mariti virtutes fortiaq; facinora obiiciebat. Cui vt par referret, ipse quoq; defunctæ vxoris mores probatissimos, pudicitiamq; insignem referebat. Quadam autem die viro irata, pauperi eleemosynam petenti, partem caponis, quem in cœnam vtrisq; coxerat, dedit, dicens: Do tibi hoc pro anima prioris viri. Quod audiens

audiens maritus, accersito paupere, reliquum caponis dedit, dicens: Et ego quoq; do tibi hoc pro anima vxoris meæ defunctæ. Sic illi, dum alter alteri nocere cupiunt, quid cœnarent tandem non habuerunt.

Hac fabula monet, non esse contra eos pugnandum, qui se optime possunt vindicare.

De Leone & Mure. 52

LEo laqueo captus in sylua, cum se ita irretitum videret, vt nullis viribus se inde posse explicare confideret, murem rogauit, vt abroso laqueo eum liberaret, promittens tanti beneficii se non immemorem futurum. Quod cum mus promptè fecisset, leonem rogauit, vt filiam eius sibi traderet in vxorẽ. Nec abnuit leo, vt benefactori suo rem gratam faceret. Noua autem nupta ad virum veniens, cum eum non videret, casu illum pede pressit, atque contriuit.

Hæc indicat fabula, matrimonia, & cætera consortia improbanda, quæ ab imparibus contrahuntur.

De Vlmo & Silere. 53

Vlmus

VLmus in ripa fluminis nata, siler sibi proximum irridebat, vt debile & inualidum, quod ad omnem vel leuissimum vndarum impetum flecteretur, suam autem firmitatem & robur magnificis extollebat verbis, quod multos annos assiduos amnis impetus inconcussa pertulerat. Semel autem maxima vndarum violentia vlmus perfracta, trahebatur ab aquis. Cui siler ridens, inquit: Cur me deseris vicina, vbi est nunc fortitudo tua?

Fabula significat, sapientiores esse, qui potentioribus secedunt, quàm qui resistere volentes turpiter superantur.

De Cera duritiam appetente. 54

CEra ingemiscebat se mollem, & cuicunq; leuissimo ictui penetrabilem procreatam. Vides autem lateres ex luto multo se molliori factos in tantam duritiam ignis calore peruenisse, vt multa perdurarent secula, se iecit in ignem, vt eandem duritiam cõsequeretur. Sed statim igne liquefacta, consumpta est.

Hac admonemur fabula, ne appetamus, quod est nobis natura denegatum.

De Agricola militiam & mercaturam affectante. 55

AGricola quidam ægrè ferebat se assiduè terram voluere, nec perpetuis laboribus ad magnas diuitias peruenire, cum nonnullos videret milites, qui actis præliis, ita rem auxerant, vt bene induti incederent, & lautis epulis nutriti, beatam agerent vitam. Venditis igitur ouibus, capris, ac bobus, equos emit & arma, & in militiam profectus est. Vbi quum ab imperatore suo malè pugnatum esset, non solum quæ habebat perdidit, sed etiam pluribus vulneribus affectus est. Quare damnata militia, mercaturam exercere statuit, vt vbi maius lucrum, & minorẽ laborem æstimabat. Prædiis

igitur venditis, cùm nauem mercibus impleuisset, nauigare cœperat, sed quum in alto esset, tempestate subitò coorta nauis submersa est, & ipse cum cæteris qui in ea erant, ad vnum omnes periere.

Hac fabula monet, quemlibet debere sua sorte esse contentum, cum vbique sit parata miseria.

De Asino & Scurra. 56

ASinus indignè ferens scurram quendã honorari, & pulchris vestibus amiciri, quia magnos ventris edebat sonos, ad magistratus accessit, petens ne se minus quàm scurram honorare vellent. Et quum magistratus admirãtes eum interrogarent, cur se ita honore dignum duceret, inquit, quia maiores quam scurra crepitus ventris emitto, eosque absque fœtore.

Hac fabula eos arguit, qui in rebus leuissimis suas pecunias profundunt.

De Amne suum fontem conuiciis lacessente. 57

AMnis quidam suum conuiciis fontem lacessebat, vt inertem, quòd immobilis staret, nec vllos haberet pisces, se autem plurimum commendabat, quòd optimos crearet pisces, & per valles blando murmure serperet. Indignatus fons in amnem velut ingratum, vndas repressit. Tunc amnis & piscibus & dulci sono priuatus euanuit.

Hac fabula eos notat, qui bona, quæ agunt, sibi arrogant, non Deo attribuunt, à quo largo fonte nostra bona procedunt.

De Viro maligno & Dæmone. 58

VIr malignus quum plurima perpetrasset scelera, & sæpius captus, & carcere conclusus arctissima & per-

& peruigili custodia teneretur, dæmonis auxilium implorabat, qui sæpenumero illi affuit, & è multis eum periculis liberauit. Tandem iterum deprehenso, & solitum auxilium imploranti, dæmon magnum calceorum pertusorum fascem super humeros habens apparuit, dicens: Amice, amplius tibi auxilio esse non possum, tot enim loca pro te liberando hactenus peragraui, vt hos omnes calceos contriuerim. Nulla mihi superest pecunia, qua alios valeam comparare. Quare pereundum est tibi.

Hæc admonet fabula, ne existimemus nostra semper impunita fore peccata.

De Auibus plures reges eligere volentibus. 59

AVes consultabant de pluribus regibus eligendis, cum aquila tantos volucrum greges sola regere non posset, fecissentq; voto satis, nisi cornicis monitu à tali consilio destitissent: quæ quum causam rogaretur, cur non plures reges duceret eligendos, quia difficilius, inquit, plures, quàm vnus saccus implentur.

Hæc fabula docet, longè melius ab vno, quàm à multis principibus gubernari.

De Muliere, quæ pro viro se mori velle dicebat. 60

MAtrona quædam admodum pudica, & viri amantissima, ægrè ferebat maritum aduersa valetudine detineri. Lamentabatur, ingemiscebat, & vt suum in virum amorem testaretur, rogabat mortem, vt si maritum sibi esset ereptura, se potius quàm illum vellet occidere. Inter hæc verba, mortem cernit horribili aspectu venientem, cuius timore perterrita, & iam sui voti pœnitens: Non sum ego, inquit, quem petis, iacet ibi in lecto, quem occisura venisti.

Hæc fabula indicat, neminem esse adeò amantem amici, qui non malit sibi benè esse, quàm alteri.

De Adolescente in funere matris canente. 61

VIr quidam defunctam vxorem, quæ ad sepulchrũ efferebatur, lachrymis & fletibus prosequebatur. Filius verò eius canebat, qui cum à patre increparetur, vt amens & insanus, qui in matris funere cantaret, cùm vnà secum mœstus esse, & flere deberet, inquit: pater mi, si sacerdotes vt canerent, conduxisti, cur mihi irasceris gratis concinenti? Cui pater: Non tuum, inquit, & sacerdotum est idem officium.

Fabula indicat, non omnia omnibus esse decora.

De Viro Zelotypo, qui vxorem dederat custodiendam. 62

VIr Zelotypus, vxorem, quam parum pudice viuere compererat, cuidam amico, cui plurimum fidebat, dederat custodiendam, ingentem pollicitus pecuniam, si eam ita diligenter obseruaret, vt nullo modo coniugalem violaret copulam. At ille vbi aliquot dies expertus, custodiam hanc nimis difficilem, & ingeniũ suum versutia mulieris vinci comperisset, ad maritum accedens dixit, se amplius nolle hanc tam duram gerere prouinciam, quandoquidem ne Argus quidem, qui totus oculeus fuit, mulierem inuitam possit custodire. Addidit præterea, si necesse sit malle se anno integro saccum plenum pulicibus quotidie in pratum deferre, solutoque sacco eos inter herbas pascere, vespereque facto, omnes domum reducere, quàm vna die impudicam mulierem seruare.

Hæc fabula indicat, nullos custodes esse tam diligentes, qui impudicas mulieres valeant custodire.

De viro

De viro clysteria recusante. 63

VIr quidam natione Germanus, diues admodum, ægrotabat, ad quem curandũ plures accesserant medici (ad mel enim cateruatim conuolant muscæ) quorum vnus inter cætera dicebat, opus esse clysteribus, si vellet conualescere. Quod cum vir huiusmodi insuetus medicinæ audiret, furore percitus, medicos domo eiici iubet, dicens: eos esse insanos, qui cùm caput sibi doleret, podici vellent mederi.

Hac fabula innuit omnia etiam salutaria insuetis & inexpertis aspera & obfutura videri.

De Asino ægrotante & Lupis visitantibus. 64

ASinus ægrotabat, famaque exierat, eum cito moriturum, ad eum igitur visendum, cum lupi canesque venissent, peterentque à filio, quomodo pater eius se haberet. Ille per ostii rimulam respondit: Melius quam velletis.

Hac indicat fabula, quòd multi fingunt molestè ferre mortem aliorum, quos tamen cupiunt celeriter interire.

De Muliere & Nuce. 65

MVlier quædam interrogabat nucem secus viam natam, quæ à prætereunte populo saxis impetebatur, quare esset ita amens, vt quo pluribus maioribusque verberibus cæderetur, eo plures præstantioresque fructus procrearet. Cui iuglans: Es ne, inquit, prouerbii immemor ita dicentis:

Nux, asinus, mulier simili sunt lege ligati,
Hæc tria nil rectè faciunt, si verbera cessent.

Hac fabula innuit, sæpe homines propriis iaculis solere se confodere.

De Asino laborum finem non inueniente. 66

Asinus hyberno tempore plurimum angebatur, quod nimio afficeretur frigore, & durum palearum haberet victum. Quare vernam temperiem, & teneras herbas optabat. Sed cum ver aduenisset, cogereturq; à domino, qui figulus erat, argillam in aream, & ligna in fornacem, indeq; lateres, imbrices, tegulas ad diuersa loca deferre, pertæsus veris, in quo tot labores tolerabat, æstatem omnibus votis expetebat, vt dominus messe impeditus eum quiescere pateretur. Sed tunc quoque cùm messes in aream, & inde domum triticum ferre cõpelleretur, nec quieti locus sibi esset, autumnum saltem laborum finem fore sperabat: Sed vbi ne tunc quoque malorum terminum adesse cernebat. cùm quotidie vinum, poma, ligna portanda essent rursus hyemis niues & glaciem efflagitabat, vt nunc saltem aliqua sibi requies à tantis laboribus concederetur.

Hæc fabula indicat, nullas esse præsentis vitæ tempora, quæ non perpetuis sint subiecta laboribus.

De Mure, quæ cum Fele amicitiam contrahere volebat. 67

Mvres complures in cauo parietis commorantes contemplabantur felem, quæ in tabulato capite demisso, & tristi vultu recumbebat. Tunc vnus ex eis, hoc animal, inquit, benignum admodum & mite videtur. Vultu enim ipso sanctimoniam quandam præfert, volo ipsum alloqui, & cum eo indissolubilem nectere amicitiam. Quæ cùm dixisset & propius accessisset, à fele captus, & dilaceratus est. Tunc cæteri hæc videntes, secum dicebant: Non est profectò, non est vultui temere credendum.

Hæc fabula innuit, non ex vultu, sed ex operibus homines iudicandos, cum sub ouili pelle sæpe atroces lupi delitescant.

De Asino

De Asino, qui hero ingrato seruierat. 68

ASinus, qui viro cuidam ingrato multos annos inoffenso pede seruierat, semel, vt fit, dum sarcina pressus esset graui, & salebrosa incedit via, sub onere ceciderat. Tunc dominus implacabilis multis verberibus surgere cōpellebat, pigrum animal & ignauū nuncupans. At ille miser inter verbera hæc secum dicebat: Infelix ego, quàm ingratum sortitus sum herum, Nam quamuis ei multo tempore sine offensa seruierim, tamen non hoc vnum delictum tot meis pristinis beneficiis compensat.

Hæc fabula in eos conficta est, qui beneficiorum sibi collatorum immemores, etiam minimam benefacto, is sui ipse offensam atroci pœna prosequuntur.

De Lupo suadente histrici, vt tela deponeret. 69

LVpus esuriens in histricem intenderat animum, quem tamen quia sagittis vndiq; munitus erat, inuadere non audebat. Excogitata autem eum perdendi astutia, illi suadere cœpit, ne pacis tempore tantum telorum onus tergore portaret, quandoquidem ne alii quidem sagittarii, nisi cum prælii tempus instaret, portarent. Cui histrix: aduersum lupum, inquit, semper præliandi tempus esse credendum esse.

Hæc fabula innuit, virum sapientem oportere aduersus inimicorum & hostium fraudes semper esse munitum.

De Mure liberante Miluum. 70

MVs conspicatus miluum laqueo aucupis implicitum, misertus est aui, quamuis sibi inimicæ abrosisque dente vinculis, euolandi viam fecit. Miluus tanti immemor beneficii, vbi se solutum vidit, murem

nil tale suspicantem corripiens, vnguibus & rostro la-
cerauit.

Fabula indicat, malignos viros huiusmodi gratias sui benefactoribus solere rependere.

De Cochlea petente ab Ioue, vt suam domum secum ferre posset. 71

CVm Iupiter ab exordio mundi singulis animalibus munera, quæ petiissent, elargiretur, cochlea ab eo petiit, vt domum suam posset circumferre. Interrogata à Ioue, quare tale ab eo munus exposceret, quod illi graue & molestum futurum erat. Malo, inquit, tum graue onus perpetuò ferre, quàm, cum mihi libuerit, malum vicinum non posse vitare.

Fabula indicat, malorum vicinitatem omni incommodo fugiendam.

De Erinaceo Viperam hospitem eiiciente. 72

ERinacius hyemem aduentare præsentiens, blandè viperam rogauit, vt in propria illius cauerna aduersus vim frigoris locum sibi concederet. Quod cum illa fecisset, erinacius huc illuc se prouoluēs spinarum acumine viperam pungebat, & vehementi dolore torquebat. Illa malè secum actum videns, quando erinacium suscepit hospitio, blandis eum verbis vt exiret, orabat, quandoquidem locus ambobus esset angustus. Cui erinacius: Exeat, inquit, qui hic manere non potest. Quare vipera sentiens sibi locum ibi non esse, illi cessit hospitio.

Fabula indicat, eos in consortia non admittendos, qui nos possint eiicere.

De Lepore sese vulpi præferente, ob pedum velocitatem. 73

Lepus

LEpus sese dignum reputabat, qui vulpi præferretur, quoniam longe illam pedum pernicitate superabat. Tunc vulpes: At ego, inquit, ingenium sum sortita præstantius, quo sæpius, quam tu pernicitate tua canes eludo.

Hæc indicat fabula, corporis velocitatem & vires ab ingenio longè superari.

De Sene ob impotentiam libidinem carnis relinquente. 74

VIr quidam sanctitate præditus singulari, senem quendam admonebat, vt tandem vitium libidinis dimitteret, cui vehementer insudarat. Cui senex: Obtemperabo, inquit, pater sancte, sanctissimis optimisq; admonitionibus tuis. Nam vsum Veneris admodum mihi obesse sentio. & virga amplius non arrigitur.

Fabula indicat, multos non amore virtutis & Dei, sed timore pœnæ & impotentia consuetis vitiis solere desistere.

De Agricola & Poeta. 75

AGricola quidam ad poetam accedens, cuius agros colebat, cum eum inter libros solum offendisset, interrogauit eum, quo pacto ita solus viuere posset. Cui ille: Solus, inquit, tantum esse cœpi, postquam te huc contulisti.

Hæc indicat fabula, eruditos viros, qui doctissimorum virorum turba continuè stipantur, tunc solos esse, cum inter illiteratos homines fuerint.

De Lupo ouis pelle induto, qui gregem deuorabat. 76

LVpus ouis pelle indutus, ouium se immiscuit gregi, quotidieque aliquam ex eis occidebat. Quod

cum pastor animaduertisset, illum in altissima arbore suspendit. Interrogantibus autem cæteris pastoribus, cur ouem suspendisset, aiebat: Pellis quidem (vt videtis) est ouis, opera autem erant lupi.

Hæc indicat fabula, homines non ex habitu, sed ex operibus iudicandos, quoniam multi sub vestimentis ouium lupina faciunt opera.

De Patre filium ad virtutes frustra hortante. 77

PAter quidam filium vitiis deditum, multis hortabatur verbis, vt derelicta vitiorum via, virtutibus inuigilaret, quæ ei laudem & decus erant pariturae. Cui filius: Frustra, inquit, pater ad hæc facienda hortaris. Multos enim prædicatores (vt aiunt) audiui, qui longè te melius ad virtutum hortabantur viam, nunquam tamen eorum admonitionibus obsecutus sum.

Fabula indicat, viros malignæ naturæ, nullius hortatu à vitiis velle desistere.

De Cane oues domini sui occidente, à quo suspensus est. 78

PAstor quidam cani oues suas dederat custodiendas optimis illum pascens cibis. At ille sæpe aliquam ouem occidebat. Quod cum pastor animaduertisset, canem capiens, eum volebat occidere. Cui canis: Quid me, inquit, perdere cupis, sum vnus ex domesticis tuis, interfice potius lupum, qui continue tuo insidiatur ouili. Imò, inquit, pastor, te, quam lupum morte dignũ magis puto. Ille enim palam se meum hostem profitetur, tu vero sub amicitiæ specie quotidie meum imminuis gregem.

Hæc innuit fabula, longe magis puniendos, qui sub amicitiæ specie nos lædunt, quàm qui apertè se nostros inimicos profitentur.

De Ariete cum Tauro pugnante. 79

ARies quidam inter lanigeros greges, erat tanta cornuum, & capitis firmitate, vt cæteros arietes statim facileque superaret. Quare cum nullum amplius arietem inueniret, qui occursanti sibi auderet obsistere, crebris elatus victoriis, taurum ausus est ad certamen prouocare. Sed primo congressu, cum in taurinam frontem arietasset, tam atroci ictu repercussus est vt ferè moriens hæc diceret: Stultus ego, quid egi? cur tam potentem aduersarium ausus sum lacessere, cui me imparem creauit natura?

Fabula indicat, cum potentioribus non esse decertandum.

De Vidua & Asino viridi. 80

VIdua quædam cœlibatum exosa, nubere cupiebat, sed non audebat, verita vulgi irrisiones, qui maledictis eas solet incessere, quæ ad secundas transeunt nuptias. Sed commater eius, quàm contemnendæ essent populi voces, hac arte monstrauit. Iussit enim asinum album, quem vidua habebat, viridi colore depingi, & per omnes vrbis vicos circũduci. Quod dum fieret, tanta admiratio ab initio omnes inualeràt, vt non solum pueri, verum etiam senes hac re insolita moti, asinum animi gratia concomitarentur. Deinde cum huiusmodi animal quotidie per vrbem duceretur, desierunt admirari. Itidem, inquit ad viduam commater, eueniet tibi: si enim virum acceperis, per aliquot dies eris fabula vulgi, deinde hic sermo conticescet.

Hæc fabula indicat, nullam rem esse tanta dignam admiratione, quæ diuturnitate temporis, non desinat esse miraculum.

De Aquila filios Cuniculi rapiente. 81

AQuila in altissima arbore nidulata, catulos cuniculi, qui longè inde pascebantur, in escam pullorum suorum rapuerat. Quam cuniculus blandis orabat verbis, vt suos sibi filios restituere dignaretur. At illa cum vt pusillum & terrestre animal, & ad sibi nocendum impotens arbitrata, eos in conspectu matris vnguibus dilacerare, & pullis suis epulandos apponere non dubitauit. Tunc cuniculus filiorum morte commotus, hanc iniuriam minimè impunitam abire permisit: arborem enim, quæ nidum sustinebat, radicitus effodit. Quæ leui impulsu ventorum procidens, pullos aquilæ adhuc implumes, & inuolucres in humum deiecit, qui a feris depasti, magnum doloris solatium cuniculo præbuerunt.

Hæc fabula indicat, neminem potentia sua fretum, debere imbecilliores despicere, cum aliquando infirmiores potentiorum iniurias vlciscantur.

De Lupo pisce fluuii, maris regnum affectante. 82

LVpus piscis erat in amne quodam, qui pulchritudine, magnitudine, ac robore, cæteros eiusdem fluminis pisces excedebat. Vnde cuncti eum admirabantur, & tanquam regem præcipuo prosequebantur honore. Quare in superbiam elatus, maiorem principatum cœpit appetere. Relicto igitur amne, in quo multos annos regnauerat, ingressus est mare, vt eius regnum sibi vendicaret. Sed offendens delphinum miræ magnitudinis, qui in illo regnabat, ita ab illo insectatus est, vt aufugiens vix amnis ostium ingrederetur, vnde amplius non est ausus exire.

Hæc fabula nos admonet, vt rebus nostris contenti, ea non appetamus, quæ nostris viribus sunt longè maiora.

De Que

De Oue pastori conuiciante. 83

OVis conuiciabatur pastori, quod non contentus lacte, quod in vsum suum, filiorumq; ab ea mulgebat, insuper vellere illam denudaret. Tunc pastor iratus, filium eius trahebat ad mortem. Ecquid, inquit ouis, peius mihi facere potes? Vt te, inquit, occidam, & lupis canibusque proiiciam deuorandam. Siluit ouis maiora adhuc mala formidans.

Hæc fabula indicat, non debere homines in Deum excandescere, si diuitias, si filios ipsis permittat auferri, cum etiam maiora, & viuentibus & mortuis, possit inferre supplicia.

De Auriga & Rota currus stridente. 84

AVriga interrogabat currum, quare rota, quæ erat deterior, strideret, cum cæteræ idem non facerēt. Cuius currus: Ægroti, inquit, semper morosi, & queruli esse consueuerunt.

Hæc indicat fabula, mala solere homines ad querimoniam semper impellere.

De Viro amicos experiri volente. 85

VIr quidam diues admodum & liberalis, magnam habebat amicorum copiam, quos ad cœnam sæpissime inuitabat, ad quem libentissime accedebant. Volens autem experiri, an in laboribus & periculis sibi fideles essent, omnes pariter conuocauit, dicens, obortos sibi inimicos, ad quos perdēdos ire statueret. Quare correptis armis secum irent, vt illatas sibi vlciscerentur iniurias. Tunc omnes, præter duos, sese excusare cœperunt. Cæteris igitur repudiatis, illos duos tantum in amicorum numero habuit, quos deinde singulari amore prosequutus est.

Hæc indicat fabula, aduersam fortunam amicitiæ experimentum esse quàm optimum.

De Vulpe carnem leporis cani laudante. 86

VVlpes cum fugaretur à cane, & iamiam esset capienda; nec vllam aliam euadendi viam inuenire se posse cognosceret: Quid me, inquit, ò canis, perdere cupis, cuius caro tibi vsui esse non potest? Cape potius leporem illum (non procul enim lepus aberat) cuius carnem suauissimam mortales esse commemorãt. Canis igitur motus consilio vulpis, omissa vulpe leporem insecutus est, quem tamen ob incredibilem eius velocitatem capere non potuit. Paucis post diebus lepus conueniens vulpem, vehementer eam accusabat (verba enim eius audiuerat) quod se cani demonstrasset. Cui vulpes: Quid me accusas lepus, quæ te tantopere laudaui? Quid diceres, si te vituperassem?

Hæc indicat fabula, multos mortales sub laudationis specie alius perniciem machinari.

De Lepore calliditatem, & Vulpe celeritatem à Ioue petentibus. 87

LEpus & vulpes à Ioue petebant: hæc vt calliditati suæ pedum celeritatem: ille vt velocitati suæ calliditatem adiungeret, quibus Iupiter ita respondit: Ab origine mundi è sinu nostro liberalissimo singulis animantibus sua munera sumus elargiti. Vni autem omnia dedisse, aliorum fuisset iniuria.

Hæc innuit fabula, Deum singulis sua munera ita esse æquali lance largitum, vt quisque esse debeat sua sorte contentus.

De Equo inculto, sed veloci, & cæteris eum irridentibus. 88

Equi

EQui complures ad Circenſes ludos fuerant adducti, pulcherrimis phaleris ornati, præter vnum, quem cæteri vt incultum, & ad huiuſmodi certamen ineptum irridebant, nec vnquam victorem futurum opinabantur. Sed vbi currendi tempus aduenit, & dato tuba ſigno, cuncti è carceribus exiliere, tum demum innotuit, quanto hic paulo ante irriſus, cæteros velocitate ſuperaret. Omnibus enim aliis poſt ſe longo interuallo relictis, palmam aſſecutus eſt.

Fabula indicat, non ex habitu, ſed ex virtute homines iudicandos.

De Ruſtico per vocem hœdi ad Iuriſconſultum admiſſo. 89

RVſticus quidã graui lite implicitus, ad quendam iuriſconſultum acceſſerat, vt eo patrono ſeſe explicaret. At ille aliis negociis impeditus, renunciare iubet, ſe non poſſe nunc illi vacare. Quare abiret, alias rediturus. Ruſticus qui huic vt veteri, fidoque amico plurimum fidebat, pluries rediens nunquam admiſſus eſt. Tandem hœdum adhuc lactantem & pinguem ſecum deferens, ante ædes Iuriſperiti ſtabat, & hœdum vellicans illum balare cogebat. Ianitor, qui ex præcepto heri dona portantes ſtatim admittere ſolebat, audita hœdi voce, ianuam ilico aperiens, hominem introire iubet. Tunc ruſticus ad hœdum conuerſus, gratias, inquit, ago hœdule mi, qui tam faciles mihi has effeciſti fores.

Fabula indicat, nullas res tam duras difficileſque eſſe, quas munera non aperiant.

De Adoleſcente ex coitu infirmo, & Lupo. 90

ADoleſcens quidam vxorem duxerat, & ipſam quoq; adoleſcentulam, formoſam admodum, &

libidinosam, cuius effrenæ libidini dum satisfacere cupit, ita lumbos exhausit, vt pauci diebus macilentus fieret, & mortuo magis quam viuo similis videretur. Non ingredi, non stare, non aliquod opus facere poterat. Vt senex quidam apricatione gaudebat. Dum ergo in aprico stans loco, calore solis sese calefaceret, accidit, vt venatores, qui lupum fuerant insectati, illac iter haberent, quos cum adolescens interrogaret, cur lupum non cœpissent: ob incredibilem, inquiunt, illius velocitatem, illum assequi non potuimus. Tunc ait adolescens: Vxorem profecto hic lupus habere non debet, si enim vxori iunctus esset, nunquam tanta pedum pernicitate polleret.

Hac indicat fabula, neminem esse adeò robustum & fortem, quem nimius veneris vsus non infirmum & debilem reddat.

De Sene iuuenem poma sibi surripientem saxis deiiciente. 91

SEnex quidam iuuenem sibi poma surripientē, blandis orabat verbis, vt ex arbore descenderet, nec res suas vellet auferre. Sed cum incassum verba funderet, iuuene eius ætatem ac verba contemnente, non in verbis tantum, inquit, verumetiam in herbis audio esse virtutem. Herbas igitur vellere, & in illum iacere cœpit. Quod iuuenis conspicatus in vehementem risum effusus est, & senem delirare arbitrabatur, qui crederet eum ex arbore herbis posse depellere. Tunc senex omnia experiri cupiens, quando, inquit, verborum & herbarū vires aduersus raptorem mearum nullæ sunt, lapidibus agam, in quibus quoq; dicunt esse virtutē, lapidesque, quibus gremium impleuerat, in iuuenem iaciens, illum descendere & abire coegit.

Hæc fabula indicat, omnia prius sapienti tentanda, quàm ad armorum confugiatur auxilium.

De Lu-

De Luſcinia cantum accipitri pro vita pollicente. 92

LVſcinia ab accipitre famelico comprehenſa, cum ſe ab eo deuorandam intelligeret, blandè eum rogabat, vt ſe dimitteret, pollicita pro tanto beneficio ingentem mercedem ſeſe relaturam. Cum autem accipiter eam interrogaret, quid gratiæ ſibi referre poſſet: Aures, inquit, tuas, mellifluis cantibus demulcebo. At ego, inquit, accipiter, malo mihi ventrem demulceas, ſine tuis n. cantibus viuere, ſine cibo vero non poſſum.

Hac fabula innuit, vtilia iucundis anteponenda.

De Leone Porcum ſibi ſocium eligente. 93

LEo cum ſocios aſciſcere ſibi vellet, multaque animalia ſeſe illi adiungere optarent, idque precibus & votis expoſcerent, cæteris ſpretis, cum porco ſolum ſocietatem voluit inire, rogatus autem cauſam, reſpondit: Quia hoc animal adeò fidum eſt, vt amicos & ſocios in nullo quantumuis magno diſcrimine vnquam relinquat.

Hac fabula docet, eorum amicitiam appetendam, qui aduerſitatis tempore à præſtando auxilio non referunt pedem.

De Culice cibum & hoſpitium ab Ape petente. 94

CVlex hyberno tempore, cum & fame & frigore ſe periturum coniiceret, ad apium acceſſit aluearia, ab eis cibum & hoſpitium petens. Quæ ſi ab eis fuiſſet conſecutus, promittebat filios earum ſe artem muſicam edocturum. Tunc quædam apis, at ego, inquit, artem meam malo liberi mei diſcant, quæ eos à famis & frigoris periculo eximere poterit.

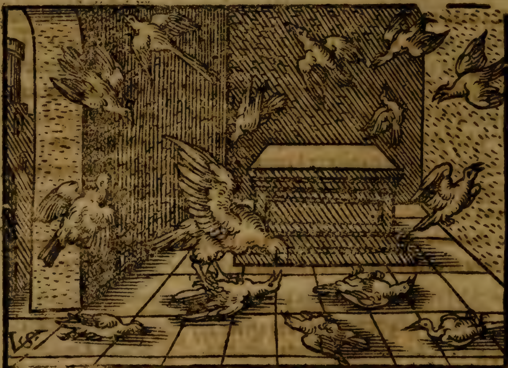
Fabula nos admonet, vt liberos nostros his artibus erudiamus, quæ eos ab inopia valeant vendicare.

De Asino tubicine & Lepore tabellario. 95

LEo rex quadrupedum aduersus volucres pugnaturus, suorum acies instruebat. Interrogatus autem ab vrso, quid ei asini inertia, aut leporis timiditas ad victoriam conferre possent, quos ibi inter cæteros milites adesse cernebat, respondit: Asinus tubæ suæ clangore milites ad pugnam concitabit, lepus verò ob pedum celeritatem, tabellarii fungetur officio.

Fabula significat, neminem adeo contemptibilem, qui aliqua re nobis prodesse non possit.

De Accipitribus inter se inimicis, quos columbæ pacauerant. 96

ACcipitres inuicem inimici, quotidie decertabant, suisque odiis occupati, alias aues minimè infestabant. Columbæ eorum vicem dolentes, eos missis legatis, composuere. Sed illi, vbi inter se amici effecti

sunt,

sunt; cæteras aues imbecilliores & maximè columbas vexare, & occidere non desinebãt. Tunc secum columbæ: quàm vtilior accipitrum discordia, quàm concordia nobis erat?

Hæc monet fabula, mullorum inter se ciuium odia alenda potius, quàm extinguenda, vt dum inter se digladiantur, viros bonos quieto viuere permittant.

De Muliere ignem in mariti domum ferente. 97

VIr quidam prudens vxorem ducebat. Interrogatus autem ab amicis, quid sibi vellet facula illa, quã noua nupta accensam à paterna domo effert, rursusq; mariti domum ingressura accendit, & introfert, Significat, inquit, me hodie ignem è soceri mei ædibus ablatum, in domum meam inferre.

Fabula significat, sæpenumero mulieres ignem quendam esse, qui mariti bona comburit.

De Prætore repetundarum damnato. 98

PRætor, qui prouinciam, cui præfuerat, expilauerat, repetundarum accusatus fuerat. Cumque ægrè ablata restitueret, dicebat quidam è prouincialibus: hic noster Prætor mulieres imitatur, quæ fœtus concipientes mira voluptate afficiuntur, cùm autem eos emittunt, incredibili dolore torquentur.

Fabula significat, aliena non esse surripienda, ne illa deponere coacti, mœrore conficiamur.

De Sene mortem differre volente. 99

SEnex quidam mortem, quæ eum è vita raptura aduenerat, rogabat, vt paululum differret, dum testamentum conderet, & cætera ad tantum iter necessaria præpararet. Cui mors, cur non, inquit, hactenus præparast

rasti toties à me admonitus? Et quum ille eam nunquam à se visam amplius diceret: Quum, inquit, non æquales tuos modò, quorum nulli ferè iam restant, verum etiam iuuenes, pueros, infantes quotidie rapiebam, non te admonebam mortalitatis tuæ? Cum oculos hebescere, auditum minui, cæterosque sensus indies deficere, corpus ingrauescere sentiebas, nonne tibi me propinquam esse dicebam? & te admonitum negas? Quare vlterius differendum non est.

Hæc fabula indicat, ita viuendum, quasi mortem semper adesse cernamus.

De Viro auaro sacculum numorum alloquente. 100

VIr quidam auarus, qui ingentem aureorum aceruum male partum relicturus moriebatur, interrogabat sacculum nummorum, quem morienti sibi iusserat afferri, quibus voluptatem esset allaturus. Cui sacculus, hæredibus, inquit, tuis, qui nummos à te tanto sudore quæsitos, in scortis & conuiuiis profundent, & dæmonibus, qui animam tuam æternis suppliciis mancipabunt.

Hæc

Hæc indicat fabula, stultissimum esse in his laborare, quæ aliis gaudium, nobis autem sint allatura tormentum.

De Diuite petente à fortuna, ne plures sibi daret diuitias. 101

VIr quidam admodum diuitiarum & opum suarum pertæsus, medico homini centum aureos obtulerat, si ad fortunam suam accedens, quæ in remotis orbis partibus morabatur, eam nomine suo rogaret, ne plures diuitias sibi concederet. Pauper longo itineris labore deterritus, primò abnuit. Sed quum deinde cõsilii pœnitens se iturum polliceretur, diues non plus quàm nonaginta dare velle se dixit. Pauper hanc paruam tanti laboris mercedem ratus, renuit primò, sed quum paulo post nonaginta peteret, diues vix vt octoginta daret, poterat adduci. Sed quum mendicus hunc quoque numerum recusaret, postea vellet, semper diues ex numero oblato decem detrahebat, donec ad denarium numerum peruenisset. Mendicus tandem qui centum recusarat aureos, inopia vrgente, aureis decem acceptis, ad fortunam se contulit, multis eam rogans precibus, ne in diuitem plures vellet conferre diuitias, quæ illi molestæ & graues admodum erant. Sed in se potius vellet esse benigna, qui à teneris annis in perpetua vixerat inopia. Tunc fortuna, constitui, inquit, diuiti illi, qui te misit, etiam nolenti duplicare, imo triplicare diuitias. Te autem in summa mendicitate perpetuò viuere faciam. Decem autem, quos accepisti aureos, nunquam habuisses, nisi tunc arctissimus me oppressisset somnus.

Fabula indicat, fortunam infelici homini semper aduersam, fortunato autem etiam nolenti semper esse propitiam.

De Vidua, quæ operarium suum sibi coniugio copulauit. 102

VIdua quædam conquerebatur cum operario, quē ad fodiendum agrum conduxerat, quod omni auxilio destituta, non posset & viri & mulieris pariter officium sustinere. Tunc operarius eam exhortari cœpit, vt virum acciperet, qui bonam magnamq; partem oneris ei demeret, pollicitusq; est, se eā sibi matrimonio copulaturum, si eum tali officio idoneum iudicaret. Tum mulier non vlterius cunctandum rata, cum hunc ad opus maritale admodum aptum arbitraretur, fac, inquit, quicquid vis, deinde (erat enim hora prandii) comedemus. Operarius & huiusmodi confabulatione, & viduæ forma ad venerem incitatus, Syluano auspice matrimonium consummauit, proque agro viduam fodere cœpit.

Fabula indicat, quàm facilè humanæ mentes venerea voluptate capiantur.

De Viro deflente vxorem mortuam, 103

VIr quidam pauper defunctæ vxoris mortem multis lachrymis & querelis prosequebatur, se miserum & infelicem vocitans, qui tam probæ mulieris esset consortio destitutus, vtq; suum in vxorem testaretur amorem, dicebat in morem turturis compare priuati, in perpetuo cœlibatu velle permanere. Inter lamentandum autem cernens, quod mulieres, quæ ad curandum funus conuenerant, veste nimium sumptuosa defunctam induere volebant. Quid facitis, inquit, stultæ? Cur tam preciosam vestem perdere vultis? quid alia vxor, quam ducturus sum, feret? Tunc omnes, qui aderant, inter luctus & lachrymas vix risum poterant continere. Qui enim paulò antè cœlibem vitam agere velle se dixerat, nunc de alia vxore cœperat cogitare.

Fabula hæc indicat, difficile esse animi ægritudinem verborum simulatione celare.

De Sa-

De Sacerdote, qui quinque Vestales prægnantes fecerat. 104

SAcerdos quidam spectatæ admodum vitæ, ab episcopo venerabili viro, monasterium custodiendum curandumque acceperat, in quo quinq; mulieres Deo dicatæ, iuuenes, sed non multum pudicæ erant inclusæ. Sed quoniam mentes quoque ferreæ libidine superantur: infelix vir non cogitans, cui faceret iniuriam, illarum forma ac illecebris delinitus, intra anni circulum quinque ex illis filios procreauit. Quod cum antistes audisset, iratus & furore succensus, accersitum ad se sacerdotem vehementer increpuit, perfidum & sacrilegum hominem nuncupās, qui templum spiritus sancti esset ausus violare. At ille rubore suffusus, quum se aliter defendere nesciret: Domine, inquit, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum. Quo dicto tam faceto permotus episcopus, homini veniam dedit.

Fabula indicat, peccata quum ratione nequeant, vrbanitate diluenda.

De Episcopo, qui Sacerdoti ignouerat, nummos armatos afferenti. 105

EPiscopus quidā pecuniæ, quàm salutis animæ cupidior, sacerdotem quendam, qui grauissimum quoddam scelus perpetrarat, condemnare decreuerat. At ille, cui præsulis sui erat auaritia nota, lancem aureis plenam, quibus imago regis armati erat impressa, episcopo dono dedit. Tunc antistes, constitueram, inquit, te omnino perdere. Sed quis posset tot armis obsistere? Inuitus te cogor absoluere.

Fabula indicat, nullum scelus esse tam deforme, quod vir auarus pecuniæ magnitudine non condonet.

De Psittaco admirante, cur maior honor alibi, quàm in patria sibi exhiberetur. 106

PSittacus ex oriente in occidentem delatus, vbi huiusmodi aues nasci non consueuerunt, admirabatur sese in maiori precio & honore haberi, quàm in natali consueuisset solo: Nam caueam eburneam, argenteis contextam virgis incolebat, suauissimisque alebatur cibis, quód cæteris auibus occidentalibus, quæ neque in forma, neque exprimendis humanis vocibus erant inferiores, non contingebat. Tunc turtur in eadem cauea conclusus, hoc, inquit, nulla est admiratione dignum. Nulli enim in patria meritus honor exhiberi solet.

De Aquila in pulchritudine se cæteris auibus præferente. 107

AQuila se in pulchritudine cæteris auibus præferebat, cunctis hoc verum esse affirmantibus. Pauo autem secum dicebat: Non pennæ te formosam, sed rostrum & vngues efficiunt, quorum timore nulla ex nobis audet tecum de formositate certare.

Fabula indicat, à multis res potentiorum non tam veritate quàm timore laudari.

De Testudine ab Aquila in altum sublata. 108

TEstudo ægre ferens se in locis humidis, & conuallibus assiduè commorari, Aquilam rogauit, quam audiuerat ita alte volare, vt maximos terrarum tractus posset longe & late despicere, vt se in altum tolleret, vnde ipsa quoque montes & valles, campos & æquora eodem temporis momento, posset intueri.

Quod quum aquila promptè fecisset, eam ex alto demisit, vnde cadens humi illisa & confracta est.

Fabula monet, ne quis se altius extollere velit, quàm eius conditio aut natura patiatur.

De Cane aduersus lupum asino non opitulante, quia sibi panem non dederat. 109

CAnis molossus non modò ad lupos sed etiam ad vrsos expugnandos validus, cum asino, qui saccum panibus plenum ferebat, longum iter fuerat ingressus. Inter eundum autem oborta fame, asinus pratum offendens, large ventrem virentibus herbis impleuit. Canis autem asinum rogabat, vt aliquantulum panis sibi daret, ne periret inedia. At ille non solum panem non dabat, sed canem irridens, illi vt secum herbas pasceret, consulebat. Interim lupum aduenientem asinus conspicatus, canem rogabat, vt sibi esset auxilio Cui canis: Tu mihi, inquit, consuluisti, vt aduersus famem herbas pascerem, ego quoque tibi consulo, vt te aduersus lupum ferratis calcibus tuearis.

Hæc quum dixiſſet, abiens ingratum comitem, & raptoris ſui mox cibum futurum in pugna deſeruit.

Fabula indicat, qui indigentibus expetita non præſtat auxilia, ab aliis quoque neceſſitatis tempore ſolere destitui.

De Paupere flente ruinam domus, vbi theſaurum inuenit. 110

VIr quidam pauper nihil habebat, præter domum ruinam minantem, tibicinibuſq; ſuffultam, quam ab agro rediens quum ruentem offendiſſet, nec haberet vnde eam reficeret, vehementer angebatur, magnoq; eiulatu & clamore cuncta complebat. Inter lamentandum autem cernit vrnulam æneam, quæ multos iam annos in pariete obſtruſa latuerat, inter rudera & ſaxa iacentem, quam cum ſuſtuliſſet, apertamque aureis plenam inueniſſet, eiulatu & clamore compreſſis vehementi gaudio affectus eſt.

Fabula indicat, ſæpenumero id nobis vtile eſſe, quod damnoſum putabamus.

De Vulpe orante foramen domus, modo dilatari, modo contrahi. 111

VVlpes ingreſſura domum ruſtici, vbi gallinas audierat, foramen per quod tranſeundum erat, dilatari cupiebat: Sed rurſus quum raptam gallinam ferens inde fugeret, & latratum canis audiret, deos precabatur, vt cani foramen eſſet anguſtum, ne inde poſſet exire.

Fabula indicat, mortales pro commodis ſuis vota mutare.

De Olea tardè, & Cucurbita citò creſcentibus. 112

OLea admirabatur cucurbitam iuxta ſe natam breui tantum creuiſſe, vt ſe eſſet longè altior, quę an-

nos

aos quamplurimos in eodem fuerat loco. Sed quum aduentante hyeme cucurbita exaruisset, minimè, inquit olea, cito crescentibus est inuidendum, quibus tam citò est paratus interitus.

Fabula indicat, nimium festinata non esse diuturna.

De pecunia potius ad malos, quam ad bonos accedente. 113

PEcunia interrogata à virtute, cur potius ad malos, quàm ad bonos accederet Quia boni, inquit, mẽtiri, peierare, vsurã facere, & alios spoliare te magistra non didicerunt. Hæ enim res ad sese me trahere solẽt. Tunc virtus, malo, inquit, discipuli mei in paupertate degant, quàm sese his vitiis contaminent. Vtrisq; enim cito moriendum est: Boni in terrarum orbe gloriam relinquentes sempiternam, ad cœlestia regna subuolabunt: Mali autem merita notati infamia relictis opibus suis, ad tartara ima descendent.

Fabula monet, diuitias turpiter non congregandas, quæ amatoribus suis hic infamiam, post mortem autem sint daturæ tormentum.

De Bubone dicente aquilæ filios suos cæterarum auium filiis esse formosiores. 114

AQuila in concilio auium dixerat, cæterarum auium filios, qui magis formosi essent, in aulicos eligere. Et quum certatim quæq; suos efferret. Bubo, Regina, inquit, nostra, meos accipe, qui cæteros pulchritudine superant. Qua forma, inquit, aquila, sunt filii tui? Qua ego sum, bubo respondit. Tunc cunctæ aues sunt vehementi cachinno commotæ.

Fabula indicat, neminem natum adeò deformem, qui parentibus suis non videatur esse formosus.

De Vulpe in puteum delapſa, quæ lupum rogabat, vt inde eam ſubduceret. 115

VVlpes in puteum delapſa, & iamiam ſubmergenda, rogabat lupum in putei margine exiſtentem, vt demiſſo fune illinc eam educeret. Cui lupus, quomodo, inquit, iſtuc decidiſti? non eſt nunc, ait vulpes, iſtuc narrandi tempus: Quum me hinc ſubduxeris, tibi ordine cuncta narrabo.

Fabula indicat, quando periclitantibus celeri auxilio opus eſt, ſuperuacuis verbis tempus non eſſe terendum.

De Fele quæ Murem & Caſeum comedit. 116

VIr quidam magnum ac pulcherrimum in capſa caſeum habebat, quem muſculus edebat. Ex conſilio ergo amici felem illuc clauſit, quæ occiſo mure totum caſeum comedit.

Fabula indicat, eos non adhibendos cuſtodes, qui non minus quàm hoſtes nobis nocere poſſunt.

De lauto Leonis conuiuio, non omnibus animalibus grato. 117

LEo epulum opiparè apparateque cæteris brutis animalibus exhibebat, in quo gallinæ, turdi & huiuſmodi auium carnes, partim aſſæ, partim elixæ erant. Hoc cani, feli, & cæteris animalibus carniuoris gratum admodum erat. Cætera autem, quæcunque herbis hordeoque veſcuntur, huiuſmodi conuiuium vt inſipidum damnabant.

Fabula indicat, quàm difficile ſit variæ vulgi voluntati ſatisfacere.

De Viro de morte patris piſciculos ſciſcitante. 118

Vir

VIr quidam doctus ad conuiuium cuiusdam principis accitus, & in vltimo loco discumbere iussus, cum cæteris conuiuis magni pisces, sibi autem minutuli apponerentur, nullum edebat: Sed singulos ori prius, deinde auribus admouens, tanquam aliquid ab eis sciscitaturus, in patinis integros & illæsos reponebat: interrogatus à magistro conuiuii, cur hoc faceret: meus, inquit, pater ante hoc biennium his regionibus naufragio periit, nec quid de eius cadauere factum sit, postea scire potui. Sciscitabar ergo ab his pisciculis, an aliquid de eo scirent. Verum hi eo tempore nondum se natos fuisse respondent. Quare maiores interrogandi essent. Princeps audito tam lepido dicto, ipsi quoque maiores iussit exhiberi, semperque eum postea inter præcipuos conuiuas habuit.

Fabula indicat, apud literarum inopes doctis viris non tam doctrinam, quàm facetias & vrbana dicta prodesse.

De Cane pluuiam timente, quia feruenti aqua fuerat excoctus. 119

CAnis quidam quoties pluebat, domo egredi non audebat. Interrogatus ab alio cane, cur hoc faceret: Qui, inquit, quoniam feruenti aqua excoctus sum.

Fabula indicat, grauia mala expertis, leuissima quæque timori esse.

De Viro, qui vicino conuiciante vesicam concutiebat. 120

VIr quidam prudens mitis ac tranquilli ingenii, habebat vicinum maledictum, iurgiorum amantem, qui eum quotidie conuiciis & maledictis ad iram prouocabat. Vt igitur illius petulantiam & procacitatem retunderet, quoties eum conuiciantem audiebat,

nil respondebat, sed vesicam vento plenam, in qua fabas concluserat, concutiebat, cuius sonitu illum erubescere, & à conuiciis desistere compellebat.

Fabula indicat, maledicis & stultis viris minime respondendum, ne eis similes iudicemur.

De Asino, qui Porco inuidebat. 121

ASinus porco, qui sub eodem erat domino, plurimum inuidebat, quod omnis laboris expers, variis nutriretur cibis, indiesque pinguior fieret, ipse autem plurimum laboris sustinens, duris paleis aleretur. Vnde macilentus effectus vix ingredi posset. Sed vbi vidit cõtubernalem suum ad lanienam trahi, vt occisus hominum esset cibus, aliquantulum recreatus: At at, inquit, hinc illa in nutriendo porco hominum diligentia? O quàm melius est asinum esse, quàm porcum.

Fabula indicat, iis, quos felices putamus, minimè inuidendum, quum illa adumbrata felicitas sæpe multæ sit causa miseriæ.

De Muliere ob Turdos verberata. 122

Vir

VIr quidam iracundus emens merulas, dederat vxori coquendas, dicens: Coque hos turdos. Cui vxor: Merulæ ſunt, non turdi. Quum autem maritus contenderet eſſe turdos, neque vxorem poſſet inducere, vt turdos eſſe aſſentiretur, plurimis eam verberibus affecit. Exacto autem anno, cum dies certaminis illuxiſſet, mulier verberum memor, hæc eſt, inquit, illa dies, qua me ſuperiori anno ob illas maledictas merulas tam malè tractaſti. Adhuc, inquit vir, negare audes illos fuiſſe turdos? & quum rurſus mulier viro non cederet, iterum vapulauit, ſicque quotannis eadem die redeunte vapulauit.

Fabula indicat, ſtultum eſſe aduerſus potentiores ſe, ob minimam rem, velle contendere.

De Viro, qui experiri voluit mentem vxoris. 123

VIr quidam callidus experiri cupiens animũ vxoris, quæ ſæpenumero dicere ſolebat, adeò viri amorem ſibi infixum, quod ſi optio daretur, mariti vitã ſua morte redimeret, ſuper nudos vtriuſq; pedes ſtuppam igne ſuccenſam decidere permiſit. Tunc mulier dolore affecta, amoris oblita mariti, à ſuis tantum pedibus ardentem ſtuppam excuſſit.

Fabula viros admonet, ne mulieribus fidem adhibeant, quum maritos magis, quàm ſeipſas amare teſtantur.

De Opilione, qui inter canes lupum aluerat. 124

OPilio reperiens catulum lupi, domum tulit, eumq; inter canes ouiũ cuſtodes aluit, qui vbi adoleuit, oues occidere, caneſq; vt vnà ſecum comederent, edocere. Quod opilio animaduertens, lupum quidem occidit, canes tamen vt ab ouium cęde temperarent, non poterat prohibere. Tunc paſtor ſecũ: Merito plector, vt qui lupum canibus immiſcui, qui eos oues occidere docuit.

Fabula

Fabula indicat, bonorum mores, malorum consuetudine corrumpi.

De Filio Hortulani puncto ab Vrtica. 125

FIlius olitoris punctus ab vrtica, quæ paternis in hortis creuerat, conquestus est patri, quod herba domestica, ne heri quidem sui filio pepercisset. Cui pater, fili, inquit, huic innatum est omnibus eandem esse.

Fabula indicat, virum natura malignum, ne à domesticorum quidem iniuriis abstinere.

De Gallo vulpinam pellem fugiente. 126

GAllus à vulpe captus, magna difficultate illius manus euaserat. Hic paulo post visa vulpis pelle, vehementer territus fugiebat, qui cum à cæteris irrideretur auibus, quòd inani timore concuteretur. Si inter vulpis vngues, vt ego, inquit, fuissetis: pedum vestigia, nedum pellem illius timeretis.

Fabula indicat, è magnis periculis elapsos, quaque minima formidare solere.

De Pastore gregem suum aduersus Lupum hortante. 127

PAstor, qui magnum caprarum ouiumque gregem habebat, videns gregem suum quotidie lupi escam fieri, ac minui. oues & capras congregans, longa eos oratione hortatus est, ne vellent lupum formidare, quum essent numero plures, & cornibus, quibus lupus careret, insuper armatæ. Sed vellent vnanimiter, & auxilio mutuo sese ab illius impetu & furore defendere, promittens se quoque eis non defuturum. Illæ hac oratione animatæ, promittunt, iurantque se nequaquam lupo cessuras. Quum autem paulo post lupus aduen-

aduentare nunciaretur, tanto timore affectæ sunt, vt nullis pastoris verbis possent à fuga cohiberi. Tunc pastor secum, impossibile est, inquit, mutari posse naturam.

Fabula indicat, homines natura ignauos, & meticulosos, non solum conspectu, sed etiam hostium fama terreri, nullaque ducis oratione ad virtutem accendi.

De Apro Asinum ad certamen prouocante. 128

APer Asinum ad certamen prouocans, sperabat se victorem fore, quod longiores acutioresque sibi quàm aduersario dentes essent. Sed quum asino propinquasset, ferratis pedibus percussus, cecidit semimortuus. Paulo post ad se reuersus: Non istinc me lædi, inquit, credebam.

Fabula indicat, virum prudentem omnia explorare debere, vnde ab aduersario possit offendi.

De Viro, qui vxori se ouum peperisse dixerat. 129

Vir

VIr quidam experiri volens, an vxor commissa tegeret: Vxor, inquit, magnum portentum, & silentio dignum, mihi hac nocte cõtigit, (cum illa enim cubans hoc dicebat) quod enarrarem, si à te non efferri arbitrarer; Verùm non audeo, quia mulieres rimarum plenas, & hac illac perfluentes audio. Cui vxor, nondũ me pernosti mi vir, qui ex aliarum ingeniis me iudicas. Potius mortem mihi paterer inferri, quàm aliquid cõtra tuam voluntatem efferrem, idq; iureiurando cœpit affirmare. Tunc maritus. quasi verbis illius fidem haberet, peperi, inquit, hoc ouum (dormitum enim proficiscens ouum secum attulerat.) Sed caue si me amas, ne cui hoc dicas, Tute enim nosti, quanto dedecori mihi esset, si ex viro gallina factus dicerer. Mulieri tardè admodum nox discedere visa est. Vix ergo aurora rutilante, commatrem conueniens, narrat maritum duo oua peperisse. Illa verò alteri mulieri compatrem suum tria oua enixum esse. Quid multis moror? Antequam sol occideret, per totam vrbem vulgatum est, hunc hominem ad quadraginta oua peperisse.

Fabula indicat, quæ taceri volumus, nulli mulieri esse dicenda.

De Sacerdote, qui turdos puero suo assandos dederat. 130

SAcerdos gulæ deditus, decem turdos pingues veru infixos, puero suo assandos dederat, dicens, oportere ab illo omnes ad vnum edi, si in cinerem deiiceret. Quum paulò pòst rediisset (fuerat enim ad quædam negocia expedienda profectus) reperit puerum eiulantem. Qui interrogatus cur fleret, respondit, quia non potuisset nisi nouem comesse, quum in cinerem decidissent, rogareque ne alium tunc esse cogeretur, quoniam satis superque venter sibi turgidus esset. Sacerdos irritatus quum pueri amentia, tum quia se cœna pri-

na priuatum conſpiciebat, educto extra limen domus puerō, oſtendit ei tres vias, dicens: elige quam vis, hic pernoctaturus non es.

Fabula indicat, amentes ſeruos domi non habendos.

De Ficedula Turdum in fertiliorem locum ducente. 131

FIcedula per locum quendam deſertum iter faciens, reperit turdum labruſcæ vuis, & ſylueſtrium arborum baccis victitantem apud quem hoſpitata, hortata eſt eum, vt relicto tam ſterili & deſerto loco, ſecum pergeret, ſe enim ducturam eum in regionem, ſuauiſſimis vuis, ficis, & omni pomorum amœnitate refertam. Quum autem turdus illius conſiliis obſecutus, in locum à ficedula prædictum perueniſſet, reperit cibos adhuc ſuauiores, quàm illa promiſerat. Sed quum videret nonnullas aues viſco implicitas, alias laqueis captas, complures retibus irretitas, & mille inſidias ac dolos auibus tenſos, vale ficedulæ dicens, antequàm in patriam rediit, vbi vſque ad decrepitam ætatem, abſque vllo inſidiantium metu, vitam tranquillè protraxit.

Fabula indicat, longè melius eſſe tenui, & agreſti victu quietè viuere, quàm lautis & opiparis epulis, inter vitæ diſcrimina.

De Viro auaro moriente. 132

VIr auarus moriens, cum tunc demum intelligeret nihil ſecum laturum, vertit ſe ad amicos & propinquos, quos præſentes cernebat, dicens: Diſce à me, qui omne vitæ tempus ſtruendis opibus incubui, ne nimium ſtudeatis congregare diuitias. Ex tot enim terræ iugeribus, & tam precioſis veſtibus, quas tanto ſudore paraui, quinque pedum foſſam, & linteamen vnum, quo mortuus tegatur, poſſidebo.

Fabula

Fabula indicat, stultum & miserum esse, tantam coacervandis opibus operam impendere, quæ velimus nolimus breui sunt relinquenda.

De Grammatico docente asinum. 133

GRammaticus quidam gloriabatur adeò in arte sua se excellentem esse, vt si digna daretur merces, non modò pueros, verumetiam asinum docere profiteretur. Princeps audiens hominis temeritatem, interrogabat eum, an si quinquaginta ei daret aureos, intra decennium docere asinum confideret. Respondit vir impudens, non recusare se ab eo interimi, si hoc spacio temporis asinus ille legere & scribere nesciret. Amici hoc audientes admirabantur, increpabantque hominem, qui non modo rem arduam, atque difficilem, verum etiam impossibilem facere promisisset, timebantque ne exacto hoc tempore à principe occideretur, quibus ille respondebat: Antequam hoc tempus elabatur, aut asinus morietur, aut princeps, aut ego.

Fabula indicat, in periculo constitutis moram sæpe auxilio esse solere.

De Lupo, qui se religioni addixerat. 134

LVpus in senium deductus, cùm non amplius venari posset, sese religioni addixit, sumtoque monachi habitu, cibum ostiatim mendicabat Reprehensus ab alio lupo. quid vis, inquit, faciam? dentes deciderunt, currere non valeo, quare aliter viuere posse diffido.

Fabula declarat, multos homines religioni sese addicere, quia aliter vitam degere nequeunt.

De Mo-

De Morione crucifixum pro thuribulo afferente. 135

SAcerdotes complures in quoddam templum ad solennia celebranda conuenerant, vbi thuribulum nõ erat. Miserunt ergo Morionẽ quendam ad aliud templum propinquum, vt inde thuribulum afferret, qui profectus, quum quid esset thuribulũ nesciret, crucifixum ligneum, quem ibi fortè offendit, humeris tollẽs attulit sacerdotibus: qui ridentes quum non crucifixum, sed thuribulum velle dicerent. At ego, inquit fatuus, nihil ibi hoc magis tribulatum inueni.

Fabula indicat, res peragendas fatuis non committendas.

De Serpente saxo oppresso. 136

SErpens ingenti oppressus saxo, rogauit virum illac iter habentẽ, vt à se onus amoliretur, pollicitus ingentem se illi thesaurum, si hoc faceret, daturũ. Quod quum vir mitis fecisset, non modò promissa non soluebat, sed hominem morte dignum esse dicebat. Dum ita contenderent, accidit, vt simius illac transiret, qui iudex & arbiter electus, non possum, inquit, inter vos tantas cõponere lites, nisi videro prius quo pacto serpens sub saxo stabat. Quum ergo vir serpenti saxum imposuisset, inquit simius, ingratum animal sub saxo relinquendum censeo.

Fabula indicat, ingratos homines nullo dignos esse beneficio.

De Viro lapidato, qui resurrexit. 137

VIr quidam lapidibus occisus à populo, resurrexit, qui interrogatus à quodam, quid sibi in ea lapidatione molestius fuisset: nihil, inquit, lapide, quem

quidam iecit, quem mihi amicum esse credebam, quãuis non fuerim illo percussus.

Fabula indicat, mala quæ ab amicis inferuntur, grauiora videri, quàm quæ nobis inferunt inimici.

De Vulpe capta, & à Gallo prodita. 138

VVlpes rustici laqueis, cuius plurimas gallinas occiderat, capta, rogauit gallum, à quo solo visa fuerat, vt aut cultellum, quo laqueum scinderet, sibi afferret, aut hero nihil diceret, quoad dentibus laqueum abrupisset. Gallus vtrunq; pollicitus, dominum properè adiens, narrat vulpem casse detineri: quem claua armatum ad se perdendum venientem vulpes conspicata: Infelix, inquit, & stulta ego, quæ credidi gallum mihi fidum fore, cuius tot vxores occideram.

Fabula indicat, iis, quos insigniter læsimus, nunquàm fidendum.

De Vulpe Gallinas metu canis inuadere non audente. 139

VVlpes cohortem gallinarum nocte inuadere non audebat, metu canis, quem apud eas pernoctare cognouerat. Sed quum eas aliò migrasse, vt cum nonnullis aliis gallinis degerent, intellexisset, vbi canis nõ erat, voti compotem se fore rata, illuc se conferens, ad vnam omnes occidit.

Fabula indicat, melius esse bonum & strenuum vicinũ, quàm ignauos consanguineos habere propinquos.

De Gallinæ pullo matri non obsequente, vnde à miluo raptus est. 140

GAllina pullos complures habens, vehementer extimescebat, ne sibi a miluo surriperentur. Vnde sæpe

ſæpe eos ſub ala viſo miluo congregans, ab inimica alite tutabatur. Sed quadam die miluum ad ſe accedentem conſpicata, filios conuocauit, qui omnes properè ad vocem matris currentes, ſalui facti ſunt, vno duntaxat excepto, qui matris voce contempta, dum granum tritici eſſe cupit, per aera curuis vnguibus à ſæua aue raptus eſt.

Fabula indicat, qui parentum imperio non obſequuntur, in maximas calamitates incidere.

De Lupo in foſſam lapſo, & Vulpe irridente. 141

LVpum in foſſam lupariam delapſum, vulpes conſpicata irridebat, & circum oras & foſſæ marginem lætabunda ſaltitabat, ſtolidum animal illum appellans, qui hominum fraudes non animaduertiſſet. Dum ſic ergo laſciua geſtiret, ſubſidens terra eam traxit in præceps: quam delabentem lupus conſpicatus: maximum, inquit, nunc mortis meæ ſolatium ad manes feram, videns vulpem, quæ me irridebat, mecum pereuntem.

Fabula indicat, aliorum calamitatibus nunquam inſultandum, quum in eaſdem nos quoque incidere poſſimus.

De Lupo oues inuadere volente, ſed impedito. 142

LVpus & leo contracta inter ſe amicitia victum quæritabant, tum lupus audito ouium balatu, confide, inquit, amice, cibus iam aderit. Secutus ergo ouium vocem, cum ad ouile perueniſſet, reperit illud optimè munitum, & canes prope dormientes. Reuerſus igitur ad leonem, non placet, inquit, mihi, quòd in præſentia edamus oues, Macilentæ enim admodum ſunt, ſinamus eas pingueſcere, redituri, cùm fuerint pingues effectæ.

Fabula eos arguit, qui impediti ne quid faciant, se noluisse ipsi argumentantur.

De Vulture à canibus capto, ob prædam non dimissam. 143

VVltures duo cadauer depascentes, duo ingentia frusta absciderant, quæ vnguibus per aera ferre decreuerant, quum subitò canibus aduentantibus, alter eorum dimissa sua parte cadaueris, eiulans statim è canum conspectu procul abiit: Alter prædæ intentus, dum partem suam dimittere cunctatur, à canibus captus est: qui dum se iam moriturum videret: heu, inquit, me miserum & infelicem, qui paruæ voluptatis causa tot vitæ voluptates amittam.

Fabula indicat, nimiam acquirendi cupiditatem sæpenumero auaris attulisse perniciem.

De Olitore, qui Talpam occidere volebat. 144

OLitor talpam capiens, eam interimere volebat. Cui illa: Ne occidas, inquit, mi here me famulam tuam, tam pulchra pelle contectam, & hortulos tuos gratis fodientem. Non me, respondit olitor, his blandulis delinies verbis, quum me inuito hortulos meos, vt dicis, fodiens, herbas omnes, vt te ipsam pascas, radicitus eruas, & me ad inopiam redigas.

Fabula indicat, in cunctis rebus voluntatem hominum esse spectandam.

De Viro diuite illiterato, & inope docto. 145

VIr quidam diues, sed illiteratus, virum doctum, sed inopem deridebat, quod ipse sua industria multas diuitias congregasset, quum ille, qui tanta doctrina pollebat, maxima inopia premeretur. Cui ille: nil mi-

tum,

rum, quum tu opibus coaceruandis, ego vero doctrinę comparandæ, quæ longè diuitiis præstat, incubuerim. Hic inter diuitem & literatum orta contentio, vtrum doctrina, an gaza præstantior esset: componi non poterat, quum vterq; multos fautores haberet, sed plures diues. Tandem hoc pacto compertum est doctrinam gaza præstantiorem esse. Discordiis ciuilibus ambo solum mutare compulsi, cum nihil secum è suis fortunæ bonis ferre potuissent in aliam vrbem se contulerunt: vbi vir literatus, magna ad docendum mercede conductus, in magno precio & honore habebatur. Qui vero diues fuerat, panem ostiatim petere coactus inopia, confessus est, se sua opinione deceptum.

Fabula indicat, fortunæ bona, quoniam huc & illuc transeunt, ab animi bonis, quæ propria & perpetua sunt, longè superari.

De Vulpe capta à Cane, dum se mortuam simulat. 146

VVlpes simulans se defunctam, vt aues ad se tanquam ad cadauer accedentes, interciperet, luto oblita in quodã agro resupina iacebat, expectans cornices, coruos & huiusmodi rapaces volucres, quas deuoraret, quum superueniens canis, eam mordicus captam cœpit dentibus lacerare. Quod illa animaduertens: digna, inquit, patior: nam dum fraudibus aues capere studeo, ab alio capta sum.

Fabula indicat, qui aliis insidias moliuntur, moleste ferre non debere, quod ipsi quoque capiuntur.

De Vrso, qui vxori oculum eruit. 147

VRsus dum fortè cum vxore rixaretur, oculum illi eruit. Sed postea pœnitens, tanto dolore affectus est, vt vngues sibi mordicus præcideret. Deinde quum

inter loquendum diceret, præ suo in vrsam amore, se propriis armis exuisse. Quid, inquit vxor, istud mihi luscæ nunc prodest? Antequam oculum mihi erueres, istud faciendum fuit.

Fabula indicat, post illatas iniurias seram esse pœnitentiam, quum facta infecta fieri non possunt.

De Leone irato contra Ceruum lætum morte leænæ. 148

LEo omnes quadrupes ad defunctæ vxoris exequias honestandas inuitarat. Cunctis igitur aliis mortem reginæ ineffabili dolore prosequentibus, solus ceruus, cui illa filios eripuerat, expers doloris, nullas lachrymas emittebat. Quod leo percipiens, accersitum ad se ceruum, vt illum perimeret, interrogat, cur non cum aliis reginæ mortem fleat? Cui ille, fecissem, inquit, nisi me hoc facere prohibuisset. Aduenienti enim mihi, felix eius anima, ad elysias sedes proficiscens apparuit, dicens, eius discessum non lugendum, quum ad amœna vireta fortunatorum nemorum, sedesque beatas proficisceretur. Hæc leo audiens lætatus est, ceruoque veniam dedit.

Fabula indicat, viri prudentis officium esse, interdum fingere, & sese à potentium furore honesta excusatione tutari.

De Patrefamilias succensente cani ob gallinas raptas. 149

PAterfamilias oblitus haram, in qua gallinæ pernoctabant, claudere, quum manè surrexisset, reperit omnes à vulpe occisas, & ablatas esse, indignatus igitur in canem, tanquam malum rerum suarum custodem, multis illum afficiebat plagis. Cui ille: si tu, inquit, cui gallinæ oua & pullos pariebant, in occludendo ostio negli-

negligens fuisti; quid mirum, si ego alto sopore oppressus, vulpem venientem non sensi, qui nulla ex illis emolumenta percipiebam.

Fabula indicat, haud vnquam sperandum diligentem fore familiam, cuius paterfamilias negligens fuerit.

De Delectore militum. 150

DElector quidam missus à duce suo ad milites deligendos, qui rebus bellicis magis idonei viderentur: inter cæteros quendam eligere volebat procera statura & qui aspectu ipso præ se ferebat strenuum bellatorem, Tum ille: falleris, inquit, ô delector: Non sum enim is qui videor.

Fabula indicat, ex ipso corporis habitu homines non esse iudicandos.

De Vulpe gallinam incubantem occidere volente. 151

VVlpes rustici cuiusdam domum ingressa, reperit in nido gallinam ouis incubantem, quæ eam rogabat, dicens: Ne me obsecro in præsentia occidas macilentam. Expecta paululum, dum pulli mihi nascantur, quos vt tenellos absque dentium dolore esse poteris. Tunc Vulpes: Non essem, inquit, inter vulpes numeranda, si nunc esuriens, spe pullorum, qui nondum nati sunt, paratum omitterem cibum. Dentes validos gero, qui quamlibet durissimam carnem molere consueuerunt: Hæc dicens gallinam deuorauit.

Fabula indicat, eum amentem esse, qui incerta spe maiorum rerum, præsentes omittit.

De Cane, qui societatem cum asino aduersus lupum iniuit. 152

CAnis molossus cognoscens se lupo, cum quo magnas exercebat inimicitias, imparem, statuit aliquem sibi socium adsciscere, vt mutuo auxilio lupum superaret. Videns autem asinum lupo vocaliorem, maiorem clitellisq; velut thorace armatum, magnasq; pilas podice tum magno tonitru emittentem, ratus est eum strenuum esse bellatorem. Quare contracta societate, lupum ad pugnam prouocauit. Sed vbi ad primũ lupi conspectum asinum fugientem vidit, nilq; aliud, quàm inconditos clamores & magnos ventris crepitus edentem, ipse quoq; fugiens, socium in ipsa pugna deseruit, pabulum lupo, vulturibusque futurum.

Fabula indicat, stultos esse, qui hominum virtutem ex verborum ampullositate, & corporis proceritate diiudicant.

De Lupo gregem aggresso, quum ibi duo canes essent inter se pugnantes. 153

LVpus ex alta specula contemplatus canes geminos gregis ouium custodes inter se pugnantes, & sese mutuis morsibus dilacerantes, spem concepit posse tuto oues inuadere. Magno igitur impetu in oues delatus, quum vnam oppido pinguem rapuisset, concite fugiebat. Canes id conspicati, omissa domestica pugna lupum fugientem assecuti, tantis illum affecere vulneribus, vt vix posset euadere. Quum autem mox ab alio lupo interrogaretur, cur solus gregem esset adortus, vbi tam validi erant propugnatores: domestica, inquit, pugna deceptus sum.

Fabula indicat, quod inimicitiæ externorum, discordes propinquorum animos reconciliare solent.

De Asino, qui obiens vinum effudit. 154

Vir

VIr quidam pauper, cui præter vini dolium & asinum nihil erat, filiam vnicam cuidam spoponderat adolescenti, paulum nescio quid pollicitus dotis, quam ex vini & asini precio (constituerat enim hæc venundare) contrahere posse arbitrabatur. Sed sequēti, qua sponsalia facta sunt, nocte asinus obiit, & inter moriendum, fracto calcibus dolio, vinum effudit.

Fabula indicat, nullam in rebus caducis spem habendam.

De Arundine, nidulum ab auicula petente. 155

ARundo ęgrè ferebat, quum cæteræ non solum arbores, verum etiam herbæ interdum nidos auium sustinerent, se eo honore priuari. Rogauit ergo auiculam quandam, vt ipsa nidificaret. Cui illa: facerem, inquit, nisi instabilitati tuæ diffiderem. Nolo enim filiorum meorum domum in fundamento tam instabili collocare.

Fabula indicat, res nostras viris instabilibus minimè committendas.

De Pica cuculum pro accipitre fugiente. 156

PIca inter arborum frondes delitescentē cuculum conspicata, accipitrem esse suspicata est: Quare concitata fugiebat. Quod nonnullæ aliæ aues, quæ propè aderant, intuitæ, picam irridebant, quod pro accipitre cuculum fugeret: quibus illa: malo, inquit, à vobis irrideri, quàm ab amicis fleri.

Fabula indicat, melius esse, inimicis ridendi, quàm amicis flendi præbere materiam.

De Seruo, qui asinum heri è rupe deiecit. 157

SEruus cuiusdam agricolæ asinum domini sui ex alta rupe præcipité dedit, ne quotidie huc & illuc illum agere cogeretur, mentitusq; est domino illum sponte sua se deiecisse. Ob hoc dominus seruum compellebat omnia humeris suis ferre, quæ antè asinus portabat. Quod seruus nequā animaduertens: malè, inquit, mihi consului, cùm innocentem conseruū meum perimi, qui me tanto labore leuabat: iustè nunc plector.

Fabula indicat, insipientes dum mala à se amoliri volunt, sæpe incidere in grauiora.

De Porco post mortem gratiam domino referente. 158

POrcus criminatus ab ouibus, quod domino, à quo tanta pascebatur diligentia, nullam referret gratiam: quum ipsæ lac, lanam, agnosque illi præberent: mortuus, inquit, referam: non ab re me nutrit.

Fabula indicat, quod nemo absque spe præmii laborem subit.

De Merula miluum extimescente. 159

MErula suspiciens miluū magno ambitu aera circinantem, ingentesq; eiulatus edentē, vehementer exterrita est. Cui turdus: ne trepida soror, inquit, tantos pugnæ apparatus, torq; minas in exiguum murem, aut in pullum gallinaceum tandem effundet. Cauendū nobis est ab accipitre, cuius prius vngues, quam vocem sentire solemus.

Fabula indicat, magis quietos & tacitos homines, quàm minaces & verbosos extimescendos.

De Gallis inter se pugnantibus. 160

Galli

GAlli duo, vt eorum mos est, inter se de ducatu gallinarum acerrimè certabant. Qui superior in pugna fuerat, alarum plausu, vocisque cantu se victorem fuisse significans, venere & ocio emarcuit. Victus autem à conspectu gallinarum profugiens, cum cornicibus & pauonibus sese quotidie pugnando exercebat; inferendi, vitandique ictus artem ediscebat: qui vbi se satis instructum vidit, rediens, aduersarium ad pugnā prouocatum nullo negocio superauit.

Fabula indicat, nihil aque milites eneruare, quàm nimium veneris vsum, desuetudinemque pugnandi.

De Viro benefico, qui in latrones inciderat. 161

VIr beneficus, & in cunctos liberalis, peregrè profectus, incidit in latrones: qui circumstantes quum eum interimere vellent, exclamauit vnus ex eis: Ne interficiatis hunc virum bonū, & de me bene meritum. Quippe qui me non solum olim benigne suscepit hospitio, verum etiam ægrotum fouit, medicoque curandum tradidit. Quibus verbis moti socii, illum illæsum abire permiserunt.

Fabula indicat, quoad possumus, beneficia in cunctos conferenda.

De Cane, qui occidit filium domini. 162

VIr quidam diues venandi studio mirifice deditus, complures canes alebat, quorum vnus filium domini morsu interfecit. Dominus ira percitus, non solùm homicidā, verum etiam omnes alios iussit occidi. Tūc ait vnus ex eis: vnus peccauit, & cuncti plectimur.

Fabula indicat, vnius malignitatem sæpe multis obesse.

De Agricola icto ab ape. 163

AGricola ictus ab ape, admirabatur, vt ex eodem ore succus tam suauis, & stimulus tanti doloris exiret. Respondit apes: Quo beneficentior sum, eo maiori odio prosequor mihi inferentes iniuriam.

Fabula indicat, quo magis homines benefici sunt, eo minus iniurias tolerare.

De Capra prohibita à cane hortum intrare. 164

CApra esuriens hortum quendam vbi virentia viderat olera, intrare cupiebat: Sed canis molossus quem olitor custodem apposuerat, non permittebat, minitans ei mortem, si pedem introferre tentaret. Cui capra: Quid, inquit, me esse prohibes, quæ tibi nulli sunt vsui: Nulla, respondit canis, ratione hoc facio, sed quia ita mihi insitum est à natura.

Fabula exprimit naturam auarorum, qui multis rebus abundant, quibus neque ipsi fruuntur, neque alios frui patiuntur.

De Hydro ranam deuorare volente. 165

HYdrus in quadam palude ranam persequebatur, quem quum illa euadere non posset conuersa dicebat: Ne me deuora hydre, quæ nulli vnquam nocui. Cui hydrus: clamor tuus, inquit, minæq; quibus die noctuque obstrepis, te maleficum animal esse testantur. Quod autem non noceas, impotentia causa est, dentes enim non habes.

Fabula indicat, multis non animum nocendi, sed vires deesse.

De Iuuene ducturo vxorem, rogante amicos, vt pro se orarent. 166

Iuuenis

Ivuenis quidam desponsurus vxorem, quum interrogaretur, an eam vellet, conuertit se ad amicos & propinquos, qui ibi aderant, dicens: Quid vt muti siletis? Cur non Deum, vt me hodie adiuuet, oratis? Si enim sternutantibus Deum adesse precamur, vbi nullum est periculum, quanto nunc magis pro me orare debetis, cui tantum videtis imminere discrimen.

Fabula indicat, ducentes vxorem maxima adire pericula.

De Viro decrepito arbores inserente. 167

Vir decrepitæ senectutis irridebatur à iuuene quodam, vt delirus, quòd arbores insereret, quarum non esset poma visurus. Cui senex: Nec tu, inquit, ex iis, quas nunc inserere paras, fructus fortasse decerpes. Nec mora: Iuuenis ex arbore, quam surculos decerpturus ascenderat, ruens collum fregit.

Fabula indicat, mortem omni ætati esse communem.

De Claudo primum accubitum occupante. 168

Claudus quidã ad nuptias inuitatus, in primo discubuit loco. Sed magister conuiuii eum inde detrahens, in vltimo collocauit, dicens: Sedes nulla datur, præter quàm sexta trochæo: alludens ad hunc pedem, cui duæ syllabæ dispares sunt, vt illi pedes erant; & qui in vltima metri heroici locatur sede, vt ille ima conuiuii parte dignus erat.

Fabula indicat, primos accubitus non occupandos, ne iis videamur inde detracti.

De Viro, qui thesaurum compatre conscio abdiderat. 169

Vir

VIr quidam admodum diues, thesaurum in sylua infoderat, nemine præter compatrem, cui plurimum fidebat, conscio. Sed quum paucis post diebus ad eum visendum accessisset, reperit effossum, atq; ablatū. Suspicatus igitur id, quod erat, à compatre sublatum, eum conueniens, volo, inquit, compater mi, mille aureos, vbi thesaurum abdidi, adhuc infodere. Compater cupiens plura lucrari, retulit, reposuitque thesaurum: quem quum verus dominus paulo post accedens reperisset, secum domum tulit, conueniensq; compatrem, inquit: fidefrage, ne sumas inanem laborem, vt ad thesaurum accedas, amplius enim non inuenies.

Fabula indicat, quàm facile sit virum auarum spe pecuniæ decipere.

De Leone a Vulpe edocto, vt possit è vinculis exire. 170

LEo comprehensus laqueo, totis viribus vincula dirumpere conabatur, quò autem maiori conatu laqueum trahebat, eo arctius detinebatur. Vulpes illac iter habens, cum hoc esset intuita: Nō viribus, inquit, mi rex, istinc euades, sed ingenio: Relaxandus enim laqueus, & dissoluendus, non trahendus est. Quod cum leo fecisset, statim soluto laqueo, quo erat astrictus, liber euasit.

Fabula indicat, ingenium viribus longè esse præstantius.

De Psittaco ob artem exprimendi verba humana, honorato. 171

PSittacus in aula regis degens, interrogabatur à cæteris auibus, quid ita in magno haberetur honore? Quibus ille, quia, inquit, exprimendi humanas voces artem edoctus sum.

Fabula

Fabula nos admonet, vt bonas & liberales ediscamus artes, si volumus vbique clari honorabilesque haberi.

De Philosopho Cynico, qui percussori suo argentum dedit, 172

PHilosophus Cynicæ sectæ in iurgio colapho percussus, non solum commotus non est, verum etiam percussorem argenteo numo donauit. Quod quum omnes, qui aderant, admirarentur, dicerentque eum dignum iterum cædi: nescitis nunc, inquit quid egerim: Scietis autem post ea. Haud longo tempore percussor ille volens quendam alium cædere (sperabat enim aliquid fortasse lucrari) letale vulnus accepit. Mortem igitur sibi imminere sentiens: Quantò melius, inquit, mihi fuisset, colapho à Cynico repercùti, quàm numo etiam aureo donari.

Fabula indicat, delinquentibus impunitatem peccandi potius, quàm pœnam interdum nocuisse.

De Boue cornua à Deo petente. 173

BOs ægrè ferebat vires inermes sibi à natura datas, quoniam armis carebat, quæ viribus potiora putabat. Rogauit ergo Iouem, vt sibi cornua concedere dignaretur. Quod cum impetrasset, statim voti sui eum cœpit pœnitere. Nam quum inermis liber esset, à nemineque capi posset, natis cornibus laqueo comprehensus ad arandum ducebatur, & immensos labores subire cogebatur.

Fabula indicat, nihil à Deo petendum, nisi quod ille nobis profuturum intelligit.

De Sene, qui à filio eiectus domo, duo lintea petiuit. 17

VIr quidam decrepito senectutis domo eiectus à filia, in xenodochio degebat. Conspicatus autem filium illac iter habentem, eum rogauit, vt saltem duo lintea ex rebus suis, quas tanto sudore parauerat, sibi mitteret: qui tandem paternis precibus motus, imperat filio suo puerulo, vt expedita ad auum lintea ferret. Puer sagax, & tali dignus patre vnum tantum tulit. Increpatus autem à parente, quod non duo, vt iussus erat, attulisset: seruo, inquit, alterum tibi, vt cum decrepitus in xenodochio deges, illud tibi mittam.

Fabula innuit, qua mente in parentes sumus, eadem liberos nostros in nos futuros.

De Puero discedere nolente. 175

PVer osor literarum, in ludum literarium à patre deductus, nullis magistri blanditiis induci poterat, vt primam alphabeti proferret literam: Tum præceptor: aperi os, inquit, quod huius literæ exigit enunciatio: ille verò hiabat, sed absq; voce. Præceptor vidēs laborem suum irritum (neq; enim puerulum ac nouitium verberandum censebat) iubet eum inter condiscipulos sedere, eos monens, vt illi persuadeant hanc vel saltem literam efferre. Tum condiscipuli pro virili quisq; eum hortari, dicentes: Est ne tantus labor a dicere. At puer versutus: non est, inquit, arduum dicere a, sed si à dicerē vellet vt b dicerem, &c. Non erit eà vis præceptori patriq; vt discam.

Fabula indicat, nolentes discere, à nemine posse compelli.

De Oue capta à cane vociferante, quod à lupo capta non faciebat. 176

OVis comprehensa à cane gregis custode, maximos edebat eiulatus, capta autē à lupo nullam emittebat

iebat vocem. Interrogata à pastore, cur ita faceret: molestius, inquit, mihi est à cane, qui mihi custos & amicus esse debet, lædi, quàm à lupo, quem natura perpetuum mihi genuit inimicum.

Fabula indicat; grauiores nobis domesticorum, quàm externorum esse iniurias.

De Pauone à milite pennis spoliato. 177

PAuo apud militem, qui galeam multis strutionis pennis ornauerat, gloriabatur se multo pulchriores pennas habere, vtq; id verum esse approbaret, caudam in gyrum explicuit: Miles illarum pulchritudine illectus, auem capiens, eam tanto priuauit ornatu, conumq; galeæ insigniuit. Tunc secum pauo: me miserum & stultum, inquit, qui tam pretiosas res raptori ostendi, quas occultare debebam.

Fabula indicat; pretiosarum rerum ostentatione multos ad rapinas concitari.

De Turdo per viscum capto. 178

TVrdus visco captus ab aucupe, seipsum afflictabat, dicens: non tantũ mortis dolore excrucior, quantum quod meæ res me perimunt. Aiunt enim viscum ex turdorum stercore procreari.

Fabula indicat, homines tunc vehementer commoueri, quum rebus suis intereunt.

De Auaro poma marcescentia comedente. 179

VIr auarus plurima pulcherrimaque poma collegerat, qualia in hortis Alcinoi & Hesperidũ fuisse poetæ fabulantur, quæ ita parcè edebat, vt nisi corrũpi inciperẽt, non esse auderet. Huius filius oppido liberalis, sodales suos ad pomaria sæpe ducebat, dicens:

Accipite ex his quę vultis omnia, præter marcefcentia: illa enim pater meus in fecunda menfa femper fibi iubet adferri. Huic præcepto illi libēter obtemperabāt.

Fabula indicat, homine auaro nihil eſſe miſerius, qui aliis cuſtodit, quæ ei Deus fruenda conceſſit.

De Auaro nimis agros cuftodiente. 180

VIr quidam extremæ auaritiæ emit prædia admodum feracia, & omni fructiferarum arborum genere referta, quæ priori domino ampliffimos fructus reddebānt, quamuis immunita effent, & cunctis viatoribus peruia. Ratus igitur nouus dominus, fi melius coleret, & diligentius cuftodiret, vberiores fructus fe inde capturum: optimè colere cœpit, & denfis vepribus & parietibus claufit, cuftodefque diligentes appofuit: verùm poft hanc diligentem cuftodiam agri parum fructus illi reddebant. Confultus autem Deus, vnde hoc accidiffet, ita refpondit:

Ipfe mali tanti caufa es, qui fepibus agros,
Parietibufque arctis obftructos vndique feruas.
Multa dedi quondam, quia multi multa petebant,
Vni feruit ager tibi nunc, cur tanta requiris?

Fabula indicat, liberali viro Deum multa largiri, quò multorum indigentiæ valeat ſubuenire.

De Malo arbore ingentia poma procreante. 181

MAlus arbor oleā irridebat, quod exiguas procreaffet baccas, cum ipfa & ingentia & quæ vix fui rami ferrent, mala produxiffet. Sed vehementi exorto vento, cum pomorum onere, tum vi turbinis, & poma ferè cuncta ceciderūt, & rami confracti funt: Olea autem illæfa permanfit. Tunc fecum malus: quanto, inquit, melius mihi fuiffet, minores fœtus edidiffe.

Fabula indicat, nos debere modicis rebus eſſe contentos, *quum*

quum ampla opes & nimia diuitia sine ingenti periculo nequeant possideri.

De Muliere à viro verberata, quæ se mortuam simulabat. 182

MVlier quædam à viro multis verberibus affecta, se mortuam simulabat, quò marito timorem incuteret, retento enim anhelitu, immobilis resupina iacebat. Vir sagax & mulieris fraudum non ignarus: bestia, inquit, mortua pelle nudanda est: arreptoq; cultro, à pedibus pellem diripere cœpit: Vxor sentiens quorsum sua tenderet simulatio, pedem retrahens, ilico resurrexit.

Fabula indicat, quod viro prudenti frustra muliebres tenduntur insidia.

De Miluo & Accipitre, apud Aquilam de præstantia contendentibus, 183

MIluus cum accipitre apud Aquilam de præstantia certabat, dicens, ob corporis magnitudinem sese illi præferendum. Contra accipiter, non staturam, sed vires spectari oportere, dicebat. Tunc aquila: ite, ait, venatū, & vter vestrum digniorem mihi attulerit prædam, eum prętantiorem iudicabo. Cum autem miluus exiguum murem, accipiter verò columbam apportasset, inquit aquila, quanto columba maior est mure, tanto accipitrem miluo præstantiorē esse pronuncio.

Fabula indicat, ex operum, non corporum magnitudine homines metiendos.

De Insano sapientiam vendente. 184

INsanus quidam vrbes peragrās, alta voce clamabat, sapientiam se habere venalem: Cuidā autem oblato

argenteo eam petenti, colaphum incussit, longumque filum dedit, dicens, eris sapiens, si quousque hoc filum protenditur, ab insanis & furiosis absfueris.

Fabula indicat, nullum cum insanis habendum esse commercium.

De Porcello & testamento patris. 185

Porcellus mortem parentum ingenti clamore deflebat: Sed quum lectis testamenti tabulis, magnum glandis aceruum, multosq; farinæ modios sibi relictos cognouisset, obticuit. Rogatus, cur non amplius fleret? farina, inquit, & glandes os mihi occluserunt.

Fabula indicat, amplas hæreditates hæredum dolori facile finem imponere.

De Ouibus immoderatè segetem depascentibus. 186

Agricola conquerente, quod oues vniuersam segetem depopularentur: Iupiter eis præcepit, vt modeste depascerent. Quæ quum præceptis non obtemperarent, lupo iniũctum est, vt oues moderatè puniret. Sed pastore conquerente, totum ouium gregem à lupo occisum, Iupiter iratus venatori imperauit, vt lupũ perimeret. Quod ille impigre est executus.

Fabula indicat, nullum immoderatum esse diuturnum.

De Leone partem prædæ à Lupo petente. 187

Lupus & vulpes inita inter se societate, venatũ profecti sunt, qui quum ceruum, quem ceperant, diuidere vellent, superueniens leo tertiam prædę partẽ sibi, vt quadrupedum regi deberi dicebat. Lupus vero negabat. Tunc excandescens leo, iniectis in lupum vnguibus, totum eius caput pelle nudatum, rubicundũ reddidit, vnde lupus vix viuus euasit. Conuersus hinc in

vulpem

vulpem leo, tu verò quid dicis? Ego, inquit, mi domine rex, non tertiam modò partem, sed totum ceruum tuum esse non inficior. Ecquis, inquit leo, te ita sapienter docuit respondere? Galerus, ait vulpes, ille ruber, quē socio meo lupo imposuisti.

Fabula indicat, melius esse partem interdum concedere, quàm totum amittere.

De Viro vxorem non cognoscente, vt felix euaderet. 188

VIr fatuus vxorem ducturus, audiuit à vicino suo, illum futurum in pecoribus fortunatum, qui vxorem post nuptias primis tribus diebus non tangeret. Vt igitur hanc felicitatem consequeretur (erat enim pastor ouium) nocte prima vxorem non attigit, nihiloq; magis, quæ eam consecuta est. Virgo libidine incēsa, quum se huc & illuc in lecto volutaret, neque vllis blāditiis virum ad opus maritale posset impellere, tertia nocte maritum nil tale suspicantem, & propterea alto oppressum somno, securi aggressa, duobus ictibus percussit. Quum autem interrogaretur, quid eam ad tantum facinus impulisset, infelicitas mea, inquit: existimans magnam mulierum infelicitatem viros stertere, quum fodere debeant.

Fabula indicat, vxores non sinendas virgines permanere.

De Viro sepem destruente, vt inutilem. 189

VIr quidam sepi, qua vinea eius conclusa erat, vt sterili conuitiabatur, eamq; vt nullius emolumenti excisam exusserat. Tunc vinea aperta, & pecoribus & hominibus facta peruia, à cunctis depopulata est. Dominus vineæ hoc conspicatus, seipsum stultitiæ accusabat, quod sepem vuæ suæ custodem tam imprudenter amouisset.

Fabula indicat, qui res seruant, non minus facere, quamuis ociosi videantur, quàm qui eas suo labore congregarunt.

De Dæmone morte diuitum lætante, pauperum verò mœsto. 190

DÆmon terrarũ orbem peragrans (vt eius est mos) animaduertit iuuenem quendam parentum morte lætantem: vnde totus exhilaratus est. Sed vlterius progressus fleuit, quum alium filium in funere patris mœstum intueretur. Interrogatus tam diuersorum affectuum causas: Risus, inquit, filii ex obitu parentum, significat illos diuites esse defunctos, quorum admodũ rari nostras effugiunt manus. Fletus verò, paternæ est signum inopiæ. Pauperum autem regnum cœlorum vt plurimum esse consueuit.

Fabula indicat, nimias diuitias homines ad inferna deducere.

De Lupo esuriente, qui in cadauer bouis inciderat. 191

LVpus senio confectus, quum amplius, venari non posset, magna cruciabatur fame, nec aliquem cognatum aut amicum, qui eum cibo iuuaret, poterat inuenire Dum ergo mœstus ingentẽ peragraret syluam, in bouis cadauer incidit, quod vix cœperat laniare, quum non solum cæteri lupi, verum etiam vultures, corui & cornices illuc se contulerant, lupum orantes, vt se in amicitiam, & in partem prædæ admitteret. Tũc secum lupus: Quem paulò antè fratres & filii negligebant, ecce alienigenæ animantes nunc honore prosequuntur, & amicum expetunt. Non mihi, sed boui hũc exhibent honorem.

Fabula indicat, pauperem cunctis odiosum esse, diuitibus vero ab omnibus honorem exhiberi.

De Vul-

De Vulpe capta, & rusticum vt se dimitteret, orante. 192

VVlpes capta à rustico, cuius quàm plurimas gallinas occiderat, blandis eum verbis orabat, vt se dimitteret, persanctè iurans, nullum vlterius damnum se illi illaturam. Cui rusticus: ignoscerem, inquit, tibi perlibenter, & te incolumem dimitterem, nisi te subdolum & fidefragum animal cognoscerem. A mortua nullum mihi detrimentum inferri posse, certò scio, à viua verò subdubito.

Fabula indicat, perfidis & fallacibus viris nullam adhibendam fidem.

De Porco læto morte inimici. 193

POrci duo erant cuidam subulco, tam immortale inter se odium, & perpetuas inimicitias habentes, vt quotidie sese dentibus lacerarent. Quum autem dominus vnum ex eis occideret, alter incredibili afficiebatur lætitia, videns inimico suo iamiam esse moriendum. Paucis autem post diebus, quùm ipse quoque ad necem traheretur, sese afflictabat, dicens, heu me infelicem, cur inimici mei cæde lætatus sum, quem tam citò eram eodem exitu secuturus.

Fabula indicat, neminem debere inimici quidem morte lætari, quum exploratum sit cunctis esse moriendum.

De Dæmone vxorem recusante. 194

DÆmon defuncta vxore, quemadmodũ morosam & difficilem habuerat, in perpetuo cœlibatu permanere decreuerat. Ingressus autem quendam hominem, vt inde exiret, nullis adiurationibus ac minis poterat adduci. Tandem exorcista, cum omnia prius fru-

ſtra tentaſſet, ſciens nullum vxore maius eſſe tormentum, minatus eſt, niſi egrederetur ſe vxorem illi daturum. Tũ dæmon alta voce clamauit, egredior, egredior, noli me iugalibus vinculis irretire, ſtatimq; exiuit.

Fabula indicat, difficili & moroſa vxore nihil eſſe miſerius.

De Muribus tintinnabulum feli appendere volentibus. 195

MVres in vnum conuenientes, conſultabant, quo ingenio, quaue arte felis inſidias poſſent euitare. Tunc qui cæteros & ætate, & rerum vſu anteibat, reperi, inquit, viam, quæ nos à tantis periculis incolumes conſeruabit, ſi mihi parere volueritis. Suſpendamus collo eius tintinnabulũ, cuius ſonitu venientẽ aduerſus nos felem ſentire poſſimus. Tunc omnes voce conſona ſententiam illius vt ſaluberrimam laudauerunt, itaq; faciendum eſſe dixerunt. Surgens autem quidam ſenior, imperato ſilentio: Ego quoq;, inquit, iſtam ſententiã approbo. Sed quis erit, qui collo eius tintinnabulum ſuſpendere audeat? Quum autem omnes hanc prouinciam ſubterfugerent, irrita ſententia fuit.

Fabula indicat, multos quæ facienda ſunt laudare, ſed qui ea facere velint, paucos reperiri.

De Milite timente includi in oppido obſidendo, ob auxilia à longè ventura. 196

MIles quidam prudens inuitatus à cõmilitonibus ſuis, vt cuidam Italiæ oppido, quod ad regẽ Gallorum defecerat, vnà cum eis vellet eſſe præſidio: ſi propius, inquit, loci dominus oppidum obſidebit, quis nobis ſuppeditabit auxilium? Tunc illi: rex, inquiunt, Gallorum. Miles tumulum quendam conſcendens, ô rex Gallorũ, ter alta voce clamauit. Quum autem nullum ſibi redderetur reſponſum, conuerſus ad inuitantes, nolo, inquit, illuc accedere, vbi qui mihi ſuppetias daturus

daturus eſt, auxilium implorantem non audiat. Cæteri, qui illuc acceſſerunt, à proprio oppidi domino obſeſſi, expugnato oppido, capti & iugulati ſunt.

Fabula indicat, ſtultos & amentes eſſe, qui ſeſe periculis imprudenter obiiciunt.

De Bobus ſperantibus paſcere, qui ad arandum ducti ſunt. 197

BVbulcus ſtabulum ingreſſus, boues lætitia exultantes aſpexit: interrogauit igitur eos, quænam eſſet cauſa lætitiæ? Cui illi, ſperamus, inquiunt, hunc diem abſque labore in lætiſſimis paſcuis nos eſſe ducturos. Quid vos, inquit bubulcus, vt ita credatis induxit? Illa, inquiunt, fore ſomniauimus. Nolite, ait bubulcus, huiuſmodi ſomnio fidem adhibere, quod falſum eſſe deprehendetis: Ego enim ſomniaui, vos hodie araturos: hominum enim ſomnia, quàm brutorum veriora eſſe conſueuerunt.

Fabula indicat, nihil mortalium ſpe eſſe fallacius.

De Viro, qui ſe felicitatis ſuæ cauſam, infelicitatis verò fortunam eſſe dicebat. 198

VIr quidàm auaritiæ deditus, cum audiret, nihil mercatura eſſe lucroſius, diuenditis paternis bonis, nauigare cœpit, proſperaq; vſus fortuna, breui maximas diuitias congregauit: interrogatus autem ab amico, quomodo tam paruo temporis curriculo tot opes coaceruaſſet, mea, inquit, induſtria. Sed quum non contentus tot ac tantis, quas parauerat diuitiis, ditior nauigatione fieri vellet, bis, terque naufragio facto amiſſis opibus, ad ſummam inopiam redactus eſt. Qui deinde interrogatus quid eum paulò antè tantis rerũ omniũ copiis affluentem ad tantam paupertatẽ redegiſſet? fortuna, reſpondit. Quod fortuna audiens, vehementer indoluit, ingratũ eum appellãs, qui bonorũ ſe cauſam, malorum verò volebat eſſe fortunam.

Fabula indicat, improbè eos facere, qui felicitatis causam suæ industriæ, aduersitatis autem fortunæ adscribunt.

De Fœmina maritum, ob pullos male seruatos, verberante. 199

FOemina quædam virilis animi, maritum meticulosum & insulsum multis affecerat plagis, quia vnũ ex pullis gallinaceis, quos abiens ei seruandos reliquerat, miluus abstulerat. Quare vxore iterum absente, ne quem pullorum, quibus datus hærebat custos, auis inimica posset eripere, vniuersos eodem filo ligatos diligentius custodiebat. Sed quum ex improuiso miluus adueniens, vnum vnguibus rapiens vellet auferre, omnes pariter per inane portauit. Infelix maritus memor ob vnum pullum amissum se ab vxore malè mulctatum, multò grauiora cœpit formidare. Satius ergo mori esse duxit, quàm iterum vxoris iram experiri. Ficus quosdam melle & aromatibus optimè conditas vasculo fictili mulier prudens condiderat, marito insulso, cuius gulam timebat, monito, ne quid inde esset, quũ præsentaneũ venenum lateret in vasculo. Maritus mori cupiens, ficus comedit vniuersas, ratus eam optimã moriendi viam esse. Rediens mulier, cum pullos omnes à miluo ereptos esse cognosceret, sumpto ingenti baculo maritum malum pullorum custodem verberare decreuerat. Cui insipiens maritus, noli, inquit, me iamiam moriturum verberare: Omne enim vasculi venenum comedi, & errati pœnas luam. Tunc mulier, ira in risum versa, marito ignouit, qui pro pullis malè seruatis, alio pacto ei satisfecit.

Fabula indicat, aduersus insipientes nullum idoneum esse remedium.

FINIS.

NOTÆ

NOTÆ ISAACI NICOLAI NEVELETI

IN MYTHOLOGIAM ÆSOPICAM.

NOTÆ ISAACI NICOLAI NEVELETI IN FABVLAS ÆSOPI nunquam hactenus Editas.

FAbula 150. ὁ δὲ κατηφὴς] Varietatem lectionis Codicum quibus vsus sum hic exprimere absurdum foret: satis erit nonnulla attulisse quæ plane non videbuntur otiosa. Palatinus quintus locum hunc sic habet. ὁ δὲ ἦν κατηφὴς καὶ οὐδὲν ἤσθιεν ἐκ τῆς λύπης, ὅμοιος δὲ ἦν βασιλεῖ δεσμότῃ.

Ἀνεπτέρωσε] Idem liber τὰ πτερὰ ἀναπτάσας καὶ μύρα χρίσας.

χρηστὰς ἀμοιβὰς] Erat in M. S. χρειστὰς, cui alludebat Pal. quartus χρήστας. At quintus plane aliter. ὅτι οἱ τῇ φύσει δεινοὶ ἁρπάζειν καὶ πλεονεκτεῖν, μαθόντες τοὺς διδάξαντας πολλάκις ἔβλαψαν.

Fabula 152. Ἀηδόνι συνεβούλευε] Erat in M. S. ἀηδόνι συνεβούλευε χελιδὼν.

καὶ σύνοικον εἰς αὐτῇ] Non vbiuis locorum σύνοικος est hominibus Hirundo. *Thebanorum tecta subire negantur. quoniam Vrbs illa sæpe capta sit. Nec Bizia in Thracia propter scelera Terei.* Sic enim de Hirundinibus Plinius lib. 10. c. 24.

τῶν ἐν τῷ κόσμῳ] Vsitatius esset τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ.

καὶ τὸν τόπον] Fabula 18. Phædrus

Nemo libenter recolit, qui læsit locum.

Fabula 153. ὁ δὲ αἰπόλος γελάσας] Vix mihi persuadeam rusticum huncce stoicæ doctrinæ adeo tenacem fuisse, vt ad damnum illum suum rideret. Videtur itaque legendum ὁ δὲ αἰπόλος κλαύσας εἰς τὸν οἶκον ἦλθε κενὸς.

γενομένου] Malo γυμνωθέντος.

Fabula

Fabula 155. ὄρνεις] vocem hanc ad gallinas restrinximus, cum generatim etiam sumi possit.

τὰ τῆς ἐπιστήμης προσφορα] Mancus hic locus est. videtur vox repetenda hoc modo καὶ τὰ τῆς ἐπιστήμης προσφορα προσφέρων. ἐργαλεῖα vel melius τὰ τῆς ἐπιστήμης προσφέρων ἐργαλεῖα.

Fabula 156. Αἰγὸς πνεύμονα] Non translaticiè hæc dicta sunt. Nam *millia præterea remediorum ex eo animali demonstrantur.* vt vult Plinius lib. 28. c. 10. à quo remedia illa pete.

Fabula 157. ὅτι εὐκολον εἰς] Bene Phædrus fab. 64.

Quemcunque populum tristis euentus premit,
Periclitatur magnitudo principum,
Minuta plebes facili præsidio latet.

Non satis integra adfabulatio mihi videtur.

Fabula 159. ὅτι τοὺς δὲ ἀδυναμίας] In adfabulatione ista variant libri veteres. Alii enim habent ὅτι τοὺς πονηροὺς καὶ μὴ βουλομένους πείθειν τοῦ λόγου ὁ λόγος ἐλέγχει. Alii verò ad editam adfabulationem propius ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀποτυχόντων πραγμάτων σπουδάζουσι διὰ τὸ ψεῦδος συγκαλύψαι τὴν ἧτταν. Neq; minor est eorum in ipsis fabulæ verbis discrepantia, quā consulto negligo.

Fabula 160. τὰ κυνῶν σοι προσοίσω] τὰ κυνῶν sunt dentes, canum arma præcipua. Legendum alicui videretur τάχα νοῦν σοι προσοίσω. nihil refigo De ἀμυντηρίοις ferarū Pheraulas apud Xenophontem lib. 2. Κυροπαιδ. καὶ τἄλλα ζῶα ἐπίσταταί τινα μάχην ἕκαστα. οὐδὲ παρ' ἑνὸς ἄλλου μαθόντα ἢ παρὰ τῆς φύσεως, οἷον ὁ βοῦς κέρατι παίειν, ὁ ἵππος ὁπλῇ ὁ κύων στόματι. omissos aculeos suggerit Plutarchus περὶ τύχης. τὰ μὲν γὰρ ὥπλισται κέρασι καὶ ὀδοῦσι καὶ κέντροις.

Fabula 161. ὁ λόγος δηλοῖ] Aliæ membranæ ὅτι οὐ δεῖ τινα δολίως ἢ ἀπλήστως πλεονεκτεῖν. ἐν ὑστέρῳ γὰρ κἂν μὴ θέλῃ, πάντα ἀποδώσει.

Fabula 163. Κροκόδειλος] Erat in MSS. κορκόδειλος. Sic in antiquissimo Phædri MS. Pithœano legitur continuo *Corcodrillus.*

ἐν ἄγκει

ἐν ἄγισι] coniũgendæ hæ duæ voces ſunt quæ in mẽbranis ſeparatim leguntur, & legendum ἐνάγισι.

Fabula 164. Ἀνὴρ περιστηθιδεὶς] Non ſatis placet hæc lectio. legebam Ἀνὴρ πρόσθε τις, vel Ἀνήρ ποτέ τις.

ὄντω τῶν πονηρῶν] Hinc Martialis iocus in Zoilũ lib. 2.

Crine ruber, niger ore, breuis pede, lumine luſcus
Rem magnam praſtas, Zoile, ſi bonus es.

Fab. 165. Αἰδουμένη νεωτέραν αὐτῆς] Lectionem hanc in verſione ſecutus ſum. Leui tamen mutatione mallem αἰδουμένη νεωτέρῳ αὐτῆς πλησιάζειν. Sic enim poſtea ἡ δὲ νεωτέρα ὑποστελλομένη γέροντα ἐραστὴν ἔχειν.

φαλακρότερον γενέσθαι) Addit Palat. quintus καὶ ὄνειδος ἁπάντων. Sic & Babrias fab. 24.

Ἐξ ὧν φιλωθεὶς, πᾶσιν ὤφθη γέλως.

οὕτως πανταχοῦ τὸ) Diſſentiũt cæteri Codices ab antiquiore. Alii Διδάσκει ἡμᾶς ὁ μῦθος ὅτι ἀνόητός ἐστιν ἀνὴρ ὁ γυναιξὶν ἑαυτὸν ἐκδοῦναι θέλων. Alii. ὅτι ἐλεεινός ἐστιν ὅς εἰς γυναῖκας ἐμπίπτει. ἡ γὰρ γυνὴ θαλάσσῃ ὁμοιοῦται, ποτὲ μὲν γαληνιῶσα, καὶ προσμειδιῶσα, ποτὲ δὲ ἀποπνίγουσα.

Fab. 168. Φασὶ γὰρ ἄρκτον) Diſſentit Ariſt. lib. Hiſt. Animal. 8. c. 6. τὰ δὲ κρέα πάντα κατεσθίει, προσσήπουσα πρῶτον. vide præterea Ælianum de Animal. lib. 5. c. 49.

Fabula 169. Ἀστρολόγος ἐξιὼν) Deriſus à Threiſſa ancilla ſimilem ob lapſum Thales.

Fab. 170. ὁ λόγος δηλοῖ τὸ) Membranæ aliæ legũt ὅτι ἀμεινόν ἐστι τῷ θεῷ πείθεσθαι, καὶ μὴ πονηροὺς ἔχειν ἄρχοντας καὶ ἀπάκτους. Antiquiores ſecuti ſumus membranas.

Fab. 171. σύ τι κρωγάζεις) Legendum ὑμεῖς τι κρωγάζετε, quamuis ne ſic quidem integra ſatis videatur hæc fabula. Legi cõmodius poterit (quod tum mihi nõ venerat in mentẽ cum hæc interpretarer) τοῦ δὲ ἄξονος τρίζοντος ἐπιστραφέντες ἔφησαν πρὸς αὐτὸν ὦ οὗτος, &c.

Fab. 172. ἐρασθεῖσα νεανίσκον) Vſitatius cum genitiuo iunctum hoc verbum. nec ſcio an facilè cum accuſatiuo occurrat.

ἤρξατο εὔξασθαι) Vſitata quoq; Latinis formula. Phædrus fab. 2. lib. 1.

Tam

Tum misit illis hydrum, qui dente aspero
Corripere cœpit singulas.

Idem fabula 3.

Redire mœrens cœpit ad proprium genus.

Et alibi pluries.

τῶν παρόντων] Melius interpretaberis. *Præsentis status oblita feles.*

Οὕτω καὶ τῶν] Membranæ quartæ inuerso ordine legunt, οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὴν φύσιν ἀλλάξωσιν, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλουσι.

Fabula 173. οὕτω κακῶς ποιοῦσι] Versus est Babriæ fabula 42. Ex quo videtur hic legendum κακοί.

Fabula 174. Γεωργοῦ παῖδες] Sumpta est hæc fabula ex facto Sciluri. de quo Plutarch. περὶ Ἀδολεσχίας.

ἔδησεν αὐτοὺς δεσμὴν] Posset etiam legi ἔδησεν αὐτὰς ἐς δεσμήν.

ἐὰν ὁμοφρονοῦντες μένητε] Bene Diogenes Cynicus apud cognominem Laertium p. 368. ὁμονοούντων ἀδελφῶν συμβίωσιν παντὸς ἔφη τείχους ἰσχυροτέραν.

Fabula 175. Ἀρούρῃ παγίδας] Redolent hæc vt plurima alia harum fabularum loca versus iambicos: atque vtinam extarent hi versus vnde hæc desumpta sunt, Babriam ipsum, si quid video, haberemus integrum, cuius iam vmbram & Epitomen tantum habemus:

ὁ δὲ χωλεύων] Vix est vt credam ita scripsisse hunc fabulatorem: non vltra tamen inquirere est otium festinantibus.

Εὐσεβέστατον ζῶον] Cuius pietatis præmium Ciconiæ id consequuntur, (si Alexandro Myndio credimus) vt exacta ætate ad Oceanitidas insulas volantes, conuertantur in homines. vide Ælian. lib. 3. c. 22. Aristot. lib. 9. c. 13. Hist. Animal. Plin. lib. 10. c. 22. *Ciconiæ nidos eosdem repetunt, genitricum senectam inuicem educant.*

Fabula 176. καί σε τὸν γεωργὸν] Suspecta mihi vox σε: aberit melius.

Fabula 177. Ἀμαμαλις βοῦν ἐπλάνιζεν] Exemplarium numero

numero volente sic edidi. Non displicebat enim alias quod Palat. quintus suggerebat Δάμαλις ἀγύμνασος βοῦν ἀροτρεύοντα ἐπαλάνιζεν.

Ἀγύμνασος erit hoc loco iuuenca quæ

Ludit prato libera aperto

Nondum rupta fronte.

Ὠ δάμαλις) Neque illud minus mouebat saliuam quod idem liber habebat εἰς τοῦτο μὲν καμνῶν ἐπηρεάζεις, καὶ σοῦ τὸν τράχηλον μάχαιρα καὶ οὐχὶ ζυγὸς τρίψει.

Fabula 180. Καρὸς) Quis sit ille piscis plane ignoro. Repetita littera vocis præcedentis legendum forte erit Σκάρος quomodo inter vertendum legimus.

Fabula 181. Δημάδης ὁ ῥήτωρ) erat in membranis Δημώδης.

Fabula 182. ὅτι δεινότερόν ἐστι) Sic Eumenes à militibus suis captiuus apud Iustinum lib. 14. c. 5. *Cernitis milites, habitum atque ornamenta ducis vestri, quæ mihi non hostium quisquam imposuit: nam hoc etiam solatio foret. Vos me ex victore victum, vos me ex imperatore captiuum fecistis.* Similis argumenti est fabula 27. Babriæ.

Fabula 183. ἐν οὐδενὶ οὐδὲν χρησιμεύει) Corruptus locus sic emendari poterit ἐν οὐδενὶ οὐδὲν χρησιμεύεις, ὅτι ἐγὼ ἐν στέγεσι πολὺ χρησιμεύω καὶ οἴκοις.

Μετὰ ἀνάγκην καὶ ἐπειρεαζόν) Legi interpretatione ἐπηρειῶν.

Fabula 184. κακεῖσε **) Sensus est integer nec video quid abesse possit.

οὕτω πολλάκις ἐν κινδύνοις) Aliter Palat. quintus. ὅτι περὶ πράγματος τινὸς ἐὰν διακρίνῃς, καλὸν εἶναι μὴ ἔχεις βέβαιον περὶ τούτου. πολλάκις γὰρ σφάλλουσιν αἱ ἐλπίδες. vbi legi videtur oportere καλὸν εἶναι μὴ ἔχειν βεβαίως, vel εἰ μὴ ἔχῃς.

Fabula 186. Πρὸς ἄνδρα πονηρὸν) Palatin. tertius alio sensu ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι δικαίως οἱ κακοὶ ἐν κακοῖς ἀπόλλυνται. vbi quintus legit σὺν κακοῖς.

Fabula 187. ἐζήτει φαγεῖν) Legimus inter vertendum ἐξήτει φαγεῖν.

Fabula 188. Βάτραχοι διὰ μῖσος τοῦ ὕδρου) Inimicum Ranis hoc animal. Hinc missum Hydrum, cum regem peterent fingit Æsopus Ælianus apertè lib. περὶ ζώων ἰδιοτ. 12. c. 15. Βάτραχος ὕδρον μισεῖ, καὶ δοικεν ἰσχυρῶς. cuius libri mendā eluam ἐν παρόδῳ ex Palat. membranis. Locus est mendosus c. 21. de Sacchora Babylonio, qui cum ex oraculo nepotem sibi è filia oriundum audiisset, eam includi iussit. verba sic hodie leguntur τοῦτο ἐκεῖνος ἐπέφρακε, καὶ ἵνα εἴπω ἔτι καὶ ὑποπτεύσας, Ἀκρίσιος γίνεται εἰς τὴν παῖδα Bilius se non expediens ἀκρίσιος in versione omisit. Gesnerus substituit τῷ ἀκρίσιος verbum ἀγρίως legendum vero est τοῦτο ἐκεῖνος πέφρακε, καὶ ἵνα εἴπω τι ὑποπαίξας, Ἀκρίσιος γίνεται εἰς τὴν παῖδα. Nota Danaes & Acrisii satis fabula.

Fabula 189. εἰ τὴν ψυχὴν) Legetur meliore sensu εἰ τὴν τύχην μεταλλάξασα.

Fabula 190. ὁ Ζεὺς τοσοῦτον διέβη) Ambiguus hic locus; noua significatione vsurpatum verbum διαβαίνειν explicuimus. Poterat commodius verti, *tantumdem insuper prætergressus est Iupiter iaculando, quantum Apollo iaculatus est.*

Fabula 191 ἐγκαυχώμενοι δοκοῦσιν) Turbant hæ ἰσοδυναμοῦσαι voces ἐγκαυχώμενοι & αὐχεῖν Forte melius legetur ἐν ἀλλοτρίοις χρήμασιν ἐγκαυχώμενοι, δοκοῦσι τι ἔχειν.

Fabula 193. Ζεὺς καὶ προμηθεύς) Vide Lucianum περὶ αἱρέσεων.

ὁ δὲ φθονήσας) Edi in versione debuit *operibus illis inuidens.*

τοῦ ταύρου τοὺς ὀφθαλμοὺς) Vide Lucianum lib. 2. Verar. Histor.

φανερὸν δὲ εἴη) Legebam φανερὸν δὲ εἴη ἕκαστον, οὗ χεῖραν εἶχον vel sanè φανερὸς δὲ εἴη ἕκαστος, ὃς κακίαν εἶχε. quamuis non adeo eleganter id dicatur : à stylo tamen isto non abhorret hæc locutio. Priorem coniecturam secutus

cutus sum in versione.

Fabula 194. οὕτω πολλοὶ) Alienum hoc plane à fabula ἐπιμύθιον est.

Fabula 195. μόλις ὢ) Lege μόλις ζῶν vel ὤν.

μάτην διεβλήθης) Legi in interpretatione διαβληθῆναι.

Fabula 198. οὐκ τίνιζε) Forte erit ἐσίλιζε vt vertimus.

Fabula 199. διότι χολὴν οὐκ ἔχει) Iracundus minime est elephas quia felle caret. Plinius lib. 11. c. 37. Aristoteles autem non omnino felle carere ait, sed χολώδη φλέβια tantum habere.

χοῖρε. διὰ ἡμῖν ἐπιτήδευται) ὀρρωδεῖ quippe ὁ ἐλέφας κεράστην κριὸν καὶ χοίρου βοὴν Ælian. lib. 1. c. 38.

Fabula 200. κάμηλος θαυμάζειν) Hinc prouerbium ἡ κάμηλος ἐπιθυμήσασα τὰ κέρατα, ἀπώλεσε καὶ τὰ ὦτα.

περιεργειμη) Lege περισσείμη.

Fabula 201. καὶ θαρροῖ ἐτρέφοντο) Lege καὶ θαρροῖ ἐτρέφοντο δύο. καὶ δὴ, &c.

Fabula 202. ὦ ἄθλια ἐγὼ) Querela nucis eadem apud Ouidium

Certe ego si nunquam peperissem, tutior essem
Ista Clytemnestra digna querela fuit.

Fabula 203. Εμφιλοχωρεῖ των) Delectatur myrto Turdus non solum in cibum, sed in fascinationis remediũ, Ælian. περὶ ζώων ἰδιοτ. lib. 1. c. 35.

Fabula 206. οὐδὲ ὑμεῖς) Malo legatur οὐδὲ ὑμᾶς.

Fabula 208. στῦσαι δὲ ἐπαινεῖ) Superflua est vox δὲ.

Fabula 211. διαφυγῆναι) Videtur deesse πρῶτον.

Fabula 212. εἴγε πάντα περιφερῆ) Manca erit oratio nisi interseras δὲ.

ἑαυτοῖς περιπείροντες) Lege ἑαυτοὺς περιπείροντες ἀτράκτοις.

Fabula 213. μείζονα χρέας ἔχουσαν) Deesse videtur

 datur

detur vox κύνα. qua interserta legendum erit θεασαμένη ἐν τῇ σκιᾷ, κύνα ὑπέλαβε μεῖζον κρέας ἔχουσαν.

ὁ λόγος πρὸς ἄνδρα) Palat. quartus πρὸς τοὺς πλεονέκτας, οἵτινες πλειότερον ἐπιθυμοῦσι, καὶ ἃ ἔχουσιν ἀπολύουσι.

Fabula 214. κώδωνα κρεμάσας) Mancus erit hic locus: aut saltem legendum, κώδων' ἐκρέμασ' ὥστε.

Ἐμφανῆ) Inter vertendum legimus ἀφανῆ.

Fabula 216. ἔχοντης κύνα μελιτταῖον) Melitenses canes olim in deliciis. Theophrast. charact. περὶ μικροφιλοτιμίας, καὶ κυναρίου δὲ τελευτήσαντος, αὐτῷ μνῆμα ποιῆσαι, καὶ στηλίδιον ποιήσας, ἐπιγράψαι, κλάδος μελιταῖος.

καὶ τοῦτον δῆσαι) Forte καὶ ἑαυτῷ δῆσαι.

Fabula 217 ὅτι τοὺς δυσκλεεῖς) Verbotenus interpretati sumus corruptum hoc ἐπιμύθιον.

Fabula 219. ἐπὶ τὸ διὰ παντὸς ἕνα τίκτειν) Rationem reddit Herodotus lib. 3 ἡ μὲν λέαινα, ἐὸν ἰσχυρότατον καὶ θρασύτατον, ἅπαξ ἐν τῷ βίῳ τίκτει ἕν. τίκτουσα γὰρ συνεκβάλλει τῷ τέκνῳ τὰς μήτρας. Contra sentientem Herodoto & vulgatæ opinioni Aristotelem vide lib. de Hist. Animal. 6. c. 31. Vide Plinium vtramque referentem opinionem c 16 lib. 8. vt & Ælian. περὶ ζώων lib. 4. c. 34. quo capite leges ex Palatinis Schedis, vt & voluerat antè Billius, ἡ συχνὴ δὲ ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖ βλέπων αὐτὸς καὶ ὑποβρύχων, non vt vulgò ὑποβραχύ.

Fabula 220 ἑαυτὸν προσποι**) Lacunam explet legens προσποιητεῖ.

καὶ τι πράττειν) Malo καὶ τι πράττοι μ' οὐκ ἔχω.

λέοντα***) Non video quid deesse possit.

ἐμὴ τύχη) Legi melius poterit ἐμὴ ψυχὴ πρὸς τὰ παρόντα ἑαυτῇ πολεμεῖ. Sic fabula 189. vocem eamdem reposuimus.

ἀγαπᾷ μὲν τὸν χρυσοῦν) Malo τὸν χρυσὸν cæterum tale est illud Antholog lib. 1. furis meticulosi, qui aureum offenderat gladium.

Καὶ χρυσὸν φιλέω, καὶ δήιον Ἄρεα φεύγω.

ποίῳ οὖν τρόπῳ) Legi poterit ποίῳ οὖν τρόπῳ νῦν.

δεδεσκομισον) Legendum puto δεδεσκομίσων.

Fabula 223. Λέων σὺν ἀνθρώπῳ) Mendoſus hic locus; neque adhuc mederi queo.

ὅτι εἰσὶ τινες) Lego, ὅτι εἰσὶ τινες οἱ ἐν οἷς ὀ δύνανται, καυχῶνται omiſſis cęteris niſi mauis ὅτι εἰσὶ τινες, οἱ ἐν ὅσοις δύνανται, καυχῶνται, μηδ' ἐν δυνάμενοι *Quidam ſunt, qui inquacumque repoſſunt, gloriantur, quamuis nihil plane poſſint.*

Fabula 225. ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι) Vix vox vnica ſine mendo eſt in ἐπιμυθίῳ hocce. Totum ita legi vellem ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ ῥαδίως τοῖς ἐχθροῖς πιστεύοντες, ὅταν τῶν ἰδίων πλεονεκτημάτων παραγυμνῶσι ἑαυτοὺς, αἰχμάλωτοι μᾶλλον καὶ ἁλώτοι τούτοις γίνονται, οἷς πρότερον φοβεροὶ καθεστήκασιν.

Fabula 226. ὁ μὲν γὰρ τῶν θαλασσίων) In quibus conueniant Leo & Delphinus explicat Ælian. περὶ ζώων lib. 15. c. 17. cuius hæc verba. φυσικὴ δ' ἄρα ἦν κοινωνία καὶ συγγένεια λέοντι καὶ Δελφῖνι ἀπόρρητος. οὐ γὰρ ὅτι βασιλεύουσιν, ὁ μὲν τῶν χερσαίων, ὁ δὲ τῶν ἁλίων, τοῦτο ἀπόχρη. ἀλλὰ γάρ τοι καὶ τήκονται περιιόντες εἰς γῆρας, καὶ ἄλλως νοσήσαντες, ὁ μὲν, τὸν χερσαῖον πίθηκον ἔχει φάρμακον. ὁ δὲ ἀναζητεῖ τὴν συμφυῆ.

Fabula 229. διὰ τῆς ποσὶ) Lege διὰ τῆς ἐν ποσὶ ταχύτητος.

Fabula 231. πρόβατον τεθνηκέναι) Mallem τεθνηκέναι.

Fabula 232 θυσιάζει) Lege θυσιάσει.

Fabula 233. μηδὲ ποτε) Lege μηδὲ τότε.

Fabula 234. Ἀνόητοι τῶν τεχνασμάτων) De veritate huius lectionis dubito. Mallem quoque verteretur ſi verba ferrent, *machinamentorum ſuorum compotes non fiunt.*

Fabula 237. ἀνθρώποις ὑποκρύπτοντες) Poſſet legi ὑποκύπτοντες.

Fabula 239. μέσον ἀγαγεῖν) Melius legetur κυνηγήσει, ἐς μέσον ἀγαγεῖν.

Fabula 241. πέμψας τὰς πρέσβεις) Lege καὶ πέμψαντας πρέσβεις.

ὅπως τῶν πολλῶν) Totus mendosus hic locus restitui sic poterit ὅπως τῶν πόλεων αἱ τοὺς προεστῶτας ῥᾳδίως παραδιδοῦσαι λανθάνουσι καὶ αὐταὶ ταχέως πολεμίοις χειρούμεναι.

Fabula 244. μέλισσαι ἀνθρώποις) Manca videtur hæc fabula, quæ suppleri poterit ex Camerario, fabula Apicula & Iupiter.

Βασκαίνους) Sic reposuimus cum in MSS. esset βεκαίνους.

Fabula 247. ὁ λόγος δηλοῖ) Non satis integer hic locus.

Fabula 249. ὁ δὲ βάτραχος) Malo ὁ γὰρ βάτραχος.

Βρεκέξησι) Lege βρεκεκεκὲξ κοὰξ ἀνακράτων.

ζυγοστατεῖ) Legi inter explicandum καὶ ἴσον ἀποδίδωσι ζυγοστάτης.

Fabula 250. Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει) Hinc prouerbium *Manum admouentes inuocate numina.* Apud Suidam Αὐτὸς τι πονῶν δρῶν, εἶτα τοὺς θεοὺς καλεῖ. ὁμοία τῇ, σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει. Qui locus mutilus videtur: forte sic resarciendus παροιμία ὁμοία τῇ, &c. euanida voce παροιμία ob affinitatem sequentis.

Fabula 251. Αὐτὴ δὲ ἐνατενίζων) Legendum videtur αὐτήν γε ἐνατενίζων.

ἐγὼ μὲν γὰρ) Apud Plutarchum in Solone

Ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται, ἢν δὲ τις αὐτὴν
Μὴ κινῇ, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη.

Fabula 252. ἱμάτιον καὶ) Lege ἱμάτιον δέ.

καὶ σφόδρα ψυχομένου) Forte σφοδροῦ: vel ψυχροῦ.

νεκρεμμένην) Lege νεκρὰν κειμένην.

πανταχοῦ καιρὸν) Isocrates, τὸ ἄκαιρον πανταχοῦ λυπηρόν.

Fabula 254. φασὶ γὰρ νεκροῦ μὴ ἅπτεσθαι) Vide quæ dixi ad fabulam 168.

Fabula 255. πλάτανον) Fabulæ huius exemplum in se statuit Themistocles apud Ælian. var. Histor. lib. 9. cap. 18.

τοὺς

τὰς πέλεκας) Forte erit τὰς πέλας, & mox ἀχαριστοῦνται.

Fabula 256. Διανοίσας) Lege Διανύσας.

οἱ οὔπω καταπεσεῖν) Forte εἰς τοῦτο vel ὅσον οὔπω.

Fabula 257, οὗτος *** ὁποῖος) Non video quid deesse possit.

ποιοῦτος ἴκας ος) Euripideum est illud τοιοῦτος ἐστὶ ἕκαστος, οἷοπερ ἥδεται ξυνών.

Fabula 258. οὕτω καὶ τῶν) Palatin. 4. ὅτι πολλάκις ἐν ᾧ τις ἐντύχησεν, ἐν τούτῳ καὶ πίπτει.

Fabula 259. τῶν δὲ εἰπόντων δρόσον) Vide Suidam in ἐρσα.

Fabula 260. ὄνος ἀκανθώδεις) Fabula hæc manca est si quid video.

Fabula 263. ὄνος πατήσας) Versus iambicus Scazon, quales Babrias scripsit. nec satis scio num Babriæ ipsius.

Fabula 264. Εὤς τὸ φρυγνοῦν) Legi potest ἕως τὸ φρυγνοῦν ἐνικήθη, vel ἕως τοῦ φρυγνεῖν ἐνικήθη.

Σαίνουσα) Edi debuit *Adulans verò caput rogauit.*

Fabula 263. ὄφις καὶ Γαλῆ) Mures ἐπειδὰν ἀκούουσι γαλῆς πυρζούσης ἢ συμπλέσεις ἔχεως, ἐκ τῆς μυωπίας τῆς μιᾶς τὰ ἑαυτῶν βρέφη ἄλλο ἄλλη μετοικίζουσι.

Fabula 267. καὶ αἱ συνείληφας) Erat in MS. συνείληφας. vnde forte an leget quispiam ἵνα καὶ τὰς σοῦ ἀληθεῖς ἀκρίδας ἀποβαλῇς.

Fabula 268. ὁ μῦθος δηλοῖ) Palatin. 4. ὅτι ἄν μέλλει συμβῆναί τινι τούτοις χρονίως ἐγκαρτερείτω, καὶ μὴ κατασοφιζέτω. οὐ γὰρ ἐκφεύξει.

Fabula 269. ποῖα οὖν ἡμῶν εὔξομαι) Legi potest πῶς ὑμῖν συνεύξομαι, vel simplicius ποῖα ὑμῖν εὔξομαι.

Fabula 270. τὰ πρόβατα νέμων) Absurdè verò aduentens dicitur Lupus. cum id postea dicatur; legendum forte erit, παιδίον τὰ πρόβατα νέμον, ὡς λύκον ἐρχόμενον, &c.

Fabula 271. τοὺς πιθήκους φασὶ) è cæteris Plinius lib. 8. c. 54. *Gestant catulos Simiæ; quos mansuefactæ intra domos peperere, omnibus demonstrant, tractarique gaudent, similes gratulationem intelligentis. Itaque magna ex parte complectendo necant.*

ὅτι πάσης πονηρίας) Membranæ aliæ προνοίας legunt. Palat. quintus amplius ἐπιμύθιον habet. ὅτι τοιοῦτοι ἦθος ἔχουσι τινὲς τῶν ἀνθρώπων, οἷς ἀεὶ ἐχθραίνειν ἐστὶ καλὸν ἢ φιλεῖν, ὅσοι καὶ περὶ γονέων πολλάκις πρὸς οἰκεῖα γίνεται τέκνα, ὡς δῆθεν φιλῶν, (lege ὅσα δῆθεν φιλῶσι) αὐτὰ τῆς σωτηρίας ἐμποδίζουσι. ὅσα δὲ δῆθεν μισῶσι, αὐτὰ δυσκόλως πρὸς σωτηρίαν ἀπέρχεται. καὶ τὸ τῶν μοναχῶν σχῆμα περιβάλλεται.

Fabula 273. πλούσιον βυρσεῖ) Legi potest πλούσιος βυρσεῖ παρὰ πλησιάζων τις.

Fabula 277. καὶ ὁμαλίζων αὐτὸν) Mallem καὶ ὁμαλίζοντ' αὐτήν.

τοιοῦτος πᾶς ἐστιν κληρονόμος) Bene Publius Syrus

Heredis fletus; sub persona risus est.

Fabula 278. συνέβη ἐκ τοῦ) deesse videtur τούτων hoc modo συνέβη τοὺς ἐκ τούτων πλασθέντας.

Fabula 282. ὡς ἐπὶ τὸν τέττιγα) Mancus locus neq; occurrit vnde expleatur.

Α'φροδισμάτι) Vox nihili. Forte erit ἐν φωλεῷ τινι. vt vertimus.

Fabula 283. λευκάνσης ὁ λέων) Corruptus locus. Forte sarciendus hoc modo, γελάσης δὲ Α'λώπεκος. nisi vulnus maius. Vulpes videtur vel aliud quid animal Leonem incitasse in pugnam.

Fab. 285. τράγος ἐν τῇ ἐκβολῇ) Eunus in Antholog. εἰς ἀντιποδίαν

Κἤν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν ὅμως ἔτι καρποφορήσω
Ὅσσον ἐπισπεῖσαι τράγε θυομένῳ

Vide ibidem Leonidæ epigramma prolixius in eamdem rem.

Fabula 286. τὰς ὑαίνας φασὶ) Ouidius 15. Metam.

E qua

Et quæ modo fœmina tergo
Passa marem, nunc esse marem miramur hyænam.
Plinius 8. c. 30. *Hyænis vtramque esse naturam, & alternis annis mares, alternis fœminas* parere sine mare *vulgus credit, Aristoteles negat.* Locus Aristotelis est lib. περὶ ζώων ἱστορίας 6. c. 32. Cui Ælian. contra est lib. 12. c. 25.

Fabula 289. ὁ δὲ χαλκεύων) Nouam constructionem istam mutare nolui, cum ex repetitione eiusdem adpareat ita scripsisse hunc μυθοποιόν.

Fabula 290. ἐναντία τὴν χελιδόνα) Lege τῇ χελιδόνι ἔλεγε.

Fabula 291. τοῖς ἀνθρώποις συνοικοῦσα) Malo συνοικήσουσι.

Fabula 293. πόσην γὰρ ὁλκὴν τὸ ἐμὸν) Lectio edita est Palatini vnius optima in versione vero secuti sumus lectionem aliorum προσφέρει. Prioris lectionis sensus hic est *quo pondere & pretio sanguinem meum propones.*

Fabula 294. ἤγουν χοῖρον) Manifestum glossema. Expungendæ hæ voces, quarum alteram in margine repertam textui illeuit exscriptor, vitio hominibus suæ sortis haud insolente.

Εἰ τοκὰς ἡ ὗς) Extendenda hæc forsean, & legendum εἰ τοκὰς ἦ ἡ ὗς.

τοῖς μὲν γὰρ μυστηρίοις) Fabula istius sensus à festorum illorum dependet noticia. Cui lucem præferet Theophrastus χαρακτ. περὶ ἀδολεσχίας. καὶ ὡς βοηδρομιῶνος μὲν τὰ μυστήρια, πυανεψιῶνος δὲ κατ᾽ ἀγροὺς Διονύσια. παναθήναια vero non illa μεγάλα quæ διὰ πενταετηρίδος fiebant, intelligi hic oportet; sed illa μικρὰ quæ δι᾽ ἐνιαυτὸν, vt venditori nostro fraus sua constet.

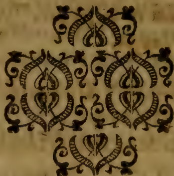
Μυστηρίοις θήλεα ἀποκύειν) Sues Mysteriis mactari solitas docet Ælian. περὶ ζώων ἱστορ. lib. 10. c. 16. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τοῖς μυστηρίοις καταθύουσι τὰς ὗς, καὶ μάλα δικαίως, λυμαίνονται γὰρ τὰ λήια.

ψευδομ***) Lege ψευδομαρτυρεῖν.

Fabula 297. ψύλλα δέ ποτε) Nobilis viciis hæc fabula in qua

in qua nouo vulneri vix locus. Legi posse videtur hoc modo ψύλλα δή ποτέ τινι πολλὰ ἠνώχλει, καὶ δὴ συλλαβών τις τίς σύ, ἀνεβόα, ὅστις εἰκῆ καὶ μάτην ἐμὲ κατακνασκύλλεις, ἡ δὲ ἐβόα, ὦ οὗτος σῶζέ με μὴ κτείνας. μέγα γὰρ κακὸν οὐ δύναμαι ποιεῖν. ὁ δὲ γελάσας πρὸς αὐτὴν οὕτως ἔφη, ἄρτι τεθνήξει χερσὶ μου ταῖς ἰδίαις· ἅπαν γὰρ κακὸν οὐδὲ μικρὸν οὐδὲ μέγα οὐδ' ἴσως πρέπει καθόλου που φῦναι ὅτι κακοῦ οὐ πρέπει ἐλεηθῆναι, κἂν μέγας ᾖ κἂν μικρός.

FINIS.

NOTÆ

NOTÆ ISAACI NICOLAI NEVELETI IN APHTHON. FABVLAS.

Aphthonii Rhetoris fabellas ante annos aliquot è manuscripto Palatinæ Bibliothecæ edidit, Latinasque fecit Iacob. Kimedoncius F. iuuenis supra annos græce latineque doctus. Easdem cæteris additurus ad αὐτόγραφον ipsum contuli denuo, & quicquid inter legendum non satis à Kimedoncio versum feliciter visum est mihi, huc congessi, nequid esset quod lectorem non adeo peritum moraretur. non equidem animo labores alienos, quod hodie fit, carpendi; Quid enim absurdius quàm in eo peccare, quod à te deprecaris? sed iuuandi Lectoris caussa.

Fabula 1. ἐπιγεγονότος) Sic reposui ex MS. cum in editione legeretur γεγονότος.

οὕτως νεότης) Idem Menandri Gnoma

Ἐφόδιον εἰς τὸ γῆρας ἀεὶ κατατίθει.

Fabula 2. τῆς τελευτῆς ἀναβολὴν) Locum hunc Palatinus codex mancum esse indicauit dum τῆς ἀναβολὴν habuit. Kimedoncius id non aduertens τὴν ἀναβολὴν fecerat. Quod deerat suppleui ex vulgaris Æsopi fabulis. inter quas hæc (vt nonnullæ aliæ Aphthonii) extat sub ἐπιγραφῇ. κύκνος. vertique vt vides, cum esset in editione *sic musica periculum auerruncat.*

Fabula 4. Ὠδῆς μὲν πλέον οὐδὲν) Verterat Kimedoncius *Nihil equidem quod sonorum esset reportauit.*

κατηπίατο δὲ τὴν δόξαν) Verterat idem *opinionem refellit.*

οὕτως φαῦλοι) Mallem ἐπιμύθιον hoc sic interpretari *sic homines viles plus videntur quàm reuera sint.*

Fabula

Fabula 6. τοιοῦτον εἶναι τὸ χρῶμα) Inter Æsopicas fabulas legitur quoque hæc paucis immutatis sub titulo Αἰθίοψ.

πᾶσι δὲ λουτροῖς) Liberior in explicatione harum vocum est Kimedoncius, quæ sonant *Lotionibusq; omnis generis expurgare conatus est.*

Fabula 7. καὶ πεισθεὶς ὁ λέων ὑπ' ἔρωτος) Omiserat hæc verba in interpretatione sua Kimedoncius.

Fabula 8 τὰ γὰρ πλεῖστα) Verterat interpres *Nam plurima animalia quæ ad inuisendum veniebant quum id in promptu haberet, quasi alimentum deuorauit.*

ἐν προθύροις) Erat in versione, *ad vestibulum Leonis restitit.*

Fabula 9 τῷ παθόντι ποδὶ) Est in versione Kimedoncii, *altero pede qui non affectus erat*; vertere vellem *sanato pede medentem percussit*, vt eodem ipso pede, è quo euulsa spina erat, Lupum percusserit Asinus.

Fabula 13. Ἐπίσχες ἔφη) Mallem vertere *Abstine à narratione pristini status tui.*

παρηκολούθει) Legendum est cum Kimedoncio παρηκολούθουν.

Fabula 16. συνιόντας) Reponi debuit ex MS. συνόντας quomodo mox legitur.

διαστήσας ἀπήκειλε) Legit Kimedoncius διαστήσαντας. Sublata ὑπὸ διαστολῇ legi posset, ἀλλήλους ἐν μέρει διαστήσας ἀπήκειλε, phrasi græcis vsitatissima qualis est illa φησὶ λέγων, ᾤχετο ἀπιὼν & sexcentæ.

Fabula 19. τὸ μεῖζον ἀεὶ) Verteret liberius paullo Kimedoncius *Maiora viribus periculosum est affectare.*

Fabula 22. ὡς αὐτῇ μὴ) Est in Palatino μηρῶν, sed magis est vt retineatur edita lectio.

Fabula 23. τὸ δὲ ὅπου) Emendat Kimedoncius οὐδὲ ὅπου. Sed stare posse videtur hic locus leuissima cum emendatione si paullo post pro δὲ legeris δή; quam emendationem secutus versionem quoq; emendaui.

Fabula 24. μῦθος ὁ τῶν βατράχων) Placet quod Kimedoncius

medocius τῦ βατράχυ legit, non item quod τὸ ὑπισχνέμενον. Retineri enim potest, vt mihi videtur, edita lectio & interpretari *Fabula Ranæ monens, ante lucrum consyderari eum debere qui promittit.* quod magis fabulæ conueniet. Κέρδυς autem mihi non satis ad gustum est. posset esse ἔργυ.

Νόσυ δὲ φέρεις) Græcum est Euripidis

Ἰητρὸς ἄλλων αὐτὸς ἕλκεσι βρύων.

Fabula 26. μέτρια κτώμενοι) Sic ex Palatino reposuimus.

Fabula 27. καλὰ κέρδη) Nescio cur malit Kimedoncius hic legi κακά.

Fabula 28. Δράκιον καὶ ἀετὸς) Prolixe fabulam seu historiam habet Ælianus περὶ ζώων ἰδιότητος lib. 17. c. 37. huic similem. Cuius capitis maculas ἐν παρόδῳ eluam ex Palatinis schedis. Igitur vbi est οἱ δὲ ἄρα ἐξέπιον, καὶ ἀμυσὶ καὶ πολλὰς, lege πολλὰ non vt Gesnerus πολλὰς κύλικας sub finem itidem capitis vbi est ὁ μὲν ἀετὸς τῷ σώματι ἀμιγής. Lege ὅπως ὁ ἀετὸς τῷ σώματι ἀμοιβὴ τῆς ἰσοτίμυ σωτηρίας ἀπέδωκε μισθὸν pro quibus non ἀσόχως supponebat Gesnerus τῷ σωτῆρι εὐχαρις.

Fabula 29 διενήνοχεν) Legit Kimedoncius εἶχε καὶ φέρει. quod mihi nequaquam displicet. Tum enim illa efferet. Vulpes non velut alloquens Coruum sed apud se veluti mirabunda, artificio planè vulpino.

ἡγεμονίᾳ πρέπουσαν] Mallem τῇ τῶν ὀρνίθων ἡγεμονίᾳ προσηκούσαν, vt diceret vulpes, *Colore verò es auium ducatui imperioque conueniente.*

Ἐχθροῖς πειθαρχῶν] Dixit fabula 21. Ἐχθροῖς πειθαρχῶν ὑπέστησε τὸν κίνδυνον.

Fabula 31. πλεονεξίαν μισεῖν] Vertit Kimedoncius *fraudem* malo *ambitionem*.

κυρίαν ὁρίζοντος] Verterat idem *Mercurio quidem pronunciante*.

Fabula 37. πλείονι] Legit Kimedoncius πλείονα.

ἱερεῖον

ἱερεῖον τοῖς θύμασιν) Bene interſerit Kimedoncius ἱερεῖον ἔσῃ.

Fabula vltima οἷς ἀπελόυετο) Kimedoncius itidem mauult τοιούτων cur velit non video. ſine mutatione ſtare poteſt lectio edita.

FINIS.

NOTÆ

NOTÆ IN BABRIÆ FABVLAS ISAACI NICOLAI NEVELETI.

Fabula 1. λέοντι) Sic bene Palatini duo, & editiones recentiores. Exoletæ enim καί τις λέοντι.

ὅτι ἐπ' ἀρετῇ οὐδεὶ) Varietas summa est in his fabellis. Discrepant quippe editiones à MSS. duobus Palatin. quibus vsus sum mirum in modum. & sæpe melius habent, & elegantius quam vulgati libri. Noluimus tamen libris duobus innixi, tot retro sæculorum auctoritatem infringere. satis esse duximus lectionum ipsam varietatem hic indicasse. In ἐπιμυθίῳ igitur Palat. primus legit ὅτι ἐν φύσει οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Fabula 2. οὐ μὴν πτοοῦμαι) Sic editiones omnes. Palat. vterque οὐ μὲν πτοοῦμαι.

ὅτι οὐδεὶ καί) Palat. primus ad fabulam propius Ἀρχὰς ὕβρεων διαστέλλειν.

Fabula 3. πρὸς ποτέ) Mallem quod Palatin. 2. πρὸς ποτὸν à quo Palatinus alter facit πρὸς ποτῷ, vt dicant eos ob potum certasse. præsertim cum id velit Fabulator græcus εἰς μικρὰν πηγὴν λέων καὶ κάπρος ἦλθον πιεῖν, ἤριζον δέ τις πρῶτος αὐτῶν πίῃ.

Γύπες δ' ἄνωθεν) Palatin. vno ore Γύπες δὲ θηρῶν ἐσκόπευον τὴν μάχην.

Fabula 4. Εἰ σωφρονῶν γε) Palat. primus

Εἰ σωφρονῶν γὰρ δυσκάθεκτος ἦν λέων
πῶς οὐ μανεὶς δράσειεν μετὰ δακρύων;

Ἐξουσίαν ἔχοντα) Eodem sensu sed diuersis verbis idem liber. ὅτι δεῖ τὸν ἐξουσιάζοντα θυμοῦ κρατεῖν.

Fab. 5. λέων ὄνος) Non extat hæc fab. in Pal. schedis.

Fabula 6. ὕπερ συναντῶν) Palatini libri

Ὥ μοις ὄνος παρῆλθεν ἀργυροῦν βρέτας
Φοίβου, τοῦτο πᾶς προσκυνῶν πίπτει κάτω.

ὅτι τοὺς σὺ] Iidem libri τῶν αὐτῶν μὴ αὐθαδεύειν.

Fabula 7. ὅτι μοι κεκλη‐ ὡς] Membranæ Palatinæ
Βοὸς φαγὼν πῦς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα
ἤμει κεκληγὼς σπλάγχνα.
quod vulgato non ineptius. Variant & in adfabulatione. ἀλλότρια μὴ ἀναιδῶς ἐκτείνειν. nisi quod primus ἐκπνεῖν habet.

Fabula 11. πέτρων τ' ἔρχε] Sic Pal. mallem ἔχειον.

Αἱ μεγάλαι ἔχθραι] Palatin. μνήμαι ἀδικημάτων ἀ-θάνατοι.

Fabula 13. Σῦς ἕλκειν μῦν] Palatinarum lectio est μῦς ἐκφέρειν μῦν. & versu vltimo ὡς οὐδὲ μῦν. Variant & in ἐπιμυθίῳ μὴ γελᾶν πτῶμα τῶν πέλας.

Fabula 14. αἰπόλους βλέπων] Longe melius Palatinus liber, αἰπόλους τρέπων

Fabula 15. ὅτι πολλάκις] Non satis conueniens fabulæ videtur adfabulatio. Palatinus vterque habet. Αὐχίας μὴ κατάρχεσθαι quod tolerari potest.

Fabula 17. πηγαῖς ὁρῶσα] Vterque liber
Εαυτῆς προσβλέπων δόρκας δέμας
Et mox itidem variant iidem ab editis
ὕλαις δ' ὧν λέοντα φεύγειν ἐκ μέσης
θνήσκει πεδηθεὶς οἷς ἔχαιρεν εἰς μάτην.
Variant pariter in adfabulatione τὸ ἄπιστον ταῖς ἀνάγκαις ἐπιβλαβές.

Fabula 18. πρὸς τοὺς ποιοῦντας] An melius cum Pall. τὸ ἐκπείρας ἀδύνατον προφάσεως εὔπορον.

Fabula 19. Εὐθὺς δ' ὁ τοῦτον] Palatin. primus ὁ νήπιος δ' ἐκρέμασεν. ἡ δ' εἷλε τυρόν. Secundus verò Κόραξ δὲ ῥίπτει τυρόν. ἡ δ' εἷλε φάγε. Vterque verò ἐπιμύθιον sic effert Ἐχθρῶν ἐπαίνοις μὴ πιστεύειν.

Fabula 20. τοῦ ἡλίου] Pal. 2. τοῖς ἡλίου. mox alter leget μόνον. vnde forte μόνου.

πρὸς τοὺς] Pall. τὸ συνήθους τὸ ἰσόμετρον ἀπρόοπτον. nisi quod secundus ἄσμετρον legit.

Fabula 21. λαβεῖν θέλων] Palat. χρυσὸν ὡς λαβεῖν πλέον.

quod

quod malo leui mutatione χειρῶ. Neque male idem liber μείζων habet, pro vulgato μεῖζον. habet pariter pro adfabulatione τὸ πλεῖον μὴ ἐρᾶν.

Fabula 26. προῦπτον δ' ὄλεθρον) Malo cum Palatinis προῦπτον δ' ὄλεθρον.

Fabula 27. Βέλη τὸ στῆθος) MS. vterque versum sic effert

βιβλητός τὸ στῆθος αἰετὸς βέλει.

Et mox pro ἦσθ habet Palat. secundus ἥττω. adfabulationemque cum altero ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀδικημάτων τὰ δίκαια εὔπορα. Cæterum bene Syrus

Bis interimitur qui suis armis perit.

Fabula 30. καὶ μάχαις) Palatin. λόγοις, vbi vt obiter id moneam, vertendum est, *Cum inimicitiarum odio, & pugna dissociasset,* Malo Palat. illud.

ἕκαστον ἐκ βέβρωκε) palat. primus ἕκαστον οἷον ἐκβέβρωκεν ἀθλίως. secundus ἕκαστον ὅς ἐν,&c. Sed vulgata lectio bona est, neque sollicitanda.

πρὸς τοὺς) Illa efferunt Palat. libri φυλάττεσθαι τοὺς ὁμοφρονοῦντας.

Fabula 31. πρὸς φίλον τινα) Palati. primus κακοῖς μὴ συναγκαλάζεσθαι. quod prætulerim vulgato. secundus ἀδικίᾳ μὴ συμφέρεσθαι.

Fabula 32. ὅτι ὁ πλεονεκτῶν) τὸ ἐν χερσὶ μικρὸν τοῦ ἐλπιζομένου μείζονος κρεῖττον. Sic Palat.

Fabula 35. θοίνησιν) Palatinus vterque

Ἐπεὶ λέγει δίκαια πάνκακος πέλεις.

In ἐπιμυθίῳ vulgato vox φανερῶς suspecta est Palat. ἀδικία προφάσεως εὔπορος.

Fabula 36. πρὸς ἀνθρώπους) Palat. κατ' ἀπόντων μὴ θρασύνεσθαι.

Fabula 38. ἔργ' ἀναξίως) Notanda lectio Palatini secundi ἔργων ἀξίας. vt & adfabulatio. ὁ μὴ ἢ σκήπτει τις μὴ μιμείτω.

Fabula 39. μὴ δ' ἄλλο) Vterque Palatin.

Μὴ δ' ὄλεθρον ἄλλο φησὶ πλὴν τοῦτο σκόπει.

S f Adfabu-

Adfabulationem nequaquam malam suggerit Palat. alter

Μέγα κέρδος, ὑπὸ κακοῦ μὴ βλαβῆναι.

Fabula 41. μύρμηξ δ' ἔφησεν) Palatini ambo.

Μύρμηξ πρὸς αὐτὸν εἶπε, πῶς γὰρ οὐκ ἔχεις;

Et adfabulationem iidem sic concipiunt, ὅτι τὸ ἐν καιρῷ ἐργεῖν, καὶ ἐπιζητεῖν ἀκαίρως μάταιον,

Fabula 42. κἄκτεινε) Palat. alter καὶ κτείνει. Cæterũ post hunc versum addit Palat. idem

Στενῶν δ' ὁ πληχθεὶς τόνδε τὸν σίφον ἔφη

Δικαίως πάσχων τὸν πονηρὸν οἰκτείρας

Οὕτως κακοὶ τίνουσι τοῖς εὐεργέταις.

Fabula 43. Ἀγροῦ χελιδὼν) Est hæc fabula sola, qua Babriam redoleat antiquum. Sed hæc hactenus.

FINIS.

NOTÆ

NOTÆ IN PHÆDRI FABVLAS ISAACI NICOLAI NEVELETI.

IN LIBRVM I.

ÆSopus auctor quam materiam) Phryx fabulator Æsopus cæteris in hoc genere ſcribendi materiam præbuit, vel quod ex primis ſtudium id tractauit, vel quod creditur ἄριστα πάντων (vt ait Aphthonius) συγγράψαι τοὺς μύθους Auienus ſanè cum Phædro materiæ ducem ſibi Æſopum fatetur præpoſuiſſe, præfatione ad Theodoſium Imperatorem.

Duplex libellis os est) In Codice Petri Pithœi auunculi mei (de quo plura effari me prohibet ſanguinis vinculum) erat *duplex libelli mos est.* Lectionem hanc immutauit optimè vir doctiſſimus Rigaltius, veterem pariter ſecutus librum.

Fictis iocari) Sic infrà Phædrus, *Et arte fictas animus ſentit fabulas.*

Fabula 1. *Latro incitatus iurgii*) Leonem qui pueros duos arenam renouantes peremerat, *prædonem* vocat eodem ſenſu Mart. lib. 2. Epig. 75.

Exclamare libet, crudelis, perfide prædo,
A noſtra pueris parcere diſce lupa.

Pater hercle tuus) Ita ſolent peccata parentum, quæ ſępius nulla ſunt, filiis imputari. *At nihil eſt iniquius quã aliquem hæredem paterni odii fieri*, ait Sen. lib. 2. de Ira.

Qui fictis cauſis innocentes) Lupini huiuſce facinoris ſexcenta exempla occurrere olim, occurruntq; etiamnum hodie: adeo vt *Hi regnent qualibet vrbe lupi.* vt bene Fabulator noſter Anonymus fab. 2.

Fabula 2. *Arcem tyrannus*) Ἀκρόπολιν. Notiſſima eſt hæc hiſtoria ex Iuſt. Plut. Herod. qui crudelitatis ſuſpicionem à Piſiſtrato remouent.

Qui diſſolutos mores) Pithœa. Codex habuit *vi cõpeſceret*

 quod

quod retinendum videtur. Neque auulſum arbitror ſuo loco hunc verſum & viſum eſt viro doctiſſimo. Sic enim Rimicius quidam qui Phædri fabulas ſoluta oratione reddidit, ſeruatis vt plurimum verbis, hac eadem de re loquens ait. *Ranæ vagantes in liberis paludibus & ſtagnis, clamore magno ad Iouem facto petierunt ſibi rectorem, qui errantes corrigeret.* Rimicii huius exemplar mihi è Palatina Bibliotheca ſuppeditauit V. A. IANVS GRVTERVS, Vlmæ olim impreſſum. Fabulas Æſopi Auieni & Anonymi noſtri fabulatoris latina germanicaque oratione expoſuit. Id monendum hoc loco duxi, quod aliquoties huius Rimicii facturus ſum mentionem.

Cunctas euocat] Rimicius legit *aduocat.*

Fabula 3. Ne gloriari libeat alienu bonus] Simile quid monuit Ariſtippus, qui αὐχοῦντός τινος ἐπὶ τῷ κολυμβᾶν, οὐκ αἰσχύνῃ, εἶπεν, ἐπὶ δελφῖνος ἔργοις ἀλαζόμενος.

Ad proprium genus] Ordinem dixit Plaut. ſimili in fictione Act. 5. Sc. 3. Aulul. ibi. *Nunc ſi filiam locaſſim* quem locum prolixum nimis vide.

Contentus noſtris ſi fuiſſes ſedibus] Rimicius *ſi has veſtes quas natura dedit amaſſes.* Vnde videri poteſt legendum hic *Contentus noſtris ſi fuiſſes veſtibus.* Nec mihi diſplicet.

Fabula 4. Vidit ſimulachrum] Seneca 1. Nat, quæſt. *Quid ſibi rerum natura voluit, quod cum vera corpora edidiſſet etiam ſimulacra eorum aſpici voluiſſet.* Cæterum illius πλεονεξίας exemplum dabit Demetrius, qui *dum aliena affectat vt aſſolet fieri, propria per defectionem Syriæ amiſit* Iuſt. lib. 39. c 1.

Fabula 5. Nunquam eſt fidelis] Euclio prudenter apud Plautum Aulul. Act. 3. Sc. 4.

——— *Dii immortales facinus audax incipit,*
Qui cum opulento pauper homine cœpit habere negotiũ.

Fabula 7. O quanta ſpecies] Rimicius legit, *O quanta ſpecies ait, & cerebrum non habet.*

Senſum

Sensum communem] Bene Syrus

Fortuna nimium quem fouet stultum facit.

Iuuenalis itidem Satyr. 8.

Hæc satis ad iuuenem quem nobis fama superbum
Tradit, & inflatum, plenumq; Nerone propinquo.
Rarus enim ferme sensus communis in illa
Fortuna.

Communem sensum] Præterea dixit Horatius lib. 1. Serm. 3.

Communi sensu planè caret inquimus.

Fabula 11. *Hic auriculas*] Placet viri doctissimi Rigaltii coniectura

Hic auritulus, clamorem subito tollit.

Simili fuissem in metu] Vetus Danielis charta habuit *simili fugissem metu*, quod vulgato prætulerim.

Fabula 13. *Hac reprobatur quantum*] Laborare hunc versum adnotatum quidem est asterisco. Vide núm leui mutatione legendum

Hac re probatur ingenium quantum valet.

Fabula 14. *Bibere iussit*] Legetur melius vt in Pithœana editione *Hoc bibere iussit.*

Fabula 15. *Fraudator homines*] Legitur in V. Danielis charta *nomen cum locat,*

Sed mala videre expetit] Legit clarissimus Gruterus *sed malam dare expetit.*

Vbi vos requiram cum dies] Dissimili in re similiter Dordeilus apud Plautum in Persa. Act. 4. Sc. 7.

Argentum accepit, abiit: quid ego nunc scio
An iam afferatur hac manu? quo illum sequar?
In Persas? nugas.

Fabula 17. *Quem commendasse*] Vet. Dan. charta. *quem commodasset*. Sed frustra. Hac voce eodem sensu vsus Iustin. lib. 35. c. 3. *Demetrius duos filios apud Gnidium hospitem suum, cum magno auri pondere commendauerat.* Vbi videsis Amplissimi Bongarsii notas, qui aliquot exemplis id confirmat.

Fabula 18. *Nemo libenter recolit*) Doctè Ouidius Tristium 3. Eleg. 1.

At nunc (tanta meo comes est insania morbo)
Saxa meum refero rursus ad icta pedem.
Scilicet vt victus repetit gladiator arenam
Et redit ad tumidas naufraga puppis aquas.

Sic apud Iust. Dido lib. 18. c. 9. *Fingit se ad eum migrare velle, ne amplius ei mariti domus, cupidæ obliuionis grauem luctus imaginem renouaret, neue vltrà amara admonitio oculis eius occurrat.*

Instante partu) Mallem consulendo versui legere
Instante partu mulier actis mensibus.

Peractis mensibus) Sic *exacti menses* Plaut. Amphitr. Scen. 3. vers. 2. & Cistell. Act. 1. Scen. 3. vers. 15. & Curt. lib. 10. c. 25. *Exactos menses solus expectat, & iam diuinat marem esse conceptum.*

Onus naturæ) *Pondus vteri* dixit Propert. lib. 4. El. 7.
Idem ego cum Cynaræ traheret Lucina dolores,
Et facerent vteri pondera lenta moram.

Fabula 19. *Preces admouit*) Plaut. in Cist. act. 2. Sc. 2.
Quot illi blanditias? quid illi promisi boni?
Quot admoui illi fabricos? quot fallacias?

Fabula 20. *Cœpere bibere*) Malo quod vetus Dan. charta habuit. *Cœpere ebibere.*

Ibi periere) Aberit itidem melius ex eodem libro vox *ibi.*

Fabula 21. *Infestus Taurus*) Codex Danielis *Infestis Taurus* quod non displicet.

Quod ferre certe cogor) Mallem *Quod ferre cogor, certe bis videor mori.* Alexandri Milites apud Curt. lib. 10. c. 14. idem voluere dum aiunt. *Milites tui, ciues tui incognita caussa captiuis suis ducentibus trahuntur ad pœnam. Si mortem meruisse iudicas, saltem ministros supplicii muta.*

Fabula 24. *Inops potentum*) Id voluit Syrus vers. 746.
Vbi cœpit pauper diuitem imitari, perit.

Inflare

Inflare ſeſe) Elegans Mart. iocus in Otacilium ex hac fabula petitus. lib. 10. Epig. 79.

Fabula 25. *Canes currentes*) Hinc iocus in Antonium apud Macrob. lib. 2. *Poſt fugam Mutinenſem quærentibus quid ageret Antonius, quidam familiaris eius reſpondit, Quod canis in Ægypto, bibit & fugit.* Ælian. περὶ ζώων ἰδιοτ. lib. 6. c. 53.

Fabula 26. *in patena*) Rimicius *in cathino.*

Peregrinam auem) Philoſtratus epiſtola quæ incipit εἰ ξένος ὤν. καὶ ὁ ὄρνις ὁ φοίνιξ τῶν Ἰνδῶν. οὗτος μὲν ὁ ξένος καὶ βραδὺς. τὸν δὲ πελαργὸν οἱ πρῶτοι θεασάμενοι καὶ προσκυνοῦσι.

Fabula 28. *Quamuis ſublimes*) Inde Indorum ad Alexandrum legati apud Curt. lib. 7. c. 47. *Leo quoque aliquando minimarum auium pabulum fit, & ferrum rubigo conſumit. Nihil tam firmum eſt, cui periculum non ſit etiam ab inualido.* Hinc Græcus ille verſus

Ἔνεστι κἂν μύρμηκι κἂν σέρφῳ χολή.

Fabula 29. *Aſinus demiſſo*) Sic emendauit ex vetuſto codice Rigaltius, cum in Pithœano legeretur *dimiſſis pedibus.*

Fabula 30. *Humiles laborant*) Prudenter apud Iuſtinum Philippus ait lib. 29. c. 3. *Cernere ſe quam cruenta & ſanguinaria inter ſe bella vtrique populi, & viribus copiarum, & ducum actibus gerant: quæ rabies finiri ſolo partis alterius interitu, ſine ruina finitimorum non poſſe.*

Ratio eſt ſeparata) Legunt alii *Natio eſt ſeparata.*

Expulſus regno nemoris) *Regnum gregis* dixit Silius Italicus lib. 16. Punicorum eadem in re

Abditus in ſylua, ſtabulis cum ceſſit ademptis
Amiſſo taurus regno gregis

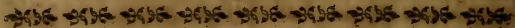
Quæ à poetarum principe mutatus eſt lib. 3. Georg. ſub medium

Et ſtabula aſpectans regnis exceſſit auitis, &c.

Regnatorem itidem *agelli* dixit Martialis libro 10. Epist. 61.

Quisquis eris nostri post me regnator agelli.

Fabula 31. Tunc reliquus] Mallem *Tunc derelictus.*

NOTÆ IN LIB. II.

NEc *aliud quicquam*] Supra dixit Phædrus

Duplex libellus os est quod risum mouent
Et quod prudentis vitam consilio monent.

Fabula 32. *Attende cur negare*] Archelai egregium factum. de quo Plutarchus in Apophth. Ἀρχέλαος αἰτηθεὶς παρὰ πότον ποτήριον χρυσοῦν ὑπὸ τινας τῶν συνήθων, οὐ μὴν ἐπιεικῶν, ἐκέλευσεν Εὐριπίδη τὸν παῖδα δοῦναι. θαυμάσαντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου, Σὺ μὲν γὰρ, ἔφη, αἰτεῖν, οὗτος δὲ λαμβάνειν ἄξιος ἐστι, καὶ μὴ αἰτῶν.

Fabula 33. *A fœminis vtrumque*] Videsis Plautum Crucal. Act. 1. Scen. 1. Mart. lib. 11. Epig. 50. technas & fraudes mulierum detegit quem vide.

Ætatis mediæ cuidam] Sic emendauit hunc locum doctissimus Rigaltius, cum alias legeretur *quadam*, essetque nota Lacunæ grandioris.

Fabula 35. *Feles cauernam nancta*] Huic feli persimilis Macedo Philippus apud Iust. lib. 8. c. 1. & 4. & lib. 11. *Gratiam fingere in odio, instruere inter concordantes odia, apud vtrumque gratiam quærere solemnis illi consuetudo.*

Fabula 37 *Contra potentes*] Publius Syrus

Fulmen est, vbi cum potestate habitat iracundia.

Fabula 39. *Spatium diei noctis*] Addit Rimicius

Hæc cum dixisset obscuro se condidit loco

adeo vt versus deesse hic Phædro videatur.

Bobus quietis] Rimicius legit *Bobus gaudens agere cœpit gratias.*

Dominum videre plurimum] Plin. lib. 18. c. 6. *Maiores nostri*

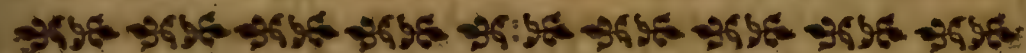
nostri fertilissimum in agris oculi dominum esse dexerunt vbi exemplum (Furii Cresini huic loco aptissimum videsis. Plut. περὶ παίδων ἀγωγῆς κἀνταῦθα δὴ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ ἱπποκόμου χάριεν, ὡς οὐδὲν οὕτω πιαίνει τὸν ἵππον ὡς βασιλέως ὀφθαλμός.

Quoniam occuparat alter] Legit clarissimus Rigaltius

Quod iam occuparat alter, ne primus forem
Ne solus esset, studui quod superfuit.

Elogium tale est Ciceronis apud D. Hieronymum. Epist. de vita Clericorum *Demosthenes tibi praeripuit ne esses primus orator, tu illi ne solus.*

Sinistra quos in lucem] Sinistra sic dicitur Curtio lib. 7. c. 22. *Natura inquit, mortalium, hoc quoque nomine praua & sinistra dici potest, quod in suo quisque negotio hebetior est, quam in alieno.*

NOTÆ IN LIB. III.

V*Aces oportet*] Plinius lib. 9. Epist. 31. *Eam reuerentiam cum litteris ipsis, tum scriptis tuis debeo, vt sumere illa, nisi vacuo animo irreligiosum putem.*

Quamuis in ipsa natus] Sic de Epaminonda Iustin. lib. 6. c. 11. *Iam litterarum studium, iam philosophiæ doctrina tanta, vt mirabile videretur, vnde tam insignis militiæ scientia homini inter litteras nato.*

Sancta Mnemosine] Plutarchus περὶ παίδ. ἀγωγ. rationem reddit cur Mnemosine musarum dicatur parens. ἡ μνήμη ὥσπερ παιδείας ἐστὶ ταμεῖον. καὶ διὰ τοῦτο μητέρα τῶν νυμφῶν ἐμυθολόγησαν εἶναι τὴν Μνημοσύνην, αἰνιττόμενοι καὶ παραδηλοῦντες οὕτως οὐδὲν γεννᾶν καὶ τρέφειν, ὡς ἡ μνήμη πέφυκε. Vide Max. Tyrium serm. κη.

Quodcunque fuerit] Noti sunt Virgilii versus 2. Æneid.

Cuncta equidem tibi Rex fuerint quæcumq; fatebor
Vera inquit, &c.

Seruitus obnoxia) Simile Suidas in Αἴσωπος. ᾧ ὁ νόμος οὐ μετεδίδου παῤῥησίας, τούτῳ προσῆκον ἦν ἐσκιαγραφημένας τὰς συμβουλὰς καὶ πεποικιλμένας ἡδονῇ καὶ χάριτι παραφέρειν. vide ibidem plura huc facientia.

Alius Seiano) Sic Horatius *Ne quis sese alius Lysippo duceret ære.*

Suspicione si quis errabit sua) Seuerus Sulpitius in lib. de vita Martini pag. 291. *Nec vero quemquam nominare necesse est, licet nosmetipsos plerique circumlatrent. Sufficit vt si quis ex his hac legerit & agnouerit, erubescat. nam si irascitur, de seipso dictum fatebitur, cum fortasse nos de alio senserimus.* Idem Hieronymus Epist. ad Rust. de forma videndi. *Scio me offensurum esse quamplurimos, qui generalem de vitiis disputationem, in suam referunt contumeliam & dum mihi irascuntur, suam indicant conscientiam, multoque peius de se, quam de me iudicant.*

Fabula 42. Vsu peritus) Theoc. ειδυλλ. κβ-ῦτος ἄριστος
Ἐστὶν ὀνειροκρίτας, ὁ διδάσκαλός ἐστι παρ' ᾧ νοῦς.

Procurare ostentum) Solemnis hæc formula de qua Brissonius lib. Formularum 1.

Fabula 43. Et turpi facie) Bene Seneca. *Potest ingenium fœlicissimum sub qualibet cute latere. potest è casa vir magnus prodire: prodest è deformi humilique corpusculo formosus animus ac ingenuus.*

Fabula 45. Nam vbi tricandum) Legit clarissimus Gruterus strigandum.

Fabula 47. Tu formam ne corrumpas) Vsus est in iuuenibus speculi iste. In senibus vero quis esse possit, docet Plautus Epid. act. 3. Sc 3. Cæterum idem quod pater hic filiis suadet, suadebat iuuenibus Socrates. συνεχῶς nempe κατοπτρίζεσθαι. ἵν' εἰ μὲν καλοὶ εἶεν, ἄξιοι γίγνοιντο, εἰ δ' αἰσχροὶ, παιδείᾳ τὴν δυσειδείαν ἐπικαλύπτοιεν.

Fabula 48. Cuius non fugio mortem) Aristippus voti

idem

idem habuit. ἐρωτώμενος γὰρ πῶς ἀπέθανε Σωκράτης, ἔφη, ὡς αὖ ἐγὼ εὔξαιμι.

Vtinam inquit veris) Ne dum domum impleri Socrates, cum ne nauim Theognis impleri posse dicat vndequaque collectis amicis veris vers. 83.

Τοὺς δ' οὐκ εὑρήσεις διζήμενος, οὐδ' ἐπὶ πάντας
Ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μία πάντας ἄγοι.

Fabula 50. Petulans iurgium) Iurgia petulans ille nebulo qualia ingerere potuerit disce ex Luciano in Εὐνούχῳ. οὔτε ἄνδρα οὔτε γυναῖκα εἶναι τὸν εὐνοῦχον, ἀλλά τι σύνθετον καὶ μικτὸν καὶ τερατῶδες, ἔξω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Iurgiis contumeliisque obnoxios docet esse Eunuchos Xenophon. lib. 7. Cyrapæd. sub finem. Ἄδοξοι ὄντες οἱ εὐνοῦχοι παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, καὶ διὰ τοῦτο δεσπότου ἐπικούρου δέονται.

Sed quid fortuna stulta) Idem ille apud Plaut. Capt. act. 3. Scen. 4.

Pergin' seruum me exprobare esse, id quod vi hostili obtigit.

Id demum est homini) Plutarch. de Audiend. poet. Καθάπερ γὰρ οἱ τὰ ἱμάτια μαστιγοῦντες οὐχ ἅπτονται τοῦ σώματος, οὕτως οἱ δυστυχίας τινὸς ἢ δυσγενείας ὀνειδίζοντες, εἰς τὰ ἐκτὸς ἐκτείνονται κενῶς καὶ ἀνοήτως, τῆς ψυχῆς δ' οὐ θιγγάνουσιν.

Fabula 51. ad splendorem maximum) Ex Rimicio, qui habet *ad pristinum decoris tui statum redisses*, mallem hic legeretur *ad splendorem pristinum*.

Fabula 53. Citò rumpes arcum) Publ. Syr. in Mimis

Arcum intensio frangit, animum remissio.

Ad cogitandum) Seneca lib. 1. declam. prologo. *Omnibus quidem prodest subiectum animum relaxare. Excitatur enim ocio vigor, & omnis tristitia, quæ continuatione pertinacis studii adducitur, feriarum hilaritate discutitur.*

Fabula 54. Facit parentes bonitas) Rimicius longe elegantius & credo vera lectione legit

Facit parentes bonitas non natiuitas.

Fab. 56. Olim quas vellent) Lucian. περὶ θυσιῶν τοιγαροῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδά, τούτοις καὶ ἀκόλουθα περὶ τὰς θρησκείας ἐπιτη-

ἐπιτηδεύουσι. καὶ περὶ τὸν μὲν ὕλας ἀπετέμοντο καὶ ὄρη ἀνέθεσαν, καὶ ὄρνεα καθιέρωσαν, καὶ τὰ φυτὰ ἐπεφήμησαν ἑκάστῳ θεῷ. Arbores vero diis dicatas plures adfert Virgilius Eclog. 7.

Populus Alcidæ gratissima, vitis Iaccho.
Formosæ Veneri myrtus, sua laurea Phœbo.

Fabula 57. Gemmeam caudam) Martia[lis] de Pauone

Miraris quoties gemmatas explicat alas
Et potes hunc sæuo tradere dure coco

Partes sunt vobis) Rimicius legit *Partes omnibus datæ.*

Tibi forma) Seneca Epist. 77. *valet & Leones: formosus est, & pauones.*

NOTÆ IN LIB. IV.

GAlli cybeles) Curetes aliis & Corybantes dicti: Egregie verò rem totam describit Babrias in μυθικοῖς quod fragmentum Babriæ debemus Natali Comiti: nullibi quippè quod sciam extat præterquam in ipsius Mythologia. plura eum habuisse eiusdem verisimile est. atque fieret aliquando vt prodiret Babrias. versus autem ii sunt.

Γάλλοις ἀγύρταις εἰς τὸ κοινὸν ἐπράθη
Ὄνος τις οὐκ εὔμοιρος, ἀλλὰ δυσδαίμων
Ὅστις φέρει πτωχοῖσι καὶ πανουργοῖσι
Πείνης σάκος, δίψης τε καὶ κακῆς τέχνης.
Οὗτοι δὲ κύκλῳ πᾶσαν ἐξ ἔθους κώμην
Περιιόντες ἔλεγον, τίς γὰρ ἀγροίκων
Οὐκ οἶδεν Ἄττιν λευκὸν ὡς ἐπηρώθη;
Τίς οὐκ ἀπαρχὰς ὀσπρίων τε καὶ σίτων
Ἁγνῷ φέρων δίδωσι τυμπάνῳ Ῥείης.

Si plura de Gallis istis sacerdotibus scire est animus, adi eumdem in Mythologiâ.

Rogati

Rogati mox à quodam, delicio suo) Vide prauam hominum illorum libidinem.

Fabula 60. Aliquot venit sæculis rete) Miror præteritum huncce à viro doctissimo Rigaltio locum (nam alios qui in Phædrum scripsere videre mihi nondum contigit) cum tamen sensus ex eo elici nullus possit. Legi posse videtur

Venit peritus aliquot retro sæculis

Cui coniecturæ viam præmuniuit Rimicius, qui habuit

Postea venit maior annis & cautus mus.

Fabula 63. Plus esse in vno) Æmilius Probus de Epaminonda *Quamdiu ille præfuerit Reip. caput fuisse totius Graciæ: ex quo intelligi potest vnum hominem pluris, quam ciuitatem fuisse.* Iustinus lib. 4 c. 6. *Ab his mittitur Gylippus, solus, sed in quo instar omnium auxiliorum erat.*

Fabula 63. Oculis venantem viros) Plaut. Milit. Glor. Act. 4. Sc. 1. vers. vlt. dixit

——— *venaturam oculis facere*

Viden' tu illam oculis venaturã facere atq; aucupiũ auribus Seneca *Lenocinium puellare vocat* declam. 6. p 473. *Muliebrem vestem sumpsit. Capillos in fœminæ habitum composuit. oculos puellari lenocinio circumdedit.* Hi Apuleio in Apol. *oculi illices* dicuntur, *Quis non disciplinam matris agnouit? cum in puella videret immedicatum os, & purpurissatas genas, & illices oculos.*

Vestem vniones pedissequos) Luxus muliebris instrumenta recensentur non pauca apud Plaut. Aulul. Act. 3. Scen. 5.

Nulla ergo dicat equidem dotem ad te attuli
Maiorem multo quam tibi erat pecunia,
Enim mihi quidẽ equũ est purpurã atq; aurũ dari.
Ancillas, mulos, muliones, pedissequos
Salutigerulos pueros, vehicula qui vehar.

Fabula 64. Historia quorum) Forte legendum erit

Historia nunc quorum in tabernis pingitur.

Vtinam

Vtinam ne vnquam) Apud Quintil. lib. 5. c. 10. Medea loquitur

Vtinam ne in nemore Pelio vnquam cæsa abies fuisset.

Quod ex principio Medeæ Euripidis petitum est

Μηδ᾽ ἐν νάπαισι πηλίου πεσεῖν ποτε
Τμηθεῖσα πεύκη.

Nec ad professæ mortis audacem) Iuuenal. Sat. 12.

I nunc & ventis animam confide, dolato
Confisus ligno, digitis à morte remotus
Quatuor aut septem si sit latissima tæda.

Contra Seneca Epist. 49. *Erras si in nauigatione tantum existimas minimum esse, quo morte vita deducitur. In omni loco æque tenue interuallum est Nam vbique se mors tam prope ostendit: vbique tam prope est.*

Prima qua Ponti sinus) Mart. lib. 7. Epig. 18. De fragmento Argus

Fragmentum quod vile putas & inutile lignum
Hæc fuit ignoti prima carina maris.

Lucanus itidem lib. 3. vers. 193.

Inde lacessitum primo mare, cum rudis Argo
Miscuit ignotas temerato littore genteis.

Vide & Propert. lib. 2. ad Cynthiam de Somnio naufragii vbi eodem epitheto *rudis Argo* dicitur. Ouidium pariter 2. Amor. Eleg. 9.

Fabula 66. Homo simul ac venit) Curtius lib. 4. c. 19. *Hic (quod in aduersis fieri solet) alius in alium culpam referebat, cum omnes verius de sæuitia maris queri possent.*

Fabula 67. Peras imposuit Iupiter nobis) Persius eò alludit Satyr. 4.

Vt nemo in sese tentat descendere nemo,
Sed præcedenti spectatur mantica tergo

Eodem quoque Catullus in Suffenum. *Sed non videmus mantica quod in tergo est.* Forte & illud Senecæ lib. 3. de Ira. *Aliena vitia in oculis habemus, à tergo nostra sunt.*

Fabula 68. Sæpe quos alueris) Xenophoni Κυνηγετικ. in fine.

in fine. Πολλοὶ γὰρ πολλοὺς ηὔξησαν οἳ δὴ καὶ ἰδιώτας καὶ πόλεις, ὑφ' ὧν αὐξηθέντων, τὰ μέγιστα κακὰ ἔπαθον.

Fabula 69. Quia diues arca) Isocrates aperte πλοῦτος κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπηρέτης ἐστιν, ἐξουσίαν μὲν τῇ ῥαθυμίᾳ παρασκευάζων. videsis Ælian. ποικιλ ἱστορίας lib. 11. c. 9. vbi ex manuscripto Palatino & Plut. in Apophtheg. leges χρυσοῦς pro χρυσία.

Fabula 70. Cum se ferarum) Hanc & sequentis fabulæ priorem versum coniunxit Rimicius nescio an manuscripto duce. hoc modo *Sine sanguine cibum sumere sanctam & incorruptam fidem iurauit. Posthac dehacre cœpit habere pœnitentiam.* persequiturque fabulam illam de Leone rogante an os fœteret sibi & Simio, quæ extat apud Camerarium. Adeò vt videtur mihi versus ille *Turpi lauare cœpit pœnitentia* nihil ad sequentia pertinere, sed fabulæ huic 70. proprium esse.

Fabula 74. Furfuribus) Sordidus panis Plauto Asin. act. 1. Scen. 2.

Sordido vitam oblectabis pane.

Totam timentes) Vide Mart. Epig. 78. lib. 12.

Fabula 75. Colubram sustulit) Theocrit. εἰδυλλ. ἑ.

——— ἴδ' ἃ χάρις ἐς τί ποθέρπει

Θρέψαι μὲν λυκιδεῖς, θρέψαι κύνας, ὥστε φάγωντι.

Isocrates ad Dem. Κακοὺς εὖ ποιῶν, ὅμοια πείσῃ τοῖς τὰς ἀλλοτρίας κύνας σιτίζουσιν. ἐκεῖναί τε γὰρ τοὺς διδόντας ὥσπερ τοὺς τυχόντας ὑλακτοῦσιν οἵ τε κακοί, τοὺς ὠφελοῦντας ὥσπερ τοὺς βλάπτοντας.

Fabula 76. Diis est iratis) Horat. lib. 2. Satyr. 3.

——— *immeritusque laborat*

Iratis natus paries diis atque poetis.

Seneca in Ludo. *Videte corpus eius diis iratis natum.* Sic *inimicis diis* Plaut. dixit Milit. Gloriof. act. 2. Sc. 3. Curt. *aduersantibus diis* lib. 6. in oratione Philotæ.

Qui ture superos) Lar deus, apud Plaut in Prolog. Aul. queritur de infrequenti sacrificio Euclionis eiusq; parentis auarissimi. Propert. lib. 3. de Auaritia puellarum

At nunc

At nunc desertis cessant sacraria lucis
Aurum omnes victa nunc pietate colunt.

Ipsum te fraudas cibo) Tales ii *qui cum geniis suis belligerant, parcipromi.* vt ait Plaut. Trucul. Act. 1. Scen. 2. Auarissimi hominis εἰκόνα dabit in Aulul. Plautus sub persona Euclionis.

Fabula 79. Formica & Musca) Fabulam hanc illustrabit Lucian. ἐγκωμ. τῆς μυίας.

Simonides idem ille de quo) Historia hæc lucem capiet ex Ciceronis libro 2. de Oratore p. 251. vbi prolixe narratur.

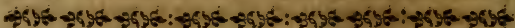
Cuidam) Scopas is est. cuius familiæ meminit Theocrit. Idill. 17.

Vsus portæ moris) Cicero citato iam loco. *In quo multa ornandi causa poetarum more in Castorem scripta & Pollucem.*

Promisit) Plin. Epist. 15. lib. 1. *Heus tu promittis ad cœnam nec venis.*

Et mores vicina flagitabit) Plut. ad Apollon. Μοιρίδιον χρέος εἶναι λέγεται τὸ ζῆν, ὡς ἀποδοθησόμενον, ὃ ἐδανείσαντο ἡμῶν οἱ προπάτορες. dixit φύσεως ὀφειλὰς Isocrates in Panegyr. τὰ μὲν σώματα ταῖς τῆς φύσεως ἀνάγκαις ἀπέδοσαν.

Dum vaciue perleges) *Aures vaciuas* dixit Plaut. prolog. Casin. & Trinum.

NOTÆ IN LIB. V.

P*Lus vetustis nam fauet)* Plin. Epist. 16. lib. 1. *An si inter eos quos nunquam vidimus floruisset, non solum libros, verum etiam imagines conquireremus?*

Illam osculantur quæ sunt) Seneca 2. de Ira. *Notissima vox est eius, qui in cultu regum consenuerat. Cum illum quidam interrogaret quomodo rarissimam rem in aula consecutus*

ecutus est, scilicet senectutem, Iniurias inquit ferendo & gratias agendo.

Hic est Menander) Mart. lib. 5. Epist. 13.

Sed toto legor orbe frequens, & dicitur HIC EST.

Ita Græcis οὗτός ἐστι. Plin. Epist. 23. lib. 9. *An si Demosthenes iure lætatus est, quod illum anus Attica ita demonstrauit* οὗτός ἐστι Δημοσθένης, *Ego celebritate nominis mei gaudere non debeo?* Sic Lucian. ἐνυπνίῳ. τῶν ὁρώντων ἕκαστος, τὸν πλησίον κινήσας δείξει σε τῷ δακτύλῳ, οὗτος ἐκεῖνος λέγων.

Fabula 82. Et sic porcelli vocem) Talis Parmenon de quo Plut. de Aud. Poet. ὥσπερ γὰρ ὗος βοήν, καὶ φθόγγον τροχιλίας, καὶ πνευμάτων ῥοῖζον, καὶ θαλάσσης κτύπον ἀκούοντες, ἐνοχλούμεθα, καὶ δυσχεραίνομεν. ἂν δέ τις πιθανῶς ταῦτα μιμῆται, καθάπερ Παρμένων ὗν, καὶ Θεόδωρος τὰς τροχιλίας ἡδόμεθα.

Peruellit aurem vero) Legit V. CL. Gruterus *aure vtraque quem celauerat.*

Fabula 83. Heia inquit commune) Vide Theophrasti charact. περὶ βδελυρίας. Se. Epist. 129.

Carbonem vt aiunt) Vide Suidam in Ἄνθρακες θησαυρὸς ἦσαν.

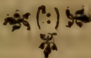
Fabula 84. Nec opinans) Forte *nec opinus*, qua voce supra est vsus.

More ducto canticum) Legit clarissimus Gruterus

Tunc chorus ignotum amore ductus canticum.

Superbiens honorem vidit) Idem legit *Superbiens honore diuina domus.*

FINIS.

Tt NOTÆ

NOTÆ IN AVIANI FABVLAS ISAACI NICOLAI NEVELETI.

SI requiris Lector, quis Auianus iste fuerit, sic enim eum omnes tum MSS. codices tum editiones indigetant, quod compertum habeam nihil respondebo. Fuit sanè Auienus quidam, qui plura carmine descripsit. Hunc eundem esse, non ausim adfirmare. Hinc tamen erui posse videtur, quod ille tempore Theodosii vixisse censeatur, hic itidem vixerit. Vt ex præfatione sua ad Theodosium liquet. Si modo suppositi-tia non est; (eam enim neque in Palatinis schedis, neque in prisci æui editionibus reperi) Fabulas præterea Virgilianas scripsisse testis est Seruius. Hic itidem non Virgilianas quidē, sed Æsopicas edidit. Vt vt sit, verisimilius est eum alium esse à veteri illo Auieno. Neque vero multum refert sciamus id an ignoremus. Non indoctum tamen hunc omnino fuisse quisquis is fuerit, indicant hæ fabellæ, in quibus ducem sibi delegit Æsopum. Quid verò in his Auiani notis præstiterimus si scire desyderas: cum Palatino codice manu exarato eas contulimus. Accessere itidem IANI GRVTERI Doctoris mei (de quo viro melius nihil dicere, quam non satis dicere) opera ex eadem Bibliotheca editiones duæ exsoletæ: quarum altera Vlmensis sine anni adnotatione. altera anno MCCCCXCIV. absoluta. sine loci nota cum commentario Anonymi cuiusdam. Ex quarum collatione si quid emaculatius eruere potuimus, huc reiecimus. Sed paucula sunt illa post doctissimi viri Theodori Pulmanni lucubrationes; qui fabulas hasce è tribus manuscriptis emendatas edidit. Non quidem primus vt arbitrabatur, sed cui par fere gloria debetur, tertius. Latebant enim ante illum hæ fabellæ in puluerulentis Bibliothecarum scriniis, saluæ quàm paucissimis, perditæ fere omnibus. Sed ad rem.

In præ-

In præfatione dubitanti) Deeſt hæc præfatio in iis quos vidi libris.

Falſitas deceat) Videtur potius *doceat*.

Nam quis) Lacunam hic eſſe ſuboleo. neque eſt vnde expleam.

Ab ipſis animus) Senſus loci huius me fugit. an *exanimis* legendum.

Fabula 1. *Deflenti paruo*) Fluidius eſt quod editiones ambæ præferunt. *Deflenti puero*.

Puer nimiæ dat) Offendit vox iſta *nimiæ*. Neq; auxilium à libris. Editiones ſaltem *nimium* habent.

Hac ſibi dicta putet) Editiones ambæ ſonorius legunt

Hac ſibi dicta putet, hac ſe ſciat arte notari.

niſi quod Vlmenſis *putat*. Neque eſt quod impediat cæſura (vt vocant) breuis vſitata aliis, & huic Auiano.

Fabula 2. *Occidit infœlix*) Ea eſt etiam Palatini codicis lectio: vtrum vera facit vt dubitem editio priſca quæ hunc verſum ſic exprimit

Decidit infœlix alitis ab vngue feroci

à qua facit Vlmenſis niſi quod *occidit* legit. An legendum erit.

Decidit infœlix alitis vngue fero

Æſopus ſiquidem, quem ſibi materiæ ducem elegit noſter, non *in ſublimes* mortuam *auras* ait, ſed in ſaxa ab Aquila deiectam colliſamque; cuius hæc ſunt verba: Λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ' ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα συνετρίβη. Neque alias potis eſt Aquila corneam Teſtudinis domum effringere; ideo Aquilæ τὰς χερσαίους χελώνας συλλαβόντες, εἶτα ἄνωθεν προσαράσσουσι ταῖς πέτραις: καὶ τὸ χελώνιον συντρίψαντες, οὕτω ἐξαίρουσι τὴν σάρκα, καὶ ἐσθίουσι. vt Ælian. libro περὶ ζώων ἰδιοτ. 7. c. 16. Inde eſt fabula Phædri 37. petita.

Sublimes cum iam moreretur in auras) Vix video quomodo latinè dici poſſit *ſublimes in auras mori*. Sed

cum scirem exigendam minimè à recentioris æui scriptoribus locutionis rationem, locum hunc intactum præteriissem, nisi editiones, oblata lectione à vulgata diuersa remoratæ fuissent. Ambæ enim legunt

Tunc quoq; sublimis cum iam veheretur in astris

Quæ priorem nostram coniecturam fulciunt. Tu iudica Lector.

Fabula 4. Immitis Boreas) Fabulam hanc vt nonnullas alias editio Vlmensis omisit. *Immitis Boreas* hic est proprio Epitheto vocatus ab Auiano, qui Sæuus Catullo Epigr. 25. ad Furium Horrifer Ouidio dicitur vel respexit Auianus ad posteriora fabulæ vbi ait *Protinus impulsus ventis, &c.*

Placidusque) Non displicet Commentatoris explicatio huius loci, dum refert Epithetum hoc solis admodum quo pallium homini decussit, placidè nempe radios emittendo.

Cum magno conseruere Ioue) Editio suspectam huius loci reddit lectionem nam habet *Iurgia cum magno commisere Ioue.* Commisere scilicet iurgia Ioui diiudicanda, vt vult commentator. nec fuit è litigantibus vnus Iupiter, sed iudex & διαιτητής. Sed tanti haudquaquam est Auianus, vt velim vel debeam in eo vbique emendando vel enodando tempus consumere.

Quo trahit) Non displicet vt cum editione vetere & V. CL. Pulmanni duobus Codicibus *qua trahit* legatur.

Tunc victor) Post versus hosce duos postremos prisca editio amplius hos addit

Dura minando tu caueas armaueris hostem
Arte, valet vinci qui leuiore modo,

Sed quia hos sola habebat, reponere non ausus sum.

Fabula 5. Cum remanere malis) Pulmanniani Codices duo & vtraque editio *remeare.* Nec male eam sequeris lectionem.

Pauidos per sua rura boues) Præferenda erit, si iudicium me-

um meum sequeris, lectio hæc vulgata

Turbabat pauidas per sua lustra feras

quæ est à MS. Palatino & duobus Pulmannianis, quibus subsidiariæ succedunt æui prisci editiones ambæ.

Mutato murmure fallis) Visum est vnius Palatini lectionem huc adtexere, quæ cum vulgata ausit de bonitate certare

Forsitan ignotos imitato murmure fallis.

At mihi ceu quondam) Videnum æque bene Palatinæ membranæ & Pulm. editionesque *At mihi qui quondam.*

Fabula 6. Olimque immersa profundo) Nondum vidi quid hic *olim* significet. mirorque tum in editionibus, tum manuscriptis discrepantiam nullam esse. Videbatur aliquando inuersis literis legendum *limoque.* quod si tibi placet, mihi etiam nunc placet.

Fabula 7. Faucibus, & nexis) Varietas est in his vocibus. Palat. Codex & Pulm. duo *innexis.* editio Vlmensis *innixis.*

Munera pro meritis si cupis) Mallem

Infœlix quæ tanta rapit dementia sensum?

Munera pro meritis sic cupis ista dari?

Cæterum, non absurdum ab hac fabula elicit ἀνώνυμος commentator. *Non de quolibet munere dato gaudeamus, sed potius consyderemus propter quem finẽ datum sit.* Et hoc est quod Anonymus fabulator 23. fabula monuit

Si tibi quid detur cur detur respice. si des

Cui des ipse nota:

Fabula 8. Fertur pecus ipse per auras) Volantem fingis Camelum Auiane? Quidni cum & *loqui arbores, feras cum hominibus gemere, verbis certare volucres fecerimus?* At haud ita durum videtur quod est ab editionibus.

Corporis immensi fertur pecus ipse per arua.

Et magnis precibus) Mallem quod libri Pulman. duo & Palatinæ schedæ cum editionibus volunt.

Et magnum precibus sollicitasse Iouem.

Obiectum cunctis) Editio vtraque *abiectum*. Nec scio num vulgato melius. Si id mauis *abiectum* hic erit contemptum, neque bis idem dicit Auianus.

Viuo memor merito) Addunt ἐπιμυθίου vice editiones versus binos, qui fabulam 25. claudunt vnde & pluribus aliis locis vbi idem contigit, coniicere licet Auianum eamdem adfabulationem duabus inseruire fabulis voluisse. aut à librariis, qui carere adfabulatione hanc fabulam arbitrabantur, euulsos à sua sede hos versus hucque intersertos fuisse quamuis & hic quadrent optime.

Fabula 9. Conuenit) Vix placet hæc lectio: nec magis multo quod editiones *prauenit*.

Tunc olidum credens) De Vrso cadauer non vorante, vide quid in notis ad fabulam græcam 168. dixi.

Maxima iussit) Communis editionum lectio *maxime iussit*. quæ quomodo huic loco quadrent non video, nisi εἰρωνικῶς fugaciorem iusto socium *maximum* vocet. Palatinus codex *maxime iussum*. An erit *maxima iussa*.

Fabula 10. *Nitido vertice*) Si quid MSS. & editionum numero tribues, leges hic *nudo vertice*.

Fabula 11. *Iurabat solitam*) An erit legendum *sociam*.

Namque fides) Vide num editio Vlmensis melius

Nam breuis est illi cum meliore fides.

Fabula 12. *Non me ridenti*) In Lugdunensi editione recentissima quatuor versus non habentur postremi. In Palatino codice duo vltimi.

Sint tibi vota tua) Concinnius exoleta editio legit. *sint tua vota tibi*.

Fabula 13. *quæreret antra viis*) Visa mihi est Palatini codicis scriptura haud aspernanda

Tutaque desertis quæreret antra iugis.

Quia

Qui gregis esse solet) Sonorius est quod Pulm. liber & Vlmensis editio *qui solet esse gregis.*

Post vbi summissa) Malo quod codex Palat. & Pulm. *Ast vbi summissa.*

Nam timor expulsum) Danda sunt sæculo plurima. neque ad veteris locutionis trutinam expendenda posterioris æui scripta. Hic enim quomodo Latine dici queat *iurgia ferre* pro inferre, quomodo hic sumendum haud satis intelligo. Eget præterea explicatione hic locus. de qua nihil addam tantum de sinceritate lectionis dubitare me fatebor.

Consequiturque) Malo quod Palatinus liber *insequiturque.*

Nam si discedat) Babriæ est hic locus

Εἰ πῶς με μὴ λέοντος ἐπτόει φόβος,
Ἔγνως ὅσον ταῦρος τέ καὶ τράγος θέος.

Fabula 15. Continuisse) Palatin. & Edd. vno ore *continuasse.*

Florida terga) Vide num tolerare possit illud Palat. *sordida terga.*

Fabula 17. Transfegit vulnera) Pulman. codices 4. cum Edd.

Et simul emisso transiecit viscera ferro.

Dic quis ille foret) Haud satis integer locus. editio Vlmensis *Dicque quis.* Altera editio *ede quis ille foret.* Non improbo doctissimi Pulmanni coniecturam dum legit. *Quis dic ille foret.* Aio tamen lectionem esse si non genuinam certe genuinæ proximam quam è Pal. codice hausi. Illa est

Dum rogat vnde foret qui talia vulnera ferret.

Illa gemens fractoque loqui) Editio Vlmensis *Illa gemens que loquens* An melius

Illa gemens fractoque loquens vix murmure, cœpit,
(Nam solitas voces ira doloque rapit.)

Sed melius doctissimus Pulmannus *Illa gemit fractoque.*

Bruta licet soleant) Amplius editiones ambæ

More volant iaculi clandestina verba nocentis,
Nec præscire palam læderis vnde, potes.

Omnibus est illis) Vide an melius Palatinæ membranæ

Plus tamen est illis iure timendus homo.

Fabula 18. *Tantorum*) Operarum error hic videtur, Liber enim Pal. & editiones *Taurorum.*

Tauros disiunxit) Forte melius cum Palat. *animos.*

Fabula 19. *Quam velles spinas*) Palat. codex & editio Vlmensis præferunt *Quam malles spinas.*

Nemo suæ carnis) Versus hos postremos omisit Palat. liber & editio altera pro quibus hos habent

Cum pulcher fueris deformem spernere noli.
Turpia namque vigent, sæpe decora cadunt.

Distichon vtrumque agnoscit Vlmensis. Cæterum Palat. habet *fortia sæpe cadunt*

Fabula 20. *Corpore damna*) Tolerari potest quod vetus editio legit *lucra.*

Vota diurna) Palatinus liber & editiones *vota futura sequi.*

Fabula 21. *Rusticus & auis*) Ea est fabula vulgatissima ex Gellio lib. 2 c. 29.

Nunc ait o miseri) Editio altera (nam Vlmensis hanc fabulam non habet) distichon hoc addit

Exemplo simili, vitare pericula debes
Instans quando malum videris esse tibi.

Fabula 22. *Qui dum prouentis*) Non coniuncta hæc prioribus legit editio Vlmensis.

Qui de prouentis aliorum gaudet iniquis
Lætior, infælix in sua damna ruit.

Palat. Codex *Quæ* legit.

Fabula 24. *Tunc hominem adspiceres*) Editio amplius hæc addit.

Nec pictæ tabulæ, nec testi credito per se
Nam pelleus eris si male credideris

quæ mihi meræ sunt tenebræ, & monachi recentioris commentum videntur.

Fabula

Fabula 26. *Suspectam rabidus*) Contra MSS. tum editiones omnes mutat doctissimus Pulmannus, *suspectam* in *suspensam*.

Non citius blandis cuiusquam) Palatinus liber

Non tutum est verbis cuiusquam credere blandis

Editiones ambæ

Non citius blandis fallacis credito verbis,
Sed si sint fidi, respice quid moneant.

Fabula 27. *Continuasset*) Libri MSS. & Edd. *continuisset* hic legunt.

Immersis adcrescens) Ea est Lybicorum coruorum solertia vt ait Ælian. lib. 2. c. 48. περὶ ζώων. & Plutarchus in libello πότερα τῶν ζώων φρονιμώτερα.

Viribus hæc docuit) Vetus est Titinnii dictum

Sapientia gubernator nauem torquet non valentia.

Fabula 28. *Continuo euersam*) Nequaquam malè editiones *versam*.

Cum ratione nocens) His insuper addunt editiones priscæ sequentes versus

Tauro sunt similes ad bona quique rebelles
Quos nec verba regunt, verbera nec reprimunt
Vix castigatur, cui semita recta negatur,
Quod mala mens didicit, perdere non poterit.

Quos vix Auiani esse credo. Redolent enim rythmicos recentiorum monachorum versus.

Fabula 29. *Hæsit in aduersa membrorum*) Sensum huic loco esse potest non nego. Præfero tamen alteram Palatini codicis & Editionis Vlmensis lectionem

Hæsit in aduersa nimborum mole viator.

Altera editio *membrorum* quidem habet, sed Scholiastes *nimbrorum* legit dum explicat *pruinarum*.

Algenti rursus ab ore tulit) Editio Vlmensis altera, cum Pulmann. Codd. 2. *sufflat*. an erit

——— *algentem rursus ab ore tulit.*

Testam feruentem attingere non sustinens labiis, flatu algentem reddidit.

Duplici monstro) Nouo significatu *monstrum* pro miraculo dixit.

Fabula 30. *Impatiens fertur quod*) Vide an bene Palatinæ membranæ cum Pulman. 2. & Edit.

Impatiens fertur cor rapuisse cocus.

Fabula 31. *Quem petat ille*) Malo quod Pal. & Pulm. codd. cum editionibus *quem petat, esse videt.*

Iusto sermone) Qui *iusto?* an melius edd. *tali.*

Quæ sit fiducia monstris) Noua itidem vocis vsurpatio vereor tamen vt vera Pulm. enim 2. Codices & editio vtraque, *quæ sit fiducia membris.* Monstra quidem Iustinus Elephantos vocauit lib. 18. c. 2. *Victoresq; iam noua Macedonum monstra repente vicerunt* de Pyrrhi inusitatis adhuc æuo illo apud Romanos Elephantis loquens. Sed an licebit quoque Auiano è musculo facere Elephantum.

Fabula 32. *dispositis*) Palat. & Pulm. duo MSS. depositis. Vide an editio ineptè compositis.

Tunc quoq;) Recentissima Lugdunensis editio habet

Tunc quoq; congressum maioraque viribus ausum
Fas superos animis conciliare tuis.

haudquaquam ineptè.

Disce tamen) Fabula græca Ναυάγοι eiusdem cum hac sententiæ est: ad quam vide quæ dixi.

Fabula 34. *Passus transire*) Palat. *transiisse.*

Solibus abreptos) Palatin. & Pulm. duo MSS. cum edit. *Solibus ereptos.*

Aruaque sub gelido) Melius Palatin. & editio *Aruaque sub rigido.*

Fabula 35. *Fama est quod geminum*) Vide notas ad fabulam græcam Πίθηκος vbi plura.

Sponte relinquit onus) *Remisit* habet Palat. & editio Vlmensis à quibus sunt Pulm. duo qui *remittit* habent.

Alter ab hirsuto) Noua lectione editio Lugdunensis

Hirsutis alter innectens brachia collis.

Admotum cultro) Huius loci variantes lectiones adfuere

ferre operæ pretium non est. locum hunc distinctione posse arbitror & mutatione vocis.

Fabula 38. *Te quoque teste valent)* Malo, quod Palat. & Pulm. editioque *te quoque teste queant.*

Mercabitur auro) Palat. *emptor.*

Fabula 39. *Ille resultantem)* Editio exoleta *Ille reluctantem.*

Sauior hoc alios) Editio eadem (nam Vlmensis hanc fabulam omisit) addit distichon hoc

Sæpe malum postquam fecit quod quisque piauit
Immunis causati criminis esse cupit

quod vix Auiani fuerit.

Fabula 40. *Inter consimiles ibat)* Vix est vt respuam Palat. lectionem

Inter consimiles respuit ire feras.

Fabula 41 *Nunc me docta)* Editio Vlmensis *Nam me.*

Fabula 42. *Adstitit)* Melius & editiones & Palatin. *constitit.*

Impius hunc) Editiones ambæ cum Palat. & Pulm. codice *impiger* Quid si

Imminet huic raptor, mediamque secutus in vrbem:

Immerita pecudum) Palatinus

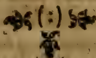
Immitem propera morte cruentat humum.

Quam rabidi fauces) Satius ait Pulmannus

Quam rabido fauces exsatiare Lupo.

Lectionem illam reperi in editione Vlmensi & altera veteri nisi quod *exsaturare* habent.

FINIS.

NOTÆ

NOTÆ IN ANONYMI FABVLAS ISAACI NICOLAI NEVELETI.

IN *Prologo. Impluerore)* Anonymus hic noster, vt cæteri recentiores scriptores, nomina fingit noua, vel ficta iam & aliis vsitata in diuersum trahit significatum. Quorum exempla omnium apud Latinos si requiras frustra eris. Prioris generis vox est hæc *implue*, quæ haut temere alibi occurrat. In Onomastico saltem vetere legitur *Impluo* ἐμβρέχω. MS. Palatinus hic *imprime* habet.

Fabula 1. Natique decoru) Palatini illud maluimus quam quod editio Vlmenus *mirique*. aut quod altera *nitidique*.

Hac in sorde iaces) Sic editiones ambæ. Palatinus Codex *manes*. Huius nostri curiosa sedulitas in εὐφωνίᾳ metrica facit vt dubitem an ita scripserit. Mallem

Hac in sorde iaces nil mihi messis habens.

Quem limus sepelit) Sic refiximus ex Palatino libro, contra editiones ambas, quæ *fimus* præferunt, renuente versu.

Nec mihi tu prodes) Simiam Phædri hunc nostrum qui dixerit, haut quaquam errauerit. Ita enim est. Quascumque fere fabulas vna cum Phædro describit, Phædrum in iis sequitur. & nonnumquam eius verba seruat. Phædrus fabula 51. quod dixit

Nec tibi prodesse, nec mihi quicquam potes,

Id noster sic protulit

——— *nec tibi prosum*

Nec mihi tu prodes.

Sed integram confer fabulam, plura enim imitatus est.

Nil sapit

Nil sapit iste cibus) Codicem hic sequutus sum Palatinum. editiones siquidem *ista seges* legebant quod & tolerari potest.

Fabula 2. Fluenti) Ex æquo & bono sic reposuimus inter lectionum varietatem.

Limite non æquo) Sic Palat. Codex editionesque haud male tamen MS. Victorianæ Bibliothecæ Parisiensis *Limite non vno*. vt monuit vir doctissimus Rigaltius in Phædrum: Edidit enim ex eo libro fabulas quinque huius nostri.

Riuique decorem) Melius idem liber *Riuoque*.

Sic tonat) Sic editiones legunt. quos si sequi est animus, distinguendus erit hic locus

Agnus adhuc, tanto non vixi tempore: prædo
Sic tonat.

At melius Palatinæ schedæ *Cui Lupus, an loqueris* quomodo fuerat edendum.

Hi regnant qualibet vrbe Lupi) Debetur hæc insignis gnome Palatino libro. editionique Vlmensi. Altera enim *in parte* habet vnde non longe lectio Victorianæ MS. *qualibet arte* Sed quanto melius nostri libri?

Fabula 3. Mens dissona verbis) An melius Palatinus *mens dissona lingua?* mihi sic videtur.

Ecce natant) Non displicet Vlmensis Edit. lectio *Ambo natant*.

Naufragat ipsa fides) Malo quod eadem editio *naufragat ipsa fidem*. ea cum distinctione

Mergitur vt secum murem demergat: amico
Naufragium faciens, naufragat ipsa fidem.

Fabula 5. Non sua si quis amat) An mauis quod Palatin. *auet*?

Fabula 6. Dat maior tertia iura labor) MS. Victor. Biblioth. *vota labor*.

Et pars quarta meum) Palatinus habet

Et pars quarta nisi mea sit, rumpemus amorem.

Publica solus habet) Varro apud Nonium

Natura

Natura humanis omnia sunt paria.
Qui pote plus, vrget, pisceis vt sæpe minutes
Magnu comest, vt aueis enecat accipiter.

Fabula 7. Tanta caloris hyems) Ea est omnium editionum & MS. lectio V. CL. Rigaltius locum hunc vt corruptum asterisco notauit in Notis ad Phædrum, Sed de lectionis veritate non est quod dubitemus inter generalem illum Librorum consensum dubito. Nouitate vero locutionis non est quod offendamur, cum plura huiuscemodi apud hunc occurrant. Caloris hyemem itaque pro intensissimo calore dixit.

Hic prohibet sermo) MS. Victorian. Bibliothecæ sequentem versum sic effert.

His malè qui faciunt, vel mala facta parant.

quod prætulerim. Nec tamen adeò πρὸς διόνυσον est hoc ἐπιμύθιον. Magis quod Commentator, *Fabula docet nos, quod melius est habere principem vnum quàm plures.*

Fabula 8. Medicam multa daturus opem) Leue est quod edituri sumus in editionibus legi *medicum.*

Nil prodest prodesse malis) Imo obest profuisse. Bene enim Phædrus fabula 75.

Qui fert malis auxilium post tempus dolet.

Fabula 9. De partu querulam) Hanc fabulam illiusq; exemplum dabit Iustin. lib. 43. c. 7. & 8.

Huic tamen à partu) Forte melius *Huic tandem.*

Sua iura) Editio altera *tecta.*

Fabula 10. Ver redit) Sunt hi duo versus ab editionibus. MS. Palatinus non agnoscit. Nec sane multum est quod hic sint.

Fabula 12. Murem mus suscipit, adem) Lectio hæc est Palatini codicis. Nam editio Vlmensis legit *Suscipit æde, comedat vt secum.* Altera vero *comedit ad mensam.*

Ostia latrant) Editio altera.

Ecce sera clauis immurmurat, ostia laxat.

quod stylo auctoris aptius, si genium eius bene noui.

His

Hic tenebras) Malo quot Palat. *latebras.*

Parcit fortuna timenti) Melius erit fortè *parcit fortuna timori.*

Rodere malo fabam) Bene Græcus ille

Ῥαφεῖν φακλῶ ἐσθ' ἡδὺ μὴ δεδοικότα,
Ἢ μαλακῶς καθεύδειν ἄθλιον δεδοικότα.

Pax opulenta) Locus hic constituitur in Palat. codice hoc modo

Pauperiem ditet pax opulenta mihi.

Dat precium) Malo legatur *Det pretium.*

Et quia summa timet) Codex Palatinus lectionem hanc suppeditauit. Vlmensis editio

Et qui summa timent, tutius ima petunt

altera vero

Et qui summa timet tutius ima petet.

Fabula 13 *Arboreum zonat)* Noua vox à zona deducta. *Zonat* est circumdat.

Consurgit copia fumi) Palatinus liber *coniurat copia fumi.*

Hunc timet, & vulpem) Ea est lectio editionis alterius; Vlmensis enim *Hanc timet vt vulpem* ineptè nec multo melius Palatinus *Huic tamen & vulpem.*

Non sit qui studeat) Sic ex Palat. libro locum hunc constituimus. Cum in editione Vlmensi esset

Non igitur studeat quis maior

Et in altera

Non sit qui studeat maior obesse.

Fabula 14 *Nam si celsa cadit)* Vide quæ ad Auianum diximus de eadem fabula.

Saxea frangit humus) Malo *franget.*

Subuersus) Malo quod Palat. codex *submersus* vt in metaphora persistat.

Fabula 15. *Corue decore decens)* Vlmensis *Corue decore nites.*

Cygnum candore parentas) Ea est lectio Palatin. membranarum & editionis Vlm. Nam alia deprauatè

habet

habet *pracellis*. Noua ſane vox neque temere obuia quę à parentibus videtur deducta, vel potius à pari. *Parentas* igitur *cygnum candore* eſt *par es cygno candore.*

Pictaque) Editio altera *ſic teque* vnde coniicies *fictaq;* alterum tamen mihi magis ſapit.

Fabula 17. Nunc pede calcat herum) Sic editio vtraque. Magis tamen ſequendam putarim Palatini codicis lectionem *Nunc pede placat herum & teſtatus.*

Vita nitor) Vlmenſis *vita vigor.* in oneribus ferendis ſcilicet.

Ludam ludo places) Sic editiones niſi quod altera *placens* habet; Palat. deprauatè *Caudam lude places* vlterius inquirendum cenſeo.

Humeroſque priorum) Sic editiones Palatin. liber

Humuſque priorum preſſus mole pedum

Hinc an aptius erit

Humeriſque priorum preſſis mole pedum.

Fabula 18. Subiacet ira preci) Sic optimè editiones. Continuatio quippe metaphoræ à trutina deſumptæ. Palatinus non ita aptè. *Supplicat ira preci.*

Si vincere laus eſt) Legi melius poteſt *Sic vincere, laus hac.*

Et decus hoc minimo) Præclarè Crates Alexandro apud Curtium lib. 9. c. 30. *Quocumque iuſſeris ibimus, obſcura pericula, & ignobiles pugnas nobis depoſcimus. Temet ipſum ad ea ſerua, qua magnitudinem tuam capiunt. Cito gloria obſoleſcit in ſordidis hoſtibus.*

Spondet opem ſolus) Diſtinctione laborat hic locus. diſtingue ergo

Spondet opem; ſolus fit mora parua dies.

Ne deſpice parua potentem) Sic editiones at Palatinus liber. *Ne deſpice parua, potenti* quod non ita accommodè.

Fabula 20. Noſtris mala damna) Præpono Pal. illud *mala vincla minatur.*

Fabula 21. Similitudo ad ſequentem) Ea MS. Palatini.

ἐπιγραφὴ

ἐπιγραφή. Initium est autem hîc libri secundi in editione Vlmensi, quæ distinctio cum neq; in MS. Palat. eodem, neq; in editione alia compareat à Rimicio quodam, qui has fabulas soluta oratione Latina & Germanica vertit, fictam arbitror. Verisimile quippe non est libellum huncce tam exiguum, in τμήματα duo partitum ab auctore fuisse. Cæterum hinc videas, quod superius monui, Simiam Phædri esse hunc μυθοποιόν. Petita enim hæc omnia sunt ex illius procemio in fabulam 2.

Fabula 22. *Pie Iupiter audi*) Id melius visum est, quam quod Palat. *pie Iupiter, omnes.*

Nimio vilescit in vsu) Palat. codex *abusu.*

Fabula 23. *Pulsurum bella*) Concinnius forte Palat. *Pulsura.*

Fabula 25. *Et pietas hæc erit*) Ita constituimus hunc locum ex Palatino. Nam editiones *Hæc pietas non erit apta mihi.*

Fabula 26. *Hinc homines*) Verior videtur Palat. Cod. lectio *Vicini trepidant.*

Magna minantur) Sic Palat. Edit. non ita bene *magna loquuntur.*

Fabula 28. *Elumbem*) Malo quod Palat. liber *Delusum* ratio in promptu est.

Nescit iniquus homo) Aptius esset *Herus.*

Fabula 29. *Se metui & ranas*) Ita Palat. habuit.

Morituros viuere vidi) Ouidianum est illud

Spes bona dat vires, animum quoq; spes bona firmat
Viuere spe vidi, qui moriturus erat.

Fabula 30. *voce Capellam*) Editiones ambæ ineptè hunc locum constituunt. Nam Vlmensis *voce rapina*, altera *voce caprina*. Debetur emendatio Palat. libro.

Cum bene caprizes) Editio Vlmensis *cum male caprizes.*

Fabula 31. *Humanam potuit*) Sueton. in Tiberio c. 72. Ælian. ποικίλης ἱστορίας 13. c. 46. enutritos dracones testantur.

Remitto) Palat. haud malè *remittam*.

Fabula 32. *Paret ista timore*) Inuerte vocum ordinem iubente versu & lege.

Sic iubet esse Lupus paret timor ista iubenti.

Cum timor in pacto) Sic locum istum ex Palat. restituimus, cum in editione Vlmensi esset *cum timor in portu*. in altera verò *cum timor in promptu*

Fabula 33. *Muscam vult lædere caluus*) Sic consone magis quam editiones habuere *caluus vult lædere muscam*.

Illa redit) Acutius quid voluere substituere qui editionibus præfuere, cum non obseruata metrica lege, *ridet* reposuere. Ita enim in editione vtraq; legitur.

Surda tibi) Editio Vlmensis *tarda*.

Fabula 34. *Vulpe vocante*) Maluimus id quam quod editio Vlmensis *fauente*, aut altera quamuis non ita male *iocante*.

Bibit illa dolorem) In Palat. est *bibit illa liquorem*.

Fabula 36 *Picti pauonis amictu*) Sic *Picti pauones* Ouidio dicuntur Metam. 2.

Dii maris annuerant, habili Saturnia curru
Ingreditur liquidum pauonibus aera pictis.

Minuique pudorem, sic putat) Sic emendauimus ex Palatino libro. Editio vtraque *minimique* & *sustulit*.

Corripit ore comes) Id & à Palatino est pro quo Vlm. *corrigit*; altera *vulnerat*.

Hæc leuis est) Ita inter lectionum varietatē locum hunc constituimus.

Fabula 38. *Vulnere siue minis*) Editio Vlmensis *Vulnere, voce minis*.

Fabula 39. *De Leone & spina*) Ea est de Androdo seruo notissima historia ex Gellio lib. 5. c. 14. Æliano lib. 7. c. 48. Hist. Animal qui seruum illum Androclem vocat de leonibus auxilium humanum implorantibus Plin. lib. 9. c. 16. De Leænæ gratitudine pæne simili vide Seuerum Sulpitium dialog. 1. de vita Martini.

Maior idem loquitur) Haud quaquam male editionum altera *Vulnus idem loquitur.* quomodo edi debuerat.

Et multas miscet arena feras) Editio multis *additur ipse feris.* An melius *& multis miscet arena feris.*

Ecce necis potum) Ita elegantius longe ex Palat. refixi. quum editio Vlmens. *pœnam.* vel altera *caussam* haberet.

Fabula 40. Vulpes eam) Reponi debuit lectio Palat. MS. *Vulpes; caussa vocat.*

Fabula 41. mihi redde laboris premia) Malo quod Palat. 4. *mihi redde labores: premia.*

Fabula 44 Priuatur phaleris freno) Ex Palatin. sic emendauimus editiones habebant *Priuatur phaleris freno priuatus honesto* nisi velis legi *priuatur.*

Cur fugit iste decor) Palatinus liber

Cur est hæc macies cui fuit ille nitor.

Fabula 46. Modus iste canorus) Sequutus sum Palat. Codicis lectionem cui proximè editio accedebat *modus iste canoris* longius aberat Vlm. *modus iste canendi* quod non malum est.

Semper mala vita meretur) Sic ex Palat. refiximus. Editio Vlmensis

Fine malo claudi mala vita meretur iniquus

Altera vero

Fine malo claudi mala vita meretur iniqui.

Fabula 47. Et necat ense lupum) A Palatino codice est hæc emendatio. Editionum altera legit *hic necat:* altera *hic iacet.* Neutra bene.

Cur nocui nocet) Vlmensis editio

Cur nocui nocet ecce mihi nocuisse nocuum est

An erit.

Cui nocui, nocet ecce mihi; nocuisse nocuum est.

Fabula 48. Crura neci rapiunt) Legebatur in editione Vlmensi *Crure neci raptum.* in altera *Currere sic raptum.* Id quod vides adiuuante Palatino libro refixi.

Fabula 49. *Dum vir & vxor)* Lepidiſſima hæc fabula ex Petronio deſumpta eſt.

Vir metuens furem) Vlm. Edit.

Vir metuent furem ſed non ſuſpendia furis.

Fructumque ligurit) A Palatino eſt lectio hæc, elegantior longè vulgatis *miniſtrat* vel *carpit.*

Hinc redit ad furem) Editio vtraque *Hic redit.*

Extorrem me iubet eſſe timor) Vide ſcribarum in deprauandis libris audaciam. Quid *extorrem* eſſet ignorantes repoſuerunt *excordem* ſenſu quidem bono, ſed non vero.

Quæ ſpem tibi ſuſcitet) Palatini Codicis ea eſt emendatio Editio Vlmenſis legebat *quæ te bene liberet.* altera non ita longè *quæ mihi ſuſcitat.*

Subligat ipſa viro) Editio Vlmenſis hos inſuper verſus addit

Miles ait noſtra noſtris ſucceſſibus artes
Non proſunt; aliud conſule conſilium.
Crinibus orbata furis frons nuda nitebat.
Iſtiuſque viri frons manet hirta comis
Pallentis caput illa capit; frontemque ſigillans
Caluitie, manibus vellit & ore pilos.

Et poſt duos modo ſequentes alios inſuper hos addit

Iam veteri nouus extincto prefertur amori
Viua nihil fidei mens amoris habet.

Quos omnes, etſi à ſtilo noſtri fabulatoris haut abhorreant, reieci tamen huc, quod neque in Palat. MS, neque in editione altera extaret.

Fabula 50. *Vitat auis taxum)* Venenata hæc arbor. de qua vide Plinium.

Fabula 51. *Fabula nota ſeni)* Sic Palatin. editio Vlm. *nota ſequi.* altera *nata ſequi.*

Fabula 52. *Ferrea mordaci)* Palat. *parcenti* editio altera *precenti* An erit *præſenti* præſentaneo. aut bene Palatinus *parcenti.*

Fabula 53. *Fœdere tentat Ouis)* Ex Palat. id eſt. Editio enim

enim Vlmensis *fallere*, altera *lædere* Neutra male. Sed acutius Palatinus.

Fabula 54. Lucus ait pereo) Est in codice Palatino

Lucus ait mihimet tanti sum causa pericli.

Quem iuuat hoste perit) Ea est editionis alterius & Palatini Cod. lectio.

Fabula 55. Copia pulchra patet) Editio prima *sancta* altera *facta*.

Libertas prædulce bonum) Euripides

Τοὐλεύθερον γὰρ ὄνομα παντὸς ἄξιον.

Qua nisi conditur) Sic ex Palatino reposuimus. Editionum altera habet *condita*, altera *condatur*.

Fabula 56. Incusant auidi pes & manus) Notus est Menenei Agrippæ hic Apologus ex Liuio & aliis.

Perdita non reparans) Editionum altera *Perdita via refugit*.

Fabula 58. Nam cum bella facit) Ea est Palat. Codicis lectio. Editio Vlmensis.

Nam tibi bella facit & tympana pellis Aselli
Hinc lassatur, & hinc pulsat tonante manu.

Fabula 59. Æquora) Ex Palatino id deprompsimus. Editio Vlmensis *Equo* habet: altera *deuia*.

Condite me latebris) Palat. *credite* quod malo.

Vt iuuet vmbra) Hoc à Palatino est Vlmens. editio *nam iuuat*. altera *dum iubet*. mallem *dum iuuet vmbra fugam*. id est *nox*.

Res sua sollicitat) Contra editiones id scripsimus ex Palat. quæ consensu vno *res tua te reperit*.

Fulgurat) Palat. *Perstrepit*.

Fabula 60. Pectore) Sic Palat. nam editio (vnica enim fabulam hanc habet) *corpore*.

Alter ait) Ex Palatino suppletus est hic versus.

Regis concilium) Acutiam leui errore loci huius editio sustulerat *Regis consilium consiliumque*, legens.

Vt perimas) Editio vitiose *reprimas* legebat.

Fabula 61. Torret honore) Erat in editione *mordet amore senis.*

Fingit de ciue querelas) Est in Palatino cod. *susurros* quod non respuo.

Et suo de censu) Id melius est quam quod edit

Est sua de censu gaza recisa tuo.

Plus debilis ætas) Erat in editione *fragilis.*

Nisus hebes) Maluimus id, quàm quod editio visus obes.

Amicorum populo) Iustin. lib. 9. c. 1. eodem sensu dixit, *Ostenti prorsus genus, Vbi in tanto populo non sociari, Verum etiam sileri parricidium potuit.* De Artaxerxis quinquaginta filiis loquens. Eodem etiam sensu Cassiodorus dixit *Populus statuarũ.* de statuis vrbis Romæ loquens. quamuis remotius magis. Fabulator etiam hic idem eodem modo dixit *turbam pedum.*

Nox vna duellum) Editio leui errato *vox* est mihi.

Si turpes) Editio habuit *turpis.*

Strua colit) Palat. libris arua *nouat.*

O noua simplicitas) Editio haud ita aptè *O bona.*

Rex ait incisum) A Palatino est hæc lectio Editio enim haud ita argutè

Rex ait inceptum soluas præfecte duellum.

Furentem) Editio malè *ferentem.* Atque hæc hactenus. quæ plura forte an erunt, quam ipse desideres. Plura sanè quàm statueram, sed reddenda mihi incubuit ratio eorum quæ ex Palatino mutaui vel editionibus. Quod dum facio in eam quam cernis molem excreuere hæ nugæ.

FINIS.

10u

